

The Department of Public Instruction, Bombay.

THE
DEŚĪNĀMĀMĀLĀ
OF
HEMACHANDRA.

EDITED
WITH CRITICAL NOTES, A GLOSSARY,
AND
• A HISTORICAL INTRODUCTION,

BY
PROFESSOR R. PISCHEL
AND
DR. G. BÜHLER, C.I.E.

PART I.
TEXT AND CRITICAL NOTES,
BY PROFESSOR PISCHEL.

Registered under Act XXV of 1867

BOMBAY
GOVERNMENT CENTRAL BOOK DEPÔT
1880.

(All rights reserved)

Price Rs 3½

BOMBAY

PRINTED AT THE EDUCATION SOCIETY'S PRESS, BYCULLA

INTRODUCTION.

THE present edition of Hemachandra's *Deśinimamālā* is based on the following MSS. —

A.—A MS from Bikaner. No. 271. foll. 17. samvat 1549. Text only. A very valuable MS.

B.—A very clearly written MS. from Vadhvân. No. 724. foll. 90 or properly 91, foll. 53 being numbered twice. Text and commentary. The MS is not dated, it probably belongs to the last century. It is on the whole very correct, but it constantly exchanges च and व, य and व, ञ and न, छ and त्थ, इ, ऊ, ऋ, ए, ॠ, ॡ, and in this respect it cannot in any way be relied upon.

C.—A modern copy of a MS. from Ahmedabâd, prepared for Dr. Buhler. No. 184. foll. 315 in folio. Text and commentary. The original MS. was dated samvat 1587. The copy has been made rather carefully; but the copyist apparently not being versed in reading Jaina MSS, the characters peculiar to these MSS. are constantly misread. Thus the blunders of the original have been largely increased. A second hand has tried to correct some of the mistakes, but not always successfully.

D.—A MS. from Pili near Jodhpur in Mîrwâr. No. 270. foll. 32. Text and commentary, incomplete. This MS. is written very badly and is very incorrect. I have not mentioned in the critical notes all its blunders, and from I, 117, I have quoted it only occasionally

E.—A MS from Ahmedabâd, belonging to Dr. Buhler, foll. 20. Text only. In the colophon it bears the date 1575, which is probably intended for the samvat era. This is by far the best of all the MSS. Unfortunately it is incomplete, foll. 1 and 19 being wanting. It has been made the basis of my text.

F—The various readings of a MS from Lamah, collated by Dr Buhler's Pandits with G. With the exception of a few trifling differences the Lamah MS agrees closely with the Vadhvan MS (B)

G—A MS from Bikaner No 271 foll 46 Text and commentary. An old, good MS. It has got the same number as A, because it was believed to contain the commentary to A. Thus, however, is not the case. The MSS are quite independent of each other. G gives the best text of the commentary, but it is unfortunately greatly damaged, most of the leaves having been gnawed by a rat, and afterwards broken off. The damages begin with foll. 15, from foll 24, not much more than one half of the leaves, sometimes less, is extant, from foll 42, only scattered fragments are left. I have tried to combine these fragments, and after much trouble and with a great loss of time I have succeeded in identifying nearly all the fragments. The MS ends with ८५ in VIII, 21, the rest being entirely lost.

After I had worked out the text and the greater part of it had been sent to India for being printed, I received two more MSS from Dr Buhler, viz—

H—A MS bought at Ahmedabad for Government in 1879, foll 62 samvat 1628 Text and commentary. The MS is very carelessly written and of no value at all.

I—A MS belonging to Pandit Bhagvanlal Indraj, foll 86 Text and commentary, incomplete foll 8—27 and the end from ८५ in VIII, 72 being wanting. The MS is a copy of the same codex archetypus from which G is copied. It agrees with G in almost all particulars. As it is written very distinctly, it would have saved me much time and trouble, and greatly facilitated my task, had I got it a year earlier. I have consulted it in all doubtful cases when correcting the proofs, but I could no more give its readings in the notes.

All the MSS are written in the characters peculiar to the Jains. Hence it was very difficult to hit the true reading in all cases where च व and व ह्य, and च ह्य and व ह्य and ज्ञ, इ ख ए ह हृ were concerned. There are not many words in which all the MSS agree in the use of these letters. In order to ascertain the correct reading I was very often obliged to have recourse to etymology. Where that failed me, I had nothing to guide me but the best MS which, however, is by no means quite trustworthy. A few examples will best illustrate the method I have adopted in constituting my text, and at the same time show the difficulties I had to grapple with.

At VI, 139, the MSS ABCD^{FGH} read मेडको, a reading which is twice repeated in the commented MSS. H reads मेडेको (text), मेडको (commentary), मडको (example). Only E has मेडको a reading I have adopted for etymological reasons. There can be no doubt that मे stands for मड, the Prakrit equivalent of मृगी (compare VI, 121, मडहरो and मेहरो in which the same contraction has taken place). ड represents Sanskrit दम् with the change of द to ड according to Hemachandra's Prakrit grammar I, 217. Thus मेडको, which is stated to mean 'a doe snare,' properly signifies "a thing which deceives (or injures) does." In support of the reading here adopted, I may point to the critical notes to Hemachandra I, 217, where two of the MSS read डको, though there डको is the only possible form. At III, 43, the majority of the MSS reads जराहोहण. Since this word represents a Sanskrit *यज्ञाहव (cf यज्ञहव), I have adopted the reading जसाहण. Here the authority of the best MS led me to the correct reading. In a great many cases, however, I was deprived even of this help. Thus VI, 46, the MSS ABC^{DEF} read जने विच GHI विच. In the commentary, all the MSS except H, read विच, in G the word is torn off. In the example, which is wanting in G and I, BF read अपिचे, C अपिचि, H is doubtful. Thus विच seems to be the correct reading. Yet I could not admit it into my text. The word is apparently derived from पिबति "to drink," and hence it must be written पिच. I have since found the word actually spelled पिच in Trivikrama's Prakrit grammar, the MSS of which are written in the Grantha character. Sometimes the Sanskrit was my only guide. Thus in I, 98, the authority of the MSS seems to call for the reading उल्लोवा, which is also given by the MSS of the Piyalachchhi v 217. The Sanskrit उल्लाव, however, decides in favour of च. Likewise in II, 11, it was alone the Sanskrit which moved me to write किलिच and not किलिच. In other cases I had recourse to the modern Indian languages. Thus in VIII, 29, which is wanting in E and G, I have written सिदा and not सिन, or सिडा only in consideration of Sindhī सीद fem 'a whistle, whistling,' a reading which is confirmed by I.

The MSS often agree remarkably in blunders of all kind. Thus at p 68, 14, they all, without exception read पुर स्थिने, though there cannot be any doubt that परत स्थित must be written. It was more difficult to make out the correct reading in cases like that of VI, 127. Here AEF read महानवको, the rest महावलका, and with a singular persistence this reading is repeated by all the commented MSS (except I) in the commentary and the example. Here again etymology helped me. The Sanskrit equivalent is *महानवपत्त, so महानवको had to be chosen.

Now I am fully aware that after all etymology is no safe guide and I fear that I have adopted more than once a wrong reading misled by a false

etymology To get the original meaning of a word was often very difficult, and in the present state of our knowledge of the middle and modern Indian languages not rarely quite impossible In such cases I was quite left to my linguistic instinct Thus at I, 144, example 111, I have written शुङ्गिन्निवृत्ती Here BG read शुङ्गिन्निवृत्ती, CH शुङ्गिन्निवृत्ती, I शुङ्गिन्निवृत्ती As I could make nothing of any of these readings, I supposed that वृ was a mistake for य, and turning to this letter I found the word in question at V, 31, but at the same time almost as many various readings as I had MSS at my disposal In the text A has शुङ्गिन्निवृत्ती, B शुङ्गिन्निवृत्ती, C शुङ्गिन्निवृत्ती, D शुङ्गिन्निवृत्ती, E शुङ्गिन्निवृत्ती, G शुङ्गिन्निवृत्ती, H शुङ्गिन्निवृत्ती, I शुङ्गिन्निवृत्ती In the commentary BCF read शुङ्गिन्निवृत्ती, G शुङ्गिन्निवृत्ती, H शुङ्गिन्निवृत्ती, I शुङ्गिन्निवृत्ती Taking into consideration the various readings of I, 144, 111, शुङ्गिन्निवृत्ती seemed to me to be the correct spelling, which I adopted accordingly Words of this kind occur very frequently, and I hope I shall be pardoned if sometimes I should have failed to hit the correct reading

Another great difficulty was raised by the examples which Hemachandra adds at the end of the commentary on each stanza of the Ekārthavādas These examples are either void of all sense, or of an incredible stupidity. It was not indeed easy to compile examples from words combined in the same stanza by the mere chance of alphabetical arrangement and the equal number of syllables But even granting this, Hemachandra might, I think, have done his task far better, or, if the examples were composed by his disciples, he should not have admitted them into his work In a few cases he has given two examples on one stanza, and had he done this throughout, we should not have to complain so much of the extreme absurdity of these verses It was a most disgusting task to make out the sense, or rather nonsense, of these examples, some of which have remained rather obscure to me But as they often are the only means of ascertaining the correct meaning of a Desīśabda, and besides contain some valuable material for Prakṛit lexicography and grammar, I have spared neither time nor labour to make them as readable as their purport will allow

In general, I have strictly observed the rules of sandhi often violated by the MSS But I have not hesitated to follow the MSS when this seemed to me desirable for the sake of clearness With reference to the nasals, I have adopted a method which I hope will in some way facilitate understanding I have written throughout anasvara in Desīśabdas in accordance with the practice of the modern languages, but the nasals of the several Vargas in Tatsamas and Tadbhavas I am, however, very far from believing that Hemachandra himself has done so, and that this method should be followed in all Prakṛit works On the contrary, there are traces which show that even in Desīśabdas the nasals are preferable to the anasvara Thus from I, 26, it

follows that अइरियो, and not अइरियो, is the correct spelling. At I, 18, I have only reluctantly written अयधू instead of अयधू, and likewise at IV, 31, एरियो instead of एरियो, since this word is used as a *Tatsama* in the commentary on II, 20, 90. VI, 133. But cases like these are very rarely met with, and they could therefore not move me to give up my method, which, as I have experienced myself, is a great help for the reader. It is well known that in Jaina MSS न, when standing in the beginning of a word, or when doubled in the middle of it, generally is not changed to ए. Hemachandra himself has laid this down as a rule in his Grammar, I, 229. Some of the MSS of the *Desināmamālā*, especially G, adopt the same spelling, but without consistency, sometimes they all agree in writing न or न. I have always corrected this to ए or ए, since Hemachandra at the end of the fifth *varga* expressly states that no *Desi* abda begins with न, but that the rule वाहो given in his grammar only applies to *Prākṛit* words which have their origin in *Sanskrit*. Strange as this remark is, considering the modern languages, in which ए never is used in the beginning of a word, yet I saw no reason to go counter to Hemachandra's distinct statement. I have also followed throughout Hemachandra's own rule on the use of the euphonic य (Grammar, I, 180). There is no MS, either of the *Siddhahemachandram* or of the *Desināmamālā*, which strictly observes it. They all write य, also after other vowels than अ, आ, especially after इ, ई. As Hemachandra makes no exception with regard to the *Desi* abdas, I have patiently undertaken the tedious task of correcting the many hundreds of instances in which the rule has been infringed by the MSS. I have not, however, made even the slightest correction without giving the reading of the MSS in the critical notes.

I have called the work *देसीनाममाला*. Properly it ought to have been called *स्वातन्त्री*, as this is the name given to the work by Hemachandra himself (VIII, 77). *देसीनाममाला* it is termed in the best MSS of the text, AE, and in the margin of the single folios of H. In I, 2, and VIII, 77, it is styled *देसीशब्दसमूह*, a name which is also attested by the MSS BDEFGI, as they call the *vṛtti* *देसीशब्दसमूहवृत्ति*. *स्वातन्त्री* being too unexpressive a name, and *देसीनाममाला* the usual appellation of works of this kind, I have followed the best MSS.

The *Deśināmamālā* has been discovered by Dr. Bühler. In the *Indian Antiquary* II, p. 17 ff. (1871) he has given the first notice of it from the only MS then in his possession, the original of C. By his indefatigable researches which have already so much promoted *Sanskrit* philology, he succeeded afterwards in finding the materials described above, and in October 1877 he proposed to me by letter to publish the work in company with himself. I gladly accepted this offer, and we agreed that I should publish the text while

Dr Buhler took upon himself to work out the glossary. Though I am fully aware of the deficiencies of this volume, yet I hope that in some degree at least, it will justify the confidence placed in me by Dr. Buhler. My best thanks are due to him not only for his making over to me the MSS. he had collected with so much labour and care, but also for his reading one proof of this volume and communicating to me some valuable remarks on my text. I have also to thank Mr. Binks, the Superintendent of the Bombay Education Society's Press, for the extraordinary care with which he has carried on the printing and executed my corrections. Since I could read myself but one proof, it is chiefly due to him that comparatively few misprints will be found in these pages.

R. FISCHER

Kiel, 15th of March 1880

CORRECTIONS AND ADDITIONS

p 15, 11 read	°कृणे	instead of	°कृणे
p 18, 17 —	°कु°	— —	°कु°
p 23, 10 —	°ज्ज्	— —	°ज्ज्
p 28, 13 —	°कृत्ते	— —	°कृत्ते
p. 33, 7 —	°शकु°	— —	°शकु°
p 38, 16 —	°डुक्°	— —	°डुक्°
p 73, 1 —	विमाइ	, — —	विसाइ
p. 74, 16 —	°कडक्°	— —	°कडक्°
p 78, 4 —	कस्सा कस्सा°	— —	कस्साकस्सा°
p 100, 12 —	धणि भट्टो	— —	धणिभट्टो
p 242, 21	The verse must be read thus		

दोस्तप्रयत्नगलत्तय लङ्गमलङ्कृतहरय तुह ययाशं ।

लङ्कडय, विभुमणिमिभजिणो ए लंकाइ नोसिपत्तो ॥

अथ देशीनाममाला प्रारभ्यते.

देशो दुःसदर्भा प्रायः संदर्भितापि दुर्बोधा ।

आचार्यहेमचन्द्रस्तत्तां संदृभति विभजति च ॥

समप्रशब्दानामनुशासने चिकीर्षिते संस्कृतादिभाषाणां पक्षां शब्दानुशासने
सिद्धहेमचन्द्रनाम्नि सिद्धिरूपनिबद्धा । इदानीं लोपागमवर्णविकारादिना क्रमेण 5
पूर्वरसाधितपूर्वा देश्याः शब्दा अवशिष्यन्ते । तत्संग्रहार्थमयमारम्भः । तत्रादौ
शिष्टसमय इत्यधिकृतदेवता नमस्क्रियते ।

गमगायपमारागहिरा सहिअयहिअयहिअयंगमरहस्सा ।

जयद् जिगिन्दागा असेसभासपरिणाभिणी वाणी ॥ १ ॥

गमास्तात्पर्यभेदिनः सदृशपाठाः । नया वस्त्वेकदेश्याहिणः स्याद्वादाविरोधिना 10
अभिप्रायविशेषाः । नैगमसग्रहव्यवहारजुसूत्रशब्दसमभिरूढैवभूताभिधानाः । सप्त
प्रमाणानि स्याद्वादगोचराणि प्रत्यक्षादीनि । तैर्गभीरा मन्दबुद्धीनामस्ताधाः । अथ
च सहृदयं सचेतनं हृदयं येषां तेषां हृदयगमरहस्या । अत एव जयति निःशेष-
तीर्थिकभाषोत्कर्षेण वर्तते । जयत्यर्थेन च नमस्कार आक्षिप्यते । अयमपर उत्कर्षो
यदशेषभाषारूपत्वेन परिणमते । यदाह ।

15

देवा देवीं नरा नारीं शबराश्चापि शाबरीम् ।

तिर्यञ्चोऽपि हि तैरर्धीं मेदिहे भगवद्विरम् ॥

सर्वभूता जिनेन्द्राणामर्हतां वाणी जयतीति सवन्धः ॥ [१]

व्युत्पत्तिप्रवृत्तये अभिधेयप्रयोजने आह ।

A opens with अर्ह B with मर्ह । अर्ह D with श्रीगुरुपादभ्यो नम G with अर्हो नम
सर्वज्ञाय L 3 C विभजति च L 4 B C 2 hd सनयगच्छा D सन्नुतादि पला
भाषाणां L 5 B C 1 सिद्धिरूपनि D सिद्धिरूप L 7 ed 1 इति अक्षिप्यते L 8
ACDG (F') सहिययहिययत्ययंगम B 'हिययंगम' L 11 B 'गमि' D नैगमादय ; om.
from समर्ह to निपाता B C 1 'हारगङ्गुयगच्छसग्निरूढ मर्ह' L 12 G om मर्ह ;
B 'नादस्तापा' C 'हृदिनामनपा D 'बुद्धिनाम F 'नार्यस्ताया (misread) L 14 C 'र्थ'
B 'कार edd. उत्कर्ष ' L 17 D adds इति उपपदनाया L 18 edd सा मर्ह.
D om अर्हता L 19 C व्यतिष्ठु BCD 'अभि'

शीसेसदेसिपरिमलपल्लविचक्रकुडहलाउलत्तेण ।

विरइज्जइ देसीसहसंगहो वहाकमसुहओ ॥ २ ॥

देशीशब्देन देशीशाखाण्युच्यन्ते । निःशेषदेशीशाखाणां परिमलेन परिशील-
नेन पल्लवित प्रादुर्भूत कचिदर्थसमर्पकत्वेन कचिद्वर्णानुपूर्वीनिधयाभावेन कचि-
त्पूर्वदेशीयिसवादेन कचिद्वतानुगातिरूतानिबद्धशब्दार्थतया यत्कृतुमल तेन यदाकु-
लत्यमाः कथमयमपभ्रष्टशब्दपङ्कमो जनः समुद्धरणीय इति परोपचिकीर्षारभस-
स्तेन हेतुना देशीरूपाणां शब्दानां सग्रहो विरच्यते । अस्माभिरिति शेषः । पादलि-
प्राचार्यादिविरचितदेशीशालेषु सत्यप्यस्यारम्भे प्रयोजन विशेषणद्वारेणाह वसेति ।
वर्णा अकारादयो हकारान्तानां प्राकृतप्रयोगयोग्याः । तेषां पदादिभूतानां सुख-
पदक्रमेण च सुखदः सुभगो वा । वर्णक्रमेण हि निर्दिष्टाः शब्दा अर्थविशेष-
सशये सति सुखेनैव स्मर्यन्ते स्वधार्यन्ते च । वर्णक्रमातिरुमेण च निर्दिश्यमाना
न सुखेनाद्यधारयितुं शक्यन्त इत्यर्थवान्वयार्थक्रमनिर्देशः ॥ [२]

पुनरितरदेशीभ्यो वैलक्षण्यमाह ।

15 जे लक्खणेण सिद्धाणं पसिद्धा सक्कयाहिहारोसु ।

एण य गउणालक्खणासत्तिसंभवा ते इह एणवद्धा ॥ ३ ॥

लक्खणे शब्दशास्त्रे सिद्धहेमचन्द्रनामि ये न सिद्धाः प्रकृतिप्रत्ययादिविभागेन
न निष्पन्नास्ते अत्र निबद्धाः । ये तु वज्जर-पज्जर-उप्फाल-पित्तुण-संघ-बोझ-चव-
जंप-सीस-साहादयः कथ्यादीनामादेशत्वेन साधितास् [सिद्धहेमचन्द्रम् ४, २]
20 ते अन्यैर्देशीषु परिगृहीता अप्यस्माभिर्न निबद्धाः । ये च सत्यामपि प्रकृतिप्रत्ययादि-

L 1 B 'हंती' C 'हंति' C परं ABDFG 'पल्लविव' L 3 C 'इज्जइ गइ देसी'
BD 'गुहइ' L 3 BCFG II 2 hand परिमलेन Com परिशी' L 4 D 'धंसम'
B 'वसांतुपूर्वीरूतानि' D 'पूर्वी' L 5 G 'गतिरूतया निबद्धशब्दार्थतया' D 2 hand 'गति'
कतया BDF यत्कृतु' L 6 D आ pro आ B 'रभस' D 'रभसेन हे' L 7 CDG
अस्माभि' L 8 G 'विरचितप्रादुर्भावेषु' D 'देशीगच्छा' B, CDF सत्यपि अ' C विशेष-
पण D 'परा' L 9 C हकारान्ता II हकारता CDG 'योग्यास्तेषां' D पदादिभूता
L 10 BD 'धरणा' CDG 'वाग्मिनेन' C om चरत्तर L 11 BG शब्दा .
L 12 edd अकथा' L 15 G व CI नखल्लो G नप' CDF सक्कयानि' L 16
G न CD गच्छाणन्तर' F सति' CDF निब' L 17 D or न L 18 B निष्पन्ना
BF हे इत्यन CD निबद्धा BCFG वज्जर BFG उप्फाल C उप्फाल BCFG बोझ BDF वप
L 19 B 'ता' L 20 edd ते अन्यै', illegible in G CF गृहीता D 2 hd del
अप्य

विभागेन सिद्धौ संस्कृताभिधानकोशेषु न प्रसिद्धास्ते ऽप्यत्र निबद्धाः । यथा । अमृत-
निर्गम-च्छिन्नोद्भवा-महानटादयश्चन्द्र-दूर्वा-हरादिष्वर्थेषु । ये च संस्कृताभिधानकोशे-
ष्वप्रसिद्धा अपि गौण्या लक्षणया बालकारचूडामणिप्रविषादितया शक्त्या संभवन्ति ।
यथा । मूर्खे बह्वो । गङ्गानटे गङ्गाशब्दस्त इह देशीशब्दसम्प्रहे न निबद्धाः [३]

इदानीं नानादेशप्रसिद्धभाषास्वतिव्याप्तिपरिहारार्थं देशीलक्षणमाह ।

5

देशविसेसपसिद्धौ च भक्षमाणा अणन्तया हुन्ति ।

तम्हा अणाइपाइअपयट्टभासाविसेसओ देसी ॥ ४ ॥

देशविशेषा महाराष्ट्रविदर्भाभीरादयस्तेषु प्रसिद्धा । मगा पश्चात् । निकूइला
जितः । उक्कुरहुंविओ उत्तिमः । प्रेयंडो धूर्तः । हिगो जारः । विडो प्रपञ्चः ।
दढमूढो मूर्ख एकमाही । इत्येवमादयः शब्दा यद्युच्येरस्तदा देशविशेषाणामनन्त- 10
त्वात्पुरपायुपेणापि न सर्वसमहः स्यात् । तस्मादनादिप्रवृत्तप्राकृतभाषाविशेष एवायं
देशीशब्देनोच्यत इति नातिव्याप्तिः । यदाह ।

वाचस्पतेरपि मतिर्न प्रभवति दिव्ययुगसहस्रेण ।

देशेषु ये प्रसिद्धास्ताञ्शब्दान्सर्वतः समुचेतुम् ॥ [४]

अत्र अकारादयो व्यञ्जराः शब्दाः सगृह्यन्ते ।

15

अज्जो जिणम्मि अल्लं दिअहम्मि अणू अ सालिभेअम्मि ।

अंको गिअडे अल्ला अवा अम्मा य अम्माए ॥ ५ ॥

अज्जो जिणो ऽर्हन्मुदध । यदाहः । अर्हन्तं प्रति देवज्जो ॥ यदि तु स्ना-

L 1 G सिद्धात् BCF 'क्षा' G ते अप्यत्र B ते वि अत्र L 2 B 'इव' D 'ज्ञावा',
illegible in G B 'नदादय' L 3 cdd. 'सौरोषु' 'प्र' D गौण्या गौणसारोपसाध्यवस-
नाभ्य लक्षणालक्षया cdd वा अल्लं BF 'पादिहस्या' L 4 B मूले G 'शब्दास्'
B 'शब्दा' D 'शब्द' cdd ते L 5 cdd 'भाषासु' अति L 7 ABCFG 'पादय'
D अणाइयनइ' A 'विसड' BC 'वितेसड' L 8 ॥ शेषा G 'भीर्भीरास्' B 'इय' G मग
G 'निह' (?) C 'निकड' D 'निकाइजाजित' (-ic) The reading is very doubtful Perhaps
it should be 'निकड'ना जित । L 9 ॥ उरल्लं (F उरल्लं) D उरल्लं BD 'चिड'
D वेडा DC धूर्ता, G 'विडो' 'पपचो' L 10 C 'on' मूले B 'यत्ता' BCDF यदि cdd
उच्येरस्तदा DG 'पाणामान'यान् L 11 B नम्मान् L 12 BCF D 1 hand 'च्यते'
L 13 D 'साहयेण' B 'सहभ्रेण' L 14 ॥ 'सिद्धा' cdd वान् G सर्वान् pro शब्दान् BF
सर्वतम् C समुचयन् L 15 B 'यत्ता' L 16 BCF 'मिलामि' and so generally, a
v 1 which will not be noted any more hereafter CDF 'दिय' CF य C 'जाल' BDF
'नेयमि' G 'नेयम्मि' L 17 cdd 'रियडे' BDG 'आद्या' L 18 B 'अर्हन्' CFG यदा-
हुर D यदाह । आर्या अतिवति देवज्जो (sic) ॥ अर्हन्तं

मिपर्यायचर्यशब्दसमुद्भवो ऽयं तदा मङ्गलार्थमस्योपादानम् । अज्जा गोरीति
केचित्संगृह्णन्ति । तदयुक्तम् । तस्य संस्कृत आर्याशब्दादेव सिद्धेः । यदाह ।
आर्याम्बिका मृडनीति ॥ [हलायुधः १, १५] अल्लं दिनम् । अणू शालिभेदः ।
अंको निकटम् । अल्ला अज्जा अम्मा च अम्मा । जननीत्यर्थः ॥ यथा ।

वीरज्जरवी अल्लं विरयन्तो भिसमोदतिमिरोहो ।
अणुगोविगिज्जमाणो गिरिअके जयइ विहरन्तो ॥ १ ॥
जगअब्बअम्बिआए पाए देसेसि जइ शा अज्जिन्ते ।
तो तुह अहं शा धूआ अल्ले अम्मा तुमं पि शा इ मज्झ ॥ २ [५]

अको दूए अका नहिणी अप्पो पिआ अहं दुक्खे ।
10 अंगुठी अवगुण्ठणमगयअयक्कायगा दणुए ॥ ६ ॥
अको दूतः । अका भगिनी । अम्मार्यस्तु संस्कृतसमः । यत्कालापाः । हे
अक । [कातन्त्रम् २, १, ४०] अप्पो पिता । अहं दुःखम् ॥

॥ अथ व्यञ्जराः ॥

अंगुठी अवगुण्ठनम् । शिरोऽवगुण्ठनमिति यावत् । व्यञ्जराप्रस्तायाच्यंगुठी-
15 त्यनुवाचम् । अवगुण्ठनं त्वर्थनिर्देश इति सामानाधिकरण्ये अपि न विध्यनुवाद-
सदेहः । अगओ अयको अयगो इति त्रयो दानवार्थाः ॥ यथा ।

कयअगुही अये अयगअयकारिअप्पमहहरणं ।
जमअकसने कमढागए वि करणापरं यम सुपासं ॥ ३ ॥

अत्र च । अह अलौ । अणं अणम् । अटो कूपः । अण नअर्थे । अह
20 सभावने । एते शब्दानुशासन एवास्माभिः साधिता इत्यत्रैव नोपात्ताः [६]

L 1 BDG 'आर्यं' L 2 D गोरी तु केचित्तु (ac) BG 'मूलं' CDF 'गुणः' D तत्कृ-
तस्यार्थं CG आर्यगं L 3 BD आर्या अर्त्तिं CG आर्यो अम्बि G आर्याति, CG शालिं.
L 4 add 'राणा' L 5 C 'रवी' G विरअलो BF निरइतो BG भिन्नं L 6 C अ-
युग्माविगिज्जा D 'विज्जा' G जज्ज D जगाद. L 7 BCF 'अय' add 'याम' D अजि
C अज्जन्तो L 8 BCF ता CD न CDG धूआ C न C मज्झ D मज्झ L 9 A विर
BCF पिआ C दुक्खे D add 'इति व्यञ्जराकांड (ac, 1 'ड) रामासम् । L 10 D 'यङ्गा-
यगादगा दणुए D add 'इति व्यञ्जराकांडप्यवस्थान ॥ L 13 D व्यञ्जराच्यम् ।
L 14 Com शिरोऽवगुण्ठनम् G om इ, BCF 'वानु अणु' add 'अगुही (B अणु'
C 'की) इत्यं L 15 BCF तु अयं Don इ BCF तु अयं G om न L 16 G अयं
BCDF अगवो L 17 G 'गुही' C 'गुही' CD अयकअयमारि G 'अयका'.
L 19 add अयि L 20 add इत्यन्तेति नो,

अंकेली अ असोए अज्जेली दुहिअदुज्जधेणूए ।

अंवेही मुट्ठिज्जूए असाणं विवाहवहुदाणे ॥ ७ ॥

अकेली अशोकतरु । अज्जेली दुग्धदोहा धेनुः । या पुनपुनर्दुहते ।
अवेही मुट्ठिबूतम् । असाणं विवाहवधूदानम् । विवाहकाले वध्वे यहीयते ।
यद्वा । विवाहार्थं यध्वा एव वराय यद्दानम् । मौख्यवाचकस्त्वसाणशब्दो ५
ज्ञानशब्दभव एव ॥ यथा ।

अकेलितलासीणो मा रम अवेड्ढिआइ पुत्त तुम ।

अज्ज तए दायव्वा अज्जेली बहिणिअसाणे ॥ ४ ॥ [७]

अदुंतो पेरन्ते अरुणं कमले अकासि पज्जत्ते ।

अग्घाडो अवमग्गे अवेसि अंवेसि घरफलहे ॥ ८ ॥

10

अदुतो पर्यन्तः । अरुणं कमलम् । अकासि पर्याप्तम् । कृतमलमिति यावत् ।
अग्घाडो अपामार्गः । अवेसी तथा अवेसी गृहशरफलहकः । अवेसि अवेसीति
लुप्तविभक्त्यन्तो समाहारो वा ॥ यथा ।

अवेसिपएसडिआ अग्घाडअवेसिलग्गवत्थमिसा ।

णयणारुणअद्वत्तेण शिअसि ज तं अकासि लज्जाए ॥ ५ ॥ [८]

15

अंकारो अत्यारो साहिज्जे अत्थुडं लहुए ।

अकंतं च पवुड्ढे अंवेची पुप्फलावीए ॥ ९ ॥

L 1 FG व A अज्जली G अज्जली C2 hd अज्जे D अज्जे (?) F अस A दुज्ज-
धणूए C दुज्ज DG दुज्ज Gom दुहिअ L 2 ABG अवे CF अम्ब G सुद्ध C आइ
CDG जुए Bf पूए G अनाण AC बहु C हाणो L 3 G अगात G अम्ब CD
अज्ज I अज्ज CF धेनु B या पुनरे दुहन्त CF पुन पुन L 4 G अत्र B अम्ब
CDF अम्ब G मुट्ठिबूत G असा L 5 C वध्वा add वाररुत्तु अ G अजा
BCDF अतान L 6 G अरे B अम्बे CDF अम्ब G आए B याइ D याइ C पुत्त
L 8 D अज्जली F अज्जे G बहि B वह G अजा L 9 C अदुतो C पज्जते
L 10 B अग्घा AB अवे C अम्बे DF अम्ब L 11 C अदुतो L 12
B अग्घा D नागो G अत्र B अम्ब CF अम्ब D अम्ब D अवसो G अत्र B अवेनी-
ति (sic) CDF अम्ब L 13 G अत्थेती C ता L 14 BG अवेति CF अम्बे
D अम्बे C पणति c11 इया B अग्घा G डयव B वत्थम L 15 C अतण
F अद्ध BG अणयसि C शिअसि D शिअसि C लज्जा L 16 D अचछारो D अचछड
L 17 C अकत व CG पवुड्ढे D हा F डे BFG अवे C अम्बाची superscr ची D अम्बाची
BDF पुप्प

अकारो तथा अत्यारो साहाय्यम् । अत्युडं लघु । अकृतं प्रवृद्धम् । अंबोची
पुष्पलावी । यदाप्रमुष्पाण्येवोच्चिनोति तदा न देशी ॥ यथा ।

कुसुमाजह्रंकारं अंबोचीणं च कुण्ड इत्यारं ।

मलयसमीरो अह्रत्युडो वि काही किमकंतो ॥ ६ ॥ [८]

5 धरावन्तमि अहिहो अविअं भणिए गयमि अइहो ।

अड्डत्यो आगयए अइरां गिरिअडमणत्तमोमाले ॥ १० ॥

अहिहो ईश्वरः । अविअं उक्तम् । अइहो यातः । अज्जत्यो आगतः ॥

यद्यप्येते त्रयोऽपि क्रियावाचिनस्तथापि त्यादिषु प्रयोगादर्शनाद्धात्वादेशेष्वस्माभिर्न
पठिता इत्यत्र निबद्धाः । एवमन्यथाप्युक्तम् । अइरां गिरितटम् । अणत्तं निर्मा-

10 ल्यम् । यथा ।

अज्जत्यो अइहो स किं अहिहो वि इअ मए अविअं ।

अइणो वि जस्स रसो सिरे अणत्तं व युअइ रा आणा ॥ ७ ॥ [१०]

आले अलग्गमालिणो विंचुअए अंबुसू सरहे ।

अकुडं अड्डासिअमंकिअअवंडिआ अ परिरम्भे ॥ ११ ॥

15 अलग्गं कलटारोपः । अलिणो घृक्षिकः । अंबुसू शरभः । अकुडं अध्या-
सितम् । अकिअ तथा अवंडिअं परिरम्भः । अवंडिअशब्दस्य पञ्चाक्षरस्या-
प्यर्थानुरोधात् व्यक्तेषु पाठः । अन्यथा हिरर्यकीर्तन स्यात् । अयं च यद्यपि

L 1 C अटारो D अच्छा° D अचुड BFG अवा° C अंबोची D अम्वाची
L 2 C प्पलावी D पुक्क° G पुक्क G यदा प्रमुष्पाणि पुष्पाण्येवो° B यदा आप्रमुष्पाण्येवो°
CF यदा आप्रमुष्पाण्येवोच्चिनोति D यदा प्राणि पुष्पाण्येव चिनोति L 3 GB अवा° CF
अम्वा° D अम्वाचीण D आच्छा L 4 G मज्जअ° D मज्जयतीति नि अइच्छ°
L 5 CG अहेल्लो This reading is as correct as अहिहो DG अविअ C अविड CF अम्वा°
L 6 AD अज्ज° C आज्य° G अयं आयमए D आगयए C अयण ABCF गिरिअड°
G गिरियणमणत्तमी BF मोमले D मोमाल L 7 DG अहेल्लो G अदिय C अविड
D अविड. B अज्जत्त D अज्जत्तलो. con. रयो L 8 C अपि कुता क्रिया° BF वाचिन°
G प्रयोग° B नात् G नात्ता° G शेण अ° L 9 G इति या निव° D प्यभूय°
G अयण C अणत्ति C अणत्त D असात्त L 11 G रयो D अज्जत्त G अड°
U आडा BDFG अहेल्लो add इय BCFG अविअ D अविअ L 12 C अयणे°
G अयण D असात्त BF अज्जड D अज्जड C अज्जड C अज्जड L 13 A विंचुअए
BF विंचुअए C विंचुअए D विंचुअए G विंचुअए ABG अटु° C (F) अम्ब° L 14.
C अकुड D अकु° A अज्जत्तसिअमंकिअअवंडि° B अड्डि° C अमण्णिययव° D अज्जत्तसिअमंकिअअ-
अवंडिआ G अज्जत्तसिअमंकिअअवंडिआ BF परिरम्भ L 15 BG अटु CF अम्ब°
D अम्ब° G अकुड C ह L 16 CG अकिअ BF अ DG इद्व BCBF इद्व°
L 17. D पोनिरी°

क्रियाशब्दः । अवहंउइ । अवहंउडिज्जइ । अवहंउडिऊण । इत्यादिप्रयोगयोग्यश्च
तथापि पूर्वाचार्यैर्धात्वादेशेषु न पठित इत्यस्माभिरपि तदनुरोधात्तत्रापठित्वेह निबद्धः ।
यथा ।

अहुडकोवअंहुडअलिणाण भयम्मि केवलमलग्गं ।

महितावरुडिआओ बीहन्ति विवेअअकिआ मुखिणो ॥ ८ ॥ [१९] 5

खग्गम्मि अणपो अल्लओ परिचिए पसुम्मि अक्कोडो ।

कयलीइ असारा आवणो अवारो अवारी अ ॥ १२ ॥

अणपो खड्डः । अल्लओ परिचितः । अक्कोडो छागः । असारा कदली । अवारो
तथा अवारी आपणः ॥ यथा ।

णिव मा अक्कोडअसारअल्लयं कुण अणप्पमिमिणा हि । 10

भरिआ अरिकरिमुत्ताहि दिसि अवारा विदिसि अवारीओ ॥ ९ ॥ [१९]

मोरे अल्लओ कुकुडे अलंपो अयालि दुद्धिणाए ।

गिखेहम्मि अअंखो अज्झस्सं सविअमक्खए अणहं ॥ १३ ॥

अल्लओ मयूरः । अलंपो कुकुटः । अयाली दुर्दिनम् । अयालीति इकारा-
न्तो लुप्तविभक्तयन्तो निर्देशः । अअंखो निःस्नेहः । अज्झस्स आकुष्टम् । अयं 15
धात्वादेशः । अज्झस्सइ । अज्झस्सिअ । इत्यादिप्रयोगदर्शनात् । पूर्वाचार्यानु-
रोधात्त्वह निबद्धः । अणहं अक्षतम् ॥ यथा ।

अणहो अयालिमत्ताल्लखेखु वि तं अअख पिअपासं ।

गन्तुमसहो अलंपो अ अप्पमज्झस्सइ त्ति पहिअजणो ॥ १० ॥ [१३]

L 1. BF अवरुचइ C रुडिज्जइ BF अविरुडिऊण G इत्यादिप्रयोगयोग्यवि
BF इत्यादिप्रयोग्यश्च D योग्य L 2 G इति अ C तत्रापठित्वाहि BDFG पठित्वा इह
G निव L 4 CF अहु BG अहु CDF अहु BF लग्य L 5 BFG अहुडणाड
CD अहुडियाड CG बीहन्ति B बीहन्ति or बीहि F बीहन्ति C विवेय CDFG अकिया
L 11 old (C) अल्लउ L 7 BF कयलीड ACFय L 8 B1, C1 hd, G अल्लउ
L 10 G सा G अल्लअ C इतिणा L 11 BCF गरिया D मुत्ताहे ABCFG
मुत्ताहि G विदिसि G अवारी BF, C 1 hand (D?) अवारीड L 12 C कुकुडो G डो
CD अलम्पो G अयालि L 13 AG पिने 4 असंखो G अयं ADG अज्झस्सं
F अइस्स BCDFG सविअम् L 14 CF अलम्पो BDI कुकुट B अयालि G अयाली
G अयालीतिईसा L 15 BCDI निस्नेह D अज्जास्य L 16 BF अज्झस्स D अज्ज
B अज्झस्सिय CF सिख D अज्ज G र्यानि L 17 BCDI रोपायु इह G om इह
L 18 D अयालि G भेत्तान् C भेत्तान् BF भेत्ताल्लामुदित D भेत्तोल्ल D अयल.
add विय L 19 CF अलम्पो BCF अ D ज्जस्सइ F ज्जस्सइ add पहिय

अंजसमुज्जू अद्वाओ मुकुरे अंछिअं च कडिअए ।

असिअं दत्ते सवसे अप्पज्जोऽणवसरमि अत्यक्कं ॥ १४ ॥

अंजसं चट्ठु । अद्वाओ दर्पणः । अंछिअं आकृष्टम् । असिअं दात्रम् । अप्पज्जो
आत्मवशः । अत्यक्कं अनवसरः ॥ यथा ॥

6 अद्वायकराइ तुमे अंजसमइ असिअयंकमुमयाए ।

अंछिअहिअओ तम्मसि किं अत्यक्के अप्पज्जो ॥ ११ ॥ [१४]

अक्कंदो आरक्खे अम्बकडक्खेमु अंविअवंगा ।

चन्दे अमयामयणिग्गमा य अहसअहणा विहुरे ॥ १५ ॥

अक्कंदो परिवाता । अंविअं, आश्रमम् । अयंगो, कटाक्षः । अमओ तथा अमय-
10 शिग्गमो चन्द्रः । अमयशिग्गमशब्दस्यामृताविर्गमो यस्येति द्युत्पत्तौ सत्यामपि
संस्कृतेष्वप्रतिदेर्देशीयम् । अहसो तथा अहणो आकुलः ॥ यथा ।

अंविअक्कंदाए मयणइण अमयशिग्गममुहीए ।

अमउग्गममि खेह्णु तरलअवगच्छइ अहस ॥ १२ ॥ [१५]

मच्छमि अंडओ अहरो आउत्तमि अंबडो कठिरो ।

15 अलयं विहुममइणी मग्गे अलिआत्थयारिआ य सही ॥ १६ ॥

अंडओ मत्स्यः । अहरो आयुक्तः । आमेशादिः । अंबडो कठिनः । अलयं

L 1 CF 'समज्जू' D' समुज्जू ABCF अद्वाड G अद्वा. D अंछिअं G अंछिअं G असिअं C (I')
कडिअए D कडिं G कडिं. L 2 DG असिअं C (I') सवसे. A अप्पज्जो BF इणवसं
C अणवसं. L 3 AR, C 1 hd, FG 'अद्वाड' D अद्वियमा CD अंछिअना G अंछिअं आ
G अद्वियमाकृष्टं CD FG असिअं D अप्पज्जो. L 5 CD अद्वाड G कडाव D कडाव
G अणवसं D अणवसं CG असिअं. L 6. BCF अत्यथिहियड G अद्वियहियड D अ-
च्छिअहिययो, corr 2 hand to असिअं D अच्छिअं C अप्पज्जो D अप्पज्जो
L 7 C आरक्खे BCF अम्बं C 'डक्खे' G अम्बकडक्खेसु BCDF अंविअं G अंविअं.
L 8 A 'णिग्गमा' C 'णिग्गमये' C 'अहणा' L 9 G अंविअं C अंविअं BF अंविअं om.
आश्रमं BF आश्रमं cdd अमउ, corr 2 hd C L 10 cdd 'शब्दस्य अहं' CG 'युतात्
नि'. L 11 C (I') अहणो तथा अहसो L 12. G अंविअं B अंविअं C अंविअं
CDF 'माकं' C मयणइण. BDG 'निग्गं'. L 13 C अमउ G 'उगं' G 'मयणइण'
CFG अहणा D अहणा L 14 A अकड BF 'मइड' CG अडड AG अंबडो B अम्बं
CDF अम्बं. L 15 C अज्जय. A अज्जियाइयारिआ BF अज्जियाइयारिआ C अज्जिया-
अत्थारिआ D अज्जियाअत्थारिआ G अज्जियाइयारिआ. D om य L 16 cdd अडड, corr-
C 2 hd D आयुक्तपाने BCDF अंबडो D अम्बं.

विद्रुमः । कुटिलकेशवाचकस्त्वलकशब्दभव एव । अडली मार्गः । अलिआ तथा
अत्ययारिआ सखी ॥ यथा ।

कुण अंडयच्छि मणिआइ अत्ययारीण अंवडा किमसि ।

कामाइरा किमलिए कि अडलीए स तुम्ह अलजडि ॥ १३ ॥ [१६]

अहरो अखमे अजुओ सत्तच्छए अज्जओ सइज्जम्मि । 5

अवगणणाए अगिला अवसअसत्तिअग्गहणा ॥ १७ ॥

अहरो असमर्थः । अजुओ सत्तच्छदः । अयमयुक्शब्दभव इति न वाच्यम् ।
संस्कृते ह्ययुक्पर्ण इति दृष्टम् । यदि च पदैकदेशेन प्रयोगस्तदा सहृदयाः प्रमाणम् ।
अज्जओ प्रातिवेशिकः । अवगणना अवज्ञा । तस्यामगिला अधसं असत्ती
अग्गहणा इति चत्वारि पदानि ॥ यथा । 10

अजुअकुसुमे व्व कमले अगिला तीए विओअअहराए ।

अज्जय एहाणे ज्जसं असणे ज्जत्ती सहीसु अग्गहणं ॥ १४ ॥ [१७]

अयडो अंधू कूवे अणाडअणाडाविणायवरा जारे ।

अविणायवईइ अडया तहा अहव्वा अडयणा य ॥ १८ ॥

अयडो तथा अंधू कूपः । अन्धश्चासावन्धुश्चेति विग्रहे शब्दभवो अंधू- 15
शब्दः । केवलं सो अंधूकपवाची । अयं तु कूपमात्रवाचीतीह निबद्धः । ये
त्वौणादिकर्मधुशब्दमिच्छन्ति तैरपि संस्कृते प्रयोगादर्शनादय संभाव्य एव ।
अणाडो अणाडो अविणायवरो त्रयो ज्यमी जारार्याः । अविणायवई इति द्वौणः ।

L 1 C विद्रुम D भ cdd. 'कस्तु अलक' G om अडली मार्ग cdd अलिआ
L 2 BF अच्छि G अछिआरिया C अत्ययारिया D अच्छरिया L 3 cdd मणिआइ BF
अच्छि C om अत्ययारीण B अच्छरियाइण G अंवडा CD अम्भ L 4 G कामाअरा
Com किमलिए G अडलीए G अलजडि C उडु F उही L 5 A अज्जु BCDFG
अज्जु C सत्तच्छए ॥ 'त्यह' ADG अज्जु BC अज्जु F उज्जु ADG सइज्ज
C उज्जामि L 7 cdd अजु corr 2 hd C D अजुग्गं C भव मव इति L 8
cdd हि अजु C इट दिव पदै BFG दोम L 9 B GLF (?) अज्जु, corr 2 hd
C D अज्जओ cdd अवगणणा C अवस G असत्ती L 10 cdd अग्गहणमिति.
L 11 C अजुय BFG विउअमहं C विउअरं D विउअमहं. L 12 G अज्जअ BF
अज्जय साणे C गहासो D अज्जयचण असणे (sic) In BF the aṅgrah here and in other
passages is represented by इ Compare note on p 8, 2 CG असत्ती D अरात्ती L 13
A अयडा अंधू BF अयडोअंधू C अयडाज्जु B अयडोअंधू C अयडा C विणायवरा A जार
L 14 C एयई D ॥ hd G ईए A तर C (F) मरणा L 15 C अयधु
C अयधु D धू G अयधु B शर L 16 CF अय B अय G आचीइतीह BCDF
'धीनि इह G निव' C यत्वौणादिकमधु. L 18 G अनाडो अविणाय G twice

अविनयवर इत्यस्य व्युत्पत्तौ मत्यामपि संस्कृतेष्वप्रसिद्धेदेशीत्वम् । एवं वक्ष्यमाणे
अगुञ्जहर-अचिरजुवह-इत्यादावपि वाच्यम् । अयं च प्रडक्षरो ऽप्यर्थानुरोधा-
त्त्यक्षरेपूपात्तः । एवम् अडयणा-असइअ-अरुसाल-अणुदवि-अणोलय-अणुअल्ला-
दिप्रपि वाच्यम् । अडया अरुवा अडयणा त्रयो ऽप्येते असतीवाचकाः ॥ यथा ।

5 अडए सुणाहि अयडे अणाडअडयणपि सरसि काले ।

अंधधुमविणयवराहव्याघ्राण तमित्य अणडो किं ॥ १५ ॥ [१८]

अग्धाणो असइओ तित्तिम्मि हटे अडाडअणुवा य ।

गोसम्मि अणिल्लं तह अणोलयाणुदविअणुअल्ला ॥ १९ ॥

अग्धाण-असइअ-शब्दौ तृतीयौ । असइओ दर्शनादावपि तृप्त उच्यते । तेना-
10 अचित्त इति व्युत्पत्तिर्नानुयोक्तव्या । अडाडो तथा अणुवो बलात्कारः । अणिल्ल
अणोलयं अणुदवि अणुअल्ल एते चत्वारः प्रभातवाचकाः ॥ यथा ।

मणमणुवेण हरन्तो अणुदविफुल्लारविन्दमयरन्दं ।

परिमलपाणग्वाणो व अणिल्लसमीरणो खिवह ॥ १६ ॥

रविणो अडाडखण्डिअतमरिडणो दंसणामयसइआ ।

15 अलिणाएहि कमलिणी गाइ व्व अणोलएअ अणुअल्लं ॥ १७ ॥ [१८]

अप्फुसं अहिसायं आपुसे अवडओ अ तिणपुरिसे ।

अवगूढं विलिए खणारहिए अवरिक्कअणारिक्का ॥ २० ॥

अप्फुसं तथा अहिसायं पुर्याम् । आक्रान्तवाचकस्त्वप्फुसशब्दः तेनाप्फुसा-

L 1 *edd* अविणयवर C^०सिद्धे १^० *edd* वक्ष्यमाण L 2 C अगुञ्ज^० D अगुञ्ज^०
CF अचिर^० C^०जुव इत्यं BCF ऽपि अर्यां L 3 CD रैरु पठित । DG अडयणो^०
CG अन्नइय BDF इय C अयरुसाल D अणुदवि C अणुपानय D अणुयल्ला^०
L 4 G वाचका L 5 (D अडये G अणाय^० CF पिये L 6 G अणुपुवि^० CF
हवा^० G^०हवागमण C^०वाण D^०गमणे G अणोणे C अणोड L 7 A अल्लइय BCDTG
असइय A तित्तिम्मि (sic) C तित्तिम्मि AD हटे C अडडे अणु^० D अणाड (sic)
L 8 BF अल्ल L 9 BF अग्धाणइयगदौ CG अन्नइय D अग्धाणाअणुइय CG अन्न-
इय BF असइय D असइय C वच्यते L III *edd* तेनअल्ल^० CDG 2 *hd* अडाडा
CG अणुड C 2 *hd* अणुओ L 11 C अणोदयं BCF अणुअल्ल D अणुयल्ला, *cor*
from 'ल्लो L 13 DG अणुण G च C व L 14 BFG खडियं G मइल्लइया BF
मयसइया C मयणाइया D मइणइया L 15 BCDF णामहिं G गाय C *om* अणो-
लएणु D अणुयल्लं L 16 A अणुस G अणुल्लं D अणुण A आपुणे G न *edd*
अवडउ G य C^०पुस्ते L 17 C गूढं D विलीण A कवणं G *om* अणारिक्का
L 18 D अणुण D अणुस G अणुल्ल *edd* वाचकसु अं G अणुल्लं C^०णुल्लं
D^०कुणं BF इय

दय [सिद्धहे० ४, २५८] इति सिद्धः । अत्र च त्र्यक्षरप्रकरणे अन्यैरन्ये अपि
शब्दा उपात्ताः । ते चास्माभिः शब्दानुशासन एव साधिता इति नेह सगृहीताः ।
तथा हि । अच्छलं अनपराध इति संस्कृतसमः । अलसी क्षुमेत्यतसीशब्दभयः ।
अलाहि निवारणे । इति निपातेपूक्तः । तथा । अग्घइ राजते । अरहइ भुङ्के ।
अहेसि आसीत् । अट्टइ कथयति । अईइ गच्छति । अचइ कर्पतीत्यादयो धात्वादे-
शेषूक्ताः ॥ अथ अहिंसायशब्दादारभ्य चतुरक्षराः ॥ अण्डओ तृणपुरुषः ।
अवगूढ व्यलीकम् । अपराध इत्यर्थः । अवरिको तथा अणारिको क्षणारहितः ।
निरचसर इति यावत् ॥ यथा ।

धणअणुसो कलअहिंसाउ अवडउ व सायगूढो सो ।

ता तस्स कहसु म सहि अणारिक अणवरिक पि ॥ १८ ॥ [२०] 10

अरहेअओ अ भन्ते खिसाभि अवडिअमणुइओ चणाए ।

अतोहुत्तमहोमुहमहिहाणं वसणाए अ ॥ २१ ॥

अरहेअओ भ्रान्तः । अवडिअ लिखन् । अणुइओ चणारुः । अतोहुत्तं अधो-
मुखम् । अहिहाण यरणम् । यद्यप्यभिधानशब्दः संस्कृतेऽपि दृश्यते तथापि
संस्कृतानभिज्ञप्राकृतज्ञमन्यदुर्ध्वदग्धजनार्जनार्थं सगृहीतः । एयमन्यत्रापि संस्कृत- 15
भयशब्दसमहे न्यायोऽभ्यूहः ॥ यथा ।

अतोहुत्तो चिन्तसि महिहाण तीह वणिमउत्त सया ।

अणुइअविक्रयणे अण्डिओ अ अरहेअओ तओ तुमय ॥ १९ ॥ [२१]

L 1 G 'प्रसारणे D 'प्राक' BCF अन्यैर' D om अन्यै' L 2 CDG 'क्षाली'
G 'शासनम् B 'ने L 3 C अत्यलं edd क्षुमेति In B अलसी क्षु' twice L 4 C अलसी
D अग्घइ L 5 D अ' कथयति L 6 G 'पूक्ता इति I or all these words compare
the Index of the Siddhīhemacandhiyam G अथ हि edd अण्डइ L 9 B1 धणु'
D धणयअणुसो G अणुसो D अणिकनसाउ C वडउ B वाउउ G अवगूढ
L 10 B1 यणारिक G 'रिक् L 11 B उरह G अने' ACDF 'अउ AG य G तिर
म्मि AD 'दियम् BF 'मउणुइउ G अवडिओयम् BCDFG 'इउ L 12 C 'सुविनिहाण'
ACDG 'अभिरा C वसणाएणु B यणाएणु ACDG य L 13 G 'अनेयउ B1 'यउ
C अनेयउ D उरहेअयो G अवडिओ BF तिर CDFG अणुइउ G यतोत्तमयो'
C अत्तो' D अतोत्तुत्ता L 14 DG अभिराण C अभिराणी BCDF यद्यपि अभि' BF
om अपि दृश्यते तथापि L 15 G संस्कृतानभिज्ञप्राकृतज्ञमन्ये दर्विदग्धजनार्जनार्थं BF संस्कृ-
ताभिज्ञप्राकृतज्ञमन्ये' C संस्कृतानभिज्ञप्राकृतज्ञमन्ये' D संस्कृतानभिज्ञप्राकृतज्ञमन्ये' BFG अ-
डिउ (अडिउ D अण्डिउ G य CG अणुइउ BF 'अउ BCDF तउ D तम

अवहेअं अणुकम्पे अवत्थरा पायघायम्मि ।

अवलिअमसच्चमरिहइ शूणां अम्माइआ य अणुगाए ॥२२॥

अवहेअं अनुकम्प्यम् । अवत्थरा पादघातः । अवहत्थरा इत्यन्ये । अवलिअ
असत्थम् । अरिहइ नूनमित्यर्थः । अम्माइआ अनुमार्गगामिनी ॥ यथा ।

5 अम्माइआइ दिसावहेअ तुह रे अवत्थरारिहइ ।

सावलिअ ज जाय य रसेण त किसलिओ असोउ ध्व ॥ २० ॥ [२२]

अत्थुवडं भज्जाए छीरे अलिआरमवलयं गेहे ।

अवहट्ठो गव्विअए अणुसूया णिअडपसवाए ॥ २३ ॥

अत्थुवड भज्जातकम् । अलिआर दुग्धम् । अवलय गृहम् । अवहट्ठो गर्वित ।

10 अणुसूया आसन्नप्रसवा ॥ यथा ।

जइ अलिआर वज्जसि ता अवलए रक्ख धेणुमणुसूया ।

अवहट्ठ असहा सा मरिही अत्थुवडसकुले रसे ॥ २१ ॥ [२३]

अरिअल्ली सहूले कड्डणरज्जुम्मि अवयाणां ।

सिरचित्तपट्टिआए अणाराहो अइणिअं च आणीए ॥ २४ ॥

15 अरिअल्ली व्याघ्रः । अवयाण आकर्षणरज्जुः । अणाराहो शिरसि चित्रपट्टिका ।

अइणिअ आनीतम् ॥ यथा ।

चालुक तमवगसह दिसअणाराहिअ जसाणुराय जो ।

णारअरिअलि सकखे अवयाण अइणिअ तेरा ॥ २२ ॥ [२४]

L 1 cdd अवहेअ D अवच्छरा A १० L 2 BCFG अवलियनं G १० सङ्गनं A ए
स्तं G अम्माइ cdd इया D इ pro य L 3 cdd अवहेअ B अणु D अवच्छरा
D अवहच्छरा BCFG अवलिअ D अचनिय I 4 D वनमित्यर्थे G धं C धं BCDF
अम्माइया G इया L cdd इयाइ G हिआ cdd हेय G अवच्छरा D अवच्छरा
L ८ G एवि cdd लियं D om ज D इ pro य C किसलउ BDFG ० निउ BF om अ
साउ D असेलित्तअ C च L १ ADG अचु C छी D अछोर G जीरे BCF अनियार
D अज्जा ० D वनिय L 8 C अवहेहो DG ० हो C गवियार G यम cdd अणुसूया णि
यडं L 9 B अत्थुवड D अचु cdd अनियार DG हट्ठो C हट्ठो BCFG अणुसूया
D सुया L 11 cdd अनियार D तावलये C अवलये रक्ख D धेणु अणुसूया BCFG
धूयं L 12 G हडमज्जा C हड अलवा C मरिही DG अचु C अचु G सङ्गन
रसे L 13 CG ऊणं C रज्जुम्मि L 14 G पट्टि cdd याम् G अणाराउ
ABCFG अइणियं D अइणीय C याणिय L 15 G अरियल्ली व्याघ्रा C सिरसि
G पट्टि L 16 C अइणीयं । आणीयं । आणीनं । D अइणीइ BCF णियं L 17
B वाचुक D पालक गणइ BCF गणिय L 18 BF om स cdd अइणियं

अहिविस्सा कयसावन्ता दुहन्तोसहे अलमलो अ ।

अणुमुत्ती अणुकूले अहोरणं उत्तरिज्जाम्मि ॥ २५ ॥

अहिविस्सा कृतसापल्या । अलमलो दुर्दान्तवृषभः । अलमलवसहो इति
समात्तर नामेति गोपालः । अणुमुत्ती अनुकूलः । अहोरण उत्तरीयम् । अव-
रि- 5
क्षशब्दस्तुत्तरीयवाचकः शब्दानुशासने साधित इतीह नोक्तः ॥ यथा ।

अलमलसम अणुमुत्ती कह तुम मुञ्च मञ्च अवरिखं ।

मूढ तए परिहिअमहिविस्साइ अहोरण इमं तीए ॥ २३ ॥ [२५]

अवडुअअवअस्सा उक्खलए चीरीइ अरलाया ।

अइरिम्पो कहवन्धे कच्छावत्यम्मि अवअच्छं ॥ २६ ॥

अवडुओ तथा अवअसो उदूखलम् । अवअस इत्यत्र तृतीयात्तर हकार 10
केचित्पठन्ति । अरलाया चीरी । अइरिम्प इति मकारपकारसयोगान्तः कथाबन्धार्थः ।
लिपिदोषापभ्रष्टास्तु पकारद्वयसयोग केचित्पठन्ति । अवअच्छ कक्षावजम् । कक्षे-
त्यन्ये ॥ यथा ।

अवअसपडणमवडुअकएडणमवअच्छमित्तपरिहाण ।

अरलायगुञ्जिरणिउञ्जवसणमिअ तुह रिऊण अइरिम्पो ॥ २४ ॥ [२६] 15

अक्खलिअं पडिफलिए अलीसओ सागरुक्खम्मि ।

अहिरीओ विच्छाए अगगक्खंधो रणगधुरा ॥ २७ ॥

L 1 G विस्सा D वस्सा G य L 2 ACG अणुमुत्ती L 3 G विस्सा D विस्सा
G सापल्या B पत्या CF पत्या D पात्या G वसभो B om इति L 4 C अणुमुत्ती
G अवरिख अहोरणं अ उत्तरं In G the words from अवरिखं to नोक्तः are omitted here,
but given after तीए in line 7 L 5 BCDF अणुकूलं L 6 G अणुमुत्ती C तं
॥ तुम BF मुञ्च L 7 add हियमं C हियविं L 8 ABCF अवडुयं A अवडुजा
BD अक्खलज्ज C उरखं BCDF चीरीइ L 9 ॥ अइरिम्पो AG अवअस्यं C अवअस्यं
L 10 CDG अवडुड G अओ BD उदूखल BCDF अलमलवसण G अजमलवसण
L 11 BCF चीरी BF अइरिम्प C अइरिम्प corr 2 hand L 12 C तीपो L 13
G रयन्य L 14 ॥ अवअसं D यनं BCDF अवडुयं ॥ अय्यं C ययं L 15
BCF शुभर G णियाजं D णियाजं add इय (D इया) G अइरिम्पो B अइरिपो
F अइरिप्पो L 16 add अक्खलित्तं (C अरल्य and so generally) ACDF अलीसउ
L 17 AF अहिरीड C अहिरीसा ॥ अहिरीड C विच्छाए G विच्छाए A कर्त्तव्या C 1 hi
यस्यथो १ पुं

अकखलिअ प्रतिफलितम् । अलीसओ शाकवृत्त । अहिरीओ विच्छाय ।
अग्गकखधो रणमुखम् ॥ यथा ।

अग्गकखधपलायणअहिरीआ कुमरवाल तुह रिउणो ।

ओवीहन्ति अलीसयणिउञ्ज प्रकखलिअअप्पसहे वि ॥ २५ ॥ [२३]

५ अस्समयं पुरारुत्ते अंगालिअमुच्छुसयलम्मि ।

अवरोहो अवराहो अ कडोइ अवालुआ सिक्के ॥ २८ ॥

अस्समय पुनरुत्तम् । अंगालिअ इत्तुखण्डम् । अवरोहो तथा अवराहो कटी ।

अवालुआ सूक । ओठपर्यन्त ॥ यथा ।

अस्समय अंगालिअरसणेण अवालुआ फुड फुडइ ।

१० इअ अग्राहिति अहर अवरोहडिआ तुह पिआमो ॥ २६ ॥ [२८]

पूरम्मि अग्गवेओ अहिआरो लोगजत्ताए ।

चोरे अदंसणो कविकच्छूए अप्पगुत्ता य ॥ २९ ॥

अग्गवेओ नदीपूर । अहिआरो लोकयात्रा । अदंसणो चौर । अप्पगुत्ता
कविकच्छू ॥ यथा ।

१५ सरिआण अग्गवेओ अदंसणा तह य अप्पगुत्ता य ।

दूमन्ति क्षन्ति लोभं अआरविरोहिणो हि खला ॥ ३० ॥ [२९]

अवगदमुस्मि दिट्ठे अञ्जसियं चच्चले अणेकज्जो ।

गहभयरुक्खे अहिसिअमवहुसं उक्खलाइम्मि ॥ ३० ॥

१ १ edl निय BCFG अलीसउ D अलिसओ BCI G अहिरीउ D अहिरीओ
I 2 (खंश L 3 L1 अग्गखय CG अहिरीया D रिआ D कुमार
I 4 DG आहीरिअ B उवी (I) उवी C अजि edl निय C वी I 5 D अ
समाय G अस्समय C 1 hd om अमयं पुण A पुला P पुनर G यागा D इगजि edl निय
C सुड L 6 ACI अवगद अवगद D रागे गरा C वडीहि यरा ABCF लुया
L 7 B अस्समय PCIG अंगालिअ D इगजिअ B अरोला तथा अरोला In C तथा अवरा
18 waiting I 8 BCFG अवालुआ DG उट BCF उट G पयन C पयन
I 9 G अअ edl अंगालिअ C रसण C अगदुवा BDFG लुया BF फुड G फुडइ
C पुडा I 10 edl लुया G पिआमो B पिआमा C पिआमो D पिआमो L 11 ACD
अग्गयउ G दस ABCI अहिआरो D अहआरो I 12 C गुत्ता G लु L 13 edl
विउ edl अहिआरा G चोर CI नर L 14 G कच्छू B कच्छू I 15 edl
रविआण edl नउ G इगण CD अदंसण I 16 edl जय BCFG अहियार
L 17 G दिह D अज्ज edl सिय A रजा CD रजा L 18 A गय G रुज
edl विप G वअव A वटुस D वटुस G जायम्मि

अवगदं विस्तीर्णम् । अज्ज्ञसिञ्च दृष्टम् । अणेकज्ज्ञो चञ्चलः । अहिसिञ्च
प्रहशङ्कारुदितम् । अवहुस उदूखलादि शूर्पत्रायमुपकरणजातम् ॥ यथा ।

चदञ्च अवहुसकम्म कामग्गहअहिसिञ्च कुणन्तीए ।

अज्ज्ञसिञ्चमणेकज्ज्ञं अत्रगदणयणाइ समरिमो ॥ २८ ॥ [३०]

अवभायत्तो पच्चागयम्मि अव्वक्खणं अजसे ।

5

कावालिए अगहणो अंगुत्यलमङ्गुलीअम्मि ॥ ३१ ॥

अवभायत्तो प्रत्यागतः । अवभायत्यो पथाव्रत इति तु गोपालः । अव्वक्खण
अकीर्तिः । अगहणो कापालिकः । अंगुत्यल अङ्गुलीयम् ॥ यथा ॥

अव्वक्खणमगणन्ता विमुदअंगुत्यलाइआहरणा ।

अगहणवेसा रणओ अवभायत्ता भमन्ति तुह रिउणो ॥ २९ ॥ [३१] 10

उच्छुअदन्तवराच्छुरो अवयारो अवहडं मुसले ।

अंगुलिणी फलिणीए अहिसंधी पुणपुणक्करो ॥ ३२ ॥

अवयारो माष्यामुत्सत्रविशेषो यस्मिन्त्रिलुदन्तधावनाद्याचारः क्रियते । अवहडं
मुसलम् । अंगुलिणी म्रियङ्गुः । अहिसंधी पौनःपुन्यम् ॥ यथा ।

अंगुलिणिसामलोहिं अत्रउदसणेहि कुञ्जरिन्देहिं ।

15

अहिसंधिउच्छुअसणे को अवयारे वि कुणइ पडिसिदिं ॥ ३० ॥ [३२]

अहिवसं पिञ्जरए पायत्ताणम्मि अदुजंघा य ।

अङ्गभरणो मोत्तिअरयणा अज्ज्ञोल्लिआ णाम ॥ ३३ ॥

I 1 D अज्ज्ञं *edd* तिये CD कज्ज्ञो G अणहिं *edd* तिये L 2 B सत्तां
C गूर्णं L 3 B चइअव G चइयमरं C गगलं G अहिं *edd* तिये C कुणं
L 4 D अज्ज्ञं *edd* तिये CD कज्ज्ञं C नयणाइ I 5 A अत्ताअत्तो C अज्ज्ञा
अत्ता D अत्तो A अत्रउदसणे BCF अज्ज्ञं L 6 D अंगुत्यलं *edd* जीवेनि (G य-
म्मि) L 7 C अज्ज्ञाज्ज्ञा D अत्ता G अज्ज्ञाअत्ता B अज्ज्ञाअत्ता II अज्ज्ञाअत्तो
D अज्ज्ञाअत्त BG इत C अज्ज्ञाअत्त D अत्त अज्ज्ञं L 8 D अज्ज्ञाअत्ता C अज्ज्ञ-
लीय L 9 C अज्ज्ञाअत्त C विदुः D विमुद D अज्ज्ञं L 10 C अज्ज्ञाअत्ता D अज्ज्ञाअत्ता G अज्ज्ञाअत्ता II अज्ज्ञाअत्ता G रिउणा L 11 *edd* उच्छुअ
L 12 C अज्ज्ञाअत्ता I 13 *edd* विजय BCF अज्ज्ञाअत्ता L 14 Com अज्ज्ञाअत्ता
BCD अज्ज्ञाअत्ता L 15 G अज्ज्ञाअत्ता *edd* अज्ज्ञाअत्ता II अज्ज्ञाअत्ता C अज्ज्ञाअत्ता L 16 BCF
अज्ज्ञाअत्ता C अज्ज्ञाअत्ता C अज्ज्ञाअत्ता C अज्ज्ञाअत्ता C अज्ज्ञाअत्ता L 17 G अ-
ज्ज्ञाअत्ता D अज्ज्ञाअत्ता BCF अज्ज्ञाअत्ता C अज्ज्ञाअत्ता F अज्ज्ञा L 18 C अज्ज्ञाअत्ता *edd*
मात्तिय A अज्ज्ञा D अज्ज्ञाअत्ता ABCFG अज्ज्ञा

अहिवस पीतरक्तम् । अद्भजघा मोचकाख्य पादत्राणम् । अज्जोल्लिआ क्रोडा-
भरणे मौक्तिकरचना ॥ यथा ।

घुसिणाहिवसिआधो अज्जोल्लिअभूसिआउ जाउ पुरा ।

तुह रिउवहुउ ताधो ममन्ति चइअद्भजविआउ वणे ॥ ३१ ॥ [३३]

5 अइहारा विज्जू सल्लिअमद्भक्खिअमसंगयं वत्थे ।

अद्भक्खणं पडिक्खणमवत्तयं तह विसंठुलयं ॥ ३४ ॥

अइहारा विजुत् । अइराहा इति त्वचिराभाशब्दभय । अद्भक्खिअ सज्ञाक-
रणम् । असंगय वत्तम् । अद्भक्खण प्रतीक्षणम् । परीक्षणमिति केचित् । अवत्तयं
विसंठुलम् ॥ यथा ।

10 अइहारज्जोए ण कस्स वि अद्भक्खिएण वलिआ सि ।

सहि कुण अद्भक्खणय अवत्तयमसंगय च सठवहु ॥ ३२ ॥ [३४]

कज्जीइ अंतरिज्जं अहिकखणं तह उवालम्भे ।

अंतीहरी अ दूर्इइ दिसाए अक्खवाया वि ॥ ३५ ॥

अंतरिज्ज कनीसूवम् । अहिकखण उपासम्भ । अभीक्षणमित्यन्ये । अंतीहरी

15 दूती । अक्खवाया दिक् ॥ यथा ।

आसि गलिअंतरिज्जे अहिकखणं तस्स मे कहन्तीइ ।

उवगरिअं अंतीहरि किमक्खवाया पुलोएसि ॥ ३३ ॥ [३५]

अवरिज्जो अदुइज्जे कोवे अहिअलमवलुआ य ।

अवठंभो तम्बोले विरहे अवहायअवयरिआ ॥ ३६ ॥

I 1 G अद्भजघा CF अद्भ D अज्जो^० cdd ज्जिया L ० C भरण L 11 CDFG
“वसिथाउ BC 2 hd “याओ D अज्जो^० cdd “ल्लियं cdd “भुसिथाउ L 4 B रिओ^०
(D “वट्ट” CG ताउ om D CD वद् CF “अर” BCT “जापयं G “जापयंउ (s c)
D “जापयाउ G छ pro वणे L 5 D विज्जू G विज्ज ABCF सल्लियम D सल्लियाम
G सल्लियम C सल्लियम G मर्यादित अवगसंगय (s c) F “अर” ABD “क्खियम” C वत्था
D पट्ट L 6 C (F) अइखण G अर C पडिख G “वत्तण” A विरा । मुनय
L 7 cdd इति न् अर्य D “एवण (om भव) C अस्सिय F अर” BD 1 G क्खियं
L 8 CF अर” G अर्यत्तण I 9 CG “एवण B विउ” F विउत्तण L 10 G “ज्जो
छ CF अर” CF G वज्जिया B वज्जिया D अज्जिया L 11 B सार उल्ल G मद् CF
अर B न BF संगय D संगय L 13 G इइ L 14 C क्खि G उवा
I 16 BCFG गज्जियं DG वट्टीण L 17 cld “गरिय D पज्जो C “ममि
I 18 G काय D कर्ण ABDG अर्यत्तण cdd “न्या L 19 AB अर्यत्तण G अर्य
भा D अर्यत्तण ABCDE “विरहा E “अरिअ

अवरिज्जो अद्वितीयः । अहिअलं अवलुआ च कोपः । अवटंभो ताम्बूलम् ।
अवहाओ तथा अवयरिओ विरहः । अयं च पञ्चात्तरो ज्यथानुरोधाद्यतुरत्त-
रेषु निवद्धः । एवमुत्तरत्रापि ॥ यथा ।

अवटंभे अहिअलो कमले ज्वलुआ तीइ हवइ अवहाए ।

सुहयावरिज्ज तुह पुण अवयरिए होइ किं ति णइ मुणिमो ॥ ३४ ॥ [३६] 5

अंजणिआंजणईसं अंजणइसिआ य ताविच्छे ।

अंवसमी अवसमिआ तिम्मिअपरिउसिअकणिकाए ॥ ३७ ॥

अजणिआ अंजणईसं अंजणइसिआ च तापिच्छम् । अंवसमी तथा अवसमि-
आ स्तोमितपर्युपितकणिका । अंवसमीत्यत्र सकारभकारयोर्व्यत्यये अंवमसीति
केचित्पठन्ति । तत्र केषांचिद्धमो अमो वेति बहुदृशान एव प्रमाणम् ॥ यथा । 10

अंजणिअरुइ करुइ अंजणइसिआलयाहरे वहुं ।

मुअइ गोयवहुए अंवसमी अद्धपक्का वि ॥ ३५ ॥

विअलन्तवाहकज्जलकलुसिअअवसमिअपिएडयं पण्णो ।

अंजणईससयसं पाहिज्जं किज्जइ वहुए ॥ ३६ ॥

अत्र केचित् । अद्धोडणं मृगया । अलिंजरं कुण्डम् । अमिलायं कुरगट- 15
ककुत्तमम् । अद्धमलो वृक्षः । इत्यपि संगृह्यन्ति । तत्संस्कृतभवत्वादस्माभि-

1. 1. C अद्वितीय G अद्विज्ज B¹ अहिज्ज C¹ अज D अहिज्जा *old* लुया G अवटंभो
B¹ अवटंभो C¹ ल L 2 C¹ ल G अवहाउ B¹ अवयरिओ C¹ अवयरिउ 2. *lud* 'रिओ'
B¹ अवयरिउ G अवयरिउ. BD 'एवि अ' CDG 'गेषाम् अहु' I 4 BCFG अद्विज्जो
D रिआ C कमले BCFG वलुया D वलुया C ताइ CG तयाग (*sic*) L 5 C गुरहायं
CG ता D पुण C ताइ B¹ किं तु *edd* न I 6 A अंजणिया अण्णं B¹ अंजणिया
अजणइभे C¹ अंजणिया अज D अंजणिया अंजणईसा E अंजणया अजण G 'या अण्ण'
A अजणईसा ABCDEFG 'रिया E 'इतिआ C तापिच्छ L 7 ABE अ' D¹ अयं
C *om.* from अयं to 'कणिकाण ABCDEFG गमिया A निमिअ B¹ निमिअ B¹ परि-
ओसियं D 'परिओसिय E 'परिओसिय A 'कणिकाण I 8 C *om.* from अंजणिया
to तापिच्छम् BDE अंजणिया B¹ 'इइ D 'इति B¹ अजणिया अ D 'इति या तापिच्छा
G य तापिच्छ DG अय B अय C (F') अय D *om.* नया G अयगती. L 9 C *om.*
पर्युपित. BCFG 'जणिया BG अंज CD (F') अय G वार. G अय B अय
CD (F') अय L 10 BD अयमो. C¹ ल *om.* अमो D वहुदृशता L 11 *edd*
'लिया' *edd*. 'रिया' G हा C वहुं D वहु L 12 DG मय D 'अय' B अय CD
(F') अय C अरिवा I अर D रिया L 13 BDI विज्जो C विज्जो BCFG
'वाह' D 'अज्ज' C *om.* कज्ज *edd* कज्जिद *edd* गमिया L 13 G अद्विज्ज
D अद्विज्ज L 14 BE कुरगट D कुरगट C अय D *om.* here from इयं to
अय but has these words after गेषाम् L 9 in next page G गुरह.

नीक्षन् । यत्तु । अचक्ष्मन्नो यत्त इत्याह तद्वहुभिरनुक्तत्वादस्माभिरुपेक्षितम् ।
 तथा । अहच्छह अकुसह गच्छति । अवक्खह पश्यति । अप्पाहइ संदिशति ।
 अक्खोहइ अस्मिं कोशात्कर्षति । अम्भिहइ सगच्छते । अग्घाहइ अगघवइ अंगुमइ
 पूरयति । अट्ठक्खइ उत्तिपति । अयहेइ रचयति । अवुक्कइ विज्ञपयति । अण-
 ० च्छइ अयच्छइ कर्षति । अल्लत्थइ उत्तिपति । एते धात्वादेशेषु शब्दानुशासने
 ज्ञानाभिरुक्ता इति नेहोपात्तः । न च धात्वादेशानां देशीषु समरो युक्तः । सिद्धा-
 र्थशब्दानुवादपरा हि देशी साधार्यपराश्च धात्वादेशाः । ते च त्यादि-तुम्-तव्या-
 दिप्रत्ययैर्बहुधाः सयहीतुमशक्या इति । तथा अवज्झाओ उपाध्याय इति उपा-
 ध्यायशब्दस्य प्राकृतमपभ्रष्टमिव रूपमिति नेहोपात्तम् ॥ [३०] ॥

10 अथ अवसमिआशब्दादारभ्य पञ्चाक्षराः ॥

अवकीरिअं विरहिए अंकुसइअमङ्कुसायारे ।

अवलावमि अवल्लावओ अ अणहारओ खल्ले ॥ ३८ ॥

अवकीरिअं विरहितम् । अंकुसइअ अङ्कुशाकारम् । अवल्लावओ कप्रत्यया-
 भावे अवल्लावो अपलापः । अणहारओ खल्लम् । निम्नमध्यमित्यर्थः । यथा ।

15 किं कुणसि अणस्तार भाले अंकुसइआ गहा तुज्झ ।

अणहारणइजीम त आ अवकीरिअ कुण खल्लं पि ॥ ३७ ॥ [३८]

अवपुसिओ संघडिए अवच्छुरणं कोहभङ्गिभणिअमि ।

अच्छिवडणं शिमीलगामसोसरिअं अइक्कन्ते ॥ ३९ ॥

L 1 CDO यन्तु D निज्जा G च्छल D गाला L 2 C अकुसर G गच्छइ G पट्ठयिअ
 pro तदि° L 3 G अचक्षेइ C अस्मिं DG अप्पावइ C अडाइ D अगुमाइ
 1 4 G पूरयन् G अट्ठक्खइ B अणु° or यहु° CI अहइ D अण° G सपति D आणहारए रथ°
 G अणुहइ B अणु° C अणु° D अहोऽ II आणच्छइ B मछइ L 5 G अयज्जइ
 4 अया D अयाहइ om B1 B1 अल्लहइ C यच्छल्लइ D अल्लल्लइ om G G om उत्ति°
 I 7 CDG देगाम्मे C-उ- L 8 B सगुही° D सणु° G अवज्झाउ C उवज्झाउ
 D अयज्जा° B P° ध्याय L 9 CD om अय B D I° सभिया° C सभिय° G पियारार°
 L 11 ABCDEFG अस्मिन् G विहरिण ABCDEFG सण्य° I 12 C 1 hd DG अउ
 ADG य AG छार L 13 add °सिन्धिय G विरव BCIG अउराय CG अउरा-
 कार B P° अउराय C अउराय G उउ II अउराय L 14 G अउराय CDG
 °राय BCIG सण्य L 15 D अय (om) C ज्जि B °राया D तुज्झ L 16 add
 °राय (G °) 4 सण्येति L 17 ABCFG पुण्ड L 1 अयच्छुरणं AG भणिअमि
 B C E °सिन् D °मि 1 1- DEFG निणी In C लण्यण 15 wanting ABCDEFG
 °मि

अवपुसिओ संधटित । अवच्छुरणं क्रोधे सति भद्रया भणितम् । अच्छिद्वडणं
निमीलनम् । यद्यप्यक्षिपतनशब्दस्येद रूपं समप्रति तथापि सस्कृते तदप्रसिद्धमितीह
निबद्धम् । असोसरिअ अतिरान्तम् ॥ यथा ।

पसिअ सहि किमिह जुत्त चिरअवपुसिए पिअम्मि अवच्छुरण ।

कायअमच्छिद्वडणं असोसरिआवराहस्स ॥ ३८ ॥ [३८]

५

अवअक्खिअमवअच्छिअमज्झवसिअमवि शिवाडअमुहम्मि ।

असगसओ खरहिए अगांडिगेहो अ जोव्वणुम्मत्ते ॥ ४० ॥

अवअक्खिअ तथा अवअच्छिअ तथा अज्झवसिअ निवापितं मुखम् । असरासओ
खरहदय । अगडिगेहो योवनोन्मत्त । यथा ।

तमगाडिगेहमसरासय च अवअक्खिएण हिगडन्तं ।

10

अज्झवसिएण किं सहि भरेसि अवअच्छिएण पुक्कुरिमो ॥ ३९ ॥ [४०]

अच्छिहस्सो वेसे अच्छिविअच्छी परोप्परायडो ।

पडिजागरिए अड्खम्मिअं च अणुवज्जिअं तह य ॥ ४१ ॥

अच्छिहस्सो द्वेयो येषो या वेसशब्दस्योभयार्थत्वात् । केचित् हस्याने च पठन्ति ।
अच्छिहस्सो । केचित्त्रेफमिकारान्तं पठन्ति । अच्छिहरिस्सो । तदेवं अन्यकृद्विप्रतिपत्तौ 15
यद्वा । प्रमाणम् । अच्छिविअच्छी परस्परमाकर्षणम् । अटारम्मिअ तथा अणुव-
ज्जिअं प्रतिजागरितम् । अणुवज्जिअं गतमिति तु गमिधात्वादेषासिद्धम् ॥ यथा ।

I 1 CG 'सिद्ध' After अच्छि° C 1 is again प्राप सति भद्रया भणितं । अच्छिद्वडणं and
on निमीलनम् । य G 'वच्छा' I 2 C चस्यसि D स्वइदं I 3 D चणा° ed /
'रिय' I 1 c / पसिय G 'कुसिण' G पियम्मि BCDE पियमि L 5 G चप्रात°
BCDE रिया° L 6 G 'अवउपम' ABD (F) 'अनियम' C दितय च' ABCDE
'अच्छिअम' ACD अज्झव ABCDE तियम' A मय ABCDIG वाइय° L 7 F
अणुव A तड DG C 1 1 1 तड C तियम I अगाडि G य C 'णुमति' F 'णुमत्त'
I 8 BCE तियय In G it works तथा अवअच्छिअ are written twice Dom from
अच्छिअ 1 मयम् BCE अच्छि° BCIG तिय G निर्याति C तिया CG तड D अगत
'नय' I 9 C अगाडि D तिया I 10 C मय B 'अच्छिअ' D अच्छिअ
I 11 C अज्झवणय D तिया तिया B अज्झा D अच्छिअणय I 12 A अच्य
ABCDIG 'तियय' AG (2 1 1 D (E) यडा (1 1 1 यडा I 13 A अच्य
(1 1 1 मय BD) तियय I 14 अणुव ABCDE तिय D या L 15 Goc वा I 16
'अच्यय उभय' L 17 BCE तियय D 'तिय' L 18 G अच्य ed / तियय
G 'मय' BCE तियय D तिय L 17 c / तिय G 'अच्छि' BCDE तिय G मय

अद्विविअच्छोदुहिआ अचिद्वरत्ता नए कयपहारा ।

पिअग्रगुवज्जणरहिआ अडलम्मिज्जन्ति सवरिआहि वणे ॥ ४० ॥ [४१]

अव्वपिसाओ राहू अब्बुदुसिरो अचिन्तफलपत्ती ।

पुरिसाइ अमडउज्झिअमंगवलिज्जं च तणुवलणं ॥ ४२ ॥

६ अव्वपिसाओ राहू । अब्बुदुसिरो मनोरथाधिकफलप्राप्ति । अडउज्झिअ पुट-
पायितम् । विपरीतरतमिति यावत् । अगवलिज्ज अङ्गवलनम् ॥ यथा ।

अडउज्झिअमंगवलिज्ज दूरे अ इह वत्तण पि किर ।

अव्वपिसायवहूण अब्बुदुसिरो सिरोणाह ॥ ४१ ॥ [४२]

अद्विविआरं मण्डणमपारमगो अ वीसामो ।

10 अपाडिच्छिरो जडमई रहस्सभेई अगुज्झहरो ॥ ४३ ॥

अद्विविआरं मण्डनम् । कश्चिद्विविआरं मण्डलकमित्याह । अपारमगो विआ-
म । अपाडिच्छिरो जडमिति । अगुज्झहरो रहस्यभेदी । अस्यागुणपरशब्दभवत्वे
युक्तिरुक्ता ॥ यथा ।

मा कुण अपाविआर अकिवे अपाडिच्छिरे अगुज्झहरे ।

15 ज सो नइ णाणुणिओ अपारमगो महच्छीण ॥ ४२ ॥ [४३]

अव्वअणिओ अणामिलिण रिन्तम्मि पुडे अभिस्तपुडो ।

हिकाए अणुअधिअमणच्छिआरं च अच्छिसे ॥ ४४ ॥

1 1 G अचच्छ° B (D) विचछी° c11 'हुत्तिया (अक्षिहभन्ता 1 2 cdd विच° रहिआ
G दम्मिज्जम्मि C ज्ञात B† सगियाहि CDG 'रियाहि C यम्मा L 8 A अज्जसिताड C 1
1 d, G 'गोड F राहु AG अचच्छ° BCF अचच्छ° D अचच्छिस्सिरी E अचुत्तिरी (sic) D अ-
दिन्ता G अचिन्त 1 4 1 पति° ABCDIG 'साहयम्' A 'उज्जयम्' C 'उदयम्' BDFG
'उज्जयम् B† वनमणज्जड 1 अज्जिजे 1 नणुणलण B† नणुवण C एवण
L 5 cdi पिताड corr (2 1 d C गह G अचच्छ° BCDE अचच्छ° DCFG 'उज्जयम्'
D 'उज्जयम्' L 6 B† 'गज्जड 1 7 B (1') G अडउज्झययम् D अडउज्झययम्
L 8 G निमाव° 1 नटण c11 अचच्छ° 11 अचच्छिस्सिरीण [is not quite distinct] 1 9 G
अड° 2 1 an 1 अड° cdi पिता B† य 1 10 1 नणुण G 'नेरी A अचुत्त 1 11 C
अड° cdi पिता B† G यचिअ अडविआर (L अड) D कथिअ अडविआर G मडन्ति
D विचछि° G am मग्ग 1 12 C अपाट° G अचच्छ° BCDI अचच्छ° अणु
1 14 C गह° cdi पिता G 'अचच्छ°' L 15 G अह CDG 'पिड C महत्तीण
L 16 AC° अचिअ 1 अचच्छ° F विज्जिअ DIG अचिन्त° L 17 11 अणुअ
G अणुअ° ABCDEG विचच्छिअर C अचच्छिआ EG 'अ

अथअशिओ असंघटितः । अभिसपुडो रिक्तपुटः । शिशुभिः क्रीडया जन-
प्रलोभनार्थं विपणिमार्गे रिक्ता पुटिका या क्षिप्यते सैवमुच्यते । अणुवंधिभं हिका ।
अणच्छिआरं अच्छिन्नम् ॥ यथा ।

अथअशिअवल्लहाणं वेरीणमभिसपुडयधुसाणं ।

तुह सत्ति णामकिच्चणमणच्छिआराणुवंधिभं हरइ ॥ ४३ ॥ [४४]

अवरत्तयाजराउरअरविंदरमणुसउगहदीहम्मि ।

अणारामयमरई अडुअकली तह य कडिहत्ये ॥ ४५ ॥

अवरत्तओ पथात्तापः । अवरत्तेभं इति गोपालः । यदाह । अवरत्तेभं पथा-
त्तापे ऽ पि प्रोच्यते तज्ज्ञैः ॥ अजराउरं उष्णम् । अरविंदरं दीर्घम् । उभयत्र
समाहारद्वन्द्वः । अणारामओ अरतिः । अडुअकली कदां हस्तनियेशः ॥ यथा । 10

अरधिंदराजराउरणीसासन्तं कयडुअकलिअ ।

अणान्तो अवरत्तयअणारामयदुत्थिओ हवसि तं पि ॥ ४४ ॥ [४५]

सीहुम्मि अवकरसो अवयाडिअमाजिहारेअम्मि ।

अवयासिणी अ णासारज्जू अलमंजुलो अलसे ॥ ४६ ॥

अवकरसो सरकः । अवयाडिअं रणदतम् । अवयासिणी नासारज्जूः । अल- 15
मंजुलो आलस्यवान् । केनिदलमंजुलयमलसमाचक्षते । तदयुक्तम् । कप्रत्ययस्या-
तन्त्रस्यान् । कवयो हि छन्दःपूरणार्थं काव्यान्तिकं कप्रत्ययं प्रयुञ्जते । अत एवा-
स्माभिरयं पञ्चाक्षरेषु निबद्धः ॥ यथा ।

L 1 D, C 1 hd G 'ण्डि D तप' BCD अनिअं B पुदी G रिक्त-पुट. C 1 hd रिक्त-
पुट; corr 2 hd D 'प्रलोभनार्थं' L 2 G अणुवंधि BCFG 'विधं D बरे (acc) L 3 HD
अच्छिन्नम् L 4 C अथअशिअं BD 'लिय' G 'हाल C वरी' G 'रीण अनिअं D 'निअ
DG 'मुत्ताणं' L 5 BCF उज्जति BCFG 'च्छिआ' G 'लुण' BCFG 'विधं C 1 hd 'विउ
2 hd 'विधो' L 6 CD 'रत्तयअजरा' C 'अराउर' 2 hd 'रापो' E 'मणुअ'
L 7 A 'अणाराम' A 'अ' (acc) C (F') 'अह' DG 'अह' G 'कडि' C 'हणो' L 8
C 'अवरत्तय' BG 'जउ D 'अवरत्तयअजराउर पथात्तापउष्णयो CG 'रत्तेयानिअं BF 'रत्तेयानिअं
D 'रत्तयानिअं G 'रत्तय' BF 'रत्तय' C 'रत्तय' D 'रत्तय' L 9 D 'अणाराम' उष्णम्
B उभय. L 10 CDG 'अजरा corr 2 hd C G 'अरति' C (F') G 'अह' B (?) D 'अह'.
L 11 G 'अह' C (F') 'अह' BF 'अह' CDG 'अह' L 12 H 'अणुवंधि' BDF 'अणुवंधि'.
L 13 A 'अथअशिअं' H 'अथअ' C (F') 'अथअ' L 'अथअ' G 'अथअ' D 'अथअ' AG 'अथ-
अ' BCFG 'अथअ' L 14 ABCF 'अथअ' A 'अथअ' G 'अथअ' BF 'अथअ' (acc. जी)
A 'अथअ' L 15 G 'अथअ' C (F') 'अथअ' D 'अथअ' D 'अथअ' G 'अथअ' C 1 D 'अथअ'
CG 'अथअ' C 'अथअ' L 16 G 'अथअ' edd. 'अथअ' अथअ.

अवयद्विआ भडेहिं पक्षिअ अवयासिणि णडिज्जन्ता ।

भुअमयअवकरसफलमरिणो अलमजुला तुह लहन्ति ॥४५॥ [४६]

अवडाहिअमुकुट्टे पवायणिहए ञवडकिओ तह य ।

रोगाम्मि अंगवड्ढागमयतंचिअमुवचिए चेअ ॥ ४७ ॥

- ५ अवडाहिअं उत्कुट्टम् । प्रपातः कूपादिः । तत्र निहतो अवडकिओ । अन्ये तु अवडाहिअं अवडकिअं इत्यन्योन्यपर्यायशब्दायुक्ताः । गजनिमीलिकया गताः । अस्माभिस्तु सारदेशीनिरीक्षणो विवेकः कृतः । अंगवड्ढा रोगः । अयतचिअं उपचितम् । मांसलमित्यर्थः । अवअचिअं इति केचित्पठन्ति । तत्र केषां लिपिभ्रमः केषां नेति न विद्यो नियामकाभावात् । वर्णानुपूर्वादिज्ञानं तु प्रकृत्यादिवि-
- १० भागमन्तरेणाशक्यक्रियम् । बहुतरपुस्तकप्रामाण्याच्च नियते वर्त्मनि प्रवृत्ताः स्म इत्यलं बहुमापितया ॥ यथा ।

अवडाहेमि दुरासय परिणिअ पवसन्तएण जं तुमए ।

अयतचिअविसमसरंगवड्ढा सावडकिआ वाला ॥ ४६ ॥ [४७]

अणुवहुआइरजुवई अणहण्णायं अणहम्मि ।

१५ अणुअलवस्साम्विलिआ अल्लइपलइमइपरिवत्ते ॥ ४८ ॥

अणुवहुआ नचयपूः । सामानाधिकरण्यानिर्देशो अन्योन्यं विध्यनुवादायः ।

L 1 G अवचदिं C अडिया BF अडिया D अवअचिया BCFG पक्षिय D पक्षिअ C तिलीणडिज्जन्ता D सा L 2 C भुयं B, C 2 hd, DFG भुयं G जलसरिं. L 3 ABCDEFG डारियं E मुकुं G ड II एहिअ ACDG क्रिउ. L 4 BF रोमग CDFG वेदणं C नयतयिं cdd तयियमुं A वचियं ABFG चय C वेव D वेय. L 5 BCFG डारियं G कुट्ट (mc) II उत्कुट्ट (mc) CDE उत्कुट्ट. BF पानं cdd कूपादिस्त्र (C दिगुव msread) DG निहिता G ञवडं CDG क्रिउ (corr C 2 hd) L 6 BCFG डारियं D डारिय cdd डकिअमिति अन्यो C शब्दानुसृत्या BCF गता D गतास्मा. L 7 G विदिता G वेदणं CD (P) वणं G राग C अयनं cdd चियं. L 8 G अवअ-लियमिति (चिं ?) C अर्यायमिति D अर्यायमिति BF जनिता D अच C तेषां लि. L 9 C डिआ G भावा L 10 C वन्तरं C प्रवृत्ता G स्वा D स्वा L 11 D भा-दिनेन । L 12 D अवडाहिदि cdd परिणिय L 13 cdd चिय D तिविसमं FG वेदणं D वेदणं C एणं cdd क्रिया G वाजा L 14 A अणुयं G अणुयं ABCDFG जया D हया अरं E हया अररं and superscr नचयपू G हया अररयुवई A जनुवई. L 15 ADG अणुयनं B अस्सा अविजिया E वस्सा अवि 4 साअविजिया CG साअविजिया D साअविजिया G अस्सा A पस्सा BF om पजड C पजड BCF परिवत्ते E चित्ते L 16 BF अणवड्या CDG हया

तेन अहरजुवई अणुवहुआ इत्यप्यर्थः संगृहीतः । अत्र । अवज्जसइ गच्छति । अव-
अवअक्खइ अवअज्जइ पश्यति । अहिरेमइ पूरयति । अहिकलइ दहति । अव-
हेडइ मुञ्चति । अवहावेइ कृपां करोति । अहिलंखइ अहिलंघइ काड्ढति । इत्या-
दयो धात्वादेशेष्वस्माभिः साधिता इति न संगृहीताः ॥ अथ अहरजुवइशब्दादारभ्य
पडत्तराः ॥ अणहप्पणयं अनट्टम् । अजुअलवसा अमिकावृत्तः । अजुअलवसो
समच्छद इति स्वयुगलपरीशब्दभवः । अल्लट्टपलइ पार्श्वपरिवर्तनम् ॥ यथा ।

अणहप्पणयच्छाए अजुअलवसायलम्मि पहिअस्स ।

अणुवहुसंभरणेण अल्लट्टपलइयं पेच्छ ॥ ४७ ॥ [४८]

अणुगमणे ऽम्मणुअंचिअमहिपच्चुइअं च णायवं ।

अइसयदुएसु अच्छं तयआदराणिज्जच्छड्डिएसु अअं ॥ ४९ ॥ 10.

अम्मणुअंचिअं तथा अहिपच्चुइअं अनुगमनम् । यथा ।

दूई अम्मणुअंचिअं जस्स कए वहिणि चन्दविम्बमुहि ।

तं किं ण शिअसि मुडे दइअं असाहिपच्चुइअं ॥ ४८ ॥

॥ अथ व्यञ्जरादिक्रमेण अकारादयो ज्ञेयार्थाः ॥

अच्छं अत्यर्थं शीघ्रं च । अथ विस्तारितमादरणीयं त्यक्तं चेति व्यर्थम् ॥ इहाने- 15
कार्येषु शब्देषु वैषम्याच्छिष्यमतिव्यामोहो मा भूदित्युदाहरणानि नोपदर्शयिष्यन्ते ॥ [४८]

असइसुहाणवहुआतरुणीसु इमाइ तह अज्जा ।

किसगुरुसुगमुहधट्टालसेसु सइ असच्चए अइ ॥ ५० ॥

1. 1. G 'जुवई' BDFG 'हुया C हुया G अवज्जसइ L 2. C अवज्जसइ D अक्करइ
G अवअक्खअज्जइ CDF om 'अज्जइ' D 'रेमय G पूरयति C अहंज' F 'जइ' L 3. After
मुञ्चति C 'अ' अवहावेइ अति C सपां G 'नीत्यादयो BF इत्यादेशो L 4. G भारवादे-
जं ऽम्मा' C 'धिताः G गृहीताः G 'जुवई' L 5 G अवज्जसइ D अणुयज्जवणा C अ-
ग्नितादत्तः (') C 'अजुअ' D अजुअज्ज' G 'पञ्चो L 6 BCDF इति तु अयु' G om ए
II अल्लइ I अल्लट्टं (om both पल्लइ) C 'पल्लइ D अल्लट्टपल' L 7 C अणुअ-अयं CG
अजुअज्ज' D अणुअज्जअयणयज्जति G 'अणुअज्जअयि लल पतिवत्ता. L 8. CD 'पल्लट्टं
G निच्छ C पल्लट्ट L 9 G 'लो मणयअयय D 'लो मणयअयय BF अम्मणु' E 'अणु'
C 'अम्मणुय' ABCFG 'अयय' ABFG 'पल्लट्टं C 'पल्लट्टं D 'पल्लट्टं BDF व C लाट्टि.
L 10 G अज्जइ' G नय 'लियट्ट' C 'लियट्ट' G अय D अं L 11. DG 'लियट्टं
C 'अय G तट्टिया BDFG 'पुण्यं C 'इयट्ट' L 12 G पुं. G अहंज C अहं. G 'अहं'
BF 'अहं' C 'अहं' D अहंअहं L 13 G न D न C मुडे CD इयं DG अज्जअ' BCDF
'पुण्यं L 14 D 'मल्लट्टाण' L 15 DG अयं. L 16. BF 'अल्ल' 'अ'
III FG अतिनि इमा' L 17 A 'अ' DG 'अ' DG नय' A 'अ' B 'अ' BCDF
'अ' A अज्जा L 18 A 'अ' DE 'अ' BDG अहं.

अज्ज्ञाशब्दो असती शुभा नववपूस्तरणी एषा चेति पञ्चार्यः । एषेति सर्व-
नामवाच्या या काचित्प्रत्यक्षनिर्देश्या । अज्ज्ञो एष इति द्रोणा । अष्टं इत्यष्टास्व-
र्थेषु । कृशो दुर्बलः । गुरुर्महान् । शुकः पत्नी । मुखं सौख्यम् । धृतो वियातः ।
अलसः शीतकः । शब्दो ध्वनिः । असत्यमनृतम् ॥ [५०]

७ अस्ती अ देअराणी पइवहिणिपिउच्छिआसुं च ।

माइपिउच्छासामूसहीसु अत्ता णिहे मुहे अणिहं ॥ ५१ ॥

अस्ती अर्थः । कप्रत्यये अस्तिआशब्दश्च । देवराणी देवरभार्या । पतिभगिनी
जनान्दा । पिउच्छिआ पितृवसा । अत्ता चतुरर्या । माता जननी । पिउच्छा
पितृवसा । अश्रूः अश्रुभार्या । सखी वयस्या । अणोशब्दः सूचनादिष्वेका-
१० दशस्वर्थेषु शब्दानुशासने पठित इतीह नोपात्तः । अणिह सदृश मुखं च ॥ [५१]

चीरिमसएसु अरलं अलसं सित्थयकुसुम्भरत्तेसु ।

पसुकढिरोसुं अविलो अणुओ आयारधसभेएसु ॥ ५२ ॥

अरलं चीरी मशकश्च । अलसं सिक्थकं कुसुम्भरक्त चेति व्यर्थम् । अविलो पशुः
कठिनश्च । अणुओ आकृतिर्धान्यविशेषश्चेति व्यर्थः । अणुओ बहिरित्यन्ये ॥ [५२]

१५ घरउत्तपच्छिमङ्गणणिहुरविरसेसु अचलं च ।

अवडो कूवारामेसु अग्गिओ इन्द्रगोवमन्देसु ॥ ५३ ॥

अचलशब्दः पञ्चार्यः । घरं गृहम् । उत्त उत्तम् । पच्छिमङ्गणं गृहपश्चिमप्र-
देशः । शिहुरो निहुरः । विरसे नीरसः । अवडो कूप आरामश्च । कमत्वये
अवडओ इत्यपि । अग्गिओ इन्द्रगोपकीटो मन्दश्चेति व्यर्थः ॥

L 1 BCF 'शब्द' असती G असती B शुभा B एषा edd 'वपू' L 2 edd 'अप्रत्यय'
A 'अह' D 'अह' L 4 G 'महान' L 5 G 'अज्ज्ञो अ देव' A 'वहि' D 'वहि' C 'हि'
छीरिउ' D 'च्छासु' ABCFG 'छिआसु' L 6 BF 'मासू' B 'महीसु' G 'मुहे' L 7 edd
अपे edd 'अमिया' C 'वयस' L 8 C 'ननसा' BCFG 'छिआ' edd 'चतुरर्य'
L 9 C 'पितृपिच्छा' B 'अश्रू' C 'स्वसुर' L 10 D om the rest of the commentary
from सखी C 'माता' L 11 CD चीरी C 'मशक' 4 'सिक्थयकु' BFG 'रत्तेसु'
L 12 E 'अथिन्त' G 'पणुड' AG 'अणुड' G 'पन्नमोणु' L 13 The commentary on
this stanza is wanting in D C चीरी CG 'मशक' BF 'सिक्थ' G 'सिक्थ' C 'सिक्थक'.
L 14 CG 'अणुड', corr 2 hd C B 'ति' भा' C 'शपति' L 15 D 'उत्तर' ADE 'निहुर'
C 'निहुर' BF 'निहुर' G 'निहुर' CD 'अवड' (corr 2 hd) C 'व' (corr 2 hd) L 16 D 'अवड'
BF 'रामसु' AG 'अग्गिउ' C 'अग्गिउ' BF 'मन्देसु' L 18 A 'निहुरे' BDI 'नि' C 'निहुर' edd
निहुर BCFG 'रूप' L 19 CG 'अवडउ' edd 'अग्गिउ'

अत्यर्घं अत्याहं अगाहआयामठाणोसु ।

सुरसगुरेडेसुं अज्जओ जलहङ्गदेसु अल्लत्थं ॥ ५४ ॥

अत्यर्घं अत्याहं इति च प्रत्येकमगाधादिषु विषु । अज्जओ सुरसगुरेट्कयो-
स्तृणभेदयोः । अल्लत्थं जलार्द्रा केयूरं च ॥ [५४]

अवणो वहवरफलहेसु अल्लओ तरुणधुत्तदिअरेसु ।

अंतेल्ली मज्झोअरलहरीसु असंगिओ हयचलेसु ॥ ५५ ॥

अवणो परीवाहो गृहफलकश्चेति व्यर्थः । अल्लओ तरुणो धूर्तो देवरश्चेति व्यर्थः ।
अंतेल्ली मध्यं जडरं तरुणश्चेति व्यर्था । असंगिओ अश्वो जवास्थितश्च ॥ [५५]

गयभाविनासरेसुं दिवसारम्भे अ अवरज्जो ।

काडिकाडिणोसु अवज्जसमलिअल्ली मिअमए अ वग्घे अ ॥ ५६ ॥ 10

अवरज्जो अतिक्रान्तं भविष्यत्येति दिनं दिनमुखं चेति व्यर्थः । अवज्जसं कटी
काटिनं च वस्तु । अलिअल्ली कस्तूरिका व्याघ्रश्च ॥ [५६]

देउलरफेसुं अहिहरमहिलिअमभिभवे अ कोवे अ ।

अद्दारापच्छभागे समागए अइगयं पविट्ठे अ ॥ ५७ ॥

अहिहरं देवकुलं पल्लवीकश्च । अहिलिअ अभिभयः कोपश्च । अइगयं मार्गपथा-15
ज्ञातः समागतं प्रविष्टं चेति व्यर्थम् ॥ [५७]

अइराणो इन्ढाणोइ तव्वयासेविणीए अ ।

छणाणिअमेसु अवसहं हडेसिमत्तासु अकसाला वि ॥ ५८ ॥

L 1. 'अ' G 'यां' D अचरुण्य अचरुण्य A अगाहकाया' L 2 D सार' A सारुदरं B 'देव
ABCEFG अजाड D अज्जअड' L 3 BF अ' C अगाह D अचरुण्य अचरुण्य ed
प्रत्येक' अगा' ed अजाड D सारुण्यदेवो व' G 'सुरेयोधसु' (५५) L 4 C अज्ज
D अजापट' मात्राजं L 5 D अज्जअगु A C F G अज्ज E अज्जओ D अचरुण्य C अज्ज
H 'अज्ज' (?) ed 'अज्ज' D 'अज्ज' L 6 A मज्जा' D मज्जादर' ACG 'मि
L 7 C अ' BF 'अज्जअज्ज' D 'अज्जअज्ज' ed अज्ज L 8 ed व्यर्थः C 1. 1. 1
G 'मि' BCEFG अज्ज अज्ज D अज्ज अज्ज L 9 D अज्जअज्ज L 10 G 'अज्ज'
E अज्जअज्ज D अज्ज H 'अज्ज' DG अज्ज G अज्ज व ABCFG व D अज्ज ABCDEFG व
L 11 BF अज्ज L 12 G अज्ज अज्ज L 13 ed 'अज्ज' ABCDEFG 'अज्ज' ed
कोरे व L 14 ed दे व L 15 A 'अज्ज' The commentary on the and
the following two stanzas is translated in H ed 'अज्ज' L 16 C 'अज्ज'
L 18 C अज्ज ed अज्ज A अज्ज (?)

अइराणी इन्द्राणी सौभाग्यार्थमिन्द्राणीव्रतासेविनी च स्त्री । अवसहं उत्सवो
नियमथ । अकसाला बलात्कार ईषन्मत्ता च स्त्रीति व्यर्थ ॥ अत्र च । अभ्युत्तह
स्नाति प्रदीप्यते च । अलिअइ आलीयत उपसर्पति च । एतौ हावपि व्यर्थं धात्वा-
देशेष्वस्माभिदक्ताविति नोच्येते ॥ [५८]

5 अवरियहिकासुं अणुसंधिअमविहाविअं च दीणाम्मि ।

अणुआलवरो तं चिअ अकखणवेलं रयणओसेसु ॥ ५९ ॥

अणुसंधिअ अवरितं हिक्का च । अविहाविअं दीनमनालपने ऽपि तदेवेति
व्यर्थम् । अकखणवेलं मुरतं प्रदीपथ ॥ अत्र च । अवअच्छइ ह्लादते ह्लादयति
पश्यति च । अयआसह पश्यति शिष्यति च । अवसेहइ गच्छति नश्यति च ।
10 एथम् अवहरइ । इत्यादयो धात्वादेशेष्वस्माभिदक्ता इति नोपात्ताः ॥ [५९]

भणिओ अकंडतलिमो गिसेहाकयविवाहेसु ।

अवकिस्तीइ असच्चे दाणाम्मि अ अवरिहइपुसरां ति ॥ ६० ॥

अकंडतलिमो निःक्षेहो ऽकृतविवाहथ । अत्र च । अहिपचुअइ गृह्णाति आ-
गच्छति चेति धात्वादेशेषूक्त इति नोक्तः । अवरिहइपुसरा अकीर्तिरसत्यं दानं
15 चेति व्यर्थम् ॥ [६०]

॥ अथ आकारादयः शब्दा व्यञ्जरादिक्रमेण प्रस्तूयन्ते ॥

आहू घूर आऊ सलिले तह विंचुअम्मि आलासो ।

आणिकं तंसरए आअल्ली झाडभेअम्मि ॥ ६१ ॥

L 1 G om इन्द्राणी सौभाग्यार्थम् BF om इन्द्राणी C जनीसेग्नी य L 2 BG एकार
B इयं cdd व्यर्थ C अउगुलह L 3 BCF अलियइ cdd आजीयते G एते Com
हारपि L 4 B इनाति नि G नाच्यते L 5 cdd संधिपमं A धियमरां cdd विद्य
B य L 6 ABG धिय C मुक्तण cdd रतण्यं A, C 1 hd, G व्यउ L 7 BCF
तेधिय cdd हावपि L 8 BFG om ह्लादते L 9 BF अवपासइ C अदयासइ
BF अवरोह L 10 BD पाना L 11 CDG भणुज E अऊडं A अऊडं
E णिणे G निने D विवा L 12 C अवकिस्तीइ E जीअ BCDE हइ ॥ हइ.
L 13 BCFG निनेरो D निरोरो CD अहव G पउसु BF पणुयइ D अदेपणुइ B गृह्णाति
CF गृह्ण. L 14 G अवरिह B हइ D हइ C 2 hd हइ L 15 C व्यर्थ (sic)
L 16 G अयारां BCF गच्छ L 17 BF विचुवनि C विचु D विचुयनि E विचुअनि
L 18 A संगुर D तित्तिगुर E आअल्ली ॥ आवल्ली CDFG येयम्मि BE येयपि

आहु इत्युकारान्त उलूकवाची । आऊ सलिलम् । आलासो वृश्चिकः ।
आणिक तिर्यक्छुरतम् । आअल्ली झाटभेदः ॥ यथा ।

आअल्लिआहुआलाससकुलं आउरहिअगिरिसरिअ ।

आणिकजाणि तुह कारणे अडविमडइ सो सुखो ॥ ४८ ॥ [६१]

आहच्चं अचत्ये मुहमाणुअमाउलं रसे ।

आवंगो अवमग्गे जूडे आमोडआमेला ॥ ६२ ॥

आहच्चं अत्यर्थम् । आणुअ मुखम् । आकार इत्यन्ये । आउल अरण्यम् ।
आवंगो अपमार्गः । आमोडो तथा आमेलो जूटः । शेखरवाचकस्तु आमेलो आ-
पीडशब्दभवः ॥ यथा ।

लहसिआमोडमिलाणाणुआण तुह रिउवहुण आमेलो ।

आहच्चमाउलमहीलुडिआणावगमञ्जरी लिअइ ॥ ५० ॥ [६२]

आरिल्लो आरा आरोहो अ थणम्मि आफरो जूए ।

आगत्ती कूवतुला आसंधेच्छाइ खित्तमाविद्धं ॥ ६३ ॥

आरिल्लो अर्वाक् । अर्गकालोत्पन्न इत्यर्थः । आरोहो स्तनः । नितम्बवाची
त्यारोहशब्दः सस्कृतसमः । आफरो द्यूतम् । आगत्ती कूपतुला । आसंधा इच्छा । 15
आस्येत्यन्ये । आविद्ध प्रेरितम् ॥ यथा ।

आरिल्लमयण आगत्तीदढभुअ मुञ्च आफर सुहय ।

मरइ तुहासथाए कामाविद्धा वरारोहा ॥ ५१ ॥ [६३]

L 1 B आहु D आहुरिण् B आराने G आसी BD आसी L 2 BFG झाट C छाट.
L 3 In G this example runs thus आअल्लियाहुआलाससकुलं (sic) अडविमडइ सो सुखो ।
आणिकजाणिउ तुह कारणेण आउरहियागिरिसरिय ॥ D आअल्लियाहुआलाससकुलं B आअरी
H आऊरहिगिरि BCIG रहिय cdd सरिय I 4 C आणक DG आणिक cdd कार-
णेण DF अडवि अडइ C अविमडइ D अडविडइ D सुखो L 5 BDF, C 1 hd आहच्च
A अणु D आणु D G अणु CF मुखम् D अणु LG रज L 7 BDF (G) आहच्च
C आणु CDG आणु LD आरत्य L 8 G डो त आ. C जूड (?) B शार C शार
L 9 C पाट L 10 cdl लहसिया C मोड cdl अणु G रज G आमेले
L 11 BFG आहच्च C आउल 2 hd अ C लुगीया D लुडिया BFG लुडिया
C जियड D जिड L 12 D आर L 13 A अस D आसाया इच्छा L 14 BF
अर्गकाला व्यर्थ C खन L 15 G समुत्तमवमग्गे C सुन LG असाया
L 16 C आम्बरयन्य D आम्बरय L 17 CDG निड BCDI अणु C आरु G मुख
D सुहिय L 18 G अरइ थाहा C om इह G पासाण

आणाई सउली आणूवो सवचे हढमि आडाडा ।

आयडीआमोआलंवा वित्थारहरिसभूछत्ता ॥ ६४ ॥

आणाई शकुनिकाख्यः पक्षी । आणूवो श्वपचः । आडाडा, वलात्कारः ।
आयडी विस्तारः । आमोओ हर्षः । परिमलवाचकस्त्वामोदशब्दभवः । आलम
५ भूमिच्छत्रम् । यद्वर्षासु प्ररोहति ॥ यथा ॥

हणिकण पउत्यजणं आणाइकुलं य रइअआडाडो ।

आलवायडिमिसा आमोआ हसइ पाउसाणूयो ॥ ५२ ॥ [६४]

आलत्यो मोरे आसयमाससे वलमि आयामो ।

आलीलं शिअडभए आउरमाजिमि आउसं कुचे ॥ ६५ ॥

10 आलत्यो मयूरः । आसयं निकटम् । आयामो बलम् । दीर्घ इत्यन्ये । आली-
लं निकटं भयम् । आउरं समाप्तः । आउसं कूर्चम् ॥ यथा ।

सायामासयसेसं तुह पेच्छिअ जायआउरालीला ।

आलत्वपिच्छत्ते ढडिअ रिउणो अणाउसा जन्ति ॥ ५३ ॥ [६५]

आसंगो आसवरां आलयरां वासगेहमि ।

15 आमोरओ विसेसमुआमि आहुंदुरो वाले ॥ ६६ ॥

आसगादयलयो वासगृहार्याः । अत्र च । आलिदशब्द आशिष्टशब्दभवः ।
आहइ काङ्क्षतीति धात्वादेशोपूक्त इति नोपात्तः । आमोरओ विशेषज्ञः । आहुंदुरो
वालः । आहुंदुरु चाल इत्यन्ये ॥ यथा ।

L 1 D सउल E सआली BF सवाच C हयमि D हड D आडा L 2 CD आयमी
G डी D मोयोन B लवा G लंवा D विच्छा G सररि L 3 G आणूव G वला
L 4 G आयडी CD डी D C 1 hd, G आमाड C गरिमल cdd कस्तु आ BG आलव
D आलव L 6 D हणिकण G पउत्यजण D पउच्छ BCFG रइय D रइय
L 7 BG आलव D आलव (IG यय D यड B यडि (ac) G मिमा G एउ
L 8 D आलच्छा DE सने G वलमि L 9 A विवड BCF गियड DFG नियड
DE माउसं C कुच्य L 10 D आलच्छो G has twice आयामो वन । D वीर्यामित्यन्ये
L 11 DG निरुभय L 12 C सासवलयासयसेस BCFG पेच्छिय G मच्छिय
L 13 D आजच्छपिच्छत्ते G पिच्छ BFG छडिय C छडिय D छडिय L 14 C
आसण L 15 D यमा AD C 1 hd मोरड A सणुअ EA वु BF सुय D वुअ
G सुय A आहुन्दु D दुयणे H C 2 hd, D वाने E वाने L 16 H शब्द
L 17 D नेहेपात्त CDG भारड L 18 D आहुंदय BD चाल CG आहुंदुय D आहुंदर
CD चाल

आमोरय सिरिभासंग तए आहुंदुरा करिहरीण ।

मित्तसवणअमित्तालयणदुवारेसु संघडिआ ॥ ५४ ॥ [६६]

कमलमि आरणालं आसिअओ लोहघडिअमि ।

आसकखओ सिरिवए आमलयं शोउरघरमि ॥ ६७ ॥

आरणालं कमलम् । कान्धिके आरणालं संस्कृतभवम् । आसिअओ लोहमयः । ५
केचिदयसा निर्वृत्त आयसिकस्तदपभ्रंश आसिअओ इत्याहुः । आसकखओ श्रीरिति
यदतीति श्रीवदः प्रशस्तः पत्तिविशेषः । आमलयं नूपुरगृहम् ॥ यथा ।

लीलारणालआमलयकेलिआसकखए इमे तीए ।

जं विरहमि शिअन्नं हिअअण फुट्टेसि तंसि आसिअअ ॥ ५५ ॥ [६७]

आअड्डिअं परवसचलिए आऊडिअं च जूअपणे । 10

आलंकिअं च खस्त्रीकयमि आमंडणं भणडे ॥ ६८ ॥

आअड्डिअं परवसचलितम् । यस्तु व्यापेराअड्ड इत्यादेशो ज्स्माभिरुक्तः स
व्यापारमात्रार्थः । आऊडिअं धूतपणः । आलकिअं खस्त्रीकृतम् । आमंडणं
भण्डम् ॥ यथा ।

रयणामंडणमवणिं जो सहि आऊडिअ खणे कुणइ ।

15

सो आअड्डिअआलंकिएहि कह अहिसरेअव्वो ॥ ५६ ॥ [६८]

आरोगिअआसीवयआहुडिआ भुत्तसुइअपडिएसु ।

मीसत्तमाहुआली आसरिओ संमुहाआए ॥ ६९ ॥

- L 1 G आनीरय D आहुइरा D 'हरीया' L 2 D 'हुशरियासु सापदिआ BCFG 'डिया'
L 3 CDIG आरानां ACP आसिअउ G आसियउ D आसिअओ A जाउप' edd 'पडिय'
L 4 BDF आमकखओ ACG 'उ आमनप' DL 'नेर' L 5 DG आरणां D कागिके
CG आरणां G आसियउ C 'अउ corr 2 hd D आसिउ D 'मय' C 'मय' L 6 BCFG
केविन् B निवृत्त आ' D निर्वृत्तमाय' G 'सिअ' अंत DG आसियउ C, 1 hd 'अउ.
BF आमकखउ D आमलाउ CG 'कखउ (C 2 hd 'आ)' L 7 CDF वपति श्री' C 'शस्तपत्ति'.
L 8 CG 'मान' D 'आजनाजय' BF 'मजय कजि' D 'केजियागात्या BF 'मकजय'.
L 9. BF हिअ C 'सुं' D फुट्टेसि G 'ते DG आसियय L 10 AD 'डिय B 'डिय CF
'डिय ABCFG, 'डिय D 'आऊ' च 'अ' C 'यय' L 11 edd 'डिय L 12 G
आयडिय D 'डिय D 'डिय CG 'अजिन' G 'तयड' C 'अउ B 'अउ L 13 edd 'डिय
C सुत edd 'डिय L 15 BCF 'मयलि edd 'डिय D सय' L 16 G आसियय
BF 'अडिय' C 'अडिय' D 'अडिय' (mc) BCFG 'किण' C अगिलारयणं D अगिलारयणं
F अह' L 17 ABCDE आसोगिय' E 'आसोगिय' edd 'हरीया ABCDEFF 'यय'
G 'यय' L 18 C मीतअय' D मीगुलय' AG, C 1, hd 'रिउ

आरोगिभं मुक्तम् । आसीवभो सचीजीवकः । आहुडिभं निपतितम् । आ-
हुआली मित्रीभावः । आसरिभो संमुलागतः ॥ यथा ।

आरोगिआहुआलीसत्तूणं तुह एरिन्द सत्तूणं ।

आहुडिआशमरसे पत्तपुडासीवभत्तमासरिभं ॥ ५७ ॥

- 5 इह च आश्रु—आकड—आरोग—आहुआल—आहुटप्रभृतीनि धात्वादेशप्र-
तिरूपकाणि नामानि । तेषां करोत्यर्थे शिचि नामधानुत्तरमपि । तेन । आश्रुइ ।
आकडइ । आरोगइ । आहुआलइ । आहुडइ । इत्याद्यापि सिद्धम् । एवं सर्वत्र
क्रियाधाचिपु योजनीयम् । [६९]

आयावलो अ बालायवमि आबालयं च जलशिअडे ।

- 10 आडोविअं च आरोसिअमि आराइअं गहिए ॥ ७० ॥

आयावलो बालातपः । आबालय जलनिकटम् । कप्रत्ययाभावे आबालं इत्यपि ।
आडोविअं आरोपितम् । आराइअं गृहीतम् । आसादितमित्यन्ये ॥ यथा ।

आयावले पसरिए किं आडोवसि रहइ शिअइअं ।

आराइअमिसकन्दो आबालविअं पसाएसु ॥ ५८ ॥ [७०]

- 15 मालायारे आरंभिओ अ आइससामुज्झिए ।

आलीवणं पलिन्ते करिआए आवरेइआ चेअ ॥ ७१ ॥

आरंभिओ मालाकारः । आइसणं उज्झितम् । आलीवणं प्रदीपम् । प्रदीपन-

L 1 cdd आरोगिभं G सीवड C सावड 2 hd वचो BCDI डिअ D आहुआली
L 2 cdd आसरिभं C 2 hd रिचो L 3 cdd आरोगिवाहुयं C हुं G बालिअं
BF बालिं L 4 cdd आहुडिअं C सीवचव BCFG सारिअ D सरिअ L 5 G
आयडुआकडआं C आश्रु D आश्रु BCF आहुआल D आहुआलइ G आहु B प्रभ-
तिनि L 6 BD एवि CD आश्रुड L 7 BCD F आहुआलइ CD om आहु-
डइ L 9 G आडोविअं DE बलो AG य AEG बालां A लायमि BF लायनमि
D आबालयं E आबाल (sic) om च B व I बदनियडे ABCDFG सायड L 10 cdd
विअ ABCDFG सियमि ABDEFG आशइय C आरोइय L 11 D बलो BG बालां
D तपो C आवा BFG आबालमित्यपि C आबालमित्यपि D आबाल इत्यपि cdd आडोवि-
यमारपित L 12 cld आणइय L 13 C परिआए C 1 hd, DG एियं DG दइय
L 14 cdd आशइयविअं DE कडे C आबाल G आबले BCD F दिअ, broken off in
G L 15 C अरभिड 2 hd ओ DG ड ACDG य AD मुज्झिए C मुज्झिए BFG
यए L 16 ABDEF कटिआए C यए cdd रइया ABF चय C वेव (2 hd चव)
EG वेव L 17 DG बिड Com ओ B आइसस D उज्झितं D प्रदीपनमित्यर्थ

कमित्यर्थः । अत्र च । आहम्मिअं आगतमित्याङ्पूर्वस्य हम्मेः सिद्धम् । आङ्घइ
आजिघ्रति । आहोडइ ताडयति । आसंघइ संभावयति । आअङ्इ व्याप्रियते ।
आउङ्इ मज्जति । आरोलइ पुञ्जयति । आयंवइ आयज्जइ वेपते । आढवइ
आरभते । आलिहइ स्पृशति । आइङ्इ कर्षति । आरोअइ उल्लसति । आढप्पइ
आरभ्यते । इत्यादयो धात्वादेशेषूक्ता इति नोच्यन्ते । आरालिओ रूपकार इत्या- 5
रालिकशब्दभयत्याचोक्तः । आवरेइआ करिका । मद्यपरिवेषणभाण्डम् ॥ यथा ।

कस्स घ धिओअआलीवणम्मि आरंभिए तुमं पडिआ ।

जं महाराविमुहीए आइसणं आवरेइआइ कयं ॥ ५८ ॥ [७१]

आयासलवो णीडे आयासतलं च हम्मपुडुम्मि ।

आणंदवडो पढमे वहूइ सहिरारुणे वत्ये ॥ ७२ ॥

10

आयासलवो पत्तिगृहम् । आयासतलं हर्म्यपृष्ठम् । आणंदवडो प्रथमं बद्धा
सुधिरारुणितं वस्त्रम् । प्रथमपरिणये भर्ता कोमारे गृहीते यत्तत्परिमलसुधिरर-
ञ्जितं वस्त्रम् । बान्धवानानन्दयति तत् आणंदवडारयम् । यथा ।

आयासतलोवरि पलहस्स चरिमं वयंसि णिएहवसु ।

आणंदवडो आयासलवद्विअसारिआ य तं कहइ ॥ ६० ॥

15

अत्र च । आधिलुंषिअं अभिलषितमिति यदन्येरुक्तं तत्काङ्क्षेरादेशः । आसे-
अणायशब्दधाधितृप्रदर्शनार्थं आसेचनकशब्दभय इति नोक्तौ ॥ [७२]

L 1 *cdd* आहम्मियमागतमिति BCDG आङ्पूर्व DG हम्मे L 2 G om आणंदवडो
■ आअङ्इ C 'महुइ D 'अइइ L 3 G आउडइ B आनोडइ or 'डुइ C आउडइ
D आउडइ F आउडइ CG आगंजइ G आयवइ B आयज्जइ CD1 आयज्जइ G आअङ्गइ
C आरज्जइ om D C आउवइ L 4 G आजिभूऊ DG आयंवइ C आयज्जइ
BCDF आउवइ C उल्लसइ (आइङ्इ L 5 DG C 1 *hd* 'जिउ C रूपकार F 'कार
C DFG इति आता' B इति आता' L 6 *cdd* 'इइया G मज्ज' L 7 G विउअ'
C विउइयआजा' D कस्स विनिषीयाआजा' F विउइअ' BDIG विइया C विइया L 8 C
'पुलीण G आवरोइ' B आवरोइ *cdd* 'इइया I 9 DELG नीडे B व L 'कुइ' G 'गट्ठम्मि
L 10 G आणइ' C 'वसि १ पुडवे C पुडवे B पाडवा G पुडुम D बाहुइ B वरइ L 11 C
आयाम' corr. 2 *hd* B हर्म्यपृष्ठ C DFG 'पुट्ट' C वप्पा प्रथमं D वत्ता प्रथमं B सुधिरारुण'
L 12 BD1 भर्ता C कोमारी L 13 G बान्ध C बाधा D नात BCFG आनइ'
D आनाइ' L 14 BFG अरिय CD वरिय G निह' D णि' L 15 C अणाय'
BDFG 'इय' C 'इया' BCFG 'णारिया B 'णारिया L 16 C आरिअणिये BFG 'नियं
'D 'तुम्मिये B 'अजिअ' C 'जलि' L 17 G आउव' G 'वार्थ. ■ आउववरु' 2 *hd*
'अ' B आरोचनकशब्दभय इति नोक्तः

॥ अथानेकार्याः ॥

पसवदुहणिच्चदिष्टेसु आवि आलं वहोलमउएसु ।

अच्चत्पदीहविसमेसु लोहमुसलेसु तह आअर्थ ॥ ७३ ॥

आधिशब्दः पसवदुःखे नित्ये दृष्टे चेति व्यर्थः । आलं भल्पस्रोतो मृदु च ।

५ आअर्थ अत्यर्थं दीर्घं पियमं लोहं मुसलं चेति पञ्चार्यम् ॥ [७३]

आणिअमाडिअमिष्टे गणणिज्जे अप्पमत्तगाडेसु ।

सिक्कारे पणिण् आहुडमाअरमुक्खले कुञ्चे ॥ ७४ ॥

आणिअं आडिअं च इष्टं गणनीयमप्रमत्तं गाढं चेति प्रत्येकं द्वावपि चतुरर्थी ।

आहुडं सीत्कारः पणितं च । आअरं उदूखलं कूर्चं च ॥ [७४]

10 आअल्लो रोगचलेसु विलविए चित्तिण् अ आराडी ।

आरद्धं च पवुडे सयगहेहागएसुं च ॥ ७५ ॥

आअल्लो रोगश्चलश्च । आराडो विलपितं विव्रयुतं च । आरडिअं इत्यन्ये ।
यदाह । चित्तिलिअं विलविअं च आरडिअं ॥ आरद्धं प्रवृद्धं सतृष्णां गृह भागं
चेति व्यर्थम् ॥ [७५]

15 आरगमहरफरेसु आविअमिन्दोवमहिअपोएसु ।

आऊरमइसउगहेसु चलिअकुविआउलेसु आहित्यो ॥ ७६ ॥

L 1 C अथ अनेकां G १५ L 2 E १३० CG आल A वहोलं E वहीलं
D वहीले G १३० उएसु L 3 A अच्चत्प दीर्घं C आच्चत्प २ hd १३ D अच्चत्प १३ E १३०
जेसु G reads दीहजीहमुसलविसमेसु तह आलं । L 4 DG १३० G नित्यदिष्टे BDF
१३० L 5 G उरालं L 6 ABCDFG आणियमं ABCDFG १३० E १३०
G १३ D १३० L 7 B आहुडं A १३० आहुडं BG १३० D १३०
G १३० मुसले BF कुञ्चे L 8 cdd आणिय आदिय G इष्टं cdd. गणनीय अमं B out.
प्रत्येकं. L 9 BF आहुड BCFG आणिय आदिय G इष्टं cdd. गणनीय अमं B out.
L 11 C पवुडे D पवुडे G पवुडे G सयगहे D सयगहे E सयगहे BF १३० L 12 B रोग
D रोगे G आराडी C आरा — cdd आरडियमित्यं L 13 C (1) विलविय २. hd चिं
D विलविय BG १३० DG विलविय BF विलविय C विलविय cdd आरडिय. G प्रवृत्तं
BCFG गृहं D गृहे L 14 B वेति. ॥ om चेति. L 15 ABCDFG आदियमं
G १३० अदियमं ABCDEF १३० L 16 ॥ चलं ABCDFG चलियं ACD १३०
AG आहित्या D १३०

आरणं अधरः फलकश्च । आविभ्रं इन्द्रगोपो मथितं प्रोतं चेति व्यर्थम् ।
आऊरं अतिशयमुष्णं च । आहित्यो चलितः कुपित आकुलश्चेति व्यर्थः ॥ [७६]

आरेइअं मडलिए मुक्के भन्ते सरोमञ्चे ।

राववहुपरतन्तासुं आवट्टिअआविअड्झाओ ॥ ७७ ॥

आरेइअं मुकुलितं मुक्तं भ्रान्तं सरोमाञ्चं चेति चतुरर्थम् । आवट्टिआ तथा 5
आविअड्झा नवयधुः परतन्त्रा चेति प्रत्येकं व्यर्थं ॥ [७७]

आइप्पणं च पिट्टे छसाधरमगडगाच्छुहाछडाए अ ।

अविनेत्तसंकडे आरंदरमावडिअमभिडिअसारे ॥ ७८ ॥

आइप्पणं पिष्टमुत्सवे गृहमगडनार्थं सुधाकृता च । तन्दुलपिष्टक्षीरं गृहमण्डन-
माइप्पणं इत्यन्ये । आरंदरं अनेकान्तं संकटं च । अविनेत्तसंकडे इति समाहारः । 10
आयडिअं संगतं सारं च । अभिडिअं संगतं समा अभिड इत्यादेशात् । अत्रापि
समाहारः । अत्र आलुखइ दहति स्पृशति चेति धात्वादेशेऽप्युक्तं इति नोक्तः ॥ [७८]

॥ अथ इकारादयो व्यक्तरादिक्रमेणोच्यन्ते ॥

इग्गो भीए इब्भो वणिए उच्छुसयलम्मि इंगाली ।

इक्कुसमुप्पलमिरिणं कणयं इन्दिन्दिराम्मि इहंडो ॥ ७९ ॥ 15

इग्गो भीतः । इब्भो यणिक् ॥ इणं इणमो एतत् । इग्गिह इदानीम् । इर
किलार्थं । एते शब्दानुशासन एवोक्ता इतीह नोच्यन्ते ॥ इंगाली इक्षुखण्डम् ।
इक्कुसं सामान्याभिधानेऽपि नीलोत्पलम् । इरिणं कनकम् । इहंडो धमरः ।

L 1 G भूत G भोज G भजित PF भयित (भयित ने, 2 hd भयित च D भयित
E प्राप्त B चेति L 2 D आहित्यो B कुपित G आकुलित्येति L 3 ABCDEFG आरे-
इयं E भंज. L 4 EFG नव G नवयधु C मलीसु H आरट्टि (') G डि BCG 'दिया'
D 'दियाया' C 'आगमाउ 2 hd आविअड्झाओ ADG 'जाउ L 5 BDG आरेइयं
C (F') आरेइ G आवरिय BCFG दिया G आविअया ('अजा 2 hd 'अज्जा D आविअजा
L 6. B 'अयो CDEFG 'अयो L 7 D आरप्पिणं E छसाधर ABCFG य. L 8 AG,
C 2 hd 'अविनेत्त' BF 'कडिआ A 'मावेडिअमभिडिअसारे B 'मावेडि' BDG 'दियव-
भिडिअ' C 'दियमभिडिअ E 'गाणे L 9 D आरप्पिणं G पिट्टे BCFG पिट्टे उ'
L 10 ed / 'एल्लिय' G आविअय L 11 ed / आवरिय BDF C 1 hd
अभिडिअ G आविअड L 12 BF आलुखइ L 13 CF 'अय' L 14 CF
एगो L 15 A इक्कुस, D इग्गिअ इहंडो L 16 CF इगो BF इण BF
इरिण C (F') इर L 17. BD 'आगो B एवोक्ता G इक्षुख L 18 BDF इक्षु
BF 'मालिअ' G 'मली

केभिदिन्दिन्दिरशब्दो ऽपि देश्य उक्त । अस्माभिस्तु संस्कृते ऽपि दर्शनादनया
भङ्ग्या निवृद्ध ॥ यथा ।

इध्माणमिरिरामिहुसमिहडाण गयाण इगाली ।

इग्गाण य माभिसीसहो हरिसं समुज्जह ॥ ६१ ॥ [७६]

६ इक्काइरावडाग्विअइरिआ चोरकरिभन्छिअकुडीसु ।

ग्रोसिंधिअभि इंधिअभिदग्गींदगिधूममवि तुहिणे ॥ ८० ॥

इक्काओ चोर । इरावो गज । इग्विअ भर्त्सितम् । हरिआ कुटी । इधिअ
घातम् । इदग्गी तथा इदग्गिधूम तुम्हिनम् ॥ यथा ।

मणइक्काण वलइग्गिअहराअ पसइग्गिआडिआ मुणिगो ।

१० इदग्गिणगे इदग्गिधूमधउल जस तुषेधिति ॥ ६२ ॥ [८०]

कोमारे इंदमहो इंदोवत्तो अ इन्दोवे ।

कीडेसु इंदगाई जुएसु इरमंदिरो करहे ॥ ८१ ॥

इदमहो कोमार । कुमार्यो भज इति व्युत्पत्ते । इदमह कोमारमित्यवन्ति-
हन्दरी । यदुदाहरति स्म ।

१५ उवहसए एराणि इन्वो इन्दीवरन्दि एत्ताहे ।

इदमहपेच्छिए तुह मुहस्स गोह थियच्छन्तो ॥ ६३ ॥

इंदोवत्तो इन्द्रगोपक । इंदगाई युता कीटा । ये कीटाः सलमा भ्रमन्ति ।
इरमदिरो करम ॥ यथा ।

L 1 DG वैशिष्ट्येन C केभिदिन्दिर Bt दिन्दिर Don ऽपि L 3 C मिहडाण
D मिहडाण L 4 (हरिस D C 2 hd G समुज्जह L 5 Bt इक्काण G इक्काण
edd इग्गिअ ABCDFG हरिया BDF वार C जरे edl भोच्छय C ऊडाण
L 6 AG उत्सिंधिअभि BCDI आसपिय E आभि ABCDFG दपिय CD इग्गीह
G इग्गीधू (om इग्गी) E इहिणे G इ L 7 B इक्काण LD नेत C कुग
L 8 G दाल C व्याभाव L 9 BF इक्काण CG उल C इक्किय D इक्किया BFG
इग्गिय G पत्त edl हरिया BDI G निया Con डिअ BF मुनेणो L 10 G तुह घति
Bt तुहधिति C तुहधति D तुहधति (equally correct is पि) L 11 C कोमारे C इंदोवने
अ and twice AG य L 12 BCF गाइ G गाइ G जामु A इरसदिरो G सुर करही
L 13 C कोमाग BF इदपल C गहा D गहा BF कोमा C गमि यवतिमुपरा D गमिति चतिसुपरा
L 15 C इदीवगिथि D एत्ताहे L 16 BF इदय प C इदोवदपियम edl थियच्छ
L 17 B गाइ CD om कीग after ये

हरमदिरेदगाईइंदोयत्ताइजन्तुणो वि वरं ।

इदमहो पुण्यं शूण्यां लज्जं हासं च जयइ जणे ॥ ६४ ॥ [८२]

इन्दुद्वरणो इन्दुलओ इंदमहकामुओ सारो ।

इहो दरिद्रकोमलपडिहारलवित्तकसिणोसु ॥ ८२ ॥

इंदलओ इन्द्रोत्पापनम् । इदमहकामुओ था ॥ यथा ।

5

इदलओ सरए पयाणयलिएभगज्जिएहि नए ।

रइओ रिउहि रसे सहअरइंदमइकामुअरवेहिं ॥ ६५ ॥

॥ अथानेकार्थाः ॥

इहो दरिद्रः कोमलः प्रतीहारो लवित्रं कृष्णवर्णोऽस्ति पञ्चार्यः ॥ [८२]

सहूलसीहवुडोणिवारणोसुं तहा इहो ।

10

विसिवुडिरक्खणोसुं गेहदुवारे अ इहो ॥ ८३ ॥

इहो शार्दूलः सितो पर्यव्राणोऽस्ति धर्म्यः । इहो वृत्तिधारणं गृहद्वारं
चेति धर्म्यम् ॥ [८३]

॥ अथ ईकारादयः ॥

ईसं कीले रोड्जम्मि ईसओ ईसरो मयणो ।

15

सवरसिरपत्तपुडयम्मि ईसिओ तह वसाइअए ॥ ८४ ॥

ईसं कीलकः । ईसओ रोज्जहारयो मृगः । ईसरो मन्मथः ॥ यथा ।

L 1 C 'वत्ताइ' L 2 Dom शूण्यां C om जणइ BF जणइ D जण L 3 E इहु
D इहुत्तं A om इहुत्तं \ इहुत्तं C इहुत्तं D इहुत्तं E 'इहु' G 'इहु' G 'अउ' ॥ 'जाणुआ'
C 1 hd, G 'मुत्त' L 'जाण' L 4 I 'रसणम्' L 5 CG इंदरजउ C 2 hd 'लओ'
D इंदरजउ G 'पुठाय' C 'कामउ' (था) C CG इंदरजउ D इंदरजउ, this stanza
is totally corrupt in D C 'सोअणम्' ed 1 गज्जिएहि L 7 CG रइउ ed 1 रिउहि
G 'रणहि' L 9 edd प्रतीहार From हार to धर्म broken off in G C 'वृत्ति' व'
L 10 Before this stanza D inserts 'अथानेकार्था' A 'वृत्ति' B 'वृत्ति' L 'वृत्ति' ed 1 'विहार'
C 'इहो' L 11 ABCFG विरति D विरति F विरति C 'अउ' ABCDEFG व C 'लीर'
L 12 इ (to गृह) broken off in G BCDF 'वृत्ति' L 13 CD 'वृत्ति' L 15 B 'गने'
A राज्जिम्मि D रोज्जम्मि AC G इंदउ L 16 C 'मिरेपुत्त' F 'पत्त' BF पुट्टयम्मि ed 1 इंदय
D विरतायाम् L 17 C 1 hd, G इंदउ D इंदउ C 'रोज्ज' In G नयो मृगः is broken
off BF इंदारो

मुह्येसरोहि णिचं भमिरेहिं ईसएकि न चुलुक ।

दलभोअसोहि ईसाकया तुहारीहिं रसदुमा ॥ ६६ ॥

॥ अथानेकार्थाः ॥

ईसिचं शवरशिरःपत्रपुटं यशायितं नेति ध्ययम् ॥ [८४]

5

॥ अथ उकारादयः ॥

उंडं गाहिरे उच्छू वाए उकं च पाडवरो ।

उच्छो अन्तावरणो उड्डो कूवाइखणायम्मि ॥ ८५ ॥

उंडं गम्भीरम् । उच्छू वातः । इच्छुवाचकस्तु संस्कृतमय एव । उकं पादपतनम् । उच्छो अन्तावरणम् । ओज्जरीति प्रसिद्धः । उड्डो कूपादिरनकः ॥ यथा ।

10

उच्छू उण्हो खणिआ उड्डेहिं कूवया य अइउंडा ।

उच्छू दहइ अ तण्हा उकमिणं तुज्ज मळयलिण ॥ ६७ ॥ [८५]

उरमारम्भे उच्चं ग्राहितले बन्धरो उंवा ।

तिणपरिवारणायमुडू उंवी उण पिक्कगोहूमे ॥ ८६ ॥

उरं आरम्भः । उच्चं नाभितलम् । उंवा बन्धनम् । उडू तृणापरिवारणम् ।

15 तृणावच्छादनमित्यर्थः । उंवी पक्कगोधूमः ॥ यथा ।

कुन्तलउडूच्छसैणं जणायणमिगाया उंवायं व ।

मयणोण उरे रहअं तुह उचं उंविगोरज्जि ॥ ६८ ॥

अत्र च । उम्भं ऊर्ध्वम् । उम्भे यूयम् । उअ पश्य । एते शब्दानुशासनं

साधिता इति नेक्ताः । उस्साशब्दस्तु धेनुपर्याय उस्साशब्दभवः ॥ [८६]

L 1 C मुह्येसरोहि BDFG 'रोहि' C भमिरेहिं ईसरोहि म्व चुलुक G ईसरोहिम् BF ईसरोहिं twice D 'हिम्बु' L 2 BF देज' CDG 'भोयणे' cdd. 'खोहि' BCF 'रीहि' L 4 cdd. ईसिय BCFG शवर' D संवर' C 'सिरपुच' G विशा' F 'पुटं च यशायितं चेति BD वेति L 6. C उड F उड BF उत्थु (उनु 2 hd उत्थु. G has again उच्छू pro उकं BF पाड-यणे. L 7 C उत्थो G अच्छो EG अत्ता' L 8 CF उड BF गूनीर BCF उत्थु. L 9 C उच्छोअ G उच्छ' BF उज्ज' CD उज्ज' L 10. C उत्थु cdd. खणिआ C उरे-कुहि D उरेहि BF कूवाया B 'मई' D अइ (sic) L 12. C उचत E नाहि' G वंधणे A उम्मा ABG उवा D उम्मा E उचा L 13. G उम्वी E एण pro उण BD पक्क A 'गोहूमे. L 14 C उचं BG उवा CF उम्मा D उम्मा G वंधन BF कूण'. L 15. B (F?) G उंवी C उम्वी D उंवी 'धूमे नाम L 16. C कुतलउडूछास D कुतलउडूछास, the rest of this verse is corrupt C 'मिगायाणि BG उव' C (F?) उम्मा' C च L 17. cdd. रहअं cdd. उचं (?) BG उचि' C 'मोमि D 'मगायि. L 18 D om. अच च to 'भव. B ऊम्भे. G इते D 'शासनसाधि' L 19 C धेनुपयवि

उक्ता उक्ती कूवतुला चुल्लीइ उल्लिउद्दारा ।

उवाउवरउवाहा उक्कोलो अ घम्ममि ॥ ८७ ॥

उक्ता तथा उक्ती कूपतुला । उक्ती कूपतुलेत्यन्ये । उल्ली तथा उद्दारा चुल्ली ।
उवा- उवर-उवाह-उक्कोलाश्चत्वारोऽपि घर्मायाः ॥ यथा ।

जलिअग्निउल्लिउवासनत्ता उहयालउक्कोले ।

5

कासयधूआ यधइ ओ उक्काकडिअजलमि ॥ ६८ ॥

उद्दारा य समुइ लङ्गइ वडवाणलुव्वरं जिणइ ।

कस्तुव्वाहं या जणइ उक्दिमुओ पई मज्झ ॥ ७० ॥ [८७]

उररी पसुमि किसराइ उगिहआ उस्समो समुसयए ।

उलिअं गिकूणिअच्छे उअअं उज्जुमि उक्खली पिठरे ॥ ८८ ॥ 10

उररी पशुः । उगिहआ कृमय । उस्समो समुन्नतः । उलिअं निकूणिताक्षम् ।
उअअं कज्जु । उक्खली पिठरम् ॥ यथा ।

उअउस्समदेहलिमुल्लङ्घिअ वाहिमुलिअं गिअच्छन्ती ।

उक्खलिउगिहअमुररी उअ रोरघरमि उल्लिहइ ॥ ७१ ॥ [८८]

उल्लुइं मिच्छाए उविअं सिग्घमि दूसणे उसुओ ।

15

धत्तूरे उम्मत्तो उलित्तमुच्चाडिए कूवे ॥ ८९ ॥

- L. 1 C कूपं शुलाह; 2 hd उमाह E उल्लिआंशारा L. 2 C उवा^१ A उवर^२ C उवाहा
G ह^३ ABFG य L. 3 G उक्ता तथा उपा उक्ती C उक्ता तथा उक्ता उक्ती. C चुल्ली.
L. 4. C 2. hd उवाउवरउवाह^४ C 1 hd उव्वरप्पाह^५. G उक्काकाधधरा^६ L. 5 CDG
अजिययि^७ C गिउपा (sic) BDF सनत्ता C यान्छोले L. 6 C काणूय^८ BCFG भूया
B यधइ edd. उ D: कडिय^९ BF कडिय^{१०} C कडिय^{११}. L. 7 G वज्जवाणलु^{१२} BCDI वड^{१३}
L. 8. C कसुव्वाह^{१४} D वाह^{१५} edd. न BF जिणइ G भुउ B उक्तीभूया^{१६} F भूया^{१७} C भुउ D भुउ
L. 9. ABCF उल्लिहया D या^{१८} G उल्लिहया A उल्लिहया E उल्लिहया D उल्लिहया EG समुसयए
L. 10. ABCFG उज्जिय D अजिय B जिणइ C जिणइ D जिणइ E जि^{१९} G ल^{२०}
ABDFG वरुह^{२१} C वरुह^{२२} C उअ^{२३} AD उअ^{२४} C अअ^{२५} C उअ^{२६} G वरुह^{२७} D पिठरे L. 11. AG
उल्लिहया BF उल्लिहया C om 1. hd, 2 hd उल्लिहया G कूपाय C रा^{२८} B उल्लिहया CD उल्लिहया.
edd. उज्जिय C जिणइताक्ष G मायय^{२९} L. 12 G अअ F अअ^{३०} G विरर^{३१}. L. 13.
C उअअ^{३२} उअ^{३३} B उअअ^{३४} उअ^{३५} BFG अजिय C अजिय D अजियया G वाहि^{३६} C वाहि^{३७}
D वाहि^{३८} C अजि^{३९} -- अजि^{४०}. 2. hd अजि^{४१} and then the asp. DG अजिय BDFG अजिय^{४२}
L. 14 G उअजिउल्लिहया^{४३} BF उअजिउल्लिहया^{४४} C उल्लिहया^{४५} D उअजिउल्लिहया^{४६} G उल्लिहया^{४७}
BF only हइ L. 15 ADE उअर^{४८} C विद्याय^{४९} ACDG उअर^{५०} BF उअर^{५१} ACG उअर^{५२}.
L. 16 A उल्लिहया C (G) उल्लिहया^{५३}

उक्कोडा उक्कंडा लज्वाए तुट्टयम्मि उल्लुकं ।

उप्फुसां आउसो उच्छाहो सुत्ततन्तुम्मि ॥ ९२ ॥

उक्कोडा तथा उक्कडा लज्जा । उल्लुक द्रुटितम् । उप्फुसा अपूर्णम् । उच्छाहो सूत्रतन्तुः ॥ यथा ।

विरहोप्फुसो उक्कोडमणिउयो देसु तस्स उक्कंडं ।

5

उच्छाहेहिं ण मुद्धे सविज्जइ पेम्ममुल्लुकं ॥ ७५ ॥ [८२]

संमहे उत्थग्घो हेट्टामुहयम्मि उम्मत्थं ।

परिवत्तराम्मि उत्थल्ला उवटेहोइ उहेही ॥ ९३ ॥

उत्थग्घो संमर्दः । उम्मत्थं अधोमुखम् । विपरीतमिति यावत् । उत्थल्ला परिवर्तनम् । उहेही उपदेहिका ॥ यथा ।

10

जगउत्थग्घे उत्थल्लिऊण मा पेच्छ वारि उम्मत्थ ।

उहेहितिकवतुण्ड किं अणुइन्ति ण पेक्खसे मल्लिं ॥ ७६ ॥ [८३]

उक्कोडी पडिसहे त्रिसे उसीरं डरम्मि उप्फेसो ।

उम्मल्ला तगहाए अतडे कूवाम्मि उत्तूहो ॥ ९४ ॥

उक्कोडी प्रतिशब्दः । उसीर विसम् । उप्फेसो श्वासः । अपवादायोऽप्ययं १५ शब्देषु वृत्त्यते । यथा ।

असरिसजगउप्फेसया ण ह सन्धिअन्ना कुले पत्तएण ॥ ७७ ॥

उम्मल्ला तृष्णा । उत्तूहो अतटः कूपः ॥ यथा ।

तुह हयहेसोवोटीउप्फेमा येण्णिओ गया रसे ।

उम्मल्लाइ उसीर असन्ति पविसन्ति उत्तूहं ॥ ७८ ॥ [८४]

20

L 1 E उक्कंडा CD लज्जा F लज्जा (तुट्टं D तुट्टयम्मि G तुट्टं L 2 E उप्फुसां
BF सुत्ततन्तुं G सुत्तं L 3 G लज्जा BI लज्जा (1 bd D लज्जा D उप्फुसां L 5 G त्रिहोउ
(1 मिउयो D तातु L 6 G मल्लिं (एं तुट्टं , मुल्लु (1c) I , BI उच्छाहो C उच्छाहो
D उच्छाहो C उहेही C उम्मत्थ D उम्मत्थं I 8 BI उच्छाहो D उच्छाहो A उच्छाहो
C उहेही L 11 D उच्छाहो G om उम्मत्थं (उम्मत्थं D उम्मत्थं II उच्छाहो D उच्छाहो
L 11 D उच्छाहो C D उच्छाहो C विरथ D विरथ BI वारि G उम्मत्थं C उम्मत्थं D उम्मत्थं
L 12 G उहेहिं G om कि BI अणुइन्ति D अणुइन्ति D न I 13 I वारिह ABCI FG
विरो D रिता A उच्छाहो E उच्छाहो L 14 I वारिह BE उच्छाहो C अणु
L 15 ed I वारि G वारि L 17 G वारिह DG वारिह C वारि G कुलपुष्पण
L 18 D उच्छाहो L 19 G वारिह II वारिह L 20 C वारिह G वारिह C वारिह
G वारिह

उज्जमगुणित्वादिहेसु उज्जसुभगउच्छिन्ना ।

उच्छुअउम्मरउब्भता भयचोरिअयदेहलिगिलाणा ॥ ९५ ॥

उज्जसप्रभृतयस्त्रयो यथासख्यमुद्यमाद्यर्थाः । उज्जसो उद्यमः । उम्भगो
गुणितः । उच्छिन्नं क्षिद्रम् । इह क्षिन्नशब्दक्षिद्रार्थो ध्रुवते । तस्य उत्पूर्वकस्येदं
५ रूपमिति न शङ्कनीयं क्षिन्नउच्छिन्नशब्दयोः स्वतन्त्रत्वात् । न हि देशीशब्दाना-
मुपसर्गसंबन्धो भवति । एवं फेसउफेसादिष्वपि धाच्यम् । उच्छुआदयो अपि त्रयो
यथासख्यं भयचौर्याद्यर्थाः । उच्छुभं भयचौर्यम् । उम्मरो गृहदेहली । उब्भतो
रत्नानः ॥ यथा ।

तिमिरोभगणिसाए उम्मरउच्छिन्नखलणउब्भता ।

१० उच्छुअरयउज्जसओ उम अतई विसइ खणडदेवउल ॥ ७८ ॥ [९५]

सुप्ते उज्जडमुक्केरो अ बली उडुसो अ मकुणए ।

सन्तमि अ उब्भाओ उदत्थो विप्पलदे अ ॥ ९६ ॥

उज्जडं उडुसम् । उक्केरो उपहारः । समूहयाचकस्तु उक्केरशब्द उत्कर-
शब्दभव एव । उडुसो मत्कुणः । उब्भाओ शान्तः । उदत्थो विप्रलब्धः ॥ यथा ।

१६ बोलन्ति तुज्ज रिउणो सोडुससयणो शिसं पि उदत्था ।

उब्भाया विअहं कयउज्जडदेवउलदेवउक्केरा ॥ ८० ॥ [९६]

उज्जक्का उम्मड्डा हढमि विमलामि उच्चारो ।

विउले उच्चाडो पयडे उच्चेवो दढमि उच्चत्यो ॥ ९७ ॥

L 1 BDEFG 'गुडियं' C 'गुडियं' A उज्जसुं D उज्जसउभिग्ग C उज्जसउब्भं E 'सुभग्ग-
ओ' BF 'उत्पिप्पल' L 2 A उत्पुअं BF उच्छुअनुम्पुरं AB EFG भयचोरियदेहं D 'चोरिया-
बोरिया' B 'गिलाण' L 3 D उज्जं B 'तय त्रय, D त्रयो पि G 'मुद्यमाद्यो' G उब्भसो
D उज्जसा D om उद्यम L 4 D गुडियं C 'गज्ज' छिं L 5 BF हिसउछिं.
L 6 G फेत्तं D om फेस C उल्लं L 7 BF उच्छुअं C उच्छुयं D उच्छुभय G 'चौर्यं'
BF om नय D उब्भारो L 9 BF 'गणिसाए' L 10 BFG उज्जयं C उच्छुअं CG
'सउ' L 11 G सुजे C उच्छुडं 2 hd उल्लं DFG वली L 12 AG य A उज्जाउ
C 1 hd, G उब्भाउ ABDEFG उदत्थो C उडुसो A विप्पलदे C 'नखो', 2 hd 'लहो'
L 13 BD उज्जडुं D उपहारं BF उक्कराशब्द D om उक्केराशब्द G 'शब्दभव om एव.
L 14 D, C 1 hd, G उब्भाउ add उदत्थो L 15 G बोलन्ति G उज्ज C तुज्ज 2 hd
गुड D तुज्ज B रिउणो add उदत्था L 16 DG दियहं C 'देवकेरा' L 17 B उम्मड्ड
BF चारो C 1 hd, D उच्चारो L 18 AG उच्चाडो C उब्भाडो D उच्चेवो AG उच्चेवो
BF उच्चेवो C उच्चेवो D ओच्चेवो A उच्च

उज्ज्वला तथा उम्मङ्गा बलात्कारः । उच्चारो विमलः । उच्चाडो विपुलः ।
उच्चेयो प्रकटः । उच्चत्यो वृद्धः ॥ यथा ।

उच्चारे उच्चेवे उच्चाडकरे ससिम्भि जं कामो ।

उज्जह्लोद्यत्यबलो ता उम्महाइ रमसु इमं ॥ ८१ ॥ [६७]

उअह त्ति पेच्छहत्थे उडिदो मासम्मि साइणी उअरं । ४

उल्लोचो अ विआणो छिम्पयकारुम्मि उंछओ होइ ॥ ९८ ॥

उग्रह पश्यत । उडिदो मापधान्यम् । उन्नरो शाकिनी । उल्लोचो वितानम् ।
उल्लभो द्विम्पकाख्यः कारुषिशेषः ॥ यथा ।

उच्छ्रयवाडे मज्जारिख्वयाओ भमन्ति उअरीओ ।

उभ्रहोदिदसामाभो तमिस्तदलोचिए गयणे ॥ ८२ ॥ [६८] 10

उद्भासो तावे उग्बुहं पुंसिअमरिम्मि उल्लोलो ।

दरिए उत्तुराउम्मुहउचुंचुच्छुच्छुउत्तुरिद्दीओ ॥ ९९ ॥

उद्भासो संतापः । उग्घुङ्गं पुंसितम् । उग्घुङ्गशब्दस्य उद्घुट इति व्युत्पत्तौ
 मत्स्यां विशेपार्थरूपेरेह पाठः । उल्लोलो शत्रुः । उक्तुणो उम्मुहो उक्तुवो उक्तुच्छू
 उक्तरिद्धी एते पञ्च शब्दा द्वापर्याः । उक्तरिद्धी गर्व इत्यन्ये ॥ यथा । 18

1. 1 G उम्भङ्गा तथा बन्ना. Com उयातो to विमुक्तः D उच्येतां. L. 2. DG उच्येतां.
 L. 3. C 1. hd, DG उच्येतां BF उच्येतां Com उच्येतां G उच्येतां D उच्येतां C उच्येतां D उच्येतां.
 L. 4. G उच्येतां BF उच्येतां C उच्येतां D उच्येतां E उच्येतां F उच्येतां G उच्येतां H उच्येतां I उच्येतां J उच्येतां K उच्येतां L उच्येतां M उच्येतां N उच्येतां O उच्येतां P उच्येतां Q उच्येतां R उच्येतां S उच्येतां T उच्येतां U उच्येतां V उच्येतां W उच्येतां X उच्येतां Y उच्येतां Z उच्येतां.
 L. 5. ABCDEFG उच्येतां E उच्येतां D उच्येतां A मासति A सायणी C सायणी A उच्येतां E उच्येतां.
 L. 6. BCDEFG उच्येतां AG द Dom अ ABCDEFG विद्यां D यातां (sic) D विद्यां कारि C रीति उ होद (sic) AG उच्येतां E उच्येतां D उच्येतां.
 L. 7. G उच्येतां मासते मासं BFG उच्येतां C उच्येतां मासिमां. उच्येतां मासं (sic). BCFG उच्येतां C उच्येतां L. 8. BDF, C 1. hd, G उच्येतां L. 9. BF उच्येतां G om. मन् CG उच्येतां BF उच्येतां D उच्येतां C उच्येतां C उच्येतां C उच्येतां D उच्येतां L. 10. CDG उच्येतां BCFG उच्येतां D उच्येतां.
 L. 11. A उच्येतां D उच्येतां A उच्येतां BEL उच्येतां A उच्येतां E उच्येतां ACB उच्येतां BF उच्येतां D उच्येतां C उच्येतां.
 L. 12. A उच्येतां ABDEG उच्येतां A उच्येतां C उच्येतां D उच्येतां E उच्येतां F उच्येतां G उच्येतां H उच्येतां I उच्येतां J उच्येतां K उच्येतां L उच्येतां M उच्येतां N उच्येतां O उच्येतां P उच्येतां Q उच्येतां R उच्येतां S उच्येतां T उच्येतां U उच्येतां V उच्येतां W उच्येतां X उच्येतां Y उच्येतां Z उच्येतां.
 L. 13. G उच्येतां BF उच्येतां G उच्येतां CDG उच्येतां D उच्येतां.
 L. 14. BDFG उच्येतां C उच्येतां D उच्येतां G उच्येतां C उच्येतां D उच्येतां E उच्येतां F उच्येतां G उच्येतां H उच्येतां I उच्येतां J उच्येतां K उच्येतां L उच्येतां M उच्येतां N उच्येतां O उच्येतां P उच्येतां Q उच्येतां R उच्येतां S उच्येतां T उच्येतां U उच्येतां V उच्येतां W उच्येतां X उच्येतां Y उच्येतां Z उच्येतां.
 L. 15. BFG उच्येतां C उच्येतां D उच्येतां E उच्येतां F उच्येतां G उच्येतां H उच्येतां I उच्येतां J उच्येतां K उच्येतां L उच्येतां M उच्येतां N उच्येतां O उच्येतां P उच्येतां Q उच्येतां R उच्येतां S उच्येतां T उच्येतां U उच्येतां V उच्येतां W उच्येतां X उच्येतां Y उच्येतां Z उच्येतां.

विज्जोच्छुच्छुकुलुमुहवयउवुचसिरिउत्तुरिदीणं ।

उवुहमुत्तुणत्त उल्लोलण तए कउड्ढासं ॥ ८३ ॥ [८८]

आरुढे उल्लूढो उच्चणोच्चुपिआ तह य ।

उव्वीढं उहरिअं उम्मरिअं चेअ उक्खाए ॥ १०० ॥

- 8 उल्लूढो उच्चणो उच्चुपिओ त्रयो ऽप्येत आरुढार्याः । उल्लूढो अद्भुत इत्यन्ये ।
उव्वीढं उहरिअं उम्मरिअं चेति त्रयो ऽप्येत उत्खातार्याः ॥ यथा ।

उव्वीढखगउम्मरिअसत्तुणिवहो गुणेषु उल्लूढो ।

उहरिउच्चपल्लो उच्चुपइ तिहुअण पि आलुको ॥ ८४ ॥ [१००]

उच्छट्ठो उड्डहणो चोरे दुअचोरिआइ उच्छट्ठो ।

- 10 उत्तलोवेत्ताला अन्धिआरावस्समि ॥ १०१ ॥

उच्छट्ठो । ओत्सयोगे [सिद्धहे० १, ११६] इत्युत श्रुति । ओच्छट्ठो । तथा
उड्डहणो द्वावप्येतो चोरार्थौ । उच्छट्ठो द्रुतचोर्यम् । उत्ताल उवेत्ताल द्वावप्येतो
निरन्तरस्वरवहिते । उद्धतार्थवाची तूत्तालशब्दः समसस्कृत एव ॥ यथा ।

गुणिगणहिअउच्छट्ठय उड्डहणुच्छट्ठभीसिआ रसे ।

- 15 पयडिअझाडुत्ताल उवेत्तालन्ति तुज्झ रिउवहआ ॥ ८५ ॥ [१०१]

L 1 D विजाएच्छुच्छु C 'कुलम्' D 'कुलासु' C 'वयउच्छु' G 'उच्छु' B 'उच्छु'
F 'उच्छु' D 'उच्छु' G 'उच्छु' BF 'उच्छु' C 'उच्छु' D 'उच्छु' G 'उच्छु' L '
G 'उच्छु' BF 'उच्छु' D 'उच्छु' G 'उच्छु' A उच्छु C 'उच्छु' D 'उच्छु' G 'उच्छु' C 'उच्छु'
D कउड्ढास L 3 C उच्छु A उच्छु CD 'उच्छु' EG 'उच्छु' edd 'उच्छु' L 4 BF
C 2 hd उच्छु D उच्छु G उच्छु ABCFFG 'रिय' C उच्छु edd 'रिय' ACE 'रिय' BF 'रिय'
D 'रिय' G 'रिय' L 5 C उच्छु ॥ उच्छु D उच्छु CG 'उच्छु' edd 'उच्छु' ऽप्येत
C 1 hJ उच्छु 2 hd उच्छु G अद्भुत om इत्यन्ये L 6 BF C 2 hd उच्छु
D उच्छु BCFG 'रिय' D उच्छु BCFG 'रिय' edd 'उच्छु' ऽप्येत L 7 BF उच्छु D 'उच्छु'
रिय' BCFG 'उच्छु' BG 'उच्छु' D 'उच्छु' L 8 C उच्छु G 'उच्छु' D 'उच्छु'
G उच्छु D उच्छु BCFG तिहुअण D तिहुअण CD वासुको L 9 A उच्छु BF
उच्छु C उच्छु F उच्छु A उच्छु DE उच्छु G उच्छु A उच्छु BF उच्छु D 'उच्छु' AG
'रिय' L 'रिय' E उच्छु L 10 A 'लावन्ता' D 'वत्ता' C 2 hd 'वत्ता' C 'ला'
पच्छुसि L 11 D उच्छु BCFG उच्छु D उच्छु edd इति उत उति (D उच्छु) उच्छु
(D उच्छु) L 12 G उच्छु D उच्छु C 'उच्छु' C उच्छु D 'उच्छु' BDE उच्छु
'रिय' C 'रिय' G 'उच्छु' C उच्छु 2 hd उच्छु D 'उच्छु' G उच्छु C उच्छु BCFG
D उच्छु edd 'भीसया' D रस L 13 CD गुणगुण G गुणगुण BCFG
'उच्छु' D 'उच्छु' C 'उच्छु' G 'उच्छु' L 14 CD गुणगुण G गुणगुण BCFG
'उच्छु' D 'उच्छु' C 'उच्छु' G 'उच्छु' L 15 CDG पयडि BF पयडि G 'काडु' BF
'उच्छु' D 'उच्छु' C 'उच्छु' D 'उच्छु' C 'उच्छु' G 'उच्छु' G 'उच्छु' D 'उच्छु'

खिले उवाउत्तपिआ य हासमि उल्लेवो ।

उम्भुगोफंदोला चलमि मूढमि उम्मइअं ॥ १०२ ॥

उवाओ तथा उत्तपिओ खिलः । उत्तमिअं खिलमित्यन्ये । उल्लेवो हासः ।
स्वार्थे के उल्लेवओ इत्यपि । उम्भुगो उफंदोलो हावप्येतौ चलायौ । उम्मइअं
मूढम् ॥ यथा ।

उम्मायमणा उम्भुगलोभणा चइअनाहल्लेवा ।

उफंदोलोत्तपइ तुज्झ कए सा विओअउम्मइआ ॥ ८६ ॥

अत्र च । उत्थारो उत्साहः । उच्छ्रुत्सं विमर्दितमित्युत्साहउच्छ्रुत्सशब्दप्रभवौ ।
उन्दुरउच्चयशब्दायासुनीवीयाचकौ संस्कृतसमौ । उंचइ निद्राति । उग्गइ उद्धा-
टयति । एतौ धात्वादेशोपूक्तावित्येते ऽ न्यैरुक्ता अपि नोक्ताः । [१०२] 10

उम्भालरामुप्पराणे पलायणत्थमि उज्झमरां ।

उच्छविअं सयणीए उइतरां उत्तरिज्जमि ॥ १०३ ॥

उम्भालणं भूर्पादिनोत्पवनम् । उम्भालणं अपूर्वमिति केचित् । उत भोति
भोम्भालणं इत्यपि । उज्झमरां पलायणम् । उत भोति ओज्झमरां इत्यपि ।
उच्छविअं शयनीयम् । उइतरां उत्तरीयम् ॥ यथा ।

, 15

L. 1, CD लिने १ उवाउत्तं D उवाउत्तं CG उवा^१ edd 'पिया L. 2 E 'गोक्तं'
Com प्केति ॥ उम्भुगो उफं C वज्जिणि edd उम्मइअं (D उमा) L. 3 G उवाउ C उवाउ
2 hd 'ओ ॥ उवाउ G उत्तमिआ C 1 hd निउ BCF लिम G किल्ल (लिमणि B लिम-
नि', illegible in G L. 4 उल्लवड CD उल्लवो C उण - BCFG उम्मइअं D उम्मा-
इअं L. ५ edd उवाय^२ C उल्लव^३ D उम्माय^४ CDG 'लायण G वरय BCF वरय'
D वरय^५ C 'वाउल्लेवा D 'वारु L. 7 C सपिय BF उज्झ C जुप D has a-sin उम्मा-
गोक्तान्ता वज्जिणि मूढाणि उम्माइअं (sic) instead of L. 7 L. ८ D उच्छाउ उच्छाउ B उच्छाउ
॥ उग्गाउः B उच्छाउ D विनिदि edd 'मिति उत्ता' C 'अथा L. ९ G उच्छा' C उच्छा-
उच्छा' G (D') उच्छा' C नीयी L. 1० G 'मिति इते C 'मित्ये BC 'आन्द' G 'नोन'
L. 11 C उज्झाज्जणम् १० to उच्छाउ compare Marathi उच्छाउ G jarati उच्छाउ, Sin thi
उच्छाउ to uinno १ वज्जयणमि १ उज्झमरां C 1 hd उज्झ 2 h3 उज्झ ॥ उज्झाज्जणं
G उज्झमरां L. 12 १ उच्छाउ C उच्छाउ D उच्छाउ G उच्छाउ L. 13 D उ
च्छाउ edd 'गोक्तान्ता उच्छा' C उच्छा ॥ उच्छाउ CDF G उच्छा उच्छा L. 14 B G
उच्छाउ उच्छाउ C उच्छाउ उच्छाउ B om from 'आच्छा' to 'आच्छा BF om from उच्छाउ
to उच्छाउ C उच्छा C 2 h1 उच्छा' G वज्जयण C उच्छा G उच्छाउ उच्छाउ C उच्छाउ
उच्छाउ L. 15 १ उच्छाउ B 'मित्ये CDF 'नीये

विभ्रलिभ्रउडंतणाए सुसं उभ्भालयां कुणन्तीए ।

तह पुलइअमुच्छविभ्रं जह काउं सकिमो ए उज्झमयां ॥ ८७ ॥ [१०३]

उल्ललिभ्रं सिढिलठिइमि गिउरागहिअमि उग्गहिअं ।

उल्लेहडो अ लोले रइजोगे तह य उवसेरं ॥ १०४ ॥

५ उल्ललिभ्रं शिथिलस्थिति । उग्गहिअं निपुणगृहीतम् । उग्गहिअं रचितमिति
तु रचिधात्वादेशसिद्धम् । उल्लेहडो लम्पटः । उवसेरं रतियोग्यम् ॥ यथा ।

उल्ललिभ्रदेसतुस तह उग्गहिभा कुमरचाल तइ लच्छी ।

उल्लेहडा वि जह सा ए मसए असमुवसेरं ॥ ८८ ॥ [१०४]

उल्लुरुहो लहुसड्डे तत्तोच्छलिअमि उब्भुआयां तु ।

१० उंदुरओ दीहाहे उक्खोडिअअमि उत्तुहिअं ॥ १०५ ॥

उल्लुरुहो लघुशङ्खः । उब्भुआयां यदग्न्यादिना तप्तं दुग्धादि भाजनादुच्छलति ।
उंदुरओ दीर्घमहः । उत्तुहिअं उत्खोटितम् । तकारसंयोगस्थाने ङकारसंयोगं के-
चित्पठन्ति । स च लिपिभ्रम एवेत्यनेकदेशीपरिशीलनेन निश्चितमस्माभिः ॥ यथा ।

उत्तुहिअजीविभासाइ उल्लुरहकयउ तीइ तुह थिरहे ।

१५ अइउब्भुआइअरई उंदुरया हुन्ति सिसिरे वि ॥ ८९ ॥ [१०५]

उदुरयां उच्छिडे उवदीवं असादीवमि ।

उदुवउच्चडिअउत्ताहिअउव्वाहिआ य उक्खित्ते ॥ १०६ ॥

L. 1. BEG वियनियं C विलियं D विलियं. L. 2. G पुनियमुच्छतियं BF पुनइय-
मुच्छुविय D पुनाइयामुच्छादियां D साजिमो ए उज्झमाए. L. 3. *edd.* उल्लनिय D गिडिं
G हिइं ABDF गहियमि C गहिय *edd.* उग्गहिय In C 2 *hd* only. L. 4. G हलो ADG थ.
L. 5. BDFG उल्लनिय C उल्लनिय स्थिती *edd.* उग्गहिय G उद्धाहियं B हिय C हियं
L. 6. G om तु रचि C धात्वादेशे सि. L. 7. BEG उल्लनियं C उल्लनिय D उल्लालिउ
वोय G उग्गनिया BCDF उग्गहिया C तइ छी L. 8. C उल्लेहडो. L. 9. E उल्लुरुहो लह-
खले *edd.* नियमि ABCEFG उब्भुयाण D अब्भुयाण CD च. L. 10. CG उदुरउ E ओ-
दुरओ D ओदुरउ ABCEFG उदुरयमि D उदुराणि ABEउउं *edd.* हिय. L. 11. BCFG
उब्भुयाणं D अब्भुयाणं D यदग्निना तप्तं G दुग्धादि BF हुआदि C पुग्धादिना तप्तं दुग्धादि.
L. 12. ॥ उंदुरउ CD उदुरउ C 2 *hd.* ओ BG उउं D उउं *edd.* हिय L. 14. BG उउं
D उउं *edd.* हियजीविभासाइ L. 15. BG अइउब्भुआइअं C (F) अइउज्झयां D अइउ-
भिआउअं. L. 16. C उदुरए उच्छिडे D उदुराण F उइं D ओविच्छिडे G हि E अणं
L. 17. ॥ उदुवउउअं B उदुवउअं C उदुवउउं 2. *hd.* उव D उदुवउउं ॥ उदुवउउं.
F उदुवउं ABF उदुवउं CE उदुवउं D उदुवउं A उयां *edd.* हिय ABF उद्याहिया CDE
उद्याहिया E उलि.

उद्धरण उच्छिष्टम् । उवदीव अन्यदीपम् । उद्धवभो उच्छिष्टो उत्ताहिभो
उव्वाहिभो इत्येते चत्वार उत्तिमार्था ॥ यथा ।

उव्वाहिभुभु उच्छिष्टासि उत्ताहिभोवदेवेस ।

हरिणो व्य लिहन्ति विगा उद्धवयकरा शिवा तुहुद्धरण ॥ ९० ॥ [१०६]

उद्धविग्रमगिष उवलुअं सलज्जे घरम्मि उत्थलिअं । 5

उलुखंडो अ अलाए उअक्किउच्छंगिआ पुरोठविए ॥ १०७ ॥

उद्धविअ अर्धितम् । उवलुअ सलज्जम् । उत्थलिअ गृहम् । उत्थलिअं
उन्मुखगतमित्यन्ये । उलुखंडो उल्मुकम् । उअक्किउच्छंगिअ हावप्येतो पुरस्कृ-
तार्थी ॥ यथा ।

उत्थलिअवई उच्छंगिअविणभो ता उअक्क सहि विणाय । 10

अलमुलुखडपहारेहि उवलुआ इविअ अप्पमुद्धवह ॥ ९१ ॥ [१०७]

उरुमिअं उरुसोअं च पेरिए अवगए अ उअचित्तो ।

उवउज्जो उवयारे दोहणाहारीइ उअहारी ॥ १०८ ॥

उरुमिअं उरुसोअं च हावप्येतो प्रेरितार्थी । उअचित्तो अपगत । उवउज्जो
उपकार । उअहारी दोग्ध्री ॥ यथा । 15

उअचित्तार्थं उअहारीण भग्गोरुमिअणयणाण ।

उरुसोअं ऊरुवसणो पवणो तरुणाण कुणइ उवउज्ज ॥ ९२ ॥ [१०८]

L 1 C उद् 2 hd उद् G वर B उद्धवभो C उद्धव 2 hd 'ओ F उद्धव्या CG उद्ध
विउ C 2 hd 'आ BF 'विउ BF उत्ताहिभो C उव्वाहिउ 2 hd 'ओ G 'हिउ L 2 C उच्छ-
हिउ 2 hd 'ओ G हिउ C इति म्वे Dom इय L 3 DG उव्वाहिभ' (?) CD 'भुय G उव्व'
(?) C उव्वहियासि D उव्वडि cld 'वासि CD उव्वाहिउव G हिवसी L 4 D हिरणो व
G चिगा CD मिगा C उद्ध' C तुहुद् L 5 ABD उद्धविअम् CF उद्धविअम् G उद्धविअम् cdd
उवलुय ACDF उच्छलियं BEG न्नि य L 6 E अलु CD डे C नन्नाम D नन्नाम अय
क्किउव cdd 'मिया F 'ठविदे L 7 C उद्धविअ उद्धविअ BG विअ F उद्धविअ CF अर्धित
cld उवलुय C सलज्जे C 2 hd सलज्जे B, C 2 hd D उच्छज्जियं FG न्नि य CF उच्छ-
ज्जिय om D AB 'न्नि य L 8 cdd उअक्किउच्छंगियं G संस्कृता L 10 CD उच्छ-
cdd 'न्नि य cdd उच्छंगियं CDF विणउ L 11 cdd 'पहारहिं BFG उवलुय
C उवलुय D उवलुय cld इविअ CF 'इवसु L 12 A उरु BF व परिम G निरिम Com
अवगए G 'निने L 13 A उवउज्जो G उवउज्जो In A aglerson दोहण' - दोग्ध्री E उव्वाहारी
L 14 C 'मिअ उव (sic om सोअं च) L 15 ॥ दोग्ध्री BCF दोग्ध्री D दोग्ध्री
L 16 BF 'णयणाण L 17 F 'उरु' C ऊरुवसणा C उवउज्ज G add's संयुतियमि
णाण कुणइ उवउज्ज ॥

संचुस्मिअमि उल्लुटिअं च कागामि उलुहंतो ।

रोमीए उंचहिया उणेक्खिअयमि उहिसिअं ॥ १०९ ॥

उल्लुटिअं सचूर्णितम् । उलुहंतो काक । उंचहिया चक्रधारा । उहिसिअं
उत्प्रेक्षितम् ॥ यथा ।

६ अमुरोहिं उवरि परिब्भमन्तउलुहतविरसरोलेहिं ।

हरिचक्रउचहियाउल्लुटिअमुहिसिअमप्पवल ॥ ८३ ॥ [१०८]

उब्भासुअं विसोहे गरुआवेसमि उव्वहणं ।

उल्लरयं च कवड्डाहरणो रासिमि उकुरुडी ॥ ११० ॥

उब्भासुअं गतशोभम् । उव्वहणं महानवेश । उल्लरयं कपर्दीभरणम् ।

१० उकुरुडी अयकरराशिः । उकुरुडो रत्नादीनामपि राशिः ॥ यथा ।

उब्भासुअं सा मेळइ उव्वहणं तां गुरु अग्गओ तीए ।

उल्लरयभूसणो जइ रे रासिं चडिअ उकुरुडिं ॥ ८४ ॥ [११०]

उच्छल्लिअमुक्खोडिअतजमि उव्विवलं जले कलुसे ।

उद्धच्छिअं शिसिडे वंकीभूअमि उज्जशिअं ॥ १११ ॥

१५ उच्छल्लिअं क्षिप्तवत् । उव्विवलं कलुपजलम् । उद्धच्छिअं निषिद्धम् ।

उज्जशिअं यक्षीभूतम् ॥ यथा ।

L 1 A सङ्ग° BDF सङ्ग° C सङ्ग° edd 'यमि १ उल्लणिय BF उल्लयं C उल्लु' ॥ उल्लु°
E उल्लु° I 2 EG मेणीए° ABDI उवहिया C उवहिया LG उंचहिया CG उचि° E उचि°
D उप्पाकियानि ABCEFG 'क्खिय' edd उहिसिय L 3 DG उल्लणिय BF उल्लणिय C उल्लणिय
edd उवहिया BF उह° edd 'सिय' I 5 Dom उवरि D 'नात्तोहिं' L 6 G 1
hd 'यक्' G 'यक् BCDF 'उवहिय' G उवहिय° BDG 'उल्लणिय' C 'उल्लणिय' I 'उल्लणिय'
edd 'तियम' G यन् L 7 edd उब्भासुय G 'सोह CDEG गरुया' L 8 BF य
C रासि C उक्क° L 9 edd उब्भासुय BF उव्वहणं C उव्वहणं C 1 hd कपडभिरण C 2
hd कपडभिरण L 10 C उकुरुडी D उकुरुडी C उकुरुड D ०११ from उकुरुडी to राशि ॥
I 11 edd उब्भासुय G उव्वहणं C अग्गउ G अग्गाउ I 12 C रासि G चडि BF
चडिय C चडिय D चडिया C उकुरुडि I 13 A उव्वल्लिय° BCDF उच्छल्लिय° D उच्छल्लो
निय° ABCF E G 'दोहोडय' D 'काडिय' I 'तज्जमि AG उव्विवलं BCE उव्विवलं C 2 h 1
'यन् ॥ उव्विवलं I उव्विवलं I 14 AD उद्धच्छिय ॥ उद्धच्छिय F उद्धियं C उद्धि
दिय ॥ उद्धिय D उद्धिय एद्धि edd 'भूयमि edd उज्जणिय L 15 G उव्वल्लिय BDF
'निय ॥ 'ल्लिय' D उव्विवलं ॥ उव्विवलं D उव्विवलं G उह° edd 'च्छिय L 16 edd
'च्छिय BF यक्षी'

उद्धृद्वयी विसंवादिनः । उष्कुकिआ रजकी । उक्कासिअं उत्थितम् । उच्चारिअं
गृहीतम् ॥ यथा ।

उक्कासइ उष्कुकिअधरम्मि वत्थाण घल्लणमिसेण ।

उच्चारिअअणउद्धृद्वयिसकेअं वहु सरिउ ॥ ६८ ॥ [११४]

कसिडअए उक्खणिअं संछसे उच्छुआरं च ।

उज्जोमिआ य रस्सीए उल्लसिअं च उलुकसिअं ॥ ११५ ॥

उक्खणिअं कसिडतम् । उच्छुआरं सञ्जम् । उच्छुआरिअं द्वादितमिति त्वेनेनैव
शिजन्तेन सिद्धम् । उज्जोमिआ रश्मिः । उल्लसिअं उलुकसिअं द्वावप्येती पुलकिता-
र्यायन्योन्यपर्यायत्वेन निबद्धो । उद्धुसिअशब्दस्तु उद्धुपितशब्दभवः ॥ यथा ।

10 उज्जोमीइ वि बद्ध णिसि उल्लसिअं पिअ सहि सरन्ती । -

उक्खणिअवावडा वि हु उलुकसिअत्तं ककोच्छुआरेमि ॥ ६९ ॥ [११५]

उच्छेवणां वए उच्चंपिअमुवजंगलं च दीहम्मि ।

उप्पेहडउल्लसिआ उम्मच्छविअं च उब्भडए ॥ ११६ ॥

उच्छेवणां घृतम् । उच्चपिअ उवजंगलं द्वावप्येती दीर्घार्थी । उप्पेहडं उल्लसिअं

15 उम्मच्छविअं त्रयो ऽप्येत उद्गटार्थः ॥ यथा ।

उच्चपिअउप्पेहडुअजुअ उवजंगलच्छ उल्लसिआ ।

उम्मच्छविअपयायाणलम्मि उच्छेवणा व तुह रिउणो ॥ १०० ॥ [११६]

L 1 D उत्पु BCDT किय G सिया edd उक्कासिय edd उच्चारिय L 2 D उत्पु
G उष्कुकीपरमि CD वत्थाण L 4, edd उच्चारिय C उच्छ्रवि edd संकेय C वहु
D वहु L 5 edd कडिय E उणं edd णिय E सत्यस्ते G सनस्ते C जे A उच्छुयार
C उच्छुयार G उच्छुआरमि L 6 ABCDFG उज्जोमिया E मि (om आ) A उल्लु edd
सिय (twice) L 7 G उक्खणिअ BCDT णिय BF उत्पु C उच्छु edd धार C उच्छुया-
रिअ G धार edd इति तु अनेनैव L 8 edd उज्जोमिया BF रश्मि D रश्मि om C 1 hd,
2 hd रज्जु D उल्लमिया BFG सिय CDG कसिअं L 9 G पुलकितायां प्रन्यो (sic)
D उद्धुसिय BCFG उद्धुसिय C मल्लु L 10 BDFG वद्ध C वि -- सि उल्ल edd
सिय C भारती D भारती L 11 G उच्छण C उन्नक BDFG उल्लसियत्त B ककोच्छु
G च्छुया, L 12 A उव्यवण BC उच्छ D उव्ये edd वियमुव (G मव) L 13
E उप्पेह AD उल्लसिया BCEG उल्लसिया A उम्मत्थ ABCDFFF विय G रिय L 14 edd
विय C सीया D सीया C उल्लं edd सिय, om L 15 G C उम्मत्थ edd विय edd
उव्ये L 16 G उच्चापिअ G विय D धुयाहुया edd सिया L 17 C उम्मत्थ
edd विय G एणणम्मि C पाणमि G उच्छ्रवण BCF ज

उज्जगिरमोक्षिहे उच्छुरगुच्छुअरणाइ उच्छुवणे ।

उम्हाविअउवललया सुरए तित्तिरहिअम्मि उलुहलिओ ॥११७॥

उज्जगिरं ओनिश्चम् । उच्छुरणं उच्छुअरणं च इत्तुवाटः । उच्छुरणं इत्तुरिति
केचित् । उम्हाविअं उवललयं च सुरतम् । उम्हाविअं सुरतमिति तु रमेरुम्हावादे-
शसिद्धम् । अत्र च । उप्फालइ कथयति । उलुंउइ विरेचयति । उल्लालइ उप्पेलइ 5
उत्तमयति । उव्वेस्सइ प्रसरति । उम्मच्छइ यञ्चति । उग्घुसइ मार्ष्टि । उल्लूरइ
तुडति । उम्भुत्ताइ उत्तिपति । उत्थारइ आक्रामति । उकुसइ गच्छति । उम्मत्थइ
अभ्यागच्छति । उदुमाइ पूर्यते । इत्यादयो धात्वादेशेष्वस्माभिरुक्ता इति नोच्यन्ते ।
उलुहलिओ तृमिरहितः । यः कदापि तृप्तिं न जानाति ॥ यथा ।

उम्हाविअउलुहलिअय वयंस माणेसु तत्थ गन्तूण ।

10

उच्छुरणोसोउज्जगिरओच्छुअरणोविआइ उवललयं ॥ १०१ ॥ [११७]

हिअअरसोच्छलणे उग्गुलुंछिआ य उवएइआ करिआ ।

मुसलिम्मि उसणसेणो तह उप्पिगालिआ करुच्छंगे ॥११८॥

उग्गुलुंछिआ हृदयरसोच्छलनम् । उवएइआ मध्यपरिवेपणभाण्डम् । उसण-
सेणो बलभद्रः । उप्पिगालिआ करोत्सङ्गः ॥ यथा ।

15

जं जस्स रोअए किर ण इ तस्स तमुग्गुलुंछिअं कुणइ ।

अअ उप्पिगालिआठिअमुवएइअमुसणसेणस्स ॥ १०२ ॥ [११८]

L 1 edd 'मोक्षिहे A उच्छुरं G उच्छुरं CDE 'णाइ L 2 edd उम्हाविअं edd 'रहित्य-
म्मि C उल्लालइ DG उल्लुं AG लिउ D 'नि L 3 G उज्जगिरं BF ओनिं C 1 hd
उनिं ॥ hd ओनिं D उज्जगिरं C om उच्छुअरणं D om च इत्तुं G अच्छुं C उच्छुं L 4
edd 'वियं G om from उवललयं to उम्हाविअं mel BF उच्छुअरिणं CD 'वियं CG
रमेरुम्हां C 'वादेगे सि' L 5 C उप्पेलइ D उप्पेलउत्तइ. L 6. II उत्तमयति D उत्तम-
यति C उव्वेस्सइ. C उग्घुत्ताइ L 7 G आक्रां C आक्रमं. C गच्छइ BDFG उम्म-
च्छइ, om C L 8 C पूर्यति CG 'हज्जिउ L 9 G om यथा L 10 C उम्हावि-
अं edd 'वियं edd 'हज्जियं C गच्छं L 11 C उच्छुरणोसोअं CG 'गिरउं C 'गुअरं
edd 'गोनियां G उव्वल्लयं L 12 edd हियं G उल्लुनिया ABCDFT 'छिया edd.
उव्वणइया करिया L 13 On मुसलिम्मि a gloss in 1 = वनभद्र BF उप्पिं C 'पिगां
G उप्पिगां ABCDFG 'गज्जिगा E 'गज्जिया C करुच्छंगे L 14 G उग्गं edd. 'छिया
edd उव्वणइया L 15 G वनभद्र edd गज्जिया L 16 G रोअए C रोअए BCF
'केछियं DG लुत्थियं L 17 edd उप्पिगालिअठिअमुवएइअमुसणइयइ

उवकयउद्धच्छविश्रं सज्जिअमुत्तलहओ विडवे ।

उलुउडिअं पलुट्टे उंवरउप्फं अहूअअब्भुदए ॥ ११९ ॥

उवकयउद्धच्छविश्रं इति समाहारद्वन्द्वः । उवकययं । कप्रत्ययाभावे उवकय ।

तथा उद्धच्छविश्रं सज्जितम् । यस्तु उवहत्थिअशब्दः सज्जितार्थः स समावयते-
रदेश इतीह नोक्तः । उत्तलहओ विटप । उत ओति ओत्तलहओ इत्यपि ।

उलुउडिअं प्रलुडितम् । विरेचितमिति यावत् । उंवरउप्फं अभूताभ्युदयः ॥ यथा ।

उद्धच्छविउत्तलहयतलम्मि उलुउडिओरुपेम्माण ।

रइउवकयाण मिहुणाणोवरउप्फं व सगमो भाइ ॥ १०३ ॥ [११८]

वलएसु उवलभत्ता उवलयभग्गा य रायवा ।

10 अलिएरणडेसूएहोदयभंडोत्ताणपत्तया चेअ ॥ १२० ॥

उवलभत्ता तथा उवलयभग्गा वलयानि । अल्पेरणडयोर्यथासख्येन द्वौ शब्दौ ।

एहोदयभंडो भ्रमरः । यस्तु एहोदयभंडशब्दः पितरवाची कैश्चिन्निबद्धः सो
ऽस्माभिः सस्कृतमवस्थादुपेक्षितः । उत्ताणपत्तय एरणडम् । एरणडस्येदमैरणडम् ।
पत्रप्रायम् ॥ यथा ।

15 इहोवलभत्ताए उवलयभग्गा सहन्ति तुज्झ करे ।

एहोदयभंडा कमलम्मि व उत्ताणपत्तिसामलया ॥ १०४ ॥ [१२०]

हुरिअग्गमुक्कपुप्फं घेतुअ पायडुलीहि उण्यरां ।

तं उडिआहरणमुच्चुलउलिअं कोउअत्तुरिए ॥ १२१ ॥

L 1 A उड B C E F G विअ cdd सज्जियमु° BF मुत्तलहउ A C D G लहउ L 2 B वलउ°
E उन्नुओडिय A B C F G डिअ D डिउ E पल्लडे A उम्बर° C D E उम्बर° D पुप्फ D उप्फ
D अहूअ° A अहूय° with a marginal gloss अभूताभ्युदये L 3 cdd उद्धवियमिति
L 4 C om तथा cdd उद्धविय C सज्जित । यतीस्तु G उरहच्छिविय° B D 1 उवहच्छिविय°
C गियय° G रपयत्तेर° B C D E रवयत्तेर° L 5 B हलओ C 1 हलउ G लहउ D उद्ध
लहओ C उन्नु (sic) D G उन्नि C D G उन्त C हलउ D G लहउ L 6 C उन्नुउडिउ
B D F G डिउ G प्रलुडित BF om विरेचितमिति यावत् BG उंवर° C उम्बरउप्फ (sic) D उम्बर-
पुप्फ F उवरउप्फ L 7 C उणुडि° cdd डिउर° G पिम्माण L 8 C रइउकया°
C मिहुणाण उवरउप्फ G णाणावचरउप्फ L 9 1 वलयसु A G om उवलभत्ता A उवलभग्गा
C उवलन° L 10 B घएहो C मुएहो C रंउ उताणया A D G वत्तया A चय C वेय D वेव
G चव L 11 A हत्तातया उवलयभग्गा B अन्पैएरड L 13 B D F G एरणड om
C मेरेडय D डयवपएरड L 15 C हने C हुज्ज L 16 C उताणो G उताणप
त्ताणपत्त° I 17 G हुरिआग्ग° A B C L 1 हुरियग्ग° D हुरियाग्ग° D G मुक्कपुप्फ A पुप्फ°
L 1 पुप्फ D यत्तुअ C G पत्तय cdd, जीति B 1 उण्यवण L 18 E ने C उडिया° A B 1
उडिया° D उडिया° F उडिया° A मुण्ण C मुण्ण 2 hand लओ D मुण्ण । उन्तिय (sic)
L 1 मुण्णउ L 1 मुण्ण cdd नित्य C om नित्य कोउ B 1 हुरिअ C हुरिअ D हुरिअ

क्षुरिकाप्रमुक्तं पुष्पं पादाङ्गुलीभ्यां गृहीत्वा यदुत्पतनं तदुडिआहरणं । यदाह ।

कुसुमं यत्रोड्डीय क्षुरिकाप्राज्ञाघवेन संगृह्य ।

पादाङ्गुलिभिर्गच्छति तद्विज्ञातव्यमुडिआहरणं ॥

उच्चुलउलिअं कौतूहलेन त्वरितयातम् ॥ यथा ।

तुह क्षुरिअग्गफुरन्तारिमोलिकुसुमुडिआहरणं ।

गिडा कुयान्ति उच्चुलउलिअकरं खेअरवहूणं ॥ १०५ ॥ [१२१]

पासदुएणं परिवत्तणाभि उत्थल्लपत्थल्ला ।

उत्तिरेविडि उडुहे उत्तरणावरंडिआ उडुवे ॥ १२२ ॥

उत्थल्लपत्थल्ला पार्श्वद्वयेन परिवर्तनम् । उत ओति ओत्थल्लपत्थल्ला इत्यपि ।

उत्तिरेविडो ऊर्ध्वोर्ध्वम् । भाण्डादेः स्थापनम् । उत्तरणावरंडिआ उडुपः । समुद्र- 10
नद्यादौ जलतरणोपकरणं प्रवहणादि ॥ यथा ।

भवउत्तरणावरंडिं संभर सव्वसुमसहा तुज्ज ।

णारगोत्तिरेविडिमज्जे होही उत्थल्लपत्थल्ला ॥ १०६ ॥ [१२२]

॥ अथ व्यक्तरादिक्रमेणैवानेकार्थाः ॥

उहं जलणारकउहेसु उडुणो दीहउसहेसु ।

उव्वुसं उव्विग्गे उच्छित्ते उव्वडे सुसो ॥ १२३ ॥

उहं जलमानुषं ककुदं चेति व्यर्थम् । उडुणो दीर्घो धृपमध । उव्वुसं उद्दिम-
मुत्तिक्तमुद्गटं भूयं चेति चतुरर्थम् ॥ [१२३]

L. 1. C पुष्पं B उडुलि. B तत्तुं cdd उडुया. L. 2. cdd उडुया. L. 4. G उच्छु
D उच्छु BCFG नित्यं D लुय L. 5 C तुह च्छु cdd रियग्ग G रताचि cdd.
उडुया. L. 6. G उच्छु C उडु D उच्छु CD नित्यं BFG नित्यं DG खेयार C बहूण.
L. 7 E पासु C उच्छल्ल F उत्थल्ल CG पच्छल्ला D अच्छल्लपाच्छल्ला. L. 8. G उत्तरि
B चिडि G उडुहे F उहं E उत्तरवि D रणरवा ABD डिया A उडुवे CG उडुवे D उडपा
L. 9 C उच्छल्लपत्थ G लया B ओउति CG उति cdd उत्थल्ल C om. पत्थल्ल G om. इत्यपि.
L. 10 G चिडो C ऊर्ध्वोर्ध्वभाण्डा B भाण्डादेः. BG डिया CG उडपः. L. 12 BF कर्तिडि
C om. संभर CG सव्वसुमं DG मवहा C तुज्ज L. 13 G नरणो C जगोत्ति C मज्जे 2. hd.
महो C उच्छल्लपत्थल्ला L. 14. B क्रमेणैव अनेका. L. 15. E जलणारकउ C उडुणो.
L. 16 A उव्वसं D उव्विग्गं C उच्छित्ता C उच्छित्ते G सुवे L. 17 C जलं मानुष G उडुणो
उडुणो B दीपः BF उव्वुसं C उडुसं.

विसमोत्तयप्पएसे खिस्से शिवहे अ उद्दाओ ।

विकिवत्तोक्वित्तेसूच्छित्तं उम्मंडमवि हढोव्वत्ते ॥ १२४ ॥

उद्दाओ विपमोन्नतप्रदेशः आन्तः संघातश्चेति व्यर्थः । उच्छित्तं विक्षिप्तमुत्ति-
प्तं च । उम्मंडं हठ उद्धृत्तं च । हढोव्वत्ते इति समाहारः ॥ [१२४]

उक्खुंडो अ अलाए शिअरे वत्येगदेसे अ ।

उम्मच्छमसंवद्धे भङ्गीभाणिअम्मि कोहे अ ॥ १२५ ॥

उक्खुंडो उल्मुकं निकरो वलैकदेशश्चेति व्यर्थः । उम्मच्छं असंवद्धं भङ्गीभ-
णितं क्रोपश्चेति व्यर्थम् ॥ [१२५]

उक्खंडो उप्पीलो उग्घाओ तह य उहामो ।

संघायत्यउडेसुं उब्बूरो समहिअत्ये वि ॥ १२६ ॥

उक्खंडो उप्पीलो उग्घाओ उहामो इत्येते चत्वारोऽपि शब्दाः संघातार्थाः
स्यपुटार्थाश्च । उब्बूरो अधिकार्यः । अपिशब्दात्संघातस्यपुटार्थश्चेति व्यर्थः ।
स्यपुटो विपमोन्नतप्रदेशः ॥ [१२६]

खिस्से सुस्से भीए तहोव्वडकन्तपयडवेसेसु ।

उव्विन्नं उच्चुल्लं पुण उव्विग्गाधिरूढभीएसु ॥ १२७ ॥

उव्विन्नं खिन्नं शून्यं भीतमुद्भटं क्रान्तं प्रकटवेषं चेति पडर्धम् । उच्चुल्लं तु
उद्दिप्तमधिरूढं भीतं चेति व्यर्थम् ॥ [१२७]

L 1 G विसमुन्नयं G खिस्से A उद्दाउ C1 hd D उद्दाउ L 2 A उक्खित्तोक्वि
BF विकिवत्तेसूच्छित्तं (sic) C विकिवत्तेसूच्छित्तं (sic) DE विकिवत्तोक्वित्तेसूच्छित्तं (L "सोखि")
ADP हडो L हडो BF चत्ते E चत्ते L 3. C उद्दाउ C om उत्तिप्तं. L 4 C हड
F हड G उद्धृत्तं B उद्धृत्तं F उद्धृत्तं G हडोचत्ते C2 hd चत्ते BF हडोचत्ते. L 5 A उक्खुंडो
BCF उक्खंडो D उक्खंडो ABCDF शिअरे CDG वत्तेयं ABCEFG य L 6. BEG
संवद्धं F संवद्धं add भणियम्मि ABCFG य L 7. BF उक्खुंडो C उक्खंडो G उल्मुकं.
G उम्मच्छमसंवद्धं L 9 A उक्खंडो C उक्खंडो F उक्खंडो G उक्खंडो ACD उग्घाउ.
L 10. A उद्धृते BF उद्धृते (Thus to be read?) C उद्धृते D उद्धृते EG उद्धृते ABDFG
समहिअं C समहिअं L 11 C उक्खंडो उप्पीलो CG उग्घाउ G उव्वमो II गच्छा C स्यपुटं
L 12. G उव्वमो BF उव्वमो C उव्वमो D उव्वमो G उव्वमो. G सपात.. L 13 G स्यपुट
निम्नोन्नतयं B विपमोन्नतं देग L 14 II खिस्से A तहोव्वड. L 15. A उव्विन्नं G उव्विन्नं D उव्विन्नं
C उव्विन्नं 2 hd. चत्ते D उव्विन्नं G उव्विन्नं BF om. line 15 A उव्विन्नं G उव्विन्नं D उव्विन्नं
A "गावि". L 16. BCEG उव्विन्नं II उव्विन्नं BF खिस्से C om. शून्यं C प्रकट
G क्रान्तं BF क्रान्तं C प्रकट चेति GC 1. hd उव्विन्नं BF उव्विन्नं G उव्विन्नं पुनरुद्धं G उव्विन्नं.

पडिसहकुररविट्टागव्विडमणोरहेसु उड्डाणो ।

उव्वुक्कं पलविअए संकडए तह वलक्कारे ॥ १२८ ॥

उड्डाणो प्रतिशब्दः कुररो विष्ठा गर्विष्ठो मनोरथश्चेति पञ्चार्थः । उव्वुक्कं पलपितं संकटं बलात्कारश्चेति व्यर्थम् ॥ [१२८]

मच्चणिअरेसु उंडलमुणित्थं तट्टकुविअविहुरेसु ।

णीरागे गलिए उव्वत्तं उव्वाढमुसुगयदुहेसु ॥ १२९ ॥

उंडलं मञ्जो निकरश्चेति व्यर्थम् । उणित्थं व्रतं कुपितं विधुरं चेति व्यर्थम् । उव्वत्तं नीरागं गलितं चेति व्यर्थम् । उव्वदं दान्तमिति केचित् । उव्वाढं विस्तीर्णं गतदुःखं चेति व्यर्थम् । केचिद्विपूर्वमेनं पठन्ति विउव्वाढं इति ॥ [१२९]

उक्खिस्सं अवकिस्से छस्से पासप्पसिडिले अ ।

पङ्कोच्छेहसमूहेसु वहलए तह य उप्पंको ॥ १३० ॥

उक्खिस्सं अवकीर्णं द्रव्यं पार्थप्रशियिलं चेति व्यर्थम् । उत भोति भोक्खिस्सं इत्यपि । उप्पंको पङ्क उच्छ्रयः समूहो वहलं चेति चतुरर्थः ॥ [१३०]

उत्तप्पो गव्विअवहुगुणोसु णीविस्समेसु उच्चोलो ।

अणुवायसमेसूच्छुल्लो णिवघरापीवरेसु उम्मल्लो ॥ १३१ ॥ 15

उत्तप्पो गर्वितो अधिकगुणश्च । उच्चोलो नीवी खेदश्च । उच्छुल्लो अनुवादः खेदश्च । उम्मल्लो नृपो मेघः पीवरश्चेति व्यर्थः । उम्मल्लो बलात्कार इति केचित् ॥ [१३१]

L 1 E पडिसिहं C विट्टा D विज्जं D गविहं CG गविहं E हमाणो L 2 A उव्वुक्कं BCF उव्वुक्कं CD उव्वुक्कं (: e उव्वुक्कं) G उव्वुक्कं C पव्वलं ABCDFG नियम् AG वलक्कं . L 3 G कुररा CG विट्टा Gom गर्विष्ठो G उव्वुक्कं BF उव्वुक्कं C उव्वुक्कं C ■ hd. उव्वुक्कं D उव्वुक्कं . L 4 G वलक्कारं . L 5 BCF hd DF मेव ABCDF छिस्सं G नियं CD पिच्छं A तट्टं BF तट्टं D तट्टा E तट्टयं cdd कुविअ BF विहुरं . L 6 AC जीतये A उव्वत्तं BCF उव्वत्तं A उत्थाडं G उच्चा D उच्चाडगयामुसुहेसु L 7 C उप्पिहं BF उप्पं . L 8 BF उव्वत्तं C उव्वत्तं C नीराग BF उव्वदं G उव्वत्तं C दान्तं F विनि यायम् BCF उच्चाडं L 9. II धेति G केचित्तीहिमेन (sic) cdd केचित् वि . cdd. विउच्चाडमिति (G 'त्वा'?) L 10. EG उक्खिस्सं A अवक्खिस्से G अरु । किस्से (sic) E किस्से BF om. छस्से, CD छिस्से ABF य C आ D आ L 11. E कपो A छहं CD छेहं ACDG वहलण . L 12. G उक्खिस्सं BF छस्सं C छिस्सं C उन् CG उन्ति cdd उक्खिस्समित्यपि (■ 'मनि') L 13 B भोप्यंती परुः G परं उच्छ्रय . CG वहलं B धेति . L 14 A गन्तियं BCDEFG गन्तियं G वहं ACG उम्मल्लो L 15. E अणुवायं C गणुल्लो D भित्तुं D पीवररे उम्मल्लो L 16. II गर्वित. अयिं CF अयिं B गुणथे C उच्चोलो . C उच्छल्लो L 17. ■ वला?

उसुइओ हुंकारे गयणुम्मुहसाणसदे अ ।

अहिअअवज्झिअणिच्छिअतावागणिएसु उव्वरिअं ॥ १३२ ॥

उसुइओ हुंकारो गगनोन्मुखस्य शुनः शब्दश्च । उव्वरिअ अधिकमनीप्सितं
निश्चित तापो ऽगणित चेति पञ्चार्यम् ॥ [१३२]

5 काराच्छिदिद्विविक्खित्तखित्तचत्तेसु उज्झरिअं ।

उव्वाडुअं परम्मुहणिम्मज्जाएसु सुरएसु ॥ १३३ ॥

उज्झरिअ काराक्षिदृष्ट विक्षिप्त क्षिप्त त्यक्त चेति चतुरर्थम् । उत ओति
ओज्झरिअं इत्यपि । उव्वाडुअ पराडुखसुरत निर्मर्यादसुरत च ॥ [१३३]

गीआरामेसूवाडलमुत्पुल्लो अपूवखिच्चेसु ।

10 अहिअप्पमाणवज्जिअमज्जाएसुं च उव्विडिमो ॥ १३४ ॥

उव्वाडल गीतमुपवन च । उरुपुल्लो अपूपो धान्यमिश्रा च । उव्विडिमो अपि-
कप्रमाणो विमुक्तमर्यादधेति व्यर्थः ॥ [१३४]

उच्छुडिओ सपत्तिअहरिएसूज्जंगलं हढे दीहे ।

उप्पिजलं च सुरए धूलीए तह अकित्तीए ॥ १३५ ॥

15 उच्छुडिओ सपत्रितः । वाणादिनातिव्यथितः । अपहतधेति व्यर्थः । उज्जंगल
बलात्कारो दीर्यं च । उप्पिजलं सुरत रजो ऽकीर्तिधेति व्यर्थम् ॥ [१३५]

L 1 A उगुइउ CD उल्लइउ E उल्लइओ AD गयणुमुह^१ C गयणुमुह^२ cdd य
I 2 A अहिय^३ E^४ अयत्तिय^५ G^६ अवत्तिय^७ ed1 यत्तिहिय^८ E^९ भावा^{१०} G^{११} तवोग^{१२} C^{१३} तावग्गाणि^{१४}
ABF उणरियं G उव्वरिअ CDE उव्वरियं L 3 A अउइउ C उप्पइउ BCF उणरिय
L 4 C om निश्चित ed1 अगणित L 5 H काणत्थि^{१५} A विखिल्लियत्तेभवेसु D om
खित्त D वत्तेसु C विक्खित्तखित्तचत्तेसु A उणरियं CD उज्ज^{१६} G^{१७} hd उइउ^{१८} cdd रियं
(E^{१९} रिय) L 6 A उव्वाडुयं BCDF उव्वाडुय EG डुयं C एणम^{२०} A सुपरम्मु
L 7 BFG उज्झरियं C उज्झरियं^{२१} hd उइउ^{२२} CG उति cdd उज्झरियमित्यपि (C उज्ज^{२३})
edd (G?) उव्वाडुयं L 8 B पराडुमुख^{२४} C निर्मर्याद^{२५} L 9 ABCDFG गीया^{२६}
ABF गूयाडन^{२७} A गुरुपुल्लो G अपुव्वत्तिचिणु E वक्खेचेत्तु Asto खिच compare Marathi
खिचडा and खिचडी, ^{२८} Gujarati खिचडी डो, सिन्धी Sindhi खिचु खिचिणी Urdu खिचडी
a mixture of rice and pulse, medley (as of various grains) &c L 10 ABCFG
अहिय^{२९} AG पमाण^{३०} ABCDEFG अज्ज^{३१} BF उव्विडिमो L 11 BF, C^{३२} hd (G?) उण^{३३}
C गीतमुप^{३४} C भिषा BF उव्विडिमो G सधिरु^{३५} L 13 A उउइउ BCF उउइउ
D ओच्छुडिओ ABCDEFG गपत्तिय^{३६} A हरिणमुज्जं B हम्मु^{३७} C गल BF रीहो^{३८}
L 14 H तह यकित्तीए L 15 C उच्छुडिउ G डिउ cdd धितो G वाणा^{३९} C दिना प्पनि^{४०}

रणारणायणिष्टेसूवाहुलमुष्मालिअं किसोसमिह ।

उच्चेल्लरं अखेडिअभूमीए जहणारोमे अ ॥ १३६ ॥

उवाहुलं औत्सुक्यं हेप्यं च । उष्मालिअं कृशमुन्नमितं च । किसोसमिअं इति समाहारः । उच्चेल्लरं खिलभूमी जघनरोमाणि च । उत ओति ओच्चेल्लरं इत्यपि ॥ [१३६]

सुसियाकुलेसु उम्मच्छिअमुटुहिअमूढकुविअउच्छिष्टे ।

उग्गाहिअं च गहिए उक्खित्तपवाट्टिएसुं च ॥ १३७ ॥

उम्मच्छिअं रुपितमाकुलं च । उटुहिअं ऊढायाः कुपितमुच्छिष्टं च । ऊढकुविअउच्छिष्टे इति द्विपदः समाहारः । प्राकृते द्वित्वमपि । तेन उटुहिअ इत्यपि । उग्गाहिअं गृहीतमुत्क्षिप्तं प्रवर्तितं चेति व्यर्थम् ॥ अत्र । उस्सिक्कह मुञ्चति उत्क्षिपति च । उत्थवइ कणद्धि उत्क्षिपति चेति धात्वादेशोपूक्ताविति नोक्तौ ॥ [१३७] 10

उवकसिओ ससिहिए परिसेविअसज्जिएसुं च ।

उलुफुंठिअं च विणिवाडिअम्मि उवसन्तयम्मि तहा ॥ १३८ ॥

उवकसिओ संनिहितः परिसेवितः सर्जितथेति व्यर्थः । उलुफुंठिअ विनिपातितं प्रशान्तं च ॥ [१३८]

उच्चत्तवरत्तं पासत्थूलामि अणवत्थभमणे अ ।

ऊआ जूआ ऊलो गइभङ्गे ऊसणं च रणारणए ॥ १३९ ॥

15

L 1 C रणारणयअणि° BD, C 1 hand 'सूवा' G 'सूवाहुलमुष्मा' cdd 'लिय
L 2 AG (D?) उच्चेल्लर E उच्चि° or उच्चि° C 'लरं B अकले ABCDIG 'डिय' Cf Gujarati
खेडवु Sindhi खेडवु to cultivate to plough BF 'गामी A यं BCFG य D या
L 3 G उत्सानियं cdd 'निय G only कृशमुन्नमितमिति समाहार L 4 BF किसोसमियं
इति C 'नमय D 'नमियमिति G उच्चे° C 'लरं G उत्ति C उति B ओच्चेल्लरमित्यपि AC उव-
ल्लरमित्यपि D उवेल्लरमित्यपि E उच्चेल्लरमित्यपि L 5 ABCDIG सुसिया° cdd 'च्छियम्
cdd 'डुहियम्' cdd 'कुविअ ADE 'उच्चिष्टे G 'उच्चिष्टे L 6 A 'हिय BCDEFG 'हिय
BE उक्खित C 'वि' L 7 cdd 'च्छियं cdd उटुहिय II om च cdd 'कुनिय' B उच्चिष्टे
C' उच्चिष्टे G उच्चिष्टे G द्विपदसमा° L 8 II उटुहियमित्यपि BF उटुहियमित्यपि C उटुहिय-
मित्यपि D उटुहिय cdd उग्गाहिय om D L 9 G च C मुचइ BCFD उच्छिष्टवइ
L 11 C उरुसित 2 hd आ E कृतयो ABDEFG सित EG सति° C 'दिग्ग ABCEFG
परिसेविय° D परिसेविय G 'प्रसु L 12 CF उल° BF कुनिय ACEG 'कुनिय D उल्लुफुडियाव
(sic) cdd 'डियम्मि L 13 C उरुसित II सित G 'सोचित CDG सज्जितथेति cdd 'नियं
B य L 15 ADG उत्थन AG परत्त C 'उत्थलामि D 'उत्थल' E 'यूत्त' CD अणवत्थं
ABDEFG य C या L 16 E has ऊकारादि before ऊआ D has here p 56 l 2 BF
ऊआ A ऊआ G ऊआ E गभयं

उच्चतरत्त पार्थवो स्थूलमसमञ्जसविवर्तेन च ।

॥ अथ व्यत्तरादिक्रमेणैव ऊकारादयः ॥

ऊष्मा यूका । ऊलो गतिभङ्ग । ऊसण रणरणक० ॥ यथा ।

ऊष्माउलवत्थाण रिऊण गिरिभमणजायऊलाण ।

5 पिश्रविरहऊसणेण तइ कुविए कह सुह कुमरवाल ॥ १०७ ॥ [१३६]

ऊसारो कूसारे ऊसअमुवहाणामूसलं पीणे ।

ऊहइं ऊहसिअम्मि ऊरणी तह उरब्भम्मि ॥ १४० ॥

ऊसारो गर्तप्रियेप । ऊसअ उपधानम् । शयने मस्तकोत्तम्मनाय यन्निवेश्यते ।

ऊसल पीनम् । ऊहइ उपहसितम् । ऊहसिअ इति तु उपहसितशब्दभय रूपम् ।

10 ऊरणी उरभ० ॥ यथा ।

ऊसलऊसयतुलि मोत्तु सहि णइतडे अहिसरन्ती ।

होहिसि ऊहइपय पखलन्ती ऊरणि अ ऊसारे ॥ १०८ ॥ [१४०]

आणान्दिअम्मि ऊणांदिअमूसलिअं सरोमञ्चे ।

विकिखत्ते ऊसाइअमूसाअंतो अ खेआसिढिलम्मि ॥ १४१ ॥

15 ऊणांदिअ आनन्दितम् । ऊसलिअं सरोमाञ्चम् । ऊसलिअं उद्धसितमिति तु

उत्ससिधात्वादेशसिद्धम् । ऊसाइअ विक्षिप्तम् । ऊसाइअ उत्क्षिप्तमिति धनपाल ।

ऊसाअतो खेदे सति शिथिल ॥ यथा ।

ऊसाअतसरोर ऊसाइअवलयाशियटणभण्ण ।

उइकर ऊसलिअ ऊणदय सुहय बिरहतणुइं त ॥ १०९ ॥ [१४१]

L 1 G उच्चतरत्त D उच्चति^१ । पार्थवो D dds श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ L 3 G अष्मा
G रणरणका L 4 H उया^२ C वच्छाण C अमण^३ L 5 cll पिय^४ C तुवि^५
HF कृयिण C कुमार^६ I G BIG ऊसयुम् L 7 A उरइ G ऊरह पीरति^७ BF ऊस^८
ABCDIG गियम्मि A उरजाम्मि I 8 G उसाय L 9 cll उरसायमिति
I 10 C उरय G उरसा I 11 C उगूयत्तज्जि B1 णइने^९ CG एअअड C सहि^{१०}
I 12 C उइइ G पखलन्ती BCF अ om II I 13 cll आणान्दिअम्मि ऊणदियमूसानिय
I 14 cll उसाइयम् G भायन्ता B1 इय I 1^{११} cll उणांदिअ cll उसाजिय
c11 उसाजिय G आणान्दिअमूसलिअं (इअसि^{१२}) I 1^{१३} cll उसाइय twice B इति अ धन^{१४}
I 17 G उसायअ I 18 cll उसाइय^{१५} Don ननय BCI विइण L 19 B ऊइ^{१६}
(उइ cll उसाजिय) उसाइ मुनय B1 गुर II नणइ

ऊसुक्किञ्च विमुक्के ऊमुत्तिञ्चमवहपासघायम्मि ।

ऊसुंभिञ्चऊसुरुसुंभिञ्चा य रुद्धगलरुसम्मि ॥ १४२ ॥

ऊसुक्किञ्च विमुक्तम् । ऊमुत्तिञ्च उभयपार्श्वघातः । ऊसुंभिञ्च तथा ऊसुरुसुंभिञ्च
रुद्धगलं रोदनम् । ऊसुंभिञ्च उल्लसितमिति तु उल्लसिधात्वादेशसिद्धम् ॥ यथा ।

ऊसुक्किञ्चहासाए ऊमुत्तिञ्चदुत्थिञ्चाइ तुह विरहे ।

5

ऊसुंभिञ्चा तीए कयमूसुरुसुंभिञ्च सहीण पि ॥ ११० ॥ [१४२]

॥ अथानेकार्थाः ॥

गामे सङ्गे ऊरो जिम्भिञ्चपज्जाउलेसु ऊसत्थो ।

ऊसविञ्च उब्भन्ते तहेञ्च उद्धीकए होइ ॥ १४३ ॥

ऊरो ग्रामः सङ्गश्च । ऊसत्थो जृम्भितमाकुलश्च । ऊसविञ्च उद्भान्तमू- 10
र्ध्वकृतं च ॥ [१४३]

॥ अथ एकारादयो व्यञ्जरादिक्रमेश प्रस्तूयन्ते । ऋवर्णलृवर्णयोः प्राकृते प्रयो-
गाभावात् ॥

एलो कुसले एको रोहपरे चन्दणम्मि एक्कंगं ।

एत्तोप्पं एअण्हुदि अ पविसन्ताम्मि एमाणो ॥ १४४ ॥

15

एलो कुशलः । एको जेदपरः । एक्कंग चन्दनम् । एत्तोप्पं एतत्प्रभृतीत्यर्थः ।
यस्तु एत्तोप्पं एहमेत्त इति व्याचष्टे सो अभिमानचिह्नसूत्रं विवृण्वस्तदभिप्रायं नाथ-

L 1 *edd* ऊसुक्किञ्च विमुक्के २ *hd* 'मु' G *om* मुक्के ऊ *edd* 'त्तिञ्च' BF 'मुहयपास'
E 'मभयपास' D 'सभय' C 'पासपणि' L 2 *edd* ऊसुंभिञ्च G 'ऊसुर' E 'मु' *edd* 'भिञ्चा'
L रुद्ध' C 'रुसम्मि' L 3 BFG ऊसुक्किञ्च C ऊसुक्किञ्च *edd* ऊसुंभिञ्च C 'पार्श्व' घात *edd*
'भिञ्च' G 'ऊसुर' BF 'सुंभिञ्च' G 'सुंभिञ्च' C ऊसुंभिञ्च रुद्ध' C 2 *hd* रुद्ध' L 4 BFG ऊसुंभिञ्च
C ऊसुंभिञ्च उल्लसि' L 5 *edd* ऊसुक्किञ्च G उम्भित्तिञ्च BF 'त्तिञ्च' C ऊसुंभिञ्च
edd 'दुत्थिपाइ' C तु L 6 C ऊसुंभिञ्चा तीए कयमूसुरुसुं G 'सुर' *edd* 'भिञ्चा'
L 8 L ऊरो C 'जिम्भिञ्च' D 'जिम्भिञ्च' ABEFG 'जिम्भिञ्च' E 'पव्याउलेसु' C 2 *hd* ऊसत्थो
E ऊसत्थे L 9 *edd* ऊसविञ्च C उब्भन्ते 2 *hd*, उब्भन्त ABCFG तहय D तहय A उद्धी'
G उद्धी' L 10 G 'जिम्भिञ्च' *edd* 'भिञ्च' G उद्भान्त BF उद्धीकृत C उद्धीकृत
L 14 E 'कुजान्ते' E 'कुजान्ते' L 15 ABCFG 'मय' D 'मयपय' १ 'पहृदि' C 'पहृदि' BCDEFG
य L 16 G 'कुसल' B 'वदन्ते' L 17 C 'मेत्तमिति' BF 'महम्मिति' D 'महम्मिति' मिति
C 'अभिमान' G *om* 'चिह्न' *edd* 'विवृण्वन्त'

बुध्यते । यतो देश्यन्तरेष्वपि एत्तोप्यं अण्यप्पहुदि एतावदेव दृश्यते । उदाहृतं चाभि-
मानविहेनैव स्ववृत्तौ । यथा ।

दिअहं थुडुंकिअमुही जूरइ अहए नुमं वहु दिअर ।

अम्हं सह कायंदि एत्तोप्यं मा करिज्जासु ॥ १११ ॥ इति ।

5 एमाणो प्रविशन् ॥ यथा ।

एमाणमयणवाणोद्धिए जरे तीइ नुज्ज एकाए ।

एत्तोप्यंएलाणं एक्कं गरसो वि णाहिमओ ॥ ११२ ॥

अत्र च । एत्ताहे इदानीम् । एहं इयत् । एकारो अयस्कारः । एते शब्दानुशा-
सने साधिता इति नोक्ताः ॥ [१४४]

10 एक्केकममसोसो एक्काडो तह य कहयम्मि ।

सा एमिणोआ जीए सुत्तेण पमिज्जए अडुं ॥ १४५ ॥

एक्केकमं अन्योन्यम् । एक्काडो कथकः । एमिणिआ यस्याः स्त्रियाः सूत्रेण
शरीरप्रमाणं गृहीत्वा दिक्षु प्रक्षिप्यते कस्मिंश्चिदेश्च आचारविशेषे सैवमुच्यते ॥ यथा ।

एमिणिआए नीए रुयं दहूण कामसरविद्धा ।

15 एक्केकमं कहन्ता तरुणा जायन्ति एक्काडा ॥ ११३ ॥

अत्र एकवर्हं रथेत्येकपदीशब्दभवत्वाच्चोक्तम् ॥ [१४५]

एक्कवरिल्लो दिअरे सहोसिए एक्कसाहिल्लो ।

सा एक्कसिं वली जा सिं वलिपुण्णेहि णवहलिआ ॥ १४६ ॥

एक्कवरिल्लो देवरः । एक्कसाहिल्लो एकस्यानवासी । एक्कसिं वली शाल्मलीपु-

20 षैर्नवकुलिका ॥ यथा ।

L 1 'G' ग्रयप्पहुदि BF ग्रयप्प' L 2. G 'चिहेन' G om. यथा. L 3 G 'दियहं'
BCF 'दियत' BG 'वुडुंकिअ' C 'वुडुंकिअ' F 'वुडुंकिअ' CD अहरे BF 'दियर' C 'दियरे' L 4 C 'कायंदि'
G 'सी' G 'करेज्जायु' G om. इति L 6. G 'वाणो' C 'नुज्ज' D (sic). L 7. BCF 'मत्तो-
प्यं' edd. हिमड L 8 BF 'मत्तादे' C 'साह'. C 'रकार'. L 10 B 'एक्केकममसोसो'
C 'मत्ताडो' G 'मत्तनडो' L 11. ABG 'ममिणिया' D 'जाए' A 'पम्मिज्जा' C 'पमिज्जा'.
L 12. G 'मत्तनडो' C 'सोसो' edd. 'ममिणिया'. C om. 'मित्रया'. L 13 edd. 'हेगे' C 'हेगे' पे
om. 'आचारविद्धो', 2 hd 'मिमि' edd. 'साग्रमु'. L 14. edd. 'ममिणिया' BF 'रुयं' C 'विहा'
L 15. G 'मत्तनडा' BF 'मत्तण' L 16 BF 'मत्तनडे'. L 17. ABCDEF 'दियरे'
C 'सोसो' 2. hd 'मि' G 'सि' L 18 C 'मत्त' G 'मत्त' BCFG 'सि' BCFG 'सि' BEFG 'सि-
न्निपु' (E 'सि') AD 'पुण्णे' BCFG 'हि' edd. 'नव' B 'मवहि' E 'मित्रया' ABCDEFG 'मित्रया'.
L 19 G 'मत्तस्थान' C 'मत्तस्थानी' BFG 'मित्रिणी'.

एकधरिह ए लज्जसि किमेकसाहिहमाणुसाणं पि ।

जं एकसिवलिमिसा पुणो पुणो णिअसि मालारि ॥ ११४ ॥ [१४६]

एकल्लपुडिंगं विरलम्बुकणो एणुवासिओ भेके ।

एराणी इन्द्राणी पुरंधिआ तव्वयत्था य ॥ १४७ ॥

एकल्लपुडिंगं विरलविन्दुवर्षः । एणुवासिओ भेकः ॥ यथा ।

सुन्दर गोरद्वीए गोरी अज्जेअ तीइ सुपससा ।

एकल्लपुडिंगं ह एणुवासिए आगओ सि जं काले ॥ ११५ ॥

अथ एकसरिअशब्दः शीघ्रार्थे निपातेष्वस्माभिरुक्त इति नोक्तः ॥

॥ अथानेकार्थाः ॥

एराणी इन्द्राणी तद्वत्तस्था च स्त्रीति द्वयार्था ॥ [१४७]

10

एलविलो धणिओसहा अधम्मरोरणिणसु एकमुहो ।

ओली कुलपरिवाडी ओज्झमचोकवमि विमलणे ओप्पा ॥ १४८ ॥

एलविलो आद्यो वृषभध । एकमुहो निर्धर्मो दरिद्रः मिवधेति व्यर्थः ॥

॥ अथ ओकारादयः । ऐकारस्य प्राकृते आयात् ॥ ओली कुलपरिपाटी ।

पड्डियाचकस्त्यालीशब्दभवः । ओज्झ अवोत्तम् । ओप्पा शाखादिना मयादेर्मा- 15
र्जनम् ॥ यथा ।

णिममडोपिअपयणह किन्ती तुज्झ धवलेइ ओज्झं पि ।

ससिकुलंभवाण अहवा ओलिसहायो अय कुमरवाल ॥ ११६ ॥ [१४८]

L. 2 B 'सिवाजि' C om पुणो once BCF णियसि G णियरि L 3 A 'लवुकणे व मणु'
E 'कणे D विरजविन्दुवरसाण (sic) 1DG, C 1 hd 'वासिड after भेरु E adds अथानेकार्था
L 4 E पुडि' cdd. 'धिया BCF तथय' CD 'छा य L 5 B एकल्लपुडिंग C 'डिगि
G 'विन्दु' C एणि' C 1 hd G 'वासिड C भेका L 6 BFG अज्जेय C अहमेय G तीए
G 'राजा L 7 CG आगड L 8 cdd एकसरिय' G 'प्रार्थ L 9 B अथानेरा
L 10 C य 2 hd च F य cdd स्त्री इति C om द्वयार्था BDFG द्वयर्था L 11 C एता
ABCEFG विता ACDFG 'उसहा C 'अधम्मपर' 'सुहे 2 hd 'सुहे L 12 Before this
line E inserts ओकारादि D अथ ओकारादय The MSS constantly confound उ and
ओ in the beginning of the words Thus v 1 will not be noted in this chapter
E 'पडिवाडी A उज्झमचो' BDF 'चो' C मद्दमचोरेकम्मि E उज्झमचोरे' G वज्जमचोरे'
(sic) C आप्पा L 13 C मज्जाविज्जो C मज्जसुरो B एरिअथ L 14 C अनावात्
L 15 cdd 'पायकमु आजी' C ओइइ आयोत्त C ओप्पा G मया' L 17 cdd
पिय C ओइइ L 18 BCDF 'कुलभवाण B अहवा ए अत्ता ओज्ज'

ओअं वत्ता ओरं रुचिरे करिवन्धखायमोवं च ।

ओसारोसका गोवाडोसरिया हिममि ओग्गीओ ॥ १४९ ॥

ओअं वार्ता । ओरं चारु । ओवं गजादेर्वन्धनार्थं खातम् । ओसारो गोवाटः ।
ओसको अपसृतः । ओग्गीओ नीहारः ॥ यथा ।

5 चइआजिओवओमं रिउणो ओग्गीओभोरजस तुज्झ ।

भीष्मा ओसारेसुं वसन्ति समराड ओसका ॥ ११७ ॥ [१४६]

केसविवरणे ओच्छिअमोंडलमवि केसगुम्फाम्मि ।

ओसिअमवले ओणीवी शिवे ओत्यरो वि उच्छाहे ॥ १५० ॥

ओच्छिअं केसविवरणम् । ओंडलं केसगुम्फो धम्मिल्लप्रायः । ओसिओ
10 अवलः । ओणीवी नीत्रम् । ओत्यरो उत्साहः ॥ यथा ।

अणओत्यरोसिआणं जरउडओणीविसङ्गजडिलेसु ।

तुज्झ रिउणं रसे कहमोच्छिअमोंडलं च केसेसु ॥ ११८ ॥ [१५०]

ओग्गालो ओआलो वहोलए ओत्यओ अ अवससे ।

ओकिअमुसिए रफे ओणिवो णीविआइ ओवड्डी ॥ १५१ ॥

15 ओग्गालो तथा ओआलो अल्पं स्रोतः । ओत्यओ अवसन्नः । ओत्ययं पिहि-
तमित्यन्ये । ओकिअं उपितम् । वान्तमित्यन्ये । ओणिवो वल्मीकः । पिपीलि-
कोत्पातो मृदाशिरित्यर्थः । ओवड्डी परिधानिकदेशः ॥ यथा ।

L 1 E वत्ता BG 'वप' L 2 E 'गोवाडो गोवाडो' cdd 'सरिया' E 'हिममि' ADEFG,
C1 hd उग्गीउ L 3 G उव pro आवा. L 4 G उपगत. L 5 BFG चइआजि
C 'चइआ' G 'उवउव (sic) cdd उग्गीव' C 'उरजस तुज्झ' L 6 cdd. भीया C समराओ.
L 7 cdd 'ओच्छियम' E 'डणमवि' C 'गुफमि' L 8 A 'ओसियम' वले BDG 'उसियम'
G 'वले' C 'ओसियम' C 'ओणवी' AC लिखे ABC 1 hd., DFG उच्छरो E, C 2 hd 'ओच्छरो'.
L 9 G उभिय and has यप before it || उच्छिय CI 'य B 'गुफो In C the words from
पेशगुका to 'गरागु 12 are written twice L 10 BFG 'अवज' C नीत्र cdd 'ओच्छरो'
C उच्छाह L 11 BDEFG 'अणआच्छरो' cdd 'सियास' G 'जरउडओणी' C 'उव' C
'उडओणी' G 'रफे' गु. L 12, C 'उडा' C 'कहमोच्छियम' C 'कहमोच्छियम' BIG 'च्छियम'
C om 'उव' गु. L 13 AD उयानो BCF 'आयानो' C 'वरंज वरंजण' A उत्पड C 'आ-
च्छड DG उच्छड CG om 'अ' (E 'आवराण' G C 2 hd 'अ' L 14 cdd. 'हियगु'
A लिउओ C 'आलिण' G उयानो cdd 'ओवियाड' G 'यार BCF 'आवरी' D उवारी E उवारी
|| उवारी. L 15 CF उयाना || 'आयाना' || ओम BCF 'ओच्छो' BI 'अवराणः'
C 'ओच्छय' cdd 'ओविय' L 16 BF 'ओलिणो' C 'आलिणो'. L 17. cdd. (C) 'ओ-
वरी' C 'वरी' गो.

बाहोग्गालघणोआलपुरिओशिब्वशिग्गयाहिमया ।

गलिओवड्डी तुह रिउवहू वणो ओत्यओकिआ लुडइ ॥ ११८ ॥ [१५१]

ओसाओ पहररुजा ओच्छत्तं दन्तधावणए ।

ओसीसं अववत्ते ओवड्डो मेहवारिसेअम्मि ॥ १५२ ॥

ओसाओ पहारपीडा । ओच्छत्तं दन्तधावनम् । ओसीस अपवृत्तम् । ओवड्डो मेघजलसेकः ॥ यथा ।

ओ ओच्छत्तमिसेण पहिओ ओसीसिऊण जन्तो वि ।

शवमयणसरोसाओ मोडइ ओवड्डुल्लणीवलय ॥ १२० ॥ [१५२]

ओहंकोहड्डोलिण्या हासे छसरमणमोलुंकी ।

ओलिंभा उहेही ओचुल्लं चुल्लिएगदेसम्मि ॥ १५३ ॥ 10

ओहंको ओहड्डो ओलिप्य हासः । ओलुंकी छसरमणम् । नट्टा यत्र शिशवः क्रीडन्ति । चक्षुःस्यगनक्रीडेति केचित् । ओलिभा उपदेहिका । ओचुल्लं चुल्लयेकदेशः ॥ यथा ।

ओहकिरि ओहड्ड च य ओलुकिं च सारवेसु घर ।

ओचुल्ले ओलिंभ दहु ओलिपिही तुह णणन्वा ॥ १२१ ॥ [१५३] 15

वलिए ओज्जल्लो गज्जिअम्मि ओअंक्कओज्जाया ।

दीहरमुहरड्डुणीए ओरल्ली ओल्लणी सिंहरिणीए ॥ १५४ ॥

L 1 edd बाहो^० edd 'पणायान^० G 'पूरिउणिब्वग्गया^० C 'णिच^० L 2 G गन्तिउव्वही
॥ 'वही C 'उट्टी F 'वही C रिआहण om वणो ॥ ओत्यनुकिआ CG किआ BF लुडइ C लुडइ
L 4 G उसीय^० edd अपवत्ते A उवड्डो C ओहो EG उवड्डो A महवारि^० AB 'सियम्मि
G 'वारिविराम्मि L 5 C ओछत्त G उन्नत्त BF आसास C आवण L 7 G उ
उच्छत्त^० C ओवत्त^० G मिसेण G उसीसिउण L 8 G 'सरोसाउ C ओव^० G उरह^०
C 'णावनय^० L 9 A 'हड्डो E 'हड्डो A 'निण्या G छसरवण^० C 'लुका L 10 C ओलुभा
C ओहिही BF ओचुल्ल C ओचुल्ल D उवुल्ला ॥ उचल्ले G उचल्ले C 'लिं ABCDF 'एक^०
L 11 G उहल्लो C ओलुका G वल्लुकी G लल्लरवण^० C 'रण 2 hd 'रण C नटा
L 12 C ओलिंभा G उमिभा BF ओचुल्ल C ओचुल्ल C 'चुल्लेक^० G 'चुल्लेक^० C 1 hd om
यथा L 14 C ओहकिरि G उहकिरि C हड्ड (sic) C सारवेस L 15 C ओचुल्ले
C ओलुभ दहु आ^० 'उण^० L 16 BCEFG वज्जिण C 'वाड्डुल्लो C 'वाड्डि^० edd 'यम्मि
G उरय^० C 'उरसाया ABCDFG 'ज्जाया L 17 A 'मुहरड्डुणिण E 'मुहर^० G उरणी
ABCD: सिंहरणी

ओज्जल्लो वल्लवान् । ओअंको तथा ओज्जाओ गर्जितम् । ओरल्ली दीर्घमधुर-
ध्वनिः । ओल्लणी मार्जिता ॥ यथा ।

ओज्जल्लभडोज्जाअं करिओअंकं च सुणिअ संगामे ।

ओज्जणिमहुरोरल्लीमुहला जे हन्ति ते पुरिसा ॥ १२२ ॥ [१५४]

5 ओसणमुवेअम्मि अ ओरिल्लो अइरकालम्मि ।

ओड्डणमुत्तरिए ओइत्तं ओइत्तणं च परिहाणे ॥ १५५ ॥

ओसणं उव्वेगः । ओरिल्लो अविरकालः । ओड्डणं उत्तरीयम् । ओइत्तं तथा
ओइत्तणं परिधानम् ॥ यथा ।

ओरिल्लमयणवत्तोसणाइ ओइत्तणम्मि ल्हसिअम्मि ।

10 परिहिअमोड्डणमोड्डिअमोइत्तं तुज्ज दंसणतुराए ॥ १२३ ॥ [१५५]

ओड्डं रत्ते ओलत्थो दलिए णयम्मि ओहत्तो ।

ओससं तुडिए ओरुंजं णत्थि त्ति भणिअकीलाए ॥ १५६ ॥

ओड्डं रक्तम् । ओलत्थो विदारितः । ओहत्तो अवनतः । ओससं नुडितम् ।

ओरुंजं नास्तीति भणितगर्भा क्रीडा ॥ यथा ।

15 असोड्डो दइओ तुह ओहत्तो वि णवणहोलत्थो ।

ओरुंजं मुक्कलियो मा मह ओसखणोहिआ होसु ॥ १२४ ॥ [१५६]

विहलम्मि ओहुडं ओहुरं च खिसम्मि ओवरो णिअरे ।

ओसुदं विणिवडिअम्मि ओज्झरी अन्तआवरणे ॥ १५७ ॥

L 1 C ओज्जल्लो 2 bd 'सु' C ओइत्ताड 2 bd 'ओ' L 2 B 'हन्ति' G उत्तरी
L 3 C ओसणं G 'लडो' C 'हाय' BCF सुणिय G सुणिय L 4 G 'सुहत्ता' C 'मुहला'
G हि pro ज G om ने L 5 G 'सुवेयम्मि' D 'वेयम्मि' A 'सुवेअ' ABCDFG य
G उहल्लो L 6 E ओड्डणं G उड्डणं A उरुत्तउड्डणं L 7 G om आसणं G उहणं
L 8 CG ओइत्तणं च परि L 9 B 'चत्तो' C एरिययम्मि BFG 'सियम्मि'
L 10 cdd परिहियमोइत्तं (C 'ड्ड') BFG 'भानियम्' C 'हि' C तुज्ज L 11 B ओड्ड
G उड्ड cdd ओज्जच्छो G हन्ति अ AE एतम्मि BCF एतम्मि D एतम्मि L 12 B
ओससं G उड्ड B ओरुंजं CG एण्णि cdd भणियं L 13 C ओड्ड G ओड्ड cdd 'च्छो'
B 'रि' G आण L 15 BF 'दहो' C 'ड्डो' G 'ड्डा' B उण्णो G एवणहोणत्थो. BCF
'नत्ता' L 16 C मुक्कलियो G 'जिउ' G उरुत्ताणं cdd 'हिया' L 17 A लियम्मि
G लियम्मि cdd लियरे L 18. cdd 'वडियम्मि' A 'आज्जरी' E उड्डाणिय C ओड्डाणी
C दंतपाप

ओहुडं विफलम् । ओहुरं लिङ्गम् । ओहुरं अवनतं सस्तं चेत्यवन्ति सुन्दरी ।
यदुदाहरति स्म ।

खणमिक्तकलुसिआए लुलिआलयवन्नरीसमोत्यरिअं ।

भमरभरोहुरयं पङ्कयं व भरिमो मुहं तीए ॥ १२५ ॥

किं तं पि ह्व वीसरिअं शिक्वि जं गुरुअणस्स मज्झम्मि ।

अहिधाविऊण गहिओ तं ओहुरउत्तरीआए ॥ १२६ ॥

ओवरो निकरः । कप्रत्यये ओवरओ । ओहुडं विनिपतितम् । ओज्जरी
अन्नावरणम् ॥ यथा ।

पहरोहुडहओज्जरिओवरखलणोहुरा रणा रिउणो ।

तुह कुमरवाल ओहुडभुअदण्डा जन्ति रसेसु ॥ १२७ ॥ [१५७]

ओसित्तं ओलित्ते अहिहूए ओहुओग्गिओगुणया ।

ओइल्लं आरुढे ओसीओहाइआ य हेडमुहे ॥ १५८ ॥

ओसित्तं उपलिप्तम् । ओहुओ ओग्गिओ ओगुणओ एते त्रयो ज्यभिभूतार्याः ।
ओइल्ल आरुढम् । ओसीओ तथा ओहाइओ अधोमुखः ॥ यथा ।

ओइल्ले गयमोग्गिअगिरि मओसित्तमुहमणोसीअं ।

तइ ओहुअहरिचरिए ओगुणओहाइआ हआ रिउणो ॥ १२८ ॥ [१५८]

ओलित्ती ओलिप्पंती असिदोसम्मि ओकणी जूआ ।

ओड्ढायं ओहट्ठिअमसं पेत्तिअ करेण जं गहिअं ॥ १५९ ॥

L 1 G ओहुडं cdd ओहुर्मवनत C वेत्थं G भेति धविं L 3 cdl कलुसियाए
BFG लुजिया BCF समोछइय G समोछरिय L 4 ॥ हुरिय BF च सरिमो G मुहीम
(sic) L 5 C वित्तं cdl रिय G गुरुअणस्स L C G om त C 1 hd ओहुरआ-
नरइआए ॥ hd उत्तरं G रउउत्तरी BFG रीयाए L 7 C ओइल्लरीय शवरण
2 hd आवरण L 9 C पहरोहुडहओवइजरिओवरखलणो (sic all) L 10 C जंते
L 11 G अवनित्ते C 1 hd बहुओ G ओग्गिओगुणया L 12 cdl हाइया BF हेडमुहे
C 1 hd मुहे L 13 G उहयं उग्गीउ C ओहु om ओ ओग्गिओ C 2 hd has ओग्गि
G उणुउ cdl त्रयो 5 पि अन्ति G उत्तीउ L 14 ॥ अधोमुखम् L 15 cdd मो
नियं C गिरि C मुहम् L 16. C तेइ हुअहरिचरिए cdd राइया L 17 A उपपत्ती
G उलिप्पत्ती E जूया L 18 C ओइल्लाय C ओहिट्ठियम् A इत्थम् BF इत्थियम् D उहि-
ट्ठियम् G इट्ठियम् C पेत्तिअ ABDFG पेत्तिअ AD गहिअ BCF गहिअ

ओलिन्ती तथा ओलिपन्ती खज्ञादिदोषः । ओकणी यूका । ओज्झायं तथा
ओहट्टिअं अन्यं प्रेयं यत्करेण गृहीतम् ॥ यथा ।

दुरिओलिन्ती असिओलिपन्ती ओकणी अ रावयत्ये ।

कहइ रिऊण तए जसमोहट्टिअयं सिरिं च ओज्झायं ॥ १२८ ॥ [१५८]

5 सेणे ओलयओलावया य फलहग्गलाइ ओहडणी ।

ओलअणी राववहुआ ओलइणी दइअभूआ य ॥ १६० ॥

ओलओ तथा ओलावओ श्येनपत्ती । ओलओ अपलाप इत्यन्ये । अत्र ।
ओहइ अवतरति । अयं धात्वादशेषोक्तत्वाच्चोक्तः । ओमाल-ओज्झर-ओसत्तशब्दा
निर्माल्य-निर्झर-अवसत्तशब्दभवा इति नोक्ताः । ओहडणी फलहकर्गला ।

10 ओलअणी नवयधूः । ओलइणी दयितीभूता ॥ यथा ॥

ओलइणी ओलअणी रिऊण ओलयपिए रणे खग्गो ।

ओहडणिदीहमुअ तुह भडचडओलावओ रुआवेइ ॥ १३० ॥ [१६०]

ओसुंखिअं च उप्पेक्खिए अलिन्दम्मि ओसरिआ ।

ओआवल्लो अ बालायवम्मि ओहाडणी पिहाणीए ॥ १६१ ॥

15 ओसुंखिअं उल्लेखितम् । ओसरिआ अलिन्दः । ओआवल्लो बालातपः ।
ओहाडणी पिधानी ॥ यथा ।

ओसुंखिअ पिअमिन्तं ओआवल्लोसरिं सरन्तं च ।

शन्दीइ खिविअ जारं असई ओहाडणिं देइ ॥ १३१ ॥ [१६१]

L 1 G ओलिपन्ती. C ओइशाय L 2, B ओहट्टिय CG (Ff) द्विय L 3 C 'जन्ती
G 'जिपन्ती G एवयत्ये C एववत्ये L 4 B 'हट्टिय G 'हेअअ C सिरि च ओइशाय.
L 5 CG फलग्गलाइ. L 6 C ओलहणी D उलहणी G ओलयणी A एववहुया
D एवहुया E एवहुया BCG 'वहुया A उलअणी G उलइणी दइयहुया twice. *edd.* दइय
EG 'भूया L 7 B 'प्येनपत्ती G 'प्येन पत्ती. L 8. C अवतरति C 'वृक्त'
BF धात्वादशेषोक्त. C 'ओज्झर' D 'निगल्य' E 'निमल्य'. L 9. G अवयत्ये.
L 10 C ओलअणी G ओलयणी C ओलअणी G ओलइणी. L 11. CG ओलयणी
C अलअणी G अलअणी G उलअणि C 'ति' L 12. B ओहडणी C 'भूय G 'यडव-
रणावड B रुआवेइ E रुआवेइ. L 13 A ओसुखिअ AE उप्पेक्खिए C ओसुखिअ ABCDEG
'गिया. L 14 E 'बन्ना G उयावन्ना A य BCFG बान्ना E 'अम्मि E पिराणा.
L 15. *edd.* ओसुखिअ BCF ओसरिया C अजिहः G बान्ना L 16 C ओहाडणा.
L 17. *edd.* ओसुखिअ पिअमिन्तं C 'जमोसार L 18 BG खिविअ C देइ.

ओआअवो वि अत्यक्खणम्मि ओवट्ठिअं च चाटुम्मि ।

ओअग्घिअमोसिंधिअमङ्गुपिणद्धम्मि ओलइअं ॥ १६२ ॥

ओआअवो अस्तसमयः । ओवट्ठिअं चाटु । ओअग्घिअं ओसिंधिअं । घ्रातमित्यर्थः । ओसिंधिअशब्दो अपि देश्य एव । अनया तु भट्टाद्या निबद्धः । ओलइअं अङ्गे पिण्डम् । यथा ।

5

ए ह ओअग्घइ कमलं ओलइअं ए सहए जलहं पि ।

ओवट्ठिएहि ओआअवे वि ओसिंधए ए सा असणं ॥ १३२ ॥ [१६२]

ओलुपओ अ तविआहत्ये ओहीरिअं च उग्गीए ।

सुत्ते ओल्लरिओ विहिकयम्मि ओसाणिहारणं च ॥ १६३ ॥

ओलुपओ तापिकाहस्तः । ओहीरिअं उद्गीतम् । अवसन्नमित्यन्ये । यस्तु 10 ओहीरिअशब्दो निद्रार्थः स धात्वादेशेपृक्त इति नोक्तः । ओल्लरिओ सुप्तः । ओसाणिहारणं विधिवदनुष्ठितम् ॥ यथा ।

णिसि ओल्लरणे ओसाणिहारणिअ किं पि तीइ जं.नुमए ।

तं चिअ ओहीरइ सा ओलुपयकम्मवावडा वि दिणे ॥ १३३ ॥

अत्र । ओरुम्माइ उद्वाति । ओहामइ तोलयति । ओलुडइ विरेचयति । 15 ओलुक्कइ तेजयति । ओगंगालइ रोमन्ययति । ओरसइ अवतरति । ओअंदइ ओहालइ आच्छिनत्ति । ओअग्गइ व्याप्नोति । ओहावइ आक्रामति । ओवासइ अवकाशते । ओअक्खइ पश्यति । ओवाहइ अवगाहते । एते धात्वादेशेऽप्यस्माभिरुक्ता इति नोच्यन्ते ॥ [१६३]

L 1 BF ओआअवो C ओआअवो वि अच्छ G उहण्यि A द्विय BCFG द्विय D द्विय BCF वाडु E चाडु. 1. 2 cdd ओअग्घियमासिंधियम C छडान L एधम्म EG ओजइय. L 3 C ओआअवः G ओआ B ओअग्घि CF द्विय G उअइअ C वाडु cdd ओअग्घिय BCF ओसिंधिय L 4 B आसिंधियग्रन्थे C उसाधिय C ओजइय L 5 G अगपिनद्ध L 6 BF ओअग्घइ C ओअग्घ C ओलइय G उअइअ cdd. न C जजइमि L 7 G उअइ C द्वि cdd एहि BF ओआअवेहि C ओआअव वि G उआव वि ओसिंधि L 8 A सानिया BFDEG तदिया C तदिया BF ओवी E गार cdd रिय G उग्गीथि L 9 G णियाण E हाणि L 10 C ओलुपओ BCF ओहीरिय L 11 BCF ओहीरिय G रिय L 12 G मुट्ठि L 13 C ओल्लरणे BF तिइ C तीइ जं नुमए L 14 cdd द्विय (C1 hd द्विय) G उज्जिय C पइ BF वाचडा L 15 C ओरुम्माइ G म्मा C ओदति L 16 C ओलक्क C (F) G ओसर L 17 G उअइअ C ओअग्गइ व्याप्नोति । ओअग्गइ व्याहावइ आक्रामति (sic) G क्काति L 18 BF आक्ख

॥ अथानेकार्याः ॥

शिसजलहिमेसु ओसा सेवयअपहावलेसु ओलुगो ।

ओआली असिदोसोली ओलुद्रुमघडन्तमिच्छासु ॥ १६४ ॥

ओसा निशाजलं हिमं चेति व्यर्था । ओलुगो सेवको निश्चयायो निःस्यामा चेति
४ व्यर्थः । ओआली खड्गदोषः पङ्क्तिश्चेति व्यर्था । ओलुद्रुं अघटमारु मिथ्या च ॥ [१६४]

ओअल्लो पल्लहत्थप्पकम्पगोवाडलम्बमाणेसु ।

ओरत्तो वि विदारिअगन्विडकुसुम्भरत्तेसु ॥ १६५ ॥

ओअल्लो पर्यस्तः कम्पो गोवाटो लम्बमानश्चेति चतुर्थः । ओरत्तो विदारितो
गर्बिष्ठः कुसुम्भरक्तश्चेति व्यर्थः ॥ [१६५]

10 ओहट्टो ओसरिए अवगुण्ठणणीविआसुं च ।

गामेसहरिअआणावन्धणखाएसु ओआओ ॥ १६६ ॥

ओहट्टो अपसृतो अवगुण्ठनं नीची चेति व्यर्थः । ओआओ ग्रामाधीशो स्पष्ट
आज्ञा हस्त्यादीनां बन्धनार्थं खातं चेति चतुर्थः ॥ [१६६]

ओहारो कच्छवए अन्तरदीवम्मि भागे अ ।

15 ओविअमारोविअरुसचाडुमुक्केसु हरिए अ ॥ १६७ ॥

ओहारो कच्छपो नद्यादीनामन्तर्द्विपर्मशश्चेति व्यर्थः । ओविअ आरोपितं रुदितं
चाडु मुक्तं कृतं चेति पञ्चार्थम् ॥ [१६७]

L 1 B om 'अय' L 2 BDFG 'शिसजलं' C 'निति' E 'हिमेस' C om from 'ओसा'
to 'बलेसु' F 'सेवयपहा' ADEG 'वेलेसु' AC 'ओलुगो' L 3 C 'सोसाजी' G 'सोसो' om 'ली'
A 'उत्तमपडन्तमिच्छासु' E 'मघडन्त' L 4 G 'निसा' C 'द्वया' CFG 'निच्छाय' B 'निच्छायः'
BFG 'विस्थाता' C 'निष्ठाया' L 5 G 'अआली' C 'ओयाली' G 'पत्ति' अति C om 'चेति'
द्वया ॥ 'ओलुद्रु' L 6 'A' पल्लह' C 'पल्लह' E 'पल्लह' C 'गोवाड' A 'लम्बमाणेसु'
L 7 ABFG 'विदारि' C 'विदारि' A 'गर्बिष्ठ' C 'गर्बिष्ठ' A 'भत्तेसु' L 8 C 'कंप'
C 'गोवाट', BF 'गोवाटो' L 9 BG 'गोवाट' L 10 C 'ओरत्तो' A 'गुण्ठण' ॥ वा.
L 11 A 'गामेस' ABCFG 'हरिय' G 'बंधण' L 12 C1 hd G 'आमर्षा' C 'अपगुण'.
अय' C 'धीरा', अय' L 14 A 'भागेसु' BCFG य L 15 A 'उविअम' BCEFG
'ओविअ' cdd 'ओविअ' C 'रुस' 1 'आ' C1. hd 'सुक्केसु' BCFG य L 16. CF 'ओविअ'
BG 'ओविअमारो' C om रुदित L 17 B 'चाडु' C कृत 2 hd हन G 'पञ्चायं'.

ओहित्यं च विसाए रहसम्मि विचारिए तह य ।

चन्द्रणसिलामु ओहंसो ओसविअमसोहसादेसु ॥ १६८ ॥

ओहित्यं विपादो रभसो विचारितं चेति व्यर्थम् । ओहसो चन्दनं चन्दनधर्षण-
शिला चेति द्वयः । ओसविअ गतशोभमवसादश्च ॥ [१६८]

ओसिंविअम्मि चन्द्रणधसणसिलाए अ ओहरिसो ।

ओत्थरिओ अकन्ते अक्रममाणे अ गायवो ॥ १६९ ॥

ओहरिसो घ्रातचन्दनधर्षणशिला च । ओत्थरिओ आक्रान्त आक्रममाणश्च ॥ [१६९]

ओसाअंतो जिम्भालसम्मि सीअन्तसविअणोसुं च ।

ओघसरो अ अणत्थे घराण वारिण्णवाहे अ ॥ १७० ॥

ओसाअतो जृम्भालसः सीदन् सवेदनश्चेति व्यर्थः । ओघसरो अनयो गृह्यारि- 10
प्रवाहश्च । [१७०]

हेड्डामुहकाणेक्खिअआकिसेसुं च ओसरिअं ।

ओहंपिअं च ओरंपिअं च अकन्तण्डेसु ॥ १७१ ॥

ओसरिअ अधोमुखमस्तिनिकोच आकीर्णं चेति व्यर्थम् । ओहपिअं आक्रान्त नट-
च । एयम् ओरपिअं । चकारौ द्वयोरपि व्यर्थतान्त्रिकौ । यदाह । ओहपिअओरपि- 15
अणद्वौ नटे तथाक्रान्ते ॥ न चात्र यथासख्यभ्रमः । ओहपिअं ओरपिअं इत्यन्यो-
न्यपर्यायतया सर्वैरभिधानात् । भिन्नार्थानां हान्योन्यपर्यायत्वं न घटत इति ॥ [१७१]

L 1 A उहित्तं च विषाण (sic) C ओहित्तं G ओहित्तं BCEFG विचारिए
L 2 A उत्तित्तगमसोहं BF ओसविअमसादेसु C आसविअमसोहसादेसु DE ओसविअम
L 3 C ओहित्तं B व्यर्थ L 4 BCF ओसविअं G सादधेति C सादधेति व्यर्थम् ।
L 5 A उत्तित्तियमि B पियमि CF ओसविअमि G उत्तित्तियमि L आसविअमि A चण्ड-
सणत्तिजाए G जिन्नाए A न BCFG य L 6 A उद्धरउ C ओह्ठरिओ G अह्ठरिओ
A अह्ठि (sic) अक्रममाणे cdd य C गायवो ॥ L 7 ॥ जिन्ना CG ओह्ठरिओ.
L 8 A सीसंतं BCFG सीयतं A सवयणेषु B BCF सविअणेषु G सविअं
L 9 C 1 hd अप्पसरा EG य BF अणत्थे G अणत्थ A घराण वारिण्णवाहे E वारिण्णवा
BCEFG य L 10 C जम्भा अणत्थ ॥ जस G सचेतनधति L 12 E हेक्का C हेड्डो-
मुहकणत्थ AE क्विवय BCF छिद्यं G छिद्यं C जाति L नेणु ACF जाति BF जात्य
L 13 cdd पिय twice A य पिय and in margin चउ to be inserted before १ G अण्डेसु
L 14 BCF पिय ॥ निक्कोनिकाय cdd पिय (twice) L 15 CG पियओरपिय
L 16 ॥ कन्ते G पिय C पियत cdd आरपियमिति अन्यो L 17 cdd हि अन्यो
BCF पन्ते C om इति

ओअग्गिअमहिहूए केसाईपुञ्जकरणे अ ।

अस्मासत्ते तण्हापरे अ ओलेहडो पवुङ्गे अ ॥ १७२ ॥

ओअग्गिअ अभिभूतं केशादीनां पुञ्जीकरणं च । ओलेहडो अन्यासक्तस्तृ-
ष्णापरः प्रवृद्धश्चेति व्यर्थः ॥ [१७२]

८ चन्दणरइजोगे ओवसेरमोहसिअमंसुअधुएसु ।

ओसिक्खिअं च गमणवाधाए अरइणिहिए अ ॥ १७३ ॥

ओवसेरं चन्दनं रतियोग्यं चेति व्यर्थम् । चन्दणरइजोगे इति समाहारद्वन्द्वः ।

ओहसिअं यत्नं भूतं चेति व्यर्थम् । उपहसितार्थस्तु ओहसिअशब्दः संस्कृतमय एव ।
ओसिक्खिअं गतिप्रयाघातो ऽरतिनिहितं च ॥ [१७३]

१० ओहरणं विणिवाडणामत्युत्सारोवणं चेअ ।

परओ ठिअसंजोए उकारओकारविणिमओ होइ ॥ १७४ ॥

ओहरणं विनिपातनमसंभवतो ऽप्यर्थस्य सभायनं च । अत्र ओवालाइ द्वावयति
प्रावयति चेति धात्वादेशोपूक्त इति नोच्यते । इह च कचिदुकारस्यान ओकार पठन्ति
ओकारस्याने च उकारम् । तत्र विषयविभागो दृश्यते । परतः स्थिते संयोग

१५ उकारओकारयोर्विपर्ययो भवति । यथा । उक्कंदी ओक्कंदी । उक्खली ओक्खली ।
इत्यादि । एतच्चोपलक्षणमिकारएकारयोरपि । यथा । इज्जो एज्जो दरिद्रः । इत्यादि ।
यदस्मराम । ओत्सयोगे । इत एहा । इत्सः संयोगे । इति च ॥ [१७४]

॥ इत्याचार्यश्रीहिमचन्द्रविरचितायां स्वोपशदेशीनाममालायां प्रथमो वर्गः ॥

L 1 BCEFG 'गमयन्' G 'भूण' ABCFG य L 2 BG अत्रा' C 'सक्ते B पवुङ्गे CEFG
पवुङ्गे add य L 3 BCF ओअग्गिय B' अनिभूत G अन्यासक्त L ३ E 'जुग्गे
add 'हसियन्' ABCFG 'धुय' L 6 add 'क्खिय' ABCFG य L 7 G 'जोग' L 8 BG
ओहसिय B 'आसिय' C उपहसिय' G उहसिय' L 9 add 'क्खिय
HCF अति' L 10 E ओहरण BCF 'मच्छस्ता' G 'मच्छसा' ACFG येय ॥ येय.
L 11 ABCDFG परत ABF द्विय' C द्विय' D विया (i e द्विय) G 'संजोए E विणिमिओ
F विणिमयो C होइ L 12 G om च BG 'योम्वालाइ C उम्वालाइ L 13 C धात्वादि-
पूक्त L om च add 'स्याने C ins आकारस्थाने L 14 B om. च add पुर instead of
परत add संयोग L 15 BCI उकारयोर्वि' G उकारउकारयोर्वि L 16 add 'ल्लण
इकार' G इकारयार' C 'कारति पि (2 hd 'रे) ed I दरिद्र L 17. C 'स्मराम . add उत्प
योग C om. इत C इतहाय see Siddhah I, 116 १-5 84 L 18 A adds in margin,
इतरवर्गः B (D) G read इत्याचार्यश्रीहिमचन्द्रविरचितायां स्वोपशदेशीनाममालापत्रवृत्तौ प्रथमः
स्वरवर्गः । तस्यां (D च G मन्था ॥) C०२ ॥ E only इति प्रथमः स्वरवर्गः ॥

सगृहीताः स्वरादयः शब्दाः । इदानीं व्यञ्जनादयः सगृह्यन्ते । तेऽपि वर्गक्रमेणोति कवर्गादयो व्यञ्जरादिक्रमेण स्वरक्रमेण च प्रस्तूयन्ते ।

अन्धिअकवडिआसुं कत्ताओ मूलए कंदी ।

कंतू कामे कंची मुसलाणालोहवलयमि ॥ १ ॥

कत्ता अन्धिकाद्युतकपर्दिका । कंदी मूलकशाकम् । कंतू काम । कंची मुस- 5
लमुखे लोहवलयम् ॥ यथा ।

मुसलमुहं कचीए कच्छपएसो अ कदीहि ।

कत्ताहि घड्जुअ रईइ कंतू अ सोहन्ति ॥ १ ॥ [१]

कल्ला कविसं मज्जे कलिकल्लोला विवक्खमि ।

कच्चं कोडुवं कज्जे कस्सो कच्छरो अ पड्डामि ॥ २ ॥ 10

कल्ला तथा कविस मद्यम् । कल्लाशब्दः कल्याणशब्दभवोऽप्यस्ति । स तु कवीनां नातिप्रसिद्धः । कली तथा कल्लोलो शत्रुः । कच्च तथा कोडुवं कार्यम् । कस्सो तथा कच्छरो पट्टः ॥ यथा ।

पिअ कविसकच्छर तुमं कल्लं कस्सं य मुच्च इमिणा हि ।

कल्लोलाकलिकचाकोडुवाणं मुणिज्जइ ण भेषो ॥ २ ॥ [१] 15

कवयं भूमिच्छत्ते णालिअवल्लीइ अ कलंवू ।

उवसपिअमि कामिओ कीडीभेए करोडी अ ॥ ३ ॥

L. 1 □ गच्छ L. 3 A अन्धिअ BCLFG अपिअ C वडि □ वडि edd 'यायु
B अपियायु (sic) AD कत्ताडौ मूल G वदी I 4 F 'नाहवजयमि L 5 BF 'दूत'
B कची G गुणज' L 6 BFG 'मूल L 7 G गुणज' मूल B कचीय G य C वडिहि G का'
I 8 edd कत्ताहि B वडु' (') G वड' Should it be वड' cfr Skt वड' DG 'मूल'
L 9 C कत्ता corr 2 hd L 10 BF कच्छकोडुं C कच्छ L काटुअ C वसा A कटपरा
ABCFG य L 11 G यपिज G am from यल्ला to 'प्रसिद्ध BCG कल्ला' D कल्ल'
L 12 edd कच्छ B कोटुअ C काटुअ G कोटुअ L 13 edd पिअ □ मुअ कल्लसं व
BF य L 15 C कल्लोलाकलिकचाकोडुवाणं II वाटुम्माय G 'दुवाणं C मुणिज्जइ
edd म C 1 1d G डेउ L 16 G एणजिअ ABCLF एणजिअ D एणजिअ G य
B कल्लेण C कल्लम् L 17 edd 'पिअमि ACG कविअ ABCDFG व

कवय भूमिच्छवम् । यहर्षास्तु प्ररोहति । कलबू नालिकाभिधाना वल्ली । क-
मिथो उपसर्पित । करोडी कीटिकाभेद ॥ यथा ।

किं ते रिद्धिं पत्ता पिष्टव्या जे पणइणो वि ताविन्ति ।

कवयकलवूउ वर कमिअकरोडीण दिन्ति जे छाहि ॥ ३ ॥ [३]

५ कयलं अलिञ्जरे कंदलं कवाले छुरीइ कट्टारी ।

कसरो अहमवइह्ने कंटाली रिगणीए अ ॥ ४ ॥

कयल अलिञ्जर । वदल कपालम् । कट्टारी कुरिका । कसरो अहमवली-
वर्द । कटाली कण्टकारिका ॥ यथा ।

तुह सिअकट्टारीकुट्टकदलो बम्बरो कयलतुन्दो ।

१० कसरो व्य सिद्धणरवइ लुडेइ कटालिसकुलणईए ॥ ४ ॥ [४]

कउहं गिञ्चे कणई लयाइ कलहं च पडिआरे ।

ककिंडमि करेडू कवासकविसा य अद्वजंघाए ॥ ५ ॥

कउह नित्यम् । कणई लता । कलह प्रत्याकार । असिपरिवार इति यावत् ।
करेडू कृकलास । ककिंडशब्दो अपि देख्य । पर्यायभङ्ग्या तूपात्त । कवासो
१५ तथा कविसा अर्धजङ्घा । मोचकमित्यर्थ ॥ यथा ।

तुह जयसिरिकणईदुम कलहृगयखग कउहमरिखिवहो ।

अकवासो कविसं सभरइ करेडु व्य बोरिवणमिन्तो ॥ ५ ॥ [५]

किसारुअमि कणिसं कसिया कसई अ रत्तचारिफले ।

कविलो सारो करमो ग्रीणो कडसी मसाणमि ॥ ६ ॥

१ १ BF प्ररोहति BG कलबू C कलम्ब B नालिका GC 1 bd कमिउ L 2
C उपसर्प G कट्टारी L 3 C ते रि C पणइण C तावति G ताविन्ति L 4 CG कलवूउ
□ वरि B वामय C कमिअ L 5 BF अञ्जल E कयन्ति G कयल C छुरीय G कट्टारी
L 6 BG वरह्ने □ कटाली BCEFG तमिणीण AG य L 7 C वल्लय G वायलि
C अर कल B कपाल G कट्टारी C कुरिका G वल्ली L 8 BF वारिक L 9 cd / तिय
□ कवासगुड C कुरवदतो BCF वचतो G वयवो L 10 C य सिद्धणरवइ BF एई
L 11 G पिण्य C कउह cdd पडियारे (G र) L 12 C ककिंमि □ आह
L 13 G अतिवार I 14 मूरन्नाश L 16 BF डुम C खग उरधोमरि
□ निवरा L 17 G भरर C करेडु य वाणमिता □ bd करेडु वाणमिता □ om वारि
L 18 CE कडमि □ कडमि cdd कसिया C वारि L 19 F मसाणमि

कणिसं किंशरुः । धान्यशोर्पवाची तु कणिसशब्दः संस्कृतमयः । कसिष्ठा
तथा कसई अरय्यचारीफलम् । कविलो आ । करमो क्षीणः । कडसी श्मशा-
नम् ॥ यथा ।

कसिष्ठाकुलम्भि गामे कर्मईकणिसेष्ठ वडसंतोसो ।

अलस ए लज्जासि किं तं करमो कविलो व्व कडसीए ॥ ६ ॥ [६] 5

कंटोलं कंकोडं करणी रूवे करीसए कडलं ।

अयदव्वीइ कडच्छू पहिअगुहासुं च कंपडकफाडा ॥ ७ ॥

कंटोलं कंकोडं । अन्योन्यविध्यनुवादभावो ह्योरपि देश्यत्वान् । करणी
रूपम् । आकार इत्यर्थः । एष यदि संस्कृते न दृश्यते तदा देशी । कडलं करी-
पम् । तत्र गोमयपण्डं तच्छूर्णं च । कडच्छू अयोदर्या । कंपडो अधिकः । कफाडो 10
गुहा ॥ यथा ।

कंपडकरणीउ नुदारियहुउ करेण भुग्गकंटोलं ।

कडुन्ति कडलजलणा कभो कडच्छू कफाडम्भि ॥ ७ ॥ [७]

कमणी शिस्सेणीए सुकतजाए करंजो अ ।

कड्जालं सेवाले मालिअवंसेसु कम्हिअकलंका ॥ ८ ॥ 15

कमणी निःश्रेणिः । करंजो भुष्का त्यक् । कड्जालं शेयालः । कम्हिओ
मालिकः । कलंको वंशः ॥ यथा ।

कमणीकलंककड्जालिओ वि सकरंजओ वि भसो सि ।

उअनकुधुमगहणे कम्हिअ तरणीइ डिप्पसि सया जं ॥ ८ ॥ [८]

L 1. BF कणिस edd किंशर C कणिस G कणिसगमभव संस्कृतगमभव, edd, कसिष्ठा
L 2 C 'करी' F 'कारि' G कसिष्ठा (लाण B यडमी G कडसी L 4 edd, कसिया
C 'कुन्ति BG यत् F वड' L 5 G व (च BF कडगी L 6, E करीउ
BEF L 7 अयोदर्या edl पणिय G कफड ('कफाडो L 8 BCF अन्योन्य
विध्य' L 10 C om तत्र CG यद B 1 hd इत्थी G कपडा C कफाडा G कफाडा
G om यथा L 12 C 1 hd करणीया BEC 1 h1 'वड्पां G om करेण
L 13 BCF कति G कडनि BEG कड C कफाडवि L 14 C लिप्पेसि G 'नजाय
AD य L 15 ACE कड्जाल E सेवाल ABC 1 F G कजिय' E मयु ABCIG कसिय'
E कसिय' D कसिच L 16 BF निःश्रेणी (निःश्रेणि BF कड्जाल C कड्जाल
BCF कड्जाल GC 2 hd कम्हिउ L 18 E कडणी' C 'कड्जालिउ 2 h1 कड्जालिओ
BF पिग C विररजउ 2 hd अथा BF यथा G भयो L 19 C उअ' G उअ' edl
कसिच

कविडं च पच्छिमङ्गरामुष्णलए कलिमकंदोद्व ।

कल्होडो वच्छयरे वगम्मि कंडूरकाउल्ला ॥ ९ ॥

कविड गृहपथिमाङ्गराम् । कलिम तथा कदोद्व नीलोत्पलम् । कल्होडो
वत्सतर । वत्सतरी चेत्कल्होडी । कंडूरो तथा काउल्लो वक् । अकारान्तक-
५ कारादिशब्दप्रस्ताव आकारान्तककारादीर्निवेशो र्थानुरोधात् ॥ यथा ।

कदोद्वच्छी कविडे उड्डिअकडूरकलयल सोउं ।

कल्होडपायणमिसा सर सकाउल्लकलिममहिसरइ ॥ ९ ॥ [९]

णालिअरम्मि कडारं वंसङ्कुरए करिअं च ।

कव्वाडो दाहिणए हत्ये चौरम्मि कलमकुसुमाला ॥ १० ॥

10 कडारं नालिकेरम् । करिअ वशाङ्कुर । कव्वाडो दक्षिणहस्त । कलमो तथा
कुसुमालो चौर । कलमशब्द सस्कृतसमो अपि कवीना नातिप्रसिद्ध इति
निबद्ध ॥ यथा ।

सेलम्मि करिअकडारएअ धावारिऊण कव्वाड ।

कुच्छिमरी हव तुम मुअसु कुसुमाल कलमच ॥ १० ॥ [१०]

15 पुअे कयारकज्जवकतवारा ककखडो पीणो ।

तह य कलिंजकिलिंचा लहुदारु कच्छुरी वि कविकच्छू ॥ ११ ॥

कयारो कज्जयो तथा कतवारो मृणासुत्तर । कज्जयो विष्टेत्यन्ये । ककखडो
पीन । कर्कशयाची तु सस्कृतभव एव । कलिंजं तथा किलिंच लघुदारु ।
कच्छुरी कविकच्छू ॥ यथा ।

L 1 G 'मुष्णङ्गर' ACG 'कंदोद्व' E 'लुहा' L 2 E कल्होडो वत्सतरे CEG वगम्मि
C 'काउल्लो' L 3 C कषा' L 4 C चक् corr 2 hd G वक् B अकारान्तकारादि'
L 5 ed 1 'प्रस्ताव' C 'रकारादिनिवेशो' L ॥ BG उड्डिय' C उड्डिय' C 'कलय B सोअो'
I 7 C कल्हाडे BF 'पायणम्मि सा BF 'सरउ' L 8 ABCDEFG 'णालिय' E 'रुमि'
I 9 G (V) कषाड C हत्या I 'कुस' L 10 G कडाच L 11 C कुसुममालो
G पार I 12 G निवद्ध I 17 G कडिअ' Com 'करिअ G वारेऊण (s c) G कषाई (V)
L 14 C कुसुममाल L 15 C 'कडख' F 'कडखड' L 16 A कलिंज'
BF 'मिजिा C 1 hd D वजिा C 2 h1 'या I 'वजिा BCF लहुदारु C कच्छुरा G इ
L 17 C वत्सरा G om तथा C कडखवा CG विष्टेत्य' I 18 C मिजिअ G कनिअ
D कज्जव L 19 G 'यच्छू'

मुणइ मणीउ कयारं कज्जवमिन्दुं विसाइ कतवारं ।

खलइ किंलिचे कखडयणिआ कच्छुरिकलिंजदित्तं व्व ॥ ११ ॥ [११]

कस्सयकोसलिआ पाहुडे कराली अ दन्तवणे ।

कंकेल्ली अ असोए तुम्बिकरङ्गमि कलवुकुउआओ ॥ १२ ॥

कस्सयं तथा कोसलिअं ग्रामृतम् । कोसलिआ इत्याकारान्तमित्यन्ये । 5
लकारस्य द्विर्भावे कोसलिअं इत्यपि । कोसलिमशब्दस्यात्र पाठो ध्यानुरोधात् ।
एवमन्यत्रापि । कराली दन्तपवनकाष्ठम् । कंकेल्ली अशोकवृक्षः । कलवू तथा
कुडआ तुम्बीपात्रम् ॥ यथा ।

कंकेल्लिआद्विकोअण्डकस्सयं चूअवाणकोसलिअं ।

उयणोइ वसन्तसिरी जगजयकामस्स कामस्स ॥ १२ ॥

10

अज्ज वि को वि करालि ण करइ कलवूकणे तुमं भमसि ।

भिव्वू को तुह कुउअं पूरिस्सइ पिण्डवाएण ॥ १३ ॥ [१२]

णिअरे कडप्पकइअंका कइअंकसइकुसुरुडा ।

विसारो कंवरकोत्थरा य तरुणे कहेडो अ ॥ १३ ॥

कडप्पो कहअको तथा कहअंकसई तथा कुसुरुडो एते चत्वारः शब्दा निक- 15
रवाचकाः । कडप्पो कटप्रशब्दभयो ऽप्यस्ति । स च कवीनां नातिप्रसिद्ध इति
निबद्धः । कडप्पो वल्लैकदेश इति केचित् । कंवरो तथा कोत्थरं विज्ञानम् ।
उदोतोर्व्यत्यये कुत्थरं इत्यपि । कहेडो वरुणः ॥ यथा ।

1. 1 C 1 hd मणीओ I मणिउ कायार C कइइव' BF चिराइ L 2 B किंलिचे
C 2 hd 'वे F किंलिचे BCF 'मणिआ G 'थणिआ G कच्छुरि'र'लिजं BF 'दित्तं च
C 'दित्तं व G 'दित्तं व्व L 3 edd 'कोसलिआ AG य L 4 CG य C 'असाय
A 'मुवि' I 'मुवि' G 'तुम्बि' BF कलवु' L 'कलवु' C 2. hd E कुओआओ G कुइयाउ
L 5 BF कस्सय C कस्सअ C कोसलिअ BFG 'जिय C ग्रामृत edd 'जिया G इत्येके। रांतमि'
C 'रान्त इत्य' L 6 edd कोसलियमित्यापि edd कोसजियाग्रच' L 7. B 'काट
CG 'काट C 'ककोल्ली G 'ककल्ली BF 'वृत्त L 8 BCF कुउआ G कुइया BF तुम्बीपात्र
L 9 BF कलिंज C 'ककोल्ली BF 'कोयडरुस्स । अयूअ' CG 'अ G चूअ' CG 'वाण
BFG 'जिय C 'जिय L 10 G जयजय' G om कामस्स L 11 C अइअ BF वि
BF कर BF कलवू C 'कल्वू' L 12 B भिव्वू L 13 BCFG णियरे BF 'कइअरु G क
इयता BF om कइअंका (only सह) G 'कइयक' BF 'कुरुडा CE 'कुरुडा L 14 G वि-
त्राणे A 'कम्बर' B 'कयर' C 'कम्बर' G 'कम्भरा' ABCFG 'कोच्छरा CFG य L 15 G कइ
यको C 'कइअकइसई G 'कइयक' BF 'सह III' कुरुडा C 'कुरुडो BCF शब्दा L 17 G नि-
वद्ध BF कडप्पो G तथा कंवर B 'कम्बर' F 'कम्बर' C 'कम्बर edd 'कोच्छरं L 18 BF कु-
च्छरमित्यापि C 'कच्छुरमित्यापि G 'कोच्छरमित्यापि

अयकवरय कहेडय कोत्यरकइअंकसेवणा लहसि ।

गुणकइअकसइ तह जसकुक्रुड सिरीकडप्प च ॥ १४ ॥ [१२]

मज्जपरीसणभण्डे करिआ तह कोत्तलंका य ।

कस्सासो ऽन्तम्मि करम्बे ककसककसारा वि ॥ १४ ॥

- 5 करिआ तथा कोत्तलंका मयपरिचेषणभाण्डम् । कस्सासो पर्यन्तः । ककसो
तथा ककसारो दध्योदनः ॥ यथा ।

मयकोत्तलक सडणं रच्छाकस्सासयम्मि दइण ।

मणदइअककसासव मयकरिअ लहसि ककसारं च ॥ १५ ॥ [१४]

दौवारिअम्मि कंठिअकडइल्ला तह य कडअल्लो ।

- 10 कडअल्लो कण्ठे कहमिअो महिसम्मि करमरी वन्दी ॥ १५ ॥

कठिअो कडइल्लो कडअल्लो एते त्रयो दौवारिकयाचकाः । कठिअ इत्यत्र टका-
रयुक्त उकारं केचित्पठन्ति । अत्र । कम्मणं वश्यादि । कलावो तूणाः । कव्या-
अो रात्तसः । इति कर्मण-कलाप-क्रव्यादशब्दभयत्वाच्चेत्ताः । कडअल्लो कण्ठः ।
कहमिअो महिपः । करमरी हठहता स्त्री ॥ यथा ।

- 15 कडइल्लाण मज्जे कडअल्लो कठिएण तोरयिअो ।

कहमिअो व्व सरोसो करमारिकडयल्लिअं लेइ ॥ १६ ॥ [१५]

धूलम्बरे करअरी कडंतरं जुल्लसुण्णई ।

कच्छुरिअं ईसिअए कणोवअं उरहतोअम्मि ॥ १६ ॥

- L 1 B 'कम्बरय' C 'कम्ब' G 'कव' ॥ कौच्छुरि Cfg कौच्छुरं G 'कइयक'.
L 2 G 'कइयक' C 'सइ अ तह BF 'कुक्रुडमि C 'कुक्रुड L 3 C मज्जं cdd करिया
L 4 G कस्सासो B 5 तमि C तमि E अंतम्मि G अन्तम्मि C करंवे BF करवे C ककस्स
BI^{om} ककस E वि L 5 BCF करिया G करिया ॥ कौत्तलंका BG भाड G कस्सासो
L 6 G दध्योदन L 7 G 'कौत्तलंका C सडणं G 'कन्नास' L 8 cdd 'रुडय'
C 'कसार' (om क) cdd 'करिय L 9 cdd 'रियम्मि C कनिय' E कडिय' ABFG
कडिय' BI 'कडइल्ला G अ L 10 ॥ कडयल्लि य E रुडे twice AG कहमिड BFG वदी
L 11 G कंठि In C कडयल्ला only 2 hd C वयो ऽपि सोवा' BCF कडिय G कडिय
L 12 C कन्नादा G कन्नाथा G कव्याड L 13 cdd रात्तस G 'भरमागेत्ता G रुडयल्लो
कांग L 14 रुडमिड L 15 C महइ C कडइल्लो G कडयल्ला ॥ तोरयिअो C ॥ hd
'विड L 16 CG रुडमिड C च C 'रुडयल्लि' cdd 'ल्लिय L 17. AB धूलम्बरे
C 1 hd FG 'ल्लव' B 'रुडतनं C जुल्ल' ABCF 'सुण्णइ L 18 ABCF कच्छुरिय
ABCFG ईसियस C कणावयं cdd 'सायम्मि

करभरी स्थूलवखम् । केचिदन्त्यरेफस्याने उकारं पठन्ति । कडंतरं जीर्ण-
भूर्पाद्युपकरणम् । कच्छुरिअं ईर्पितम् । कणोवअं उप्पोदकम् । उदकमुपलक्ष-
णम् । तेन घृततैलाद्युप्युषं कणोवअं ॥ यथा ।

करभरिकडंतरपरिग्गहकहिअसइत्तणाइ कच्छुरिए ।

सावजलं व विलोअणकणोवअं होइ दूत्तहं मूढ ॥ १७ ॥ [१६]

5

कज्जउडो अ अणत्थे कण्टयपोअम्मि कंटउच्ची अ ।

कडिखंभो कडिहत्ये करइल्ली सुक्खक्खम्मि ॥ १७ ॥

कज्जउडो अनर्थः । कंटउच्ची कण्टकपोतः । कडिखंभो कटीन्यस्तो हस्तः ।
कथाघात इति केचित् । करइल्ली शुष्कवृक्षः ॥ यथा ।

कज्जउडसील विरइअकडिखंभो हिएड कंटउच्चिपअो ।

10

करइल्ली ध्व कढोरा ण तुम सिक्खिणे वि सा महइ ॥ १८ ॥ [१७]

कल्लविअकराइणिकरयंदी तिम्मिअयसिंबलीमल्ली ।

कण्ठे वत्थाईरां शिवद्धगण्ठम्मि कंठकुंची अ ॥ १८ ॥

कल्लविअ तीमितम् । विस्तारितमित्यन्ये । कराइणी शाल्मलितरुः । काराय-
णीति कश्चित् । करयंदी मल्लिका । कठकुंची वल्गादीनां कण्ठे निबद्धो ग्रन्थिः । 15
कंठकुंची कण्ठे समुत्पन्नो नाडिग्रन्थिरित्यन्ये ॥ यथा ।

L 1 BF om स्थूल Bt स्थाने तु डी C जीर्ण L 2 cdd सूर्यां corr 2 hd C BCF
कच्छुरिए C इव्यित cdd कणोवय G om उदकम् L 3. BF ते odd कणोवय
L 4 G करयरे cdd कहियं C कच्छुरिए L 5 G जल BCF च G विलोयणं BFG
कणोवय B दूत्तहं L 6 C 2 hd कइल्ल cdd पोयणि BF (C') कंटउच्ची ABCFG य
L 7 G हच्छं BF कडइल्ली L 8 BF अनर्थ Bt कटउच्ची C कडी C कटि
G न्यस्त om हस्त L 10 B कज्जउडु F कज्जउडु C कडउच्चोड 2 hd उड C चिरइय
G विरइय BF विडहियं C ककल्लभो डिहिं G om हिएड C कटउच्चि C 2 hd कटउच्चि
L 11 G कड च्व C च C कएरा G कढोरा C महइ BF om महइ L 12 cdd विव
C करअरी EG तिम्मियं A तिम्मियं C तिम्मिअअं BF सिचली G सिचली
L 13 C यच्छाईण BF निबद्धं EG णिवद्धं A निविहं B भंढम्मि F भंढम्मि C गोवम्मि
E डि E कड G कउत्तुची BF कुची ABCFG य L 14 cdd विव G तीमित C कराइणि,
C शाल्मजीतरु कारयं G केचित् L 15 BF कंठकुंची C कुची G कुचं G वेळां G निविडो
L 16 BF नाडि C नाडियं G भ यि

अणुकरयंदिकराइणितलम्भि इभ्रमंसुकलविभ्रञ्जरी ।

बन्धेइ कंटकुचि त ण सुहं धरसु बाहुम्भि ॥ १९ ॥ [१८]

सहिआइ ककखडंगी आउहभेए कडतला य ।

कसछुरी कुडुगिलोइआ य घरगोहिआए अ ॥ १९ ॥

- ५ कखडंगी सखी । कडतला वक्रमेकधार लोहायुधम् । कसछुरी तथा कुडुगिलोई गृहगोधा ॥ यथा ।

जाणेइ ककखडंगी कडतलवकाइ तुज्झ चरिआइ ।

कसछुरिआलाय कुडुगिलोइ चिअ मुणेइ ॥ २० ॥ [१९]

कसोड्डिआ गिरंगी मुअवहरो कंठमल्लं तु ।

- १० कप्परिअकडंतरिआ दलिअम्मि कडंभुअं च कुडकरठे ॥ २० ॥

कसोड्डिआ नीरङ्गिका । कंठमल्लं मृतप्रवहणम् । येन मृतकमुद्यते । सामान्येन यानपात्रमिति केचित् । कप्परिअ कडंतरिअं च दारितम् । कडंभुअं कुडकरठः । कुटस्थेय कण्ठो यस्य स कुम्भघीवाख्यो भाण्डविशेष इत्यर्थः । कडंभुअं घटस्थैव कण्ठ इति शीलाङ्कः ॥ यथा ।

- १५ दन्तकडंतरिआहर एहकप्परिअङ्ग मुअ्व कसोड्डि ।

त चिअ कडंभुअयणि वध ण जा कंठमल्लजुग्गासा ॥ २१ ॥ [२०]

L 1 G°करवदि°G°करायण° BFG इयन° C इयन° cdd° विअ° C°अगा L 2 C बंधेइ
G बंधेइ BF°कुसी BFG तल C न C मुह G सुह BCF बाहुम्भि G बाहुम्भि L 3 AB EFG
एहियाइ C°याई C°ककलं C 1 hd कतला 2 hd कडला L 4 G कजं C°चुरा
EG रुडं C रुडं 2 hd रुडं [°सहु is here required by the metre] G°गिनीया
ABCF°नोइया G घरागा° ABCFG°हिया cdd य L 5 C ककलं C 1 hd चक्रमं
C वक्रमं BF°युधा C 1 hd कसछुरी L 6 C रुडं G रुडं L 7 C जा जाणेइ
BF कवडंगी C ककलं C मुडडा BF वरियाइ C वरियाइ L 8 G रुजं cdd° °छुरिया°
G°नायं cdd° धिय L 9 AC (?) °डिया LF°हिया E°हया G°हिया ॥ मुय° C°यराणं
G कठमल्ल L 10 ABCFG कप्परिअ° AG°कडतं or कडलं C°कडतं ABCG°रिया
cdd° हनियमि L करं G om कड cdd° युय C रुडं G°कड L 11 BFG°रिया C°डिया
1 e° °डिया C नीरङ्गीका C लन BF मृतमुद्यते C°भुरक्रमु BF समान्विन्यन L 12 cdd
कप्परिअ cdd° रुडंतरिअ C सारियन BF कडंभुय C°भुय G कडंभुय° कड L 13 G om
मुअव्यय कण्ठो B°विगय BCF कडंभुय° घटस्थय L 15 BF दन्तकडंतरिआहर C
दन्तकडतं CG°रिया cdd° विअय C रुणां BF°डि=°डि CG°डि L 16 BF विअ
LG°विअ BF°यडुयपाणि (वडंभुयपाणि G°भुय (वधणि वध G°अगा

कणइल्लकीरकुंता सुगमि कइउल्लकीलया थोवे ।

गुञ्जाए अ कणोड्डिअकाहेणूकाइणीओ वि ॥ २१ ॥

कणइल्लो कीरो कुतो त्रयो अपि शुक्वाचकाः । कइउल्ल तथा कीलं स्लोकम् ।
कणोड्डिआ काहेणू काइणी त्रय एते गुञ्जार्थाः ॥ यथा ।

अग्निकणकाइणीण आसमकणइल्लपल्लिकुताण ।

5

कइउल्ल पि ण जाणसि जमन्तर त कणोड्डिमित्तमई ॥ २२ ॥

कीलयमई कई जह काहेणू सीअहारिणि सिसरे ।

तह कीरपाढगध्विअ अविज्जमवि मससे विज्ज ॥ २३ ॥ [२१]

थवइमि कइइओ कग्घायलकरघायला किलाडमि ।

कसोढत्तीकसोच्छडिआओ दिसकसाए ॥ २२ ॥

10

कइइओ स्थपति । कग्घायलो तथा करघायलो किलाटाख्यः सीरविकारः ।
कसोढत्ती तथा कसोच्छडिआ इत्तकर्णा । या भाषणार्थं परवाक्यं गृह्णाति ॥ यथा ।

कग्घायल कइइओ परघरभुत्तकरघायलो कहइ ।

कसोढत्तिपिआए कसोच्छडिआ ण सा विससेइ ॥ २४ ॥ [२२]

कसाआसं कसंवालं कसस्स आहरणे ।

15

कसाइंधणमित्थ य कसणसिओ सीरपाणिमि ॥ २३ ॥

कसाआस कसवाल कसाइधण त्रयो ऽप्येते कर्णस्याभरणे कुण्डलादौ

L 1 G शुगमि C 1 hd घोवे L 2 ABCFG य A कणोड्डिं BF कणोड्डिं C कने-
हियं E कणोड्डियं G कणोड्डियां C काइणीणं G णीउ G वि L 3 G वाचरु G करउल्लं
L 4 BFG कणोड्डियां C डियां C कायणी C थं L 5 C काणिकां C om पलि
L 6 B न G कत छेदिमिन् BF कणोड्डिं C कणोड्डिं BF मई L 7 BF कई C काहेणू
G सीयं C सिसरे L 8 BF अविज्ज C अविज्ज 2 hd अविज्ज G अविज्ज C वियज्जमवि
सससे G मससे C 2 hd विज्ज L 9 अविज्जमवि G थवयमि A, C 1 hd, G कइइउ
L पायना G करणोड्डिना A किराडमि L 10 G कसोढत्तीकसोच्छडिउ E कसाआ
BF डियाओ AEG डियाउ A दिडोणकसाण G दिज्जकसाण L 11 C रुडुइओ C 2 hd
G इउ G कपोड्डिओ C रया G कसोढत्ती cdd च्छडिया L 12 C कस BFG अपणां
BG गुन्नाति C गुन्नाति L 13 G रुडुइउ C भुत्त L 14 G कसोढत्ति cdd पियाए
B कणां G कसो cdd च्छडिया C सई L 15 G throughout कर्ण in this and the
next lines C आस ABCFG वाच B आहारेणे E रण L 16 E कसां C मिच्छ
C om य A कसिलसिउ C सारणाणिमि L 17 G अनाआस cdd वाच G कसास्यां

वर्तन्ते । अत्र करंजइ भनक्ति । कम्मवइ उपभुङ्के । कमवसइ स्वपिति । इत्यादयो
धात्वादेशोपूक्ता इति नोच्यन्ते । कसणसिओ बलमद्रः ॥ यथा ।

भगं कसंवालं कसाइंधणपिए जइ तुहेकं ।

कसणसिअस्स वि कसाकसाआसं तुहं दाहं ॥ २५ ॥ [२३]

5 छिहम्मि कंठदीणारकुडिअकुणिआकुडीरकुच्छिह्मा ।

कणिआरिअकसस्सरिआ काणच्छी वई कलंकवई ॥ २४ ॥

कंठदीणारो कुडिआ कुणिआ कुडीरं कुच्छिह्मं एते पञ्च वृत्तिविधयार्थाः ।
कणिआरिअ कसस्सरिअं काणच्छी त्रयो ऽप्येते अन्योन्यपर्यायतया काणात्तिवृट्-
याचकाः । कसोस्सरिअ काणात्तिवृट्मित्यन्ये । कलंकवई वृत्तिः ॥ यथा ।

10 आवन्ति कंठदीणारण कुडिअममिरा मुअइ त्ति ।

कुच्छिह्मपूरणे तं कसस्सरिआइ किं कुणसि ॥ २६ ॥

अज्जेअ कलंकवई तुह पइणा शिकुडीरिआ रइआ ।

तुह कणिआरिअविचेहि तेहि कुणिआसय कय तत्थ ॥ २७ ॥ [२४]

जवणीइ कंडपडवा कइलवइहो अ सइरवसहम्मि ।

15 पासजुअलाववत्ते कडाहपल्हत्थिअं चेअ ॥ २५ ॥

कंडपडवा यवनिका । कइलवइहो स्वच्छन्दचारी वृषभः । कडाहपल्हत्थिअं
पार्श्वद्वयापवृत्तम् ॥ यथा ।

L 1 C रञ्जइ G कम्मवई G om इत्यादयो L 2 ॥ नोच्यते G ०सिड BF बलिभद्र
F वज्ज L 3 BCF कलवालं G कलवालं L 4 BF कसोसिअं संयस्त (sic) C कसणा
CG ०सियस्स L 5 G छिहम्मि कंठणार cdd कं but cfr VI, 67 The meaning attri-
buted here to the word is probably due to an error C ०कडियं BF ०कुडिया AEG ०कु-
डिय cdd ०कुणिया L ०कुणिआ L 6 EG कणिआरियं C कणयारियं G ०कजसं CLG
०रिया G काणच्छे ॥ वई C कलंकवई L 7 cdd कंडदी cdd कुडिया कुणिया Com
गुणि L 8 cdd कणिआरियं C 1 hd कससं G कजसं cdd ०रियं cdd अन्योन्यं.
L 9 G कसोच्छं cdd ०रियं BF कजवई CF वृत्ति L 10 cdd कंडदी cdd कुडियं
भुयंग L 11 BF कसस्सरियाइ G कससं CG ०रियाइ L 12 BFG अज्जेअ
C अइयाय C शिकुडी cdd ०रिया रइया L 13 CG कणिआरिं G ०रियं cdd विचेहि
C तेहि cdd कुणिया BF कयं twice C तच्छ L 14 E अम्बणीइ A कंडपडिया cdd
०वइहो AG य L 15 A पासुं G ०जयनां C ०जयचनां ॥ hd ०हुं cdd ०लापवत्ते
॥ ०पल्लच्छियं E ०पल्लं ABFG ०रियं AG ०वेव C ०वेय 2 hd ०वेय ॥ ०वेय L 16 C 1 hd
यवनिका G यवनिका cdd ०वइहो C ०पल्लच्छियं BFG ०रियं L 17 BF ०याववत्त
G ०याववत्तेन.

कइलवइलो व्व तुमं घरा घरं किं भमेसि शिल्लज्ज ।

कंडपडवाइ मज्जे कडाहपल्हत्थिअं शिअस्स तिस्सा ॥ २८ ॥ [२५]

॥ अथ आकारान्तककारादयः ॥

कावी एीला काओ लक्खे कालं तमिस्सम्मि ।

काराकोणू लेहा कारं कडुअम्मि काहली तरुणी ॥ २६ ॥ ५

कावी नीलवर्णा । काओ लक्ष्यम् । वेध्यमित्यर्थः । अन्ये तु लक्ष्यशब्देन यो
येन गुणेन लक्ष्यते तमुपमानभूतं पदार्थमाहुः । कालं तमितम् । कारा तथा कोणू
लेखा । कारं कटु । काहली तरुणी ॥ यथा ।

हयकायिकाललहरीइ विरहिकाराइ चन्दकाराए ।

मयरद्वयधाणुको काहलितणुकोणुकायमाहणइ ॥ २९ ॥ [२६]

10

कारिममवि कित्तिमए कासारं सीसपत्तम्मि ।

काहारो परिखंधे कासिज्जं कागथलदेसे ॥ २७ ॥

कारिमं कृत्रिमम् । कासारं सीसपत्रकम् । काहारो परिखंधे । जलादिघाही
कर्मकर इत्यर्थः । कासिज्जं काकस्यलाभिधानो देशः ॥ यथा ।

कासिज्जदेसलुण्ठणकाहाराणिज्जमाणकणयाई ।

15

कासारं च वुहाणं अकारिमं देसि चालुक्क ॥ ३० ॥ [२७]

कायंदी काण्डी परिहासे काहिलो अ गोवाले ।

धुत्तासहराधणूसुं कालयकावलिअकालवट्टाई ॥ २८ ॥

L 1 BFG 'वइलो C अ BFG परि BF निज्जं L 2 C मज्जे C 'पल्लच्छय
BFG° नियय BCF नियसु G शियसु L 3 G अयाकारान्. कका°. L 4 B एण्णा
G कड B ओ (sic) G लक्खे B तमिप्पमि A 'स्सम्मि L 5. add लेखा C 1. hd. कोर
BFCF कडुअम्मि L 6 CG कार G लक्खे B om गुणेन G तदुप°. L 7 B तमिअ
G काजा L 8 G om कारं कडु L 9 G 'काविकाजाहरीए BF विरहिकाचीइ
G 'काराए C वर° L 10 C 'तुमं G 'कोणू L 11 G 'वत्तम्मि. L 12 G परे-
सधे C 2 hd कासिज्जं A 'देशे L 13 BF सीसक G सीसपत्र C परिकल्पा L 14 C
कासिज्जं L 15 C कासिज्जदेशानुदणका BFG 'लुण्ठण C 'णिज्जमाण° B 'याई.
L 16 G व C वुहाण C अकारिमं BF वेसु BF चालुक्क L 17. A काण्डी C 'दी FG
काजो AG य E गावाजो L 18 BCF 'धणूसुं add 'कावजिअ BFG 'वट्टाई C 'वट्टाई

कायंदी तथा काणद्धी परिहासः । काहिलो गोपालः । कालओ धूर्तः । उक्
इत्यर्थः । कावलिओ असहनः । कालवड्धं धनुः । कालपृष्ठशब्दो यदि धनुर्मात्र-
वाची संस्कृते रुढस्तदा संस्कृतभव एवायम् । अन्यथा तु देश्य एव । अस्माभि-
स्त्वेकदेशीप्यविगानेन दर्शनादयं निबद्धः ॥ यथा ।

- 5 चय हरिभं मज्झ मणं कालय का काहिलाहि काणद्धी ।
कायंदीइ वि मयणो कावलिओ हणइ कालवड्धेण ॥ ३१ ॥ [२८]

काणत्थेवो विरलम्बुकणो कालिंजणी अ ताविच्छे ।

कायंधुओ अ कायंचुलो अ कामिंजुलविहङ्गे ॥ २९ ॥

- काणत्थेवो विरलम्बुकणवृष्टिः । कालिंजणी तापिच्छलता । केचित्कालिंजणं
10 तापिच्छमित्याहुः । कालेज्ज तापिच्छकुसुममित्यन्ये । कायंधुओ तथा कायंचुलो
कामिंजुलाख्यः पत्नी । कामिंजुलशब्दो अपि देश्य एव भङ्ग्या निबद्धः । एते
त्रयो अपि जलपक्षिविशेषवाचकाः ॥ यथा ।

कालिंजणिसामलपणकाणत्थेवे रुअन्ति विरहिजणा ।

रे कायंधुअ कायंचुलीइ सहिओ सि कूजसु तुमं ता ॥ ३२ ॥ [२९]

- 15 कारंकडो अ फरुसे कायपिउच्छा य कलकराठी ।

कामकिसोरो अ खरे किस्सं सोहन्तए किरो कोले ॥ ३० ॥

कारंकडो । कमत्थये कारंकडओ परुषः । कायपिउच्छा कोकिला । काम-
किसोरो गर्दभः ॥

L 1 C (G¹) वाण्डी G रहिजनीयो धुत्तक इत्यं BCF धूर्तव्यक इत्यं L 2
BF कावानिओ G जिउ B¹वह L 3 G रुढ तथा L 4 B 2 hd विभानेन,
G छिप्यद् L 5 BCF वय BFG हरिय C हरिय C 1 hd G मय C 2, hd मयद्वा
BF काहिलाहि C जाहि काणद्धी L 6, C 1 hd मयत्थे corr 2 hd G जिउ om हणइ,
L 7 AC याणच्छा BG जेनु G कानमणी E, जिमिणी G वि pro अ L 8 C कोय-
धुओ C 2 hd G उउ C कायचुलो 2 hd चुलो G चुने E विहिंमे, L 9 C काणच्छेवो
B जाउ G कानिमणी G जाणि L 10 C कानिज G वायउदे C कायचुलो
BF चुजा G कामिमज्जा BF कामिजुल G कामिजन्, L 11 C गव B निबद्ध
L 12 C निरोध L 13 C वात्तज G जति C सामण G ताणच्छेदे G च्छेदे
G रुयति L 14 C कायधुय BF कायचुलीइ G सहिउ C चुर्जा G om हणगु
L 15 G य C 2 hd वुरसे G फरुसा 1 कनमणी (केची B यथी L 16 G किस्सं
E कोला L 17 G कारइयो BF परुष C, पुरुष

॥ अथ इकारान्तककारादयः ॥

किसं शोभमानम् । किरो सूकरः ॥ यया ।

सा कत्य ललिअकिसा किरो व्व कारंकड्ड कत्य तुम ।

कह कलकायपिउच्छा कामकिसोरो कडुज्जुणी कत्य ॥ ३३ ॥ [३०]

किंवोडो खलिए किंकिअं च धवलम्मि किंपओ किवरो । 5

किंजक्खो अं सिरीसे रच्छाए किलणिक्कीलणिआ ॥ ३१ ॥

अत्र किर किलार्थे । किणो कीस प्रभे । किडी सूकरः । एते शब्दानुशासने सिद्धा इति नोक्ताः । किंवोडो स्वलितः । किंकिअ धवलम् । किंपओ कृपणः । किंजक्खो शिरीषः । किलणी तथा कीलणिआ रथ्या ॥ यया ।

कीलणिकिंजखतले वेस ददूण किंकिअदुगूल ।

10

किंपय तुम मुह विअ किलणीए भमसि किंवोडो ॥ ३४ ॥ [३१]

लहुमच्छे किंधरकुंधरा य सणम्मि किंकिंडी ।

काहिए किलिम्मिअं तह लक्खारत्तम्मि किमिरायं ॥ ३२ ॥

किंधरो तथा कुंधरो लघुमत्स्यः । किंकिंडी सर्पः । किलिम्मिअं कथितम् । किमिराय लाक्षारत्तम् । यस्तु रुधिरोद्भवकीटमुखोद्भान्ततन्तुनिष्पन्न तद्वाची 15 किमिरायशब्दः कृमिरागशब्दभन एव । अत्र च । किलिक्किचइ रमते । इति धात्वादेशेषूक्त इति नोच्यते ॥ यया ।

L ॥ G किंज CG सूकर L 3 C रच्छ add लज्जियं G किंजा किं C य C कच्छ G कत्य L 4 G कह G किंजकायं C कयकायं G पिउत्था C वडुहाणी C कच्छ L 5 AC किंवाडो Bt किंवाडा G किंवाडा A कवनिम् G खनिय ABLEFG किंयि C 1 hd om च ACG किंपउ E कविणी G किंविणे L ६ C किंजक्खो AG य B रथ्याम् E रच्छाम add कीलणिया L 7 C किंज C कीणा BF किरी CG सूकर L 8 BFG किंवाडा C किंवाडो C 1 hd G सचन्ति add किंयि L 1 hd G किंपउ C 2 hd सयण L 9 B किंजक्का E किंजक्का C किंजणि add णिया L 10 C कीलणिय किं C वदूण BF किंयि C किंयं G किंयि CG ददूण L 11 BF नेय CG यि B कीलणिय C 1 G किंवाडा B रथ्याम् L 12 AE किंकिंडी G किंकिंडी L 13 C किंज मिम ABLEFG रमय I 11 BI जणुमप add रमिय L 15 G किंमिरायं G रथि रातोद्धरकीं L 16 Bt किंइ

किक्किंडिवोणे किमिरायणवसणे किधरच्छि तुह विरहे ।

तम्मह थोवजले कुंधरो व्व सो इअ किलिम्मेमि ॥ ३५ ॥ [३२]

किमिहरवसणं कोसेअए राववहूइ कीलकुकुलाओ ।

वेणुमयउच्छुपीडणाकराडे कुंडं च कुडुमच्छरिए ॥ ३३ ॥

5 किमिहरवसणं कौशेयं वस्त्रम् ।

अथ ईकारान्तककारादिशब्द एक एव ॥ कीला नववधूः ।

॥ अथ उकारान्तककारादयः ॥

कुकुला नववधूरेव । कुंडं वेणुमयं जीर्णमिक्षुपीडनकाण्डम् । यदाह । वेणुमय-

मिक्षुपीडनकाण्डं जीर्णं विदुः कुंडं ॥ कुडं आश्चर्यम् । केचित्कोडं इत्याहुः । तद्य

10 परमो विप्रसंजोए इत्यादिना (१, १७४) उकारओकारविनिमये सिद्धम् ॥ यथा ।

उअ गायरकीलाए कुंडं पेच्छन्तिआड परिल्लसइ ।

किमिहरवसणं कुडा छिप्पन्तं हलिअकुकुलाहिं ॥ ३६ ॥ [३३]

कुक्खी कुच्छी कुल्लो अ सिआले पोडुले कुंटी ।

कुंभी सीमन्ताई कुइं बहु मज्झरी कुंती ॥ ३४ ॥

15 कुक्खी कुक्षिः । कुक्षिशब्दस्य प्राकृते ञ्यादिपाठाच्छ्ले कुच्छी इत्येव भव-

तीति कुक्खीशब्दो देदयः । कुल्लो भृगालः । कुंटी पोडुलम् । वल्लनिवद्धं द्रव्यम् ।

कुंभी सीमन्तालकादिः केशरचना । कुइं प्रभूतम् । कुंती मज्झरी ॥ यथा ।

वेत्तु सम्बलकुंठिं चइअ पिआकुंभिकुतिकम्माइं ।

रसम्मि कुइकुल्ले तुह रिउणो रामकुक्खिणो जन्ति ॥ ३७ ॥ [३४]

- L 1 G 'निवराणी L 2 BF 'थोवजले C 'सोवजले G कुधर C थ edd इय C 'किजम्मेमि.
L 3 C 'किमि' G 'कौशेय' A 'आहि C 1 hd. 'राववहूइ A 'बहूइ C 1. hd. 'कटुजाओ
A 'ठुक्काओ G 'लाउ L 4 E 'उच्छ' G 'पीण' C 'कुडम'. L 5 G 'कौशेय'.
L 6 C 'अथ ईकारान्तक' BF 'शब्द. ॥ om. एक L 7. BF 'अथ उकारादय'.
L 9 C 'कुड' edd 'कौडुमिरयाह' (C 'स्तव'). L 10 CG 'परउ BF 'विम' G 'हियसंजोगम'
om इत्यादिना BF om 'ओकार' L 11 D 'उय C 'वेच्छित्तियाह B1G 'न्तियाह'.
L 12 G 'छिप्पन्तं C 'छिप्पित edd. हलिय' BF 'उन्नाहिं. L 13 A 'कुल्लो G थ ABFG
'गियाजे C 'पिआजे' L 'पोडुले' (पोडुल्लो L 14 A 'सीमन्ताई BF 'सीमन्ताह' L 15 BF om.
'कुक्खी कुक्षि. C 'कुक्षि' edd 'अन्ता' BCF 'पाटान छरवे C 'टुपी BCF 'भयति इति G om इति
L 16 BF 'कुक्खी २ वचन. C 'कुल्लो G 'गाल BCF 'पोडुल्ल' L 17 C 'लकारादिना'
G om 'केशरचना' L 18 B1G 'संज्ञ' B1G 'परय C 1. hd. 'विउय 2. hd. 'विउय edd.
'पिआ' G 'रुम्मा' L 19. C 'टुह' 'कुम्ह'

कुट्टाकुमारिकुट्टयरीकोसट्टइरिआउ चराडीए ।

कुहिअं लितामि कुहेडो अ गुरेडामि तोमणे कुसणं ॥ ३५ ॥

कुट्टा कुमारी कुट्टयरी कोसट्टइरिआ एते चत्वारश्चण्डीवाचकाः । अत्र कुडो घट इति संस्कृतकुटशब्दभव एवेत्युपेक्षितः । कुहिअं लिताम् । कुहेडो गुरेडकाख्यो हरितकविशेषः । कुसणं तोमनम् ॥ यथा ।

कोसट्टइरीपिण्णो कुमारसिहरे सकुट्टमघ हला ।

कुट्टयरिअं सकुसणवलीहि घुसिणकुहिअं कुहेडेहि ॥ ३८ ॥ [३५]

हालमि कुंतलो कुकुसो तुसे कुण्डो घरायारे ।

कुहडो खुज्जमि मणोरहे कुतत्ती अ कुंचलं मउले ॥ ३६ ॥

कुंतलो सातवाहनः । कुकुसो धान्यादितुपः । कुण्डो गृहाचारः । समुदाचार 10 इत्यन्ये । कुहडो कुञ्जः । कुतत्ती मनोरथः । कुंचलं मुकुलम् । कुपलं इति तु कुडमलशब्दप्रभवमितीह नोक्तम् ॥ यथा ।

अहरिअकुंतलकुण्ड भदोसकुकुस कुमारवाल शिव ।

कुहडिअसत्तुकुतत्ती दिसासु जसकुंचलं विआसेसु ॥ ३९ ॥ [३६]

मत्तामि कुकुडो कुंदओ किसे कुंडिओ वि गामेसे ।

कुट्टाओ चम्मयरे कुडयकुडंगा लयाहरए ॥ ३७ ॥

कुकुडो मत्तः । कुंदओ कृशः । कुंडिओ ग्रामाधिपतिः । कुट्टाओ चर्मकारः । कुडयं तथा कुडंगं लतागृहम् ॥ यथा ।

L. 1. C. कुट्टा E कुहा illegible m G BF इरियाओ ACEG इरियाउ. L. 2. ed. कुहियं AG य C गुरेडामि EG डमि AE नीमणे C नी-णे. L. 3. G कुट्टा CG कुमारि G कुट्टयरी G कोसट्ट edd इरिया B चरायाये चडी L. 4. BF अत्र इत्युपे CG भय एव इत्युपे edd. कुहियं B गुरेड (sic) C गुरेकय. L. 5. BF हरीतक G तोमन यमन. L. 6. C सहि-रेस C कुट्टमघ BF कुट्टमव्य G कुट्टिमव्य L. 7. BFG कुहडि G धरे From राहुसण to कुह broken off in G. edd कुहियं L. 8. E कुनजो C कुकुसो E कुकुसो A मुनो तुसे BF तुसो C तुडांसा L. 9. C खुज्जम AG य. L. 10. BF मुनजो C राजनारनः broken off in G L. 11. C कुकुडो B कुकुज B मनोरथ BCF am तु. L. 12. C कुसणं G शब्दभव L. 13. BFG चरियं BF तुवार. L. 14. edd. कुहडि C 2. hd. डिअ C सतु BF कुनज edd वियामं तु L. 15. AG कुडय A क्रिसि B क्रिते AG कुडिउ L. 16. E कुट्टाओ AG उ BF चम्मयरे A यारे B कुडंगा. L. 17. C कुकुडा G कुडय G कुडिउ G कुट्टाउ C कुडंग

कुडिअपुत्तो कुडया कुडगए भमइ तुज्झ अणुरत्तो ।

कुदयकुड्ढाअ पिव शेच्छसि ज कुकुडा सि त पुत्ति ॥ ४० ॥ [३७]

गत्ताइ कुंभिणी कुंतली करोडीइ कुदणो रासे ।

सीवीए अ कुऊलं कुत्थुहवत्थं च कोसलं चेअ ॥ ३८ ॥

- ५ कुभिणी जलगत्तं । कुतली करोटिकाख्य परिवेषणोपकरणम् । कुदणो रा-
सक । कुऊल कुत्थुहवत्थ कोसल इत्येते त्रयो अपि नीवीवाचका । कुऊल
परिहितवस्त्रप्रान्त इति केचित् ॥ यथा ।

वरणाही कुभिणिकुतलिकम्म चइअ खेज्ज कुदणय ।

दढकोसलसहिआहि कुत्थुहवत्थ दढेअ सुकुऊले ॥ ४१ ॥ [३८]

- १० कुंभिज्जं खसे कुंदीरं कोल्हाहलं च विम्बम्मि ।

अणाइइम्मि कुरुच्चं कुमुली कुलसंतई अ चुल्लीए ॥ ३९ ॥

कुभिज्ज खननीयम् । कुंदीर तथा कोल्हाहल विम्ब्या फलम् । कुरुच्च
अनिष्टम् । कुमुली तथा कुलसंतई चुल्ली ॥ यथा ।

दहुं कुदीरोहिं पहिआ कोल्हाहलाइ चुटन्ति ।

- १५ कुलसतइमवि खशिरो कुरुच्चकुभिज्जकुमुलिओ एवइ ॥ ४२ ॥ [३९]

कुररी पसू मिलारो कुम्मणकुंटारकुरुमाणा ।

पिसुणो कुसुंभिलो कोडिज्जो अ कुडिज्जयं कुडिले ॥ ४० ॥

कुररी पशु । कुम्मण कुंटार कुरुमाणा त्रयमपि ग्लानार्थम् । अत्र कुपितो

L 1 *eld* कुडियं C कुडगए C तुज्झ अणुरत्तो L 2 C कुणयं CG कुदणयं C पिवा
I 3 B कुणया C रास I 4 B नीवीण BCFG य G कुणयं A कात्थुहं C कच्छुहं
I 5 कुणुरत्तो AG यय BF यय C यय I 6 G कुज्ज कुय (s c) C कुच्छुहं य
Gom इय G कुज्ज I 8 BF कम G चइय C कुदणयं L 9 *edd* राहियाहिं
BF कुणय C कुच्छुहं G कुज्ज I 10 G खले In BF कुभिज्ज खस twice B हन्ति
G विम्बम्मि L 11 I अणाइइयानि C कुरुच्च *corr.* L 1d I कुरुच्च AC कुतली C कुसुय
तई AG य A कुलीया B कु L 12 C विम्ब्या C विज्जा C 1d विदशा C 1 *hd*
कुरुच्च C कुमली G कुदइ L 13 BF कुली L 14 G दहुं BF पहिया CG पहिया
G कुच्छुहं *edd* हजाइ B पुत्ति CF कुणय L 15 B पाणस C कुवणितो G कुरुच्च
G जिउ BF हन्ति I 16 L पशु I कुम्मणं G कुणयं I 17 C पिसुणा कय AG य
G कडि I 18 BI कुणया

कञ्चुक इति कूर्पासशब्दभव । कुसुमिलो तथा कोडिल्लो विभुन । कुडिल्लय
कुडिलम् ॥ यथा ।

अकुसुमिला कुडिल्लयकेसी कोडिल्ल सा खु कुरुमाणा ।

कुटारेइ सहीउ वि अकुम्मणो पुण तुम कुररी ॥ ४३ ॥ [४०]

कुरुचिह्नं गहरो कुसुमसं घुसिरो कुडुच्चिअं सुरए ।

गन्धिभणिकुलीरकन्दुइआ कुच्छिमइ कुरुचिह्नकुल्लरिआ ॥ ४१ ॥

कुरुचिह्न महणम् । कुसुमस कुङ्कमम् । कुडुच्चिअ सुरतम् । कुच्छिमइ
गन्धिणी । कुरुचिह्नो कुलीर । कुल्लरिओ कान्दविक ॥ यथा ।

ओ कुरुचिह्नइ पहिओ कुरुचिह्नणिहो कुडुच्चिअस्स कए ।

इणकुसुमसधिलित्त कुल्लरिअ कुच्छिमइअ पि ॥ ४४ ॥ [४१]

कुसुमालिओ अ सुल्लमणो कुरुकुरिअं च रणारणए ।

कुलफंसणो कुलकलङ्कम्मि छुहाए अ कुडुलेवणिआ ॥ ४२ ॥

कुसुमालिओ भूयमना । कुरुकुरिअं रणारणक । कुलफंसणो कुलकलङ्क ।
कुडुलेवणी सुधा ॥ यथा ।

मा कुडुलेवणीधवलकुट्टिमे परवह णिएऊण ।

कुसुमालिअ कुरुकुरिअ करेसु कुलफंसणो होसी ॥ ४५ ॥ [४२]

कुंडिअपेसराकुंतीपोडुलया वम्भविट्ठिचउकोणा ।

कूलं बलपच्छा कूडो पासे कूलं जघणावसणो ॥ ४३ ॥

L 1 G विभुन L 2 G om यथा L 3 C कुडिल्लया क'G'ल्लयरसी C कुरुमाणा
G कुर' L 4 BCF सहीउ G om वि C विअ कुम्म' I 5 ABCDFG कुरुचिह्नं
F कुरुचिह्न A गहणस F कुसुमसं 'कुडु' ॥ कडु' ABEFG घिय L 6 A गन्धिभणि
AG 'कुडुइया BF 'कन्दुइया C 'इया L 'इय C 'कुच्छिमस' A 'विह्न ABCF 'कुल्ल' cdd
'रिया L 7 cdd कुरावस G कुसुमस B कुडुच्चिअ CFG 'विय I 8 BF कुरुचिह्न H कुरु'
रिओ CPG कुल्ल' G 'रिउ L 9 C I hd G व C कुरुचिह्नइ G पाहउ C कुरुचिह्न
(G 'धियस्स L 10 C 'कुसुमस' G मल BCF 'कुल्लरिअ G कुल्लरिअ C 'मय BFG 'मय
I 11 B 'गान्धिअ AFG य G गुण' B 'कुरिउ' cdd रिय L 12 G सुल्लमण AG य cdd
'ल्लमणिया L 13 BG 'निउ CG 'भयान्यमना B 'कुरा' CG रिय C कुल्लरिअ
I 14 BF कुडुलेवणी L 15 C 'ल्लमण' BF 'कुल्लम C वरु' L 16 C कुरुमा
BCF 'निय CG रिय C हात L 17 The whole line is want as in A FG 'रुडुइय'
BF 'कुल्लम C 'कुडुइयस BFG 'गान्धिअ C 'पाड' BF 'गन्धिउ G 'गन्धिअ' C 'रिउ'
L 18 A कुरुज वरणा G वज E कुरुज C 'कुरुज'

कुडिअपेसण त्रादणविट्ठिः । कुतीपोट्टलयं चतुष्कोणम् ।

॥ इत ऊर्ध्वमूकारान्तककारादयः ॥

कूल सैन्यस्य पथाद्भागः । कूडो पाशः । अत्र कूर भक्तमिति सस्कृतसमत्वा-
न्नोक्तम् । कूवल जघनवसनम् ॥ यथा ।

5 कुडिअपेसणकारीइ कुसुमसरकूलकूवलवईए ।
कुतीपोट्टलभवणे उअ पडइ दिअो कडक्ककूडम्मि ॥ ४६ ॥ [४३]

कूणिअमीसिमउलिए गत्ताकारम्मि कूसारो ।

केआ रज्जू केली असई केऊ अ कन्दम्मि ॥ ४४ ॥

कूणिअ ईपन्मुकुलितम् । कूसारो गर्ताकारः ।

10 ॥ अथ एकारान्तककारादयः ॥

केआ रज्जुः । केली असती । केऊ कन्दः ॥ यथा ।

कूसारखलन्तपथो केउकए पहिअ मा भमसु कच्छे ।

ज केलीए कूणिअपेच्छिअकेआण पडसि पासेसु ॥ ४७ ॥

अत्र केइहं कियदिति शब्दभवम् । केलायइ समारचयतीति धात्वादेश इति
15 नोक्तौ । [४४]

केआरवाणकोट्टा किंसुअणायरेसु कसिणए कोणो ।

कोलो गीवा कोणो अवराहे गेहकोणए कोसो ॥ ४५ ॥

केआरवाणो पलाशः ।

L 1 BFG कुडियं C कुडियं C आसण BG त्रादणं cdd वृटि BFG पोहं C पोहं
G यदु कोण L 3 BF भक्तमिति L 4 B वसण L 5 BF कुडियं C कुडियं
CG कारी G वरकूवहूवजपईम् L 6 cdd पोन्ना C भवणा ओअ पडइ cdd दिउ
C कूणिम 2 hd कूणिम L 7 G कूणिमम् A यवलिह L 8 ABCEf केया
□ केया BF रज्जु G रज्जु G कऊ य L 9 BF कूणिम CG कूणिम L 10 G गकार-
तिम् L 11 BCF केया G कोई instead of केनी G केउ L 12 CG पड
C पहि BFG पहि L 13 G ज BF केनीनीम् cdd कूणिम C विच्छिद्यं BFG वयिद्यं
cdd केयाण B पडसि F पासेसु L 14 BF समारचरति BFG ति इति □ om इति
C धात्वादेश इति नोक्तौ L 16 cdd केआर ABCFG वाणो CG किणुयं C लायं
L 17 A काळा E कणए केसो L 18 cdd केआरवाणो G पलाश

॥ अथ ओकारान्तककारादयः ॥

कोट्टं नगरम् । कोणो कृष्णवर्णः । लकुट इत्यन्ये । कोलो मीवा । कोप्पो
अपराधः । कोसो गृहकोणः ॥ यथा ।

केआरवाणओडयकोसे कोणाणणा णमिअकोला ।

मसान्ति हरिअकोट्टा तुह रिउणो कोप्पमप्पणयं ॥ ४८ ॥

5

अत्र कोओ चक्रयाक इति कोकशब्दभवत्वान्नोक्तः ॥ [४५]

कोच्चपं अलिअहिए इत्थिरहस्समि कोज्जणं ।

कोलीरं कुरुविन्दे कोहल्ली ताविआए अ ॥ ४९ ॥

कोच्चपं अलीकहितम् । कोज्जणं खीरहस्यम् । कोलीरं कुरुविन्दम् ।
कोहल्ली तापिका ॥ यथा ।

10

दइअमि सावराहे इन्ते कोलीररत्तयायणेभं ।

कोहल्लिपूवरयणा कोच्चपं कुराह अहह कोज्जणं ॥ ४९ ॥ [४६]

कोलंबकोल्लरा पिठरे कोसयकोडिआ लहुसरावे ।

कोट्टिवो दोणीए कोट्टुंभं करहए तोए ॥ ५० ॥

कोलंबो तथा कोल्लरो पिठरम् । कोलंबो गृहमित्यन्ये । कोसयं तथा 15
कोडिभं लघुशरावः । कोट्टिवो श्रेणी । कोट्टुंभं कराहतं वारि ॥ यथा ।

कोल्लरकोडिअयाणिअ इत्थिअकोलंबकोसओ कीस ।

शिवदसि कयकोट्टुंभो एट्टिइ कोट्टिवत्तिअमिमं णिअ यि ॥ ५० ॥ [४७]

L 1 BF om this line L 4 add कयात्वाणं ॥ उडयं B उडयं add एयियं
L 5 G मरेति DF हरिउं CG हरियं G कादा L 6 ॥ कोउ C कोलम् ॥ को
L 7 E कापण्यं G कापण्यं ABCG अजियं AC इत्थि C कोच्चपं L 8 C कयनी
corr. 2 hd G कोहल्लं instead of कोलीरि E कुरुविन्दे add तादियाम् ACEG य
L 9 C कोहल्लं L 11 add इयमि BEG एयणयं C एणं In G from कोलीरं to
रयणा 11 twice I 12 C कोपण्यं C कोहल्लं L 13 A कोल्लम् B कोल्लं
(EF कोल्लम् C कोराया G कोरायं add इयि BE नसरये A सारंये L 14 A कोट्टिवो
BFG कोट्टिया C कोट्टिम्मा L कोट्टिम्मा F यत्तुं G कोट्टुंभं L 15 BEG कोल्लरो C कोल्लम्मा
BE कोल्लरं G पिठरं BEG कोल्लरो C कोल्लम्मा L 16 C 1 hd कोट्टियं BEG इय
॥ शाराय C कोट्टिम्मा BE कोट्टिवो G कोट्टिवो C कोट्टुंभं ॥ कोट्टुंभं L 17 C कोल्लरं
add कोट्टिवत्तिअयं इत्थि BEG कोल्लरं C कोल्लम्मा C 2 hd G कोल्लरं C काय 2 hd
काय L 18 C कोट्टुम्मा G कोट्टुम्मा G एट्टिइ BE कोट्टिवं C कोट्टिम्मा G कोट्टिवं add
इयमि BE १ इय G इय G रि

कोट्टम्मि कोत्थलो कोमुई तहा पुल्लमासीए ।

भेएण गामभोत्ता य कौडिओ कोउआ करीसग्गी ॥ ४८ ॥

कोत्थलो कुभूलः । कोमुई सर्वा पूर्णिमा । शरवेव पौर्णमासी कौमुदी रुढा ।
इह तु या काचित्पूर्णिमा सा कोमुई । अत एव च देशी । यदाह ।

५ ॥ कोमुइमाह च शाम्बो या काचित्पौर्णमासी स्यात् ॥

कौडिओ भेदेन गामभोक्ता । ऐकमत्यं ग्रामीणानामपास्य यो मायया ग्रामं
भुनक्ति । कोउआ करीषामिः ॥ यथा ।

कोत्थलकम्मशिउत्ता कौडिअपुत्तस्स दिससंकेषा ।

मसइ गामणिवहुआ कोमुइजोएह पि कोउअसरिच्छं ॥ ५१ ॥ [४८]

१० कौटुल्लू अ उलूअम्मि सिवाए कोविआ होइ ।

कोलित्तं च अलाअम्मि कोइला कट्टअङ्गारा ॥ ४९ ॥

कौटुल्लू उलूकः । कोविआ शृगाली । कोलित्त उल्मुकम् । कोइला काष्ठा-
ङ्गाराः ॥ यथा ।

णिसि शइमिन्ती कोयिअकौटुल्लूणं डरेमि तस्स कह ।

१५ कोलित्तकोइलेहि इअ लिहिअं दूइआइ कहइ वहु ॥ ५२ ॥ [४९]

कोलाहलो खगसए साविहजन्तुम्मि कौडलिआ ।

कोक्कासिअं विअसिए आपूरिअअम्मि कोज्जअरिअं ॥ ५० ॥

L 1 E कोत्थम्मि C कोच्छन्ती L 2 CG कोडिउ C 2 hd 'ओ' कोरिडिउ E को-
रिडिओ C 2 hd कोओआ G काडिया L 3 C कोच्छन्ती कुगुन्ना. L 4 C काचि-
पौर्णमासी Com सा C कौमुदी BF ते instead of अत L 5 BCF व BFG शांषा
(शांषा C मासा L 6 C काडिआ G उ G ग्रामभोक्ता BCF ग्रामन्य L 7 C
कोमोया G कोअया L 8 C कोच्छलि BF 'रुमा' C गिगुत्ता odd कौडिय' G विजरा'
odd 'रुया L 9 G मनेइ गामिणि BFG 'वहुया C 'वहुया G 'हुएह BF कोउअ' C 1 hd
कोआय' G काउयसरिउ L 10 BCF काउ' damaged in G II उल्लू BF सिवा
L काविआ G कोइया L 11 C कोहिन BF आनायमि C अनाहम्मि E अनायमि
A कट्ट' G क' L 12 BI कौटुल्लू C काउ' G काएल्लू BCF काविआ G कोइया B गुगानी
II कोइला C काउ' I from हा' to ख' I 13 gnawed off in G L 14 BF एइमिन्ती
कायिअ' C कोयिअ' G कायिआ' B 'काउ' F कोउ' G काएल्लू BCF 'करा L 15 G 'नहि
odd इय निरिय II इयाइ L 16 A खग' G 'रुम I from मि to 'सिवा I G gnawed
off in G BF कोरिजिया I कागजिया C कोरिजिया E कोरिजिया L 17 ABCFG 'सिवा
ALG विरिया ALG आपूरिअयमि E 'रिअम्मि I कोरिअ' C काइइ' odd 'रिय

कोलाहलो खगरुतम् । तुमुलमात्रवाची त्वयं संस्कृतसमः । कौडलिष्ठा भावि-
त्सङ्गः प्राणिविशेषः । कौडलिष्ठा कीट इत्यन्ये । कोक्कासिर्षं विकसितम् । कौज्ज-
रिष्ठा आपूरितम् ॥ यथा ।

कोक्कासिर्षाच्छि सायं जलमाशिनन्ती ए किं तुमं डरसि ।

कोलाहलकौडलिष्ठाकोज्जरिए एत्य तूहम्भि ॥ ५३ ॥

अत्र कोहण्डीकोहलीशब्दौ कूप्माण्डीशब्दमवौ । कोक्कइ व्याहरति । कोष्ठा-
सइ विकसति । कोट्टुमइ रमते । एते धात्यादेशेषुक्ता इति नोक्ताः ॥ [५०]

॥ अथानेकार्थाः ॥

कंदो दढमत्तेसुं कंडो दुब्बलविवल्लफेणोसु ।

कंठो सूअरसीमासु कडो झीणो उवरए अ ॥ ५१ ॥

कंदो दृढो मत्तश्च । स्तरणोऽपीत्यन्ये । कंडो दुर्बलो विपन्नः फेनश्चेति व्यर्थः ।
कडो सूकरो मर्यादा च । कडो झीणो मृतश्च । [५१]

णिच्छिद्दे कडिवत्थे दारत्यविवक्खआसीसु ।

गहरो वरो कडिळ्ळं, कम्मन्तधरेसु कन्नालं ॥ ५२ ॥

कडिळ्ळं निच्छिद्रं कटीयत्वं दोषारिक्तः शत्रुराशीर्गहनं यन् चेति समार्यम् । 15
कन्नालं कर्मस्थानं गृहं चेति व्यर्थम् । [५२]

कङ्कलकरालेसु कलेरो र्थवोल्लवहलेसु ।

वप्फे अ, कसव्वं कग्घाडो अग्घाडे किलाडे अ ॥ ५३ ॥

L 1. C1 hd मुमजं C एव य 2 hd य BF एव य, BF कोट्जिया (F य) C कोट्ज-
जिया G कोट्जिया L 2 C कोट्जिया BF कोट्जिया G कोट्जिया C कोट्जिया G कोट्जिया
edd 'रियं C कोट्जिया' L 3 edd 'रिय' L 4 BCF 'रियच्छि' ॥ गाय अन्नपाण्णी
B फि L 5 BF कोट्ज C कोट्ज G कोट्ज edd 'जिया' C 'कोट्जिया' BF एव C एव BF
मृति C ट्टुमि L 6 BF कोट्ज BCF कूप्मा' L 7 C कोट्ज G कोट्ज B 'कताः
om इति नोक्ता L 8 E कोट्ज instead of कोट्ज BEF कूप्मा' C कूप्मा ॥ 'विवल्ल'.
L 10 BI गूर' E झीणो A inserts य after झीणो ABCFG य L 11. G मत्तश्च C 1 hd
G मूर' C 2 hd मूर' L 12 C मय' L 13 C 'वप्फे C कोट्ज' E वार'य'
E 'वदयारीय' L 14 Com कम्म' क' ॥ hd notes उपरिती केर । कपाजं कम्मउय न
गहवि A कपाज G कपाज L 15 BF कम्मनि छिद्र C निच्छिद्र G निच्छिद्र 'यदि' CG
राडु: C पाणि' L 16 B कपाजं B केति G 'य' (ac) L 17. BF कपाजं कपाजं
A 'कपाजं यजेय कपाज G 'कपाजं कपाजं कपाज B यजेय' F यजेय' C 1 hd यजेय' 2
hd यजेय' L 18 A वप्फे B G वप्फे C वप्फे E वप्फे ABCFG य BF, C 2 hd कपाज
A वार'य' C कपाज BF om अग्घाड BF किलाडे twice edd य C अग्घाड and om कलेरो

कलेरो कङ्कालः करालश्च । कसब्धं स्तोकमाद्रिं प्रचुरं वाप्स्येति चतुरर्थम् ।
कम्पाडो अपामार्गः किलाटश्च ॥ [५३]

णालिअरकागउसहेसु करोडो पिढरपडहेसु ।

मुहहरिणोसु अ कमलो कलओ ऽज्जुणतरुसुवस्यारेसु ॥ ५४ ॥

॥ करोडो नालिकेरं काको वृषभश्चेति त्र्यर्थः । कमलो पिठरः पटहो मुखं हरि-
णश्चेति चतुरर्थः । कलओ अर्जुनवृक्षः सुवर्णकारश्चेति द्व्यर्थः ॥ [५४]

भिक्षापत्तअसोएसु करंकं वघलझासु ।

सवले वि अ करडो कमढो मन्थणिपिढरहलधरमुहेसु ॥ ५५ ॥

करंकं भिक्षापत्रमशोकवृक्षश्चेति द्व्यर्थम् । करडो व्याघ्रो लट्वा कर्बुरश्चेति
10 त्र्यर्थः । काकादिवाची तु करडो करटशब्दभव एव । लट्वायां तु लिङ्गपरिणामे
करडा । कमढो दधिकलशी पिठरं हलभृन्मुखं चेति चतुरर्थः । कच्छपे भिक्षु-
भाजने दैत्ये च कमटशब्दभव एव ॥ [५५]

मूलयमुसलेसु कडंतं कुसुमुच्चयइसूसु कणओ अ ।

गन्विअणउलसहीसुं कलिओ कउअं पहाणचिन्धेसु ॥ ५६ ॥

15 कडंतं मूलकशाकं मुसलं च । कणओ कुसुमांघ्र्यय इषुश्च । कलिओ गर्धतो
नकुलः सखी चेति त्र्यर्थः । सट्ठ्यां लिङ्गपरिणामे कलिषा । शतार्थस्तु कलि-
तशब्दभव एव । कउअं प्रधानं विह्वं च । अत्र कम्मइ चुरं करोति मुञ्जे चेति
धात्वादेशोपेक्षामिति नोक्तम् ॥ [५६]

L 1 BF कसब्धं C^१ द्वे च प्रचुरं BFG वाप्स्येति C^२ अस्ति L 2 G अपामार्गः L 3.
edd णालियर^३ BEF कागओस^४ A कडांरो C करंडो A पितुरं C^५ पट्टेरेसु. L 4. BF om.
अ A कजउ तुणं BF कानउ ऽमुणं C कलसो (2. hd. 'लु') तुणं G कजउ । जणतुरुमु.
L 5 G काको अस्ति C त्र्यर्थं L 6. C कलसो. G कस्सिंकारश्चेति L 7. BF पलं
C करक A कणपजं G वग्घा. L 8 C सरन्तो E सचने edd य G मण्णिणं A पिठरं.
L 9 C om वस G र्थं G कडांरो व्याघो. BF लडी C लडा BF कडुरं C कर्बुरं G कर्बुरं
L 10 B करटी F करटी C^१ भवः om. अत्र BF लडायां C लडायां L 11 BI कटा
BF रूपं C^२ गजनी C पीडर BCF हलभृन् C कच्छपि L 12 B शभव. L 13. A मुग-
जेण E मुगजेमु BF मुगजे A कडभ G कच्छ EG ईसूसु C 1. hd. G कणउ BF कणम
ABCFG य L 14 E om गन्विअ CG गन्विअ BI कणमोन्नं C 1 hd G कजउ
G च (om कउ) BF विपेसु L 15. G शाकः शराने च BF कारकाय C^३ चाय G कजउ.
L 16. C सट्ठ्या edd. कजिअ C शतार्थश्च BF कजिअश्च अत्र L 17. कउय B om अ
C कपय

चञ्चूत्तंसेसुं कसोल्ली घण्टझसएसु कडुआलो ।

अल्लयकयचित्तिअकणइसेसुं कणइअं चेअ ॥ ५७ ॥

कसोल्ली चञ्चुरवतंसथ । कडुआलो घण्टा लघुमत्स्यथ । झपशब्दाद्भस्वार्थे
कप्रत्यये झपक इति रूपम् । कणइअं आर्द्रं कृतं चित्रितं कणाकीर्णं चेति
चतुरर्थम् ॥ [५७]

पाडलिपसिद्धएसुं कलयंदी काहलो मिउठगेसु ।

कायकलन्तरमेहेसु कालिआ कायलो पिए काए ॥ ५८ ॥

कलयंदी पाडला प्रसिद्धथ । केचित्पाटलायां कलयंदीत्याहुः । अत्र काही
इत्यतीति भविष्यति च प्रत्यये कृणो रूपमिति नोक्तम् । काहलो मृदुठकथ । कात-
रयाची तु कातरशब्दभय एव । कालिआ शरीरं कालान्तरं मेघधेति व्यर्थं । 10
कायलो प्रियः काकथ । केचित्प्रिये कायरो इत्याहुः ॥ [५८]

वयगरणताविआमुं काहल्ली तणुघणेसु कालिबो ।

कासिअकिणहा सणहे वत्ये तह सेअवसाम्मि ॥ ५९ ॥

काहल्ली व्ययार्थं धान्यादि तयणीति प्रसिद्धमपूपादिपन्नभाण्डं च । कालिबो
शरीरं मेघध । कासिअ तथा किणहं सुदमयत्वं श्वेतवर्णं चेति द्वयपि व्यर्थं ॥ [५९] 15

किविडी पासदुवारे घरपच्छिमंअङ्गणे चेअ ।

किविडं तह सिद्धिई धमाखले तत्य जाए अ ॥ ६० ॥

L 1 BF दंभुत्तं G 'संतु' AC कसोल्ली G कसोल्ली A घण्टा BCF 'जान' C 'गुणु'
BF कडु B 'यान्ती' L 2 G पालय C विचित्त BCFG तिव A 'कणा' C 'कण'
G 'सिद्ध' B 'सु' cdl कल्लय A वय BFG वय L 3 C कसोल्ली G कसोल्ली BCF दंभुत्तं
C कडु G 'यान्ती' cdl अण्डान इत्या L 4 C कण BCF 'इय BF आर्द्रं
L 5 C 'सिद्ध' C निउठगेसु 1 डेगु G वयसु L 7 C 'काहलो' ABCFG कालिबो
G कायलो L 8 G जीया BCF कलपसीयाहुः G कलयंदीत्याहुः L 9 G 'काहली' BCF
C मृदुठकथ G झपकथ L 10 cdl वानिदा BCF दय्यं L 11 BF तिव
L 12 G 'काण' cdl दया A 'सु' BCF यत्तु A कालिबो C वानिदा BF वानिदा
E कालिबो L 13 ABCFG कालिबो G कालिबो C वय G वय L 14 G 'काहली'
BF वानिदा G न BCFG दंभुत्तं BF (6) वय BFG वानिदा C वानिदा 15 B यान्ती
L 15 रा मे Are written twice cdl वानिदा C वानिदा L 16 C 'वानिदा'
G वयसु A वय C वय L 17 BF वानिदा G वानिदा वय C वय ABCF द

किविडी पार्थिवार गृहपथिमाङ्गणं चेति द्वयौ । किविड धान्यखल तत्र
धान्यखले यच्च जातम् ॥ [६०]

कसोवगसिआए कोऊहलए अ किरिइरिआ ।

कुल्लो गीवाइ तहा असमत्ये छिसपुच्छे अ ॥ ६१ ॥

५ किरिइरिआ कर्णोपकर्णिका कौतूहलं च । कुल्लो गीवा असमर्थाच्छिन्नपुच्छ-
श्चेति व्यर्थ ॥ [६१]

हरिआणुगमे हरिअच्छडुवए तह य कुढकूवा ।

कुहिली कुप्पररच्छासु कुंभिलो चोरपिसुरोसु ॥ ६२ ॥

कुडो तथा कूबो इतानुगमन इतत्याजकश्चेति श्रावपि व्यर्थौ । कुहिली कूर्परो
१० रथा च । कुंभिलो चौर पितृनुध ॥ [६२]

चुल्लीए लहुभगडे अ कुंढयं कुल्लडं चेअ ।

अदयणित्तोसु कुरुडो कुंरुलो पुण कुडिलकेसे वि ॥ ६३ ॥

कुडय तथा कुल्लड चुल्ली लघुभगडे चेति श्रावपि व्यर्थौ । कुरुडो निर्दयो
निपुणश्च । कुंरुलो पुनरदयनिपुणयो कुडिलकेशे ऽपीति व्यर्थ ॥ [६३]

१५ कीलाघाए समुआचारे गाम्मे अ कुप्परं भगिअं ।

छिहकुडीतुडिएसु कुडिच्छं कोडी हु दोहखलणासु ॥ ६४ ॥

कुप्परं कीलाघात समुदाचारो नमं चेति व्यर्थम् । कीला मुरत उर महान-

L 1 C किविडी D द्वयौ C om धान्यखल तत्र G inserts यच्च before तत्र L 2
C धान्य खले L 3 G 'अरिह' cdd 'याम्' ABCFG = G किरिय' cdd रिया L 4
B गीवाप C छिन्नपुच्छि ACG य I 5 G किरिकि' cdd 'रिया BCF 'य छिन्न' L 7
ABCFG हरिया' हरिय' B कुड' C (F) कुड' L 8 BE कुहली C कुहिली A 'रयाकु G' य
A सुनिजो BF 'गुमेयु L 9 C कुडो L 10 G चार L 11 B चुल्ली G 'भड
AG य H 'पुय्य C कुल्लं AC येय BF वय G 'यय L 12 F 'आदय' G 'पिउणसु
L 13 G कुडय' BF कुडी BG 'भाड L 14 G 'णया C 'चोरो BE 'व्यर्थ
I 15 BCF समुआचारे A 'चरे BF om अ AG य ACEG भणिय L 16 C 'मुडिणसु
G 'पु कुडिण BF om कोडी G 'खेयु L 17 C 'चार BF 'चोरो चारो नमं = वेरति pro
पावि CGनयत BF चार BF om उर G 'भदरण'

विशेषः । कुडिच्छं वृतिविवरं कुटी त्रुटितं चेति व्यर्थम् । कोट्टी दोहो विपमास्वलना च ॥ [६४]

कोसो कोसुम्भजलहिसु कोलिओ तन्तुवायलूआसु ।

उच्छुणिगीलणजन्तमि कोलुओ तह सिआलमि ॥ ६५ ॥

कोसो कुसुम्भरक्तधलं जलपिथ । कोलिओ तन्तुवायो जालकारकमिथ । ५
कोलुओ इत्तुनिपीडनयन्तं भृगालध ॥ [६५]

॥ अथ स्वरक्रमेण व्यत्तरादिक्रमेश च खकारादयः ॥

खड्डा खाणी खल्ला चम्मे खड्डं च मंसुमि ।

खसं खत्तं खाए तिलपिण्डीए खली चेअ ॥ ६६ ॥

खड्डा खानिः । पर्वतखानमित्यन्ये । खल्ला चर्म । खड्डं इमभ्रु । खसं तथा 10
खत्तं खातम् । खली तिलपिण्डिका ॥ यथा ।

खड्डा धरेसु खत्तं धप्पे खसं च वासभवणमि ।

खलिभोअणाण खल्लम्भराण तुह वेरिआण धी खड्डं ॥ ५४ ॥ [६६]

खड्डं 'कठिआइ खड्डं तिणामि खड्डखरिआ य भुत्तमि ।

खवओ खन्धे 'असईइ खंडई खड्डिओ मत्ते ॥ ६७ ॥

15

खड्ड तीमनम् । खड्ड तृणम् । खड्डं तथा खरिअं भुक्तम् । खड्डं प्रचुरार्थेऽपि लक्ष्येषु दृश्यते । खवओ स्कन्धः । खंडई असती । खड्डिओ मत्तः । खलगडिओ मत्त इत्यन्ये ॥ यथा ।

L 1 F कुडिच्छ CF वृत्तिं C कुटित BG चेति odd दोहविपमा ॥ ॥ hd लता L 3 C कुसुम्भ A हिसु AG, C 2 hd कोलिड BCF नूयासु E सुआसु L 4 AG निगीलणा C निपीड BF कोलुओ AG उ C तसि CE सिथि. L 5 C रक्त वं G कोलिड G काराकमिथ L 6 BF कोलुओ G कोलुड L 7 A ॥ अथ खादि ॥ E ॥ अथ खादिः ॥ BF om व्यत्तरां BF व L 8 C खड्डा G खड्डा BF वम्मे L 9 BF धेय ACG धेय L 10 G खला C पर्वतखानि. पर्वतं G पातामि G चम्मे C खड्डं स्मभ्रु G खलं L 11 C om खातं L 12 G खल्ला BF धरेसु BF धप्पे G खल ॥ BF व L 13 G भोयं B ल्लचराण CFG लव odd वेरिआण G धीरच्छु (१२ धिरच्छु ?) instead of धी खड्ड C खड्ड L 14 C खड्ड G खड्ड odd कठियाइ BCF खड्ड odd खरिया BF भुत्त L 15 AG खवड C खड्डई A खड्डिड BCF खड्डिओ G खड्डिड E मत्तौ G मत्ते L 16 C खड्ड CG खरिय ॥ प्रखड्ड G खवड L 17 BCF खड्डिओ G खड्डिड मत्त C खड्डिओ G खड्ड

खडइ तइआ जन्ती खचिरखवया ए देसि परकिडिअ ।

खरिअखडखडिअवसहखन्द खट्ट शिएसि कि इहिं ॥ ५५ ॥ [६७]

खडुआ मुत्ता खगुसा मगादुखे खंजरो वि सुकटुमे ।

खट्टंगं छाया खन्वुल्लं वयणम्मि खसुओ कीले ॥ ६८ ॥

- 5 खडुआ मौक्तिकानि । खगुसा मनोदुःखम् । खजरो शुष्कद्रुमः । खट्टंगं छाया ।
खन्वुल्लं मुखम् । खसुओ कीलकः ॥ यथा ।

दुक्खन्वुल्ले का तुह खगुसा खडुआवलिं या ज लहसि ।

खसुअभूए सहि खजरम्मि किं होइ खट्टंगं ॥ ५६ ॥ [६८]

खच्चल्लो रिच्छे खप्परो वि लुक्खे उडुम्मि खज्जोओ ।

- 10 खच्चोलखंजणा वग्घकहमा खग्गिओ वि गामेसे ॥ ६९ ॥

खच्चल्लो अच्छभल्लः । खप्परो रूतः । खप्परो इत्यन्ये । खज्जोओ नक्षत्रम् ।
खच्चोलो व्याघ्रः । खजणो कर्दमः । खच्चरोटिवाची तु संस्कृतमय एव । खग्गि-
ओ गामेशः ॥ यथा ।

खच्चल्ला खच्चोला खंजणविसमा मही जहिं गामे ।

- 15 खप्परखग्गिअदुत्थे मा वस तस्सिं सुखज्जोअ ॥ ५७ ॥ [६९]

खट्टिको सूर्यावदम्मि खल्लिरी खुल्लिरी अ संकेए ।

धूलेन्धराअग्गीए खंधग्गी खोडपज्जाली ॥ ७० ॥

L 1 BCF तइया G खडिया G खचिर^{cd} किडिय L 2 BFG खरियं C खरिय
G खरि^{om} खडिय BF खडिओ वसहं C खडिय G उसहं C खड BF खस pro खई
L 3 A खडुआ BCFG खडुआ In G मणं ख is torn off AC1 hd मुक्खं L 4 A छाया
AC खडुल्लं 1 खणुड C खगुओ G खसुड L 5 cdd खडुआ L 6 BG खसुल्लं (?)
In G from मुख to दुक्ख 1 10 incl torn off L 7 BCF उल्ले G उल्ले G खगुसा उ खं
cdd खडुआ L 8 BF खणुपणं C खसुअभूए G खसुअभूए सहि ज खं G कि BG कडुमं
L 9 BF यच्छं E खप्परो In G from मि in उडुम्मि to खज्जो 1 10 torn off C खज्जोओ
A उ L 10 ABCFG खज्जोओ A खजणो A कलियड G खग्गिड E गामेसो.
L 11 C खप्परो इत्यन्ये C खडुओओ G उ L 12 C 1 hd खज्जोओ In G खच्चो
illegible G खच्चजणा From रीट to संस्कृत torn off in 11 L 13 G खच्चल्ला
G खच्चोला L 15 खप्परखग्गिअ illegible in G BF खग्गिअ C खग्गिअ CG उच्छं
BF तम्मि BFG सुखज्जोओ C सुखज्जोओ L 16 BF खडि C सूर्याग्गि C खल्लिरी In
G खल्लिरी is torn off ABCFG खुल्लिरी A व L 17 BF धूलेन्धरा C धूलेन्धरा G धूलेन्धरा
C 1 hd संधग्गीखण्डाली

खड्गिको सौनिकः । खल्लिरी तथा खुल्लिरी संकेतः । खंधग्गी तथा खोडपज्जा-
ली स्थूलेन्धनाभिः ॥ यथा ।

गुणखल्लिरी तए खुल्लिरिं अणित्तेण कम्मखड्गिक ।

सा विसइ विरहखंधग्गिपीडिआ खोडपज्जालि ॥ ५८ ॥ [७०]

लहुवारम्मि खडक्की तह खवडिअखुंडया खलिए ।

बाहुम्मि खंधयट्ठी अ खंधमंसो अ खलइअं रिक्ते ॥ ७१ ॥

खडक्की लघुशारम् । अत्र खसिओ खचित इति खचितशब्दभवः । खडइ
मृदातीति धात्वादेशेपूक्त इत्येतौ नोक्तौ । खवडिअं तथा खुंडयं सवलितम् ।
खुडिअं खण्डितमिति तु खण्डितशब्दभवम् । खंधयट्ठी तथा खंधमंसो बाहुः ।
खलइअं रिक्तम् ॥ यथा ।

सा ललिअखंधयट्ठी तमाखुंडयलोअखलइए मग्गे ।

सहिदिसखंधमंसा अखवडिअमहिसरिआ खडक्कीओ ॥ ५९ ॥ [७१]

तरुमकडे खडहडी खंधीधारो अ उराहजलधारा ।

खडइअखवालिअखरहिअसद्दा संकुचिअकुविअपोत्तेसु । ७२ ।

खडहडी तरुमकटः । खंधीधारो अस्युष्णजलधारा । खडइओ संकुचितः । 15
खवलिओ कुपितः । खरहिओ पौत्रः ॥ यथा ।

उअ विहि खरहिअणन्दणउज्जाणे खडहडी खडइओ वि ।

सीआलोअखखंधीधारं दहूण खवलिओ तुज्झ ॥ ६० ॥

L 1 B खडीक्की G सौनिकः BF खल्लिडी BCF खुल्लिरी BF खधमी C पइझाली
L 3 BF खुल्लिरिं C खल्लिरिं G खुल्लिरिमणितेण CG खडिक्का L 4. B पीरिया CFG भी-
डिआ BF पज्जालि C पइझालि. L 5 BCF लहुवारमि EG वारम्मि BF खंडियं ACEG
खवडियं. L 6 A बाजम्मि BFG बाहुम्मि AB (E') FG यट्ठी AG य BF कधमसो AG य
A खलइय BF खनिय E सइय G यून्नय L 7 G खसिउ BFG इति शब्दभवः, BFG
खडइ L 8. C मृदातीति G मृदातीति C न्क इति नोक्तः, cdd खवडियं CG तथा खुंडियं
L 9 C खुडियं BFG खुडियं BF खचितमिति G खडियमिति C सखंडितशब्दभवः C खडियट्ठी
BFG यट्ठी. BFG बाहुः L 11 BCF लनियं G नइयं ॥ खधडी G यट्ठी C यडी F
खधडी G लीयं BF मग्गे L 12. G रिक्ते G मंसा BFG अखवडियं C अखवडियं
cdd. रिआ G कीउ L 13 खपी C 2 hd only BF वारो G य C नएहं E उल्लं
L 14 cdl. खडइयखनियं AB खनियं twice ABCEI खरहियं G खराहपं BF सठ-
रियं AEG संकुचियं E om. कुविअ AG कुवियं E पुत्तेसु L 15. C मज्जं BF सपी-
वारो G अणुण्णं E अणुण्णं. BF खडओ C खडओ G इउ L 16. G निउ. L 17 BF
उय C 2 hd ओअ cdd. रिक्ते C 1. hd. ओइझाले BF om खडहडी G खडहडी BF खरहिओ
G इउ G य pro वि L 18 C भीया BFG सीया G लोयणं G निउ C तुज्झ

अत्र खररइ क्षुभ्यतीति धात्वादेशेषूक्तमिति नोक्तम् ॥ [७२]

खारयखाइअखारंफिडीउ तह मउलपरिहगोहासु ।

खाइइअं पडिफलिआमि खिक्खिरी दुम्बाचिन्धलद्वीए । ७३ ।

खारयं मुकुलम् । खाइआ परिखा । खारफिडी गोधा । खाइइअ प्रतिफलि-
४ तम् । खिक्खिरी दुम्बादीना स्पर्शपरिहारार्थं चिह्नयष्टि ॥ यथा ।

खाइअलङ्कण खारयमुहिआ खिक्खिरिकरा तुहारिवहू ।

खाइइअशिअरवेसु वि डरिआ खारफिडि व्व तुक्केइ ॥ ६९ ॥ [७३]

खिज्जिअखिंखिणिखिक्खिडा य उवालम्भसुअकिक्किंडा ।

कुडिलहुतुड्डेसुं खुल्लखुड्डुखुड्डु चहुड्डए खुत्तं ॥ ७४ ॥

10 खिज्जिअ उपालम्भ । खिंखिणी भृगाली । खिक्खिडो कृकलात् । अत्र
खिरइ क्षरतीति धात्वादेशेषूक्त इति नोक्तः । खुल्ल कुटी । खुड्ड लघु । खुड्ड
बुद्धितम् । खुत्त निमग्नम् ॥ यथा ।

खिक्खिडो व्व तथा तुममुग्गीवो खिंखिणीइ व भमेसि ।

किं अज्ज खुड्डुखुल्ले खिज्जेसि विहि अखुड्डुदुहखुत्तो ॥ ६२ ॥ [७४]

15 खुसं मढिए खुंपा वुड्डित्ताणामि खुड्डिअं सुरए ।

खुलुहो गुप्फे खुवओ गगडुअसमकराटकिक्खतिणे ॥ ७५ ॥

L 2 C खाइयं cdd खाइयं ॥ खारफिडी C 1 hd डीओ G मउलं L 3 C खाइं
cdd इय G पालिअमि BCF लियनि E खिक्खिरी C खिक्खिरी A डी BF दुबदिभं C डुव
A डुवदिभं G डुव G लीण L 4 C om खारय मुकुलं BF कुनुल G नकुल cdd
खाइया ॥ F पिडी cdd खाइइय in G twice C खिक्खिरी BF डुवा C डुडा 2 hd डुवा
G डुवा L 5 C लारा L 6 cdd खाइयं cdd मुहिया C किक्खि L 7 G लो
डं cld इयनियं BF चेमु cdd डरिया C पिडि BF, C 1 hd लुक्केइ L 8 ABEIG
खिज्जियं C खिज्जियं ॥ खिक्खिडा F खिक्खिडा G उवालन A लभसुय CEG भसुय
BF भसुय AE वकिंडा C 2 hd G खिक्खिडा L 9 BF लह A लल्लं C खुल्लं
BF खुल्लं CG om खुल्ल BF खुल्ल E खुल्ल BF खुल्ल C खुल्ल L 10 BFG खिज्जिय
C खिज्जिय ॥ उवा B भृगाली B खिक्खिडो B G लारा L 11 ॥ खरर G नोका
B खुल्ल C खुल्ल pro खुल्ल I 13 BFG खिक्खिडो C व BF व BF भसुय L 14 C खरर
BF खुल्लुल C खुल्ले खिज्जसि CG विहियण ॥ खुल्ल L 15 G खुल्ल A मडिण
E खुल्ल ABFG खुल्लि CF खुल्लि C 1 hd खुल्ल L 16 A मुक्क C मुक्को E गुक्के
AG खुल्ल BF बन्ना (nc) BF तिले C किक्खतिणे

खुस परिवेष्टितम् । खुपा तृणादिमय वृष्टिनिवारणम् । खुडिअ छरतम् ।
खुलुहो गुल्फ । खुवओ गण्डुत्सन्नतृणसदृश कण्टकितृणम् ॥ यथा ।

खुपाखुसतणूओ खरखुवयप्फाडिअन्तखुलुहाओ ।

यासारत्ते कुलडाउ खुडिअत्य अहिसरन्ति ॥ ६३ ॥

अत्र । खुप्पह मज्जति । खुडइ खुडइ तुडति । एते धात्वादेशेषूपक्ता इति ५
नोक्ता । [७५]

खुंखुणिखुंखुणायखुणुकुडिआओ रच्छराकसिरघाणा ।

पणायपकोवे खुरुडुकुडि तहा खेळिअं हसिए ॥ ७६ ॥

खुखुणी रथा । खुखुणओ घ्राणसिरा । खुणुकुडिआ घ्राणम् । खुरुडुकुडि
पणायकोप । खेळिअ हसितम् ॥ यथा ।

10'

खुरुडुकुडिअपणायपीपयघायच्छुखुखुणो भट्टो ।

खुखुणिआइ खुणुकुडिमुअ धोअन्तो जणेण खेळिअइ ॥ ६४ ॥ [७६]

खेआलू असहे खोटी दासी दन्तुरम्मि खोसलओ ।

खळं वइविवररईसु वामकररासहेसु खन्वखवा ॥ ७७ ॥

खेआलू नि सह । असहन इत्यन्ये । अत्र खेडइ रमते धात्वादेशेषूपक्त इति 15
नोक्त । खोटी दासी । खोसलओ दन्तुर ॥ यथा ।

L 1 G खुत्र G ०दित BCF खुदिय G खुदिय L 2 C खुनहो BF गुल्फु C खवओ
G ०द B गडुत्सन्न F गडुत्सन्न G ०सत् C गडुसत् BF ०सदृश C कण्टकं G कण्टकितृणं
L 3 G खुपाखुन BF ०तणूओ G ०णूड BF ०यफाडियन्तं C ०यफाडियन्तं C २ hd G ०हाउ
L 4 BCF कुनडाओ BFG खुणियत्य C खुडियच्छु L 5 G खुडइ खुडइ ॥ तुडति
CF तुडति BF ०पूक्ता om इति नाक्ता C इति नाप्यन्त L 7 BF ०खुखुणि G ०खुखु
णियं BF ०खुखुणुडिया C ०खुखुणुडियाआ AE ०खुखुणुडियाउ G ०खुखुणुडियाउ E ०खिळ
BF ०खिळ I 8 E ०पकोपे B खुरुडुडि CG खिलियं ABEF खेळियं L 9 B खंखुणी
G ०णूड BF ०गिरा BCF खणुणुडिया G खणुणुडिया BF घ्राणं C ०खुरुडु L 10 C
खिलियं BFG खिलियं L 11 B ०खरु C खुरुडुडि BFG ०दियं BFG ०पणछी BCF
०सखणा L 12 C खुपु cdd ०णियाइ G खणुणुडि G ०खुणु BF धोअन्ता G धायन्ती
C जणाय BF खिलियइ CG ०खिलिय L 13 ABCFG खयान् C खायी BF खायरान्था
AG ०लउ E adds ॥ ॥ अथा ०नेकाथ ॥ L 14 C ०खइ G om वामकररासहसु C खययरा
G hd ०खरा G ०खपा L 15 cdd खयान् BF रमत इति धा L 16 G
खोटी (?) G ०लउ

रे खेआलुअ खोसल इमाण खोहीण मज्झमावडिओ ।

दुहिस्ससि कह व तुमं अकुट्ठिओ टक्कराहि फुड ॥ ६५ ॥

॥ अयानेकार्याः ॥

खल्लं वृत्तिविवरं विलासश्च । खव्वो तथा खयो वामकरो रासभधेति द्वावपि
॥ व्यर्थौ ॥ [७७]

खंडं सिरसुरभगडेसु खंडिओ मागहाणिवारेसु ।

खरथउडेसु खरुल्लं जिसोवालद्वएसु खज्जिअयं ॥ ७८ ॥

खंडं मुण्डं मधभाण्डं चेति व्यर्थम् । खंडिओ भागधो अनिवारथ । खरुल्लं
कठिनं स्थण्डं च । खज्जिअं जीर्णमुपालब्धं च ॥ [७८]

10 रणामणदुहेसु खम्मक्खमो खरडिअं च लुक्खभगोसु ।

खल्लइअं संकुइअमुइएसु खित्तयमणात्पदिस्सेसु ॥ ७९ ॥

खम्मक्खमो संपामो मनोदुःखं च । मनोदुःखविशेषो अनुशयनिःशसितमित्यन्ये ।
खरडिअं रुक्तं भग्नं च । खल्लइअं सकुचितं प्रदष्टं च । खित्तयं अनर्थो दीप्तं च ।
दीप्तं प्रज्वालनमित्यर्थः ॥ [७९]

15 खोडो सीमाकट्टे धम्मिअए खज्जए चेअ ।

खोलो लहुगदहए वत्थस्स य एगदेसम्मि ॥ ८० ॥

खोडो सीमाकाटं धार्मिकः खज्जधेति व्यर्थः । खोलो लघुगर्दभो वत्सैकदेशश्च ॥ [८०]

L 1 C रौखआं BF खेआलुअ G खेआलुअ C मज्झमावडिओ G डिउ L 2 C 2 hd
मुटिं G अकुट्ठि BF टक्कराहि G फुड L 4 C वृत्तिविवरण G विनासश्च C खयो
L 6 A 'संडसु C 'अंडसु BFG खडिउ E वागहा L 7 BF खरपउडेसु E 'खउडेसु
G 'प्यउ' C खरुल्ल A 'वाजहुणसु BF 'वाजप्पणसु C 'नइपएसु 2 hd 'यणसु G 'जडिणसु
BF खज्जियय C खडिणयय ALG 'यय L 11 G मुडं M भाड B द्यपो G खडिउ
BCF अनिवारथ C खेरुल्ल BF खज्जिय C खडिणय L 9 B 'जय व G 'जय व
L 10 CE 'खमो G 'कतमो य cdd 'डिय G om च A 'मो य L 11 C खेल्ल cdd इय
G सकुइ ABCFG 'कुइय E 'कुइय E वेत्तयम B 'यमाणय्य 1 महात्थ C 'मणय्य
L 12 G खमं BCF 'खमो CG यमाण C 'विशेषो अनुशय नि G 'पो । मुशय नि थ
BF अनुशय BCF 'निथ L 13 BF खरडि CG 'डिय cdd खल्लइय G सकुचितं B य
B रित्तिय G रित्तय L 14 G प्रज्ञाज BF प्रज्ञानमित्यर्थ L 15 C 1 hd सीमा
G 'कडो C धम्मिआण B धम्मियण G चय L 16 AC वत्थस्स L 17 CG 'काटं
G लहु BF 'गर्भः

॥ अथ व्यञ्जरादिक्रमेण स्वरक्रमेण च गकारादयः ॥

गंजो गल्ले गड्डी सयडे गज्जो जवे गढो दुग्गे ।

गड्डं सयणे गलिअं सुमरिअमक्खवलए गणेत्ती अ ॥८१॥

गंजो गल्लः । गड्डी गन्त्री । गज्जो जवः । गढो दुर्गम् । गड्डं शय्या । गलिअं स्मृतम् । गणेत्ती अक्षमाला ॥ यथा ।

मयणगढं गज्जस्त वि गंज गड्डम्मि गड्डिचक्कडिं ।

गलिअं गलिउं भिक्खु गलिअगणेत्ती वि मुच्छेइ ॥ ६६ ॥ [८१]

गहणं अजलद्वारेण गंडीरी उच्छुखगडम्मि ।

गत्ताडी तह गाणी गवायणी कडुझुणिम्मि गहम्भो ॥ ८२ ॥

गहणं निर्जलस्थानम् । गंडीरी इच्छुखण्डम् । गत्ताडी तथा गाणी गवायनी । 10
गत्ताडी गायिकेति गोपालः । गहम्भो कटुध्वनिः ॥ यथा ।

गहम्भसइकरहोचिअम्मि गहणम्मि धवल मा वच्च ।

तस्य ए 'दुव्यागाणी दूरे गंडीरिगत्ताडी ॥ ६७ ॥ [८२]

गंधिअगहिअगहहसहा दुग्गन्धदरिअकुमुएसु ।

गंदीणी चक्खुथगराकीला गंजिल्लगाडिआ विहुरे ॥ ८३ ॥ 15

गंधिओ दुर्गन्धः । गहिओ गर्हितः । गहहं कुमुदम् । गंदीणी चक्षुःस्थगनक्रीडा ।
गंजिल्लो तथा गाडिओ विधुरः ॥ यथा ।

L 1 om A, E only गकारादि G 'क्रमेण च स्वर' L 2 BF गजो E गड्डी C गहसो
a v l which will not be noted any more G गज्जो E जवो B गडो G दुग्गे L 3 A गडु
BCFG गह cdd गलिय ACEG 'रियम्' A 'क्खयलम्' Com क्खवलम् गणे, 2 hd remarks
अपूर्णे पद्यं C ची (pro गणेत्ती) Com य ABF य G ए L 4 BCF गजो C 2 hd
गहसो Com from गल्ल to गज्जो mel 2 hd remarks उपरितो लेख । गजो गल्लः गड्डी शकट
च BF यव BF गरो BF गह CG गह BF गलिय C गलिअ G गलिता L 6 G गज्जच्छ
BF गहनि CG गह BF गड्डि चक्क C गडि G 'वक्क' L 7 BCF गलिय G गणिय
C भिक्खु BCF गणिय G गलिय L 8 G 'हाणे' L 9 E गत्ताणी C 1 hd कडु
झुणि E 'डुझुणम्मि' L 10 B निर्जनं स्थान G गंडीरी BF गत्ताणीडी G गवायना
L 12 BCF 'होविय' G 'होचिय' B वच्च F वह L 13 C द्वा BF गंडीरि C गंडीरी
L 14 A गविय or गलिय BCFG गधियगहिय 'कगट्ट' 1 'सद्दा cdd 'होय' C 1 hd
'कुमु' L 15 G गंधीणी A चक्खुथगण C चगुन्धग G 'वगण' E 'कीला मिला'
cdd 'गाडिया' L 16 BF कुडुश G कुमुशग G गंधणी

गंदिअ गहिअ उइए गहहणाहम्मि कामगंजिखो ।

भमिअ किमिमाइ गोसे करसि विरहगाडिआइ गंदीणि ॥ ६८ ॥ [८३]

गडुरिगामेणीओ छगलीए गंछओ वरुडे ।

गहणी तह वन्दीए गहरो गिदे धणुम्मि गंडीवं ॥ ८४ ॥

- 6 गडुरी तथा गामेणी छागी । गंछओ वरुडः । गहणी हठहता स्त्री । गहरो
गृध्रः । 'गंडीवं धनुः ॥ यथा ।

गंछ ओ दलिअ वंसं गहणि गामेणिधं च ताडन्ति ।

धी गडुरिभोग्गया पावा गंडीविणो गहरघोरा ॥ ६९ ॥ [८४]

गहिअगवत्ता वंकिअघासा गहिआ य कम्ममाणाए ।

- 10 गासाए गंधलया य गडयडी वज्जगिगघोसे ॥ ८५ ॥

गहिअं यकित्तम् । गवत्तं घासः । गहिआ काम्यमाना स्त्री । अत्र गहिलगग्ग-
रशब्दौ ग्रहिलगग्गशब्दभवा । गज्जिओ कल्पपाल इति गाज्जिकशब्दभवः । गज्जा
हि छुरागृहमुच्यते । इति नोक्ताः । गंधलया नासा । गडयडी यच्चनिर्घोषः । यथा ।

मेहम्मि गडयडन्ते अगहिअचित्तं विणा गहिअजुवइं ।

- 15 सिघइ गंधलयाए को णु गवत्तं व मालईदामं ॥ ७० ॥ [८५]

गोटीरए गगासमो गल्लप्फोडो डमरुअम्मि ।

गहकळोलो राहू विवाहगणए गगायमहो ॥ ८६ ॥

L 1 *edd* गणिय गहिय L 2 *edd*. भमिय BF किमिमाय C गरसि *edd*. 'गादियाइ'.
L 3 C गडुरी ABFG 'णीड AG गंछड L 4 BCEFG वरीए C गिदे. L 5 From
णी to य in वरुडः *torn off* in G. C वरुडः BF वरुडः L 7. BCF व *edd* इत्थिय BF गंछणि
गामेणि य L 8 B गदरि CG 'भोग्गया BF यावा In G गहरघोरा is *torn off*. A यकिय-
याता BF यगिअ CE यकिय C 'घोम *edd* गहिया L 10 BF साणाए C गंधलयाए
गडयडी BCF 'निगो C 'सा E 'णिघो'. L 11 BF गहिय C गहिय From गहिय to
पासः *incl. illegible* in G. BF *om*. गवत्तं घास. C घोयः *edd* गहिया. From रिज' to इराव
torn off in G. L 12 BCF कल्पपालः (C 'ल) BF 'अय G भवेः L 13. From प्यने
to नोक्ता. *incl. illegible* in G. C नोक्ता C नागा G *om* नासा C गडयडी. L 14 From
हम्मि to अय' *excl. torn off* in G. *edd*. अगहिय B विणा *edd*. गहिय G 'जयइ
L 15 C गंधलयाए C य. L 16. A गोटीरए BF गगासमो E गल्लफोडो BF डमरुअभि
L 17 C *om*. विवाह A नगाय E 'अहे.

गणसमो गोष्ठीरतः । गल्लफ्फोडो डमरुकः । अत्र । गन्धुत्तमा सुरेति सस्कृ-
तभवः । गण्डिच्छेओ ग्रन्थिच्छेदक इति ग्रन्थिच्छेदशब्दभव इति नोक्तौ । गहक-
ल्लोलो राहुः । गणायमहो विवाहगणकः ॥ यथा ।

गणसम गल्लफ्फोड मुहेश वाएसि किं गणायमह ।

गहगणविवरीअगइ गहकल्लोल गणा खेसि ॥ ७१ ॥ [८६]

5

गणणाइआ य चण्डीइ गलत्यलिअं गलत्थिअए ।

गयसाउलो विरत्ते गंधपिसाओ अ गन्धिअए ॥ ८७ ॥

गणणाइआ चण्डी । गलत्यलिओ क्षिप्रः । गलत्थिअ इति तु भात्वादेशेषु
क्षिपेर्धातोः सिद्धमित्यनेनार्थनिर्देशः कृतः । गयसाउलो विरक्तः । केचित् गयसा-
उल्लो विरक्त इत्याहुः । तत्र साउल्लो अनुरागो वक्ष्यते । स गतो यस्य स गयसा- 10
उल्ल इत्येव सिद्धम् । गंधपिसाओ गान्धिकः ॥ यथा ।

गणणाइआइ भत्तोसवम्मि ख समागउ त्ति वेसाए ।

गयसाउलचित्ताए गंधपिसाओ गलत्यलिओ ॥ ७२ ॥ [८७]

गयणारई मेहे गज्जणसहो हरिणवारणारवम्मि ।

गागेज्जं गेज्जं ग्रन्थिअम्मि रावपरिणिआइ गागेज्जा ॥ ८८ ॥ 15

गयणारई मेघः । गज्जणसहो मृगवारणध्वनिः । गागेज्ज तथा गेज्ज मयितम् ।
गागेज्जा नवपरिणीता ॥ यथा ।

गागेज्जवावडा गागेज्जा गेज्जारव मिउ कुणइ ।

गयणारइगज्जिगरिह गज्जणसह सुणन्तिआ पइणो ॥ ७३ ॥ [८८]

L 1 CG गोष्ठी G डमरु G गुरा इति L 2 BF गन्धुत्तमाओ G भव G गयकल्लोओ
L 4 C मुहे L 5 cdd विवरीय C 1 hd मह L 6 cdd गणणाइया E pro y,
but य superscr G गल्ल C गलच्छतिथि E गल्यय ABEFG लिय A गलच्छियए C गलच्छियए
BFG लियए L 7 C फिसाओ AG साउ AG य cdd ग्रन्थियम L 8 cdd गण-
णाइया B (F) गलत्यज्जिउत्तिपत्त C गलच्छलिउत्तिपत्त C 2 hd जिओउत्तिपत्त G जिउ
B गलत्थियमिति CG (F) गलच्छियमिति L 9 BF क्षिपे सि Gom कृत G केरिइय
L 11 C 1 hd गंधपि G साउ L 12 cdd इयाइ C भत्तोसव C 1 hd मया 2 hd
गण C वि pro त्ति L 13 G साउ C गलच्छ G लिउ L 14 C 1 hd गयणारई
A मिहे E वारण G वाहणरेण A रयम्मि C वरणि L 15 C गज्ज E गिज्ज C मयिय
ABEFG मयिय ABCFG एणियाइ E एणियाइ A गागेज्जा L 16 BF गणारई CG शब्दा
Com from गागेज्जं to मयितं incl , 2 hd remarks अपूणय टीका L 18 C गेज्जा
pro गागेज्जा C कुणइ L 19 C रई E गज्जिय C रहरि C सई G सुणतिवा

गाहम्मि गाहुली गायरिगोआ गग्गरीए अ ।

गामपहारो गामणिगामउडग्गामगोहगोहा य ॥ ८९ ॥

गाहुली क्रूरजलचरः । गायरी तथा गोआ गर्गरी । गग्गरीशब्दोऽपि केषांचिद्देश्यः ।
अस्माभिस्तु गर्गरीशब्दभवत्वाचोक्तः । यदि भवति तदा पर्यायभङ्ग्या दर्शितोऽस्ति ।
5 गामणी गामउडो गामगोहो गोहो एते चत्वारोऽपि ग्रामप्रधानार्थाः । गोहो भट
इत्यन्ये । पुरुष इत्येके । गामणिसुअशब्दोऽपि ग्रामप्रधानवाचीत्यन्ये ॥ यथा ।

गामणिसुएण केण वि गोहसुआ भग्गगायरी कहइ ।

गामउडगामगोहघरिणीण गाहुलिहयं गोअ ॥ ७४ ॥ [८८]

गामहणगामरोडा गामट्टाणछलगामभोईसु ।

10 गुंफो कारा गुम्मी इच्छा गुंठी अ णीरंगी ॥ ९० ॥

गामहणं ग्रामस्थानम् । गामरोडो छलेन ग्रामभोक्ता । अन्तर्भेदं कृत्वा यो
मायया ग्रामं मुनक्ति । गुंफो गुप्तिः । गुम्मी इच्छा । गुंठी नीरङ्गी ॥ यथा ।

तहआ तं कयगुंठिं गामहणे सुहय गामरोडवहुं ।

उवमुञ्जसि गुम्मीए हण्हि लज्जेसि कि गुफे ॥ ७५ ॥ [८९]

15 गुंफी अ सयवईए गुलं गुडोलद्धिआ य चुम्बिअए ।

मुत्थसमुत्थम्मि तिणे गुंडं तुरयाहमे गुंठो ॥ ९१ ॥

गुंफी शतपदी । गुलं तथा गुडोलद्धिआ चुम्बनम् । गुंडं मुस्तोद्भवं लचकाख्यं
तृणम् । गुंठो अधमहयः ॥ यथा ।

L 1 A गाअरिं G गोआ A गयरीए C गरीए ACG य L 2 G गामणि C 2 hd
गामणी 1 hd om णि BF गामउग्गा A उडगाम G गामगोमा (sc) C गामगोहा य,
C 2 hd गोहागोहा य L 3 G गोआ BF गर्गरीशब्दो C गर्गरी G गग्गरीशब्दोऽपि
देश्य एव कपाचिन् (sic) C चिन् दे L 5 BF गामउरो G गामगोहो BG (F) om गोहो
L 6 G सुय L 7 BF गोअ C गोहिसुआ G सुआ C कायरी BF कहइ
L 8 G गोहाहरेणीण C गाहुविह G गाहुनियं G गय L 9 A गामगोडा C रोडो
A गामउ-छल E गामडाण L 10 E गुफ G कारी E इत्या गुदीद णी G स्तीरगी
L 11 G गामरोडो L 12 BF गुम्मी C गुंठी BF निरगी C नारगी L 13 edd तइया
BF कहगुंठि G गुंठि C बहु L 15 AG य C गुल G गुंड C गुडो B लद्धिया F लद्धिया
G लद्धिया E लद्धिया G om य A चुम्बिअ BFG चुम्बिअ L 16 C मुत्थसमुत्थम्मि G मुत्थ
A समुत्थम्मि तिणे BF गुद G गुड A गुडो or गुडो L 17 B गुलोडोलद्धिआ 1 गुलोडो
लद्धिया CG लद्धिया BCF गुद F गुड BCF लचका L 18 BF गुंठो G अधमहय

गुफिसमाए जीए रत्तो गुंडु व्व गुंडिणिमहीए ।

तीए चिअ कुण्ड गुलं मज्झ गुडोलद्धिअं मुच्च ॥ ७६ ॥ [६१]

मूलोच्छस्रभमिअभासेसुं गुम्मिअगुलुच्छगुत्यंडा ।

गुंजेलिअं च गुडदालिअं च पिण्डीकयत्थम्मि ॥ ९२ ॥

गुम्मिअं मूलोत्सन्नम् । गुलुच्छं भ्रमितम् । गुत्यंडो भासपत्नी । अत्र गुलुच्छो 5
गुच्छ इति संस्कृतसमः । तथा गुंडइ उद्धूलयति । गुमइ भ्रमति । गुंजइ हसति ।
गुम्मइ मुद्यति । एते धात्वादेशेषूक्ता इति नोक्ताः । गुंजेलिअं तथा गुडदालिअं
पिण्डीकृतम् ॥ यथा ।

गुंजेलिअणीसासं गुडदालिअहणुकरं च गुत्यंड ।

विरहगुलुच्छं तह गुम्मिअं च उडिअं कहेड मं तस्स ॥ ७७ ॥ [६२] 10

गुत्तराहारां पिउजलदारो गुलुगुंछिओ वयन्तरिए ।

गुफगुमिओ सुरही गेंडगेंडुआ य थरावत्थगराठीए ॥ ९३ ॥

गुत्तराहारां पितृभ्यो जलाञ्जलिदानम् । अत्र गुज्झहरो रहस्यभेदीति गुब्धहर-
शब्दभवः । तथा । गुललइ चाटु करोति । गुंजुजइ उल्लसति । गुम्मडइ मुद्यति ।
एते धात्वादेशेषूक्ता इति नोक्ताः । गुलुगुंछिअं वृत्त्यन्तरितम् । उन्नमितार्थं तु 15
उन्नमेरुत्तिपेर्वादेशसिद्धम् । गुफगुमिअं मृगन्धि । गेंडं तथा गेंडुअ स्तनयोरुपरि
वृक्षमन्थिः ॥ यथा ।

L 1 B गुफिं C गुफीं E गुफीं C गुफु B BF गुदिहिं C गुदिहिं G गुंइहिं C गुंहाइ.
L 2 BCF तीइ cdd विय G गुल BF लदिय CG लदिय. L 3 G मूलच्छन्नं C च्छन्नं
ACEG भमियं BFG भासेसु cdd गुम्मियं BF गुच्छडा C गुच्छडा L 4 A गुंजे
ABCFG लियं E जिय A व E गुड cdd दानियं A कयत्थम्मि C कयच्छम्मि
L 5 cdd गुम्मियं BF च्छस्र CG च्छन्नं B गुजच्छ BF गुत्यंडो C गुच्छडो BF गुच्छा
L 6 C गुम्मइ भ्रमयति B गुजइ. L 7 BF गुंजिलिय C लिय G गुनेल्लेय BCF दानिय
G ददिय L 9 BF गुंजे cdd लियं C गुड cdd दानियं G कर. C गुच्छड
BF om गुत्यंड L 10 BF om विरह BF गुच्छं C गुजच्छ G गुलुछं BF गुमियं
CG गुम्मियं BFG उडिय C उडिय B काहसु L 11 A गुत्तराहारा E गुव्वराहारा E गुजगुं
BCF छिउ G जिउ L 12 A गुलुगुमिउ BCIG गुपं C मिउ G गुम्मिउ A गेंडगेंडुआ
BF गेंडगेंडुआ C गेहगेंडुआ E गडगेंडुआ G गडगेंडुआ G om य C चणवत्थगरीए E चणगरीए
G मधीए. L 13 G गुत्तराहारा C गुददा (i.e. गुज्झ) BF om इति L 14 BCF
गंजुलइ L 15 B पूक्ताः G तथा गुलुगुछि (ve) L 16 G प्वां आदेशगतिडा.
C गुपम्मियं BFG गुपगुमियं C गेह BF गेंडयं C गेहय नि गेहय. L 17 C मन्थि

गुलुगुद्विष मयगुफगुमिषद्गो महसि किमगेंडमिम ।

गुत्तहाणकए द्दुद्वेगेंदुभा जाह जं सरिभमेसा ॥ ७८ ॥ [८३]

गेंदुल्लं गोविह्लं कुष्पासे गेरिह्यं च थणसुत्ते ।

कीलाइ गेंदुई गेज्जलं च गेवेज्जए वणे गोंडं ॥ ९४ ॥

5 गेंदुल्लं तथा गोविह्लं कञ्जुकः । गेरिह्यं उरःसूत्रम् । गेंदुई क्रीडा । गेज्जलं
धैवेयकम् । गोंडं काननम् ॥ यथा ।

गेंदुहगेंडे गेरि सगेज्जलं पुलयफुद्वगोविह्लं ।

• उअ दहुं रइतिभिषो गेंदुल्लं गेरिह्यं च अयहरइ ॥ ७९ ॥ [८४]

गोच्छागोंठीगोंडीगोंजीओ मञ्जरीए अ ।

10 गोलो सकखी गोल्हा बिम्बी गोली अ मन्यगिआ ॥ ९५ ॥

गोच्छा गोंठी गोंडी गोंजी एते चत्वारो मञ्जरीवाचकाः । गोलो साक्षी ।
गोल्हा बिम्बी । गोली मन्यनी ॥ यथा ।

गोंडी गण्डे गोच्छा भाले गोंडी उरे थणे गोंजी ।

गोलीसमजलफुसिआउ एत्थ गोल्होहि को गोलो ॥ ८० ॥ [८५.]

15 गोवी बाला गोसं गोसगं गोवरं करीसम्मि ।

गोमहा गोअग्गा रच्छाए गोहुरं च गोविह्वा ॥ ९६ ॥

गोवी बाला । गोसं प्रभातम् । गोसर्गशब्दो यदि संस्कृते रूढस्तदा तद्वयो

L 1 *edd* द्विगुपगुमियमी BFG कि अगेंडं C कि आगं L 2 C च्छुहगेह्दया
BF छुहागुदया G गेंदु (sic) C जाय सं जरियमेसा BF सरियमेसा L 3 BF गेंदुल्लं A गेंडल्लं
ABCF गेरिह्यं C 1 *bd* घणं L 4 BCF गेंदुई L 5 BCF गेंदुल्लं G गोविह्लं
II गोविह्लं BCF गेरिह्यं BCF गेंदुई G गेंदुई C धैवेयके L 7 B गेंदुई C (F?) गेंदुई
G गेंडे BFG गेरि C सग्गे BF सग्गे BF पुज्जए G पुज्जए L 8 C उय C दहुं
G तिसिउ B गोंडुल्लं C गेंदुल्लं I गेंदुल्लं G गेंदुल्लं BCF गेरिह्यं G गेंदुय BF व
L 9 G गोच्छागोंठीगोंडीगोंजीवगोंजीउ A जीउ II गोञ्जीओ B गोडी BF गोञ्जीउ AC य
L 10 C गोएहा BF विवी G विवी II विवो AEG य *edd* छिया L 11 C गोच्छा G गोडी
गोएडी BF *om* गोंजी L 12 BF विवी G विवी BF मवनी G मयनी L 13 G गोएही
B गेंडे C गोएडी ओरे वणे BFG गोंजी L 14 BFG सियाउ C सियाओ BF इत्थ
C इच्छा G एत्थ C कौन्हाहि G हि L 15 ABCFG बाला A गोवरं BF गोघरं E गुव्वरं
G गोघरं L 16 C गोमहा E गोमुहा BF रत्थाए C गोहुरं L 17 *edd* वाणु
C तञ्जावो

गोसर्गशब्दः । अन्यथा तु देशी । पर्यायभङ्ग्या त्रिहोपात्तः । गोवरं करीपम् ।
गोमदा तथा गोभ्रग्गा रथ्या । गोहुर गोविष्ठा ॥ यथा ।

गोवरगोहुरकज्जे गोभ्रग्गं गोवि मा ममसु गोसे ।

विप्पिज्जासि जं तस्सि केण वि गोमद्वसहेण ॥ ८१ ॥ [६६]

गौदीणां सिहिपित्ते गोशिक्रो गोसमूहम् ।

पवयगाजडेसु गोच्चयगोसस्ता गोविओ अजंपिरए ॥ ९७ ॥

गौदीणां मयूरपित्तम् । गोशिक्रो गोसमूहः । गोच्चओ प्राजनदण्डः । गोसस्तो
मूर्खः । गोविओ अजल्पाकः ॥ यथा ।

गोसस्त गोविभमिम गोशिकं गोच्चएण कि हणसि ।

मोर कडक्वमाणि गौदीणपिअ गिवारसु विटालि ॥ ८२ ॥ [६७] 10

गोअंटा गोचरणेसु गोअला दुदुविकइणी ।

गोअलिआउ पाउसकीडा गोरंफिडी गोहा ॥ ९८ ॥

गोअंटा गोचरणाः । गोअटो स्थलभृङ्गाट इत्यन्ये । गोअटगोखुरल्लशब्दौ
वृद्धत्ववाचकाविति तु प्रज्ञाप्रमादः । गोअला दुग्धविक्रयकर्त्री । अत्र गोहल्लो
गोमानिति मतौरिल्लादेशसिद्धम् । तथा गोमुह उपलेपनमिति गोमुखशब्दभवत्वा- 15
न्नोक्तम् । यदाह ॥ गोमुखमुपलेपने ऽपि स्यात् ॥ इति (हल्लायुधः ५, ११)
गोअलिआ प्रायुपि कीटविशेषः । गोरफिडी गोधा ॥ यथा ।

L 1 CG गोसर्गशब्द C गोवरं G °ध्व° or °ध्व° L 2 Com गोमदा तथा G °विष्ठा
L 3 G गोवरं C °रुद्धो L 4 G विप्पि° L 5 C गोदीणां A °दीणां C सहि° E °पत्ते
L 6 C गोच्चय om गोसस्ता G °गोसस्ता AG गोविड G य जपिरए L 7 BCF गोदीणां
BF (G?) गोच्चयो G °उ G गोसन्तो L 9 G गोसज्ज edd गोविधमिम CG गोच्चरण,
but in C ह्व corrected from च L 10 BF गोर G मोर BF कडक्वमाणि C कडक्व-
मिअ गोदीणपिय ed 1 विटालि L 11 C गोअला BF (A?) मोर G गोहला A दुदु°
C दुदु° C 2 hd दुदु° C °विक्रयणी L 12 BF गोअलि° C गोअलि° ॥ गोवा° edd °याउ
G पाउसकीडा C गोरफिडी C 2 hd गोर G गोधा L 13 G गोयदा G स्थूलगुमाद
C °गाद C °गोचरण L 14 C वृहत् C om प्रज्ञा BFG °रुद्धी C 1 hd °कत्तण 2
hd कत्ता L 15 C °ल्लोदे C गोमुहसुप° BF °नमिअ तु G °भवत्वात् L 16
G मो° om यदाह BFG स्यासिंति L 17 गोअलिआ प्रा torn off in G C गोवा° BCF
°ल्लिया G गोधरफिडा

रेल्लिभ गोभ्रंष्टपयं गोभ्रालिपिण घणम्मि चरिमन्ते ।

गन्तीसु गोभ्रलासुं गोरंफिडि मा कुणासणिणियायं ॥ ८३ ॥ [८८]

॥ अथानेकार्थाः ॥

घुम्मिअमुए गयं वणतलारवालमिगगहाविए गंडो ।

६ गत्तं ईसापङ्केसु इच्छरयणीसु गंधोल्ली ॥ ९९ ॥

गयं घूर्णितं मृतं च । गडो वनं दाण्डपाशिको लघुमृगो नापितश्चेति चतुरर्थः ।

समाहारत्वादेकवचनम् । गत्तं ईषा पङ्कथ । गंधोल्ली इच्छा रजनी च ॥ [९९]

गंधेल्ली छायासरहासु महवई अ गामिअससीसु ।

गंजोल्लिअमुदुसिअं हासडाणे अ अङ्गमालिदं ॥ १०० ॥

10 गंधेल्ली दाया मधुमत्तिका च । महवई प्रामीणाः शशी च । महपतिट्टमादित्य
एव रुदं न शशिनीति नाथं महपतिशब्दसमुद्भवः । गंजोल्लिभं रोमाञ्जितं तथा
हास्यस्थाने ऽङ्गस्पर्शो यत् गिलिगिलाविभं इति लोके रुदमिति व्यर्थम् ॥ [१००]

बिन्दुअहमेसु गुंपागुंदागुंछाउ दाढिआए वि ।

गुत्ती बन्धराइच्छावयणालयामडलिमालासु ॥ १०१ ॥

15 गुंपा तथा गुंदा बिन्दावधमे चेति प्रत्येकं द्वार्था । गुंदा तु बिन्द्वधमयोक्तरो-
ष्ठमधुशि चेति त्र्यर्था । गुत्ती बन्धनमिच्छा वचनं लता शिरोमाल्य चेति
पञ्चार्था ॥ [१०१]

L 1 BF रेल्लिय C रल्लिय G गाय्रंठं गीवां C मूणमि सनो L 2 C गोन्तीसु G हु
C margin adds य CG गोब्रलासु BF गोर मा कुणाइसं (इ = 5) C मङ्कुणासं G फिणि, torn
off in G from वाय to मुण 1 4 L 4 BCF घुम्मियं C 1 hd सुग A चणं ABCFG
वानं A भित BF विन्नो L 5 C सेत्त A गत्त BF पके E इत्थं L गधुल्ली G गंधोल्ली
L 6 From छित to वन excl torn off in G C च मृत व C दाण्डपाशिका G सुग From ना
to हारं torn off in G L 7 BF गत्तं L 8 BF गंधेल्ली C छासरं AEG य add
गामियं L 9 G गयो add ल्लियमु C मुहुं add सिय C य In G अङ्गमालिदं
torn off C 1 hd लिदं 2 hd लिदं L 10 G पतिमां B ह्ये L 11 G रुद न
शशीति BCF ल्लिय L 12 BCF अयं G बाहेत्ति BFG वियमिति C विन्नमिति C व्यर्थं
L 13 BCFG विदुं G om गुपा BF गुच्छावो C गुच्छावो E गुच्छाउ add दाढियाण
L 14 C गुत्ता G वधणं L 15 B गुप्ता BFG विदावं C दावधमेति प्रत्येकं द्वावपि द्वार्था.
C 2 hd बिदी अयमथ प्र दावपि द्वार्था B विदुऽयमं C बिन्द्वधमयोक्तरोष्ठमधुशि G वि-
धमयोक्तरोष्ठम् L 16 BFG वधनं C वचनलता L 17 B वधार्था

सेज्जाए संमूढम्मि गोविए तह य गुणंतं ।

गुमिलं मूढे गहरो पक्खलिआवुल्लएसुं च ॥ १०२ ॥

गुणंतं शयनीयं संमूढं गोपितं चेति त्र्यर्थम् । गुमिलं मूढं गहनं प्रस्खलितमा-
पूर्णं चेति चतुर्थम् ॥ [१०२]

वुसिआविलोडिएसुं कणहुअथवएसु तह गुलिआ ।

संचलिअखलिअविहडिअपूरिअमूढेसु गुम्मइओ ॥ १०३ ॥

गुलिआ वुसिका विलोडितं कन्दुकः स्तवकश्चेति चतुरर्था । गुम्मइओ संच-
लितः स्फलितो विचटितः पूरितो मूढश्चेति पञ्चार्थः ॥ [१०३]

पङ्कजवेसुं गेडुं गोगोदाणइसहीसु गोला य ।

सीअक्खिगगीवासुं गोरा गोरओ अ सक्खिउसहेसु ॥ १०४ ॥ 10

गेडुं पङ्को यवध । गोला गौर्गोदायरी सामान्येन नदी सखी चेति चतुरर्था ।
गोरा लाङ्गलपदनिश्चतुर्धावा चेति त्र्यर्था । गोरओ साक्षी वृषमथ । अथ गोला-
शब्दः संस्कृतसमोऽपि कवीनां नानिप्रसिद्ध इत्युपात्तः । गोलाशब्दस्तु गवि शब्दा-
नुशासने साधितोऽपि गोलादिप्रपञ्चत्वात्स्य प्रबन्धस्येहोपात्तः ॥ [१०४]

॥ अथ घाटयः ॥

15

घसो उरत्यले घसो अणुरत्ते घरे धंधो ।

घडिघडिअघडा गोटी घरगोलीए घरोली अ ॥ १०५ ॥

L. 1. BF सेज्जाए CG सज्जाए G समू BF om य In C from गुणंतं to य l. 2 twice.
L. 2. A मूढ edd पक्खलिआ १ पुण्ण CG पुण्ण E पुण्ण C १ पुण्ण य. , L. 3 BF सन्मूढं
C 1 hd, मगुजि corr 2 hd B जिन मगुजि L. 5 AE वुसिया BFG वुसिया C 1.
hd वुसिया C 2 hd वुसिया BF विजोडण्ण A कणहु BF कणहु C कणहु G कणहु
ABUIG वुसिया L. 6 ABF सथवएसु E सथवएसु G सथवएसु C सथवएसु ABCFG
'सथवएसु' G 'विहडिअ' ABF 'विहडिअ' ABFG 'वुसिया' C गुमइओ E 'इओ' AG 'इओ'
L. 7 BCF वुसिया G वुसिया BFG वुसिया C वुसिया C कणहु G कणहु BFG सथव.
G कणहु G गुम्मइओ G सथव L. 8 BF = सथवएसु (सथवएसु. L. 9. A पङ्क BF मूढ
C मूढ L. 10. G मीय AG य BF मीयययय L. 11 BF मूढ C मूढ C मथय गोली
C मथय L. 12 BF गोली G पण्ण ययु ॥ वुसिया C 2. hd वुसिया G वुसिया
L. 15 A om यय पण्ण 1. यय पण्ण L. 16 C 1 hd वली A वली C वली G वली
य (A.C) L. 17 B पण्ण edd 'पण्ण' E पण्ण गोली E गोली G गोली ABCFG य

घसो उरः । घसो रक्त इत्यन्ये । घञो अनुरक्तः । घंघो गृहम् । घडी तथा
घडिअघडा गोष्ठी । घरोली गृहगोलिका ॥ यथा ।

पल्लस्त घंघयइणो घसे लग्गाइ कट घटीइइणो ।

घडिअघडा खोसइडा भमइ जमत्ता घरोलि व्य ॥ ८४ ॥ [१०५]

६ घरभोअरो घरोलं सधम्मिणोए घरिखी अ ।

घंघोरो हिराडणए घम्मोई गण्डुअतिणम्मि ॥ १०६ ॥

घरोल गृहभोजनभेदः । घरिखी पत्नी । घंघोरो भ्रमणशीलः । घम्मोई गण्डु-
त्संज्ञ तृणम् ॥ यथा ।

सह तीए हिरह तुम घम्मोईसइलाइ घंघोर ।

१० भुजिहिसि घरोले पुण सूरसे दिसे घरिखीए ॥ ८५ ॥ [१०६]

जहणत्थवत्थभेए घग्घरमादरिसयाम्मि घरयंदो ।

घणावाही इन्दे घरघंटो चडए अ सजलिआ घारी ॥ १०७ ॥

घग्घरं जवनस्थवत्त्रभेदः । घरयंदो आदर्शः । घणावाही इन्द्रः । घरघंटो चटकः ।
घारी शकुनिकाख्यः पत्नी ॥ यथा ।

१५ घणयादिधुमणहरे काले घरघंटघारिसघरयो ।

सयलकलाघरयदी को ज सिदिलन्तघग्घरा सरसि ॥ ८६ ॥ [१०७]

पायारम्मि अ घारो वारंतो घेवरे चेअ ।

मासाम्मि घायणो भन्छिए धिअं खुज्जए धिद्वे ॥ १०८ ॥

L 1 C 2 hd adds स्यन् after उर G घसा C घणो L 2 G घडीय तथा घडा
BCF घडिय° BF गोष्ठी CG गोष्ठी CG गृहगोलिका L 3 BF घघल्लस्त C पल्लस्त C घडी
रुसो L 4 edl घडिय° G जमुना G च L 5 CEG 'भोयणे ABCFG य
L ॥ C पिपाणे A गडुअ° C गडुय° G गडय° L 7 After घम्मोई ॥ repeats the words
from गण्डुअ° 1 6 to घम्मोई 1 9 and for the second time reads घम्मोई BF गुरत्संत
C गडसत्त L 9 B घम्मोई BF सइलाइ BF पघोर C यघोर G यघोर L 10 BI भुजि-
हिसि C भुजि° BCF घुरापदिसि ॥ घरिखी य L 11 C 1 hd जहणच्छ° C 'वच्छभेदे
C 1 hd घरता° 2 hd corr घग्घरा° G 'रिसियम्मि CI G घइण L 12 BF घटए C चणिम
BF om अ AG य edl 'जिया L 13. C 2 hd घरइसे G घरयदी L 14 C शकु-
नीकाख्य L 15 BF 'धुमणहरे' कोने L 16 C सियिज्जत्त° L 17 C पायाम्मि
ABFG य A वारंतो I वेवरे C 2 hd घुयउरे वेव्या ABF चेय G चेव L 18 C मासाम्मि
॥ माणयम्मि C घायणो E घायणे BF भन्धिम ABF धिअं CE धिअं BF खुज्जम् AG धिद्वे

घारो प्राकारः । घारंतो घृतपूरः । घायणो गायनः । धिभं भर्त्सितम् । धिटो कुब्जः ॥ यया ।

घारंते भिक्खन्तो गेहदुवारे धिभो परित्रयेण ।

ओ धिट्टघायणो धिट्ठयाइ घारम्मि आरुहइ ॥ ८७ ॥

अत्र । घिसइ असते । इति धात्वादेशेयूक्त इति नोक्तः ॥ [१०८]

भेके घुग्घुरिघुरुघुरिणो घुत्तिअघुसिणिआ गविट्ठम्मि ।

घुंघुरुडो उक्केरे घुग्घुस्सुसयं ससङ्कभणिआम्मि ॥ १०९ ॥

घुग्घुरी तथा घुरुघुरी मण्डूकः । घुत्तिअं तथा घुसिणिअं गवेपितम् । घुंघुरुडो उत्करः । घुग्घुस्सुसयं साशङ्कभणितम् ॥ यया ।

पसरिअघुग्घुरिघुरुघुरिणिारये सा घुत्तिएइ घुंघुरुडे ।

ता घुसिणिअ दूइ तुमं इअ घुग्घुस्सुसइओ ववइ को वि ॥ ८८ ॥

10

अत्र घुसिणं कुङ्कुममिति घुस्यशब्दभवम् । तथा । घुट्टइ पिबति । घुलइ घुम्भइ धूर्णते । घुसलइ मथ्नाति । एते धात्वादेशेयूक्ता इति नोक्ताः ॥ [१०९]

कसोवअसिआए घुराघुरिआ घुसिरसारमवगहारो ।

घुट्टघुरिआं गिरिगडे घुग्घुच्छरायं च खेअम्मि ॥ ११० ॥ 13

घुराघुरिआ कर्षोपकारिका । घुसिरसारं अवज्ञानम् । ममूरादीनां पिष्टम् । घुट्टघुरिअं गिरिगडम् । घृयुशिला । घुग्घुच्छरायं रोदः ॥ यया ।

L 1 BF घंतो G घात BCF घायणो edd पिय G घटो L 2 G घारंते C1. h.d. G घिट edd परिययेण L 4 edd उ C 'घायणो BF 'घायणो BF धिं C धिट् B परंमि L 5. C घरा इति G घसत इति L 6 A घग्घरि BF घुग्घुरिघुरिणो G 'घुरिघुरिणो edd. घुत्तिय' Com from घुत्तिणिआ to घुत्तिणिअं excl 1 8. ABLE G 'लिया G गविट्ठम्मि L 7 E घुपु' ससङ्कु' BFG 'भलियम्मि L 8 BIG घुत्तिय edd घुत्तिणिअं L 9 BFG घुग्घुस्सुस C घुपु' L 10 (G वरित्तय' BF 'पगारिय' G 'घुरिघुरिणि' G om सा (घुत्तिवतिनिरघुग्घुडे BF 'घुग्घुडो G घुग्घुणे L 11 C नो BF घुत्तिणिणु B नुम edd इय BFG 'साउ BFG ववइ C वयं L 12 C गग्घसंनवं BF पिर्वात G पिदति L 13 C घुम्भइ C घुसज्जइ BF सप्पानि G मथ्नाति. L 14 CG 'कम्मि' edd 'घाए AG घुग्घुपु' ABCLE 'लिया G घुत्तिणि L 15 G घुट्ट' C 'घुत्तिय ABFG 'घुत्तिय E 'लिय G 'गड E' घुपु' G 'राय BCF ह I G वयम्मि. L 16 G घुग्घुपु' edd 'लिया G घुत्तिणि' BFG 'गारम-वज्ञान L 17. B 'घुत्तिय CG (F) 'घुत्तिय G गिरिगड' B 'तिन्ना G घुग्घुच्छरायं

तुह आगमघुणघुणिभं सोऽं चङ्कण घुसिरसाराई ।

घुट्टघुणिएसु घुग्घुच्छरणेण वघन्ति रिउवहुषा ॥ ८६ ॥

अत्र घूषो उलूक इति घुकशब्दभयः ॥ [११०]

घोरी सलहविसेसे घोसाली सरयवालिभेआम्मि ।

५ घट्टो कुसुम्भरत्ते सरिआतूहम्मि वंसे अ ॥ १११ ॥

घोरी शलभविशेषः । अत्र घोडो अथ इति घोटशब्दभयः । घोसाली शरदुद्रवो यक्षिभेदः ॥ यथा ।

सिरिकुमरवाल णरवइ तुह नुरया घोरियो व्य अगणिज्जा ।

कयलन्ति वेरिपत्थियवलाइ घोसालिआदलाइ व ॥ ६० ॥

१० अत्र । घोलइ घूर्णते । इति धात्वादेशेपुक्त इति नोक्तः ॥

अथानेकार्थाः ॥

घट्टो कुसुम्भरक्तं वल्लं नदीतीर्थं वेणुभेति त्र्यर्थः ॥ [१११]

घम्मोडी मज्झरहे मसए गामणिातिणे चेअ ।

घोरो णासिअगिद्धेसु घोलिअं सिलयले हढकए अ ॥ ११२ ॥

१५ घम्मोडी मध्याह्ने मशको ग्रामणीसंज्ञं तृणं चेति त्र्यर्थाः । अत्र घत्तइ क्षिप-
ति गवेपयति चेति धात्वादेशेपुक्तमिति नोक्तम् । घोरो नाशितो गृध्रपक्षी च ।
घोलिअ शिलातल हठकृत च ॥ [११२]

॥ इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायां देशीनाममालायां द्वितीयो वर्गः ॥

L 1 G घुणुघुणिय BCF 'णिय C वङ्कण L 2 G घुग्घुणिएसु CG 'वहुया
L 3 C घुष्पो G घूड B उलूक G घुक L 4 EG 'नेयम्मि E inserts here अथानेकार्था
L 5 A घट्टो B कुसुम् ABCFG सरिया A 'विहम्मि C 'त्तहम्मि ABFG य L 6 C शलभ
पक्षिविशेष L 7 B शरदु L 8 G नरवइ CG कुह BF घोरति G घोरिण BCF (G?)
य B अगणिज्जा L 9 BF 'पच्छिवचलाइ C 'पच्छिव G 'वलाइ BCF घोसालिया
B घोसालिया C च L 10 BF घूर्णत C घूर्णीत G घूर्णत L 12 B कुसुम्
L 13 A मज्जणे EG मज्झले C मज्झएहे (ie = मज्ज) CG गामणि A चय BF वेय C चय
L 14 E घोर edd णासिअ C गिद्धेसु G गिद्धेसु ABEFG घोलिय C घोलिय C सिलयलि
G हढकए ACG य L 15 BCF मध्याह्ने G मध्याह्ने C ग्रामको CG त्र्यर्था C क्षपति
L 16 C 'देशेपुक्त इति BF 'पूक इति BF घोर BF नाशिता G नाशितो L 17 edd
घोलिय G य pro च C adds उभय २०४ L 18 BCFG read इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविर-
चिताया स्तोत्रदेशीशब्दसमहृत्तौ द्वितीयो वर्ग । यथा (G यय) ४६० (C ४६० ययाय) श्री (om
CG) । E only has ॥ इति द्वितीयो वर्गः ॥

॥ अथ चादिः ॥

चत्तो तक्क चंगं चारुं चडचोडिआउ सिहा ।

चट्टू अ दासुहत्थे चंभो चासो अ सीरसीमन्ते ॥ १ ॥

चत्तो तर्कुः । चंगं चारु । चडो तथा चोटी शिखा । चट्टू दासुहस्तः । चंभो
तथा चासो हलस्फाटितभूमिरेखा ॥ यथा ।

रे चंगचोडिअ चडं तोडिस्सं चट्टुएण य हसिस्सं ।

चासक्खमं घडकुसिं एा ह्ठ चंभं करइ चत्तमिच्चकुसी ॥ १ ॥ [१]

चत्थरिचहुट्टचंडिका हासणिमगरोसेसु ।

चंदिलचउक्कचक्कोडा णाविअचच्चरगिभेएसु ॥ २ ॥

चत्थरी हासः । चहुट्टं निमग्नम् । चंडिको रोपः । चंदिलो नापितः । चण्डिल 10
इति तु संस्कृतसमम् । चउक्कं चत्थरम् । चक्कोडा अग्निभेदः ॥ यथा ।

तीह विरहचक्कोडाजलिभो सो चंदिलो सहि इआणि ।

दिभयचउके चत्थरिचहुट्टणक्को वि कुणइ चंडिकं ॥ २ ॥

चत्तरिचतुष्कशब्दौ येषां संस्कृते अपि समतौ तन्मते चत्थरिचउक्कशब्दौ न
देश्यौ ॥ [२]

15

पीणाच्छिस्सविगारेसुं चंडिलचंडिअचवेणा ।

जुअकरपुडे चवेडी तजा चकणा चुडुणा य ॥ ३ ॥

L 1 om A, BCFG ॥ अथ चकारादि ॥ Some of the MSS constantly confound च
and व in the beginning of the words This व I will not be noted in this varṇa
L 2 A तक्क E चक्क E चंग ACG चारु BF चडचोडिआउ E 'रियाउ C 'रियासो A 'याउ
L 3 C चट्टू (sic) E चट्टु AEG य E इरुहत्थ BF 'हत्थे A चंभो AG य C 'सीमन्ते
L 4 G तनु C चट्टु L 5 C हज्जपादिन' L 6 cdd 'हिय BF चोडिआउ G 'डिस्स C चट्टुएण
I चहुण्ण G चहुण्ण L 7 G परकुट्टि cdd न. L 8 ॥ चत्थरि' CF चत्थरि'
A हासणि' C 'गससंसेसु L 9 C 'चक्कोडा C I hd 'एणिवि' ABFG एणिवि' A एणावि-
यचपगिभेएसु L 10 B चत्थरी CF चत्थरी B चउक्क BI चंडिको चडो रोप BF चंडिको
नापि L 11, C चउक्क. L 12 CG नाग G 'अग्निउ G cm सो G चंडिको cdd इआणि.
L 13 BCF हिय' C चत्थरि G 'लक्को इ C कुणइ L 14 C चउक्क' BCF चत्थरि'
BF 'चहुक्क' L 16 BF 'हिय' G 'च्छिस्स E विगारेसु G 'सुं गरा चडिस्स' E चण्डि
अग्निभेद' ABFG 'चंडि' L 17 BF चुअपुडे LG सुय' C चवेडी E तजा G चकणा
BI य from चुडुणा to वीर page 112 I illegible in G

चडिलो पीन । चडिओ कृत्त । चवेण वानीयम् । चवेडी छिट करसंपु-
टम् । चवेडी संपुटमित्यन्ये । चकप्पा तथा चुडुप्पा त्वक् । चुडुप्पं त्वग्निदलन-
मित्यन्ये ॥ यथा ।

चडिअत्रकप्पवसणा चुडुप्पकन्दासणाहुअचवेणा ।

रिउणो अत्रडिला तुह कुणान्ति भिह्माण वि चवेडि ॥ ३ ॥ [३]

चच्चिकचित्तला मण्डिअम्मि कुमुअम्मि चंदोज्जं ।

चक्खुड्डणं च पेक्खणाए चंचप्परमसच्चम्मि ॥ ४ ॥

चच्चिक तथा चित्तल मण्डितम् । चित्तल रमणीयमित्यन्ये । चंदोज्ज कुमु-
दम् । स्वार्थे के चंदोज्जय । अत्र चन्दिमा चन्द्रिका । चरला विद्युत् । इति
10 चन्द्रिकाचपलाशब्दभयो । चवइ कथयति । चवइ शक्नोति । चज्जइ पश्यति ।
चवइ तद्वर्णोति । इत्यादयो धात्रादेशेषूक्ता इति नोक्ता । चक्खुड्डणं प्रेक्षणी-
यम् । चचप्परं असत्यम् ॥ यथा ।

चचप्परं ण भणिमो कुणोसि चक्खुड्डणे कडक्खेहि ।

चडुज्जयचच्चिका दिसाउ मयणाहिचित्तलरुवोले ॥ ४ ॥ [४]

15 मोरम्मि चंदइल्लो चउक्करो कत्तिकेअम्मि ।

चडिअरारो आडोवे अहिभेए चकुलंडा य ॥ ५ ॥

चंदइल्लो मयूर । चउक्करो कार्तिकेय । चडिअरारो आटोप । चकुलंडा
सर्पविशेष ॥ यथा ।

L 1 C कृत्त BF ववेणाए C ववनीय BF ववेडि From वडी to 'संपुटम् excl torn off in
G BF 'संपुट' L 2 BF चुडुप्पा C चुडुप्प C 1 hd व्याक C चुडुक् G त्वग्निदलं
L 3 G मित्यन्ये । यथा is illegible L 4 In G चडिअ' is illegible BCF चडिय
C चडियकप्प BCF 'हुव' चवेणाए illegible in G L 5 From रिउणो to कु' torn off in
G ॥ रिउणो G चवेडि L 6 BF यवन्विकपिसना E मडि ABCFG मडियमि G कुमुअम्मि
L 7 EG चक्खुड्डण C चक्खुड्डण BF व BF पेक्खणाए A चवइ L 8 B चच्चिक From मण्डित
to त्यन्ये torn off in G L 9 edd विद्युति L 10 From चज्जइ to चवइ
torn off in G L 11 G तद्वर्णोति चवइ ॥ पुक्ता G नोक्ता BF चक्खुड्डण G इण (?)
L 12 B चचप्परमसच्च C चचप्परमसच्च L 13 C 1 hd चचप्पर G चच C न G भणिमो
C कुणसि C कडक्खेहि L 14 C दिसाओ BF 'लववोले L 15 E कात्तययम्मि
ABCFG 'कयम्मि L 16 ABCIG 'यारो G चकुलंडा C या L 17 BF चडिअरारो
C 2 hd G चडिअरारो G चकुलंडा

गणयद्गज्जिभणचन्तउकरचदइल्लसहेहि ।

तड्गलचकुलडो णचइ व्हो सचडिआर ॥ ५ ॥ [५]

णामम्मि चरुल्लेवं चक्खडिअं जीविअव्वम्मि ।

चंदडिआ य खवए उम्मीए चक्खणाहयं चेअ ॥ ६ ॥

चरुल्लेव नाम । चक्खडिअ जीवितव्यम् । चदडिआ भुजशिलरम् । स्तवक 5
इत्यन्ये । यदाह ॥ स्तवकचदडिआसज्ज ॥ इति । अत्र । चञ्चरीओ भ्रमर ।
चदसाला जालकृता गृहोपरि कुटिका । इति चञ्चरीकचन्द्रशालाशब्दभवो । चबु-
प्पह अर्पयति । चमटह भुङ्क्ते । चक्रमह भ्रमति । इत्यादयो धात्वादेशेषूक्ता इति
नोच्यन्ते । चक्खणाहय ऊर्मि ,॥ यथा ।

णीसासचक्खणाहयताविअचदडिआइ तुह विरहे ।

10

कणठम्मि तीह वट्टह चक्खडिअं तुह तहा चरुल्लेव ॥ ६ ॥ [६]

हालम्मि चउरचिंधो णारङ्गफलम्मि चक्खणभयं च ।

चंदवडाया अट्ठावरिअङ्गी चक्खुरक्खणी लज्जा ॥ ७ ॥

चउरचिंधो सातवाहन । चक्खणभयं नारङ्गफलम् । चंदवडाया अर्धमावृतदेहा ।
चक्खुरक्खणी लज्जा ॥ यथा ।

15

दहूण तुमं चक्खणभयत्यणी अवरचउरचिंधं व ।

तम्मइ चंदवडाया मुट्ठा वि हु मुक्कचक्खुरक्खणिआ ॥ ७ ॥

अत्र चलणाउहो कुकुट इति चरणायुधशब्दभव ॥ [७]

L 1 BF णणयद्गज्जिभणचन्तउकरचदइल्लसहेहि C 'गज्जिभ' B 'गज्जिभ' B 'नणत' BF 'उकर चद'
L 2 BFG तह C 'गज्जिभ' G 'चकुलुड' edd 'डियार' L 3 C चरुल्लेवं edd 'डिय'
C भीषियं C L 4 B चिंधि edd 'डिया चक्खणा' BF वप्प १ चय C चय L 5
C चरुल्लेव B चकु' F चकु' edd 'डिय' G चिंधि edd 'डिया BFG स्तवक C चय' L 6
C यदाह BF स्तवक' G स्तवक' C चय' BCF 'डिया' G 'डिया' edd 'तह G 'रीड'
L 7 B चउरचिंधो B 'कुसो edd 'कुसु' L 8 C चक्रमह G चरुल्लेव ॥ 'पूमा'
L 9 G इति माहा L 10 B नीसास' edd 'तार्क' BF 'डियार' L 11 चिंधो B 'डियार'
L 11 G रीड edd 'डिय' BF रहा L 12 ABC 1 hd 'डिया' E नारंग' F चरुल्लेव
L 13 B चदा edd 'चरिंदगी C 'रकुणी' L 14 C 1 1d 'डिया C 1 1d 'गहा'
BF मागांगफने C चरुल्लेव L 15 C 'रकुणी' L 16 C चकु' ('चरुल्लेव'
G 'रकु' BCF च L 17 B च' C गुहा G गुहा G गुहा C 'रकु' edd 'डिया'

चडुलातिलयं कञ्चरासङ्गलिआलम्बिरयणातिलयम् ।

सढतगडुलसिरभूसासु चाडचाउलयचालवासा य ॥ ८ ॥

चडुलातिलयं कञ्चनभृङ्गलालम्बिरत्नतिलकम् । चडुला रत्नतिलकमित्यन्ये ।

चाडो मायावी । चाउला तगडुलाः । चालवासो शिरोभूषणभेदः ॥ यथा ।

४ जीए तुञ्ज शिहितं चडुलातिलयं च चालवासो य ।

तं चेष्ट चाड अणुसर किं चाउलखण्डणीह मए ॥ ८ ॥ [८]

गणितच्छेअयगिम्हाणिलेसु चारणायचारवाया वि ।

चिह्ना सउलीए चिविडणासए चिच्चचिच्चरया ॥ ९ ॥

चारणभो मन्थिच्छेदकः । कप्रत्ययाभावे चारणो । चारवाभो श्रीमानिलः ।

10 चिह्ना शकुनिकाख्यः पक्षी । चिच्चो तथा चिच्चरो विपिडनासः ॥ यथा ।

ए ह मेळह पहरन्तो ही चिच्चं चिच्चरं च चिह्नं च ।

उअ मयणो माणिसि माणगणितचारख्यचारवायसहो ॥ ९ ॥ [९]

बालम्भि चिह्नचेडा चिह्नं रमणो हुआसणो चिह्नी ।

चिंचिणिचिंचा अम्बिलिआए तह चिंचणी घरट्टीए ॥ १० ॥

15 चिह्नो तथा चेडो बालः । चिच्च रमणम् । चिह्नी हुताशनः । चिंचिणी तथा चिंचा अम्बिका । कैथित् चिंचिणिचिंचाशब्दः समस्त एव अम्बिकाधाचकत्वेन प्रोक्तः । चिंचणी घरट्टिका ॥ यथा ।

L 1 BF कचणकालिं add लिखां B लेचिं AG लेविं L 11 E तुञ्ज B तुञ्ज
E om सिर G वाडुचाउलयवाल L 3 B चडुला G चडुं BF लेविरत्तं BG चडुला (?)
B लिन्नकं L 4 C सेयूपणं, 2 hand delet से L 5 C तुञ्जञ्ज एहिन्ते ॥ चडुला
(?) G य. L 6 BF रेअ L 7 E गदिं BF छेचअ G छेचय E गेम्हा B वारिवाया
L 8 C चिह्नो BF चिन्वाविच्चरया L 9 G एण्ड BF छेदः G बाउ B विह्न. F चिह्न.
L 10 BFG चिच्चो C चिह्नो G तथा BF चिच्चो G चिच्चिरं C नासिक L 11 BCF न
BF विच्च विच्चर च G चिच्च G चिच्चि C चिर L 12 BCF उय G मयणो C माणिसि
L 13 BEFG बालम्भि C चिह्नाचेडा BF चिच्च L चिन्नं G चिन्नं ABCFG हुयासणो E चिन्नी
L 14 C चिंचिणिं BF चिंचिणिचिंचा ABFG अविं add लिखाए BF विवणी ACEFG
चिंचिणी G घरट्टीए L 15 BFG बाल G चिच्चं L 16 B वेंवा F चिंचा BF चिंचि-
णिचिंचाशब्द G चिंचाशब्द कैथित् समस्त एव अम्बिकाच

L 17 CG चिंचिणी.

चिचयणे चिचिणिआचडिण चेडम्मि चिच्चठिअचिन्ना ।

उअ धावइ जणणी चइअ चिचणीचिच्चिकम्माइ ॥ १० ॥ [१०]

मसयम्मि चिल्लिरी रोमसम्मि चिमिणो कुडीइ चिरया य ।

चिक्खल्लो कहमए मुसले चिळूरचेलुपा ॥ ११ ॥

चिल्लिरी मशकः । चिमिणो रोमशः । चिरया कुटी । चिक्खल्लो कर्दमः । 5
चिळूरं तथा चेलुपं मुसलं ॥ यथा ।

चिक्खल्लिअचिरयाए चिल्लिरिडसिआ तुहारिणो चिमिणा ।

कण्डन्ति सयं चिळूरएण चेलुपपाणितुल्लबला ॥ ११ ॥

अत्र चिचइ मण्डयतीति धात्वादेशेषुक्त इति नोक्तः ॥ [११]

. उल्ले चिलिच्चिलचिलिच्चोला परितोसिअम्मि चित्तठिओ । 10

चिरिहिट्टी अ चिणोटी महुपडले चित्तदाऊ अ ॥ १२ ॥

चिलिच्चिल तथा चिलिच्चीलं आर्द्रम् । चित्तठिओ परितोपितः । चिरिहिट्टी गुञ्जा ।
चिणोटीशब्दोऽपि देश्यः । पर्यायभङ्गचा तूपात्तः । चित्तदाऊ मधुपदलम् । केचित् ।
तिणिसम्मि चित्तदाऊ इति पठन्ति तिणिस च वृक्षविशेषमाचक्षते । अस्माभिस्तु
सारतरदेशीदर्शनेन तिणिसशब्दो मधुपदलार्थो व्याख्यातः । तत्र युक्तायुक्तत्वे 15
बहुवृश्चानः प्रमाणम् ॥ यथा ।

L 1 G चिचिं *edd* 'णियां' BF चिचं G चिचं C चं *edd* 'दियं' L 2 BF चय
C उव धाव BF चइय C चइ (sic) G रइय BF चिचिणीं G चिचिणीं BF चिचिं C चिचं
BF कम्माइ C कम्माइ L 3 B समयमि G मसयम्मि AG कुडीइ C या L 4 E चिक्खल्लो
G चिक्खल्लो E मुसले A चेलूरं C चिळूरं G चेलूरं L 5 BF चिल्लिरी G चिल्लिरी रोम ।
चिरिहिट्टी कुटी । G चिक्खल्लो In C चिं कं from 2 *hd* only L 6 C चिळूरं G चिळूरं
CG मुसलं L 7 G चिक्खल्लो *edd* 'ल्लियं' BF चसिय CG दसिया L 8 C चिळूरएण
G चिळूरएण BF पामितुल्लबला C वल्लो G वल्ल L 9 BF चिचइ L 10 C 2 *hd*
आल्ले A चिनिच्चिन्नचिनिच्चिन्ना BF चिनिच्चिन्नचिनिच्चिन्ना C चिनिच्चिन्नचिनिच्चिन्ना C 2 *hd*
चिनिच्चिन्नचिं E चिनिच्चिन्नचिनिच्चिन्ना G चिनिच्चिन्नचिनिच्चिन्ना ABCFG रायम्मि A चित्तठिउ
BF चित्तठिओ CG चित्तठिओ L 11 A चिरिहिट्टी C हिट्टी L 12 AG य C चिणो
ट्टी E चित्तदाऊ ABCFG य L 12 BF चिनिच्चिन्न नया चिनिच्चिन्नं G चिनिच्चिन्न
BF चित्तठिओ C चिचिं G चिचिं B चिरिहिट्टी CG चिरिहिट्टी L 14 BCF तिणिसम्मि
G चित्तदाऊ BCF तिणिस C तिनस L 15 G चित्तदाऊशब्दो G ध्यान *cf* १ ११

सवरो सेषविलिखिलमसुचिलिखीलमरिवहुं तुज्ज ।

चिरिहिडिलोषणो महइ चित्तदाउं न चित्तविअनित्तो ॥ १२ ॥ [१२]

चण्डातकम्मि चिंफुल्लणी चिरिचिराचिरिंचिरा धारा ।

चलिअम्मि अ चिंचइओ शिखासिअयम्मि चिहविओ ॥ १३ ॥

- 5 चिफुल्लणी स्त्रीणामर्धोरुक्कवजम् । चिरिचिरा तथा चिरिंचिरा जलधारा ।
चिंचइओ चलितः । चिंचइओ मण्डित इति तु मण्डिधात्रादेशे सिद्धः । चिहविओ
निर्नाशितः ॥ यथा ।

घणजलचिरिंचिराचिहविआ पयसिअवहुउ चिंचइआ ।

शायणसुचिरिचिरोल्लिअचिंफुल्लणिआउ पिअहुत्त ॥ १३ ॥

- 10 अत्र चिचिल्लह मण्डयतीति धात्यादेशेपूक्त इति नोक्तः ॥ [१३]

दहिए चिरिडिहिल्लं चीही मुत्यासमुत्पतिणे ।

चीवट्ठी भल्लीए चुको मुड्डी चुज्जमच्छरिए ॥ १४ ॥

चिरिडिहिल्लं दधि । चीही मुस्तोद्भवं नृणम् । चीवट्ठी भल्ली । चुको मुष्टिः ।

चुज्जं आश्रयम् । ओत्सयोगे । इति चोज्ज इत्यपि ॥ यथा ।

- 15 सा हिण्डरे तह चिरिडिहिल्लमत्त शयचीत्तिसमयम्मि ।

दढचुक्ककामचीवट्ठिणाडिआ जं जिण्ह नं चुज्ज ॥ १४ ॥ [१४]

L 1 *edd* सेयं B 'विलिखिलं' C (F1) 'विलिखिलं' G 'विलिखिलं' BF 'विलिखी
जमरिं' C 'विलिखीलं' G 'विलिखीलं' G 'वहु' C मुड्डं L 2 C 'हिडिं' G 'हिडिं'
G 'जोयणो' C महइ BF व चित्तवियवित्तो C व CG चित्तवियं L 3 A चिफुल्ल E 'ल्लिणी'
BF चिरिचिरां C चिरिचिरां C *om* धारा L 4 ABCFG चलिअयम्मि AG द C चि BC
चिचइओ F विचइओ AG, C1 *hd* 'इउ' BF शिखासियमि G निजासियं ACEG 'सियं'
C चिसाविओ AG 'विउ' L 5 B (F7) चिरिचिरा C *twice* तथा चिरिंचिरा G तथा चिरा
(*sic*) BF *om* जल L 6 BF चिचइओ G 'इउ' B वलितः C1 *hd* G 'इउ' BF मण्डितं
BCF *om* तु मण्डि G 'रासिद्ध' C सिद्ध L 8 BF 'जलचिरिचिरिचिरा' *edd* 'विया'
C पयसिअ BF पसियं G पयसियं BCF 'वहुआं' BF विचइया CG 'इया' L 9 C 'चिरिचिं'
edd 'ल्लियं' BF 'चिफुल्लं' BF 'णियाउ' C 'णियाओ' G 'णिया' हु *edd* 'पियं' G 'हुत'
L 10 B 'भूक्त' L 11 B चिरिडिहिल्ल C चिरिडिं F चिरिडिं A चीहं C मुच्छासमुच्छं
A 'चिखो' L 12 CG चिचइी In C भल्ली *only* 2 *hd* margin E चुहो ABEF मुड्डीए
A मुज्जम' L 13 B चिरिडिं C चिरिडिं ॥ चीवट्ठी BF मुष्टि L 14 G उत्सयोगे
cf Siddhsh १, ११६ C 'सयोग' BF व इति BF चोज्जमित्यपि C चोदइमित्यपि
G चोज्जमित्यपि L 15 G तह BF चिरिडिं C चिरिडिं C चिरिचिं G एवपीहिं L 16
C चीवट्ठिं G 'चावट्ठिं' *edd* 'ताडिआ' BCF चोज्ज

परिसोसिअम्मि चुंछो ससिणेहे चुण्चोप्फुचा ।

चुल्ली सिलाइ चुडुली उक्का चुणिओ विधारिअए ॥ १५ ॥

चुंछो परिशोपितः । चुण्पो तथा चोप्फुचो सस्नेहः । चुल्ली शिला । अत्र ।
चुच्छं तुच्छम् । इति तुच्छशब्दभयत्वान्नोक्तम् । चुडुली उल्का । चुणिओ
विधारितः ॥ यथा ।

मुन्दर तइ चोप्फुचा अचुप्पविरहग्गिचुडुलिचुडा वि ।

बालधरिअ व्व चुल्ली सा अच्छइ आसतन्तुचुणिअप्पा ॥ १५ ॥ [१५]

चुसासी दासी चुंचुअचुप्पलचुंभला य सेहरए ।

चुसाआ य कलाए छागम्मि अ चुकुडचुलुप्पा ॥ १६ ॥

चुसासी दासी । चुंचुओ तथा चुप्पलो तथा चुंभलो शेखरः । चुसाआ 10
कला । चुकुडो तथा चुलुप्पो द्वागः ॥ यथा ।

चुसासीइ सचुसाआए चुप्पलचुलुप्पिदुडाइ ।

रे जडचुमलचुकुडं अप्पसु कि चुंचुआइणा मज्झ ॥ १६ ॥ [१६]

अत्र चुकइ भ्रश्यतीति धात्वादशेषूक्तमिति नोच्यते ॥

चुप्पालओ गवक्खे वत्थे रावरत्तयम्मि चुप्पालिअं ।

चुल्लोडओ वि जेडे चुसप्पहयम्मि चुसइओ ॥ १७ ॥

चुप्पालओ गवाक्षः । चुप्पालिअ नवरक्त वस्त्रम् । चुल्लोडओ ज्येष्ठः ।

चुसइओ चूर्णाहतः । चुसिओ रेणुविच्छुरित इति तु चूर्णितशब्दभवः ॥ यथा ।

L 1 BF परिसोसयम्मि ACG तियम्मि BF चुंछो C1 hd, चुंछो corr. 2 hd, A चोप्फुचा
BF चुप्पचोप्फुचा C चोप्पचोप्फुचा E चोप्फुचा G चोप्फुचो L 2 C 1 hd, चुल्ला
C चुडुली E चुडुली BF चुणिओ E चुणिओ BF विधारि ACFG रियए C1 hd om विधारि C2
hd reads विधारि L 3 C 2 hd, margm चुलो परिशोप with the remark मूलपुस्तके
भास्ति, om C 1 hd, G पित C चिप्पो C चोप्फुचा BFG चोप्फुचो L 4 G चुत्थमिति
L 6 C तइ ॥ चोप्फुचा C चोप्फुचा G चोप्फुचा BF चोडिनि C चुडनि L 7 cdd वानं
॥ धरिय C च BF आसतन्तु L 8 A चुचुयं BF चुचुयं C चुचुयं E चुचुयं G चुचुयं
C चुप्पन्तु L 9 C चुसाया G अ AG त्ति य BCF चुकडं E चुकुडं ॥ चुप्प
L 10 BF चुंचुओ C चुंचुओ G चुवुड BCF om तथा चुप्पलो B, C 1 hd, शेखर
L 11 C चुकुडो G चुकुडो G om यथा L 12 B चुन्निप्पि C चुडाइ L 13 B चुकुड
CF चुकुड BF चुवुणाइणा G चुवुचा C चड्डा L 14 BF भ्रश्यतीति C भ्रश्यतीति
G पश्यतीति ॥ चैप्पन्तु G चैप्पन्तु नोक्त । L 15 G लड C वच्छे G नव cdd चुप्पनिय
L 16 AG डड C जेडे E जेडे A इड In G from इओ to वात्त. l. 10 torn off
L 17 cdd तिय G डड ज्येष्ठ L 18 G इड G चुसिओ In G चुचूर्णितशब्द illegible

चुप्पासयदारेणं शवचुप्पलिआइ पिच्छपहरन्ती ।

ओ चुल्लोडयजाया चुसइभा देअरेण फग्गुदणे ॥ १७ ॥ [१७]

अलंसम्मि चुंचुमाली चुंचुलिपूरो अ चुलुअम्मि ।

वलयावलिथणसिहवामणएसुं चूडचूअचोला य ॥ १८ ॥

8 चुंचुमाली अलसः । चुंचुलिपूरो चुलुकः । अत्र चुलुचुलइ स्पन्दत इति धात्वादेश-
शेषपूक्तमिति नोक्तम् । चूडो वलयावली । चूओ स्तनशिखा । चोलो घामनः ॥ यथा ।

तुह जलचुचुलिपूरो वि दुल्लहो चुंचुमालिणो चोल ।

मणिचूडमणिडभा चारुचूअभा कामिणीउ किं महसि ॥ १८ ॥ [१८]

माळूरतोत्तराहसिइ चोहसिआ चोढचोत्तचोरलिआ ।

10 चच्चा य हत्थाविम्बे तलप्पहारे अ णायव्वा ॥ १९ ॥

चोढो विल्वः । चोत्त प्रतोदः । चोरली आयणकृष्णचतुर्दशी ॥ यथा ।

चोरलिपवित्तयदणे चोढदलोहिं तए हरो महिओ ।

मयणसरचोत्तणुसा ज तुममेसा अहिसरेइ ॥ १९ ॥

चोप्पडइ अक्षतीति धात्वादेशेषपूक्तमितिह नोक्तम् ।

15

॥ अथानेकार्थाः ॥

चच्चा स्यासकः प्रवृत्तहस्ताघातश्च ॥ [१९]

L 1 C नवचुप्पलिआइ BF 'लियाइ In G from चचु' to ओ 1 2 incl torn off
L 2 C ड cdd चुसइया C देवरेण G देअरेणे L 3 A अलसम्मि BF अलस C अलं
माली A 'मीली E चचु' B चुडु' CE चचु' In G चुडु is illegible AG य ABFG चुलुअम्मि
C चुलुअम्मि L 4 BCEF चलया' CE चलियण' BF वावणेसुं E 'सिहवामणएसुं From वाम'
to य torn off in G E चूडु' BF चूडचूअचोला L 5 C (and G?) चचु' C चचुलि'
cdd चुलुक BF om अत्र BF चुलुचुलइ C चुलुचुल इति G स्पन्दत om C L 6 C अल
यावली BF चुओ स्तनशिखा C 2 hd, also मून' From चोलो to यथा torn off in G
L 7 C च प्रो वि C चचु' G 'आणिणो L 8 BF मणिव्वड' cdd 'मंडिया BF चारुअभा
G 'वृयआ C 'वृयआ C कामिणीओ G किं L 9 G 'सिह' BF 'चोहसिसिया ABCE
'सिया In G सिआ चो is torn off BF 'चोरलया G 'चोत्तलिया E inserts ॥ अथानेकार्थाः ॥
L 10 G चच्चा BFG 'विंवे B सजाप्य' G य C णायव्वा L 11 BF चोढो BFG विल्व
L 12 G पवियत्तछणे G महिइ L 13 C 'सर' G 'णुना BF तुममेसा L 14 C चो-
डप्पड C 'पूक्तमिति नोक्त' B 'पूक्त' इतीह नाक्त L 15 om, A and E here
L 16 BF चच्चा G प्रवृत्त' C प्रवृत्ति'

चंडिज्जो खलकोवेसु चप्फलं सेहरे असच्चे अ ।

कुण्डलवट्टुलदोलाफलयाविसालेसु चक्कलयं ॥ २० ॥

चंडिज्जो पिभुन कोपथ । चप्फल शेखरविशेषोऽसत्य च । सामान्यशब्दा अपि विशेषे वर्तन्त इति हि न्याय । चक्कल कुण्डल वर्तुल दोलाफलकं विशालं चेति चतुरर्थम् । अत्र चड्ड मृदाति मुड्डे पिनटि चेति धात्वादेशेषूक्तमिति ५ नोक्तम् ॥ [२०]

चारो पिआलगुत्तीच्छासुं चिकाप्पतणुअधारासु ।

चम्ममयवारिभण्डे तणुधारादिणमुहेसु अ चिरिका ॥ २१ ॥

चारो पियालवृत्तो बन्धनस्थानमिच्छा चेति व्यर्थ । चिका अल्प वस्तु तनुधारा चेति धर्या । चिरिका चर्ममयजलभाण्ड तनुधारा प्रत्युपधेति व्यर्था ॥ [२१] 10

चिंधालं रम्मे उत्तमे अ चुल्लो सिसुम्मि दासे अ ।

पाणप्पवालमुक्कच्छन्दारुइवइअरेसु चुणओ वि ॥ २२ ॥

चिंधाल रम्य मुख्य च । चुल्लो शिशुर्दासथ । चुणओ चण्डालोऽल्पो बालो मुक्कच्छन्दोऽरोचको व्यतिकरधेति समर्थ । चुणओ विअरओ इति धनपाल । आप्तातार्थे ऽपीति केचित् । [२२]

15

चञ्चुचुलुएसु चुंचुलि अवगमिअसइसहयासु चुंचुलिअं ।

चुंचुलिआ चुअणडिरवरमणाम्बलिमुड्डिज्जूअज्जूआसु ॥ २३ ॥

L 1 BF 'कानेसु A 'कोवेसु B चप्पलं E चुप्पल B ५सरे ABCF य L २ BF 'वट्टुल' C 'वट्टुल' E 'वट्टुल' B 'दोलाफल' C चक्कलय G उक्कयं L 3 B चप्पलं शेखर' BCF असत्य ॥ om हि L 5 BFG उड्ड C 1 hd मृदाति G मृदाति BF 'पून्' इति BFG नोक्त L 7 C चोरे ABCFG पियाल' C 'मृभीच्छासु E 'गुत्तीरथासु G 'छासु BF चिका अप्प' CG 'तणुय' L 8 BF 'वाडिभंडे E 'भंड L 9 C चारो मियान' L 10 B चय L 11 ABCFG य (twice) L 1२ १ पाणप्पाया' ABCFG 'वाल' ABCFG 'वइयरेसु E 'वइयरेसु L 13 G रम्य om B BF य C वा B रिग्गु दासथ C शिशुन' G गुण्ड BFG बान्ने G मुक्कच्छन्दो B मुक्क छन्दो B चारोऽरयो C अराचको L 14 CG चुणव BF विअरओ C 1 hd G 'रड L 15 ABCEF 'चुल्लसु G 'चुल्लसु ABCFG अवगमिय' E 'गम्मिय' CG 'सइहिह' edd 'यासु AC चउल्लिय B युवन्निय EFG 'न्निय' L 17 C चउ' edd 'खिया BF बुअ' C 1 hd 'पडिअर' ABFG 'एयिनि' C 'एयिनि' A 'इड' E 'इडि' G 'इडि'

चुचुली चञ्चुलुकथ । चुचुलि इति लुभविभक्त्यन्तो निर्देशः । चुचुलिभ्रं अय-
धारितं सतृप्णाता च । चुचुणिआ च्युतं प्रतिरयो रमणमभिका मुष्टिदूतं यूका
चेति षडर्थः । प्रतिरय इति सामान्यशब्दोऽपि विशेषे गोष्ठीप्रतिरवे वर्तते । यदाह ।
॥ चुचुणिआ प्रतिरयो गोष्ठ्याम् ॥ केचित् चुचुणिभ्रं चलिते ऽप्याहुः ॥ [२३]

॥ अथ छादिः ॥

छल्ली तजाइ छही सेज्जाए विज्जुलाइ छडा ।

कविकच्छू छंकुइ छुंछुइउ छलिआ छइल्लछप्पसा ॥ २४ ॥

छल्ली त्वक् । छही शय्या । छडा विद्युत् । अत्र छणो उत्सव इति क्षणश-
ब्दभवोऽयमिति नोक्तः । छंकुइ तथा छुंछुइ कविकच्छूः । छलिआ छइल्लो छप्पसो
10 इत्येते त्रयोऽपि विदग्धार्थाः । अन्योन्यपर्यायभङ्गश्चा तु निबद्धाः ॥ यथा ।

कयलीछल्लि छंकुइमम्मुजछाई पि छुंछुइ मुणइ ।

छलिएण छइल्लपिआ तेण विद्या छडवलेण छप्पसा ॥ २० ॥ [२४]

छवडी चम्मं छप्पंती रिअमो जत्थ लिहिअए पउमं ।

तराणुए छउअच्छिक्कोलिआ छमलओ अ सत्तछए ॥ २५ ॥

15 छयडी चर्म । छप्पती नियमविशेषो यत्र पद्मं लिख्यते । छउअ तथा छिक्को-
लिभं तनु । छमलओ सप्तच्छदः ॥ यथा ।

जस्स कए छप्पतिं करेसि छउअन्नि सो वि तुज्झ कए ।

छमलयतल्लमि छिक्कोलिऊण मिज्जेइ मिगछवडि ॥ २१ ॥

L 1 C चञ्चुली G om चुचुली C चुचुलुकथ (sic) BFG चउ हुं G चुचुलुकथ BCF चउ
लीति G चुचुलीति C चउ G नित्य L 2 C चउ cdd गिया B चउत C 1 hd चयते
2 hd चयत L 3 BCF षडर्थो G षडर्थे C वशये 2 hd चरोप BF विशेषगोष्ठीं
CG गोष्ठीं G रवे पि L 4 G छुलुणिया BCF गिया BFG गीणया C om काचित्
BCF गिया G चुचुअ वलिते L 5 om A BCF छादय L 6 G तजाइ B विज्जुलाइ
C विहुं A विज्जं L 7 A कयली छहइओ BG छुंछुं C ईओ ABCFG छलिया
L 8 BF छला उत्स इति C छाणा उत्सव इति L 9 B छकुइ B छुंछुइ BF छइल्लिउ
■ छलित C om इत्य L 10 B ग्याया ■ बडा L 11 BF छरुणइमवुछाई
G इमवुज C छहि BF छुंछुइ C छुंछुइ G छुंछुइ L 12 C छलियेण cdd गिया
L 13 C 1 hd छम्म cdd गियमो CG लिहियए ए पउमो L 14 A छउअच्छिक्कोलिआ
BCF छउअअ G छउय C छिक्कोलिआ ABFG गिया ABFG छमलउ AE य BF सत्तछ
L 15 ■ छप्पती C पम G छउय G लिक्को cdd गिया C तनु G लउ L 17 B छप्पति
C छप्पती G छउयणि L 18 BF छिक्कोलिओ रा ■ मिज्जेइ C छिवडी G छिवडि

अत्र । छडइ मुञ्चति । छज्जइ राजति । इति धात्वादशेषपूक्ताविति नोक्तौ ।

खन्दे छडक्खरो वि हु छासी तक्कम्मि रिच्छए छारो ।

छाही खे छाईओ माईओ लहुअमच्छए छिहो ॥ २६ ॥

छडक्खरो स्कन्दः । छासी तक्कम् । छारो अच्छमल्लः । छाही गगनम् ।
छायावाचकस्तु छाहीशब्दश्चायाशब्दमय एव । छाईओ मातरः । छिहो लघु- 5
मत्स्यः ॥ यथा ।

छाईछडक्खरछाहीमणी ए पणमेसि कह्खु कस्त कए ।

छासीहारिणि धूए छारसिरे छिहण्णिहणे ॥ २७ ॥ [२६]

छिह्णी सिहाइ छित्तं छिविए जारेसु छिसाछिसाला ।

छिह्वं कारिममुच्छुदले छिविअं वाहलीइ छिह्णोली ॥ २७ ॥ 10

छिह्णी शिखा । छित्तं स्पृष्टम् । छिसो तथा छिसालो जारः । जारेष्वित्येकशेषा-
द्बहुवचनात् छिसा छिसालो स्त्रीत्यपि । छिह्वं कृत्रिमम् । छिविअं दन्तुलपदम् ।
छिह्णोली वाहली । वाहलीशब्दश्च लघुजलप्रवाहावाचको देश्य एव यक्ष्यते ॥ यथा ।

छिह्वसिणोहच्छित्तच्छिह्णि छिविएण भोलिकण सिमुं ।

जं नलसि घटकरा त दिसे छिह्णोलिभाइ दिसालो ॥ २८ ॥ [२७] 15

छिप्पीरं च पलाले छिणालो सस्ससत्तउसहम्मि ।

छिह्वरमवि पल्ललए मुहविकोणे अ छिह्वोहो ॥ २८ ॥

L 1. BF छडइ G छडइ G राजने C 'पूजौ इति L 2 A छडक्खरो B ग्यासी
BF रिपुग G छारो In G छ and ज are frequently confounded in the beginning of the
words L 3 BF छाइया A छाडं BF माइयो A माइव G em माइयो CG जह्व
A 'मरण C 1 hd यिरो F जिह L 4 B छड G छड G भज L 5 BCF 'जह
छा' BF छाइयो G जप' L 7. C छड' BCF 'मल L 8 C 'जाली G छार-
तिम छड' C 'अधेने L 9 G छिह्विजाला L 10 G छिह्व C मधुपुत्रे छिह्व
ABCFG छिह्व E बाहली L 11 BF छिसा G छिह्व मया छिह्वान्नी C 'देवगानो
पह BCF पाइ' L 12 G 'मोहउता छिह्वान्नी इत्यपि BCF छिह्व G 'देव
L 13 C 'जाला L 14 C तप्यतिने II छिह्विह्वि C छिह्व छिह्व G छिह्व
छिह्व II छिह्वान्नी C 'जाला F छिह्वान्नी BF 'मोहउता G उता L 15 CG यक्ष्यति
C 2 h 1 रजति C यक्ष्यति G छिह्वान्नी C F 'जाला G 'जाला G छिह्वान्नी L 16. F 'जाला
C em अ BF 'अ मयायन L 17 C छिह्वान्नी G 'देवो L 18 G 'अ छिह्वान्नी
AGD छिह्वान्नी

द्विपीरे पलालम् । द्विपालो सस्यासक्तो गौः । द्विस्तरं पत्वलम् । द्विव्यो-
हो निन्दार्थं मुखविकृणनम् । विकृणितं मुखमेवेत्यन्ये ॥ यथा ।

तुज्झ कए वाहेहिं सा द्विस्तरयं भरेइ दुइ तुमं ।

द्विव्योह्येण तमिकवसि द्विपीरतिणं य द्विपालो ॥ २४ ॥

४ अत्र । द्वियइ द्विहइ स्पृशति । एतौ धात्वादेशेपूक्ताविति नोक्तौ । [२८]

द्विपालुअद्विकोअणद्विहंडया पुच्छअसहरादहिसरा ।

द्विसोभवा य दुवा तह द्विसच्छोडणं सिग्घे ॥ २९ ॥

द्विपालुअं पुच्छम् । द्विकोअणो असहनः । द्विहंडयो दधिसरः । द्विसोभवा
दूर्वा । द्विसच्छोडणं शीघ्रम् ॥ यथा ।

१० यद्विपालुअं द्विसोभवाद्विहंडेहि धयल पुडो सि ।

द्विसच्छोडणगमणे हक्काद्विकोअणो हवसु इरिह ॥ २५ ॥ [२८]

दहिए द्विहिंडिभिज्जं द्विछटरमणं च मिचणकीला ।

छुंदं बहुअम्मि बलायाइ छुई लित्तए छुहियं ॥ ३० ॥

द्विहिंडिभिज्जं दधि । द्विछटरमणं चतुःस्थगनक्रीडा । छुंदं बह । छुई बला-

१५ वा । छुहियं लिप्तम् ॥ यथा ।

छुंदणच्छुहियं गहमुडीणद्विहिंडिभिज्जधयलदुई ।

जाव ह्वं ता तीए द्विछटरमणं सहीहि कयं ॥ २६ ॥ [३०]

L. 1 G सस्यासक्तो B द्विचोली C (FG) द्विचोली D द्विचोली L. 2 G सुखचिं ॥ F वि-
कृणयं or विकृणयं C मुयसेवं L. 3 BCF वाहेहिं G वाहेहिं C द्विस्तरं B दुइ C दुइ
F दुइ G दुइ C तम L. 4. BF द्विचोलेण C द्विचोलेण D विचोलेण G द्विचोलेण
C तिणे च G तिण L. 5 G स्पृशति स्पृशति धात्वाविति नोक्तौ (sic) B पूक्ता नोक्तौ.
L. 6 G लुयं BFG द्विकोणयं G द्विहंडया A पत्व्यं C वरिसरा L. 7 G द्विचो
B द्विसोभवा E भवा BF दुवा G च्छिज्जं L. 8 G लुयं पुच्छ BF द्विकोअणं.
B द्विसोभवा C द्विसोभवा G द्विसोभवा G तथा च्छिज्जं. L. 10 G लुयं B द्विसोभवा
G द्विचो BF द्विहंडेसि C देइ G देहि ॥ पुडो F पुडो L. 11 G च्छिज्जं.
L. 12 G द्विहिंडि BF बिबटं G द्विछटं BF मिचणं, LG मिचणं Thus ॥ no doubt the
correct form. cfr M मिचकणं, मिचकणियं etc G मीचउ U. मिचना It does not, however,
suit the metre L. 13 BCFG बहुं CEG यम्म BCFG बलायाइ BF छुई A लित्तए
BF छुहियं ACEFG छुहियं. L. 14 BF च्छिज्जं. G छुंदं B बहु G बहु G बलाका L. 15.
छुहियं. L. 16. G छुदप्पणं BFG छुहियं C om च्छुहियं गह G ए ह BF भुंटीणं
C भुंटीणं L. 17 CG इय C ताए cdd सहीहि

छुरिअछुरमडिछुंछुंमुसया मडिछुरहत्यअरईसु ।

छेडी लहुरच्छाए छेली थोवणसूणमालाए ॥ ३१ ॥

छुरिआ मृत्तिका । छुरमडी लुरहस्तः । नापित इति यावत् । छुरहत्यशब्दो
अपि देश्यः । पर्यायभङ्ग्या तूपात्तः । छुंछुंमुसयं रणरणकः । छेडी लघुरथ्या ।
छेली अल्पप्रसूना माला ॥ यथा ।

जुत्तं छुंछुंमुसयं करेसि छुरमडिआह छुरहत्य ।

छेलि विअ अणुल्या छुरिआघडिअस्त छेडिजक्खस्त ॥ २७ ॥ [१९]

छेत्तरमणावसुप्पाइ छेभओ हत्यविम्वमि ।

छागामि छेलओ खेत्तजागरे छेत्तसोवणयं ॥ ३२ ॥

छेत्तरं जीर्णं भूर्पाद्युपकरणम् । छेभओ स्यासकः । छेलओ द्वागः । कप्रत्य- 10
याभावे छेलो इत्यपि । छेत्तसोवणयं क्षेत्रे जागरणम् ॥ यथा ।

मसिछेभइलवसणं परिहरिउं छेत्तरं व मं बहिणि ।

सीह कए सो छेलो शिसि वचइ छेत्तसोवणमिसेण ॥ २८ ॥ [२२]

छोम्भो पिसुणो दासमि छोइओ अपिअमि छोम्भयं ।

छंटो जलच्छडासिग्घेसुं छाओ अ भुक्खिआकिसेसु ॥ ३३ ॥ 15

छोम्भो पिभुनः । केचित् छोम्भो खल इति पूर्वदेशीयु पाठं वृद्धा खलशब्दवि-

1. 1 add छुरियं BF छुरमडिहनुमुं C छुरिमाडिहनुमुसया G छुरमडिहनुमुसय
H मडि B अरसु L 2 J छेडी G छेडी B थोव BF मालासुण L 3 add छुरिया
BCF छुरमडी add लुरहस्ती C 1. hd हट BF छुरहस्त L 4 BCF छुंछुं H छुंछुं
BF छेडी C छेडी G छेडी L 5 In G छेडी अल्प 14 torn off L 6 BCF छुंछुं
G छुंछुंमुसय BF करेसि BF मडियाह C मडियाह G मडियाह BF छुरहस्त L 7 BF, C
1 hd मिय G मिय add छुरियाहियम C छेत्तरकस्य L 8 From रमं to छेत्त (torn
off in G C छेत्तरमणुप्पाइ C 2 hd सु BF गुप्पाइ AG छेभउ BF दिवदि G विविदि
L 9 AG छेत्तर L 10 BF जीर्णमुपां C 1 hd H गुप्पा From रण to स्यासकः
incl not legible in G B छेत्तर In G from रमं to इत्यपि torn off L 11 C
छेत्तरमणुप्पाइ C छेभमागण L 12 C छेभज्जइ BF मडिउ C मडिहियु G मडिहियु
C (F) मडिहियु G मडिहियु L 13 BF सीह From ल in विसेण to ल in मडिहियु L 15
torn off in G L 14 C छोमी A छाउ add अपिअमि BF छाउअ C छाउअ
E here inserts अयउमियाणं (sic) L 15 C जलच्छडा E चडा A छाउ C व BCF G
भुक्खि L 16 CG छोमी G on केचित् CG छोमी From वृद्धा to वृद्धा in p 124
1 1, torn off in G

मलब्धाः खलं पिण्याकं व्याचक्षत उदाहरन्ति च । अस्माभिस्तु सारतरदेशीययो-
लोचनेन द्योम्भो पिशुन इति दृष्टमुदाहृतं च । तत्र बहुदृशानः प्रमाणम् । द्योइओ
दासः । द्योम्भत्थं अप्रियम् । इस्वः संयोगे । इति द्युम्भत्थं इत्यपि ॥ यया ॥

तीए कडिलवत्थं उत्तरिथं करिअ मज्झ दंसन्तो ।

किं काहिसि इह असं रे द्योइअ द्योम्भ द्योम्भत्थं ॥ २६ ॥

॥ अथानेकार्थाः ॥

इदो जलच्छटा शीघ्रमेति व्यर्थः । द्योओ वुमुक्षितः कृशश्च । ननु । द्योतोदरी
युवदृशां क्षणमुत्सवो ऽभूत् ॥ इत्यादौ द्योतशब्दस्य कृशार्थस्य दर्शनात्कथमयं
देश्यः । नैवम् । द्येदनार्थस्यैव द्योतशब्दस्य साधुत्वात् । न च धात्यनेकार्थता ।
१० उत्तरमत्र । अनेकार्थता हि धातूनां लोकप्रसिद्धा । लोके च द्योतशब्दस्य द्येदनार्थं
मुक्तास्यैव कवेः प्रयोगो नान्येषामित्यलं बहुना ॥ [३३]

धंसाईरां मलरो गोमयवत्थेसु तह छायां ।

छाया किन्तीभमरीसु छारयं उच्छुसकमउलेसु ॥ ३४ ॥

छाया धान्यादिमलनं गोमयं यत्नं चेति व्यर्थम् । द्योणीत्यपि केषांचित्पाठः ।

१५ द्योया कीर्त्तिभमरी च । छारयं इशुशल्कं मुकुलं च ॥ [३४]

छाइल्लो अ पईवे सरिसे ऊणे सुरुवे अ ।

छिइकुडीसुं छिल्लं छिडं सिंहछन्तधूवजन्तेसु ॥ ३५ ॥

छाइल्लो प्रदीपः सदृश ऊनः गुरूपमेति चतुरर्थः । छिल्लं छिद्रं कुटी च । छिजं
वृत्त्यन्तरमपीति केचित् । छिडं चूडा छत्रं धूपयन्त्रं च । संयोगे पर इदोतोः

L 1 BF खलपिण्याक. BCF ०क्षते L 2 CG द्योओ C इस्वत् G इव उदा.
From एम् in प्रमाणम् to काडिल्लं 1 4 torn off in G C द्योइउ C द्योम्भत्थं F द्योम्भत्थं.
L 3 BCF चहस्व C संयोग C 1 hd वुम्भ BF ०क्षमित्यपि C ०स्थमित्यपि. L 4
C कडिल्लं cdd उत्तरिय करिय L 5 BF अह G अज C र BF द्योइयय द्योअयम्
C द्योइय द्योअय द्योअय L 6 om ABEF In G only अय the rest being torn off
L 7. From इदो to द्योओ incl, torn off in B BF जलत्पटा C जलच्छटा CG न उ
L 8 B ०इया BCF मुदित्यादौ L 9 In G नैवम् to त in द्योत is torn off BI om
from साधुत्वात् to द्येदनार्थं excl 1 10 G साधुत्वात् L 10 C ०प्रसिद्धय G ०प्रसिद्धया च
लोको द्योत C द्योतशब्दस्य साधुत्वात् द्येदना. L 11 BCF मुक्ता अस्वैव G मुक्ताऽस्वैव.
L 12 C धसाइरा धसा BF मन्त्रिणे BF om from गोमयं to भजन incl 1 14 C वच्छेसु.
L 13 A ०सुक. L 16 C छाईल्लो A य G वि B सुरुवे ABCFG य. L 17. A छिइ
A छिइ E छिड G छिड G ०धूवजन्तेसु L 18 C सदृश B गुरूपमेति. L 19. G
वृत्त्यन्तरं. C संयोगे परे BFG परे BCF इदोतो G इदोतो,

कामचार इति क्लृप्तं इत्यपि ॥ [३५]

छिपं भिक्षापुच्छेसु छित्तछीएसु छिकं च ।

छिवञ्चो समूहणीवीसु छिञ्चओ देहजारेसु ॥ ३६ ॥

छिपं भिक्षा पुच्छं च । छिकं स्पृष्टं तुतं च । छिवञ्चो समूहो नीवी च ।
छिञ्चओ देहो जारथ । केचित् छिञ्चयं शलाटुफलमाहुः ॥ यथा । 5

धूआइ पढमगम्भ व रक्खए उअह आदिआ परिणी ।

तुम्बीइ पढमणिग्गयभावन्धुरबन्धणं छिक्कं ॥ ३० ॥ [३६]

छिप्यती वयकसवभेए पिट्टे वि छिपिंडी ।

छिकोडली अ पयरवपामहाछाणाखण्डेसु ॥ ३७ ॥

छिप्यती व्रतभेद उत्सवभेदथेति व्यर्था । छिपिंडी व्रतोत्सवभेदौ पिट्टं चेति 10
व्यर्था । छिकोडली अहिरथः पादाभ्यां धान्यमलनं गोमयखण्डं चेति व्यर्था ॥ [३७]

छिप्यदूरं गोमयखण्डमि तहेअ विसममि ।

सिसुससिसु छुहहीरो छेओ अन्तमि दिअरे अ ॥ ३८ ॥

छिप्यदूरं गोमयखण्डं विषमं चेति व्यर्थम् । छुहहीरो शिशुः शशी च । छेओ
व्रन्तो देवरथ ॥ [३८] 15

छेधो धासयचोरेसु सिहारोमालिआसु छेडा वि ।

छोहो गणाविकखेवा छोआइत्ती अछेणवेसासु ॥ ३९ ॥

L 1 BF छिडमिरयपि CG क्लृप्तमिरयपि L 2 C छित्तछाणसु L 3 AG छिडउ
□ नीवीसु G णीवीसु AG छिउउ L 4 G भिक्षा C 1 hd प्य del. 2 hd G छिउउ
L 5 G छिउउ B केचि च G om from केचित् to छिक्कं incl 17. L 6 BF धूआइ
C धूआइ B¹ गम्भ च BF om रक्खए C धोआइ edd आदिआ L 7. BF तुम्बीइ B¹ माधुर¹.
L 8 G छिप्यती B¹ om वय B¹ नेणसु DI G पिटे एओइ BEFG छिप्यती L 9 G छिको-
डली ABCFG य L 10 B व्रतभेद BF छिप्यती C छिपिंडी C नेके L 11 C अहो¹
L 12 A सारमि AB¹ तहेय CG तहेय C 1 hd विसममि L 13 □ om विसममि
C छुहहीरो AG छिउ ABF दिअरे C दिअरे ABCF य L 14 BF गोमयखण्डमि तहय विसममि
चेति (acc¹) C व्ययं C¹ hd छुहहीरो C 2 hd गुर¹ C शिशु G शशी L 16 B शशी
C धासय edd छोआइत्तीसु AG छेडा E छडा L 17 B छोआ C (F¹) छाम E छोआ
G छोआ BF आउण¹ E आउण¹ edd विसासु

द्वेधो स्यासकश्चौरश्च । द्वेडा शिखा नवमालिका च । द्वेहो समूहो वित्तेपथ ।
द्वेम्भाइत्ती अस्पृश्या द्वेप्या च ॥ [३९]

॥ अथ जादयः ॥

जंगा गोअरभूमी जच्चो पुरिसे तुसे जंभो ।

5 जयरां हयकवचमि जरंडो वुड्डमि जगहली लीवी ॥ ४० ॥

जंगा गोअरभूमिः । जचो पुरुषः । जंभो तुपः । जयरां हयसंनाहः । जरंडो
वृद्धः । जरंडो इत्यन्ये । जगहली नीवी ॥ यथा ।

जयणेहि हया गामा जंगाहि कणा अ जंभवेण ।

महिलाओ जगहलीहि सहन्ति गेहा जरंडजचेहि ॥ ३९ ॥ [४०]

10 जडिअं खचिए जगलं पङ्कसुरे जंबुलो अ वाणीरे ।

गाङ्गुलसिहाइ जवरां जडमि जंभलजहाजाया ॥ ४१ ॥

जडिअं खचितम् । जगलं पङ्किला घुरा । पङ्किलसरको जगलं इत्यन्ये ।
जंबुलो वाणीरः । जंबुलं मद्यभाजनमिति मातवाहनः । जवरां हलशिखा ।
जंभलो तथा जहाजाओ जडः ॥ यथा ।

15 मशिजडिअवासभवणे जगलं जंबुलघरीचिअं शिन्तो ।

जहजाय कीस लज्जसि जवणेचिअहत्यजंभलत्तेण ॥ ३९ ॥

अत्र जगरो संनाह इति संस्कृतसमः । जपइ कथयति । जयइ थापयति । इति
धात्वादेशेपूक्षाविति नोक्तौ । [४१]

L 1 G °कश्चौरश्च CG द्वेडा C समूहो L 2 G द्वेधो स्यासकश्चौरश्च BF अस्पृश्या C अस्पृश्या
द्वेप्या च L 3 om A, ॥ जकाणहि L 4 CEG गोयरां C1 hd जचो A तुजे.
L 5 BF जय हयं G °कवचमि ABCFG जरण्डो ॥ जरण्डो C वुड्डमि G वुड्डमि जगहली
C नीवी L ॥ C गोअर° BF जचो पुरुष B तुस C °संनाहा BCF जरण्डो G जरण्डो
G जगहली L 7 G लीवी L 8 BCF जयणेहि C हया गोमा G जगाहि L 9 G
महिलाड BF जजम्भलीहि C °भीहि G जंभीलीहि B जरण्ड° G °जचेचि L 10 add
जडिय B, C1 hd खचिए G खइए G पंके सुरे B जवलो C जंबुलो G जंबुलो (?) G य E वा
एहि A वाणीरे L 11 BF जगलं C एणंजलं C 2 hd एणहलं A °सिहाइ G जवेड
BF °जाहा° L 12 add जडियं C °घुरको G om from पङ्किलं १० इत्यन्ये BF जगल
मित्यन्ये ॥ जलमित्य° L 13 G वाणीर BCF जवलं G जंबुलं L 15 C मडि°
add °जडिय° BF insert जवुल after जगल add जवुल° B °घरोविय C °घरोचिअ I °घरोविय
G °घरोचिय L 16 BCF जवणेचियं ॥ जवणेचियं L 17 BCF जगर ॥ जगर

जहिमा विअङ्गगाहा जवयजवरया जवङ्गुरए ।

जंधामओ अ जंधालुअम्मि जंवालयं च जलणीली ॥ ४२ ॥

जहिमा विदग्धरचिता गाथा । जवओ तथा जवरओ यवाङ्गुरः । जंधामओ
तथा जंधालुओ द्वावप्येतावन्योन्यपर्यायतया जङ्गलवाचकौ । जंवालं जलनीली ।
शेवालमित्यर्थः । जलनीलीशब्दो यदि संस्कृते न रूढस्तदा देश्यः ॥ यथा ।

जंधालुए एइअडं गया सि जं तुह तणुम्मि जंवालो ।

तह जवरयगोचीओ तुह जहिमं तत्थ गायन्ति ॥ ३३ ॥

तं जवयगोरअङ्गि भरिडं जंधामओ हविअ वच्च ।

जलणीलिटुग्गमग्गो ए विअम्भइ पाउत्तो जाव ॥ ३४ ॥ [४२]

जच्छंदओ सतन्तम्मि जक्खरत्ती अ दीवाली ।

10

जसोहणो शिसिअरे जंधाछेओ अ चच्चरए ॥ ४३ ॥

जच्छंदओ स्थच्छन्दः । कप्रत्ययामावे जच्छंदो । जक्खरत्ती दीपालिका ।
जसोहणो राक्षसः । जंधाछेओ चत्वरम् ॥ यथा ।

मशियलएहि कुणन्ती जंधाछेअम्मि जक्खरत्ति थ ।

जसोहणाण वि तुमं शिसि जच्छंदेण किं जरसि ॥ ३५ ॥ [४३]

15

विहविअम्मि जगडिओ जंभणाआई जहिच्छभणिराई ।

जरलदिअजरलविआ गामीणे ऊरुए जहणरोहो ॥ ४४ ॥

1. 1. ॥ जहमा A विअङ्ग B C E F विअङ्ग G विअङ्ग B जवयजवरया E जवङ्गुरए D ऊरुए.
L. 2. CG जंधामड G य G लुवम्मि B C F G जंधानय C जवणणीन्ता. L. 3. B जहमा
॥ विदग्धरचिता C om तथा. BG जंधामड L. 4 G लुड H जंधानं CG (F1) जंधानं.
L. 5. C तेया C जंजणीनी F सम्भूत B om न. G has it after तथा. L. 6. C एअयड
G एअतड G गयानं B1 जवलो C D G जवलो I do not think it necessary to correct this
to जवज. The word may also be a masculine L. 7. G गोरीण L. 8. B F जवय
C जवय G गोरीण C अम्मि C 1 hd भरिओ C 2 hd भरिड C 1. hd. B वड add.
हविय L. 9 C om ए C विअम्भइ G विअम्भइ L. 10 B जवयजओ AG एड A B C F G
य E दीपात्ती. L. 11 A जसोहणो B C F G जसोहणो A B F G शिसिअरे B शिसिअरे
A एड G य B F वचरण C 2 hd चत्वरम् L. 12. B सुच्छंद C जवयजत्ती
L. 13 add. जजंजणी G जंधानं B F वचरण C 1. hd जवयज. L. 14. add. जजंजणी
B जवयज जजंजणी B C F न. L. 15 CG जजंजणी G मुग्ग. L. 16. A एड add.
विअम्मि AG एड A जंधामड वि जहिच्छभणिरे य C जंधामड B E G जंधामड G जंधामड
L. 17 C जजंजणी B F हिय A E G हिय C जजंजणी (sc) A B E F G विअ G गामीणे
C ऊरुए जहणरोहा.

जगदिभ्यो विद्राविनः । कर्दर्यित इत्यर्थः । जंभणभ्यो यथेष्टवक्ता । जंभणभ्यो
इति केचित् । उभयत्रादिप्रहणात् । जंपिच्छभ्यो यथावृष्टमभिलपिता । जंपिच्छरमगिरो
यो यथावृष्टं तदेव मृगयते । इत्यादि । अत्र । जभडइ त्वरते । इति धात्वादेशोपूक्त-
मिति नोक्तम् । जरलदिभ्यो तथा जरलविभ्यो धामीणः । जहणरोहो ऊरुः ॥ यथा ।

5 जरलदिभ्याइ दहुं पवणान्हसन्तंसुधं जहणरोहं ।

भो कामसरजगदिभ्या जरलविभ्या हन्ति जंभण्या ॥ ३६ ॥ [४४]

जहणूसवमदोरु जंकयसुकओऽणसुकयगिज्झमि ।

जाडी गुम्मं जाई सुरा कविट्ठमि जाऊरो ॥ ४५ ॥

जहणूसयं अर्धोरुकम् । जंकयसुकओ अल्पसुकृतपादः । जाडी गुल्मम् । जाई
10 सुरा । जाऊरो कपित्थः ॥ यथा ।

जाऊरजाडिकणटयफडिरजहणूसवा वि तेण समं ।

जाईलुद्धा पचसि जंकयसुकया सि तं पुत्ति ॥ ३७ ॥ [४५]

जालघडिआ सिरहरे जिग्घिअमोसिंघिअत्यमि ।

जिसोम्भवा य दुव्वाइ जीवयमई अ वाहमई ॥ ४६ ॥

15 जालघडिआ चन्द्रशाला । जिग्घिअं प्रातम् । अत्र जिग्घिअं मुक्तमिति भुजिधा-
त्वादेशभवम् । जिसोम्भवा दूर्वा । जीवयमई मृगाकर्षणहेतुर्व्याधमृगी ॥ यथा ।

L 1 G विद्राविनः C जंभणभ्यो G एतः. B जंभणं G भणे. L 2 B उभयविभ्यो G पच्छ
BF 'लपिता BF जंपिच्छरं G जंपिच्छरं. L 3 CG om यो BF om यद् once, C reads
यद् वृष्टं CG मृगयते C अत्र च । C 1. hd जडइ 2 hd. अडइ G जयडइ त्वरयतीति.
L 4 C जरलविभ्यो C 2. hd. 'दिभ्यो F 'लदिभ्यो C om. तथा C जरलविभ्यो G जरविड BF
धामीणः C जहणरोहो ऊरुः. L 5 B 'द्विधाई C जरलदियाइ C 2 hd. 'हिं G 'दियाइ
C दहुं G वहु BF पवणहसन्तं G सुध. L 6 C 1. hd. G उ C कावां cdd 'दिया
C जरलं cdd. विया BF om. हन्ति जं CG जंभण्या. L 7. AG 'मदोरु BF 'मदोरु
C 'मदोरु G 'मुक्तयो BF 'कयो AG 'कड A 'गिज्झमि C 'गिज्झमि. L 8 E करिहमि.
L 9. BF जहणूसवमदोरुक (F 'हं) G जरणूसव G 'कड From जाडी to ऊ torn off in G.
L 11. From टय to सवा illegible in G. BF जहणूसवा DF तेस. L 12. G जाईं C 'लुद्धा
पचसि G 'सुकया In G from तं to घिअं 1. 13 torn off. L 13 cdd 'घडिया ABCF जि-
ग्घिअं BF 'मोत्ति' ABCFG 'घिअं A 'यहमि and then adds again 1 8. L 14. E
जिसोम्भवा BF 'म्भव B दुवाइ A दुव्वा य In G व्वाइ जीं is illegible A जीवयं cdd य C om.
अ वाहमई 2. hd. remarks अपूणं G थाह. L 15. cdd. 'घडिया BF चन्द्रशाला BCF
जिग्घिअं In G from घिअं to दूर्वा incl. 1 16 torn off BCF जिग्घिअं. BF om. भुजि-
L 16. G जीवयं the next word is illegible down to स B 'हेतुव्याध'.

जालघडिआइ जा तं ण शिअसि जीवयमहं व भयणस्स ।

ता भम हरिणो व्व तुमं कुलटाजिसोम्भवाउ जिग्घन्तो ॥ ३८ ॥ [४६]

अत्र जीहइ लज्जते । इति धात्वादेशेषूक्तमिति नोक्तम् ।

जुसो छेगे जुअलो तरुणे अपरिग्गहम्मि जुंजुरुडो ।

जुअलिअजुसुमिह्ता दुगुणिअगहणा जूअओ अ वणीहे ॥ ४७ ॥ ५

जुसो विदग्धः । जुअलो तरुणः । जुजुरुडो अपरिग्रहः । जुअलिअं द्विगुणितम् ।

जुसुमिह्त्तं गहनम् । जूस्मिलयं इति गोपालः । जूअओ चातकः ॥ यथा ।

जुंजुरुडाए घणायजुअलिअविसमसरवेअणाइ मह ।

दुहजुसुमिह्तावत्यं कह जूअअ तस्स जुसजुअलस्स ॥ ३९ ॥

अत्र । जूरवइ वच्चति । इति धात्वादेशेषूक्तमिति नोक्तम् ॥ [४७]

10

जेमणायं दाहिणए अङ्गे जो रं च जो किरत्यम्मि ।

जोक्खमचोकखे जोओ चन्दे जोग्गा य चाडुम्मि ॥ ४८ ॥

जेमणायं दक्षिणामङ्गम् । हस्तादि । जो रं यः किरत्यर्थे । जोक्खं मलिनम् ।

जोओ चन्द्रः । जोग्गा चादु ॥ यथा ।

जयसिरिणिवासजेमणभुअ तुह गुणवस्सयम्मि का जोग्गा ।

15

जो रं जसेण चालुक जोक्खमवहरसि जोअस्स ॥ ४० ॥ [४८]

L 1 BFG 'पडियाइ C 'पडियाइ From छ to जिग्घन्तो ! 2 incl torn off or illegible in G BCF एणिसि C नणं यस्स L 2 C रिणो C 'रुणायो L 3 अअ जी' नं' torn off in G C लज्जत L 4 From जुसो to छा in गहणा । 5 torn off in G BCF छेगे BCF परिग्ग A जुंजुरुडो L 5 E जुअलिअ BF दुगणियं C दुगणियं E 'गहणो BF जुअअ G जुअअ AB E F य G अ CG वणीहे C 2 hd न L 6 G जियजो From छ in तरुण to क in घणाय । 7 torn off in G BF जुंजुरुडो C जुअनियं L 7. ॥ गहण BCF 'मिह्तावति B गोपाल L 8 C जुंजुरुडाए BF जुंजुरुडो जुंजुरुडो G 'जुअनियं C 'जियं BF 'वेयणाइ In G from घणाइ to नमिनि । 10 torn off L 9 BF दुहजुसुमिह्ता C 'वत्थं C जुअअ L 10 C वत्थनीति L 11 A जेमणयं L 12 From जाऊव to करं in जोऊव । 13 torn off in G B जाउ E जाया E जाणा E चाडुम्मि L 13 BF क प्रय C य, C 2 hd य om ॥ जिरियर्थे ॥ the reading of all the MSS. (BCDF) I think we should read जिरियर्थे, the form जिर being foreign to the Sanskrit, though usual in Pāli and Prākṛit Astoत्रोर cfr 6s १० L 14 G जाउ C जोग्गा G चाडु L 15 C निपाय C 'भुअ From अअ to जाअस्स ! 16 torn off in G L 16 C 'वेति जोअस्स

राक्खत्ते जोडं जोइसं च जोई अ विज्जूए ।

खलिअम्मि जोइरो जोइक्खो दीवम्मि जोडिअो वाहे ॥४९॥

जोड तथा जोइस नत्तवम् । जोई विद्युत् । जोइरो स्खलितः । जोइक्खो दीपः । जोडिअो व्याधः ॥ यथा ।

४ मेहम्मि पिहिअजोइसवइजोडे रुहरजोइजोइक्खे ।

हिण्डन्ति भजोइरया धम्महजोडिअसराहया कुलडा ॥ ४९ ॥ [४८]

रायणम्मि जोअणं तह खज्जोए जोइअं जारण ।

जोइंगणो अ इन्दोवे जोवारीइ जोसालिआ ॥ ५० ॥

जोअणं लोचनम् । जोइअो खद्योतः । जोइंगणो इन्द्रगोपः । जोसालिआ
१० जोवारी । धान्यम् । जोवारीशब्दोऽपि देश्य एव ॥ यथा ।

चलजोइअजोइंगणमिक्खिअ जोसालिअकारणं कालं ।

कासयवहुउ हरिसा उप्फुल्लयजोअणा इन्ति ॥ ४९ ॥ [५०]

जोव्वणणीरं तह जोव्वणवेअं जोव्वणोवयं च जरा ।

जरहं लहुपिठरे कसिणए अ जंपणमकित्तिवयणोसु ॥५१॥

१५ जोव्वणणीर तथा जोव्वणवेअ तथा जोव्वणोवय ययपरिणामः । जोव्वण-
शीरो जोव्वणोवओ ऋक्ष इति चतुष्पद्वर्गं यत्केनचिदुक्त तस्य समोह एव ॥ यथा ।

जोव्वणणीरं तरुणत्तणे वि विजिएन्दिआण पुरिसाण ।

जोव्वणवेए वि ण जोव्वणोवय होइ इअराण ॥ ४३ ॥

L 1 B नक्खत्ते In G ए is torn off E जोह A जोइस BCFG य BF विद्यु G विज्जूए
L 2 cdd खलियम्मि A जोडिउ G वाहे L 3 From जोड to स्खलित incl 1 3 torn off
in G BF स्खलित L 4 G जोडिउ L 5 ABEFG पिहियं C पिहियां G om वइ Bom जोइ
L 6 G हिण्डति य जो BFG जोइयं C जोइयं BF सगहया G सराहडोडियसराहया as it
seems L 7 BCFG जोयण A जोइअ BCFG जोइय L 8 BF जोइंगणे ABCE
य G वि A इओवे G इओवे A जोवारी G जोवारी वि E पीइ cdd लिया L 9 CG जोयणं
BFG जोइउ cdd लिया L 10 C जोवारी L 11 C (F?) G वलं B जोइया
CG (F?) जोइयं cdd मिक्खिय जोसालिय L 12 C वहुओ BF उप्फुल्लियं C ओप्फु-
ल्लियां CG जोयण L 13 C 2 bd जोव्वणणीर G नीर A तहा cdd वय A एणव्वय
After जर E adds अयाअकार्या L 14 ABEFG य L 15 C om तथा cdd
वय L 16 C एणव्वओ G वउ L 17 BF तरुणत्तमिणे C जिएदिं G जिइदिं cdd
दियाण L 18 C वए वि न जोव्वणवेए वि न जोव्वणोवय BF जोव्वणवय cdd इयराण

॥ अथानेकार्याः ॥

जगह लघुपिठर कृष्ण चेति व्यर्थम् । जपणं अकीर्तिर्वक्त्रं च ॥ [५१]

वेडिसवस्तुसुं जंबुओ अ गामणिविडेसु जणउत्तो ।

जचंदणमगरु कुङ्कुमं च जोवो अ विन्दुयोवेसु ॥ ५२ ॥

जंबुओ वेतसवृत्तः पश्चिमदिक्पालथ । जणउत्तो भामप्रधानपुरुषो विटथ । 5
जचंदण अगतः कुङ्कुमं च । जोवो विन्दुः स्तोकं च । अत्र जूरइ विद्यते कुड्यति
चेति धात्वादेशेषूक्तमिति नोक्तम् ॥ [५२]

॥ अथ झादयः ॥

संततवरिसम्मि झडी झखो तुडे झला य मयतरहा ।

झंटी लहुदकेसेसु पीलुमायासु झंडुअझमाला ॥ ५३ ॥ 10

झडी निरन्तरवृष्टिः । झखो तुष्टः । झला मृगतृष्णा । झंटी लघूर्ध्वकेशः ।
झंडुओ पीलुवृत्तः । झमाल इन्द्रजालम् ॥ यथा ।

या झडि झखो वि रवी कुणइ झल चेअ इत्थं मरुदेसे ।

मुच्च झमालाह लुलन्तझटिओ झडुआह चुण्डेसु ॥ ४४ ॥ [५३]

झंडालिझंखरझरया असईसुकतरुसुअरेसु ।

झज्झरिझरुआ खिक्खिरिमसएसुं झंपणी पम्हे ॥ ५४ ॥ 15

झडली असती । झखरो शुष्कतरुः । झरओ सुवर्णकारः । झज्झरी स्पर्शप-

L 1 om A, and E here L 2 add अपणमकीर्तिं G °नित्तव च L 3 BF जंबुओ
G जंबुअ AEG य BCF गामणिं G °विडेसु L 4 B जचंदणं G जचंदं EG °गरु
BF कुङ्कुमु ABCFG य G विटुं G °योएसु L 5 BF जंबुओ G जंबुअ G पच्छिमदिग्पा
L 6 BF जचंदण G जचंदण CG अगत B कुङ्कुम BF चिदु L 7 H om चेति
L 8 om A E ॥ झकारादि ॥ L 9 C °वरिस्सिभि BF झडी A कडी G om झडी A कणो
D झखो L 10 A कडी C लहुदं G लहुदं A °भाया य BF झंडुअ C झंडुअ E झंडुअ
D झंडुअ L 11 BF C 1 hd झपो G झखो G झणी L 12 B झंडुओ F झंडुओ
G झंडुअ om C, C 2 hd झण्ट C om पीलुं C 2 hd पीलु L 13 add चय DCF दिरो
L 14 CFG झमाला C °झडिओ G °झण्टि BFG झंडुयाइ C झंडुयाइ BF चुण्डेसु C चुण्डेसु
L 15 H झज्झरिं G °झरया BF °सुखतरुं G °सुखरुअरेसु C °सुखया L 16 A झज्झरिं
H झझरिं C झझरिं C °झाया G °झरया A कित्तिरि BF खिक्खिरिमं C खिक्खिरं E कित्तिरि
B °मसएसु L 17 C झसरो G झसउ G om झरओ सुवर्णकार C झझरी G झझरी
C adds लिक्खिरी C 1 hd चन्द्रानां F चाण्डा

रिहारार्थं चण्डालादीनां हस्तयटिः । खिक्खरीति । झरञ्जो मशकः । मशकयाचक-
शब्दाधीर्यामपि वर्तन्ते । यदाह । मशकाख्याधीर्यामप्युच्यन्ते काव्यतत्त्वज्ञैः ॥
इति । झंपणी पद्यम् ॥ यथा ।

झरञ्जालम्मि मीलितझंपणिञ्चं झञ्जरीकरविरुत्तं ।

8 झंखरतलम्मि झरयाहमं हवा झंडली रमइ ॥ ४५ ॥ [५४]

वयगिज्जे झक्किअझिंखिआ झरंको अ तिणपुरिसे ।

झंठिअझंटलिआओ पहरिअचङ्कमराअत्येसु ॥ ५५ ॥

झक्किञ्चं तथा झिंखिञ्चं यचनीयम् । उज्झिञ्चिञ्चं यचनीयमिति तु उत्पूर्वेण
झिंखिञ्चशब्देन सिद्धम् । झरंको तृणमयः पुरुषः । झरंतो इति केचित् । झंठिञ्चं
10 प्रहतम् । झंटलिआ चङ्कमराम् ॥ यथा ।

एा कुणान्ति झंठिञ्चं एा य झंटलिञ्च झक्किआह अगणन्ता ।

तुह कुमरवाल रिडणो अझिरिञ्च रसागिरे झरक वर ॥ ४६ ॥

अत्र । झडइ शीयते । झंपइ भ्रमतीत्यादयो धात्वादेशेषूक्ता इति नोक्ताः । [५५]

दड्डम्मि झलुसिअं तह झलुंकिअं झामिअं चेअ ।

15 झंकारिअझंखरिआ अवचयणे झोलिआइ झलझलिआ ॥ ५६ ॥

झलुसिञ्चं झलुकिञ्चं झामिञ्चं त्रयमपि दग्धार्थम् । झकारिञ्चं तथा झंखरिञ्चं

L 1 G om हस्त C om here खिक्खरीति BCF झरञ्जो G झरञ्ज L 2 BF 'धीर्यं'
C 'धीर्यां' B वर्तते BF 'धीर्यां' C 'आर्यां' G काटं B (Γ) 'झैरिति' G 'झैरिति' L 4 BF
गहयां C कस्तूआ BCG मीलियं F मीलियं G 'झंपणिय' BCF 'णिय' BI 'झझरी' C 'झझरी'
G 'झझरी' L 5 BF हाहा G हडा L 6 cdd झडियं E 'झडिय' G 'झिंखिया' ABCF 'खिया'
A झरञ्जो BCFG य C 'गुरुते' G 'गुरिती' L 7 BF झण्यं ACG झडियं C 'झखलिया' नो
ABCFG 'झियाड' ABFG पहरियं C पहरियचकं BFG 'हृत्पेसु' L 8 cdd झक्कि
ABCFG झिंखियं G झिंखिय G om वचं उज्झिं C उज्झिंखिय BF 'खिय' BF उत्पूर्वेयदि-
खियं G उत्पूर्वेस्य L 9 C झिंखियं G झिंखिलशब्देन सिद्ध B 'मयपुरुष' G झरता G om
केचित् cdd झण्यं L 10 BF प्रहत G प्रहित cdd 'झिया' L 11 cdd झडिय G अ C 'जियं'
G अगियाइ BF 'याइ' C 'याइ' G अगणता L 12 C नुमरं G 2 hd नुमरं BCF अडा-
किय C अझखिय B झरक C च G य L 13 BFG शीयते BF भ्रमेती C वमती C ॥ hd
वमती G धमत्यादयो BFG 'पूक्ता' G om इति नोक्ता L 14 A दड्डम्मि BFG दग्धं
C दड्डम्मि C 2 hd झलुं cdd. 'खिय' A झलुं ABCEFG 'किय' BF झामि (sic) ACE झामिय
A भेए C चेय L 15 ABCEFG झकारियं AEG 'झंखरिया' BI 'झंखरियं' C 'झंखरिया'
BF अवचयणे A झोलियाइ BFG झोलियाइ CE झोलियाइ cdd 'झलिया' C ॥ hd 'झलिया'
L 16 BF झलुसियं C झलुसियं G झलुसियं B झलुसियं C झलुसियं F झलुसियं G झलुसियं
cdd झामिय BF त्रयमपि य त्रयमपि दग्धार्थं C दग्धार्थं cdd झंकारियं C झंखरियं

भवचयनम् । झलझलिष्ठा झोलिका । झोलिकाशब्दो यदि संस्कृते न रूढस्तदायमपि
देश्यः ॥ यथा ।

तावझलुंकिअदवझलुसिओ तुह पयावझामिओ अ रिऊ ।

फलझकारिअदलझखरिआइं कुणइ झलझलिअहत्यो ॥ ४७ ॥ [५६]

झाडं लयगहरो झामरो जरी झाउलं च वजणिफले ।

झारुअझिरिंडझीरा चीरीजरकूवलज्जासु ॥ ५७ ॥

झाडं लतागहनम् । झामरो प्रवाहः । झाउलं कर्पासफलम् । झारुआ चीरी ।
झिरिंड जीर्णकूपः । झीरा लज्जा ॥ यथा ।

झाउलचुण्टणकज्जे अझीर कह झामरं णिओएसि ।

झारुअझाडच्छसे झिरिंडए एस जं पडिही ॥ ४८ ॥ [५७] 10

झुखो वज्जविसेसे झुत्ती छेअम्मि झुडमलिअम्मि ।

झुत्तुरिझुंटाणझुंझुंमुसया गुम्मणवहमणादुहेसु ॥ ५८ ॥

झुखो तुणयाख्यो वाद्यविशेषः । झुत्ती द्वेदः । झुड अलीकम् । झुत्तुरी गुल्मः ।
झुंटाणं प्रवाहः । अत्र झुखइ जुगुप्सते । इति धात्यादेशेषूक्तमिति नोक्तम् ।
झुंझुमुसयं मनोदुःखम् । झुमुझुमुसय इत्यन्ये ॥ यथा ।

15

तुह णत्थि झुंझुत्ती झुंटाणतडझुत्तुरीसु णाओ सि ।

झुंझुमुसयवईए मह कहिअ तत्थ झुखवाएहि ॥ ४९ ॥ [५८]

L 1 BFG C1 hd झलिया C1 hd कल C2 hd झुलिया BF झानिका cdd झोन्धियायदो
edd त्हा झयमपि L 2 G नहेय्य L 3 BFG झुलुकिय C किय B (F) झुलुसिड
झुलुसिओ G झुनड C पयाझा G निड B रिउ C रिओ L 4 odd रिथ cdd रिथाइ
G om ऊणइ BF झलिझलिय G झलह CG लिय L 5 C लयगहरो C2 hd लता C
झरी जाउल C2 hd झाऊलं BF व A वयणि BF वजणि L 6 C झारुअ G झाउय
B झिरिंड A झिरिंड B डझीरा ABEF चीरी L 7 C झाऊलं C कर्पास फल
F कार्पा L 8 झीरिंड G कीर्णकूसूप C झीरी L 9 BF झुडकज्जे B अझीर
BFG झिउएसि L 10 C झारुअ C च्छास G डझच्छने C पडिही L 11 B झुखो
AE झखो A झसी CG छेयम्मि BF झुडम BCFG नियम्मि L 12 AC झुलरि BF
झुडण C2 hd झुडण om C1 hd BF झुंझुंमु E झुणया L 13 BF झुखो
C दणया BI झह G झुडमलीकं CG झुलरी G गुल्म L 14 C झुडण BF प्रवाह
C प्रवाहा G जुगुप्सत CG झुंझुमुसय L 15 BF झुंझुमुसयमित्यन्ये C झुंझुमुस-
यमित्यन्ये G सयमित्यन्ये L 16 CG णत्थि B झुह G झुत्ती C नह G नण
C झुलरीमु B वझु G णाड L 17 cdd झुंझुं cdd करिय B झुंझुं and so several
times झ instead of झ in the beginning of the words BF वाएहि

झूरं कुडिले झेरो जरघण्टे झेंडुओ वि कण्डुअए ।

अद्धमहिसीइ झोड्डी झोडणो चणायधसम्मि ॥ ५९ ॥

झूर कुडिलम् । अत्र झूरइ स्मरतीति धात्वादेशेषूक्तमिति नोक्तम् । झेरो
जरघण्टः । झेंडुओ कन्दुकः । झोड्डी अर्धमहिषी । झोडणो चणकधान्यम् । शुष्क-
॥ चणकशाकमित्यन्ये ॥ यथा ।

झोडप्पद्धेत्तकखे झोड्डीओ कणउबद्धेराओ ।

उअ चारइ गोववह खेळन्ती झेंडुएण झूरगई ॥ ५० ॥ [५९]

वाहम्मि झोडिओ झोंडलिआ रासयसरिच्छकीलाए ।

टङ्कच्छिस्मानसतडतडत्यदीहगाहिरेसु अससहो ॥ ६० ॥

10 झोडिओ व्याधः । झोंडलिआ रासकसदृशी क्रीडा ॥ यथा ।

झोडलिआए खेळन्तु ताव वालाड हरिणिआड व्व ।

आरोविऊण चाव पहेरेइ थ कामझोडिओ जाव ॥ ५१ ॥

॥ अयानेकार्या ॥

झसो टङ्कच्छिचमयशस्तडस्तटस्यो दीर्घगम्भीरथेति पञ्चार्थ ॥ [६०]

15 गयराइसुं झत्यं च झंपिअं तुडघट्टिएसुं च ।

झसुरं तम्बोलत्येसु झंडुली असइकीलासु ॥ ६१ ॥

L 1 BF झेरा A जरघणे C वरं G झरघणे A झडुव BF झेंडुओ E झेंडुओ G झेडुव C अ
pro डि BEFG कंदुअए cfr 11, 103 L 2 AE अहं C अहं A सीए EG झोवो A झोडणो
BF चणायं AG धम्मम्मि L 3 B(F)G कुडिले C स्मरति इति BF उझेरो झरघणं
L 4 C जरघट BF झेंडुओ C झडुओ G झडुव BF कडुक C कण्डुक G कंदुक From
झारी to प्यो torn off in G C झण्णो L 5 G चणकपाशां L 6 G झोटीव BF वद्धं
G चद्धं C झेराओ G राड L 7 BCF उअ BF वारइ From खेळन्ती to लिआ 1 8
torn off in G BF झेंडुएण L 8 A झोडि C झोडं cdd निआ BF सरिच्छं
C सरिच्छं E adds ॥ अया ५ नेकार्या ॥ L 9 C टङ्कच्छि BFG छिआं E टिसां
L 10 From डिओ to ड in वालाड 1 11 torn off in G BF झोडलिया C झोडिलिया
B क्री (sic) L 11 BF झोडलिया C डलियाए (mc) BF ताव चालाड C वालाड cdd
णिआड BF वा C थ L 12 BF वाव cdd न G डिड In G जाव is torn off
L 13 BF om this line In G from this line to पिअ 1 15 torn off L 14 C छिसमं
cdd om तण्ण C पञ्चार्था L 15 A हेसु C झच्छ cdd झपिय BF धम्मिओसुं
॥ पडिण्णु L 16 BF झसर BFG तवो G लखेसु B झंडुली C (P) झुडनी LG झंडुली
E असइ From इकी to थय in पन्हत्य 1 3 of next page torn off in G

शत्यं गते नष्टं च । शंषिभं वृष्टितं घटितं च । शहरं ताम्बूलमर्थथ । शंडुली
असती क्रीडा च ॥ [६१]

पल्लव्याकुट्टेसु शसिभ्रं चीहिमसएसु शिहिरिआ ।

अङ्गकिडएसु शीणं अच्चत्ये अच्छए अ झूसरिअं ॥ ६२ ॥

शसिभ्रं पर्यस्तमाकुष्ट च । अत्र शंखइ संतप्यते विलपति उपासभते निःशसिति ५
च । शरइ स्मरति शरति चेति धात्वादेशेपूक्तमिति नोक्तम् । शिहिरिआ चीही-
तुणां मशकथ । शीणं अङ्गं कीटथ । झूसरिभं अत्यर्थं स्वच्छं च ॥ [६२]

॥ इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायां देशीनाममालायां तृतीयो वर्गः ॥

L 1 C अच्च add शंषिभ C च्छदित pro वृष्टित B शंडुली C शूटली G झुडली
L 3 BF पल्लव्याकुट्टेसु C ल्हच्छाकुट्टेसु E ०कुट्टेसु G ०कुट्टेसु add शसिभ्र BCFG चीहि C 2.
hd ins तिण add ०रिया L 4 G अगीक, from डएसु to लभते । 5 torn off B ०कडएसु
C (F') ०कीडएसु E उमीण A सछइए pro अच्छए ABCFG य C झूसि add ०रिय
L 5 add शसिभ्र C माकुष्ट थ C झपइ C उपलभते BF नि शसित C निस्वसिति G om
नि शसिति L 6 BF स्मरेति BF om शरति From मिति to चन्द्र । 8 torn off in
add ०रिया BCF चीही L 7 B मसरुथ C शीणमङ्गकटथ C 2 hd ०कीट BF कटथ
C 1. hd झूसिभ्र BF, C 2 hd ०रिय C स्वस्थ च । उभयं ३३५ ॥ L 8. BOFG इत्या
स्वीपल्लदेशीशब्दसमहृत्तौ (C om सग्रह) वर्ग is torn off in G BCF add ग्रंथार्थ (C only
अ) २५४ । E has only इति ६ व

॥ अथ ठादयः ॥

टमरो केसचए टंकिअं पसरिए विमोडणे टसरं ।

टसरोट्टं सेहरए टट्टइआ जवणिआए अ ॥ १ ॥

टमरो केसचयः । टंकिअं प्रसृतम् । टसरं विमोदनम् । टसरोट्टं शेखरः ।

५ टट्टइआ तिरस्करिणी ॥ यथा ।

मा संठवेसु टमरे टसरिअचूअडुराण टसरोट्टं ।

टंकिअमयडुजुहाइ अन्तरे देसु मामि टट्टइअं ॥ १ ॥ [१]

टंवरओ भारिअए करालकसम्मि टप्परओ ।

अरणिअकुसुमे टकारिआ य टारो अहमतुरए ॥ २ ॥

10 टंवरओ भारिकः । गुरुदित्यर्थः । टप्परओ करालकर्णः । टकारी अरणिकु-
सुमम् । टारो अधमतुरङ्गः ॥ यथा ।

टारम्मि चडिअमित्तो टंवरओ टप्परो अ वामणओ ।

इत्ति पडिओ हसिज्जइ टकारीचुएटणीहि वसो ॥ २ ॥ [२]

टिप्पी टिकं तिलए टिंवर तुम्बुरु च टिंघरो धरे ।

15 टुंटो छिस्सकरे टेंटा जूअपयम्मि टेकरं च थले ॥ ३ ॥

टिप्पी तथा टिकं तिलकम् । टिकं शिरसि स्तवक इत्यन्ये । टिंवर तुम्बुरु ।

L 1 om AE In B from अय to टट्ट 1 3 incl torn off L 2. cdd इत्थियं BF विमो-
न्ने ACE 'टट्टो' L 3 E टट्टइया ABCFG 'इया' DF जव' E जम्भ' G जम्भ' ABCFG
'णियाण' ABFG य C व L 4 BCF टंकिअ B प्रभृत In G from सरे to अडुरा 1 6 incl.
torn off B रोपर BCF टट्टइया L 5 BF टसरिय'. L 7. cdd. टंकिअये C 'जुहाइ'
BF अंत-टट्टइय (sic) cdd 'इय'. L 8 A टप्परउ B(F)G टंवर' C टम्भ' E टम्भ' In G from
रओ to ह in अहम' 1 9 torn off ABCFG भारियए Eहप्परओ A 'रउ' L 9 ABEG अर-
णिय' C अरणीय' BF टकारीय ACE 'तिया' L 10. B (F?) टंवरओ C टम्भ' G टंवरउ
cdd भारिको G 'रउ' BF टकारी C अरणी' L 11 In G from यथा to अ incl 1 12
torn off. L 12 BF टारंसि BF वीडि' C अरिदय' B (H?) टवर' C टम्भ' BF य BF वामव-
णओ G 'एउ' L 13 C पडिओ BF 'वुटणीहि' C 'एणीहि' G 'जुंटीहि' L 14 E टप्पी
BF टिंवर 1 टिंवर C टिंवर B टुंवर C तुम्बर E तुम्बर F टुंवर G तुंवर BFG धरे
C धरे 2 hd. धरे E धरे L 15 CG छिस्स' BF 'करो CG टेंटा cdd 'जूअ' BF टेकरं य
E टिंकर A थले. L 16 B टिप्पी G स्तवक BF, C 2 hd तुंवर BG टिंवर C (F?)
टिंवर 1) तुंवर G तुंवर

टिग्घरो स्यविरः । अत्र । टिविडिक्कइ मण्डयति । टिरिटिक्कइ भ्राम्यति । एतौ धात्वा-
देशेपूक्ताधिति नोक्तौ । टुंटो किञ्चकरः । टेंटा यूतप्यानम् । टेकरं स्थलम् ॥ यथा ।

चन्दणाटिकिअपरवहुमिह टेकरए रंमन्तिअं ढहुं ।

टिंवरुजोग्गय टिग्घरटुंटयटेंटिअ करेसि किं टिप्पि ॥ ३ ॥ [३]

टोलो सलहे टोलंनटोक्कणा महुअमज्जभाण्डेसु ।

असिद्धिसखायजङ्खाखणित्तभित्तीतडेसु टंको वि ॥ ४ ॥

टोलो शलभः । टोलो पिशाच इत्यन्ये । यदाह ॥ टोलं पिशाचमाहुः सर्वे
शलभं तु राहुलकः ॥ टोलंनो मधूकः । टोक्कणं मद्यपरिमाणभाण्डम् । केचित्
टोक्कणखंडं मद्यमानभाण्डमाहुः ॥ यथा ।

टोलो एव मा पड तुमं उज्जाणे वाणिणीव जं पुरओ ।

टोलंनयणे टोक्कणहत्था मयणग्गिजालाओ ॥ ४ ॥

॥ अथानेकार्थाः ॥

टंको खड्गच्छिद्यं खानं जङ्खा खनिअं भित्तिस्तटं चेति सप्तार्थः ॥ [४]

॥ अथ टादिः ॥

ठक्कयठइअइविआ शिद्धराउक्खित्तपडिमानु ।

ठाणो माणे ठाणिज्जो गौरविअम्मि सिणहए ठिक्कं ॥ ५ ॥

ठक्को निर्धनः । ठइओ उत्तिमः । ठइओ अवकाश इत्यन्ये । ठयिआ प्रतिमा ।
ठाणो मानः । ठाणिज्जो गौरवितः । अयं दन्त्यादिरपीत्येके । थाणिज्जो । ठिक्कं
शिश्नम् ॥ यथा ।

L 1 B 'टिक्कइ C टिरिटिक्कइ BF भ्राम्यति L 2 C टिक्कइ BF टका C टिक्का 2 hd. टिक्का
L 3. C चन्दनं cld टिक्कियं C 'वहु टिक्कण एम दहु BFG रमतिय G ढहु L 4. B टिक्क
C (T') टिग्घरं C 'जोग्ग G टिग्घय' cld 'टिक्किय G टिप्पि L 5 BFG टोन्नं C टोल-
नंनटोक्कणा E 'एतो A महुअ' EG महुय' BF 'भाडेसु L 6 G टिक्क' G 'खाणित्त'
E 'रएण' C 'नहेसु BF टंको L 7. B विज्जाणाहु L 8 BF राहुलका । आचार्य ॥
BF टोन्नं C टोन्नयो G om टोन्नं G om मधूक L 10 C अ C उज्जाणे ॥ hd
ओशाणे BF 'एणीओ C 'एणीय G पुरउ L 11 BF टोन्नयत्तं C टोन्नय' G टोन्न'
C 'हट्टा BFG 'जान्नाउ L 12 BF रक्क C खड्गः C टिक्क G खट्टि मिति
L 14 om. A L 15 A 'ठइय' BCFG ठइय' C 'इयिया L 16 BFG 'वियम्मि BF तित्तरा C तित्तरा
B तित्तरा F तित्तरा AC उत्तिन' E 'उत्तेन' L 16 BFG 'वियम्मि BF तित्तरा C तित्तरा
L 17 G 'उड्ड (twice) BF उड्डिय C G उड्डिया L 18 C 1 hd जङ्खा. BF नाणिज्जो
pro था' G 'एणिओ L 19 C 2 hd. टिग्घ

वाणो ण उल्लयाणं ठाणिज्जत्तं ण यावि ठइआणं ।

ए य ठिक्कं सण्ढाणं अठविअउवलाण ण य पूआ ॥ ५ ॥ [५]

॥ अयानेकार्याः ॥

गौरविउद्देसुं ठरिअं ठिविअं उद्धणिअडहिक्कासु ।

॥ दन्तगगहिए डंक्कं डव्वो डावो अ वामकरे ॥ ६ ॥

ठरिअं गौरवितमूर्धस्थितं च । ठिविअं ऊर्ध्वं निकटं हिक्का चेति न्यर्थम् ।
ऊर्ध्वार्थे विअअं इत्यन्ये ॥

॥ अथ डादयः ॥

डंक्कं दन्तगृहीतम् । दट्ठार्थे तु दट्ठशब्दभवम् । डव्वो तथा डावो वामकरः ॥

10 यथा ।

डव्वे फरयमडावे रग्गं गहिऊण तुह पई समरे ।

पहपञ्चकलं पसरइ अमरिसडक्काहरो एसो ॥ ६ ॥ [६]

डंडं डिंडी सीविअकण्डखण्डेसु तह डलो लोडे ।

डण्फं सेल्ले डल्लं पिडिआइ अलिञ्जरे डहरी ॥ ७ ॥

15 डंडं तथा डिंडी सूच्या संघटितानि यत्खखण्डानि । डंडीत्यप्यन्ये । डलो
लोष्टः । डण्फं सेल्लाख्यमायुधम् । डल्लं पिटिका । डहरी अलिञ्जरम् ॥ यथा ।

डडपरिणणडिंडीपाउरणा चइअ डण्फया तुज्झ ।

रिउणो पल्लियणिहरे डहरीडल्ले वहन्ति डलखलिरा ॥ ७ ॥ [७]

L 1 C दाणा BCF ठाणिज्जेव BFG दइयाण C ठवियाण L 2 C ठिक्क BFG सण्ढाण
C सण्ढाण BF अठवियवलाण C 'वियच्चोव' C 2 lll 'उव' G 'वियउविज्जाण BF (G') पूय
C पूया L 3 B 'कार्या om A L 4 C गौरवि' CF 'उद्देसु cdd' अरिथ ABF डिअयं
(E ठवियं, om G C उह' ABCFG 'णियइ' E 'डिक्कासु, E adds - ॥ अथ डादयः ॥
L 5 E 'गहिण G om डंडं BCF डणो E डया ABCFG य E चाम' BF पास'
L 6 BCF अरिय G ठविय BF डिअय CG ठविय L 7 G उर्ध्वार्थो BF डिअयमनित्व'
C ठिविअमि 2 lll डि' G ठियवमित्व' L 8 om A and E here L ११ C डणो.
L 10 B om यया L 11 C डणे फार' C खग्गं L 12 C 'पण्यकलं B हस
L 13 C डंडी ABCFG सीविय' B 'ऊडण्फ' C 'डकवडेसु G दन्ता जाहे. L 14 BCFF डण्फ
A सेल्ला BFG गिल्ले ABFG पिडिआइ C रिनिआह I पिडिआइ BF अलिञ्जर L 15 C दण्ढा
G सपडितानि, C डंडीत्यन्य BF डण्फ 'C' डण्य L 16 BF डहरी L 17 C 'डंडी'
BFG पसरि C चइअ BCF डण्फया 'C' तुज्झा G तुज्झा L 18 C पल्लियणि' G पल्लियणि'
or पल्लि' III डनर्थाज्जा

डहरो सिसू सिरहरम्मि डग्गलो दवपहम्मि डड्डाडी ।

रच्छाइ डंडओ डंभिओ अ कितवम्मि डंवरो घम्मे ॥ ८ ॥

डहरो शिशुः । डग्गलो भवनोपरि भूमितलम् । डड्डाडी दवमार्गः । डंडओ रथा । डंभिओ द्यूतकारः । डंवरो घर्मः ॥ यथा ।

गिरिहम् डहरे उत्तरिभ डग्गला डडएण तुह रिउणो ।

डड्डाडिडंवरिस्से जन्ति वणे डभिभ व जरवसणा ॥ ८ ॥

अत्र । डल्लइ पिवति । डरइ त्रस्यति । एतौ धात्वादेशपूक्ताविति नोक्तौ ॥ [८]

डाली साहाए गायणे डाअलडोलडोअणया ।

डिअली थूणा भेगम्मि डिडुरो डिंफिअं च जलपडिए ॥ ९ ॥

डाली शाखा । डाअलं डोलो डोअणं त्रयोऽपि लोचनार्थाः । डिअली स्थूणा । 10
डिडुरो भेकः । डिंफिअं जलपतितम् ॥ यथा ।

गयडोल डोअणेहि ए गिअसि डालि लुणेसि डिअलिकए ।

ता तरलिअडाअलओ गुत्तिदहे डिडुरो व डिफेस ॥ ९ ॥

अत्र । डिभइ संसते । इति धात्वादेशपूक्तमिति नोक्तम् ॥ [९]

डिंडिअिअं च खलिए वत्थे डीरं च कन्दलए ।

ओइसम्मि अ डीणं तहेअ डीणोवयं उवरि ॥ १० ॥

L 1 A तिरि° BF सिरहरम्मि E डलग्गो G डग्गलो AE डडाडी BF डंभोली C डड्डाडी
G डड्डाडी L 2 BF डंभिओ AG डभिउ ABCFG य BF डवडो C डवरो G डवरो L 3
Hf डड्डाडी C 1 hd डड्डाडी 2 hd डड्डाडी G डड्डाडी G डड्डाडी L 4 G डभिउ C °कारक
DFG डवरा G घम्मो L 5 edd गिरिहय C डरे edd उत्तरिय BF डु pro तुह
L 6 B डंभानि° C (F') डड्डाडि° G डडाडि° BG °डव° C (F') °डव° BI वसे edd,
डभिउ C घ L 7 C 1 hd डल्ल BF पिवति G पिवति C डरइ स्यति L 8 G साहाए
A डाअल° EG डायन° A °डोल° C 1 hd om डाल C 2 hd डालो G °डोयणया C ॥ hd
°डाआणया L 9 B डियन्नी ACEG डियन्नी F डियन्नी B थूणे C थूणा F थूणे A भेयम्मि
A डिडुरो E डिडुरो I should have preferred this reading but for Sindhi देडरु cfr Gujarati
डेडरु G डिडुरो BF फियं (sic) ACE डिफियं G डिफियं BF °पडम् L 10 C 1 hd G
डायन C 1 hd डोअन्ने° °डोआण G डोयण BFG डियन्नी C स्थूणी G स्थूणार्थाः L 11
C डिडुरा G डिडुरो BCF डिफियं G डिफियं L 12 G डोयणहि edd गिअसि CG डियन्नि°.
L 13 CG तरलिय° BF तरलिनड° G °डायनड C डाअरआ B F गुत्तिदहे G डिडुरो C य
डिफासु L 14 B डिं (sic) om संसते L 15 C डिडि° B डिडिय° eid °डिय
B व A ए (om खलि) C वड्डे G करन्ना L 16 A ओइसम्मि C उवरिणि G उवरम्मि
ABCFG य AC तहय G तहेव L उवर्ति

डिडिल्लिभं खलित्वचितं वक्षम् । डिडिल्लिभं स्वलिते हस्ते इति केचित् ।
यदाह ॥ डिडिल्लिभं डिडिल्लिभया पतिते च स्वलितहस्ते च ॥ डीरं कन्दलः । डीरां
अपतीर्णम् । उड्डीनवाचकस्तु सस्कृतमत्र एव । डीणोवयं उपरि ॥ यथा ।

विग्रहू डीणो सि नुम बलिणिवडीणोवयं पय देक्षि ।

5 डीरं लिहन्ति डिडिल्लिभं च परिहन्ति तेषां तुह रिउणो ॥ १० ॥ [१०]

हुंवो सवचे हुंवो उअञ्चरो हुंगरो सेले ।

वगयम्मि हुंदुओ डोला सिविआ दारुहत्पए डोओ ॥ ११ ॥

हुंवो अपचः । हुंवो उदञ्चनविशेषः । नालिकेरमयः । हुंगरो शैलः । हुंदुओ
जीर्णवण्टः । डोला शिबिका । अन्दोलनवाचकस्तु दोलाशब्दमत्र । डोओ दारु-
10 हस्तः ॥ यथा ।

हुंगरमाणिअडोलाडोए विकिन्तयस्स तुह रिउणो ।

हुंदुमसरम्स हुंवो सि छिविअ हुंघयजलेण लेह जणो ॥ ११ ॥ [११]

तम्त्रोलभायणे डोंगिली तहा डोलिओ कसिणसारे ।

डाऊ फलिहंसदुमे गगावइपडिमाविसेसे अ ॥ १२ ॥

15 डोंगिली ताम्बूलभाजनविशेषः । डोंगिली ताम्बूलिनीत्येके । डोलिओ कृष्ण-
सारः ॥ यथा ।

दहअम्मि सावराहे एन्ते डोलिअविसालणयणाए ।

डोंगिलिशिहत्तयीडयकडुणमिसओ परमुहीइ डिअ ॥ १२ ॥

L 1 C डिडि² edd द्वियं C 2 hd खलित्व चचितं G डिडि² edd 'द्वियं C खलित्वे हस्ते
in G twice L 2 edd डिडिल्लिभं B1 डिडिल्लिभया C डिडिल्लिभया G डिडिल्लिभया G पतिते
BF पतिते C या G हस्ते य G डीरं थ L 3 G or सस्कृ G उवति L 4 BF विग्रहू
■ विग्रहू B1 डीणो B1 C अत्रिणिव G वलि³ B1 'डीणोवयं B वरती L 5 BF लिहन्ति
edd 'द्वियं BF परिहन्ति L 6 B1 G हुंगर L हुंघा B1 सारे BF हुंवो C हुयो 1. हुयो
C उदञ्चणे ■ उदञ्चणे E हुंगरो but delet. (u) under म 1 सञ्चो L 7. C वगयम्मि B हुंदुओ
AG हुंदुउ edd सिविआ A डाऊ G डोयो L 8 B हुवा G हुयो C हुयो G हुयो BF चोह-
या⁴ G om हुंगरो ग्रीज B1 हुंघयो G हुंघुड L 9 C जीर्णवण्ट G सिबिका B1 'वि.
G आसनपाय⁵ G डाऊ L 11 edd आलिअ⁶ G 'डोलाण OG विपतयस्स L 12.
C हुंदुय G हुंदुय⁷ B1 G हुंघो edd डिडिल्लिभं L 13 BFG तयोज⁸ AL डोंगिली BF दगिणी
G दालिउ L adis ■ अयाउभेकार्या ॥ L 11 C फलिहत्त⁹ 1 'इये ABCI य G थ
L 15 C डोंगिली G डोंगिली from रवेक to वण 1 15 torn off in G B डोंगिली
L 17. edd दहयम्मि C गावराहे B1 इन्ते edd जंगिय B 'नयणाण L 18 B1 'डोंगिलि¹⁰
C डोंगिलि¹¹ C 'निहत्त G डिहत्त B1 'दीडायरीडिअ¹² C 'वाडयकडुण¹³ G 'वदण¹⁴ C 2 hd
■ विगउ edd द्वियं

॥ अगानेकार्याः ॥

डाक फलिहंसकवृत्तो गणपतिप्रतिमाविशेषश्च ॥ [१२]

डोंगी अ हत्यत्रिमे तम्बोलङ्गाणभेए अ ।

ढड्डो भेरी ढंको अ वायसे ढंढणी अ कविकच्छू ॥ १३ ॥

डोंगी स्यासकस्ताम्बूलभाजनविशेषश्च ।

॥ अथ दादयः ॥

ढड्डो भेरी । ढंको वायसः । ढंढणी कविकच्छूः ॥ यथा ।

गोमुद्विषढंकाउले देउलवाइज्जमाणढड्डे अ ।

उड्डविओ वेसाए ढंढणिछित्तो व्व तम्मइ भुअङ्गो ॥ १३ ॥ [१३]

मंकुणए ढंकुणढेंकुणा तहा ढंकाणी पिहाणीए ।

ढंसयमजसे वीणाइ ढंखरी ढकयं तिलए ॥ १४ ॥

ढंकुणो तथा ढेंकुणो मंकुणः । ढंकाणी पिधानिका । ढंसयं अयशः । ढंखरी वीणाभेदः । ढकयं तिलकम् ॥ यथा ।

ढंखरिअ ढंकुणहरे इमाइ मा वय ढकयं दड्डु ।

ढेंकुणखड्डो ढकणिहणिओ सीहरसि ढंसयं लहिअ ॥ १४ ॥

अत्र ढकइ द्वादयति । ढसइ विवर्तते । इति धात्वादेशेषूक्ताविति नोक्तो ॥ [१४]

चिकखळे ढंढरिओ ढंढसिओ गामजकखम्मि ।

णिच्चम्मि ढिकयं ढिंढयं जलगए बलाइआ ढेंकी ॥ १५ ॥

- L 1 om A and E here In G from कार्या to शेषश्च । 2 torn off L 2 C हंसकवृत्तो
L 3 C डोंगी ABCFG य B विवे E विवे G विवी G तवी B जङ्गाण F जहाण ABCFG
य E ins here ॥ अथ दङ्गाणहि ॥ L 4 BF ढड्डो C ढड्डो G ढड्डो E ढड्डो pro ढंको ABCFG
य (twice) From कवि to स in वायस । 7 torn off in G. L 5 BF डोंगी स्यासक .
L 7. BF ढड्डो C ढड्डो C ढड्डो BF ढरुणी BF कवि L 8 BCF गोमुद्वि G गोमुद्वि
G वेवन् From राउड्डे to भुअङ्गो torn off in G BF ढंढावि C ढंढेय L 9 उड्डविओ
वेसाए C छित्तो य L 10 A मंकुणए C मंकुणए C ढेंकुणए C तहा BF om ढरुणी In
G this line down to सीए in torn off L 11 वीणाइ BF वीणाइ C ढंखरी A तिलय
L 12 In G from था in तथा to क in ढकय । 14 torn off C अय L 14 cfd ढक-
रिय C अय BF ढकय C दड्डु L 15 C ढकय CF अयो B खड्डो (!) From कणि to
नोक्तो । 16 torn off in G C हउ C ढकसय F ढंसिय BF कलिय C जलरिया L 16 C विवर्त
L 17 CG रिउ AG सिउ L 18 E णिच्चम्मि From य in दिक्कय to द in ढंसिओ । 1
of next page torn off in G ABCF दिदय E दिदिदय B बलाइया AC (F) बलारिया E बलारिया
C 1 hd. om ढेंकी 2 hd ढकी

ढंढरिओ कर्दमः । ढंढसिओ भामयत्तः । केचिन् भामवृत्त इत्याचक्षते ।
यदाहुः ॥ ढंढसिओ ढंढरिओ भामतरौ कर्दमे चाख्ये ॥ अत्र । ढंढल्लइ भ्रमति ।
ढंढोलइ गयेपयति । इति धात्वादेशेषूपूक्षाविधि नोक्तौ । ढिक्कयं नित्यम् । ढिंढयं
जलमध्यपतितम् । ढेंकी बलाका ॥ यथा । •

- 5 ढंढसिअपूअणपरा ढेंकीओ भणइ ढिक्कयं का वि ।
ढिंढो कह वि मह पई ढिंढो ढंढरिअसुत्तो वा ॥ १५ ॥

अत्र । ढिक्कइ धूपभो गर्जति । ढुमइ ढुसइ भ्रमति । इति धात्वादेशेषूपूक्षा इति
नोक्ताः ॥ [१५]

अधरो ढेल्लो ढेंढिअढोंघरया धूविअब्भमिरएसु ।

- 10 ढंढो पङ्कणिरत्थे ढंढरढयर पिसायईसासु ॥ १६ ॥

ढेल्लो निर्धमः । ढेंढिओ धूपितः । ढोंघरो भ्रमणशीलः ॥ यथा ।

सिरिकुमरवाल रिउणो तुह दवडज्झन्तपीलुधूमहया ।

रायअगरुढेंढिआण सुमरन्ते ढेल्लढोंघरा रसे ॥ १६ ॥

॥ अथानेकार्थाः ॥

- 15 ढंढो पङ्को निरयकथेति समाहारः । ढंढरो तथा ढयरौ पिशाच ईर्ष्यायां चेति
हावपि व्यर्थौ ॥ [१६]

पिढरोणहजलेसुं ढमरं ढेंका हरिसकूवयतुलासु ।

गात्था गासांरज्जू आउत्ते गाव्वणोव्वा य ॥ १७ ॥

1. 2 G दंडसिउ दंडसिउ कर्दम चाख्य (sic) C चाख्यो C दंडोल्लइ From इ in दंडोल्लइ to
यथा incl 1 4 torn off in G L 3 add गयेपयतीति धा° L 4. BF देकी C दकी
BF यत्ताता L 5 add दंडसिय° CG 'पूयण° BF देकीउ C दकिओ G दिकीउ.
L 6 G डिंढा From वि to इति excl 1 7 torn off in G. B ढिंढो B 'दिंदरिय° C (F) दिंदरिय°.
L 7. add भ्रमतीति C 'पूजातिति नोनं L 9. BF अपण BCF देदिय° A देदिय°
H देदिय° C 'परिया BF पूजिय° E adds ॥ अया अनेकार्थाः ॥ L 10 From हो in दंडो to
य in धमण° 11 torn off in G A 'गिरत्ते BF 'दरा BF विताहंतात् L 11 H देदियो
BF देपरो L 12 G मुव G दवडज्झन्त° C 'दइमन्तपीलुधूमाहया G 'मरया L 13 G एव-
यणत् BF देदियाण C 'देदियाण G देदिया from ए to इ 1 15 torn off in G.
BF 'दोपत्त. L 15. CG विणय L 17. BF विरा° A दिंका BF दका E दका
BF 'कूवय° E ॥ अय एतिः ॥ L 18 G आव्वत्ते C (AG) एववणाया

ढमरं पिटरमुप्ताजल चेति द्वयम् । अत्र दुदुल्लइ भ्रमति गवेपयति चेति धा-
त्वादशेषूक्त इति नोक्तः ।

ढेका हर्षः कृपतुला चेति द्वया ॥

॥ अथ शादिः ॥

शात्था नासारज्जुः । शात्रो तथा शोत्रो आयुक्तः ॥ यथा ।

भक्त्वन्तेण गामं शात्थारहिओसहेण व समग्ग ।

शात्र तए शोव्वाण असाण वि भञ्जिओ मग्गो ॥ १७ ॥ [१७]

शाद्धो आरुढे शांदाशांदिशांदिशीउ गाईए ।

परिवञ्चिअम्मि शाडिओ अ शाच्चिरो रमणासीलम्मि ॥ १८ ॥

शाद्धो आरुढः । शदा शदी शादिशीचयो ज्येते गोवाचकाः । अत्र शक्या 10
नखा । शावि वैपरीत्ये । शइ अवधारणे । एते शब्दानुशासने साधिता इति नोक्ताः ।
शाडिओ वञ्चितः । खेदित इत्यन्ये । शाच्चिरो रमणशीलः ॥ यथा ।

अन्वरणद्धे मेहे शांदावालीण शादिणीगोहे ।

शा सुणेसि शाच्चिराण जइ गीअ शादिपुत्त शाडिओ सि ॥ १८ ॥ [१८]

मलिणम्मि शाज्जरो शांदणो अ भिच्चम्मि शाज्जरो विमले । 15

शालयमुसीरे सीहे शांदिक्खो शांदिअं च सीहरए ॥ १९ ॥

शज्जरो मलिनः । शदणो भृत्यः । शज्जरो विमलः । शालय उशीरम् ।
शादिक्खो सिंहः । शादिअ सिंहरुतम् ॥ यथा ।

L 1 BF पिटरमुप्ताजल G पिटरमु° L 2 BE अपूक्तमिति नोक्त L 3 BCF दत्तो
BCF द्वयं L 4 om 4, and E here C शात्र्य L 5 C (G?) शात्रो C 1 hd शाद्धो
C 2 hd (G?) शांदा L 6 B भक्त्वन्तेण G गाम CG रडिउसहेण L 7, C 1 hd
एच G एत्थ C 1 hd (G?) शांदाण BF असाण ए वि G अजाण G भजिउ C मग्गो L 8
C 1 hd एहे C 2 hd एद्धो G om एही C शादिणीओ L 9 BF परिवचियति CG परव-
चियम्मि AE वचियम्मि AG एडिउ ABCFG य G एच्चिरा L 10 C शदा B शांदिणी
C शादिनी BCF चयो ज्वि गो° L 11 B नखा G एयट्ट वधारण BF इति pro म्ते G म्मोन्ना
L 12 G एडिउ BF सेञ्चित L 13 BFG च्वर° C शाइ C शांदा° G एहीवा° B (E)
वाञ्छीण G गा° L 14 edd गीय C एहीपुत्त G एडिउ L 15 A एज्जरा F एदरा
BF G य C om अ ABCF एज्जरा L 16 C एयज्जमु° G सीहो edd एच्चिय
BF सीहरण C रूप L 17 C मज्जिना BCF एज्जरा C एयज्ज उगीर G एज्जयमुगीर
I 1b G एदिक्का B गीर G सिउ edd एच्चिय B सीहरुत C रुत

गज्जरजस तुह रिजणो गरवइणंदिकव गांदिअं सोचं ।

गज्जरवत्या गालयकरा मालिअणंदणा हविअ जन्ति ॥ १९ ॥ [१९]

दुहियम्मि गादिओ गडुरी अ भोगम्मि मन्दिरे गालिअं ।

गाहरी छुरीइ गडुली कच्छवण गाहमुहो घूए ॥ २० ॥

5 गादिओ दुःखितः । गडुरी भेकः । गालिअं गृहम् । गाहरी क्षुरिका । गडुली कच्छपः । द्वित्वे गडुली इत्यपि । गाहमुहो घूकः ॥ यथा ।

गाहमुहगालिए रसे रसं सोऊण तुह रिजवहूण ।

गाहरीहय व्व गडुरिगडुलीउ वि गादिआ हुन्ति ॥ २० ॥

अत्र । गावर केवले । गावरि आनन्तये । एतावज्ययौ । गावइ गज्जइ जा-
10 यते । गडइ गुप्यति । एते धात्वादेशेनूक्ता इति नोक्ताः ॥ [२०]

जत्थ पलासलयाए जगोहि पइणाम पुच्छिआ जुवई ।

अकहन्ती गिहगिज्जइ गिअमविसेसो गावलया सा ॥ २१ ॥

यदाह ॥ नियमविशेषश्च गावलया ज्ञेया । आदाय पलाशसतां भ्राम्यति लोको
5 खिलो यस्याम् । पृष्टा पतिनाम स्त्री निहन्यते चाप्यकथयन्ती ॥ यथा ।

15 दोलाविलाससमए पुच्छन्तीहिं सहीहि पइणाम ।

लट्ठीहि हगिज्जन्ती घट्टया गावलयावयं भरइ ॥ २१ ॥ [२१]

L 1 BCF गज्जरजस *cild* एदियं BF सोओ L 2 CG 'बच्छा *cild*, मानियं
BF 'एदिणा *cild*, हविय. L 3 ABCFG दुहियम्मि E दुहयम्मि AG एदिउ E एदिओ
AC गडुरी a form which is perhaps equally correct. E गडुरी G गडुरी ABCFG य E भोगम्मि
cild, एनियं L 4 BF छुरी G छुरीम् AC गडुली A कच्छवण. L 5 G एदिउ
C गडुरी G गडुरी BCF एनियं G ज्ञानिय. Gom गडुली कच्छपः. L 6 G गडुली
BCF गडुलीरयवि. L 7 G गमुहं C रणे G रस B रण F रण G रिजण य्ह L 8.
C 1. *hid* च BF 'गडुरिगडुलीओ C च 'गुरिगडुलीओ G गडुरिगडुलीउ BFG एदिआ
E एदिआ. L 9. BF 'गावरं BF 'गावरि C वरि आनन्तये. BCF 'गावर G 'गावर BF 'गडइ.
L 10. BF 'गावर. L 11. C पलासलयाम् E जागोहि ABCF 'जागोहि G जागोहि *cild* पुच्छिया
AE 'गुप्यते ॥ गुप्यते. L 12. C 'गिहगिज्जइ BF 'नियमं C 'गियमे विरोधे AEG 'गियमं E 'गयभ-
या L 13. G सा pro ज्ञेया The first verse is incomplete. BF 'आदाय. C का pro लोको.
L 14 C निहन्यते BF 'आणकथयन्ती E 'आणकथं. L 15. BF 'विभ्रातमये BFG 'सहीहिं
C 'सहीहि BF 'वट्टया. L 16. BFG 'लट्ठीहि BF 'वट्टया CG 'वट्टया BF 'गावलयावयं C 'वावयं.

एवरिअ सहसा ओआइए एमसिअं तडिम्मि एहवल्ली ।

एव्वाउत्तो भोगी कएहे एकवत्तणेमी अ ॥ २२ ॥

एवरिअ सहसा । एमसिअ उपयान्तिकम् । एमसिअं इत्यन्ये । एहवल्ली
विद्युत् । एव्वाउत्तो ईश्वरः । नियोगिष्ठत इत्यन्ये । एकवत्तणेमी विष्णुः ॥ यथा ।

एमसिअसएहि पाविअसिरीइ एकवत्तणेमिसममप्प ।

5

एवरिअ एव्वाउत्तय मा मुण एहवज्जिचच्चला एसा ॥ २२ ॥ [२२]

जलभवफलभेए एइमासयमुच्चिट्टए एवोद्धरणं ।

एआओ गविट्टे एउल्लो गोमी विलम्मि एआरोट्टो ॥ २३ ॥

एइमासय जलोद्भवः फलभेदः । एवोद्धरण उच्छिष्टम् । एआओ गर्विष्ठः ।
एउल्लो गोमान् । एआरोट्टो विलम् । कूसार इत्यन्ये ॥ यथा ।

10

एउल्ल एवोद्धरणेश तूस मा विससु एयउड्डणाय ।

हुलहएइमासयकए सया वि गोहा ए होइ एआरोट्टे ॥ २३ ॥ [२३]

एआलंवी जूडे एआहिदाममुल्लोअमड्डादामम्मि ।

एआलंपिअमकन्दे जहराम्मि अ एआहिविच्छेओ ॥ २४ ॥

एआलवी कुन्तल । एआहिदाम उल्लोचमध्यदाम । एआलपिअ आक्रान्दितम् । 15
एआहिविच्छेओ जघनम् । एआहीए विच्छेओ इति वाक्यमपि जघनवाचकम् ॥
यदाह ॥ एआहीए विच्छेओ जघन कैश्चित्तु एआहिविच्छेओ ॥ यथा ।

L 1 BF एवरिअ AC उआइए G उवयाइअए cdd एमसिय BF तडिम्मि L 2 ACG
एव्वाउत्तो BF एकवत्तणेमी ABF य E या L 3 BF एवरिय C एवरिय cdd एमसिय
BF उपयान्तिक C 1 hd 'तकल 2 hd 'तत cdd एवसियमित्यन्ये B सह' L 4 C (G')
एआ' G 'उत्ता L 5 cdd एमसिय' CG 'सएहि cdd पाविय' G 'सिरीम BF एयत्त'
B 'सममप्प C 'ए L 6 BF एवरिय' C चूरिय G एवरिय C एव्वाउत्तय C मुण C 'वल्ली'
BF 'वज्जला मसो L 7 BF एइमासय' CE एयमा 4 'मुविण्ण' BFG 'विट्टए 4 एउड्ड'
G एओ' C 'हरण L 8 AG एउ BF गविट्टे E गविट्टा G 'हे C 1 hd एउल्लो cld
निम्मि C 'हो E 'हे L 9 C एयमासय BG एउद्धरण F एउड्ड' C एवाह' C उच्छिष्ट
G एउ BFG गर्विष्ठ C 1 hd om एआओ ग' 2 hd गर्वित L 10 C आरोड G एआरो
BF एआर BFG विल्ल L 11 C एउल्ल II एउद्धरण F एउद्धरण C एउड्ड' G एउड्ड'
which is of course equally correct BF C 1 hd नत्त G विससु C उल्लणय G उड्डणय'
L 12 G ट्ठह' G एआरहे L 13 1 एववी BFG एआलवी 1 जूडे 1 'जज' C 'भइज'
A 'दारम्मि L 14 BCEFG एआलपियम 1 वियसुक्कं BF जहमि ABCFG य AG 'छउ
I 15 B एआलवी G एआलवी G 'यम BF उल्लाड B एआन' BCF 'विय I 16 G 'छउ
After जघनं G inserts एआहीए विच्छउ जघन G 'छउ L 17 G 'छउ (twice)

पुणजम्मे कुसुमाई गयाह सालंबिणाहिदाभेय ।

इय सालपन्ते तुह रिऊण पिहणाहिनिच्छेया ॥ २४ ॥ [२४]

णामोक्कसिअं कज्जे शिज्जणुवसा य सुत्तामि ।

भूए शिडो हलिदा शिग्गा शिहसो अ वम्मीए ॥ २५ ॥

5 णामोक्कसिअं कार्यम् । शिज्जो तथा शुनसो सुमः । शिडो पिशाचः । शिग्गा हरिद्रा । शिहसो वल्मीकः ॥ यथा ।

णामोक्कसिअं तुमए कि रे शिड शिग्गराग शिहसमुह ।

नीए सिअ जं णामं लवमि शुवसो अशिज्जो अ ॥ २५ ॥ [२५]

शिहुणं वावारे कामिआइ शिहुआ य शिज्जरं जुसे ।

10 शिवहो सामिदोए शिअडी डम्मे शिहूअमवि सुरए ॥ २६ ॥

शिहुणं व्यापारः । शिहुआ कामिता । शिज्जरं जीर्णम् । शिज्जूरं इत्यन्ये । शिवहो समृद्धिः । शिअडी दम्भः । यदि निकृतिशब्दस्य प्रत्यादो [सिद्धहेम १, २०६] पाठ इष्यते तदा न देश्यः । शिहुअ चरतम् ॥ यथा ।

शिहुआशिहुअयाणं मा संभर मुज्ज शिअडिशिहुणाई ।

15 जं शिज्जरो सि इरिह कुणछ मणं पुसाणिवहम्मि ॥ २६ ॥ [२६]

तुरिहकम्मि शिउक्को शिरुली मयराकिइग्गाहे ।

शिहणं कूले शिगढो वम्मे शिसुअं शिसामिअं च सुए ॥ २७ ॥

L 1 BF कुसुमाइ C गयाई BFG सालंबि° Com सालंबि L 2 cdl इय C सालपन्ते
 B सालपन्ते BI 'विच्छेय' CG 'विच्छेया' L 3, Eणासुक्' cdd 'सिय BF पिप' G 'शिज्जो'
 G 'णुवसा इ गु' L 4 E शिड C L hd om हलिदा 2, hd, हरिद्रा ABCIG य.
 L 5 cdd 'सिय G शिज्जो BF शुवसो L 6 G ररिद्रा BF शिहसोचो G चल्मीक
 L 7 cdd 'सिय BCF om शिड L 8 BF (G) चिय C 1 bd (G) चिय C जलान
 G शुवसो च शिज्जो cdd य L 9 cdd कामियाइ CG शिहुआ BEF अ A रिज्जः
 BCI शिज्जर । जुमां G जुने L 10 CG शिअडी A डने BI सभ C शिहयम° E शिहयम°
 G शिहयम° L 11 CG शिहुआ BCF शिज्जर BCF शिज्जरमित्यन्ये G शिज्जरमित्ये
 L 12 G om शिवरा समृद्धि B समृद्धि 1 समृद्धि cdd शिअडी L 13 G शिहुय
 Com शि' गु' यथा L 14 C शिहुयाशिहुआयाण G हूमसाण cdd शियदि° C 'तिहु'
 L 15 BCF शिज्जरो In G from जं to ह in शुणसु torn off B 'रिह' L 16 BF तुनिह.
 किम्म BI मयराकिइ° C यगिग्गाहे (sic) G महरा° A 'ग्गाहो' L 17. A शिहणं BI शिहण
 B शिहण C शिअडी G शिमुय ACL 'सुय' cdd 'मिय'

शिउक्को तूष्णीकः । शिरुली मकराकृतिमाहः । शिहणं कूलम् । शिगढो
घर्मः । शिसुअं तथा शिसामिअं श्रुतम् ॥ यथा ।

शिसुए शिरुलीरावे शिसामिए सउशिकलयले अ वहु ।

राइशिहसागयजारं मुशिअ शिउक्काहिसरइ शिगढे वि ॥ २७ ॥ [२७]

शिउरम्मि शिअलमविसेसिअम्मि शिरिअं च शिक्खुडमकम्पे ।

शिब्बेढशिब्बढा राग्गे शिज्जूहो अ शिब्बम्मि ॥ २८ ॥

शिअलं नूपुरम् । शिरिअं अविशेषितम् । शिक्खुडं अकम्पम् । शिब्बेढो
तथा शिब्बढो नमः । शिज्जूहो नीत्रम् ॥ यथा ।

शिरिअङ्गाणाढाय किं शिअले शिअसि शिक्खुडो चोर ।

जरशिज्जूहम्मि घरे शिब्बेढो शिब्बेढेण पेळ्ळिअइ ॥ २८ ॥ [२८] 10

अरिभवणम्मि शिआरं शिब्बूढं पच्छिमङ्गणए ।

कढिणम्मि शिक्कडं तह शिण्फेसो सहशिग्गमणो ॥ २९ ॥

शिआरं रिपुगृहम् । शिब्बूढं गृहपश्चिमाङ्गनम् । शिक्कडं कठिनम् । शिण्फेसो
शब्दनिर्गमः ॥ यथा ।

धणुकङ्कणशिक्कडभुअ चालुक्क तुहं शिआरशिब्बूढे ।

शीसङ्कविलसिराण सिवाण उल्लसइ शिण्फेसो ॥ २९ ॥ [२९] 15

L 1 cdd तूष्णीकः BF शिउक्की C शिहणं L 2 cdd शिसुए cdd शिसामिए
L 3 BF शिरुली° G रावे From सामि to वि 1 4 torn off in G, BCF य L 4 C राय
BF मुशिय C मुशिय B शिगडे L 5 cdd शियन्° B निगे° ABCFG शियम्मि ABCEP
शिरिय G शिणिय From घे to वे 1 7 torn off in G L 6 A शिउरेट° BF C 1. hand
शिचेद° A शिउत्त C 1 hd शिचदा C 1 hd निज्जूहो A शिज्जूहो ABCF य BCF
शिचम्मि E शिचम्मि L 7 C शिन्नय BCF शिरिय° BF शिचदो C शिचदो BF शिचदो
C शिचदो L 9 BF शिरिदा° LG शिरिय° From दा° to पेळ्ळिअइ incl torn off in G
C °णाहाणय BCF शियन्ने शियसि BF शिक्खुडो चौर L 10 C °निज्जू° BCF शिचदो
शिचदण B पेळ्ळय C (17) पेळ्ळयइ L 11 E अशिअव° ABCFG शियार ABCF शिपूड
A पत्थिय° L 12 From द in रुदि° to न in रुदिनम् torn off in G E शेक्कसा
L 13 BCF शियार BCF शिपूड C 1 hd °ङ्गण° L 15 BF धणुकडण° C धणुकडण°
G धणुकडण° BF °डुसुम C °डुसुम In G from द to शिण्फेसो 1 1 of next page torn off.
BF चानुक्क तुह BCF शियार° BF शिपूडे C शिपूडे. L 16. C शीसङ्का° BF शिण्फेसो

राट्टमि शिरादो शिच्छिण शिरुत्तं राए शिरिको अ ।

संतुट्टमि शिसत्तो वि शिमेलं दन्तमंसमि ॥ ३० ॥

शिरादो नष्टः । शिरुत्तं निश्चितम् । शिरिको नतः । शिसत्तो संतुष्टः । शि-
मेलं दन्तमांसम् । शिमेल इति धनपालः ॥ यथा ।

5 तुह घायशिमेलुच्छुद्धदन्तया रिउगया शिरिकमुहा ।

जन्ति शिरादा तह विट् जए शिरुत्तं तुमं सि ए शिसत्तो ॥ ३० ॥ [३०]

शिखंकरिलंका पडिगहम्मि शिज्जोमिशोमिशो रस्सी ।

अंगुट्टीइ शिरंगीणीरंगीउ अहिअम्मि शिण्डो ॥ ३१ ॥

शिखंको तथा शिलंको पतद्ग्रहः । शिज्जोमी तथा शोमी रश्मिः । रज्जुरि-
10 त्यर्थः । शिरंगी तथा शीरंगी शिरोऽवगुण्डनम् । शिण्डो अधिकः ॥ यथा ।

शिज्जोमिखंविओसहरहओहसे पिअम्मि लेइ वह ।

शिण्डोपेम्मविरइअशिरंगिआ करयशिखंके ॥ ३१ ॥

किं मामि रोअसि तुमं शिरंगि चइअ आवम शिलंके ।

पेक्कसि ए चिरा दइअ शोमीवन्दं पुरो वहलं व ॥ ३२ ॥ [३१]

15 शिम्मंसू तरुणो शिब्भुगो भग्गम्मि शिक्खयं शिहए ।

सुत्तोट्टिअम्मि शिवित्तो शिस्संको अ शिब्भरए ॥ ३२ ॥

L 1 A एने BCEFG एने AC (F') शिरिको ABCFG य. L 2. A तस्थदुम्मि E इम्मि
A शिसत्तो C शिसत्तो From मेलं torn off in G A इत्तं. L 3. C शिरादो In G from
शिरादो to इति L 4 torn off C (F') शिरिको L 4 G धनपालो. L 5. BFG धाय
G 'लुच्छुद्ध' C 1 hd रिओगया From या in गया to शिज्जोमि l. 7 torn off in G.
L 6. C तमि सि ए शिसत्तो. L 8 A अंगुटीइ E अंगुटीइ G अंगुटीउ A शिरंगी G om.
शिरंगी ACE भीअो ABCFG अहियम्मि BF शिण्डो G शिण्डो. L 9 In G from
शिखंको to गिरं torn off Com. मया शिखंको L 10 B शिण्डो. L 11 BF शिज्जो-
ति CG 'लविउरा' CG 'उद्धसे' B पिअसि CG पियमि F पियमि. L 12 CF शिण्डो
From शिण्डो to मामि l 13 torn off in G. BF 'पिम्मं' BF 'विरइयं' C 'विरइयं' BCF 'शिर-
गिया C 'शिखंके'. L 13. BF सामि G रोयति C शिरंगी add. चइय BF आवम.
L 11. Com ए BF विरा G इय एगो BG 'वडु BFG वडुल (G 'ल) BF या C य.
L 15. A शिम्मंसू B तरुणो A वरुणो In G शिब्भु 'भ' शि are torn off. A शिब्भु
BF शिब्भुगो C शिब्भुगो A शिब्भुगो BF शिब्भुगो C शिब्भुगो. L 16 G सुत्तोट्टियम्मि
BCF 'ट्टियम्मि C शिवित्तो G शिण्डो ABCFG A शिण्डो.

शिम्मंसू तरुणः । शिम्भुगो भद्रः । शिक्खयं निहतम् । शिबित्तो वृत्तो-
त्यतः । शिस्तंको निर्मरः ॥ यथा ।

शिस्तंककामसरशिक्खया इमा सिविणए तुमं दहुं ।

शिम्मसुअ शिबित्ता शिम्भुग्गमसोरहा होइ ॥ ३३ ॥ [३२]

शिज्जोओ पयरे परिहिए शिअत्थं चलम्मि शिकज्जो । 5

शिवाणं दुहकहरो थडे शिदूहशिब्बूढा ॥ ३३ ॥

* शिज्जोओ प्रकरः । पुण्यावकर इत्यन्ये । शिअत्थं परिहितम् । शिकज्जो
अनवस्थितः । शिवाणं दुःखकयनम् । शिदूहो तथा शिब्बूढो स्तब्धः ॥ यथा ।

शिकज्जे जं मससि शिअत्थहारं फुलिङ्गाशिज्जोअं ।

शिदूहे शिवाणं कुण्णअ शिब्बूढयाण तं अम्ह ॥ ३४ ॥ [३३] 10

गयकुसलोवकिईसुं शिम्मयशिग्वद्वशिज्जाया ।

सेदोचिअउज्जाणा शिवायशिबिद्वशिभग्गा ॥ ३४ ॥

शिम्मओ गतः । शिग्घो कुशलः । शिज्जाओ उपकारः । शिवाओ स्वेदः ।
शिबिद्व उचितम् । उपभुक्तार्थं तु निर्विद्वशब्दभवम् । शिभग्ग उद्यानम् ॥ यथा ।

शिभग्गशिम्मयं तं दहुं पयदिअशिवायसिदिलङ्गी । 15

तम्मइ तुज्ज कए शिबिद्वयशिज्जायशिग्घ ॥ ३५ ॥ [३४]

L. 1 C शिद्भुगो C 2 hd 'धु' G शिग्गय BCF शिबित्तो ■ 'जे सुत्र. ।
L. 3 G 'कुर्याइ मा सि' L. 4 add शिम्मसुअ BF शिबित्तो C शिबित्ता G शिबित्त
BFG 'मणारो C होइ L. 5 BFG शिज्जोड G परिहियस्सियत्थ चलम्मि CE शिअत्थ
C पत्तिमि B शिज्जो L. 6 C 'कहणा A थडे BF थडे C थडे G थडे B शिदूह C शिदूह
G om शिदूह BF 'शिग्ग A शिदूह (') C शिग्ग G शिदूह L. 7 'शिग्ग
L. 7. G शिज्जोड B प्रकर BF पुण्यावकर G om शिअत्थ परि. G शिकज्जो
L. 8 G अद G शिज्जाण (') B शिदूहो C 1 hd शिग्गो ■ hd 'इ' G शिग्ग G om तथा
CG शिग्गो G स्तब्ध । C I hd om यथा L. 9 ■ शिकज्जो BG मससि edit.
शियत्थ' G पत्तिम BF शिज्जोय L. 10 BF om शिदूहे C शिदूह G शिदूहे C शिग्ग
BF अति C अतिग्ग G इ L. 11 ■ कुण्ण' G 'शिग्ग C शिग्गय E शिग्गय
BF शिग्गयग्घ' \ शिग्गय L. शिग्गयशिज्जाया G शिज्जाया L. 12 C 1 hd सेस
AC 'दिय' BFG 'दिय' L. दिय BF 'उज्जाणो A 'शिग्ग' BE 'शिग्ग' F 'शिग्ग'
BF 'शिग्ग' L. 13 G शिग्गय गय ■ शिग्गयो कुण्ण G शिज्जोड G शिग्ग
L. 14 BF शिग्ग G शिग्ग G शिग्ग L. 15 BF शिग्ग G 'शिग्गय edit
पर्याय BF om शिग्गय Chas it twice C ज्ञा L. 16 C शुम्भर शुम्भर BF शिग्गय
C 1 hd शिग्ग 2 hd शिग्ग C अतिग्ग BF 'शिज्जा' BCF 'शिग्ग' G 'शिग्ग'

सुत्तपसुत्तम्मि शिसायं चामुण्डाइ शिम्मंसा ।

शिद्धम्मो एगमुहम्मि शिंदिशिशिआशिशिआ कुतिसहररो ॥ ३५ ॥

शिसायं सुभप्रसुभम् । चण्डालवाचकस्तु शिसायशब्दो निपादशब्दभवः । शि-
म्मंसा चामुण्डा । शिद्धम्मो एकमुखयायी । शिंदिशिी तथा शिआशिशिआ कुतृणो-
द्धरणम् ॥ यथा ।

केषारशिंदिशिकए शिआशिशिआमुल्लजंपणमिसेण ।

शिम्मंसदेउलं शिद्धम्म पिआ वच्चइ शिसाए ॥ ३६ ॥ [३५]

शिसाला शोलच्छा शोलइआ चेअ चञ्चुभि ।

शिग्गिस्सं शिल्लसिअं च शिग्गए पाडिए शिसुद्धं च ॥ ३६ ॥

10 शिसाला तथा शोलच्छा तथा शोलइआ चञ्चुः । शिग्गिस्सं तथा शिल्लसिअं
निर्गतम् । शिसुद्धं पातितम् ॥ यथा ।

शोलइआइ हणन्तो शोलच्छिवरो विसालशिसालो ।

शिग्गिस्सजिओ हूओ आसमशिल्लसिअरावणशिसुद्धो ॥ ३७ ॥ [३६]

शिज्जाओ शिच्छुंडो शिराहशिग्गोरशिप्परिसा ।

15 शिद्धंधसो अ शिन्वेरिसो अ अदए शिमेणमवि ठारो ॥ ३७ ॥

शिज्जायादयः सप्त शब्दा निर्देयवाचकाः । शिन्वेरिसशब्दोऽत्यर्थेऽपि वृश्यते ।
शिमेणं स्थानम् ॥ यथा ।

L 1 C° पसत्तमि L 2 C° शिद्धम्मो एगमुह शिग्गिस्सं A° शिन्वेरि° ABCFG° शिप्प-
रिसा E° शिप्पारिसा L 3 C 1 hd om शुभ C° चारुडान्° L 4 BF° शिहसो
C° शिद्धम्मा CG तथा शिप्पा हू° BE° शिप्पारिसा L 5 BFG° केयार° C° केयार° BE° शिन्दि-
शि° BF° शिप्पारिसा CG° शिप्पारिसा C° सुल्लजं° G° अपण° L 7 C° शिद्धम्म cdd.
पिआ BF° शिसार L 8 BF° शिल्लाला BF° शोलत्था om C 1 hd cdd° शोलइया ABF°
चेअ C° चेअ B° चयुमि F° चयुमि L 9 B° शिग्गिस्सं C° (F°) शिग्गिस्सं E° शिग्गिस्सं cdd.
° शिप्पेः शिसुद्ध C 2 hd G° शिसुद्ध L 10 BF° शिल्लाना G° ल cdd° शोलइया BCF° शिग्गिस्स-
cdd° शिप्प L 11 C° शिसुद्ध L 12 cdd° शोलइयाइ C° शोलच्छावरो B° शिल्लानो
L 13 B° शिग्गिस्सं C° (F°) शिग्गिस्सं G° शिज्ज CG° हू cdd° शिप्पारिसा B° शिसुद्ध C° हू
F° हू L 14 A° शिज्जाअ BF° शिप्पारिसा G° शिप्पारिसा BF° शिहसो C° शिप्पसो BF° शिसह°
C° शिप्पेः A° शिप्पारिसा BF° शिप्पारिसा E° शिप्परिसा L 15 BF° शिद्धाधसो C° शिद्धाधसो
BFG° य ABCI G° शिन्वेरिसो G° शिन्वेरिसो A° य G° य ABCET° चरये E° हाण.
L 16 BF° शिज्जाअय C° शिज्जाअयो चादय E° शब्दा G° पसा BCF° शिन्वेरिसा° चरये G° शिन्वे-
रिसासरोऽत्यर्थे L 17 G° शिमेण

अददमि अ शिक्खुरिअं शिरन्तरे चेअ शित्तिरडी ।

ओआरणे शिवच्छराणेवच्छराया चुअमि शिस्सरिअं ॥ ४० ॥

शिक्खुरिअं अददम् । शित्तिरडी निरन्तरम् । शिवच्छरा तथा शेवच्छरा अव-
तारणम् । शिस्सरिअं अस्तम् ॥ यथा ।

शित्तिरडिविरहशिक्खुरिअतणू शिस्सरिअ अस्त पत्तपिए ।

शेवच्छरागहखलिआ सयमेव शिवच्छराणीहुआ बहुआ ॥ ४१ ॥

अत्र । शिवच्छरा पश्यति । शिरप्पइ तिष्ठति । शिम्माणइ शिम्मवइ निर्मि-
मीते । शिज्जरइ क्षीयते । शिहुवइ कामयते । शिआरइ काणेत्ति करोति ।
शिरिग्वइ निलीयते । शिव्वडइ पृथक् स्पष्टो वा भवति । शिहुइ निदम्भ करोति ।
10 शिव्वोलइ मन्युनोष्ठ मलिन करोति । शिस्सुइ मुञ्चति । शिउइ मज्जति ।
शिच्छइ शिज्जोइ शिस्सुरइ क्षिण्ति । शिस्सुइ भाराक्रान्तो नमति । शिहुअइ
क्षरति । शिहुइ विगलति । शिम्महइ गच्छति । शिस्सइ उल्लसति । एते धात्वा-
देशेषूक्ता इति नोक्ता ॥ [४०]

शिहुहिअ शिक्खसरिअ शिरुवक्कया थुरुमुसिअ अकएसु ।

15 शित्तिरडिअं च तुइ शीसारो मण्डवे चेअ ॥ ४१ ॥

शिहुहिअ थूक्तम् । निष्ठचूतमित्यर्थः । शिक्खसरिओ मुषित । अपहतसार

L 1 ABFG य C om अ C 1 hd नि 2 hd शिक्खुरिअ ABEG रिय C शिरन्तरे 2 hd
शिरन्तरे 1 वेअ C 2 hd वेअ B यय G शित्तिरडी L 2 BFG C 1 hd उआरणे
C 1 id शिव्वच्छराया 2 hd शिव्वं om शरणेच्छ G शिव्वच्छराया उच्छराया C अयनि
E अयनि ABCGF रिय G रिय L 3 G शिक्खुरिअ BCF रिय BG शित्तिरडी C 1 id
शित्तिरडी C 2 id शिव्वच्छरा Co : तथाणे BF शिव्वच्छरा L 4 BCF रिय L 5
BCF शित्तिरडी G शित्तिरडी BCF रिय D शिस्सरिअ असु C (F) रियसु C पत्तपिए
L 6 ed 1 रियन्या G om ह्या L 7 BI शिव्वइ CG शिव्वइ BFG तिष्ठति
BF शिम्माण L 8 BI om शिज्जरइ क्षी । शि कामं C शिज्जरइ G शिव्वइ BCF
शिरार L 9 BCF शिर G शिरग्वइ C निव्वं BF शिरइ C निहुइ G शिहुइ निदम्भ
I 10 C (1) निव्वं BG शिरा BCI मन्युना आर (C आ) G मन्निनीकरति BI शि
उगइ C निहुइ h 1 इइ L 11 G शिच्छइ C निज्जा B रिय C क्रान्तेन
भमति BI शिअइ G शिव्वइ or शिहुइ L 12 C क्षरति BCF शिहुइ G शिहुइ
I 14 C शिहु G शिहु ABCI रिय G सरिअ ABCE रिय L शिस्स C शिरु
क्कया BF थुक् ed 1 मुसिय I 15 BFG शित्तिर ABCE रिय 1 तुइ BCFG तुइ
B मडना ABCFG चय L 16 C शिहु BCI रिय G शिहुविथ BF थुरु C थुक्क G थुक्क
BI तिष्ठ G निज्जा (?) B रियक्क CG सरिअ BF मुषित B शिद्धता 2 hd शिद्धता

इति यावत् । शिखकथं अकृतम् । शित्तिरडिअं वुटितम् । अत्र । शिखारइ
गृह्णाति । शिरिणज्जइ पिनाटे । इत्येतौ धात्वादशेषूक्ताविति नोक्तो । शीसारो
मण्डपः ॥ यथा ।

तुह शित्तिरडिअयामा रिउणो शिखसरिआ वसन्ति वणे ।

शिखकथशीसारे तण्हाइ सुसन्तशिहुदिआ ॥ ४२ ॥ [४१]

शीसंपायं परिसन्तजणवए तह शुणिमि शीहरिअं ।

शीसीमिओ अ शिवासिअमि वाणमि शीलकंठी अ ॥४२॥

शीसंपायं परिभ्रान्तजनपदम् । शीहरिअं शब्दः । शीसीमिओ निर्यासितः ।
शीलकंठी वाणवृत्तः ॥ यथा ।

बोलिअवहू शिसमुहं शीसंपाए अशीहरिअकञ्ची ।

अहिसरइ शीलकंठीवणमि शीसीमिअस्स तस्स कए ॥ ४३ ॥ [४२]

शीसशिआ शिस्सेणी शीआरणमवि बलिघडीए ।

गूला साहाए पट्टासिआए अ शेडाली ॥ ४३ ॥

शीसशिआ निःश्रेणी । कप्रत्ययाभावे शीसशीत्यपि । शीआरणं बलिघटी ।
अत्र । शीह शीणइ शीलुकइ गच्छति । शीरजइ भवन्ति । शुणइ प्रकाशयति । 16
एते धात्वादशेषूक्ता इति नोक्ताः । शीहमिअं निर्गतमिति तु निर्पूर्वस्य हम्मि-
धातोः सिद्धम् । गूला शाखा । अत्र शुमइ ह्लादयतीति धात्वादशेषूक्तमिति
नोक्तम् । शेडाली पट्टासिता । शिरोभूषणभेदः ॥ यथा ।

L. 1. यावत् । शि'अ' torn off in G. C शिखकथं G शित्तिर' B' 'डिय L. 2
BC 1. hd. गृह्णाति G विनयिनि एतौ C om इत्य' B' इति L. 3 From यथा to एत in वरान्ति
torn off in G. L. 4. B' शित्तिर' BCF 'डिय BCF 'तरिया L. 5 C तण्हाइ edd.
'डिया L. 6 E परिसेत From जणवण to शीसंपाय incl 1 8 torn off in G BCF 'रिय'
L. 7 A 'मिउ BF शिवासिअमि A शिवा' A(E 'सियमि BEF वाणमि C नीज' A 'लीअ'
ABCF य. L. 8. C 'आंत जन' edd 'रिय' G शिशीमिउ. L. 9 BCF नीज' From न
torn off in G B' 'दाए' L. 10 From 'सुनिअ' to म्मि in 'वणमि 1 11 torn off in G.
BCF 'सुनिअ' C 'बह' C 'हू' BCF 'होय' C 'कथा L. 11. edd. 'मिदस्स B (F) om
तस्स L. 12. edd 'शिया' From 'शीआरण' to 'शीतली' 1. 14 torn off in G, C 'लीयार'
A 'सुनिपडी य C 'पडिम् B' 'सुनिपडिम् L. 13 B 'पड' ABCF 'वागिया' ABF य
A 'सोडाणी L. 14 BCF शिया BF निःश्रेणी CG 'लीयार' BF 'सुनिपडी G 'सुनि'
L. 15 C om. अण 'शीह' From 'शीसुद्ध' to 'मिदि 1 17 torn off in G. L. 16. B
'शीर'सिय' F 'शीर'सीय L. 17 From 'शुजा' to 'इर 1. 1 of next page torn off in G.

रोडालिसुन्दर तुमं पुत्तय मा चडसु उच्चतरुणूलं ।

जं शीसशिपडिएसु वि शीआरणवह्महा एण होइ क्लं ॥ ४४ ॥ [४३]

रोउडो सम्भावे कूवतुलाए अ शोलिच्छो ।

रविदशिअसचिवसराढा शोसरशोसत्थिरोलच्छा ॥ ४४ ॥

४ रोउडो सद्भावः । शोलिच्छो कूपतुला ; शोसरो रविः । शोसत्थी वशिक्त्स-
चिवः । शोलच्छो पण्डः । वृषभ इत्येन्ये ॥ यथा ।

शोसत्थि अशोलच्छो तं रोउडेण शोसरत्थमणे ।

शोलिच्छिरवं सोउं वचइ जं जलमिसेण तुह जाया ॥ ४५ ॥

अत्र रोउं नीडमिति तु नीडशब्दभङ्गमिति नोक्तम् ॥ [४४]

१० भववज्जलदसमीऊसवभेअम्मि रोडुरिआ ।

उच्छुगिदीडगाकराडे तहेअ कुराडम्मि रांदं च ॥ ४५ ॥

रोडुरिआ भाद्रपदोज्ज्वलदशम्यां कश्चिदुत्सवविशेषः ॥ यथा ।

संकेअमागए उववइम्मि दुईह शक्ति संलविआ ।

अहिसरइ णायरवह्म रोडुरिआदंसणमिसेण ॥ ४६ ॥

१५ अत्र शोलइ क्षिपतीति धात्वादेशेपूक्तमिति नोक्तम् ।

॥ अथानेकार्थाः ॥

रांदं इत्तुनिपीडनकारणं कुराडाख्यो भाग्यद्विशेषपथेति व्यर्थम् । केचित्तु । इत्तुनिपी-
डनकारणवाचकायेव रांदंकुंडशब्दौ देश्यावित्याहुः । यदाह । ॥ इत्तुनिपीडनकारणं

L 1. C ऐन्नाडिगुरि BF वडसु L. 2 In G from ऊ to रोउर^३ incl 1, 4 torn off
in G C अ BF पडिसु C च्छन. L. 3. BF रोउरा A रोउडो BF सम्भावे: BF कूवतुलाम्
edd. य BCF ऐन्नाच्छी E संलविच्छी L. 4 A 'अविअ' BCF 'वणिय' BF 'राविय'
BCF 'ऐसच्छि, G not quite legible. H 'ऐन्नाया L 5 BF ऐनुमी सम्भाव: From
ऐन्नाच्छी to रवं 1. 8 torn off in G BCF ऐन्नाच्छी C 1 hd रोउच्छा 2 hd 'च्छी.
L. 7. BF एसत्थि C ऐसच्छि C व BF ऐउत्ताणे C 'च्छमण L 8 C ऐन्नाच्छि.
L. 9. BF ऐरा C ऐडे G ऐइ edd. एीडमिति G om नु From ड in नीड' to ड in 'काएड'. 11
torn off in G. L 10 ABCF भववज्जं (C 'उज') BF ऐडुरिया C ऐडुरिया AE 'रिया
E ins here: अयाअेकार्थाः. L. 11. C उणु ABCF नरेव G नह अ C ऊडमि L. 12.
C ऐनु 2. hd. ऐनु BCFG 'रिया. L. 13 G संकेय, From मागय to वह्म 14 torn off
in G. BF संकेयमाग उववडम्मि BCF ज्ञानि BCF 'रिया L 14 G ऐडुरिया C ऐडुरि-
या BF 'रिया' L. 16. G 'कार्य. L 17 BF एह: From डन to रोउ' torn off in
G. B 'पीडण' C 'कांड H 'अथे इय'. BF om नु L. 18. B 'पीडण'

एत कुड च गो एदी ॥ न तु कुण्डाख्यभाण्डवाची एतदशब्दो देश्यः । अस्माभि-
स्तूभयमपि दृष्टमित्यनेकार्थेयूपनिबद्धम् ॥ [४५]

घाणे मूके शाकौ शासो कूवे खलग्गजेसुं च ।

कहमिए वइविवरे पओओरो शाखयं शिमित्ते अ ॥ ४६ ॥

शाकौ घ्राणं मूकश्च । घाहे तु शाखशब्दो नक्षशब्दभय एव । शासो कृपो दुर्जने ज्येष्ठो 5
भ्राता चेति व्यर्थः । शाखयं कर्दमित वृत्तिविवर प्रयोजन निमित्त चेति चतुर्थम् ॥ [४६]

रयहुहिरोसु शाडुलमह शादुं चवयमाधिशाशिन्दासु ।

सव्भावे ऽभिष्पाए शाडुओ चोरकञ्चणे शिक्खो ॥ ४७ ॥

शाडुल रत दुर्दिन च । शादुवचय अनृणा निन्दा चेति व्यर्थम् । शाडुओ
सद्भावो ऽभिप्रायश्च । मनोरथ इत्यन्ये । शिक्खो चोरः काञ्चन च ॥ [४७] 10

कउहछउमेसु शिवं शिअयं रयसयशासासयघडेसु ।

सुत्तोडिए शिरासे उब्भडअकिवेसु अ शिविदो ॥ ४८ ॥

शिव्व ककुद व्याजश्च । पटलान्ते तु शिव्यशब्दो नीत्रशब्दभय एव । शिअय
रत शयनीय शाश्वत घटश्चेति चतुर्थम् । शिविदो सुप्तोत्थितो निराश उद्भटो
नृशसश्चेति चतुर्थम् ॥ [४८] 15

सेअगरोसु शिहाओ पुट्टे उव्वेडिए शिरप्पो अ ।

चोराडिअपुट्टेसुं शिरक्कमुज्जुअट्टेसु शिपिच्छं ॥ ४९ ॥

L 1 BFG इदी C इदी C जडाख्यं G उरुडं GG इदशब्दो G इश्य L 2 C 'मिन्नु
उभयम्' C 1 hd 'हमिनि नेका' G 'वद्धा । L 3 BF घाणे B सक्ता A कवचगं C 'गमुं
corr 2 hd L 4 A कहम्मिए E निवर \ पडच्छण CG पडयण \ एल्लप BF निमित्त
□ शिरित्त ABF य G य om C L 5 G एका pro एसा B जोरा G ज्येष्ठो
L 6 □ एल्लअ C वृत्ति L 7 G 'हुहिरोसु' AC एडुल्लं C एहवयं BF एल्लवयय
AFG एल्लवययं A 'मग्गिण' L 8 BI सव्भावे G सव्भा A विष्पाण BI निष्पा एतडा
L 9 C एडुल्लं G रवं C एहं BF चययं CG चययं G अनृणा L 10 BF सव्भाव
G सव्भासो निष्पा BF om शिक्खो चार L 11 B कउहं BI छट्टसु C 2 hd (A') शिअ
F नियय CG शिअयं BF रयणसासयं (रयसयण L 12 F मुत्ताणि C 'डिअ' F निराण
C शिराणो C उब्भडअकिवेसु ABI शिविडा G शिविडा C शिविडा L 13 BI, (1 hd
शिअ C उरुडं C पडनं BCF मु नीत्राख्यभय (BF नीव्वं) यव शिव्यशब्द । ed 1 शिअय
L 14 BCF निविदो G शिविदो C निगणा BF उब्भो C उडय I 15 C नृसंशेति G रया
L 16 BF सयगं AC G सयं AG शिराड अउवदिण C उरुडिण F उव्वं G शिपिच्छा ed 1 य
I 17 A चोरं C चारे ABCE F डिअ G शिवरंशु ABFG शिरित्त BI शुरुअ C शुरुय
2 hd शुरुयं BI शडिगु C शिपिच्छ

शिहाओ स्वेद समूहश्च । शिरष्पो पृष्ठमुद्धेटित च । शिरको चोर स्थित.
पृष्ठ चेति व्यर्थः । शिप्पिच्छ चञ्जु दृढ च ॥ [४८]

पयडोज्जुरिऊसु शिराओ शिङ्कं च टङ्किए विसमे ।

शिहुअं शिवावारे तुगिहके तह य सुरयम्मि ॥ ५० ॥

5 शिराओ प्रकट चञ्जु रिपुधेति व्यर्थः । शिङ्क टङ्कच्छिन्न विपम च । शिहुअं
निर्व्यापार तूष्णीकं क्षुरत चेति व्यर्थम् । [५०]

शिवाल्लिअं जलधोए पविगणिए विहडिए चैअ ।

वायसमूकेसु शिउकणो शिहेलणमगारजघणेसु ॥ ५१ ॥

शिवाल्लिअ जलधौतं पविगणितं विघटितं चेति व्यर्थम् । शिव्वलेह दुःख
10 मुञ्चति निष्पद्यते क्षरति चेति धात्वादेशे सिद्धम् । शिउकणो वायसो मूकश्च ।
शिहेलण गृह जघनं च । अत्र । शिव्वरह दुःख कथयति द्विनस्ति च । शिहोडह
निवारयति पातयति च । शिलुकह तुडति निलीयते च । शियहइ शिरिणासइ
गच्छति पिनाटि नश्यति च । शीलुइ निष्पतति आच्छेदयति च । शीरवइ
बुभुक्षते आक्षिपति च । शीहरइ नि सरति आक्रन्दति च । शुमइ न्यस्यति द्वाद-
15 यति चेति धात्वादेशेपूक्षा इति भोक्ता ॥ [५१]

॥ इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रनिरचितायां देशीनाममालायां चतुर्थो वर्गः ॥

L 1 G शिहाउ G शिरष्पो cdd वृन्मु° G शिरिको BCF चौर L 2 cd1 पृष्ठ and
न्यर्थे G om from शिप्पि° to च incl L 3 A पयडोज्जु° BF पयडाचु° CG 'डोज्जु°
L 'कोज्जु° 1G शिराउ G शिङ्क L 4 Ch शिहुअ L 5 G शिराउ cdd चञ्जु
G शिहुअ cdd शिहुअ L 6 G व्यथ L 7 cdd 'निय A पविगणिण C विगणिण
BF वद ACG चैय C 2 h1 वय L 8 BF 'भूहेसु 1 'नणमगर ज° AC 'येरु
I 9 G शिअ (I) cdd 'निय BCF शिअलेह L 10 BF om क्षरति G 'दिगसिद्ध
C 1 hd 'जे हि L 11 C जपन्य C ' hd शिचरइ G शिव्वइ B (F) om च
I 12 BF मुडयति L 13 B शिप्पि° BF शिप्पिइ C शारइ I 14 C 1 hd नि रति
C आग्रान्ति G आग्रयति L 15 II पूक्षा L 16 C इत्याद्ये° BCF G 'नाया स्थोपह
देशीगममहश्चोत्त च' व' । यथाप (G यथा) २६२ । L has only ॥ इति चतुर्थवर्गः ॥

॥ अथ तादयः ॥

तत्रा गाई तंटं पुई सुत्तोणलेसु तग्गतणा ।

तट्टी वईइ सौगम्मि तमो तवणी अ भक्खम्मि ॥ १ ॥

तत्रा गौः । तंटं पृष्टम् । तग्गं सूत्रम् । सूत्रमिति सामान्याभिधाने ऽपि सूत्रकङ्कणमुच्यते । यदाह । ॥ तग्गं च, सूत्रकङ्कणकम् ॥ तर्ण उत्पलम् । तट्टी ५ धृतिः । तमो शोकः । तवणी भक्षणयोग्यम् । कणादि ॥ यथा ।

तदयहणतट्टिविहीहि तवचारणय तग्गवलणेहि ।

तणालोअणा ण तवणि कुणान्ति विरहे तमं जडा जन्ति ॥ १ ॥ [१]

तमणं चुल्ली तहरी बहलसुरा वावडे तवओ ।

तसिअं सुक्के सयणे तल्लडमोल्लम्मि तसायं ॥ २ ॥

10

तमणं चुक्षिः । तहरी पङ्किला सुरा । तवओ व्यापृतः । तसिअं धुष्कम् । तल्लडं शय्या । तसायं आर्द्रम् । यथा ।

विरहम्मि तुज्झ सूरय तसिए तसायकमलतल्लडए ।

तमणं य तप्पइ सही तहरीतवओ ण जाणसि तुमं तु ॥ २ ॥ [२]

तच्छिंडं च कराले रायरारक्खे तलारो अ ।

15

तत्तिहो तल्लिच्छो अ तप्परे तणचए तणेसी अ ॥ ३ ॥

तच्छिंडं करालम् । तलारो नगरारक्षकः । तत्तिहो तथा तल्लिच्छो तत्परः । तणेसी नृणामकरः ॥ यथा ।

L. 1. om. A, E ॥ अथ तादि ॥ L. 2 ABFG तथा C1 hd तथा 2. hd मत्था E तग्गा C ततं E मत्त A पोतु C1 hd पुई G सुत्त A सुत्तुप्प E सुत्तुप्प G व्यलेसु E तग्गु G om. तग्ग 1. 3 E तट्टी वई य add य L. 4 BIG तथा BF यो add. पुई C तिति तु ता. L. 5. C गृय्ण B कणकमुच्यते G मट्टी L. 6 C वृत्ति. L. 7. BF तिति CG तिति BF तवचारणय C तवचार G तवचार or चार B F तज्जणेहि L. 8. CG त्तोयणा BF मत्ता C मट. L. 9 ॥ तहरी ABCFG वृत्तं E वावडे B, C 2. hd. तवओ G तवउ L. 10 add. तसिअ E मत्तड L. 11 C तुज्झ 2 hd. चुल्ली BG मत्तड add तसिय G तुप्प L. 12 B तसाय L. 13 BCF तुज्झ BCF तुज्झ C तवणि BF तग्गाय G तग्गाय. L. 14. C च C om तवणी C मत्तड G मत्तड L. 15 E म pro च A तग्गाय G कणादि add य L. 16 BF तल्लडोल्लो add य BF मत्ता AC तल्लड ABCI G य L. 17 B ड थ कर G तल्लार C नगरारक्षक C तच्छिण्डो, om. G. L. 18. G om यथा

दोसगवेसणतत्तिल तलारभया तणेसिथन्तरिआ ।

उअ तइ तल्लिच्छा सा तमतच्छिडे पडिच्छइ कुडङ्गे ॥ ३ ॥ [३]

तरसं मंसे तंवेहितंबटकारिआउ सेहाली ।

इच्छाइ तकरणा तंतडितोंतडिआ करम्भम्मि ॥ ४ ॥

■ तरसं मांसम् । तंवेही तथा तंबटकारी शोफालिका । तकरणा इच्छा । तंतडी
तथा तोंतडी करम्भः ॥ यथा ।

यय तवेहिकुडङ्ग णा तंबटकारिरत्तवसणो ऽअं ।

णा इ तरसतकरणा कङ्कुततडी, कलमनंतडी अ हरे ॥ ४ ॥ [४]

गोहुमकुङ्कुमिआए'अं, तंविरा तंवरत्ती अ ।

10 तरवडो पउमाडम्मि तडवडा आउलितरुम्मि ॥ ५ ॥

तंविरा तथा तंवरत्ती गोधूमेपु कुङ्कुमच्छाया । तरवडो प्रपुनाटः । तडवडा
आउलिवृत्तः ॥ यथा ।

सहि तंवरत्तिरम्मे देत्ते सुत्तम्मि तंविरच्छि पिण ।

तरवडतडवडाउलकुडङ्गए कीस चलिआ सि ॥ ५ ॥

15 अत्र । तलिणं सूक्ष्ममिति तलिनशब्दभवम् । तरइ शक्नोति । तच्छइ तच्छयो-
ति । तडइ तडइ तडवइ तनोति । एते धात्वादेशेषूपक्ता इति नोक्ताः ॥ [५]

L 1 B भाया C तणेसियत् eed रिया L 2 BF ओअ C तइ C तच्छिच्छा G तव-
च्छिरे BF तच्छिडी BF कुडङ्गे L 3 A तम्भेहि BCFG तरे E तम्भे BFG तवट
C तम्भे E तम्भे C (F) टकारि ABFG रियाउ C रियायो. L 4 E इच्छा य C (F)
तलहिया om तोंतडि ABEFG डिया A करम्भम्मि C करवणि BF करवणि L 5 C 1 hd
मरा 2 hd असे C (F) G तवही B तवेहि C (b) तवटकारी G तवट B तव B इच्छा L 6
G कावः L 7 C वय BF तवहि CG तवहि BG तवट C (F) तम्भे C चराणो
BCF य G य L 8, G लं C चराण BF कणुततडी C कणुनौतडी G कणुनौतडी G कम्भ
तवडी G तलट्टी BEG य C डी हरे L 9 FG विद्या eed य A तंविरा BF तंवर
C तंवरि E तंवरि G तंवरि BEG तंवरत्ती ACL तम्भे eed य. L 10 bF पउमाडमि
C पउणा E पउमाडमि C तंवरि L 11, BEG तंविरा C तंवरि G तंवरि BEG तंवरि
G तंवरि E तंवरि G तंवरि L 13 BE तव G तम्भे C तंवरम्मे G छिन्ने सुत्तम्मि
BCF तंवरि G तंवरि L 14 तरवड torn off in G C कुडङ्ग CG चलिआ.
L 15 G तंवरि L 16 C om तडवइ, in G it is torn off from एते to रां in तणया-
ली । 1 of next page torn off in G

इन्द्रोवे तंवकिमी तणसोल्ली मल्लिआए अ ।

सुरयम्मि तत्तुडिल्लं पसारिए चेअ तणरासी ॥ ६ ॥

तंवकिमी इन्द्रगोपः । तणसोल्ली मल्लिका । तत्तुडिल्लं सुरतम् । तणरासी प्रसारितम् ॥ यथा ।

जइ तत्तुडिल्लपण्डिय तणसोल्लीवल्लहो गभो कालो ।

तुह विरहे तणरासिभतंवकिमी पाउसो कहं तीए ॥ ६ ॥ [६]

5

सालिम्मि तलप्फलतालहला खुहिए तडमडो अ ।

तंतुक्खोडी अ तुरी उडुवे तरिअव्वत्तणवरंडीओ ॥ ७ ॥

तलप्फलो तथा तालहलो शालिः । तडमडो क्षुभितः । तंतुक्खोडी धायकत-
न्त्रोपकरणम् । तरिअव्वं तथा तणवरंडी उडुपः ॥ यथा ।

10

कीस तलप्फलगोयीतडमडिओ जासि तालहलझेत्तं ।

तंतुक्खोडिअ वधसु तरिअव्वणित्त तणवरंडीए ॥ ७ ॥ [७]

तद्विअसं अणुद्विअसे तहल्लिआ चेअ गोवाडे ।

तद्विअचयं च राधे तलआगत्ती अ कूवम्मि ॥ ८ ॥

तद्विअसं । भद्रविप्रकर्षात् तद्विअसिभं । तद्विअहं इत्यपि । अनुद्विवसम् । 15
तहल्लिआ गोवाटः । तद्विअचयं नृत्यम् । तलआगत्ती कूपः ॥ यथा ।

L. 1. A तम्भं C तम्भं BF तंव A तम्भं cld मल्लियाण ACEG य L. 2. AC 1, hd. EG तत्तुडिल्ल BF तत्तुडिल्ल AG चेय BF चेय CE चेय E तणरासी. L. 3 BFG तव C तम्भं From तणसोल्ली to ली 1 5 torn off in G BF का pro मल्लिका B C 1 hd, F तत्तुडिल्ल. तणं प्र twice in B L. 5 cld. तत्तुडिल्लपण्डिय B वल्लहो CG गउ. L. 6. cld. 'सारिय' From यनव to र in 'वरंडीओ' 8 torn off in G BF तव C क्रिया B पारो. L. 7. BF सान्नि मल्लिआ A तलप्फला E तलप्फलनालफला ABCF य. L. 8. B मल्लिपोडी C (F) तत्तुक्ख cld य BF तद्विअव्वं (E) तद्विअव्वं (E च्च ?) AG 'डीउ' L. 9 From निः म शान्ति to जासि 1 11. torn off in G BF त्तिनि C तत्तु BF य वायव L. 10 C तद्विअव्व L. 11 C क्रियाजन्तु C गायी. L. 12 C तत्तु cld. 'द्विअ BF वधसु From च to ए in पाणिअ' 1. 2 of next page torn off in G, BF तद्विअव्वं C तद्विअव्वणित्त ए तणवरंडीओ L. 13 cld तद्विअव्व अणुद्विअसे तहल्लिआ BF चेय C चेय L. 14 cld तद्विअव्व C चेय E एण्ये BF मत्ती CE य In A the whole stanza is omitted. L. 15. cld. तद्विअव्व अ तद्विअव्वं तद्विअव्व L. 16 cld. तहल्लिआ cld. तद्विअव्व

तरुणातल्लिभरकथ भुमयातद्विभ्रचण तद्विभ्रसं ।

तलभ्रागति वचइ णिसि चहुआ पाणिभ्रमिसेण ॥ ८ ॥ [८]

तडफडिअं परिचलिअम्मि कुरवए तंवकुसुमो अ ।

गालिअअहुलिएसुं तलसारिअतणयमुद्विआओ अ ॥ ९ ॥

- 5 तडफडिअं परितथलितम् । तंवकुसुमो कुरवकः । तलसारिअं गालितम् । अन्ये तु तलसारिओ नालिक इति पठन्तस्तलसारिअ मुग्धमाचक्षते । तणयमुद्विआ अहुलीयकम् ॥ यथा ।

अइ तलसारिअपेम्मयं तुइ विरहे वीइ इत्थं तडफडिअं ।

तंवकुसुमस्स मूले ओपडिआ तणयमुद्विआ कइइ ॥ ९ ॥

- 10 अत्र । तलभ्रंइ भ्रमति । इति धात्वादेशोपूक्तमिति नोक्तम् । [९]

ताला लाजा रम्ममिं तामरो रोअणम्मि ताडिअयं ।

तारत्तरो मुहुत्ते जलभवफुल्लम्मि तामरसं ॥ १० ॥

ताला लाजाः । तामरं रम्यम् । ताडिअयं रोदनम् । तारत्तरो मुहूर्तः । तामरसं जलोद्भवपुष्पम् । पद्मवाचकस्तु तामरसशब्दः संस्कृतसम एव ॥ यथा ।

- 15 ताडिअयपरं बालं कुलडा तालाहि भोलविअ जाइ ।

तारत्तरेण तामरतामरसे सरिअतूहम्मि ॥ १० ॥ [१०]

L 1 C बहणवहं edd 'स्त्रियं' edd 'तद्विचमण तद्वियस' L 2 BF अचइ ओ वहुया C उचइ णिसि यहुया edd पाणियं L 3 A तडफडिअं BF 'फडियं' G 'फलियं' From परिं to यके in कुरवक 1 5 torn off in G BF 'चलियमि' A कुरवए E कुरवम् BF तथकुसुमो C तथकुसुमो edd य L 4 E गालिय ABCF गालियं edd 'सारियं' BF तणअं BEF 'मुद्विआओ' C 'मुद्विआ' edd य L 5 edd 'फडिय' BF तचं C चकुसुं B कुरवक C (1?) कुरवक BEF 'सारिय' From तु to तीइ excl 1 11 torn off in G L 11 B नालि कनालिक edl 'सारिय' edd 'मुद्विआ' L 8 edd अथि BF तणसारयं C 'रियं' C इच्छ, illegible in G edd 'डिय' L 9 BEF तचं C तचं BF ओपडिआ C उपडिय G उपडिया edl 'दिया' From कहइ to एम्मि 1 11 torn off in G L 11 C लाज C 1 hd रेम्ममि BF ताम रोअणम्मि AE ताडियय G 'डिअय' L 12 C ताडत्तरो C 1 hd मुहुत्ते BF मुहुत्ते E अन्नवरुं L 13 B लाजा, From to चरुम् 1 14 torn off in G BF ताडियय L 14 C 'अव' पुं B 'फुल्ल' L 15 B ताडिययं (F) ताडिअययपर edl वाज्ज ॥ कुडजा CG तालाहि BF भोलविअ G जाइ L 16 G तारत्तरेण C om तामर From तामरसे 10 सी m हासी p 161, 1 1, torn off in G BF सारियं F 'सूरमि' C 'नहम्मि'

तालफली अ दासी तिची सारम्मि दूसहे तिब्वं ।

तिरिडो तिमिरे तिणिसं महुपडले तिमिणामल्लदारुम्मि ॥ ११ ॥

तालफली दासी । तिची सारम् । तिब्वं दुर्धिपहम् । तिब्वं अत्यर्थमिति सात-
वाहनः । तिरिडो तिमिरवृत्तः । तिणिसं मधुपडलम् । तिमिणं आर्द्रदाह ॥ यथा ।

वयणाइं तालफली असुरेण्ती तिणिसतिस्तिमहराइं ।

तिव्वविलिअस्स पइणो ओ पहरइ तिरिडतिमिणेष ॥ ११ ॥

अत्र । तालिभ्रंष्टइ भ्रमति । इति-धात्वादेशोपूक्तमिति नोक्तम् ॥ [११]

उरहपवणे तिरिड्डी तिगिच्छी तिगिआ य कमलरए ।

तिविडी पुडिआ गुरु तित्तुअं च गहाणोल्लिअम्मि तित्तिरिअं ॥ १२ ॥

तिरिड्डी उष्णपितः । तिगिच्छी तृयां तिगिआ-कमलरजः । तिविडी पुटिका । 10
तिविडा सूचीति केचित् । तित्तुअं गुरु । तित्तिरिअं क्षानार्द्रम् ॥ यथा ।

तिगिच्छिदुसुराजिसभरणिय कलुसिअतिगिण तिरिडम्मि ।

तित्तुअदुहा तुह रिऊ राहतिरिआ जिमान्ति तिविडीए ॥ १२ ॥ [१२]

तिमिरिच्छतिमिच्छाहा करञ्जपहिआ तिमिंगिलो मीणे ।

तिराहीकयम्मि तिक्खालिअं तह तिरोवई वयन्तरिए ॥ १३ ॥ 15

तिमिरिच्छो करञ्जद्रुमः । तिगिच्छाहो पथिकः । तिगिच्छो इति कश्चित् ।

L 1 BF मात्राकृती ABF य 1 दूसरे G (A) विषय E विषय L 2 ABCEFG विष्णु
G विष्णुं cfr III, 12 G मृगद्वय BF विष्णु दारुम्य A विष्णुद्वयमत्रम् C 'दारुम्य'
G 'दारुम्य'. L 3 G om मात्राकृती दारुम्य G विषय cfr. निष्पद्यर्थमिति L 4 G
'दारुम्य'. G विष्णु BF विष्णु L 5 B' C विष्णु C मृगद्वय L 6 CG 'विष्णुम्य'
B (F) 'विष्णुम्य' CG उ L 7 BF नातिच्छाह C 1 hd दारुम्य BF धर्मयतीति CG धर्मयतीति
G 'ति वि पा' B C उच्छाह इति नोक्त (B धातु) L 8 A निरुद्धी C तिगिच्छी C तिगिच्छो
E तिगिच्छी G तिगिच्छो ABCEG तिगिच्छा (तिगिच्छा L 9 cfr. पुडिआ AB तिगुय
C (F) G तिगुय A मल्लुगियति E दारुम्यय A तिगिच्छी BF तिगिच्छय G तिगुय ACE 'तिगुय'
L 10 C 'तिगुय' BF तिगुय G om मय्य C मय्य (acc) BF तिगुय CG तिगिच्छा G 'कमलर'
I 11 BCF मृगद्वय B तिगुय CG F) तिगुय B तिगुय C (F) तिगुय G मृगद्वय
L 12 C 'तिगिच्छा' G 'तिगिच्छा' तिगुय G मय्य BF 'तिगुय' तिगिच्छी
L 13 B तिगुय C तिगुय G तिगुय C तिगुय दारुम्य cfr तिगुय L 14 ABCEG
तिगिच्छा L 15 दारुम्य cfr 'पथिक' C 1 hd तिगिच्छा B तिगिच्छा F तिगिच्छो
I 15 ABCEG तिगुय C मय्य इति तिगुय G मय्य L 16 cfr तिगिच्छा G मय्य. G तिगुय

तिमिगिलो मीनः । मत्स्यविशेषयाचकस्तु संस्कृतसमः । तिक्खालिभं तीदणीरु-
तम् । तिरोवई वृत्यन्तरितः ॥ यथा ।

हणिओ तिमिगिलधएण एस तिक्खालिएण य सरैण ।

मुच्छइ तिमिरिच्छतले तिरोवदणिओ तिमिच्छाहो ॥ १३ ॥ [१३]

5 तुंगी रयणी तुण्ही अ मूअरे तुच्छमोसुक्के ।

तुलसी सुरसलयाए तुंडीरं म्हुराविम्बम्मि ॥ १४ ॥

तुंगी राणिः । तुण्ही सूकरः । तुच्छ अयभुष्कम् । अत्र तुंड उदरम् । तुंडे
आस्यम् । तुंबी अलावूः । एते संस्कृतसमंत्याजोक्ताः । तुलसी सुरसलता ।
तुंडीरं मधुरविम्बम् ॥ यथा ।

10 तुंडीरजडि तुमए अतुच्छतुलसीहि अधिआ चण्डी ।

तुगीवइपुसकल जमाइतुण्हीबलं यरं लहसि ॥ १४ ॥ [१४]

तुण्हको मिउअचलम्मि तुलगं कागतालीए ।

तुच्छयतुच्छइआ रञ्जिए जरघडम्मि तुंडूओ ॥ १५ ॥

तुण्हको मृदुनिधलः । तुलगं काकतालीयम् । तुच्छयं तथा तुच्छइअ रञ्जि-
15 तम् । तुंडूओ जीर्यघटः ॥ यथा ।

अस्सि तुलगगडिइ तुच्छइआ मेळिऊण तुंडूअं ।

किं अहिसरसि सहि तुम ण तुच्छमो एस होहि तुण्हका ॥ १५ ॥ [१५]

L 1 G तिमिगिलो *edd* °लिष L 2 G वृत्यन्तरित L 3 G हणिउ B तिमिगनो-
धएण F तिमिगिलो° G स BF सरैम L 4 C मुच्छइ BFG तिमिरिच्छ° C तिमिरित्य°
CG °विउ C तिमि G °च्छाड L 5 BCF तुप्पी EG तुसी G य BG सुयरे C (F') सुयरे
ABC 1 hd (F') °मासुक L 6 A सरस B1 °सज्जयाए G °विबमि L 7 B (I) तुप्पी
G तुगी BFG तुदमुवर C तुदरं *edd* तुदमास्य L 8 BFG तुवी BFG अलावू C 1 hd
अलावू B °लावू L 9 G तुंडी मधुर° G विष L 10 C तुंडीरडि B °उडि F °उडि
G °उडि or उडि *edd* तुलसीहि BFG अधिया C अधिवया L 11 *edd* तुसी° B1 G °वल
C वर L 12 C °जलमि L 13 B °तुत्थयइया F °तुत्थइया ACEG °इया A तुडू
BF तुडूओ E तुडूओ L 14 B काग° Boni तुच्छय G तुत्थय BCF तुच्छइय G तुल्लय
L 15 BF तुडूओ C तुडूओ *corr* 2 hd G तुडू G om यथा L 16 C अम्मि BF अस्सि
BF तुलगम् G °विड BF तुत्थइया CG तुच्छइया B निळिऊण BF तंदूय C तुडूय
L 17 C छछआ G तुत्थय BF हारं

तुण्यो तूरविसेसे तुंतुकुडिओ तुराजुत्ते ।

दारु तुसेअजंभं तूओ तह उच्छुकम्मयरे ॥ १६ ॥

तुण्यो शुंखारयस्तूर्यविशेषः । अत्र तुवरो रसविशेष इति संस्कृतसमत्या-
चोक्तः । तुंतुकुडिओ त्वरायुक्तः । तुसेअजंभं दारु । तूओ इच्छुकर्मकरः ॥ यथा ।

तूओ घायइ तुणयं उच्छुशिवीरणतुसेअजंभठिओ ।

ते सुणिअ गोयवइआ तुंतुकुडिआ अहिसरेइ ॥ १६ ॥

अत्र तूहो सरिदयतार इति तीर्थशब्दभवत्वाचोक्तः ॥ [१६]

पुरिसम्मि तूहणो तोलणो अ सिंवलितस्मि तूलिणिआ ।

तेंडुअमवि तुम्बुरुए तोसं दव्वम्मि तोमरी वल्ली ॥ १७ ॥

तूहणो तथा तोलणो पुरुषः । तूलिणी शास्त्रमलिः । तेंडुअं तुम्बुरु । अत्र 10
तेअनइ प्रदीप्यत इति धात्वादेशेपूक्त इति नोक्तः । तोसं धनम् । तोमरी वल्ली ॥ यथा ।

तूहण तूलिणितेंडुअतोमरिगहणे गिरिम्मि किं भमसि ।

मुत्तूण तोलणाययं या इ तोसं लप्पए कह पि ॥ १७ ॥ [१७]

अणिमित्तत्परे तोक्कओ तहा तोडणो असहणम्मि ।

तोअयतोमरिआ वणीहयसत्थप्पमज्जएसुं च ॥ १८ ॥

तोक्कओ अनिमित्तत्परः । तोडणो असहनः । तोअओ चातकः । तोमरिओ
शखप्रमाजकः ॥ यथा ।

L 1. AG मुण्ड AC उत्तर C विगाग BF तंतुकुडिआ E तुंतुकुडिओ G तुंतुकुडि A डिउ
C 2 hd डिउ C जने E गुत्ता G गुत्ता L 2 BEA दारु CG मुणय C तउ A, C 2 hd
तओ G तू B तूया BF तुच्छ C उणु corr 2 hd, G मुच्छ C कम्मयरो
L 3. G मुण्ड BF मुग्गा C मुग्गा (') C ग्यमुग्गे L 1 B तुम्बुरुदिआ F तुम्बुरु
C तुम्बुरु एव (no). G om तुम्बुरु एव (G मुणय C तूया G तूय L 5 C तूय G तूय
C तूया BF तूय C तूयिण G मुणय BF विआ G डिउ L 6 BF तुणिय
U मुणिय cld. तूया B F तुम्बुरु cld डिउ L 7 C 1 hd. तूय B तूय
L 8. ABCFG य DCFG तूयिण L तूयिण BF FG मुत्तू cld डिउ L 9 AG तूय-
नवि BF तूयन C तूय 2 hd तूय E तूय BF तूय G तूय E तूय BF तूय
E तूयिण. L 10 BF तूय तूय BF तूयिण C 1 hd तूय B तूय C तूय 2 hd
तूय G तूय BCF तूय L 11 BF तूय G तूय L 12 BF तूय C तूयिण
C तूयिण 2 hd तूय BF तूय G तूय L 13 B तूय BF तूय
G तूय L 14 E तूयिण B तूय G तूय L 15 BF om तूय cld डिउ
BFG तूय L 16 G तूय BCF तूयिण तूय BF तूय G तूय G तूय

वम्महसरतोमरिए माणसिणिमाणतोडणे काले ।

तोअअ मज्झ अवत्थाकहणे दइअस्स तोकओ होहि ॥ १८ ॥ [१८]

॥ अथानेकार्थाः ॥

तंडं खलीणलालयसिरहीणसराहिएसुं च ।

५ गामणिसेज्जासु तलं तल्लं पल्ललयवरुअसेज्जासु ॥ १९ ॥

तंडं कविकालालक शिरोविहीन स्वराधिक चेति व्यर्थम् । तल ग्रामेशः शय्या च । तल्ल पल्लयल वरुकाख्यवृणं शय्या चेति व्यर्थम् ॥ [१९]

तप्परआएसेसुं तत्ती तमणी अ वाहुभुज्जेसु ।

तलिमो कुट्टिमसेज्जाघरोद्धभूवासभवणभट्टेसु ॥ २० ॥

१० तत्ती तत्परता आदेशश्च । तमणी भुजो भूर्ज च । तलिमो कुट्टिम शय्या गृहो-
र्ध्वभूमिर्वासभवन आट्टेति पञ्चार्थः ॥ [२०]

कसाहरणाविसेसे वरङ्गए चेअ तलवत्तो ।

तालूरो फेणकविट्टेसु तिरिडिअं सतिमिरविचिएसु ॥ २१ ॥

तलवत्तो कर्णाभरणविशेषो वरङ्ग च । तालूरो फेनः कपित्थतद्वत् । तालूरो
१५ आवर्ततेति केचित् । तिरिडिअ तिमिरयुतं विचित च ॥ [२१]

कोउअविवाहसरिसवहविअसिणिण्डकुतुवेसु तुप्पो वि ।

पीणम्मि तुरीसहो उवगरणो तूलिआणां च ॥ २२ ॥

L 1 C सति° L 2 C अक्खल° BCF इइयस्स CG तोकउ BCF होइ L 3 om
A, E °यां L 4 E खड्डीनान° A °तानव° L 5 EG गामिणि B °सिज्जासु G तल
C स, corr 2 hd G om तल्ल C तल्ल B पल्लय° BF वरुअ° G °वरुअ° L 6 BFG कवि-
कजा° G °ल्लानक° L 7 BF शज्जा व C तल्ल पल्लय BF वरुजा° G वरुजा°
BF राया G भति L 8 BF तसणा य pro तमणी अ G तमणीइ om अ BFG वाहु°.
L 9 4 °पणेअ° C °घणेइ° G °घणेइ° CG °भट्टेसु L 10 G भूर्जो C °भूर्जो Instead of भूर्जो
य one should expect to find भूर्जं add गुराहं L 11 C °भूमिवसिभ° G °भूमि-
पास° C आट्टेति G आट्टेति L 12 BI वय C चेव AG चय L 13 edl डिअ
A रमिभिर° G °चिन्दिअस्स L 14 G कपित्थतद्वत् edl डिअ L 15 BF विव C om
विचित L 16 L काउवि° ABCLF °हविय° G °हविय° G °सिणिण्व° L 17 C उवक
राणे ABF भूर्जियाणं C तल्लियाणं G तल्लियाणं

तुपो कौतुकं विवाहः सर्पपो अक्षितः खिग्धः कुतुपथेति षडर्थः । तुरी पीनं
तूलिकानामुपकरणं चेति द्वयार्था ॥ [२२]

णायन्वा तुंविह्नी महुपडले उक्खले चेअ ।

तेडो सलहपिसह्वा तउवट्ठिअकसिआसु तोवट्ठो ॥ २३ ॥

तुंविह्नी मधुपटलमुदूखलं चेति द्वयार्था । तेडो शलभः पिशाचम् । तोवट्ठो त्रपु- ५
पट्टिकाख्यः कर्णाभरणभेदः कमलकर्णिका चेति द्वयर्थः ॥ [२३]

॥ अथ थादिः ॥

थग्घो गाधे गिलए थहो थरो दहिंसरे थरु छरुए ।

थंवं विसमे थक्को ऽ वसरम्मि पसुम्मि थट्ठियवा ॥ २४ ॥

थग्घो गाधः । थहो निलयः । थरो दधिसरः । थरु स्तरुः । थंवं विपयम् । १०
थक्को अयसरः । थट्ठी तथा थयो पशुः ॥ यथा ।

दहिणं घरेण लग्गा थरुहि कूया अ थग्घसलिलेहि ।

सोरन्ति थंययहा भट्ठेहि थट्ठीययेहि गामयहा ॥ २५ ॥ [२४]

वित्थिप्पम्मि थसथसलथामा थविआ पसेविआए अ ।

थंडिह्मथमिअथलया मणडलविह्महरिअमणडवेमुं च ॥ २५ ॥ १६

L 1. add कसितं CF खिग्ध BF कुतुप C 1 hi कुतुप From नुरी to द्वयार्था torn off in G. L 2 C कौतुकमुपकरणं BF द्वयार्था L 3 C णायन्वा तुंविह्नी E तुंविह्नी G तुंविह्नी BF महुपडल C वट्ठिअ ACF थव B थव L 4 BF तुरी C तुरी G तुरी add दहिंसरसि-
मायु L नासा C हा (?) From तोवट्ठो to थरो L 5 BF तोवट्ठो G तोवट्ठो
2 hi तुंविह्नी B नुवडुडल F नुवट्ठो BF तोवट्ठो BF तुरी C तुरी G तुरी तुंविह्नी B वट्ठि-
यावकसिमा L 6 G मणडलविह्म L 7 see A In G from थव to पसुम्मि L 9 torn
off L 8 A थग्घो B थग्घो C थग्घो It will not be novel in this chapter that some of
the MSS. very often conform to the original in the beginning of the word. ABF लिखव F थरो
थरो वट्ठि A थव E थव L 9 C 1 hi थव ABC 2 hi FEG थव C थव BF
थव C थव L 11 B थव C थव L 12 torn off in G C थव
B see थव लय B थव थव L 11 B थव थव L 12 add थव
C थव थव B थव L 12 BF थव C थव F थव L 13 थव p F L 14 C 1 hi
G B थव B थव L 14 add थव C थव L 14 AC लिख BF लिख L 15
थव L 15 C 2 hi थव ABCF थव ACF थव ACF B L 15
A थव B BF थव F थव C थव B थव B थव B थव ACF थव

यसो यसलो यामो एते त्रयोऽपि विस्तीर्णार्थाः । यवी प्रसेविका । थंडिलं
मण्डलम् । थमिअं विस्मृतम् । थलओ मण्डपः ॥ यथा ।

यामत्यराथंडिले थसकडि तुह थविअसुसहिअयाए ।

थलयागओ वि दइओ थमिओ किं थसलदोसो व्व ॥ २० ॥ [२५]

5 भल्लाअए थउडुं वीसामे थत्तिअं चेअ ।

चच्चूइ थग्गया थवइल्लो दीहोरुजुअलउवविडो ॥ २६ ॥

थउडुं भल्लातकम् । थत्तिअं विभ्रामः । थग्गया चच्चुः । थवइल्लो प्रसारितो-
रुहयोपविष्टः ॥ यथा ।

शिव तुह भएण णड्ढा मुञ्जिअ सुअयग्गअइवइइफला ।

10 रिउणो कुणन्ति खिसा थवइल्ला थत्तिअं थउडुतले ॥ २१ ॥ [२६]

थरहरिअं कम्पिअए घणम्मि थारो थिरे थिमिअं ।

थिरणामो चलचित्ते दरिए थुसो अ वड्डिए थुल्लो ॥ २७ ॥

थरहरिअं कम्पितम् । थारो घनः । थाणयं आलयाल इति स्थानकशब्दभवः ।

थिमिअं स्थिरम् । थिरणामो चलचित्तः । यः कचिदपि धूर्तिं न बध्नाति । थुसो

15 दृप्तः । थुल्लो परिवर्तितः ॥ यथा ।

थुसलणथुल्लमुहो माणिणिलोओ विअम्मि थिरणामो ।

थारत्थणिअं सोउं थरहरिअतणू हवेइ थिमिअमणो ॥ २२ ॥ [२७]

L 1. G वसन्ता From विस्ती² to गच्छी । 4 torn off in G. L. 2 DF थमियं C थमियं
L 3 C थागच्छणं BF थमियं C थडियं BF 'हुज' cdd. 'हियथाए'. L. 4 CG 'यड
C दओ 2. hd इउ C 2 hd थमिउ From ओ in थमिओ to सुअ' । 9 torn off in G
C 2 hd थ. L 5 BF थत्तिअ BF च्व L 6 A 'जुयल' BF 'नअल' C दीहोरुमुअ'
2 hd 'सोसज्जु' BF उअविडो L 7 C 1 hd थउडुभल्लाक cdd थत्तिअ BFom थग्गया
चच्चु C चच्चु. B प्रतरि' L 9 cdd अमिय BCF मुय' CF 'अइवइ' BF 'फले From ला
to लो in थुल्ला । 12 torn off in G. L 10 B रिउणो cdd थत्तिअ. L 11. cdd 'हरियं
AE कपियम् C कयिययणमि A थणमि C om थिरे E थमिय ABCF थिमियं L 12. C 1.
hd पन्नगिने 2. hd. पन्नविस्ति E थुसो C वड्डिए A वड्डि A थुल्लो E थुल्लो. L 13 cdd.
'हरियं BF घनः From न. to तः in परिवर्तितः । 15 torn off in G C थाणयं.
L 14 B थमियं C (I') थिमियं B थ B थुलो. L 16 G थुसलणं BF थुसलणं E । hd
G' लोउ cdd थिमि From थिरे' to रथि p 167, 11 torn off in G L 17 C थारत्थ' cdd.
'णयं B सोओ F साओ BF थग्गयियं C 'हरियं cdd. थिमियं C 'नणो

थुलमो दूसे थुक्किअमुसयए थुडुहीरमवि चमरे ।

थुरुगुल्लणायं सेज्जा वाअयभण्डम्मि थूरी अ ॥ २८ ॥

थुलमो पटकुटी । थुक्किअ उन्नतम् । अम्बूकृते तु थुक्किअ थूकृतशब्दभ-
वेव । थुडुहीरं चामरम् । थुरुगुल्लणायं शय्या । थूरी तन्तुवायोपकरणम् ॥ यथा ।

तुह थुक्किअसरिउणो थुरुगुल्लणयुडुहीरथुलमाई ।

ओमुत्तूण पण्डा थूरिकरा तन्तुवायवेसेण ॥ २९ ॥ [२८]

थूणो तुरए कोलम्मि थूलघोणो, अ बिन्दुए थेवो ।

थेरो के थेरासणथेवरिआ पउमजम्मतूरेसु ॥ २९ ॥

थूणो अश्वः । थूलघोणो सूकरः । थेवो बिन्दुः । स्तोकवाचकस्तु थेवशब्दः
स्तोकशब्दभय एव । थेरो व्रज्जा । थूणो थेणो चोर इति स्तेनशब्दभवौ । थेरा- 10
सणं पद्मम् । थेवरिअं जन्मनि नूर्यम् ॥ यथा ।

उकसिअ रविथूणाइ थूलघोणं अणञ्जयणथेरं ।

थेरासणङ्गणिण तुह थेवरिअं जणइ हरिसजलयेवे ॥ २४ ॥ [२९]

कमपिहुवडे थोरो वलम्मि थोहं च खोलए थोलो ।

ठाणोणडपिहुमु थाहो णिमोहदयदरिएसु थिसो वि ॥ ३० ॥ 15

थोरो क्रमव्युपरिवर्तुलः । स्थूलार्थस्तु स्थूलशब्दभय एव । थोहं वलम् ।
थोलो वल्लैकदेशः ॥ यथा ।

L. 1 C हुमे C 1 hd थुक्कियसुसिय 2 hd 'सुय ABC 2 hd Γ थुक्किय BF 'सुयय C 1.
hd. 'रमडि. L. 2 C थुरुगुल्ल 2 hd 'सुल्ल' E थुरुगुल्लय G थुरुगुल्ल ॥ वायय' A छूरी
ABF या G य. L. 3 Γ 'मो पटकुटी torn off in G. C 'कुटी add थुक्किय From त in उन्नत
to शय्या 1, 4 torn off in G. BF अम्बूकृते add थुक्किय L. 4 C थुडु' C 'णुसु'.
B शया C थुरी. L. 5 B थक्कियत् C (F') थुक्कियत् ॥ थुक्कियत् BF थुरणल्लण
॥ 'सुसुण' C 'सुडुरी' L. 6 C 1 hd G उमुत्तूण From शय to जम्मि 7 torn off
in G. L. 7 Γ थूणो BF वरण CE थूलघोण A BEFG य BG विङ्ग E थोरो C 2 hd
थेवो. L. 8 C 1 hd थेरां C क add रिया 'जम्मवूरायु L. 9 BG उभः ॥ थूकर
C थेवो L. 10 BF 'भद. om. मय C यग B थोर C (F') थोर C थेरांण
L. 11 G रिय C (F') रय C नयां 2 hd सुय G सुय L. 12. BCF उज्जयण G उज्ज-
यण BF थूलघोणं C थूलघोण C अणञ्जयण ॥ यण C थेरां F 'थे' L. 13 G रय'
add रिय L. 14 E 'निभि BF 'वहे E थय BF जन्मि G वज्जि C 1 hd थोन्न ॥ थोन्न
C थ G थ र वज्जो (मे) E in here थयाउनेकाया. L. 15 BF थालोणरिउणु C 1 hd
थालोणरिउ 2 hd थालोणरिउ E थालोणरिउ ॥ थालोणरिउ ॥ निवेह' G 'हणयु A थिया G थिया
L. 16 BF थूलार्थे तु BCF 'भदः om. F'द

थोरभुञ्जयम्भ हरिंह तुह थोहेणं रणे हयवईओ ।

सुअभिकलणिमित्तं रिउसुअन्तवहुउ थोलमुडुन्ति ॥ ३५ ॥

॥ अथानेकार्याः ॥

तत्र थकइ तिष्ठति फकति चेति धात्वादेशेषूक्तमिति नोक्तम् । ठाणं स्थानम् ।

५ उण्डं गम्भीरजलम् । पृथु विस्तीर्णम् । तत्र त्रयेऽपि याहशब्दः । थाहो दीर्घ इत्यन्ये । थिसो निःस्नेहदयो दृप्तश्चेति व्यर्थः । थिप्पइ विगलति तृप्यति चेति धात्वादेशेषूक्तमितिह नोक्तम् । [३०]

भयरहिअणिअभरेसुं बहसिरक्के अ थिरसीसो ।

दरकुविअवयणसंकोअणामोणेसुं थुडुंकिअं चेअ ॥ ३१ ॥

10 थिरसीसो निर्भीको निर्भरो बद्धशिरस्त्राणश्चेति व्यर्थः । थुडुंकिअ दरकुपितवदनसंकोचनं मौनं चेति व्यर्थम् ॥ [३१]

पासायसिहरबणीहएसु रण्णे तहा थूहो ।

थेणिल्लिअं हरिअभीएसु रजगमूलएसु थोओ वि ॥ ३२ ॥

थूहो प्रासादशिखर चातको बल्मीकं चेति व्यर्थः । थेणिल्लिअ हतं भीतं च ।

15 थोओ रजको मूलकथ ॥ [३२]

॥ अथ दादिः ॥

दरमद्धे दयमम्भू दंतो कडए दवो अ गगगरए ।

दच्छं तिकखे सुत्तकणायम्मि दंडी दसेरो अ ॥ ३३ ॥

L 1 BCF 'भुज' G 'याभ' G 'थाण' CG 'वईउ' L 2 edd सुय' BCF 'बहुओ' BF 'धोजमुडुति' G 'धोजमुडुति' L 3 om A L 4 BF 'दरोपूक्त' इति BFG नोक्तं G om धावादेशेषूक्तमिति B थाण L 5 G गभीरजल G वया L 6 BF 'पिला' 'पिलो' 2 hd 'पिणो' edd 'निस्नेह' L 7 H 'ओपूक्त' इतीह L 8 edd 'रहिय' G 'तिअभरेसु' BFG वड' C (F') वड' edd य C 'सीमा' L 9 edd 'हुनिय' H 'सकोयण' E 'मोणमु' G 'मोणय' A 'पुडुनिय' BF 'पुडुनिय' C 'पुडुनिय' F 'पुडुनिय' G 'पुडुनिय' A 'चेय' BF 'वेय' C 'वेय' H 'थिय' L 10 C 2 hd 'सीमा' BCF 'निभीको' corr C 2 hd G 'निभीत' BFG om 'निर्भत' C 'निर्भर' C 'वयागिर' G 'वयगिर' L 11 BCF 'पुडुनिय' G 'पुडुनिय' L 12 C 'सोर-तिरर' CFG 'वणीह' F 'रव्य' L 13 A 'यणिल्लिय' BCEIG 'ल्लिय' edd 'हलिय' G 'भीम' G 'थोयो' A 'पि' L 14 edd 'थेणिल्लिय' L 15 G 'थोयो' L 16 om A L 17 F 'वगम्य' C 'वडे' A 'दप्पय' B 'वम्भू' H 'वम्भू' L 'वम्भू' BF 'वने' A 'वन्ता' edd य C 'गगगर' L 18 BF 'विहगुणकय' ABCFG य

दरं अर्धम् । दयं जलम् । दयं शोक इत्यन्ये । दंतो पर्वतैकदेशः । दयो गद्गदः । परिहासयाचकस्तु दयो द्रवशब्दभवः । वनवाह्निवाची तु संस्कृतसमः । दच्छं तीक्ष्णम् । दंडी तथा दसेरो सूत्रकनकम् । दंडी डंडीवत्सूचीसंघटितवस्त्र-युगलमपीत्यन्ये ॥ यथा ।

दच्छतयं केण कर्यं दत्ते सहि दरदयम्मि को पटिभो ।

जो दंदिमण्डिअउरो सदसेरं दयसरं तुमं रमइ ॥ २६ ॥ [३३]

सोअम्मि दसू दअरी सुराइ दमओ दरिदम्मि ।

दत्यरदकवज्जा करसाडयगिद्धेसु दंतिओ ससए ॥ २७ ॥

दत्त शोकः । दअरी सुरा । दमओ दरिद्रः । दत्यरो वस्तुशाटकः । दवज्जो गृध्रः । दंतिओ शशकः ॥ यथा ।

10

दकयज्जेण झडप्पिमदत्यरसंघसदंतिअयमंते ।

कुणइ दसुमारउत्ती दअरीपाणाउत्ता दमयवेसा ॥ २७ ॥ [३४]

दवरदाहिइ तन्तुकविट्टेसु दइअदयाइआ अविए ।

ढडवडदाहिउप्फढयावणा य धाडिणवणीअदीणेसु ॥ २८ ॥

दवरो तन्तुः । दाहिइो कपित्थः । अय । दरिओ वृष इति वृषशब्दभवः । दंमइ दर्शयतीति भात्यादेशेपुक्त इति मोक्षौ । दइअं तथा दयाइअं रक्षितम् । द-उवडो धाटी । दइउप्फं नयनीतम् । दयावणो दीनः ॥ यथा ।

दइअ दयावणाय तुमं दवरादतणू दहिइअदयाणी ।

दहिउप्फकोमलज्जी विगहदउवडा दयाइअं जोग्गा ॥ २८ ॥ [३५]

- L. 1. C दय ॥ अ (me), CG दय शोक G दयंता पर्वतैक L. 2 B दहिइयावाची
L. 3 C दहिइया BF दहिइयत्तु C दहिइयत्तु ५०० IV 7 BF दहिइयत्तु D दहिइय BF दहिइयत्तु-
पिण्यन्ये (F 'हि') L. 5 BF दच्छतयं G दच्छतयं G दच्छ BF दच्छतयं C दच्छतयं
G दच्छतयं G दच्छतयं L. 6 BF om जो इति BFG दच्छतयं C दच्छतयं G दच्छ
L. 7. G दच्छतयं BF om दय G दयत्तु L. 8 CG दच्छतयं B दच्छतयं F दच्छतयं C दच्छतयं
D om दच्छतयं A दच्छतयं G दच्छतयं C I hd दयत्तु L. 9 G दच्छतयं dhd दयत्तु G दयत्तु
C दच्छतयं BF दयत्तु L. 10 BF दच्छतयं G दच्छतयं L. 11 BF दच्छतयं G दच्छतयं
BCF दच्छतयं C दच्छतयं CG दच्छतयं BF दच्छतयं C दच्छतयं G दच्छतयं
L. 12 C दच्छतयं G दच्छतयं BCF दच्छतयं D दयत्तु L. 13 E दच्छतयं A दच्छतयं
E दच्छतयं dhd दच्छतयं C दच्छतयं L. 14 BF दच्छतयं C दच्छतयं BF दच्छतयं G दच्छतयं
ABCEI दच्छतयं L. 15 G दच्छतयं om दय इति B om दयत्तु L. 16 C दच्छतयं
dhd दयत्तु तथा दयत्तु L. 17 B दच्छतयं L. 18 dhd दयत्तु BF दच्छतयं L. 19 C दच्छतयं

दवहुत्तं गिम्हमुहम्मि दहित्यारो दहिसरम्मि ।

दहवोल्ली थालीए दरवन्नदअच्छरा य गामेसे ॥ ३६ ॥

दवहुत्तं श्रीष्ममुखम् । दहित्यारो दहिसरः । दहित्यरो इत्यन्ये । दहवोल्ली
स्थाली । दरवन्नो तथा दअच्छरो ग्रामस्वामी ॥ यथा ।

सदहित्यारदहिणा शयदहवोल्लीइ विरइअकरम्भ ।

दवहुत्ते अलहन्तो दरवन्न दअच्छरो सि कहं ॥ २९ ॥ [३६]

गिनिडम्मि दरुम्मिन्नं दरमत्तदरंदरा हढोळासा ।

दरवन्नहो अ दइए दरवन्नगिहेलणं च सुसधरे ॥ ३७ ॥

दरुम्मिन्नं घनम् । दरमत्ता बलात्कारः । दरंदरो प्रज्ञासः । दरवन्नहो दयितः ।

10 दरवन्नगिहेलणं भून्यगृहम् ॥ यथा ।

दरवन्नहाइ तुह तइ या सियोहदरंदरो दरुम्मिन्नो ।

ता जइ दरमत्ताए दरवन्नगिहेलणम्मि तं रमसि ॥ ३० ॥

अत्र । दन्वीअरो सर्प इति दर्वीकरशब्दभयः । दत्तवइ दर्शयतीति धात्वा-
ः देशेपुक्त इति नोक्तौ ॥ [३७]

15 दाओ पडिहू कब्बिइ दारदोरा य दालिअं एयरो ।

दारिअदारदंतादादलिआ वेसपेडअङ्गुलिआ ॥ ३८ ॥

दाओ प्रतिभूः । दारो तथा दोरो कदिद्धम् । दालिअं चक्षुः । दारिआ

L 1. E गेम्हं C गुरम्मि E दहित्यारो C दहित्यारो L 2. ABFG वोल्ली C वोल्ली
E थानिम् G थालीम् BF दअच्छरा C दअच्छरो G दयत्यरा C यानिमु. L 3 C गुरं
C दहित्यारो C दहित्यारो BFG, C 1. hd. 'वोल्ली C 2 hd 'वोल्ली L 4. G छानी
B दयत्यरा C (F) दयच्छरो G दयत्यरा. L 5 C सदहित्यारं edd. 'वोल्लीइ edd विरइयं
BFG 'करव. L 6 G दगुत्ते BFG दयत्यरो L 7. A निविडं CE दरुम्मिन्नं C दरुम्मिन्नं
L दरुम्मिन्नं E हवो. L 8. G वल्लरा BCFG य A om. दर BFG सुसधरे L 9 CG दरुम्मिन्न
BF दरमत्ता C भत्तो L 10 G om यथा L 11 C दरुम्मिन्नो. L 12 G मत्ता
C यल्लि G रमसि L 13 B दवीकरं CG दली. G वर्जयनि C पूजाविनि G इति नो (sic)
L 15. AG हाउ A पडिहू G पडिहू BF 'सोरो edd दालिअं BF नयले. L 16 ABCFG दारियं
E दारियं A दारदन्ता B 'दारदन्ता F 'दारदन्ता C 'दारदन्ता BEF दारजिया C 'दारजिया
G om. दाइ E वेसपेडं G वेता अगुत्तिम्मि दर्जिया ABLF 'जिया L 17 AG हाउ
G प्रतिभू । हाउ नरा BFG दारियं edd. दारिया

वेश्या । अत्र दाचइ दर्शयतीति धात्वादेशेषूक्तमिति नोक्तम् । दारदन्ता पेडा ।
दादलिआ अद्दुलिः ॥ यथा ।

चलदालिअदादलिआण रणिरदाराण दारिअजणाण ।

दोररयो दारदन्ताएँ जणअत्यघल्लणयदाओ ॥ ३९ ॥ [३८]

दिअहम्मि दिअो सुसाराणत्येसुं दिअज्झदिपिंता ।

दिवासा चामुण्डा जडे दिअलिअो दिआहमो भासे ॥३९॥

दिओ दिवसः । दिअज्झो सुवर्णकारः । दिपिंतो अनर्थः । दिवासा चामुण्डा ।

दिअलिओ मूर्खः । दिआहमो भासयन्ती ॥ यथा ।

पुरिसदिआहम दिअलिअदिअज्झ दिक्खसि ण तीइ दिपिंतं ।

जं दिवासाभवणो दिअन्तसमयम्मि णागओ सि तुमं ॥ ३९ ॥ [३८] 10

सइभोअणो दिअसिअं पुव्वणहयभोअणो अ दिअहुत्तं ।

वाले दिअिदिलिअो अ दुद्धगंधिअमुहो चेअ ॥ ४० ॥

दिअसिअं सदाभोजनम् । दिअसिअं अनुदिनमित्यन्ये । दिअहुत्तं पूर्वाह्नभोजनम् । दिअिदिलिअो तथा दुद्धगंधिअमुहो बालः ॥ यथा ।

मह दुद्धगंधिअमुहा दिअिदिलिअस्स तस्स सेवाए ।

15

दुरे दिअसिअयत्ता दिअहुत्तए वि तम्मन्ति ॥ ३३ । [४०]

L. 1. B शरिद्धता F शरिद्धता C शाहता G om पेडा and has here again । शरिद्धा शर्या ।
L. 2 G शरिद्धा C 2 hd शरिद्धा BF 'निया G चरिः (sic) L. 3 edd 'शरिद्ध'
G 'शरिद्धा' edd शरिद्ध L. 4 G शरिद्ध C शरिद्धा G 'तार BF गणअत्यल्लण'
C गणअत्यल्लण BF 'गणअत्यल्लण' L. 5 E दिवसि ABCFG दिवसि B दिवो सुसारा AC (F)
दिअज्झा ॥ दिअज्झा EG दिअज्झा L. C B दिवासा ABCFG दिव C 1 hd 'निय edd.
दिवस' E 'हमे' L. 7. G दिव B दिअज्झा C (F) दिअज्झा G दिअज्झा From चामुण्डा to 'नी'
L. 8. torn off in G Before दिअज्झा C 2 hd margin insert गणअत्यल्लण L. 8. edd
दिवसि C om, सुदं: edd. दिवस्य L. 9 edd. दिवस्य दिवसि BF 'दिअज्झ'
CG 'दिवस BF दिअज्झा L. 10 C नइ से In G वल्ले दिअज्झा is torn off
G L. 11. BCF तय BLF भोयल BCF तय C वल्ले E वल्ले' edd. 'भोयल'
यदिय ABCF दिअज्झा EF दिअज्झा L. 12. BCFG वल्ले LG वल्ले AC 'निय ABCF'
(G) य C वल्ले A 'वल्ले' BFF वल्ले G वल्ले BF वल्ले AG वल्ले BF वल्ले C वल्ले.
L. 13 B वल्ले BG वल्ले B वल्ले From दिअज्झा to वल्ले L. 14. torn off in G.
BF वल्ले C वल्ले C वल्ले F वल्ले L. 14 B 'वल्ले' C 1 hd वल्ले BF वल्ले
L. 15. BFG वल्ले In G वल्ले is all double BCF वल्ले C वल्ले L. 16.
From F to वल्ले incl page 175 1 2 torn off in G BF वल्ले वल्ले दिअज्झा edd
दिअ वल्ले (वल्ले)

दिअधुत्तओ अ कागे ककिडे दीवओ चेअ ।

सङ्गम्मि दीहजीहो दुखं वत्थम्मि दुत्ति सिग्गम्मि ॥ ४१ ॥

दिअधुत्तो काकः । अत्र दिवाइत्ती चाण्डाल इति दिवाकीर्तिशब्दभयत्वाच्चाक्तः ।

दीवओ कृकलासः । दीहजीहो शङ्कः । दुखं वत्थम् । दुत्ति शीघ्रम् ॥ यथा ।

५ ओ दीहजीहवज्जलदुल्लो गामणिजुआणओ दुत्ति ।

दिअधुत्तमुद्धमलकलुसमत्थओ दीवओ व्य उम्मुहइ ॥ ३४ ॥ [४१]

दुत्थं दुक्खं बहणे दुली अ कुम्माम्मि दुद्धओ शिवहे ।

माघणहारो दुक्करमवि दुब्बोत्तो उवालम्भे ॥ ४२ ॥

दुत्थं तथा दुक्ख जघनम् । दुली कूर्मः । अत्र दुह अशुखमिति दुःखशब्दभ-
१० वत्त्वाच्चाक्तम् । दुद्धओ समूहः । दुक्करं माघे रात्रौ चतुर्यामस्नानम् । दुब्बोत्तो
उपालम्भः ॥ यथा ।

दुक्करवेविरतणुए पिहुदुत्थे शिअयदुवत्तभारेण ।

जइ दुल्लिदुद्धयसुद्धा पडसि तुम ता णु कस्स दुब्बोत्तो ॥ ३५ ॥ [४२]

दुहोली अ दुमाली दुल्लगं अवडमाणम्मि ।

१५ दूहवज्जणम्मि दुत्थोहदूसला दूहलो चेअ ॥ ४३ ॥

दुहोली वृत्तपङ्क्तिः । दुल्लगं अवडमाणम् । दुत्थोहो दूसलो दूहलो त्रयोऽप्येते
दुर्भगवाचकाः । दूहवशब्दस्तु दुर्भगशब्दभव इति नोपात्तः ॥ यथा ।

L 1 ABCF दियं E पवियं cdd य BF दीवओ य चेव C चेव A चेव L 2 C वत्तानि
E सिपम्मि L 3 cdd दियं From च to गणि । 5 torn off in G C om शब्द
L 4 C विवओ L 5 C om ओ BF जीहओज्जनं BF श्याणउ CG एउ
L 6 BF दियधुत्तमुक्कं C दियधुत्तिं G मच्छओ दीवउ cdd य BF उम्मुहइ C म्मुहइ (sic) In
G from धुत्तं to तथा । 9 torn off L 7 C दुक्ख F दुख E दुत्ति cdd य BF कुम्माम्मि
A दुद्धउ C दुद्धउ C शिवहे L 8 A दुक्करं BCF रमयि A दुब्बोत्तो BF दुब्बोत्ता F दुब्बो
C दुब्बो E उपा L 9 C दुक्ख तथा तदुक्ख From कूर्म to विरं । 12 torn off in G
L 10 C दुद्धओ G 1 hd दुक्कर BF दुब्बोली C दुब्बोली L 12 Bk दुक्खेविरतणु C 1
hd दुक्कर CG दुक्खे Bk निययं C शिवयं G ए and then torn off from अयं to हदुत्तानां
। 15 L 13 Cय BF दुब्बोली C दुब्बोली L 14 cdd य L 15 AC दुक्खाहं
A दुसहा A दूसलो A चेव BC 1 hd F वय L 16 B दुद्धानी G दुद्धानी From तपद्दि
to यथा । 17 torn off in G C दुब्बोहा L 17 C दहव Bk om भव

दूसल अदूहलाणं पेम्म दुत्योहए छुदुल्लगं ।

किं कह वि कया वि मरुत्यलम्मि पल्लवइ दुहोली ॥ ३६ ॥ [४३]

दुम्मुहदुमणीओ कविच्छुहासु दुग्घुद्धूणया हत्थी ।

दुज्जायं वसणे दुकुहो असहणम्मि दुहमो दिअरे ॥ ४४ ॥

दुम्मुहो मर्कटः । दहिमुहस्यो अपि देव्यः कपिवाची कैश्चिदुक्तः । दुमणी ४
छधा । दुग्घुद्धो तथा दूणो हस्ती । दुज्जायं व्यसनम् । दुकुहो असहनः । अरो-
चकिन्त्यपि लक्ष्येषु दृश्यते । दुहमो देवरः ॥ यथा ।

दुग्घुद्धूणतद्वा दुमणिसिअधरे तुह पिआ णद्वा ।

ता दुम्मुहयलदुहम विसेछ मा दुकुहत्तदुज्जायं ॥ ३७ ॥

अत्र दुमइ धयलयतीति धात्वादेशोपूक्तमिति नोक्तम् ॥ [४४]

10

दुहओ खुसो दुसिक्कदुसिखित्ता य दुच्चरिआ ।

दुंदुमिणी रुववई गलगज्जिअयम्मि दुंदुमिअं ॥ ४५ ॥

दुहओ नृशतः । दुसिओ तथा दुसिखित्तो दुधरितः । दुसिखित्तो दुर्देश इत्य-
न्ये । दुंदुमिणी रूपयती । दुंदुमिअं गलगजितम् ॥ यथा ।

दुसिक्क दुसिखित्तं भज तं विअ मयणायाणदुहयद्दो ।

मुकुलुधयदुंदुमिणिं दहुं किं करसि दुंदुमिअं ॥ ३८ ॥ [४५]

15

L. 1. G दूतल्लयणं *edd.* दुत्तल्लयणं G मुदुल्लगं. L. 2. From किं to दुज्जा incl. L. 4
torn off in G. C मरुत्यलं B दुहोली. L. 3 BF दुम्मुहं C 1. *hd.* दुम्मुहं 2. *hd.* दुम्मुहं
A छीउ B दुग्घुद्धू. L. 4. A दुग्घुद्धू B दुग्घुद्धू G दिअयण ABCDF दिअरे L. 5. BF दुम्मुहो
मर्कटः From कय- to दुहो L. 6 torn off in G. B देव्य L. 6. BF दुग्घुद्धू BF दूणो
हस्ती C दूणो हस्ती L. 7. G लक्ष्येषु L. 8. G दुहमो BF दुहो C दहिमुहो
दुहो G दुम्मुहो BCF दिअरे C धयणायाणदुहयद्दो BF दिअरे C दिअरे From पिआ to मा L. 9 torn off
in G. C णद्वा. L. 9 B दुम्मुहयलं G दुम्मुहयलं C *om.* दुम्मुहयलं C दुम्मुहयलं L. 10. B नोक्त.
L. 11. A दुग्घुद्धू G दुग्घुद्धू AE दूणो BF 2. *hd.* दूणो BF 2. *hd.* दूणो ABCDF दूणो
L. 12 B दुग्घुद्धू G निली यइ (कय *lett.* torn off) E यज्जिअयं C 1. *hd.* यज्जिअयं All
C 2. *hd.* 1 G यज्जिअयं *edd.* दुग्घुद्धू L. 13. G दुग्घुद्धू G दुग्घुद्धू G दुग्घुद्धू (torn off)
L. 14 G दुग्घुद्धू BF दुग्घुद्धू *edd.* दुग्घुद्धू C *om.* मरु. L. 15 G दुग्घुद्धू B दूणो
G दूणो *edd.* दिअरे *edd.* दूणो. L. 16. G दुग्घुद्धू G निली C कय *edd.* दुग्घुद्धू.

दुल्लसिआ दासीए दुरंदरं दुक्खउत्तिसे ।

दुदोलणी दुहिअदुज्जाए तिमिरे दुरालोयो ॥ ४६ ॥

दुल्लसिआ दासी । दुरंदरं दुःखोत्तीर्णम् । दुदोलणी या दुग्धापि दुल्लते । दुरा-
लोयो तिमिरम् ॥ यथा ।

५ रक्खसु दुदोलणिअ दुल्लसिआपुत्त घणदुरालोए ।

जीह पसाएण सया दालिदुरंदरा अम्हे ॥ ३८ ॥ [४६]

सराडे दुअक्खरो तह दुमंतओ केसवन्धम्मि ।

दुम्मइणीदुत्थुरुहंडाओ तह कलहसीलाए ॥ ४७ ॥

दुअक्खरो पण्डः । दुमतओ केशवन्धः । दुम्मइणी यथा दुत्थुरुहडा कलह-
१० शीला ली । दुत्थुरुहडो पुरुषो अपि । यथा ॥

दुत्थुरुहडदुअक्खरं दुम्मइणीए दुमतए तीए ।

वन्धसु कुसुमामेल अम्हे ण तु तुज्झ जोग्गाओ ॥ ४० ॥

अत्र । दुगुच्छइ दुगुच्छइ जुगुप्सते । दुहावइ दिनन्ति । एते धात्वादेशेषूक्ता
इति नोक्ता ॥ [४७]

१५ सरिआइ दुंववत्ती दुक्कुकिआ पडिग्गहए ।

लज्जदुमणाम्मि दूहडो देहणिदोहणीउ पङ्गम्मि ॥ ४८ ॥

L 1 odd 'सिया A 'डित्तिने C 'उत्तीसे L 2 C दुधीनिणी G 'णी या दुहिया वि
बज्जए ABCDE 'दुहियं C 1 hd 'उज्जाए 2 hd 'ओज्जाए A 'दुज्जाए G 'मिरे AC 2 hd
G 'लाउ E 'लोए L 3 odd 'सिया B दुक्खो' G दुखा' C 1 hd दुदोलणी 2 hd दुधो
लिणी G 'लसि F 'लसिया B दुग्धापि G 'लोड L 5 C दुज्जाल' G दुज्जाल' odd 'णियं
cld 'सिया' C 'लोओए 2 hd लाउप (sic) L 6 BF जीए C 'दुरदुरा BF अम्हे ण
L 7 E दुअक्खरो A दमतओ G दमतउ BFG 'वधमि L 8 C दुम्मइणी' A दुत्थुरुह'
BF दुत्थुरुह' C दुत्थुरुह' G दुत्थुरुह' AG 'डाउ BF तह य L 9 C पण्ड 2 hd शरण G दमतउ
G 'वध L 10 B दुत्थुरुहडा I 'दुत्थुरुहडा C दुत्थुरुह' 2 hd दुत्थुरुह' G दुत्थुरुहडा B 'सीला
BF दुत्थुरुहडा C दुत्थुरुहडा G दुत्थुरुहडा (sic) L 11 BF दुत्थुरुहडा C दुत्थुरुह' G दुत्थुरुह'
रुहडा' BF 'दुअक्खरा Gom दुअक्खर' C 'दुमतीए तीए L 12 BFG वधसु C am from अम्हे
to जो' BF तुज्ज G तुज्जाओ L 13 B यथा । अत्र BF दगुहडा C पूक्ता L 14 om
इति नाम्ना I 15 E सारि' ACIFG 'रियाइ BF 'रियाइ BF दुब CE दुम्म' G दुम्म'
ABCF दुक्क' cll 'णिया L 16 A लज्जादुम्म' BF 'दुरडा ACG दूहडो 1 वह' C 'दरणीआ
(sic om 'णिसह)

दुंबवत्ती सरित् । दुकुक्कणिआ पतद्दहः । दूह्वो लज्जादुर्भनाः । अत्र दूमइ
परितापयतीति धात्वादेशोपूक्तमिति नोक्तम् । देहणी तथा दोहणी पङ्कः ॥ यथा ।

मा लज्जा दुंबवत्तीदोहणिसुत्ता विरेण आविन्ति ।

धोएमि देहणिं तुह पयाण दुकुक्कणीइ दूहइ ॥ ४१ ॥

अत्र देकुइ पश्यतीति धात्वादेशोपूक्तमिति नोक्तम् ॥ [४८]

पिक्कम्मि देवउणं पुणं दोग्गं च जुअलम्मि ।

कूवयसवउसहेसुं दोडिअदोहूअदोआला ॥ ४२ ॥

देवउणं पक्कपुप्पम् । दोग्गं युग्मम् । दोडिओ चर्मकूपः । दोहूओ शयः ।

दोआलो वृषभः ॥ यथा ।

दोहूअमुहा दोआलवाहणा गलिअयाहुदोग्गवला ।

10

जीअन्ति दोडिअयहा तुह रिउणी महअदेवउण्हेहिं ॥ ४२ ॥ [४८]

दोवेली सायंभोअणम्मि तह दोणओ अ आउत्ते ।

जुणहाइ दोसिणी कडिअडम्मि दोहासलं चेअ ॥ ५० ॥

दोवेली सायंभोजनम् । दोणओ आयुक्तः । हालिक इत्यन्ये । दोसिणी ज्यो-

त्स्ता । दोहासलं कदीतटम् ॥ यथा ।

15

तुह दोहासलदंसणपरव्वसो गामदोशओ बहिशि ।

ता एहि नह धरे दोवेलिमिसा दोसिणी रा जा कुरइ ॥ ४३ ॥ [५०]

L 1 B दुम्भ' C (F) दुम्भ' G दुम्भ' BCF दुक्क' edd 'तिण्य C गजद्वर 2 hd सर्पाव
BCF दुर्दरा BF 'लज्जाहु' C 'मना BF दुम्भ' L 2 G 'पर्याप्त भा' B 'पुन' C (F) 'दुक्क
edd' इति नोक्त' L 3 BF 'लज्जा BF 'दुम्भ' C 'दुम्भ' G 'दुम्भ' C 'दोहणीकुर्यात् C 'आविन्ति
L 4 BF 'दोहणी C 1 hd 'दुक्क' BC 2 hd 'FG वक्क' G 'एणि BCF (G) 'दुग्ग
L 5 B 'दुक्क इति नोक्त' L 6 B 'पिक्कम्मि C'उण्य E उण्य A उण्ये E पुण्ये ABF 'दुय-
लम्मि G 'मयलम्म' L 7 A 'सव' BF 'सोमण्णु C 'सोमण' BE 'सोमण' F 'सोमण'
om C 1 hd, C 2 b1 'सोमण' G 'सोमण' BF 'सोमण' L 8 B 'परपुण्य F 'परपुण्य
C (BF) 'सोमण' G 'सोमण' B 'सोमण' F 'सोमण' L 10 G 'सायण edd' गतिपयसाहुहा-
गयज्जा L 11 BF 'सीयति G 'सीयति BF 'सीयति' C 'सीयति' G 'सीयति' B 'पुण्य
L 12 CG 'सीयति E 'आचमन्ति G 'सोमण' ABCE 'य' 'सायणो L 13 A 'पुण्य
A C 'कडिअडम्मि G 'वह' BF 'वह' AC 'वह' L 14 B 'गाय' G 'दोहा' G 'दोहा
L 15 C 'परिणत' L 16 G 'दोहासल' C 1 b1 'परिणतो C 1 hd G 'दोहासल edd' सर्पिणि

दोसाणिअं च विमलीकयामि दोषाणिआ सरहा ।

दोसाकरणं कोवे दोसणिजंतो अ चन्द्रामि ॥ ५१ ॥

दोसाणिअं निर्मलीकृतम् । दोषका सरहा । दोसाकरणं कोपः । दोसणिजंतो चन्द्रः ॥ यया ।

दोसणिजंतयदोसाणिअसीलाए इमाइ अहरदलं ।

दोषकाए दइ दोसाकरणं करेसि किं इत्य ॥ ४४ ॥ [५१]

॥ अयानेकार्याः ॥

दलिअं शिकूणिअच्छे दासुमि अ अडुलीए अ ।

दीहविरलेसु दरविंदरं च पसवरायणेसु दामणिआ ॥ ५२ ॥

10 दलिअं निकूणितात्तं दासु अडुली चेति व्यर्थम् । दरविंदरं दीर्घं विरलं च । दामणी प्रसवो नयनं च ॥ [५२]

उदेहिवाहहरिणीसु दीविआ दुहकडीसु दुग्गं च ।

जहणाट्टिअमि वत्थे जहणे वि अ दुक्षिअत्थं च ॥ ५३ ॥

दीविआ उपदेहिका मृगाकर्षणी व्याधमृगी चेति व्यर्थः । दुग्गं दुःखं कटी च ।

15 दुक्षिअत्थं जघनस्थितयत्नं जघनं च ॥ [५३]

दुच्चंवालो कलही दुच्चरिओ फरुसवयणे अ ।

रोहड्ढावराभण्डे तुम्बीए तह य दुद्धिणिआ ॥ ५४ ॥

L 1 BF दोसाणिय ACEG णिय cdd किया L 2 C दोसणं A जंतो cdd य
L 3 BF दोसानिय CG णिय C 2 hd सरहा L 5 BF दोसाणिय CG साणिय
L 6 C दहे BF अ pro किं G इत्य L 7 om A, BE कार्या L 8 cdd दलिय
C निकू RF णियत्थे ACEG णियच्छे cdd य ABCF लीए य L 9 C वा C 1 hd
पसडं 2 hd पसव्वं ABCFG दामणिया L 10 cdd दलिय शिकू G हर च दीर्घं
L 12 B उद्धेहि ABCF दीविआ G दविया G कटी L 13 E जहनं BT द्वियकि
ACEG द्वियमि C वच्छे BF om अ E य C हु C दुक्षियच्छं E दुक्षियत्थं G दलियत्थं
L 14 cdd दीविआ G रूपाणी BT धृणीति व्यर्थं C दृयो L 15 BF दुक्षियत्थं
C दुक्षिअच्छं G दुक्षिअत्थं L 16 ABCF चालो G चालो AG रिउ AG वयणे ABFG
य C om अ L 17 A नेहं G om खे G तुम्बीए A णिया C दुद्धं E दुद्धं I दुद्धि
BCEFG णिया

दुच्चंवालो कलहनिरतो दुश्चरितः परुषवचनश्चेति व्यर्थः । दुद्धिणिष्ठा कप्रत्य-
याभावे दुद्धिणी स्नेहस्थापनमागडं तुम्बी चेति द्वयार्था ॥ [५४]

दुच्चंडिओ अ दुह्मलिअम्मि तहा दुव्विअड्डम्मि ।

दुप्परिअह्ममसक्के दुउणम्मि तहा अणब्भसिए ॥ ५५ ॥

दुच्चंडिओ दुर्ललितो दुर्धदग्धश्च । दुप्परिभक्षं अशक्यं द्विगुणमनभ्यस्तं चेति ५
व्यर्थम् ॥ [५५]

दूणावेढमसक्के सरे अ दोसो ऽदुकोवेसु ।

दोहणाहारी पाणिअहारीए पारिहारिणीए अ ॥ ५६ ॥

दूणावेढं अशक्यं तडागश्च । दोसो अर्थं कोपश्च । दोहणाहारी जलहारिणी
पारिहारिणी च ॥ [५६]

10

॥ अथ धादिः ॥

धरधन्वा तूलरया भमरे धंगधुअगायधूमंगा ।

धयधंधा रारलज्जा धवल्लो जच्चोत्तमे धरे धयणां ॥ ५७ ॥

धरं तूलम् । धन्वो वेगः । धंगो धुअगाओ धूमंगो एते त्रयो अपि भ्रमरार्थाः ।
धधो पुरुषः । धंधा लज्जा । धयलो यो यस्यां जातावुत्तमः । धयणां गृहम् ॥ यथा । 15

धयणधरसयणधंधा धयधवले चइम कत्थ चलिष्ठा सि ।

शित्ति धंगकेसिधन्वा परिमलभमिरधुअगायधूमंगि ॥ ४५ ॥ [५७]

L 1 BCF 'वान्जो G 'चान्जो कान्तनिरत इत्थं 'रुपणं C दुद्धिं F दुद्धं edd 'णिष्ठा
L 2 C दुद्धिणी F दुद्धिणी BIG सुनी B द्वयार्था L 3 AG टुच्चाड्डु or दुच्चाड्डु BF दुच्च-
ड्डिओ EG य edd 'निवयि A दुव्वियड्डम्मि BLF दुव्वियं C दुव्वियड्डम्मि G दुव्वियड्डम्मि
L 4 ABEFG 'रियल्लं BF दुयणमि E तहा यणं C 'यणज्जं L 5 G दुच्चंडु C 1
hd दुप्परि, corr 2 hd BF 'यल्ल G 'यत्तेमगायं । R. C G द्वयार्था L 7. C 'मराको
edd य A जट्टकोवेसु L 8 BCIG पाणी B 'हारिण C 'रीण पाणिहारी ABCF य
L 9 B दूणावेढमगाय G 'वेढमगाय G दोहनं 'हारी L 10 C 'हारिणी च
L 12 C 'धया 'यमरेवगं BF धंग C 2 hd धुगं L गयं edd 'धुयगा L 13 ABCFG ना
AC धवने 'जेधो C जेधु 'धणय G धन्मगा I 14 C (G) धयो C धुंगो CG धुयं
G 'गाड G धमराया म्म ययो पि I 1. BG धर B धणय G गृही L 16 edd
चइय C कच्छ BCF चलिष्ठा From 'चलि to मल्ल I 17 torn off in G L 17 BF
धुगकेसि C धया CG 'धुयं BF 'धूमंगि

धशिअधरग्गा दढकप्पासेसु पिट्ठुम्मि धसलधुत्ता य ।

धशिआ पिआइ धस्साउसो कहिज्जन्तआसीसे ॥ ५८ ॥

धशिअं गाढम् । धरग्यो कार्पासः । धसलो तथा धुत्तो विस्तीर्णः । धशिआ प्रिया । धस्साउसो कथ्यमानाशीर्वादः । धस्साउसो आशीरेवेति केचित् ॥ यथा ।

5 धशिअधसलयणकलसं धुत्तशिअम्वं धरग्गसिअहसिणं ।

धशिअं लहिअ जुआणो मसइ धस्साउसत्तणं सङ्गलं ॥ ४६ ॥ [५८]

धंसाडिओ ववगए हंसे धवलसउणो लहुं धारं ।

धाराजिमुहे धाडी अ णिरसिए धाडिओ अ आरामे ॥ ५९ ॥

धंसाडिओ व्यपगतः । मुक्तार्थस्तु मुविधादेशसिद्धः । धवलसउणो हंसः ।
10 धारं लघु । धारा रणमुखम् । धाडी निरस्तम् । धाडिओ आरामः । अत्र धाड-
इ निःसरतीति धात्वादेशेपूक्तमिति नोक्तम् ॥ यथा ।

धाराइ धाडिअङ्गा अधारशिअधवलसउण तुह रिउणो ।

धंसाडिअसयलदुहा रमन्ति स्रधाइए स्रवहहिं ॥ ४७ ॥ [५९]

फलभेए धाणूरिअभिन्दाणी धुंधुमारा य ।

15 धुकुदुअधुकुदुगिआ उल्लसिए गजे धूणो ॥ ६० ॥

धाणूरिअं फलभेदः । धुंधुमारा इन्द्राणी । धुकुदुअं तथा धुकुदुगिअं उल्लसि-
तम् । धूणो गजः । अत्र धूआ दुहितेति दुहितृशब्दभवत्वान्नोक्तम् ॥ यथा ।

L 1 4 धणियं चरया दृढकप्पासेसु BCTG धणियं C 1 hd G धवलं In G धुत्ता य =
torn off L 2 add धणिया प्रियाइ From धस्साउसो to विस्तीर्णं 1 3 torn off in G
L 3 add धणियं BF कर्पास add धणिया L 4 G प्रिय G धन्नाउसो B धस्साउसा
G धनाउ and then torn off to इ in मसइ 1 6 L 5 B धणियं C धणियाधसलयणं
B धिअधं BF सियं BCF हसिय L 6 add धणियलहिअ C वस्साउसं L 7 E सा
डिओ AG डिउ A हम्मे From धवलं to धवलं 1 9 torn off in G C 1 hd धरं
L 8 C धाराजीमुहे ABETG य C om अ ABCFG निरसिए E निरसिओ C 1 hd धाडिउ
L 9 C स्तु विधा 2 hd वि C धात्वादेशे सिद्धे BF सुवि L 10 From लघु to धवलं
1 12 torn off in G BF रणमुखं L 11 B निरस्तं L 12 BF अगा धारिअधवलं
तुह रिउणो From उणो to नारं page 179 1 1 torn off in G L 13 BF धंसाडियं
C नियं C रगति L 14 E फलभेए add रियमिं BF धुयु L 15 C धुकुदुगिया
(no) BF धुकुदुअधुकुदुगिया AC धुकुदुअ E धुकुदुअ AE गिया C उच्चिण येज L 16
add रियं BF धूमास BF धुकुदुअ C धुकुदुअ BF धुकुगिय C धुकुदुगिय L 17. C धूया

धूमणय धुंधुमारापहसमविक्रम तुहारिणारीओ ।

धुकुदुअधाराणिरभमडन्ति धुकुदुगिअमया अडवि ॥ ४८ ॥ [६०]

णीहारे धूमरिधूमिआउ धूमसिहधूममहिसीओ ।

धूलीवट्टो तुरए धूमदारं गवक्खम्मि ॥ ६१ ॥

धूमरी धूमिआ धूमसिहा धूममहिसी एते चत्वारो नीहारयाः । धूलीवट्टो 5
अश्वः । धूरिअवट्टो इत्यन्ये । धूमदार गवाक्षः ॥ यया ।

धूममहिसीइ धूमरिअजले को चडइ धूमिआकाले ।

धूमसिहाओ भीओ धूलीवट्टे अ धूमदारे अ ॥ ४८ ॥ [६१]

धूरिअअं दीहे धूमद्वयमहिसीउ बहुलासु ।

भज्जापज्जत्तीसुं वद्धयणीसङ्कए अ धणी ॥ ६२ ॥

धूरिअं दीर्घम् । धूमद्वयमहिसीओ कृत्तिकाः ॥ यया ।

धूमद्वयमहिसीसु गए दिणोसे अधूरिआओ वि ।

पिअविरहविहुरिआणं रयणीओ जुगसमा हुन्ति ॥ ५० ॥ [६२]

॥ अथानेकार्याः ॥

धणी भार्या पर्यामिर्वद्धोऽपि निःशङ्कश्चेति व्यर्थो धणीशब्दः ।

15

चउर डुलहत्यवणे चगिडगारवलिम्मि धम्मओ तह य ।

धारावासो घराभेगसुं धूमद्वओ सरे महिसे ॥ ६३ ॥

L 1 F धुधु^२ In G दहसम is illegible BF तुहारि^२ BCF ^२णीरीआ From णारीओ to गव^२
incl 1 4 torn off in G L 2 BF धुकुदुअ^२ C धुकुदुअ^२ cdd रियं C मडन्ति BF धुकुदु^२
C धुकुदु^२ BCF गियं L 3 ABF धूमियाउ C1 hd om धूमिआउ धूमसिहा 2 hd धूमिआ
धूमसिहा A सीउ L 4 C पुनी^२ A धट्टो B वट्टो BF हारु E गवक्खम्मि L 5 G धूमिया
C धूमसीहा धूमसिहा From ममहि^२ to मिआकाले 1 7 torn off in G C चत्वारो पि C धूनि^२
L 6 BF धूरियवडो C धूरियवडा B धूमदार L 7 C महिसीय cdd धूमनियं cdd धूमिया^२
L 8 G मिहाउ भीउ C धूनि^२ BF (G^२) वट्ट cdd य (twice) From दारे to दीर्घम् incl 1 11
torn off in G L 9 BCF धूरियअ C धूरियअ A धूरियअ C धूमद्वय^२ GE सीओ 11 adds
॥ अथानेकार्या ॥ L 10 1 धूमत्तीसु B पय^२ BF वट्ट^२ C वट्ट^२ BF om अ ACE य
L 11 BF धूरिय CG धूमद्वय^२ G सीउ L 12 C धूमद्वय^२ C दिणो स From एसे to
पर्यामि^२ 1 15 torn off in G BF, C 2 hd रियाओ C 1 hd रियाउ L 13 cdd
पियविरहविरियाण C1 hd रयणीउ BF जुगसमा L 14 om A L 15 BCF पर्यामि.
11 वट्टो G वट्टो 1 वट्टो G om 3 पि L 16 C हट्ट^२ C एणजिम्मि E एणजिम्मि
BFG वज्जिम्मि AG, C 2 hd धम्मउ 1 from पय^२ to एण^२ 1 1 of next page torn off in G
L 17 C (I) धूमद्वओ C 2 hd दउ C अरे

धम्मओ चनुरडुलो हस्तणथण्डीपुरुपोपहारथ ॥ यदाह ।

चोरा दुर्गापुरतो हत्ता पुरुपं तदङ्गखधरेण ।

गहने कुर्वन्ति बलिं धर्मार्थं धम्मअं तं तु ॥

धारायासो मेघो भेकथ । धूमद्धओ तटाको महिपथ ॥

- ५ नकारादयस्तु देश्यागसंभविन एवेति न निबद्धाः । यद्य धादाविति सूत्रितम-
स्माभिस्तत्संस्कृतभवप्राकृतशब्दापेक्षया न देश्यपेक्षयेति सूर्यमवदातम् ॥ [६३]

॥ इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायां देशीनाममालायां पञ्चमो वर्गः ॥

L. 2 ॥ चौरा पुरुतो L. 3 CG om बलिं ॥ धम्मार्थं धर्मस्य G धम्मय. L. 4. G om.
भेकथ C धूमद्धओ G धूमद्ध तडागा L. 5 C सूत्रितम् [cfr. सिद्धहेमच० I, 229]
L. 7. BCFG तायां संप्रज्ञदेशीशब्दसमहृत्तौ. B वर्गः । छ । अ २४९ ॥ G ॥ छ ॥ ॥ ओ २४९
। छ ॥ E has only ॥ इति पञ्चमो वर्गः ॥

॥ अथ पादिः ॥

पड्डी पढमपसूआ पच्छी पिडिआ पलं पसेआमि ।

गामट्ठाणे पढं धवले पड्डमहिरोहिणी पज्जा ॥ १ ॥

पड्डी प्रथमप्रसूता । पच्छी पिटिका । पलं स्वेदः । पढं मामस्थानम् । पड्डं धवलम् । पज्जा अधिरोहिणी । अधिकारवाचकस्तु पज्जाशब्दः प्रबन्धभेदवाचकप- 5
र्यायशब्दभव एव । मार्गवाचकस्तु पद्याशब्दभवः ॥ यथा ।

पड्डीपयपड्जसो पड्डवई एस जुवइपलजणो ।

गुणपच्छी जस्तसि मुजपज्जाए चडेइ जयलच्छी ॥ १ ॥ [१]

पत्तिपसाइ अपत्तपसाइ असहा पुलिन्दसिरपसो ।

पत्तपिसालसमित्थ य पंती वेणी गुहाइ पडुंसो ॥ २ ॥

10

पत्ती तथा पसाइया तथा पत्तपसाइया तथा पत्तपिसालसं इत्येते चत्वारः शब्दाः
पुलिन्दशिरसि यत्पर्यपुटं तद्वाचकाः । पंती वेणी । केशरचना । पडुंसो गिरिगुहा ॥
यथा ।

पडुंसि पत्तिकरो पत्तपसाइअसिरो रिऊ तुज्झ ।

पत्तपिसालसदत्थं सपसाइअपविअं रमइ सवारीं ॥ २ ॥ [२]

15

पलसू सेवा पणिआ करोडिआ परहओ अ थणधारा ।

पडिवेसिए एसो पम्हारो पम्हारो अ अवमच्चू ॥ ३ ॥

L 2 BF पडी CG ११ ABCFG 'पसूया' B 'पसूया' B 'पडिआ' ACE (17) G 'पडिआ' ABCFG
पसेयमि L 3 E 'गोम' BF 'ट्ठाणे' C 'ट्ठाणे' G 'ट्ठाणे' BCFG पड्ड E पड्ड BCF पड्डमहि
G 'अधिरोहिणी' L 4 BF पडी C पडी G 'पडिआ' G 'प्रस्वेदः' cdd. पड्ड BCF पड्ड. L 5
G 'रोहिणी' G 'पर्याशब्द' L 6 C 'भव' भव L 7 BF पडी C पडी G 'पेय' BF 'पड्डसो
C 'पड्ड' cdd पड्डवई L 8 BF पडेइ जयलछी C 'मुजपज्जा' L 9 cdd 'पसाइय'
(twice) E 'पुज्जिगद्' L 10 A 'समित्थ' BCFG 'समिच्छ' C 'गुहाइ' पडुंसो L 11 G पत्तिप-
साइया तथा पत्तपसाइया तथा पत्तपिसालसं तथा इत्येते C om तथा पत्तपसाइया BF 'पसाइया
(twice) C 'जस' L 12 B 'सिरसि' C यत्पर्यापुटं B 'का' L 14 C पडुंस G पत्तिकर
BF om पत्त cdd 'पसाइय' G 'सिरा' C तुज्झ L 15 BCF 'हच्छ' G सविसा cdd 'साइय'
C 'पत्तिय' BFG 'पत्तिय' C सवारीं L 16 G पत्तमू cdd पणिया ABFG 'डिआ' C 'डिका'
2 hd 'डिका' C परहपरहओ A परहव cdd य L 17 BF पडिवासिओ पयएस or
पयएसो ABCFG पम्हारा BF पहरो ACG य

पलसु सेवा । पणिआ करोटिका । पण्दथो स्तनधारा । पण्दो प्रातिवेशिकः ।
पम्हारो तथा पम्हरो अपमृत्युः ॥ यथा ।

जह पण्दथो तहेही पम्हरभीए सुथो अपम्हारो ।

किज्जउ अज्ज पणसिणि सुरपलसु चइअ पणिअकम्माइ ॥ ३ ॥ [३]

5 कणासम्मि अ पलही पविआ खगपाणपत्तम्मि ।

पउढपऊढा गेहम्मि मिगविसेसम्मि पसओ अ ॥ ४ ॥

पलही कर्पासः । पविआ पक्षिणां पानभाजनम् । पउढ तथा पऊढं गृहम् ।
पउढो गृहस्य पश्चिमप्रदेश इति केचित् । पसओ मृगविशेषः ॥ यथा ।

कथं य गुणमणिपउढं लायसणिही कलापउढं सा ।

10 पसयत्तमपलहिदसयो पविआपाणो अ कथं तुम ॥ ४ ॥ [४]

परडा सप्पविसेसे पडलं शिव्वे रविम्मि पच्चूहो ।

पहणं कुले दिरो पउओ पहणी संमुहागयणिर्रोहे ॥ ५ ॥

परडा सर्पविशेषः । पडल नीत्रम् । पच्चूहो रविः । पहणं कुलम् ।
पउओ दिनम् । पहणी समुखागतनिरोधः ॥ यथा ।

15 तह पदशिअरिउवहुआ परडाउलजुसपडलउडएसु ।

पउअम्मि लिअन्ति सया डरिआ चालुकुपहणपचूह ॥ ५ ॥ [५]

पयला शिहा पययं अणिसं पडवा पडकुडीए ।

पहिअं महिए पसिअं पूगफले पडुसं सुसंजामिए ॥ ६ ॥

L 1 *edd* पणिया G पण्ड L 2 *edd* पम्मारो BF पण्डरो L 3 C कुह G पण्डउ
BF नदेही C1 *hd*, G सुउ G य पम्मारो BCF अपम्मारो L 4 C किज्जुओ *edd* चइय
BF पण्यं C "कमा" L 5 C प्पासम्मि *edd* य ABF फलही E पहणी *edd* पणिया
L 6 C पउच्छपऊढा G "वेसस" ABCFG पसउ C या ABCEFG य L 7 BF फलही *edd*
पणिया C "भाजन B पआढ" L 8 BF गृहपश्चिमं G पसवो L 9 BFG "निही C" निहा
L 10 BF "इसणे BFG पणिया" C पणिया G य L 11 E पडल G पडल BF, C2 *hd*
णिओ A निव्व or निवे L 12 C1 *hd* पुजे BF पओओ G पउउ ABCF "गओ" G निरोहे
L 13 BF तीव्र G शीत्र C1 *hd* नीलु 2 *hd* निव्व G पचूहो L 14 B पओओ G पउउ
L 15 G तइ *edd* पहणियं BFG पहुया C "वहुया BF, C2 *hd* परडायालं C "लज्जुसं"
G "सुज्ज" BF उहुएसु L 16 C पउयमि C निहति ॥ जियति *edd* डरिया L 17 Bणिहा
G निहा In A हा पय is illegible BF om पडवा L 18 A पडिय BCEFG पहियं *edd*
पसियं A पडुसे BF पडव

पयला निद्रा । पययं अनिशम् । पड्या पटकुटी । पहिअं मयितम् । पसिअं
पूगफलम् । पडसं सुसंयमितम् ॥ यथा ।

पडयन्तरे धणिवहू पयलं मुत्तूण पडसिअणीविं ।

दहिपहिअं विरयन्ती पययं पसिएण कागमुडवइ ॥ ६ ॥ [६]

परिअं पयडे परिहो रोसे पणओ अ पङ्कगमि ।

पयलो गीडे विपुले पइसपेढालपेज्जाला ॥ ७ ॥

पणिअं प्रकटम् । विप्रकृत्ये तु संस्कृतभयमेव । परिहो रोपः । पणओ पङ्कः ।
पयलो नीडम् । पइसो पेढालो पेज्जालो एते त्रयो अपि विपुलार्थाः । पेढालं
वर्तुलमिति द्रोणः ॥ यथा ।

पेढालखन्ध पेज्जालवच्छ चालुक तइ पणिअपरिहे ।

10

रिउणो पइसपणए वसन्ति पयलाउले समुइतडे ॥ ७ ॥ [७]

चोरशिखे पडीरो पत्तवहोलेसु पंगुडिपरक्का ।

चोरमि पलाओ पत्थरपडुलपडुआ चरणघाए ॥ ८ ॥

पडीरो चोरसमूहः । लिपिभ्रष्टास्तु चोरशिखे पडीर इति तरुवर्गे पठन्ति ।
पंगुडी पत्रम् । परक्कं अल्पं स्रोतः । पलाओ चोरः । पत्थरा पडुला पडुआ 15
त्रयो ज्यमी चरणघातघाचकाः ॥ यथा ।

एस परक्कपडीरो पत्थरकुसलेण पडुअं दिन्तो ।

पंगुडिअ व्य विकिसो पलायरक्खेण पडुलाहिं पि ॥ ८ ॥ [८]

L 1. *edd* पहियं G मयित *edd* पयिय. L 2 BF पडस BCF सुसंयमित.
L 3 BF धणिवहू C मुत्तूण BF पडसियं CG पडुसियं L 4 *edd* पहियं G विर
BCF विरहती BF कागमुडवइ L 5 *edd* पणिय AG पणउ *edd* य L 6 BF पिडे
CG पिडे A डे (sic) C पयसं G पइस In A डालपे is illegible BF पेज्जाल C पेज्जालो
L 7. *edd* पणियं BFG पणउ C पय नीड C पयसो. L 8 G पडाल L 9 वर्तुलमिति
L 10 BF वरथ BF वानुड C वाडनुड *edd* पणियं L 11 G पडसं G पविसन्ति
पयइमाउले L 12 BF चोर C I hd चार C निवहे E पिपिहे G पत्तडीरो E बहोलेसु.
L 13. A पलाउ G पलाउ A पत्थरपडुलपडुआ BF पडलपडुआ C पच्छरपडुआ (sic)
E पडुआ G पडुआ BF वरणपोए C चरणघाए L 14. B चोरसमूह C भ्रष्टासु BF चोर
CG चार C निवहे *edd*. पडीरमिति Gom तरुवर्गे C पठन्ति L 15. BCF स्रोत. G पलाउ
C पच्छरो G पत्थरा BF पडुला G पडुआ BCF पडुआ L 16. C एते त्रयो पि
चरण BF त्रयो पि ज्यमी वरण Gom पात L 17 C पडीरो पच्छर BF पडुआ G पडुस
G दिन्तो. L 18 *edd*. पंगुडिय BCF य G विकिसो C रिक्खेण BF पडुलाहिं.

दरिअम्मि पहडो वालम्मि पडोओ पयाममगापुव्वे ।

कुसुमे पसूअमोलिजलणभेएसुं पडालिपप्फाडा ॥ ९ ॥

पहडो दूतः । पडोओ घालः । पयामं अनुपूर्वम् । पसूअं कुसुमम् । पडाली
पङ्क्तिः । पप्फाडो अभिभेदः ॥ यथा ।

5 जिणइ पसूअसरो वि ह भुवणापडालि पयामयोरोर ।

एस पहडो मयणां अपडोअयावपप्फाडो ॥ ९ ॥

पत्थिअपसंडिपम्भोआ सिग्घसुवसभोग्गसु ।

पडूरमुज्जू सइदिट्ठे पहदं पक्खरा तुरयकवचे ॥ १० ॥

पत्थिओ शीघ्रः । पसंडि कनकम् । पम्भोओ भोगः । पडूरं कजु । पहदं स-
10 दादृष्टम् । पक्खरा तुरगसनाहः ॥ यथा ।

पक्खरिअपत्थिअहओ पसंडिगोरो रणे जयसिरीए ।

पम्भोअकए पहदो सि पडूरं कुमरवाल तुमं ॥ १० ॥

सुरखायम्मि पहम्मं पत्थीणां थूलवत्थम्मि ।

पव्विद्धं पेरिअए घणे पव्वो अ पज्जणां पाणे ॥ ११ ॥

15 पहम्मं सुरखातम् । पत्थीणां स्थूलवस्त्रम् । सामान्येन पत्थीणां स्थूलमित्येके ।

पव्विद्धं प्रेरितम् । पव्वो घनः । लोहकुट्टनोपकरणमित्यर्थः । पज्जणां पानम् । यथा ।

L 1 *edd* दरिअम्मि EG पहडो which is equally correct cfr Siddhah I, 130 BEFG
वालमि BF पटोओ A पडोड G डोड (sic) L 2 A कुसुमे E पसूअ G पसूय G जणजण
E जणजण G सु E पप्फाडा G यप्फाजा BF पप्फाडा L 3 C पहडो G पहडो
BF पटोओ G पडोड BFG वान G आनुपूर्व L 5 *edd* पसूय G om हु G भुवणपडालि
CG रीह L 6 C एस पहडो B1 अपडोअ G अपडोआवपप्फाडो BCF पयाव
L 7 AB EF पत्थिय CG पच्छिय B (F) पम्भोअ BF सुवस G भोग्गसु L 8 C पडूरमुज्जू
Hd ररन्नु E सुहु G दिह G पक्खरा C तुरय BF कववे In G यरुवचे is torn off
L 9 C पच्छिआ B reads कनक । पडूर कजु । पम्भोओ भोग C पडूर कजु
L 10 C पक्खरा BF तुरसनाह L 11 *edd* पक्खरिय BF पत्थरहओ C पच्छिय
G पत्थियहड BF पेसंडि From जय to सुर 1 13 torn off in G L 12 BF पम्भोग
C पडूर L 13 A पत्थीणा BCF पच्छीण E थूलवत्थम्मि L 14 C पव्वइ E पव्विद्ध
F पव्विद्ध *edd* पेरीअए B पव्वो C पव्वो F पव्वो A om अ BCF From अ to रितम् 1 16
torn off in G BF पयाण L 15 C पच्छीण थूल C पच्छीण L 16 C पव्विद्ध
F पव्विद्ध

एसो पवद्धहत्यो पत्थीणी तह य तेष पञ्चिद्धा ।

हयकामिणि किं वच्चसि पहम्मजलपज्जणमिसेण ॥ ११ ॥ [११]

पडिअपरेआ विहडिअपिसल्लएसुं च पंपुअं दीहे ।

पप्पीओ वप्पीहे पच्चूढो परिअली अ थालम्मि ॥ १२ ॥

पडिअं विघटितम् । परेओ पिशाचः । पंपुअं दीर्घम् । पप्पीओ घातकः । 5

पच्चूढो तथा परिअली स्थालम् । भोजनभाण्डमिति यावत् ॥ यथा ।

अपडिअपंपुअपिम्मं जीहसमं भुत्तमेकपच्चूढे ।

तं किं परेअ शेच्छसि परिअलिपडिअं जलं व पप्पीओ ॥ १२ ॥ [१२]

पच्चुत्थं पडिवविए पद्धारो छिस्सराङ्गुले ।

पम्महलपसरेहा केसरे पवसिअम्मि परिउत्थो ॥ १३ ॥ 10

पच्चुत्थं प्रत्युत्तम् । पद्धारो छिन्नलाङ्गूलः । पम्महलो तथा पसरेहो किञ्चलकः ।

परिउत्थो प्रोपितः ॥ यथा ।

परिउत्थ चलसु काले केअइपसरेहणीमपम्मलिए ।

पच्चुत्थदुहा मरिही तुह दइआ वमरिअ व पद्धारा ॥ १३ ॥ [१३]

जीवाइ पडंचपडंसुआ य भल्ली पलासिपासाला ।

15

पत्तलपडुवइआ पत्तिसमिद्धं चेअ तिकवम्मि ॥ १४ ॥

L 1 From एसो to परेआ । 11 torn off in G C °हच्छो पच्छीणी C (F?) पञ्चिद्धा B पचिद्धा L 2 C °पज्जल° L 3 BF पयडिय° ACE पडिय° edd °परेआ ABEFG विहडिय° C विहडिय° BCF व G पपुय L 4 E वप्पीओ A °उ From पप्पीओ to °ली । G torn off in G C पच्चूढो BF परिअलि A परिअली ABF य C या घामि (sic, corr 2 hand) L 5 C पडिय° B पिशाच L 6 C थाल । भोज° From यावत् to °से । 9 torn off in G. L 7 C अपडिय° edd °पंपुय° C जाड C °मेक° L 8 edd परेअ BF परिअलि° C परिअडि° edd °पडिय C च BF om व BF वप्पीओ L 9 A पच्चुत्थं C पच्चुच्छ A °ववए पव्वारो C लगुले From गुले to काले । 13 torn off in G L 10 AE पवे° E °सयम्मि ABCF °सियम्मि C परिउच्छो L 11 C पच्चुच्छ BF प्रन्नुमं C प्रन्नुम G °लागुल C पम्महलो L 12 C परिउच्छो L 13 C परिउच्छ चलसु BF केअइपसरेहणीम° From सरेह° to °व m पडुव° । 16 torn off in G L 14 C पच्चुच्छ° edd इइया BF वमरिअ edd च CF पद्धारा L 15 E जीजाइ BF °पडमुया ACE °सुया BF °पासला L 16 A °पडुवइया C । hd °वडु° 2 hd °पड° E °पडुव° BCEF °वइया In B इया is torn off AC पत्त° CF °समिद्ध ABCFG चेय From तिकव° to उ° p 186, 1 2 torn off in G.

पडंचा तथा पडंसुआ ज्या । प्रतिभुतिवाचकस्तु पडंसुआशब्दः प्रतिभुत्शब्दभव
एव । पलासी तथा पासाला भल्ली । पत्तलं पडुवइअं पत्तिसमिद्धं एते त्रयो अपि ती-
क्ष्णार्थाः । पत्तलं कृशमित्यन्ये । पत्तल पत्रवद्वलमिति तु पत्रलशब्दभवम् ॥ यथा ।

महमासे भमरोली वम्महवीरस्स धणुपडच च ।

5 सहयारमञ्जरी उण पत्तिसमिद्धा पलासि च ॥ १४ ॥

तद्वा रणाउ रिउणो पडसुअप्फालणो वि चालुक ।

पत्तलकोवो पडुवइपासालाहिं करोसि किं तुमयं ॥ १५ ॥

अत्र । पयित्तो दर्भः । पयरो शरः । इति पवित्रप्रदरशब्दभयौ । पल्लत्थो पल्लट्टो
पर्यस्त इति पर्यस्तशब्दभयौ । तथा पट्टइ पिबति । पगइ गृह्णाति । परइ भ्रमति ।
10 इति धात्वादेशेषूक्ता इति नोक्ताः ॥ [१४]

पच्चेडं पच्चवरं मुसले पग्गेज्जपहयरा शिअरे ।

पलहिअपुरोहडा विसमे परिअट्टो अ रजगम्मि ॥ १५ ॥

पच्चेड तथा पच्चवर मुसलम् । पग्गेज्जो तथा पहयरो निकरः । पलहिअ तथा
पुरोहड विषमम् । यदाह ॥ पलहिअ विषममसमं च पुरोहडं गदितम् ॥ इति ।
15 अत्र चतुरस्तरपकारादिशब्दप्रस्तावे उकारसहितपकारादिपुरोहडशब्दपाठो ऽर्थानु-
रोधात् । अन्ये तु पलहिअ पुरोहडं इत्यन्योन्यपर्यायतया आवृतमहीवास्तुवाचका-
वित्याहुः । यदाह ॥ आचारिअमहीवत्थु पुरोहडो पलहिअो तह य ॥ पुरोहडं
पच्छोक्रडमिति तु सातवाहनः । परिअट्टो रजकः ॥ यथा ।

L 1 BF पडस तथा पडसुआ ज्या C सुआ C भुत्वा-^१ add सुआ^२ add भुत्वा^३
L 2 C पट्ट^४ add वइय add पत्त^५ L 3 From मित्थं to ए in उण 1 5 torn off in
G BF वहुज^६ L 4 add पडेव L 5 add पत्त^७ CF समिद्धा C पलासच च
L 6 CG तद्वा BF पडसुअ^८ C पडयप्फालणो From सुअ^९ to र in शर 1 8 torn off in G
L 7 C करोसि BF तुमय L 8 BF पयरो CG शर Com पल्लत्थो G पल्लट्टो C पल्लट्टो
From ति to ड in पच्चेड 1 11 torn off in G L 9 C पर्यास्त^{१०} B पिबति L 11
C 2 hd पच्चेड पच्चवर E मुसल C पग्गेज्ज^{११} add पिअरे L 12 ABCEP पन्नहिय^{१२}
॥ पल्लहिय^{१३} A पुरोहा add परिअट्टो य A रजगम्मि C रजग^{१४} From गम्मि to ज्जो 1 13 torn
off in G L 13 C पग्गेज्जो C पयहरो add पल्लहिय BF पुहड G om यदाह । पल्लहिय
विषमम् BCF पल्लहिय विषम अत्त^{१५} L 14 BFG इति च L 15 In G रसहित 18
torn off add पाठः अर्था^{१६} L 16 BF संधाच add पल्लहिय BCF हडमिति अन्यो^{१७}
C आहूत^{१८} G om मही L 17 C तदाह BF आचारिय^{१९} C आवरिय^{२०} G आवरिय^{२१} C महही
यच्छु^{२२} G वत्थ BF पल्लहयो G पल्लहव C पल्लहड L 18 G कडमिति ॥ नुसा सात^{२३}
add परिअट्टो

परिभट्ट सिलापहयरपुरोहडाओ जल शईतूहा ।

सविलम्ब आणिज्जाइ सुन्दर मा कुप्पुसु इमाइ ॥ १६ ॥

तुह गयविसाणपचेडखण्डिआ पलाहिआ वि रिउवप्पा ।

हयभडपग्गेज्जा हुन्ति पचवरपाणितुल्ल चालुक ॥ १७ ॥ [१५]

पडिसारपाडिसारा पडुआइ पडिच्छओ समए ।

पलिहस्सं पलिहाओ अ उदुदासम्मि पयवई सेणा ॥ १६ ॥

पडिसारो तथा पाडिसारो पडुता । पडिसारो पडुरित्यन्ये । पडिच्छओ समयः ।
पलिहस्सं तथा पलिहाओ ऊर्ध्वदारु । पयवई सेना ॥ यथा ।

पलिहायत्यमिआए अपाडिसाराइ कह वि तुह विरहे ।

तीइ णिसा बोलीणा कह गोसपडिच्छए होही ॥ १८ ॥

10

तुह कुमरवाल पयवईदंसणमित्तेण यम्मिअ व्य रणे ।

रिडणो गयपडिसारा जाया पलिहस्ससठाणा ॥ १९ ॥ [१६]

एरराडदुमे पंचंगुली अ घग्घरगलाम्मि पडिसाओ ।

पंकुल्लिअं गविडुम्मि पडिअरो चुल्लिमूलाम्मि ॥ १७ ॥

पंचंगुली एरराडदुक्तः । पडिसाओ घर्घरकण्ठः । पंकुल्लिअं गवेपितम् । पडि- 15
अरो चुल्लिमूलम् ॥ यथा ।

पडिसाइल्ले पंचंगुलीसु किं कञ्जुअ गवेसेसि ।

पडिअरकम्मयरि तए वि कीस पंकुल्लिओ शलेसु इमो ॥ २० ॥ [१७]

पडिसुत्ती पडिसूरो पडिसंतं चेअ पाडिकूले ।

पायवडणो परेवयपाडवणा पूअलाम्मि पहएल्लो ॥ १८ ॥

20

L 1 BF परिपह C परिड G परिपड C सिलाएहयपुरो G डौउ C चजलसईतहा BF नई°
L 2 B °लच G °लव B पमाई L 3 G °कडाडिया BCF डिआ edd डिआ
L 5 G °पाडिसारा पडिसारा BFG पडुआइ AG पडिच्छउ BF पडुअओ C पडुअओ
L 6 C om पलिहस्स G हस्स हाउ ABEFG न C उह G पपई C सेणो L 7 BF परिच्छओ
G °छउ L 8 G हाउ C हाआ थ L 9 BF पलिहायत्तिमिताए CG हायच्छ-
नियाए G साए वि L 10 C ताइ G णैसा C मोस L 11 edd यनिय C चा 2 hd घा
L 13 E °गुनीइ ABCTG °ली य AG साउ. L 14 A पयुल्लिय C फकु° edd लिय
A गविडुम्मि E गवि° C गविड पेडियरो ABEFG पडियरो ABF, C 1 hd बुल्लि° C °सुन्नि
L 15 B पचगुली B परिसाओ G साउ BF पग्घरः कड G पग्घरि° edd लिय
L 16 B बुल्लि° C °सुन्नि L 17 C 2 hd कडुमं G कंडुअ (?) L 18 BFG पडियर°
C पडियर° G, B 2 hd लिय L 19 B परिसल ABCFG चेव L 20. BCF परेवय°
EG पूअलाम्मि A पहएल्लो C 2 hd पहएल्लो

पडिहत्ती पडिसूरो पडिसंत एते त्रयोऽपि प्रतिकूलार्थाः । पडिसंतं अस्तमित-
मिति तु सातवाहनः । परेवयं तथा पाडयणं पादपतनम् । पहएल्लो पूपः ॥ यथा ।

पडिहत्ती पडिसूरे परेवयपरम्मि जो अपडिसंतो ।

पाडयणं पहएल्ला य तस्स दिज्जन्तु गामजक्खस्स ॥ १९ ॥ [१८]

५ इन्दसुए पडहंतो लक्खारत्तम्मि पल्लवित्रं ।

पडिहत्यो वुड्डीए पडिहत्यपडिकया पडिकिदीए ॥ १९ ॥

पडहंतो जयन्तः । पल्लवित्रं लात्तारक्तम् । पल्लवित्रं पल्लयाकारमिति तु पल्लव
इवाचरतीति कियन्तसिद्धत्वाच्चोक्तम् । पडिहत्यो वृद्धिः । पडिहत्यो तथा पडि-
क्यो प्रतिक्रिया । पडिहत्यो घञनमिति तु सातवाहनः ॥ यथा ।

10 तुमह पडिकयकुसले पडहंतसरिच्छपत्तपडिहत्थि ।

पल्लविउल्लशिषसणा गामन्ति पडिहत्यधक्खमा रिउणो ॥ २० ॥ [१८]

पंडवित्रं पांडवित्रं जलउल्ले पल्लवम्मि पत्यरिओ ।

पक्खडिअं पप्फुरिए जडे पलिहओ पडित्थिरो सरिसे ॥ २० ॥

पंडवित्रं तथा पांडवित्रं जलार्द्रम् । पत्यरिओ पल्लवः । पक्खडिअं पप्फुरि-
15 तम् । पलिहओ मूर्खः । पडित्थिरो सदृशः ॥ यथा ।

पत्यरिअसत्थरे वि ह पंडविए अंहुपांडविअसिहिणा ।

सा तप्पइ तुह पलिहय पक्खडिए सिहिपडित्थिरे थिरहे ॥ २१ ॥ [२०]

L 1 C पडिसूरो CG एते चय प्रति L 2. BCF om. तु C पहएल्लो. L 3. C पडि-
सूरो B परेवयं G परेवय L 4. C पहएल्ला L 5. A इन्दसुए BF पडहंतो C पडहं
G पाडहंतो ABCEFG विद्य. L 6 C हच्छी BF वुड्डीए E वुड्डीए G उड्डीए BF परिक्रिया
A कड BF पडिकय. L 7 BFG पल्लवित्र C om. पल्लं लत्ता add. विद्य.
L 8 BF हत्थि CG हच्छी C पडिहत्थो G कड L 9 C वडिक्खिओ प्रतिवचनमिति
BFG om. तु L 10 BF परिक्रय G पडिक्रय B कडाले C पल्लपडिहत्यो BF पडिपत्थि.
L 11 BCF उल्लं G सणा य पडि. L 12 add विद्य (twice) E पल्लवम्मि C l. bd.
पच्छं G रिउ L 13 G पक्खडिअ ABCEFG विद्य BF पप्फुरिअ C पप्फुरिए E पप्फुरिअ
B पडिहओ AG हड AG, C l. bd पडिच्छिरो G ससे L 14 add. विद्य (twice) C पच्छं
G रिउ. add विद्य L 15 G हड BF पडित्थिरो C पडिच्छिरो. L 16. C (F?) पच्छ-
रियसच्छं BG रिउ BCF विद्य G विगं L 17. G पक्खडि CG पडिच्छिरो

पडिवेसो विकवेवे पचत्तरं चाडु परिहणं वसणे ।

परिहट्टी आयट्टी पडिहारीए पडिच्छिआ चेअ ॥ २१ ॥

पडिवेसो वित्तेपः । पचत्तरं चाडु । परिहणं परिधानम् । परिहट्टी आकृष्टिः ।
पडिच्छिआ प्रतीहारी । पडिच्छिआ चिरमसूता महिषीत्यन्ये ॥ यथा ।

किं परिहणं जलोक्षसि सयणे किं करसि कमलपडिवेसं ।

कुण्ड पचत्तरणिउणे पडिच्छिए दिभयसल्लपरिहट्टि ॥ २४ ॥ [२१]

पण्डिअं पडिफलिए पडोहरं पच्छिमङ्गणए ।

पडुवत्ती पडिसारी जवणीइ पसेवओ वम्मे ॥ २२ ॥

पण्डिअं प्रतिकलितम् । पडोहरं गृहपश्चिमाङ्गणम् । पडुवत्ती तथा पडिसारी
जयनिका । पसेवओ ब्रह्मा ॥ यथा ।

10

बाहपडिसारिदुउणं पडोहरे चन्दिमाइ पडुवत्ति ।

कुण्ड मणोपण्डिए तइ मुण्ड दिणं पसेवअदिणं सा ॥ २५ ॥ [२२]

परिवाहो दुव्विणायम्मि पडिसंगं च कउहम्मि ।

रुहम्मि पंडरंगो पक्कग्गाहो अ मयरम्मि ॥ २३ ॥

परिवाहो दुर्विनयः । पडिसंगं ककुदम् । पंडरंगो रुद्रः । पक्कग्गाहो मकरः ॥ 15
यथा ।

तइ पंडरंगविसपडिसंगसमखन्ध कुमरवाल शिय ।

सासिअजए जइ परं पक्कग्गाहइयस्स परिवाहो ॥ २६ ॥ [२३]

L 1 BF पडित्तो A पचत्तरी BF पचत्तरं C पचत्तरं A परिहणं L 2 C ११ A आयट्टी
B आयट्टी C (F) आयट्टी G आयट्टी E पडिच्छिआ ABCFG पडिच्छिआ A चेअ
BF चेअ C वेया L 3 BCF पचत्तरं C 1 hd चाडु BF आयट्टिः G आयट्टिः
L 4 add पडिच्छिआ CG प्रतिहारी C पडिच्छिआ add पडिच्छिआ. L 5. C ११ य सयं G कि
L 6 BF पचत्तरणिउणे C पचत्तरं add. दिभयं G पडिच्छिआ L 7. E पडिच्छिआ G पडिच्छिआ
add पडिच्छिआ E पडोहरं. L 8 BF जवणीइ A पसेवओ C 1 hd. G पडिच्छिआ BF पसेवओ G पसेवओ
L 9 BF पडिच्छिआ add पडिच्छिआ B om गृह C ११ L 10 G पडिच्छिआ. L 11. add. बाह
BF पडिच्छिआदुउणं C 2 hd बाह CG पडिच्छिआ L 12 C ११ ककुदम् B पडिच्छिआ.
L 13 BF रुहम्मि BEFG पडिसंगं C पडिच्छिआ BEF ककुदम् G ककुदम्. L 14 C पडिच्छिआ
BF पक्कग्गा (om) C पक्कग्गा ABFG य A मयरम्मि L 15 BFG पडिच्छिआ C 2. hd
पडिच्छिआ G मकरं C पक्कग्गाहो L 17 BF पडिच्छिआ पडिच्छिआ G पडिच्छिआ C निव
L 18 add. सासिअं C om अज C (F) हइयस

परिलिअपडिछंदा लीणामुहा पच्छेणयं च पाहेज्जं ।

समुहागमणे पच्चुदारो पच्चोवणी चेअ ॥ २४ ॥

परिलिओ लीनः । परिभरो लीन इत्यन्ये । पडिद्धो मुखम् । पच्छेणयं पाहेज्ज । पायेयमित्यर्थः । हावपि देश्यावन्योन्यपर्यायतया निबद्धौ । पच्चुदारो ५ तथा पच्चोवणी समुखागमनम् । क्रियाशब्दावेतौ । तेन संमुखागते पच्चुदरिओ पच्चोवणिओ इत्याद्यपि भवति ॥ यथा ।

लोअणचओरपच्छेणअन्तपडिद्धं दचन्दिमा कुण्ण ।

हिअपरिलिआ वि पच्चुदार पच्चोवणीपरे दइए ॥ २७ ॥ [२४]

पच्चुहिअं पगहविए पडच्चरो सालसरिसम्मि ।

10 परिहायपरिच्छूढा शीणोक्खित्ता पडिक्खरो कूर ॥ २५ ॥

पच्चुहिअ प्रक्षुतम् । पच्चुअ प्रक्षुतमित्यन्ये । पडच्चरो श्यालमायो विद्रूपकादिः । परिहाओ क्षीणः । परिच्छूढो उत्क्षिप्तः । पडिक्खरो कूरः ॥ यथा ।

किं त कुहपरिहाओ परिक्खूढकरो पडच्चर रडेसि ।

अपडिक्खरपच्चुहिआह गइहीए यणधओ होहि ॥ २८ ॥ [२५]

15 खेत्तसए परिवासो पयडिओ तह पवडिअए ।

पज्जत्तम्मि पओइअमह खेत्ते पल्लवायपोरयया ॥ २६ ॥

L 1 add परिलिअ C पडिच्छदा BF पच्छेणय L पच्छेणय BF पाहिज्ज C 1 hd पाहिज्ज 2 hd इह L 2 A पच्चु C 1 hd पच्चुतो F C 2 hd पच्चुतो G पच्चोवणी ABCF G चय L 3 G लिड BCF परियरो G परियलो In G न्ने पडि मु is torn off BF परिच्छो C छतो BF पच्छेणय G पहेणय L 4 C पाहिज्ज add देरयो अन्यो C (F?) हारो G पच्चु From द्वावे to इत्यां torn off in G L 5 C (F?) हरिओ L 6 C णियो L 7 CG जायणचउर G णयतपरिद्ध BF छद BFG चदिया C चदिया L 8 add हियपरिणिया C (F?) हार From पच्चु to डिकल 1 10 torn off in G B परे देह L 9 A पच्चु add हिय C विवे C 1 11 पडच्चरो L 10 C परिहायपरिच्छा ABF छुदा BF जीणो C डिण्णो E उडोणो B खिन्ना E कूवे L 11 G पच्चु add हिय C प्रसूत G प्रसूत C पच्चुय G पच्चुअ (?) B प्रसूत OF प्रसूत G प्रसूत or प्रसूत C पच्चतो From डचरो to करो 1 13 torn off in G L 12 B परच्छो L 13 B परच्छु C पडच्चर L 14 BCF पच्चुरियाह In G from पच्चु to पयडिओ p 191, 1 1 torn off C गइहीपयणध 2 hd धओ L 15 C परिहासो पयडिओ 2 hd उ A पवडिड add पवडियए L 16 BF पज्जत्तमि C पज्जत्तमि add पहाइमह C खेत्ते A चोरयया E चोरयया

परिवासो क्षेत्रशयः । पयद्विभो प्रवर्तितः । परोह्य पर्याप्तम् । प्रभुत्वमित्यन्ये । प-
क्षवायं तथा पोरयं क्षेत्रम् । वक्षवायं इति दन्त्योष्ठ्यादिरप्ययमिति गोपालः ॥ यथा ।

परिवास सालिपोरयगोवीदसणपयद्विभमणो जं ।

ण शिएसि दिवा वि मिगे परोह्यं पक्षवायरक्ताए ॥ २६ ॥ [२६]

पञ्चाहिअपसासाए पंचावसपणावसा ।

5

पण्फोडिअं च पक्खोडिअम्मि सुरयम्मि परभाओ ॥ २७ ॥

पंचावसा तथा पणावसा पञ्चाधिकपञ्चाशत् । पण्फोडिअं पक्खोडिअं निर्द्वादि-
तमित्यर्थः । परभाओ सुरतम् ॥ यथा ।

रइपण्फोडिअ परभायलुद्ध वेसाइ देसु दीणारे ।

पञ्च वि पणावससमे पंचावसं पि मा खु पञ्चसमं ॥ ३० ॥ [२७] 10

पडिअलिपविरइआ तुरिए पुसम्मि पडिहत्यपोशिअया ।

पडिखंधं पडिखंधी जलवहणे मत्थयम्मि पवरंगं ॥ २८ ॥

पडिअली तथा पविरइओ स्वरितः । पडिहत्यो तथा पोशिओ पूर्णः । पडिखंधं
पडिखंधी जलवहनम् । जलमुद्यते जनेति जलग्रहनम् । इत्यादि । अन्ये जलयाह-
माहः । पवरंगं शिरः । उत्तमाङ्गवत् शिरोवाचकत्वेन नाय कवीनां रुढ इति 15
देश्येषु नियतः ॥ यथा ।

अणपडिअलि पविरइअं अपोशिए कुण जलेण पडिहत्ये ।

पडिखंधे पडिखंधीणिउत्त किं कण्डुएसि पवरंग ॥ ३१ ॥ [२८]

L 1 BF पयद्विभो C पयद्विभो G पयद्विभ From ह to विभ 3 torn off in G BCF परोह्य
L 2 C (F1) पक्षवायमिति H यमिति C (F1) एतो B हरयोष्ट्या L 3 add. पयद्विभ
□ साणो G जं L 4 From शिएसि to तथा 7 torn off in G add परोह्य C रक्ता य
L 5 add पंचाहिय A वसा व पण L 6 E पण्फो add दिव्य दिव्यम्मि A भाउ
H 7 C पणपणा □ पञ्चा From अजागत् to सप्तमे 10 torn off in G add दिव्य C om
परुतो BF दिव्य L 9 add दिव्य B परिभाय C लुहा F लुहा L 10 C पणरागे
BF वसतमे G लं G पण From सप्त to ओ स्वरित 13 torn off in G L 11 add
पडियजिपविरइया H तुरा 1 पडिहत्य C पडिहत्त E पडिहत्त add पाणियया
L 12 AC (F1) लप H पडिखंधी E वरणा L 13 BF पडियल्ली C पडियल्ली BG पडिहत्त
G पुणिया From दिखध to रयेयु 16 torn off in G BCF लप B अजवह B अवनति
I 15 B रुढ L 17 add पडियजि BCF रइय G रइय From र to सा 1 of next
page torn off in G C कण्डुए C हत्त L 18 BF शिएसि C शियसति The above is
B's reading BF कि

रागरामि पइद्वाणं रुक्खे पसुहत्तपरसुहत्ता य ।

पाणिअणिगमणामि अ परिहालो परिहलाविओ चेअ ॥ २९ ॥

पइद्वाणं नगरम् । पसुहत्तो तथा परसुहत्तो वृत्तः । परिहालो तथा परिहला-
विओ जलनिर्गमः ॥ यथा ।

5 महिकप्पपरसुहत्तय गुरुभुअपसुहत्त तुह पइद्वाणे ।

परपरिहलाविआ करिमदपरिहालेहि वुन्ति अप्फुसा ॥ ३२ ॥

अत्र पगुरण प्राचरणमिति प्राचरणशब्दभवत्वान्नोक्तम् । तथा । पञ्जरइ क-
थयति । पव्वायइ म्मायति । पल्हत्थइ विरेनयति । पलावइ नाशयति । पणामइ
अर्पयति । पयरइ पम्हुइइ स्मरति । पयल्लइ प्रसरति । पल्लइ घूर्णति । पसाडइ
10 मृत्राति । पडुइइ कुम्भयति । पचारइ उपालभते । पच्चइइ पच्छइइ पदअइ गच्छति ।
पल्लइइ पल्हत्थइ पर्यस्यति । पउलइ पचति । पञ्जरइ पच्चइइ क्षरति । इत्येते
धात्वादशेषूक्ता इति नोक्ता ॥ [२९]

पणअत्तिअं पयडिए इत्थीपणए पणामणिआ ।

परिवारिओ अ घडिए पुलोअणे पसवडक्कं च ॥ ३० ॥

15 पणअत्तिअ प्रकटितम् । पणामणिआ स्त्रीषु प्रणयः । परिवारिओ घटितः ।
पसवडक्कं विलोकनम् ॥ यथा ।

तीए रहसव्वस्स पणअत्तिअपसवडक्कलीलाए ।

कह लहसि शिहुकवर अणपरिवारिअपणामणिओ ॥ ३३ ॥ [३०]

L 1 C एयरमि Com हत्तपरसु BF परसुहत्ता C हुत्ता L 2 odd पाणियं BF एणधि
edd ॥ C1 hd G विव ABCFG धेय L 3 From पइद्वाणं to रसुहत्तय । 5 torn off
in G D परसुहत्तो C 2 hd हुत्तो L 5 BF परसुहं G गुरुभुअं C गुरुभुअं C पडाणे
G पइद्वाणे L 6 BCF विआ In G आ is torn off ॥ हालेहि From न्ति to वं । 7
torn off in G BF अप्फुसा L 8 B C1 hd FG पचायइ L 9 In G पयल्लइ प्रसरति
in torn off B पल्लइ C पसाणइ L 10 G मृत्राति C (FG) पडुइइ (FG पडु?) G पचारइ
edd पच्छइइ ॥ पच्चइइ Gom पच्चइइ L 11 B पउलइ C पउलइ 2 hd पयल्लइ
BCF पञ्जरइ L 13 E पणयं edd न्तिय C1 hd इच्छीं edd एणिया L 14 C1 hd
G रिउ edd य C पलोवाण BEF पुनीयणे G पुनीयण L 15 C पसअं G पणयं edd
न्तिय edd एणिया G रिउ L 17 G पणयं edd न्तिय L 18 G लहसि
BF शिहुकवर edd वारियं G एणि

पव्वइसेल्लं वालमयकण्डए तरुणिआइ पडुजुवई ।

चिरसुअमहिंसी परिहारिणी अ पडिअज्झओ उवज्झाए ॥३१॥

पव्वइसेल्लं वालमयकण्डकम् । पडुजुवई तरुणी । परिहारिणी चिरमसूता
महिणी । पडिअज्झओ उपाध्यायः ॥ यथा ।

पडिअज्झय तुह सीसो परिहारिणिदुद्धपाणदुल्ललिओ ।

5

पडुजुवईण शिमित्तं पव्वइसेल्लाइ गुम्फेइ ॥ ३४ ॥ [३१]

पडिएल्लिओ कयत्ते भग्गे पडिरंजिअं चेअ ।

पज्जुणसरमुच्छुसरिसतिणम्मि पडिअंतओ अ कम्मयरे ॥३२॥

पडिएल्लिओ कृतार्थः । पडिरंजिअं भग्नम् । पज्जुणसरं इक्षुसदृशं तृणम् ।
पडिअंतओ कर्मकरः ॥ यथा ।

10

पडिरंजिअपडिमाए किं रे पडिएल्लिआइ होइ फलं ।

पडिअंतय किं दिहो पीडिअपज्जुणसराउ उच्छुरसो ॥ ३५ ॥ [३२]

पडिसारिअं सुमारिए परिक्खवासो अ अमुणिअगइम्मि ।

वम्मीअयम्मि पडिलगगलं वसन्ताम्मि पउमलओ ॥ ३३ ॥

पडिसारिअं स्मृतम् । परिक्खवासो अज्ञातगतिः । पडिलगगलं वल्मीकम् । 15
पउमलओ वसन्तः ॥ यथा ।

L 1. A पव्वय^० or पव्वय^० C पव्वय^० BF वानमय कण्डए ABCFG तरुणिआइ E तमणिआइ
A पडुजुवई G पडुजुवई B 'जुवइ. L 2 C वीरसुइय^० AG 'गुय^० edd. य A पडियज्झउ
BFG पडिअज्झउ C पडिअज्झओ AC उवज्झाण BF वज्झाण L 3 C पव्वयरोल्ल वानमय
All the four MSS BCFG read कइक (sic), D has काइरु Perhaps 'कासइरु' to be read?
C वीरमगुता L 4 BCF पडिअज्झओ G 'अइरु B om यथा L 5 BCF पडिअ-
ज्झय C 'इरु' G 'जिउ L 6 C पडिअज्झओ C शिमित्तं पव्वइ^० edd 'सेल्लाइ L 7. A पडिप-
ल्लिउ BF पडिअल्लिओ C 2 hd पडियल्लिओ G 'पल्लिउ A कयत्ते BFG कयत्ते CG कयत्ते
BF इग्गै edd 'रजिय ABFG केय C केय L 8 C 'सरमु' corr 2. hd. A 'रत्तमु' रत्त
BF 'मिण' AB पडिय^० AG, C 2 hd 'मउ ABCFG य C कम्मयरे L 9 'पडियल्लिओ
D 'ल्लिउ edd 'रजिय BF अय BI इक्षुपंडसदृशउत्त L 10 G 'मउ L 11 edd 'जिअय^०
G पडिअ^० edd 'ल्लियाइ L 12 C पडियवय G पडियंतय BF पडिय^० C पडिय^० G वीजिय^०
BF 'पज्जुअ' B उत्त BF 'रसे L 13 edd 'सारिय C 1 hd. om 'अ गुमरिण पडि E पडिअ^०
edd य I. 'अमुणिय' ABCFG 'अमुणिय' A 'मदम्मि C 'गइदि L 14 BF 'वम्मीअ'
A वम्मीय^० G वम्मीयम्मि BF पडिअगगल Between 'यय and जे the whole passage from
'नारिओ to पायसने (p. 195, 11-197, 8) is inserted in G A वयसम्मि BF पडपमज्झओ
AG 'जउ L 15 CG 'रिय G 'आण'. L 16 G 'जउ G om यथा

हिण्डसि परिज्जासो पडमलए सुदय कथं जं तीए ।

पडिलग्गलं व अरई पडिसारिअतग्गुणाइ वट्टेइ ॥ ३६ ॥ [३३]

पवहाइअं पयट्टे पडिपिण्डिअमवि पवुड्डम्मि ।

पच्चवलोको पाडचरो अ आसत्तचित्तम्मि ॥ ३४ ॥

- 5 पवहाइअं प्रवृत्तम् । पडिपिण्डिअं प्रवृद्धम् । पच्चवलोको तथा पाडचरो आ-
सत्तचित्तः । चोरवाची तु पाटचरशब्दभयः ॥ यथा ।

पाडचरा तए सां पचवलोको तुम सुदय तीए ।

असोसं पवहाइअरसाण पडिपिण्डिओ चिअ सिणोहो ॥ ३७ ॥ [३४]

पंथुच्छुहणी जा सासुराउ आणिज्जए वहू पढमं ।

- 10 पञ्चुच्छुहणी पढमसुरा गुज्जहरे पलोद्वजीहो अ ॥ ३५ ॥

पथुच्छुहणी श्वरकुलावयममानीता वधूः । पञ्चुच्छुहणी नवसुरा । पलोद्वजीहो
रहस्यभेदी ॥ यथा ।

ए इ भट्टपञ्चुच्छुहणी पिज्जइ ता कइ पलोद्वजीहाइं ।

इअ कुलपथुच्छुहणी सासुरगइपुच्छिराण कुप्पेइ ॥ ३८ ॥

- 15 अत्र पडिअम्मिअ मण्डितमिति प्रतिकर्मितशब्दभवमिति नोक्तम् । परिवाडइ
घटयति । परिवालइ घटयति । परिहइइ मृद्नाति । परिअलइ परिअलइ गच्छति ।
परिअतइ श्लिप्यति । परिसामइ शाम्यति । इति धात्वादेशोपूक्ता इति नोक्ताः ॥ [३५]

L 1 BF चासा C कच्छ C ताम् L 2 C च B अरइ G परिसाइतग्गुं BF चट्टेइ
C वट्टेइ G वट्टेइ L 3 BF पवहां edd इय (G इय) C पवरे G पवरे D पविपिं F पविपं
edd डिपिअं A पवुड्डम्मि E हम्मि G हम्मि L 4 ACFG पचवं B पचवं G लोको
BF पापाडचरो A पडचरो C पडचरो BCEF व A om अ BF विसम्मि L 5 edd हाइय
edd डिअ B पचवं CG (F) पचवं G लोको L 6 BF वित्त B चौर BF पादचरं
C पाचरं G पाचरं L 7 B पाडचरो B पच्चवलोको CG (F) पचवं BF मुहप G तीसे
L 8 C अन्नोअ G अन्न edd हाइय CG डिअ BF विय CG चिय L 9 A पयुत्तु
BF पल्लु C पयुत्तु G पयुत्तु E सासुराउ A सासुराउ G (sic) AEG पढम
L 10 BE पल्लु G पल्लु or पल्लु C hd पयुत्तु BF गुज्ज C गुज्ज 2 hd गुज्ज
From पलोत्तु to एणी I 11 torn off in G edd य L 11 BF पल्लु C पयु-हणी
BF स्वसुर C ममनीता BF पल्लु G पल्लु L 13 BF न C इ BF महपल्लु From
ज्जइ to राण I 14 torn off in G C ज्जइ इ L 14 edd इय BF पल्लुहणी C 1 hd
पल्लु 2 hd पल्लु edd सासुरं L 15 BF पडिअणिय C यमिअ G यमिय From
परिवाडइ to परिसामइ I 17 torn off in G L 16 C घयति B परिवाज घटयति BF मृद्नाति
C परिहअइ परिअलइ (2 hd परिअलइ) BF om परिअलइ L 17 BF शाम्यति B पूक्ता
om इति नोक्ता G नाविति

पयलायभत्तपरिअट्टलिआ मोरपरिछिसेसु ।

कलकलिए पत्यरभल्लिअं पडिणिअंसरां च शिसिवत्ये ॥ ३६ ॥

पयलायभत्तो मयूरः । परिअट्टलिअं परिच्छिन्नम् । पत्यरभल्लिअं कोलाहलक-
रणम् । पडिणिअंसरां रात्रौ परिधेयवस्त्रम् ॥ यया ।

पयलायभत्तसहस्रं तोड् पडिणिअंसरां इहाणेत्ति ।

5

पत्यरभल्लिअमच्छुड परिअट्टलिओ सि चित्तेण ॥ ३८ ॥ [३६]

परिहारइत्तिआ रिउमईइ चूलाइ पासिपिच्छीओ ।

पारी दोहराभण्डे पाओ चके दिसाइ पाली अ ॥ ३७ ॥

परिहारइत्तिआ क्रतुमती । पासी^१ तथा पिच्छी चूडा । पारी दोहनभाण्डम् ।
पाओ रथचक्रम् । पाली दिक् ॥ यया ।

10

पारीहत्थो पाभन्तरिओ पालीउ किं शिषसि गोव ।

चलपासिअ तुह पिच्छि लुणेमि परिहारइत्तिअं महसि ॥ ४० ॥ [३७]

पावो सप्पे सवचे पाणो पाणाअओ अ पुणई अ ।

रायणम्मि पायलं पाउअं हिमे पारयं सुराभण्डे ॥ ३८ ॥

पावो सर्पः । पाणो पाणाअओ पुणई इत्येते त्रयः श्रवणार्थाः । पायलं चक्षुः । 15
पाउअं हिमम् । पारयं सुराभाण्डम् ॥ यया ।

L. 1 From पयलाय^१ to 'सो' । 3 torn off in G. A 'सत्त' E 'रत्त' edd. परिहरइत्तिआ
ABF 'छिरेत्त' C 'विद्धेत्त'. L. 2 C 'कलिकाले' A पत्यरभल्लिअं BCFE 'भाल्लियं'
BCF 'लियण' B, E, 2. hd 'लिय' L. 3 C 'नारय' BCF परिहर B 'परिय' edd.
'निय' B 'लिय' BF पत्यर^२ C पत्यर^३ BF 'निय' C 'निय' From पत्यर^२ to 'ओ' सि 1. 16
torn off in G. L. 4 BF 'लियण' C 'लियण' L. 5 C नार edd. लियण
L. 6. C पत्यर^२ edd. 'निय' BF 'छिरेत्त' edd. परिहर C 1. hd. G 'निय' L. 7. C परिहार^३
edd. 'निय' From था to एत्त 1 9 torn off in G C चूला पारि^४ A 'निली' (?)
L. 8 C पारि A शतर A एत्त BCF पार BF चके ABF य L. 9. BF पारि^४ C 'नारि'
edd. 'निय' BF चूला C चनी 2 hd चनीओ L. 10 BFG, C 1 hd पार From य
to नारिआ । 11 torn off in G. See note on p. 193, l. 14 L. 11 G रिउ BF परिहर^५
C परिहर C लियण BFG लियण L. 12 C चत्त edd. 'पारि' C 'विद्ध' BF 'लिय'
edd. 'निय' L. 13 G पार BF पत्यर C 1 hd पत्यर E पत्यर C 1. hd 'पत्यर' G 'पत्यर'
A om य BCFEG य E एत्त edd. य L. 14 BF पावज C पावज ALG पावज C पत्यर^५
L. 15 G पार G पावज B एत्त B om इत्त. BCF पावज L. 16 G पत्यर
G पारि

पाययहत्यो पाणो पाणाभ्रयवाडयम्नि पुणइजुओ ।

पाउअपावयभीओ रत्तीए रत्तपायलो गाइ ॥ ४१ ॥ [३८]

पाडुंकी वणिशिविकाइ पाइअं तुण्डवित्तारे ।

पाणादी रच्छाए पाडुची तुरयमण्डणए ॥ ३९ ॥

५ पाडुकी वणिशिविका । पाइअं यदनविस्तारः । पाणादी रत्था । पाडुची
तुरगमण्डनम् ॥ यथा ।

तुह विरहे पाडुकीजोग्गा सा पाइअं रा पावेइ ।

मल्लसि पाणादीसं तुमं तु पाडुचिअरएहि ॥ ४२ ॥ [३९]

पायडमङ्गराए तह पामहा पायधम्ममलणम्मि ।

१० हत्यजुअलप्पहारे पाणाली पाहुणं च विकेज्जे ॥ ४० ॥

पायड अङ्गनम् । पामहा पादाभ्यां धान्यमर्दनम् । पाणाली हस्तद्वयमहारः ।
पाहुणं विक्रेयम् ॥ यथा ।

खलपायडपामइ मोत्तु पाहुणरइत्थिमात्तविरो ।

पाणालीइ हणिज्जइ हलिओ पिट्ठागयाइ जायाए ॥ ४३ ॥ [४०]

१५ पारंके सुरमाणयभण्डे मग्गीकयम्मि पाउक्कं ।

पाउग्गो सभे पासणिओ पासणिओ अ सक्खिम्मि ॥ ४१ ॥

पारंके सुरमानभाण्डम् । पाउक्कं मार्गीकृतम् । पाउग्गो सभ्य । पासणिओ
तथा पासणिओ साक्षी ॥ यथा ।

L 1 C °इच्छी G पाणोयय° ॥ पाणाअअ° C °वाडमि G °जुड L 2 BF पाओअअ°
□ पाउय° BF °सावअ° C °पावअ° CG °भीड BCF °पाइलो L 3 A पाडुकी E पाडुंकी
G पाडुकी वणि° C °सिवि° add °याइ पाइय C °विच्छारे L 4 C पाणदी C °मडण
L 5 B पाडुकी BF व्रण° BFG °शिविका add पाइय B °पाणदी F पाणदी C पाणदी
L 7 B पाडुकी° G पाडुकीजाया C सा प पाइय BFG पाइय G न BF पावेइ L 8 C पाणदीस
BG पाडुचिय° C (F) पाडुचिअरएहि L 9 G पामहा G °धत्त° E °मल्लिणम्मि°
L 10 E हत्यु° G हत्त° BF °जुयल° G °जयल° C °प्पहारे ॥ पाणाली G पाहुड A विकिज्जे
L 11 G अणण° पामहा L 12 B पाहुणय L 13 G °पामह BF पाहुणय°
G °रएत्थि° C °इच्छि° C °विरो L 14 BF पाणालीइ C हणिज्जइ हलिड L 15 C 2 hd
°पाणय° ॥ मार्गी° L 16 ॥ पाउग्गैस BF सभे BF पासणिओ पाणिओ य AG °ण्ड
A पासणिड य G °ण्ड add य B सविमि C सक्खि L 17 G पारक C °पान° BF मार्गी°
C 1 hd मार्गी° G पाउक्को G °ण्ड (twice)

पासाणिआ सु पमाणं भज्जइ पासाणिएहि दिव्वं पि ।

पारंकयसद्धुभमे इअ पाउग्गेहि पाउकं ॥ ४४ ॥

अत्र पामरो कुटुम्बीति संस्कृतसमः । पाहुडं प्राभृतमिति प्राभृतशब्दभवम् ।

तथा पाडिकं पाडिएकं प्रत्येकमिति शब्दभवौ । पारइ शक्नोति । पासइ परयति ।

एतौ धात्वादेशेषूक्ताविति नोक्तौ ॥ [४१]

5

पाउग्गिओ अ सहिए खलीणजुत्ताइ पाडिसिरा ।

पाहुहुओ पाडिहूए मालाए पारिहच्छी अ ॥ ४२ ॥

पाउग्गिओ सभिकः । द्यूतकारयिता । अन्ये तु सहिए सोढमाचक्षते । यदाह ।

पाउग्गिओ अपि सोढः ॥ पाडिसिरा खलीनयुक्ता । पाहुहुओ प्रतिभूः पारिहच्छी

माला । पाडिहच्छी शिरोमाल्यमित्यन्ये ॥ यथा ।

10

पाउग्गिअ सारविउ पाडिसिरामणिअपारिहच्छीओ ।

पाहुहुअं पुण मग्गसि किमेस पाडिहाइ तुह खाओ ॥ ४५ ॥ [४२]

पाउरणी कवचे पासावयपारावरा गवक्खम्मि ।

जो पिउहरा पइहरं रोइ वहुं पाडिअज्जो सो ॥ ४३ ॥

पाउरणी कवचम् । पासावओ तथा पारावरो गवाक्षः । पाडिअज्जो यः 15

पितृगृहात्पतिगृहं धर्तुं नयति ॥ यथा ।

पासावयप्पइहो वहुइ पारावरोवविहाए ।

रोमोग्गमपाउरणीइ पाडिअज्जो इओ मलयपवणो ॥ ४६ ॥ [४३]

L. 1. G पासा^० edd 'णिआ BFG 'णिएहि C दिव्वं L. 2 edd इय पाउग्गेहि.
L. 3 B कुटुम्बीति G om. प्राभृतमिति BF om. प्राभृत edd भव . L. 4 BFG पाडिअकं.
L. 5. B एते. L. 6 BF पाउग्गि (acc) AG, C 1 hd पाउग्गिउ edd य L. 7. A पाहुहुओ
B पाहुहुओ E पाडिहुओ G पाहुहु A पारिहच्छी edd. य L. 8. G 'ग्गिउ edd रानिको
BF 'पारावित्ता edd सहियं From मन्त्रक्षते to मित्य^० 1 10 torn off in G L. 9. BF पाउग्गिओ
C पाउग्गिउ (2 hd. 'ओ) विग्ग सोढ C रानिन^० C पाहुहुओ C 2 hd पा^० BF प्रतिभूः
BF पारिहच्छी. L. 10. C 1. hd. पाडि^०. L. 11 From पाउ^० to 'म्मि 1. 13 torn off in
G edd 'ग्गिय BCF 'ग्गिय B पाडिसिरा^० edd भणिय^० L. 12. BF 'हुय C 'हुय BF परिहाइ
L. 13 BF 'पारा गव^० C 'पारावरा A गवक्ख^० L. 14. E पिउहरा From इ to वहु 1 17 torn
off in G AC वहु AC 'अज्जो E 'अज्जो L. 15 C मयाक्षे C 'अज्जो = 'अज्जो.
L. 17 BCF पासावय^० L. 18 G रोमु From मग्ग^० to वहुक्खम्मि 1 2 of next page torn
off in G. C 'अज्जो C 1 hd इउ

गायव्वा वीसामम्मि पाडिअग्गो अ पारुअग्गो अ ।

पारंपरो गिणिसिअरम्मि पारुअज्जो पहुंकम्मि ॥ ४४ ॥

पाडिअग्गो तथा पारुअग्गो विआमः । पारंपरो रात्तसः । पारुअज्जो पृथुकः ॥ यथा ।

५ रे हलिअ पाडिअग्गं कुण इण्हिमपारुअग्गदाढ तुमं ।

पारंपरो व्य तित्ति ण मससे पारुअल्लभसणम्मि ॥ ४७ ॥ [४४]

पालीहम्मं च वई मालीकयमाहु पारुहल्लं च ।

पालीवंधो अ सरे पायप्पहणो अ कुकुडए ॥ ४५ ॥

पालीहम्मं वृत्तिः । पारुहल्लं मालीकृतम् । पालीवंधो तटाकः । पायप्पहणो १० कुकुटः ॥ यथा ।

लक्कुड जलहिं गरुडो पालीवंधं च पारुअज्जोम्मि ।

पायप्पहण तुमं पुण पालीहम्म पि कुडसि दुक्खेण ॥ ४८ ॥ [४५]

पाडलसउणो हंसे पिगही खामा जले पिब्बं ।

पिंचू पिककरीरे पिल्हं लहुपक्खिरूअम्मि ॥ ४६ ॥

१५ पाडलसउणो हंसः । पिगही क्षामा । पिब्बं जलम् । पिंचू पक्करीरम् । पिल्हं लघुपक्विरूपम् ॥ यथा ।

पाडलसउणायपिल्हय तुमयं मरुमण्डलम्मि मा वञ्च ।

तथ्य अपिब्बे पिंचुअमित्तफले होसि पिण्हितणू ॥ ४९ ॥ [४६]

L 1 C गायव्वा विसा° A वीसामम्मि CE पाडियग्गो add य (twice) C 1 hd om पारुअग्गो
य 2 hd marginal note पारुअग्गो A पारु° E °यग्गो L 2, AB पारंपरो A °परम्मि
BCEF °यरम्मि BF पाडिअज्जो CE पारुअज्जो G पहुंकम्मि L 3 C पाडियग्गो From विआम
to से 1 G torn off in G L 5 add इण्हिय पाडियग्ग BF इण्हिमपा° C इण्हिय°
L 6 BF तत्ति C तित्ति ण BF मससे G °लुसिणम्मि L 7 From वई to कृतम् 1 9 torn
off in G L 8 BF वपो add य C सरे add य BF कुकुडओ C कुकुडए
L 9 C वृत्ति BFG °वधो C तटाक G तटाक L 10 C कुकुड, G कुकु°.
L 11 G लघुपक्व C जहिं B गरुडो In G जहिं गरु 13 torn off BFG °वध व C पारमल्ल.
BCF °ल्लोम्मि From हल्लो° to पाडल° 1 13 torn off in G L 12 BF °हणे BF om पि
BF फडसि C फुडसि L 13 4 पाडल° C पाडल° G पिणी ABCEG पिच्च G पिच्च
L 14 B पिंचू ॥ पक्क° G पक्क° E पिएह G पिच्च B °रुअम्मि C °रुअयि L 15 In G पिच्च
जलम् । पि 13 torn off BCF पिच्च G °करीर L 16 G पिच्च L 17 BF पडल°
C पाडलि° L 18 C तथ्य अपिच्च पिंचुअपिणे पि मित्त° BF अपिचे पिंचुड° G om the
whole verse

पिंडी अ मञ्जरीए पिरिडी सउलीइ पिच्छली लज्जा ।

पिहुलं पिसुलिपिंछोलीओ मुहपवराभरिअतिरावज्जे ॥ ४७ ॥

पिंडी मञ्जरी । पिरिडी शकुनिका । पिच्छली लज्जा । पिहुलं पिसुली पिं-
छोली त्रयो ज्येते मुखमास्तापूरितवृणवाद्यवाचकाः ॥ यथा ।

रमिरं पिहुलेण सम पिंछोलिमुदीहि पिंछुलिकराहिं ।

पिंडीहि पलोहन्तो अपिच्छिलीपिरिडिलोल किं महसि ॥ ५० ॥ [४७]

पिअरां दुडे आणाइ पिणाई दाडिमम्मि पिंडीरं ।

उसापिपीलिआए अ पिण्डा मक्कडम्मि पिंगंगो ॥ ४८ ॥

पिअरां दुग्धम् । पिणाई आज्ञा । पिंडीरं दाडिमम् । पिंडरयं इत्यन्ये । पि-
ण्डा ऊर्जापिपीलिका । पिंगंगो मर्कटः ॥ यथा ।

10

लिह पिंडीरं पिअरां पिएसु मा कुणसु पिण्डासङ्कं ।

जाव पिणाइं दिन्तो पिंगगमुहो य एह धसिभट्टो ॥ ५१ ॥ [४८]

बलकारम्मि पिणाओ पिअमा फलिणीइ पिंजिअं विहुए ।

पिलरां पिच्छलदेसे सही पिडच्छा गुदम्मि पिट्ठं ॥ ४९ ॥

पिणाओ बलात्कारः । पिअमा फलिनी । पिंजिअ विधुत । पिंजिअयं इत्यपि । 15
पिलरां पिच्छलो देशः । पिडच्छा सखी । पिट्ठं गुदः ॥ यथा ।

पिअमासामाइ इमाइ एस उअ पिंजिओ पिणाअपरो ।

पुरओ वि पिडच्छाणं पिट्ठभरेण पडइ पिलणम्मि ।

L 1 (E) पिंडी *edl* य C सउलीइ G सउनी य C जिज्जा L 2 BF पिहुलं पिच्छो
C 1 *hd* 'न सुजि पिच्छां' 2. *hd* पिहुलं AG 'नीउ C गुणपण' E 'पवनरिच' ABCFG
'भरिय' BF 'वज्जो'. L 3 D पिउली G पिच्छली L 4 B तुल्यं DF 'वाद्य' C om वाद्य
L 5 BF रतिं or 'अ C पिउलिगुराहिं G 'हीरिं C पिउली' L 6 BEG हिं C पिडीहिं
G पन्नायनी य पिच्छं BCF 'परिडि' BE महसि L 7 *edd* पियण B दुड C दुइ F दुइ
C आणाई L 8 *edd* 'जियण *edl* य (पिणाइ C पिगंगो L 9. *edd* पियण
B दुड F दुइ C पिणाइ *edd* पिडरयमित्यन्ये L 10 BF पिअरा G उगा' BF पिगंगो
L 11 *edl* पियण C पिणाइ L 12 BF पिणाइ C पिगंगो C इतो DF पिगंगो
C पिगंगुरां G पिगंगुरां G पणइ धण' L 13 AG पन्ना' BF पन्ना' D पिणाइ ABCFG
पियमा G पिमा ABFFG पिंजियं C पिंजिय जिहुए L 14 A पिंजिण B पिण्डरदेसे
C (F') पिच्छलं A पिच्छलं A अरम्मि ACG पिंडं E वेदन L 15 G पिणाउ *edd*
पियमा B फलिणी BEG पिंजियं C पिंजिय पिण BF पिंजियपियण CG पिंजियपियण.
L 16 B पिउली G पिंडं L 17 *edl* पियमा C om इमाइ BF पत ओअ *edd*
पिंडं G पिणाय' L 18 BEG पुर BF पिडच्छा G पिडं

अत्र पिहडो पिठरः । पिउच्छा पितृप्वसा । इति शब्दमवो । तथा पिज्जइ
पिबतीति धात्वादेशेषूक्त इति नोक्तः । [४९]

पिंजरुडो भेरुण्डे जांकिचिण्णडिअयम्मि पिण्णडिअं ।

तरुण पिहोअरो पङ्कसुरे पिडखउरा य पेढा य ॥ ५० ॥.

- 5 पिजरुडो भेरुण्डः । वदनद्वयोपेतो भारुण्डाख्यः पक्षी । पिण्णडिअं यत्किञ्चि-
त्पठितम् । पिहोअरो तनुः । अत्र पिहुरोमो मीन इति पृथुरोमशब्दभवः । पिडखइ
कथयतीति धात्वादेशेषूक्त इति नोक्तः । पिडखउरा तथा पेढा कलुषा सुरा ॥ यथा ।

पिंजरुडो व्य दुययणो पेढामत्तो सि पिडखउरपिआ ।

सा तुद विरडुम्मत्ता पिहोअरा पिण्णडि लिच्चं ॥ ५१ ॥ [५०]

- 10 पिअमाहविपीणा पिकिचउरंसा पीढमुच्छुजन्तम्मि ।

पीई तुरए पीलुडपीडरइआ य डडुचोरवहू ॥ ५१ ॥

पिअमाहवी कोकिला । पीणा चतुरस्रम् । पीढ इक्षुनिपीडनयन्त्रम् । पीई तुरंगमः ।
पीलुडं दुष्टम् । पीवलं पीतमिति तु पीतशब्दभनम् । पीडरई चोरभार्या ॥ यथा ।

पीणउरपीइरोहे पीढठिआ पिकिखऊण पीडरई ।

- 15 पिअमाहविकालमुही पीलुडं मखए पळिं ॥ ५४ ॥ [५१]

पुंढे वच्चत्थे पुंढो गत्ते पिउसिआइ पुण्णा य ।

पुत्थं मिउ मेले पुंपुअं च पुवाडपुपुआ पीणो ॥ ५२ ॥

L 1 BF पिहो L 2 B 'पुक्ता इति नोक्ता. L 3 G पिजरुडो BF भारुडो
BF जांकिचि A 'पदि' ABEFG 'दियव' cdd 'दिच' L 4 CG पिहोअरो L पेढा B 'कखउरा
C 1 hd om पेढा य ॥ hd adds पिण after 'खउरा BF पेढा E पेढा L 5 BF भारुडो
CG भेरुडो B 'पेढे' cdd पिण्णडिय L 6 C वेसुणइ L 7 B 'पुक्ता इति C 'पुक्ताविति
B 'पुल्लमिति BCF नोन्तो G पिठ' BF पेढा CG पेण L 8 BF पिज्जमडो C पिज
॥ दुययणो CG पेण' BF पिडखपिया CG पिड' C 'पिया L 9 C तुद विरडुम्मत्तो पिहोअरा
C 1 hd '(G)' लिच्चं. L 10 cdd पिय' BF पीडमुच्छ' A 'अभमि J 11 B पीइ
A पीलुह' BE पीलुड' CF पीलुड' G om पीलुड BF पीड' A 'रईया E 'रईया BCF G 'रईया
ABF इट्ट' G रई' B 'वार' E 'शोरआह L 12 cdd पिय' B चउरअ' F चउरअ BF रुजु-
निपीडण' B पीइ G om पीई तु' L 13 G पुव C 'ल' पीमिति G पीडई 'ओचोर'
L 14 BF 'उर' C 'पीरह' BFG 'दिया C 'दिया C 'रई' L 15 cdd पिय' C मड G मडण
L 16 C पुएई E पुएइ C 1 hd वच्छे 2 hd वच्छे G वच्छे B पुडो CE (17) पुएडो G मुड
BF पियियाइ ACG 'तियाइ E 'तिया य A पुण्णा BF पुण्णा E पुण्णा G पुण्णा L 17 C पुएई
मड E निचो BF पुण्णय C 1 hd पण्णय 2. hd पण्णय C 1. hd om पुण्णाइ ॥ hd पुण्णाइ
G 'उ'

पुंडइआ पेरुल्लीसहा पुडइअपेंडवालकचा ।

अपुआइणी वि पूअ व्य तुहारिवह् रुअन्ति पेंडलिअं ॥ ५७ ॥ [५४]

पुरुहूओ घूए पुडइणी अ रालिणी पुलासिओ ऽगिकरो ।

असुरे पुरिअदेवो उकराठाए अ पुरुपुरिआ ॥ ५५ ॥

॥ पुरुहूओ घूकः । पुडइणी नलिनी । संस्कृते तु पुटकिनीशब्दं केचिदेव निव-
भन्ति । पुलासिओ अगिकराः । पुरिअदेवो असुरः । पुरुपुरिआ उत्कण्ठा ॥ यथा ।

पुरुहूअपिए काले पुरिअदेवारिविरहिआ राही ।

मयणपुलासिअतत्ता पुडइणिसयणे करेइ पुरुपुरिअं ॥ ५८ ॥

अत्र पुलअइ पश्यतीति धात्वादेशेपूक्तमिति नोक्तम् ॥ [५५]

10 आसीइ पुरिअपहाणा पूणी पिचुलया करी पूणो ।

पूरी वायगभगडे पूअं दाहिअम्मि पूरां सुणे ॥ ५६ ॥

पुरिअपहाणा अहिंदेइ । पूणी तूललता । यन्मध्यास्त्वत्रतन्तुर्निसरति । पूणो
हस्ती । पूरी तन्तुवायोपकरणम् । पूअं दधि । पूरां भूपम् ॥ यथा ।

पूअअपूरीपूरापूणीहि जे जिअन्ति ते वि यरं ।

15 खुत्तपुरिअपहाणो मरसि अल गारुडेण शरपूण ॥ ५८ ॥ [५६]

पूरोद्गी कज्जवए पूंडरिअं पेसणं च कज्जम्मि ।

पेअन्निअमवि पीडिअए पेआलं पेज्जलं पमाणाम्मि ॥ ५७ ॥

1. 1 add पुडइया G वेरल्लीसहा add पुडइयं BCF अपिंडं add 'वालं' C 'कया' G 'करा'
L 2 BF अपुइणी G घूय व्या C मुहारि BF वेडु BCF निव्यं L 3 A पुरं G 'हूड' C घूओ
add य A पुणं AG, C 1 hd 'सिअ' BF 'अगि' L 4 ACL य AFG 'गिया'
L 5. G 'हूड' B नलीणी C 'केचिदेव' L 6 BF मुजां G 'सिअ' BF पुरुपुरिया
L 7. BF पुरुहूओअपिए C 'हूय' add विरहिया L 8 ell 'पुजासिय' BF पुडइणी
C पुडइणि add 'रिय' L 10 A पुरिअ In G पुरिं घूणी is torn off C पुणी
L 11 C पुरी A वायग A पूअ BCEFG पूय BCFIG दाहियम्मि L 12 In G एणी मू is
torn off. B यन्मध्या B 'मनु' C (1') 'तनु' G 'न and then torn off to यथा mcl 1 13
L 13 BCF गूर्प L 14 G घूययपूणीपूराणू BCF जियति C से वि L 15 1 rom एणं
to पेज्जलं 1 17 torn off in G C मज्जति यं गा BCF नरं. L 16 ABF पूरादी C पूरादी
BI कज्जवए C 'यस' 2 hd 'इस' BF पुडरिय ACE पुडरिय L 17 E पेअन्निअम BCF
पेअन्निअम BF पीडिअए C L पीडिअए add ध्याज्ज G पेज्जल पमाणाम्मि

पूरोट्टी अवकर । पूडरिअ तथा पेसण कार्यम् । पेक्षिअ पीडितम् । पेआलं
तथा पेज्जल प्रमाणम् ॥ यथा ।

पूरोट्टिमपेआल पेसणअणहिज्ज घल्लसु सखेत्ते ।

दारिदपेक्षिअ अपेज्जलकणिसेहि जह अत्थि पूडरिअ ॥ ६० ॥ [५७]

पेरिज्जं साहिज्जम्मि पेच्छओ दिट्ठमित्तअहिलसिरे ।

5

पिच्छम्मि पेहुणं पेंडलो रसे गोवयम्मि पेंडारो ॥ ५८ ॥

पेरिज्जं साहाय्यम् । पेच्छओ दृष्टमात्राभिलाषी । पेहुणं पिच्छम् । पेंडलो
रस । यदाह गोपाल ॥ पेहुणपेंडलशब्दो पिच्छे च रसे च बोद्धव्यो ॥ पेंड-
लो अरस इति तु अकारप्रलेपो मूढानाम् । पेंडारो गोप । पेंडारो महिषीपाल
इति देवराज ॥ यथा ।

10

सिहिपेहुणावयसो पीणो पयपेंडलेण पेंडारो ।

यम्महकयपेरिज्जो भक्तयहारीण पेच्छओ जाओ ॥ ६१ ॥ [५८]

पेंडोलीपेरणपेंडधवा कीलोदुठाराखग्गेसु ।

पेडइओ करावणिए पेसणआरी अ तूईए ॥ ५९ ॥

पेंडोली क्रीडा । पेरण ऊर्ध्वस्थानम् । अत्र । पेडइ पश्यति । पेसइ क्षिप- 15
ति । एतो धात्वादेशेषुक्तायिति नोक्तौ । पेंडधवो रज्जु । अत्र । पेंडइ प्रस्था-
पयति । अयं धात्वादेशेषुक्त इति नोक्त । पेडइओ कणादिविनेता यणिरु ।
पेसणआरी दूती ॥ यथा ।

L 1 BFG पूरोट्टी C पूराणि B पूरोट्टीय C (F) पूडरिय C 1 11 व्यसण 2 11 व्यसण
In B from पराणो to अपपञ्जन² । 1 torn off (k) पल्लीय B पेक्षिय BCF पयानं
I 3 B पूराडि C (H) पूराडि B (k) पदानं B पराणजिज्ज (पराणपणालजिज्ज पल्लमु BFG
कणस I 4 B सारिअजिय G यपञ्जन B रज्जिअहि G जहि (2)) अपिष्ट From
रिप to दमात्रा । 7 torn off in C (पुड cH) रिय I B पेक्षिय B सारिअजिय
A पण्ड B पिच्छउ I पेच्छया I 6 B पच्छाणि A पञ्ज B पेडोली । पिण्ण
B रसो A पडार BCF पिण्ण I 7 B साहाज्ज C पिच्छया B निज्जाप B पड
B पिण्ण C पिण्णया I 8 BF वादप्या B पिण्ण In G निज्ज पञ्जा to महिदी
1) torn off I 9 B पडार गण पिण्ण C पण्ण I 10 यथा । यणिरु । 11 torn
off in G L 11 B पिण्ण B पञ्जेण पडार C पिण्ण L 12 C 1 11 पेण्ड
I 13 B पेडा C पिडा BF पडपण F कीणाड C आह BCF 'हाण'
I 14 1 पेण्डया ACG इव B कणपणालिण C कणपणालि (c) I 15 torn off to ग
I 16 torn off in G ABFG B पुण्ड I इण्ण I 17 B पेडोली BF उड
L 1 B निज्ज B पेण्डया C पण्ड from यणिरु to ग । I of text just torn off
in G B पुण्ड I माण I 18 C पेण्ड 2 hd 'यो BF 'रावरी

पेडइअधुअपेडोलिलम्पडो पेरणं कुणसि कीस ।

ए विणा पेसणआरिं हवन्ति कज्जाइ पेडधवहत्य ॥ ६२ ॥ [५६]

पोट्टं उअरे पोच्चं सुकुमारे जूहणायगे पोंडो ।

काचम्मि होइ पोत्ती गामपहाणम्मि पोआओ ॥ ६० ॥

5 पोट्टं उदरम् । पोच्चं सुकुमारम् । पोंडो यूयाधिपतिः । पोत्ती काचः ।
पोआओ ग्रामप्रधानः ॥ यथा ।

त पोच्च तणुपोट्टिं मेळिअ पोआअपोंड शिअवरिणि ।

हालिअमहिल एअं रमसि ए त मुणसि पोत्तिमणिमेअं ॥ ६३ ॥ [६०]

हुत्यम्मि पोसिओ पोणिआ य सुत्तभरिआम्मि तकुम्मि ।

10 पोअं डो मुक्कभयम्मि पोउआ करिसअग्गिम्मि ॥ ६१ ॥

पोसिओ दुःस्थः । पोणिआ सूत्रभृत्कुः । पोअं डो मुक्कभयः । पण्ड इत्यन्ये ।
पोउआ करीपाभिः ॥ यथा ।

हालिअजालिअपोउअधूम दहूण पोणिअ न्हअ ।

पोसिअवरिणी हेत्त उअ पोअडा शिसाइ अहिसरइ ॥ ६४ ॥ [६१]

15 पोआलो वसहे पोअंतो सवहम्मि पोत्तओ विसणे ।

पोलिअपोहणपोरच्छा सोणिअलहुअमच्छपिसुरोसु ॥ ६२ ॥

पोआलो वृषभः । पोअंतो शपयः । पोत्तओ वृषणः । पोलिओ सौनिकः ।
पोहणो लघुमत्स्थः । पोरच्छो दुर्जनः ॥ यथा ।

L 1 BCF पडइयं C "पूअविडोलिं" BF "वेडोलिं" L 2 BFG पेसणआरिं C "आरिं अ
BCF कज्जाइ From कज्जाइ to मारम् 1 5 torn off in G BF पेडं C "हच्छर" L 3 A पोंड
E कअरे A एणअ A जहणां BF पाडा C पोंड L 4 A पोहाउ E उ L 5 BF पोडो
In G not quite legible L 6 From आओ to स्थम्मि 1 3 torn off in G
L 7 BF, C 3 hd "पोडि BF मिळिअ C मेळिअ पाआअ" B नियवरणि C (F') एिअं.
L 8 BCF हानियं एय C रमहिलसि BF न BCF "मेयं" L 9 C दुच्छमि AG पोसिउ
edd पाणिआ BCFG om य odd "भरियम्मि BF तकुम् From म्मि to पोउआ 1 10 torn off
in G L 10 BF पोउआ In G करिं not legible L 11 InG पोसिओ not legible
from दु स्थ to पोउआ 1 12 torn off BCF दुस्थ BCF पोणिआ B सूत्रभृत्कुं C (F') भृत्कुं
C 2 hd भृत्तकुं B पंड L 12 BF पाउआ L 13 BF रोनिअं C "जानिपोउअ"
G "जानियपोउअ धूम इ" is torn off C दहूण BF पोणिआ BCF चइय G चअइ L 14 edd
पोसिय B परणी C उय From उय to पालिअ 1 16 torn off in G C एिसोइ "सरइ"
L 15 BCF वसहे A पोअणे (?) E सचरम्मि A पात्तड L 16 BF पोरियं CEG पोनिअं
A "पोरथा edd सोणिअं C लघुमच्छ" EG "लण्यं BF "भत्यं" L 17 G पोत्तड In
G पालिओ सौनि 19 torn off BF सौनिक C सौनिक

तं रे पोहणगन्धि सपोत्तपोआलउ व्व रमिऊण ।

पोरच्छकम्म पोलिअ इरिह पुण कुणसि पोअते ॥ ६५ ॥ [६२]

पोइअपोअइआ शिदयरिलया पोइओ अ कन्दुइए ।

पोलच्चा खेडिअभू कुसुम्भरत्तम्मि पोमरयं ॥ ६६ ॥

पोइआ तथा पोअइआ निद्राकरी लता । पोइओ कान्दविकः । खद्योत इत्य- 5
न्ये । पोलच्चा खेडितभूमिः । पोमरं कुसुम्भरत्तं वक्ष्यम् । अत्र पोइइ व्याहर-
तीति धात्वादेशोपूक्तमिति नोक्तम् ॥ यथा ।

पोइअचुएटणमिसओ पोअइअवणम्मि पोइअवरिल्ली ।

पोलचङ्केत्तकण्डे छुपोमरा पेच्छ अहिसरइ ॥ ६६ ॥ [६३]

॥ अथानेकार्याः ॥

10

दरिअकवमेसु पको पत्तणमिसुफलपुड्डेसु ।

पइअं भच्छिअचकेसु पप्फुअं दीहउड्डिअन्तेसु ॥ ६४ ॥

पको वृषः समर्थश्च । पत्तणं वाणस्य फलं पुड्डुधेति व्यर्थम् । पइअं भस्तिनं
रथचक्रं च । पप्फुअं दीर्घमुडीयमानं च ॥ [६४]

वइजवणीसु पडिल्ली पउणो वणारोहणिअमभेएसु ।

15

अइसोहन्ते भग्गे पिअंवए पक्कणी चेअ ॥ ६५ ॥

पडिल्ली वृत्तिस्तिरस्करिणी च । पउणो वणप्ररोहो नियमभेदश्चेति व्यर्थः । पक्क-
णी अतिशयशोभमानो भग्नः प्रियवदश्चेति व्यर्थः ॥ [६५]

- L. 1. G पोयान्तउ BF, C 2. hd. च. L. 2. *edd* पोलिअ. L. 3. BCEFG पोइयपो-
अइया A परि G अरि AG पोइउ E पोइओ C *om.* अ ABEFG य A कडुइए BF कयंडुइए
E ईए. L. 4. *edd*. खेडियभू A कुत्तभं E कुगुभं A छेमरयं G रयं. L. 5. *edd*. इया
twice II करि G पोइउ. B पयोंत. L. 6. BFG पोलच्चा C यो BF पेडित.
L. 8. CG पोइय C पुटण CG मिसउ CG अइय *edd*. पोइय. L. 9. BF पोलचयंत्त
C खेत्त C रत्त. L. 10. *om.* A. L. 11. ABCEFG हरिय C पत्तणमिसु BF पुलोस.
L. 12. *edd*. पइयं ABCFG भच्छिअ E भयिय AG पप्फुअ E पत्थुअ BF उडीयंतेसु
ACG उड्डियंतेसु. L. 13. BFG वाणस्य C द्वयः *edd*. पइयं. L. 14. G पप्फुअ.
L. 15. E *om.* च BCF चइ ABFG शियम C शियमा. L. 16. B भग्गे चंवए (sic)
ABCF वेय C 2. hd. वेय. L. 17. BCF वृत्तिम्मि G वणप्ररोहो L. 18. B पोभ
B इये (sic).

गायसरसविरलमग्गेसु पइड्डो गणगुहासु पब्भारो ।

कोकिलजारेसुं पंसुलो पउत्थं घरण्वसिएसु ॥ ६६ ॥

पइड्डो ज्ञातरसो विरलं मार्गथेति व्यर्थः । पब्भारो संघातो गिरिगुहा च । पंसुलो कोकिलो जारश्च । पउत्थं गृह प्रोपितं च ॥ [६६]

५ वइविवरे तह मग्गे दुस्सीले कण्ठदीणारे ।

कण्ठच्छिद्दम्मि तहा य दीणणाए पएरो अ ॥ ६७ ॥

पएरो वृत्तिविवरं मार्गो दुःशीलः कण्ठदीनाराख्यभूपणभेदः कण्ठे विषट् दीननादथेति पठ्यर्थः ॥ [६७]

लहुपिठरम्मि पडुल्लं तह चिरकालणसूअम्मि ।

१० पत्तड्डो गायव्वो बहुसिकिवअसुन्दरेसुं च ॥ ६८ ॥

पडुल्लं लघुपिठर चिरप्रसूत च । पत्तड्डो बहुशिक्षितः सुन्दरश्च ॥ [६८]

असहरासमत्यएसुं च पच्चलो पक्कणो चेअ ।

पव्वज्जो गहसरसिसुमिएसु गणसत्यरेसु पत्थारी ॥ ६९ ॥

पच्चलो तथा पक्कणो असहनः समर्थथेति शत्रपि व्यर्थः ॥ पव्वज्जो नखः शरो ॥ बालमृगथेति व्यर्थः । पत्थारी निकरः प्रस्तरश्च ॥ [६९]

कप्पासे सेए पलसं पीडिअपाडिअभीरुसु परडं ।

पडुत्थी बहुदुदाए पारीहारिणीए अ ॥ ७० ॥

L 1 A नाय° BEF गुणगुहासु A पत्तारो L 2 B °ज्ञातेसुं C पंसुने C पउत्थं G °प्यं
L 3 G परड्डो BF सपात C गिरिगुहा सपातश्च L 4 C पउत्थं L 5 BCF थइ°
L 6 C 1 hJ °छिपिअ ACG य L 7 C परा य BI दुशील C दुशील C भे
L 8 BF om वीर L 9 F °पिठर° BCF पडुल्ल G °सूअम्मि L 10 G पत्तड्डो
L नायप्पो C 1 hJ °थो G वट्ट° BF बहुसिकिवयय च L 11. BF पटुल्ल C पडुल्ल C नट्ट°
BG वट्ट° D °तिक्षित L 12 C °समच्छम्पु BF om च B पव्वज्जो पक्कणो ABCF सेय
L 13 C (V) पव्वज्जो C गणपच्छरेसु पच्छारी L 14 BF (G°) पव्वज्जो C पव्वज्जा
C नख L 15 BFG गान° C पच्छारी G सरतरश्च L 16 old पीडिय° BCF °पडिय°
A °भीरु E °भीरु G °भीरुसु L 17 A पडुत्थी BF पंडरथी C पडुत्थी G पडुत्थी G वट्ट°
A °दुत्ता C °दुत्ता ABCFG य

पलसं कर्पासफल स्वेदश्च । परद्धं पीडितं पतितं भीरु चेति त्र्यर्थम् । पडुत्थी
बहुदुग्धा दोहनहारिणी चेति द्वार्या । अत्र परीइ भ्रमति क्षिपति चेति धात्वादेशे-
पृक्तमिति नोक्तम् । [७०]

पइरिक्कं च विसाले एगन्ते तह य सुसाम्मि ।

परिहच्छं पडुमसूसु भीअभग्गेषु पडिसिद्धं ॥ ७१ ॥

पइरिक्क विशालमेकान्तं शून्य चेति त्र्यर्थम् । परिहच्छं पडुर्मन्युश्च । पडिसिद्ध
भीतं भयं च ॥ [७१]

पयलाओ हरसप्पेषु परिब्भंतो णिसिद्धभीरुसु ।

दाथायड्ढीमहिंसीसु पयड्ढणिपारिहड्ढीओ ॥ ७२ ॥

पयलाओ हरः सर्पश्च । परिब्भन्तो निपिद्धो भीरुश्च । दाःस्या प्रतीहारी । 10
आकृष्टिराकर्षणम् । महिषी सामान्योक्तापि चिरप्रसूतेह गृह्यते । एषु दाःस्यादिषु
त्रिष्वर्थेषु पयड्ढणिपारिहड्ढीशब्दो । यदाह गोपालः । ॥ पयड्ढणी स्यात्प्रतीहारी ।
आकृष्टिः परिहड्ढी पयड्ढणी चेति विज्ञेया ॥ ॥ दाःस्या च पारिहड्ढी आकृष्टिः
पारिहड्ढी स्यात् ॥ इति च । गोकुलप्रकरणे देवराजस्त्वाह । परिहारिणी-
पयड्ढणिपडिच्छिआ पारिहड्ढीए ॥ [७२]

वइमुक्खेसु परिअडी पहेणयं लाहणोस्सेवसुं च ।

पडुआलिअं पडूकयपरिताडिअधारिएसुं च ॥ ७३ ॥

L 1 C कर्पासं B श्वेदश्च B परद्धं C परइ F परिहं C भीरुश्चेति BF पडुत्थी C पडुत्थी
G पडुच्छी L 2 BF बहुदुग्धा B हारीणी C परीअइ BF om क्षिपति L 3 G पृक्तं
CG नोक्त L 4 E om च BF सुसाम्मि वि C सुसाम्मि 2 hd नि G सुसं
L 5 ABF परिहत्थं C पडिहत्थं BF पडुसूसु पडु A मणसु C 1 hd मणसु 2 hd मणसु
G मणसु B परिपिद्धं C (F) सिद्धं L 6 G कात B परिहत्थं C पडिहत्थं BF पडुर्मन्युश्च
or डु BF पडि L 8 C पडिलाओ AG लाड BF परिब्भन्तो A परवुत्तो G परं C णिसिद्धं
B भीरुसु L 9 A दाथाय B C EFG दाथाय C (F) यडा G यडा E महिषी G पयण्णि
C (F) पयड्ढणी C हत्थीओ F हड्ढीओ G हड्ढी 4 ड L 10 C पडिलाओ G लाड
B निरुध BF दाथायन्दी C दाथाय G दाथाय L 11 B कूपि B om वि BF दाथाय
C दाथाय G दाथाय L 12 BF om त्रिष्वर्थेषु C विज्ञायेषु BC पयण्णि F पयड्ढि
G यम् ॥ पारिहड्ढि F हड्ढि C रडि BF om शुद्धौ BF पयन्डणी C णि G ह
L 13 B आकृष्टि परिहड्ढी G परिहड्ढी BF हं C णि G हं BEG दाथाय C दाथाय BCF व
B हन्दी (twice) B णि G om आकृष्टि पारि L 14 add स्यादिति G om च G गोपालं
C प्रकारेण B हारीणी L 15 B पयन्डणि CG हं BCF पडित्तिया G पडित्तिया
BF हड्ढीय L 16 C 1 hd सुक्तेसु add परिपडि C 1 hd जोह 2 hd भाय
L 17 E पडु add नित्य B पडु add पडियं G पाडियसुं च ।

परिअडी वृतिर्मूर्खश्च । पहेणय भोजनोपायनमुत्सवश्च । अत्र । पन्नालइ
 ज्ञावयति द्वादयति च । पयल्लइ शिथिलीभवति लम्बते च । पम्हुसइ विस्मरति
 प्रमृशति प्रमुष्णाति च । पक्खोडइ विकोशयति शीयते च । पलोडइ प्रत्यागच्छति
 पर्यस्यति च । पडिसाइ शाम्यति नश्यति च । एते धात्वादेशेषूक्ता इति नोक्ता ।
 ५ पडुआलिअ पट्टकृत ताडित धारित चेति त्र्ययम् ॥ [७३]

परिहुत्तवट्टविअपालिएसु पडिअगिअं चेअ ।

पविरंजिओ अ भणिओ सिणिइए कयणिसेहे अ ॥ ७४ ॥

पडिअगिअ परिमुक्त वर्धापिते पालित चेति त्र्ययम् । पडिअगिअ अनुव्रजित-
 मिति तु अनुव्रजिधात्वादेशसिद्धम् । पविरजिओ क्षिप्र कृतनिषेधश्च । पविरजिओ
 १० भग्न इति तु भञ्जिधात्वादेशसिद्धः ॥ [७४]

सरहे वग्धमि अ पक्कसावओ पासमच्छिविरुवेसु ।

पालो सुरिडकजुसेसु भत्तउच्छूसु पाऊ अ ॥ ७५ ॥

पक्कसावओ शङ्खो व्याघ्रश्च । पास अक्षि विशोभ च । दन्तकुन्तयोरपि पासं
 इच्छन्त्यन्ये । पालो शीसिडको जीर्णश्च । पाऊ भक्तमित्तुश्च । स्वार्थे के पाउअ
 १५ इत्यपि ॥ [७५]

L 1 BCF परिअडी G पडि° BCF वृति° C 'मूर्ख' G 'मूर्ख' BF पन्नालइ C पञ्चालइ
 G पञ्चालइ L 2 C पयल्लइ B सिथि° BFG लम्बते G पम्हुसइ L 3 BF om अ
 after घ्णाति C विकोशयति C पक्खोडइ L 4 C o: पयस्यति च G डिसाइ (s c)
 BF पडिगाइ B om च B 'पूक्ता' L 5 BF पट्ट° cll नियं BF पट्टकृतं C पडु°
 I 6 B परिमुत्तं C परिमुत्तं 11 'वट्टविय' II 'वट्टविय' C (F) 'वट्टविय' 2 hd 'इ'
 G 'वट्टविय' AE पडिय ABCER 'गिय' From पडि° to 'सहे' च 1 8 written twice in C
 A येय B1 येय C'येय य C'येय L 7 ABF 'रजित' C परिंरजित 2 hd 'ओ' C 'पविर्गुण' इ
 F परिं G 'रजित' CEG य ABFG C 2 ll भण्डि B सिणिइय C (F) 'इए' A कयणिसेहे
 E 'सहे' C 'सिणिहि' ABCFG य L 8 G परिं cdd 'अगिय' C वाट्टा In G पालित
 10 ce cdd 'गिय' C य पट्टु° L 9 C 'इसे' सिद्धं BF पडि° G 'रजित' C परिं G 'रजित'
 I 10 II भणिआ' CG 'सिद्ध' L 11 BF ययनि ABFG य B 11 AG 'वड'
 C पावनिच्छि° A विरवेणु BF 'विरवेणु' C 'विरवेणु' G 'विरवेणु' I 12 A मुडि° C मुकुडि°
 मुकुणु I भक्तयो उच्छूसु C उच्छूसु E पाप्मा ABLEF य L 13 In G सावओ ग' 11
 torn off B सारओ BF पाग BF दडहुतं C 'वि' एसापट्टविय' L 14 C गोडि° B शीडि°
 C भक्ता In G भिच्छु is torn off F भग्न इच्छु BCF पाउअनिर्याय G पाउअनिर्याय

चच्चपडुसु पाडुको विष्णुअपडिसारएसु पालणो ।

हंसे विसे ऽम्बुजे पाडलो दुवारतिरिएसु पासल्लं ॥ ७६ ॥

पाडुको समानम्भनं पटुथ । पालणो विष्णुतः प्रतिसारथ । पाडलो हंसो वृ-
पभः कमलं चेति व्यर्थः । पासल्लं द्वारं निर्यक् च ॥ [७६]

पुत्रकयकम्मपरिणइआहेडअपीडिएसु पारद्धं ।

तुल्लणिसेहे सरिसे समुआचारे अ पाडिसिद्धी अ ॥ ७७ ॥

पारद्धं पूर्वकृतकर्मपरिणाम आखेटकः पीडितश्चेति व्यर्थम् । पाडिसिद्धी स्प-
र्धा सदृशः समुद्राचारश्चेति व्यर्थः ॥ [७७]

पाहुंगोरी विउणो मज्जासत्तम्मि दढवईए अ ।

मसउम्मत्तेसुं पिप्पओ अ पिचुण्णुआसु पिउली अ ॥ ७८ ॥ 16

पाहुंगोरी विगुणो मद्यासक्तो दृढकृतावेष्टना च घृतिरिति व्यर्थः । यदाह ॥
पाहुंगोरी च घृतिर्दीर्घं यस्या विवेष्टनं परितः ॥ पिप्पओ मशक उन्मत्तश्च । पि-
उली कर्पासस्तूललतिका च ॥ [७८]

गरडुतिणचीरिघम्मेसु पिळ्ळिरी पिप्परो विसे हंसे ।

वज्जविसेसविवल्लेसु पिहंडो वग्घसीहया पुल्ली ॥ ७९ ॥ 15

पिळ्ळिरी गरडुत्सृजं नृणं चीरी वर्मश्चेति व्यर्था । पिप्परो वृपभो हंसश्च । पिहं-
डो वाद्यविशेषो विवर्णश्चेति व्यर्थः । पुल्ली व्याघ्रः सिंहश्च ॥ [७९]

L 1 BF वप्पं C वषं From डुको to विसे । 2 torn off in G C विष्णुअ C 2 hd
E विष्णुअ C पडिपरा L 3 A तिसकुजे E अम्बुजे In G जे पा दुवार is torn off BEF
दुवारं E तिरण्णु BF पासल्ल L 3 BG पाडुको B समानम्भन om पटुथ From थ to दानि
torn off in G B हंस वृषश्च रुमन् L 4 From मज्ज to रद्धे । 5 torn off in G C व्यर्था
B निर्यक् L 5 BF परिणयं AC इयं E इहं A पाण्णु BF पीडण्णु F पारद्धं
L 6 E उल्लं C समुआ G समुद्रा BF, C 1 hd वारं ACEG य C तित्ति From पाडि to
री । 9 torn off in G edd य L 8 व्यर्थ read all MSS L 9 E राणी रिं A एणो
B यदाह From म to दृष्टं । 12 torn off in G ACE य L 10 BF मगघोउम्मं C 2 hd
आम्म ABG पिप्पउ edd य (twice) C वुल्लि edd यासु L 11 B मज्जा C (F) कम्भं
BF ना य घृतिरिति C घृत्तिरिति B द्वयं (acc) L 12 B वृत्तिरियं (acc) C वृत्तिरियं F वृत्तिरियं
(?) G एन B पिप्पउ B मशक From उन्मत्तश्च to लिङ्गी । 16 torn off in G L 14 B गुडु
L गडु C वीरि 2 hd वारं BF पिळ्ळरा L 15 BF विवर्णितेरिवल्लेणु C 1 hd वरा
C वित्तणु L 16 C गहइयहं C वारी In G from वर्मश्चेति to वृद्धिर्न । 1 of next page
torn off C व्यर्था L 17 B विगोवथ

तरुणोम्मत्तपिसल्लेसु पुञ्चाई वयणाविन्दुसु पुडिंगं ।

पूसो हालसुगेसुं पेडा भित्तीदुवारमहिशीसु ॥ ८० ॥

पुञ्चाई तरुण उन्मत्तः पिशाचश्चेति व्यर्थः । पुडिंगं वदनं विन्दुश्च । पूसो सातवाहनः शुकश्च । पेडा भित्तिर्द्वारं महिषी चेति व्यर्था । केचित्पेडाशब्देन महिष-
माहुः ॥ [८०]

खण्डवलएसु पेंडं पोओ धवस्खलहुअसपेसु ।

अस्सिणामासोसवए अपूअए तह य पोअलओ ॥ ८१ ॥

पेंडं खण्डं वलयश्च । पोओ धववृक्षो लघुसर्पश्चेति व्यर्थः । पोओ बाल इति तु
पोतशब्दभवः । पोअलओ आश्विनमासोत्सवोऽपूपश्च । यदाह । भर्ता भुङ्क्ते अपूपं
१० यत्र गृहियाः करात्समादाय । आश्वयुजे पोअलओ स उत्सवोऽपूपभेदश्च ॥ पो-
अलओ बालवसन्त इत्यन्ये ॥ [८१]

॥ अथ फादिः ॥

फग्गू महुच्छरो फलही ववणी फसुलफंसुला मुक्के ।

फरओ फलयम्मि अ फंसुली अ गौमालिआए अ ॥ ८२ ॥

१५ फग्गू वसन्तोत्सवः । फलही कर्पासः । फसुलो तथा फंसुलो मुक्तः । फरओ
फलकः । फंसुली नवमालिका ॥ यथा ।

किं रे फरोसि फरयं फलहीलयहत्य फंसुलहिरी अ ।

फग्गुम्मि फंसुलिषणे खलन्ति कामफसुला सरा खेत्य ॥ ६७ ॥ [८२]

१. १ A तरुणोम्मत्त C एणुम्म E एणोत्त C पुञ्चाई D पुडं ॥ वयणाविन्दुसु E विन्दुसु B पुडिंग
C पुडिंगं E पुडिंग L २ E हले A सु From लसुं to र १ ४ torn off in G. B पेडा C पेडु
महिशीदुवार L ३ C पुञ्चाई B व्यर्थ BF वदन विन्दुश्च । पूसो सातवाहन विन्दुश्च । पूसो सात शु
L ४ B पेडा C पेडा BF भित्तिद्वार C द्वार ॥ व्यर्थः From केचित् to पोओ १ ८ torn off
in G BF पेडं C पेडं L ५ E धवस्खलहु BF सु पेड पोड E रुक्मजुय
L ७ E वै य पूए ABC अपूपए BF तह अ C पोअलओ L ८ B पेडं C सर्पश्च om
द्वयं From द्वयं to शुकजे १ १० torn off in G B जान L ९ B पेडं C (F) आश्विन
L १० B गृहिया. B पोअओ स आसोत्सवो CG पेड ॥ अपूप From अ to निआए १ ११ torn
off in G L ११ B जान L १२ om A L १३ A फग्गू BF फग्गू महुच्छरो पजही
पवणी C पवणी E पवणी BF फसुला C फंसुला L १४ E फरओ A फरउ E फलयम्मि
add य BF फंसुलिषण अ (sic) E फंसुली AEC य निआए य L १५. From फलही to
लहिरी L १७ torn off in G. C कर्पास. BF फसुलो C फंसुलो BF om तथा BF फंसुलो
C फसुलो L १६. B फसुली. L १७. C कि BF फरोसि C फरयि BCF फसुल add य
L १८. C फग्गू In ॥ फंसुला सरा खेत्य is torn off

फलिआरी दुब्बाए फसलिअफसलाणिआ कयविहूसे ।

फंससओ लयभेए फिकी हरिसम्मि कारिमे फिप्पं ॥ ८३ ॥

फलिआरी दुर्वा । फसलिओ तथा फसलाणिओ कृतविभूयः । फंससओ लताभेदः । फिकी हर्षः । फिप्पं कृत्रिमम् ॥ यथा ।

फंससयमालफसलाणिओ अ फलिआरिआफसलिओ अ ।

फिप्पगहिलो जणाणं विरइअ हासं जणइ किक्किं ॥ ६८ ॥ [८३]

फिडो वामणाए फुका मिच्छा केसवन्धरो फुंटा ।

फुकी रजई फुरिअं च णिन्दिए फुंफुआ करीसग्गी ॥ ८४ ॥

फिडो वामनः । अत्र । फिडइ फिडइ भ्रश्यति । एतौ धात्वादेशेषूक्ताविति नोक्तौ । फुका मिथ्या । फुंटा केशवन्धः । फुकी रजकी । फुरिअं निन्दितम् । 10 चलितदीप्रयोस्तु स्फुरितशब्दभवमेव । फुंफुआ करीषाम्निः ॥ यथा ।

संकेअफुकिअहरे फुकाफिडं पिअमफुरिअफुंटा ।

दहुं विओअफुंफुअतत्ता तरणी छहाइ व शिवुडा ॥ ६९ ॥

अत्र फुडइ फुडइ भ्रश्यतीति धात्वादेशेषूक्ताविति नोक्तौ ॥ [८४]

फुल्लंधुओ अली फूओ लोहारे दलिहए फेळो ।

माउलवहूइ फेलाया वरुणे फेणवंधफेणवडा ॥ ८५ ॥

फुल्लंधुओ भ्रमरः । फूओ लोहकारः । फेळो दरिद्रः । फेलाया मातुलानी । फेणबंधो तथा फेणवडो वरुणः ॥ यथा ।

L. 1. *edd.* फलियारी E दुब्बाए *edd.* 'लिय' From फलिआरा to हरि' 1 2 torn off in G. ABCEF 'णिया' BF कयविहरो. L. 2 A फंससउं From म्मि to निन्ध्यारी 1 3 torn off in G. L. 3. *edd.* फलियारी G जिउ G णिउ. L. 4 CG (P?) फिप्प From यथा to लता' 1 5 torn off in G. L. 5 C 1. *hd* G 'णिउ' BCT य G ड *edd.* फलियारिया' *edd.* य. L. 6 CG (T?) फिप्प' G 'गहिलो' *edd.* विरइय' BF 'हासो BF किक्किं C फिक्किं: (sic) L. 7. BF फिडो C फिडो E वामणाए BF 'वेधणे G 'वधणे L. 8. B रजयी *edd.* फुरिय ABT फुंकया CEG फुंकया L. 9 BF फिग्गो C फिडइ for फिडइ CG भ्रश्यति. L. 10 BF फुडा BFG 'त्रयः' *edd.* फुरिय. L. 11 G फुंकया L. 12. *edd.* सकेय' BF 'फुकिय' CG 'फुकिय' BI 'पिडु C 'पिडि' *edd.* पियमफुरिय' B 'फुड. L. 13. BCF निन्ध्याय' G निउय' BF फुंकय' C 'फुंकय' ॥ 'फुंकय' BF शिवुडा C णिउंटा G णिववुडा. L. 14. BF फुडइ for फुडइ CG भ्रश्यतीति BF 'ति इति C म्मो धात्वा'. L. 15. AG 'पुड E 'धूओ ACG फुड BF फुओ G लोहारे C दलिहया' 2 *hd.* 'इउम् L. 16 B 'वट्टइ C वरुणे वंध' G फेणवंध' BCF 'फेणवडा L. 17. C फुल्ल' G 'पुड' 1 'धूओ BF फुओ G पुड G फेलाया L. 18 G फेणवणी C om तथा फेण G तथा फेणबंधः.

उभ फेलायाइ मुहं फेणवडदिसाइ फेळफूअहरे ।

फुलंधुओ व्व चुम्बइ एस गए फेणवंधदिसमक्के ॥ ७० ॥ [८५]

फेळुसणं पिलणे उगममि फोसो भयदरवे फोंफा ।

फडमहिभोगफणेसुं फली अ लिङ्गमि उसहे अ ॥ ८६ ॥

- फेळुसणं पिच्छिलो देशः । फेळुस इति पतनार्थः । क्रियाशब्दो ज्यम् । स यदा अधिकरणसाधनस्तदा फेळुसणं पिच्छिलो देशः । यदा तु भावसाधनस्तदा फेळुसणं पतनमुच्यते । एवं च । फेळुसइ । फेळुसिरुण । इत्यादयो द्रष्टव्याः । फोसो उद्गमः । फोओ इत्यन्ये । फोंफा मीपयितुं शब्दः ॥ यथा ।

भूद्वत्तफोसकाले तरुणि दडूण करइ तह फोंफं ।

- 10 जह फेळुसणे खलिअं धरेइ धुत्तो शिअम्बम्मि ॥ ७१ ॥

॥ अथानेकार्थाः ॥

फडं सर्पस्य सर्पशरीरं कणश्च । फली लिङ्गं वृषभश्च ॥ [८६]

जुत्तमलिणोसु फंसणमह सारे थासए अ फसलं च ।

फेसो डरसब्भावेसु मुक्कवित्थारिएसु फोइअयं ॥ ८७ ॥

- 15 फंसणं युक्तं मलिनं च । फसलं सारं स्थासकश्च । अत्र । फंसइ विसंवदति स्पृशति च । फुसइ मारिं भ्रमति चेति धात्वादेशेपूक्ताविति नोक्ती । फेसो वासः सद्भाषश्च । फोइअयं मुक्तं विस्तारितं च ॥ [८७]

फोडिअयं राई धूमिअं च सीहाइरक्खणाविही अ ।

बंधो भिच्चे वब्भो वड्डे वण्वलिअ्या सुहडपीणा ॥ ८८ ॥

L 1 BF आर्य C उय फेलायाइ G 'वयदिसाइ G 'फूय' L 2 CG 'धुड C य B 'दुरइ G 'दुयइ BF गए अचदिस' G 'वंध' L 3 C फोसो G फोंफो A भयदा' CG फोफा E adds here ॥ अथानेकार्थाः ॥ L 4 BF 'महिभग' C गफसुक्कसु BEF फजि add य BF निगमि add य L 5 B पिच्छिलो BCF फेळुसण इति C पातनार्थं L 6. G 'सण L 7 C फेसु' B घ्या L 8 G फोंड BF फोफो C फोफो G फोफा C भाय' G 'यितु L 9 G भूतन' G तरणि C 'लि न ह' G 'दडूण add कोफ L 10 add खलिय C धीरग B 'णिअरवि C (F') 'णिअरवि G 'णियवम्मि L 11 om A L 12 G तर्कय तर्क गती. L 13. ABFG य C फज्ज वा L 14 E फोसो BCF फोइय AEG फोइयय L 15 B मज्झि G फासज BF फसाइ L 16 C कुरइ CG (F) फोसो L 17 B फोइय. L 18 C फोइयय FG फोइयय add धूमिय C 'विअ add य E adds here ॥ अथ वादि ॥ L 19 Some of the MSS constantly confound य with व or थ in the beginning of the next words of this verse. This will not be noted in detail B निच्चे BF वये E वड्डे A 'वज्जिया BCFG 'वज्जिया E 'वज्जिया G मुहड' ॥ सुहडपीणा

फोडिअयं राजिका धूमितं । शाकादि । रात्रावटव्यां सिंहादिरत्तापकारश्च ॥

॥ अथ वादिः ॥

बंधो भृत्यः । बन्धो वर्धः । वणो सुमटः । पितेत्यन्ये । वलिशो पीनः ॥ यथा ।

कासणिअबंधय तुमं गड्डीए चइअ बन्धकम्माइं ।

रे बलिअवण्णघरिणि जेपन्तो लहसि झत्ति फलं ॥ ७२ ॥ [८८] 5

बंधोळो मेलयए ववाडो दाहिणकरम्मि ।

वहलं पङ्के हासम्मि बकरं वड्डओ अ तउवट्टे ॥ ८९ ॥

बंधोळो मेलकः । बवाडो दत्तिणहस्तः । वहलं पङ्कः । बकरं परिहासः ॥

वड्डओ त्रुपट्टाख्यः कर्णाभरणविशेषः ॥ यथा ।

ववाडग्गहणद्धणे बन्धुरबंधोळयम्मि तुज्झ पिए ।

10

चलवड्डयाण मयमयवहलिअभालीण बकर भरिमो ॥ ७३ ॥ [८९]

बप्पीहबंभसीओ चाअयहालाहलेसुं च ।

तुमुले बमालवोला य वञ्चरी केसरयणाए ॥ ९० ॥

बप्पीहो चातकः । बंभसी । स्वार्थे के बंभशिआ । हाहाहलः । बमालो तथा

बोलो कलकलः । वञ्चरी केशरचना । अत्र बप्पीहवमालवोला दन्त्योष्ठयादयः 15

कैथिदिप्यन्ते ॥ यथा ।

सा बंभशि व तप्पह तुह विरहोम्हाइ लुलिअवञ्चरिआ ।

बप्पीहवोलघणधणवमालकाले वि शेअ णिन्वाइ ॥ ७४ ॥ [९०]

- L 1. CG कौडिय L 2 om A G वादि L 3 C वध G वर्ध. G वनिड
 L 4 cdd कासणिय cdd चइय G कम्माइ L 5 BG वनिड G (F') वनिड
 II घरिणि CG (F') घरिणि C जपत्तो II जज्जति L 6 BF मेन्नवअण AC मेन्नवअण
 AB (G') ववाडो C 1 hd ववाडो 2 hd ववाडो L 7 B वनिड A वकरं च C चउ 2 hd
 ओ G चइय cdd 3 तउवट्टे BF तओवट्टे C तउवट्टे G तउवट्टे L 8 BFG ववाडो
 C ववाडो C वेहज L 9 BG वड्ड C (F') वड्डो BF त्रुपट्टाख्य C त्रुपट्टाख्य
 L 10 BG ववाड C (F') ववाड G वधुर C तुज्झ L 11 C वज G वज BCF जिय
 G जिया L 12 AG एण्ड BF वायव 1 चाअय CG वायव CG हलाए
 L 13 E तुमत्ते A वचरी BF वचरी G वचरी BF रुश L 14 cdd णिया (G हाहाहला
 G वमालो L 15 II कलकल BF वचरी G वचरी G om चउ B वमान C दन्तो
 BG टपा L 16 B दिट्ठण L 17 BCF च G विरहोम्हाइ cdd लुनिय BF वण-
 रिया C वञ्चरिया G वञ्चरिया L 18 BFG एय CD एण्ड G (G') एण्ड

उच्छुसमतिरे वरुअं गोकमलेसुं वइल्लवंभहरा ।

वलवट्टीवहुराणा सहिअसिधारा सिवाइ वहुरावा ॥ ९१ ॥

वरुअं इत्तुसदशतृणम् । वइल्लो बलीवर्दः । वंभहरं कमलम् । वलवट्टी सखी ।
व्यायामसहेत्यन्ये । वहुराणा खड्गधारा । वहुराया शिवा । अत्र वरुअवलवट्टि-
५ शब्दौ दन्त्योत्थादी कैथिन्निवदौ ॥ यथा ।

कत्थुच्छु कत्थं वरुअं वंभहरं कत्थं कत्थं वहुराणा ।

वलवट्टी कत्थम्हं वइल्लवहुरावसइ कत्थं तुमं ॥ ७५ ॥ [९१]

वप्फाउलमइउणहे हडे बलामोडिवलमड्डा ।

वहुमुहब्रालयवाउल्ली खलवणिउत्तपुत्तिआसुं च ॥ ९२ ॥

10 वप्फाउलं अतिशयोष्णम् । अवाप्पाकुले अपि वृत्तेर्नायं वाप्पाकुलशब्दभवः ।
बलामोडी तथा बलमड्डा बलात्कारः । बहुमुहो दुर्जनः । अत्र । बज्जरह
कथयति । वडबडइ विलपति । एतौ धात्वादेशेषूपक्ताश्चिन्ति नोक्तौ । तथा वाहिं
बहिरिति शब्दभयत्वात्नोक्तम् । बालभो यणिकुपुत्रः । वाउल्ली पञ्चालिका । अत्र
वप्फाउलवाउल्लीशब्दो केषांविहन्त्योत्थादी ॥ यथा ।

15 अमरिसवप्फाउलिआ बहुमुह वाउल्लिअ ध्व तुण्हक्का ।

एा बलामोडीजोग्गा बालय पेम्म खु हणइ बलमड्डा ॥ ७६ ॥ [९२]

विग्गाइविआया जुअदो कीडा वीलओ अ ताडङ्के ।

असणम्मि वीअओ वीजमलणखलयम्मि वीअजमणं तु ॥ ९३ ॥

L 1 E अच्छु C उच्छुसमतिरे E वरुअ C वइल्ल L 2 G वलवट्टी BF सहिअसि
C सहेत्यन्ये L 3 BG वल्ली L 4 BF व्यायामसहे BI वरुधारा B सिवा G वरुअ
1 5 C वन्तो ed I एवादी L 6 BF कत्थु C कच्छुउच्छु ॥ कच्छुच्छु C कत्थ
वरुअ BF कत्थ for वरुअ BI हर कत्थं खहुराणा C कच्छ कच्छ वहु L 7 BF वत्थम्हं
C कच्छम्ह G कत्थ अह BF कइल्ल G om सह C कच्छ L 8 BCF वप्फाउल E वप्फा
॥ मोलि BF वज्जमड्डा L 9 C सेल E वलिउत्त edd पुत्तिआसुं L 10 B वप्पा
C (L 1) वप्पा B यामं C अवाप्पाकुले अपि वृत्तेर्नायं BF वाप्पाकुल CG om वाप्पाकुल and
भव, they have only शब्द L 11 C वज्जमड्ड BI मुहो कलि L 12 ति वड ति
torn off in G BF वडइ C वडवडइ L 13 G वारिगिति G वान्त In G पुत्र । वाउल्ली प
is torn off L 14 BF वप्फाउल्लीशब्दो C वप्फाउल्ल G वप्फाउल्लीयाउल्लिग and then torn
off to मध्य 15 L 15 BCF एवा BCF वप्फाउल्लिया ॥ बहुमुह BI विय C वियया
य BI वियया L 16 C न 2 hd व. om व C वाडव L 17 AHEI वियया
C 1 hd वियया 2 hd वियया AE वयदी A वीजय BF विययो C वीजया L 18
L 18 BF वीजया वियय विय

विग्गाई । स्वार्थे के विग्गाइआ । तथा विआया युतौ कीटौ । यदाह ।
यौ कीटौ संलग्नौ भ्रमतो विग्गाइआ ख्यातौ ॥ यस्तु । विग्गाइआ विआया ।
इत्यभिमानचिह्नसूत्रे सति विग्गाइआ चलचित्तेति व्याचष्ट उदाहरति च । यथा ॥

जहिमं तिरो वर्हए गुलुगुंझिअ गोविआ पुलोएसि ।

विग्गाइआइ काहिसि काय तह कामवायाय ॥ ७७ ॥

इति । स महासाहसिकः । यदभिमानचिह्नेनैव स्मृत्याबुदादतम् ॥ यथा ॥

सम्भावसंदिग्धाभो शिष्ट चिअ सगयाउ होज्जाह ।

या मुअन्ति एकमेक पुत्तय विग्गाइआभो वि ॥ ७८ ॥

अत्र विसकण्टी बलाकेति सस्कृतसमस्यानोक्तः । बीलभो ताडङ्कः । बीभभो
असनवृत्तः । बीभणो इत्यन्ये । अत्र बीहइ विभेतीति धात्वादेशेपूक्तमिति नोक्तम् । 10
बीभजमणं बीजमलनखलम् । अत्रापि बीलयबीभजमणशब्दौ दन्त्योष्ठचादी
केपांचित् ॥ यथा ॥

विग्गाइआ वि हु वरं विणा पिअ बीलएहि किं इत्थ ।

इअ बीभजमणवीभयतलमि सलहइ बिआइभं बाला ॥ ७९ ॥ [८३]

बुत्ती पुप्फवईए बुक्का मुड्डीइ बुक्कणो कागे ।

विन्दिमि बुंवुअं बुंदिणी कुमारीसमूहमि ॥ ९४ ॥

बुत्ती चतुमती । बुक्का मुष्टिः । ग्रीहिमुष्टिरित्यन्ये । बुक्कणो काकः । बुंवुअ
वृन्दम् । बुंदिणी कुमारीसमूहः ॥ यथा ॥

L 1 B विग्गाइ cld 'इया B विआया C (F¹) विआया From आया to त्रिक्त° 1 3 torn
off in G C युतौ द्वौ कीटौ (misread for कीटौ) L 2 BF भ्रमत C भ्रमती BCF 'इया
BCF 'इया B1 विआया C विआविआया L 3 cld 'इया B इति चल° C चिन्ता चेति
cld ध्याचष्टे C om च From च to हेनैव 1 4 torn off in G L 4 C तहय D जाहय
cld 'द्वि' BF गोविआ C गोविआम लोएसि L 5 BF 'इयाइ C 'इयाइयाइ BF जाहिति
BF कामवायाण C कामवायाण L 6 C om स BF om यद BF स्मृत्याबु° 1 from
यथा to बीलभो 1 9 torn off in G L 7 BF 'सदियाओ C 'सदियाउ cld चिअ B सगयाउ
L 8 C छे B1 मुअन्ति C मुअन्ति BF पुत्तय cld 'इया' L 9 B विसकण्टी C (F¹) विसकणी
1 सस्कृते सभ° BF बीडओ C बाडमो G बीजउ ताडङ्क BF बीभअ From ओ to एगध्वी
1 11 torn off in G L 10 BF सन° B विभेति धात्वा L 11 C 'सन्न C दन्ता'
B 'दपादी' L 12 From पांचित् to ईम 1 15 torn off in G L 13 BCF 'इया B1 धर
BF तिय C बालएहि किं इत्थ L 14 BCF इय BF 'बीभयसविजं C सज्जरइ यं बाला
BF विआइय L 15 B पुण° E पुण° 1 'यहम A मुड्डीइ G मुड्डीइ From काग to मूह
1 18 torn off in G L 16 A विन्दिमि C (F¹) विन्दिमि A विन्दिम BF बुवुअं C बधुअ
L 17 C 1 lld 'भता C बुवुअ L 18 BCF बुइ B बुंदिणी

अज्ज वि ण हु वुत्ती सा बुदिणिमज्जमि खेत्तए मुद्दा ।

दासीवुवुअवुक्को विअ वुक्कण मा खु होहि उत्तालो ॥ ८० ॥

अत्र । वुक्कइ गर्जति । वुडइ मज्जति । एतौ धात्वादेशेपूकाप्रति नोक्तौ । [८४]

वुक्कासारो भीरु वुलं वुला वुञ्जुए चेअ ।

5 बेली थूणा बेडो तरीइ मंसुम्मि बेडुवोडुरया ॥ ९५ ॥

वुक्कासारो भीरु । वुलवुला वुदुद । बेली थूणा । बेडो नौ । वन्त्योष्ठ्या-
दिरय केपाचित् । बेडा तथा वोडुर इमभु ॥ यथा ।

रे बेडिअसुअ वोक्कडवोडुर किं तुज्ज उगगया बेडा ।

राइजलवुलवुलाओ वुक्कासारो सि बेलिविडिओ वि ॥ ८१ ॥ [८५]

10 धम्मिद्वयम्मि वोडो वोवं खेत्तम्मि चूचुए वोंडं ।

छागम्मि वोक्कडो वोदरं पिहू पवहणम्मि वोहित्यो ॥ ९६ ॥

वोडो धार्मिक । तरुण इत्यन्ये । वोवं क्षेत्रम् । वोड वूचुकम् । वोटरा
इति शीलाङ्क । वोक्कडो छाग । वोदर पृथु । वोहित्यो प्रयहणम् ॥ यथा ।

वोडाया पुसवोव्ये वोदरससारसिन्धुवोहित्य ।

15 अवलम्बन्ताण सम वरवोंडा वोक्कडि वर पडिहाइ ॥ ८२ ॥ [८६]

I 1 B अज्ज C अज्ज From नी to शप् 1 3 torn off in G B मज्जमि C (F') मज्जमि C (F') मुद्दा L = BF वुवुअ C वुवुअडको *et id* निय C खुआ होहि L 3 C वुडुना ।
इ (s c) ° hd वुडुनाइ L 4 E वुक्को B C L F भीरु From भीरु to नी 1 6 torn off in G
A वुज्जुना A वुहुण BF वक्कण C वुसए ° hd वुडुनाइ E वुञ्जुए A चेव BF वय C चेव
L 5 A थूणा A तिड° B वड° C वड° A वानरया B वानरया C वाडरिया F वानरया
I 6 C भीरु BG ° ट्या° L 7 C वडो From तथा to वि 1 9 torn off in G II वणरं
C वाएडर F वणरं C स्मभु L 8 BF वडिअ° C वडिअमुय B वाकडवोएण C वाञ्छुडवाएडर
F वाकडवाएण C वुडुअय L 9 II वुज्जुनाया C ना उक्कासार BF विडिओ G विडिअ
II विरिड L 10 C ° G ° E वेडा C वाडा 1 वीच BCF वीच E खिन° BF वुवुम्
C वुवुण E वुवुण G वरु and then torn off to मि वाऊ° I 11 1 वाण BF वाण C वोड
F वोंड L 11 C वुक्कडो A वोंदर G वादर BF पिहू C हूण वर° From एम्मि to वोंण
1 12 torn off in G A वाह° F वाह° L 12 B C 1 वाच BF वों° C वाएण वुवुण
II वोंणमिति C वाणमिति G वाणमिति The correct reading is probably वाडण इति
L° 13 G वोंदर C वुवु BF प्रवहण L 14 In C वोव्ये in G वाव्य to लिख्य torn
off C वादर स L 15 BF अवलम्बनास G जयनाण सम B वाएण C वाएण F G वाएण
C प्याकडि य पडिअ पडिहाइ 2 1 d वय pro य

संमज्जणीइ वोहारी वोहहरो अ मागहए ।

बहुणो चोरे धुत्ते अ सुहयपणसेसु बाणो अ ॥ ९७ ॥

वोहारी समार्जनी । वउहारी इत्यन्ये । अत्र । बोहइ कथयति । इति धात्वा-
देशेपूक्तमिति नोक्तम् । वोहहरो मागध ॥ यथा ।

वोहहरमद्रलझुणीइ झत्ति मिहणाण उट्टमाणाण ।

रयतुड्हारमुत्ता उअ वोहारीहरीउ गेहन्ति ॥ ८३ ॥

॥ अथानेकार्था ॥

बहुणो चोरो धूर्तश्च । बाणो सुभय पनसश्च ॥ [९७]

विंबोवणाय खोहे विकारउसीसएसुं च ।

चुम्बिअकिडीसु वुंदी वुंदीरो महिसगरएसु ॥ ९८ ॥

विंबोवणाय क्षोभो विकार उच्छीर्षक चेति व्यर्थम् । वुदी चुम्बन सूकरश्च ।
वुदीरो महियो महाश्च ॥ [९८]

स्वमुहतणुसु वौंदी भूसिअआडोवएसु वौंगिल्लो ।

भल्लू रिच्छे भगं लिच्चे भंभी अ असईए ॥ ९९ ॥

वौंदी रूपं मुखं शरीरं चेति व्यर्था । वौंद • मुखमित्यन्ये । वौंगिल्लो भूपित 15
आटोपश्च ॥

L 1 BF सम्मज्जइ C सम्मज्जणीइ E एणी G ज्जइणी cdd य E adds here अथानेकार्था
L 2 BF बहुण A बहुणो भागे धुत्ते यो BCEFG य A बाणो cdd य I ॥ ॥ समज्जनी
C बहुहारीयं G रीयं C om इति G यतीति L 5 B ज्जुणीइ BF ज्जत्ति C झत्त
C उट्टमाणाण G उट्टमा L 6 C सुत्ता cdd उय C चोहरी BF गिएरमि C मि
L 7 om A L 8 BF पनसइत्तश्च L 9 C वणिय ABFG उसीसएसुं C उसीसु
E ओसी L 10 ACE(I') पुनिय BG पुनिय १ किरीसु C कीडीसु BF किडी C वरी
E वुदी E वुदीरो A गुरुणसु L 11 BF विरो G विरो G उत्थीयने G गुरुणश्च
L 12 BF वुदिरा G महाश्च L 13 BF रुरु F रुव १ सुट्ट C 1 hd मह 2 h 1 सुह
C तणुसु AF वौंदी ABCFG भूसियं E भूमिआडां C आराविणसु १ वौंगिल्ले BF वौंगिल्ले
CF ल्ला L 11 BF रिच्छे C रेच्छ corr 2 hd E य C असईए L 15 BF वारी
C मुख H शरीर BF व्यया CG व्यर्थे BF वाइ C वाइ मुखमि B वांगिल्लो भूपित L 16
BF आगेपितश्च C आरापितश्च ।

॥ अथ भादिः ॥

भल्लू ऋक्षः । भग्नं लिप्तम् । भंभी असती ॥ यथा ।

भल्लूसरिच्छकेसे पइम्मि अलसे सयालुए भंभी ।

चन्दणारसभग्गतणू उववइमहिसरइ जुएहीए ॥ ८४ ॥ [६६]

5 भंभा भेरो भवो बहिणीतराए वइङ्गणे भंडं ।

भंडुं मुण्डणए भहं आमलयम्मि भट्टिओ करहे ॥ १०० ॥

भंभा तूर्यविशेषः । भवो भाग्निनेयः । भंडं वृन्ताकम् । भंडुं मुण्डनम् । भहं
आमलकम् । भट्टिओ विष्णुः ॥ यथा ।

कयभंडुसिरो भंभासहो रे भव्व लिहइ तुह जणओ ।

10 भट्टिअभत्तिविउत्तो भइयएगारसीइ भंडाहं ॥ ८५ ॥ [१००]

वस्त्राम्मि भमासो भल्लुंकी भसुआ भुसंडिआ य सिवा ।

पखलन्तम्मि भलंतं कलहावत्तेसु भंडणभममुहा ॥ १०१ ॥

भमासो इक्षुसदृशतृणम् । भमसो इति धनपालः । भल्लुंकी भसुआ भुसंडिआ
इत्येते त्रयो ऽपि शिवावाचकाः । अत्र भुसंडिआशब्दो भुकारादिरर्थानुरोधात्पठितः ।

15 भलंतं प्रखलन् । भंडणं कलहः । अत्र भसलो भ्रमर इति भ्रमरशब्दभयः ।

भरइ भलइ स्मरतीति धात्यादेशोपूक्ताविति नोक्तौ । भममुहो आवर्तः ॥ यथा ।

भंडणभममुहपडिअ पेक्खिअ भल्लुकिआइ सह भसुअ ।

शोइ भमासभलंत तुह हयंवेरिं भुसंडिआ असा ॥ ८६ ॥ [१०१]

L 1 om A L 2 B रुक्ष L 3 B 'सरित्थ' DCF 'केरो' BF सुयान्ता
L 4 G जणहाण L 5 C भंभी G भव्वा AB बहिणी° G बहिणि° AG वयगणे ABCF
भट्ट, which is probably equally correct, see Amarakosa II, 4, 4, 2 G भट्ट E भट्टे
L 6 CG भंड E भंडु I from णए to नम् । 7 om G A भट्ट BEF भट्टिओ C भट्टिओ
L 7 C भंभी C भट्ट B भुडं C भट्ट F भुडं L 8 BCF भट्टिओ G भट्टिड L 9 CG 'भट्ट'
C भन्नासहा C (G?) भट्ट L 10 BCF भट्टि° C 'ग्मास्तिइ' G 'रासीइ' cdd भंगइ.
L 11 ABCF वर° E चर° G वरुयम्मि A भल्लुकी ACEG भसुया CE भुरडिया ABFG भुरडिया.
L 12 E पक्खान् A कलहव° C भंडणभमुहा L 13 C 'सदृश' णणं Com इति BI पनपान
C भल्लुकी BF भसुया CG भसुया C भुर° DCIG 'डिया L 14 DF त्रियाचमा
C भुरडिया° B G भुरडिया° C भकास° B 'यानुपतोपाय' L 15 G भलड BF प्रखलन्तो
C भरतो BF om भ्रमर इति L 16 BF भरइ लइ (sic) C भलड भरइ स्म° BF 'वंगोपूना
om इति नां° G रुममुहो C भममुहो L 17 BF 'भममुह' प° C 'मुह' cdd 'पडिय BF पेक्खिय
CG पिक्खिय G भल्लु° cdd 'डियाइ G भसुय L 18 BCF भट्टिडिया G भुरडिया C 1 hd
यप्ता 2 hd G यप्ता

भद्राकरिभद्रसिरी दीहमलयजा भरोच्छयं तालं ।

भयवग्गामो मोढेरयम्मि जेट्टवहिणीवई भाओ ॥ १०२ ॥

भद्राकरी प्रलम्बः । भद्रसिरी श्रीखण्डम् । भरोच्छयं तालफलम् । अत्र
भम्मडइ भमाडइ भमडइ भ्रमतीति धात्वादेशेषूक्ता इति नोक्ताः । भयवग्गामो
मोढेरकम् । भाओ ज्येष्ठभगिनीपतिः ॥ यया ।

भद्राकरिभुषदण्डं भयवग्गामम्मि भद्रसिरिहत्थो ।

धीरजिणमच्च भाउअ भरोच्छयफलं चयससुरसेवं ॥ ८७ ॥

अत्र भाइ विभेतीति धात्वादेशेषूक्तमिति नोक्तम् । [१०२]

भासलभाविअभाउज्जा दित्तगहिअयभाउजायासु ।

भासुंडी लीसरणे भाउअमासाढगोरिकसवण ॥ १०३ ॥

भासलं दीप्तम् । भाविअं गृहीतम् । भाउज्जा भ्रातृजाया । भासुंडी निःसर-
णम् । भाउअं आपादे गौर्या उत्सवविशेषः ॥ यया ।

ओ पिच्छं जारभाविअसंकेषा मयणअग्गिभासलिआ ।

भाउअमित्तेण भयणा भासुंडइ तुज्ज भाउज्जा ॥ ८८ ॥ [१०३]

भायलंभासिअभाइज्जा जच्चतुरंगदिमहल्लिएसु ।

भावइआ धम्मिअगेहिणीइ भिंगं च कसिणम्मि ॥ १०४ ॥

भायलो जात्यतुरंगमः । भासिअं दत्तम् । भाइज्जो हासिकः । अत्र भाइरो

L. 1. BG भरोच्छयं L. 2 E मिडु° AG 'दीप्तं' E 'दृष्टं' AG भाउ L. 3. BF साराकरी
अन्यथः Com. भद्रा 'य' G प्रत्यय. BF भद्रासिरी C 'ती' अन्तर्गत । BF भरोच्छयं L. 4. B भद्राडइ
भमाडइ भमड भ्रमति । एते L. 5 C मोढे मोढेरयम्मि एतान् G भाउ BG उदेर
L. 6 BF 'यसिगुअ' C 'युअ' G 'इअ' C 'याम्मि' L. 7 BF भाउअ CG भाउअ C भाउअय
G भरोच्छयं G नयनु° BF मयणसेवं L. 8 H विनेन इति G विने L. 9. ed. 'भाविअ'
BF 'भाउज्जा' (?) ed. 'महिअ' against metre L. 10. BF भाउडी B, C 2. hd. F भाउ-
अमा° EG भाउअ. L. 11 G om भां य° BCF भाविअ C भाउ°. C 1. hd. भासुंडी
G भाउअ L. 12 B भाउज्जा. L. 13 G उ C 'जाम्मिअ' BFG 'भाविअ' ed.
'तेहेया' BF 'भाविअ' C 'भाउज्जा'. L. 14 C भाउअ C भाउअ BF भाउअ भाउज्जा
L. 15. ed. 'भाविअ' E 'नुरंग' G 'विज्ज'. L. 16. ed. 'इया' D धम्मि° C EFO धम्मिअ
C 'विज्ज' C 'नग' A omits the whole verse L. 17. BF भाउज्जा C भाउज्जा C 1. hd
दृष्ट 2. hd. 'दृष्ट'. ed. भाविअ BF भाउअ C भाउअ

भीरुरिति विभेतेर्भादेशे तृन इरे सिद्धमिति नोक्तम् । भावइष्णा धार्मिकगृहिणी ।
भिगं कृष्णम् ॥ यथा ।

इन्दिअभायलविवसो भावइष्णाण शिषडे भम तुम मा ।

भाइल्ल ताहि भासिअसावो कह होसि पाव भिगमुहो ॥ ८८ ॥ [१०४]

5 भिसिआ विसी भिसंतमणत्थे चीरीइ भिंगारी ।

वारम्मि भित्तरं टङ्कच्छिसे भित्तिरुवं च ॥ १०५ ॥

भिसिआ वृत्ती । भिसंत अनर्थः । दीप्तार्थस्तु भासेर्भिस इति भात्वादेशे सिद्धः ।

भिंगारी चीरी । मशक इत्यन्ये । भित्तरं द्वारम् । भित्तिरुवं टङ्कच्छिन्नम् ॥ यथा ।

भिंगारिसंकुलाभित्तिरुवगुहभित्तरे वसन्ताणं ।

10 भिसिआपरिगगहाणं मुणीण कच्चो भिसंताहं ॥ ८९ ॥ [१०५]

भुज्जे भुअं छुहाए भुक्खा कोलम्मि भुंडभुंडीरा ।

भुत्तूणो भिच्चे भुरुहुंडिअमुदूलिए चेअ ॥ १०६ ॥

भुअं भूर्जम् । भुक्खा क्षुत् । भुंडो तथा भुंडीरो स्वरः । भुत्तूणो । ओत्सयोगे

इति भोत्तूणो इत्यपि । भृत्यः । अत्र । भुमइ भ्रमति । भुल्लइ भ्रश्यति । भुकइ

15 भपति । एते धात्वादेशोपुक्ता इति नोक्ताः । भुरुहुंडिअं उदूलितम् । भुरुकुंडिअं
इत्यन्ये ॥ यथा ।

धूलिभुरुहुंडिआ जे भुक्खाए भुअकित्ता य भुत्तूण ।

किं जाएहि बहुहि वि भुंडीरेहिं च तेहि भुंडीए ॥ ९१ ॥ [१०६]

- L 1 G विभेतेर्भादेशे C तुन add 'इया' L 2 BCF भिगं L 3 CG इदियं
BFG 'भाइल्ल' C 'विवसो' add 'इयाण BF शिषरे CG शिषडे ॥ भव L 4 BCF ताहिं
add भासिय' L 5 add भिसिया विसी G 'णच्छे' C 1 hd भिंगारी L 6 BF, C 1 hd
वारम्मि AG, C 2 hd वारम्मि E भित्तर AG 'च्छिसे' C 'रुव' E 'रुव' L 7 B भित्ति
CG भिसिया I विसी add वृत्ती BG भिसंतमनर्थ ॥ शम्मा' G भासेर्भिस इति 'दिगसिद्ध
L 8 BF चारी C om चीरी BCF 'च्छिस्स' L 9 G 'रुव' C 'गह' BF वरंताण
L 10 add भिसिया' BG 'ताह' L 11 C 1 hd भुअं B 'भुंडीरा' L 12 BF भिणो
भुत्तूणमु' ACFG 'दुडिय' ABG 'हुडिअ' (?) F 'हुडिअ' E 'हुडिअ' ABF चय C चया G चय
L 13 BCF भुअ C भुअं G भुंडीरा ॥ भुत्तूणो भोत्तूणो add उत्ताया' C 'य
L 14 G om इति भो' B भुत्तूणा G भ्रमति for भ' CG भ्रश्यति L 15 C भुकइपति
2 hd भपति C 'उदूलिए' From इति to 'हुडिअ' torn off in G BF 'हुडिअ' C 'हुडिअ
॥ उहु' B भुरु' add 'इयनिरय' L 17 BI 'हुडिअ' CG 'हुडिअ' G 'रुक्ताण' C भोत्तूण
L 18. In G जा' भ' वि is torn off BCF जाएहिं B बहुहिं C (1!) बहुहिं add तेहि

भूयो अ जन्तवाहे भूअसो किङ्खलजसो ।

भूमिपिसाओ ताले भयालुए भेडभेज्जभेज्जलया ॥ १०७ ॥

भूओ यन्त्रयाह । भूअसो कृष्टे खले यज्ञ । भूमिपिसाओ ताल । भेडो भेज्जो भेज्जलओ त्रयो ऽप्येते भीरुयाचका । भेडशब्दो भेरशब्दभवो ऽप्यस्ति ॥ यया ।

भूमिपिसाए भूअ चडिअमभेड वहु शिएऊण ।

5

भूअसपिक्खणमिसा अमेज्जला जाइ भेज्ज वर ॥ ६२ ॥ [१०७]

भेरुंडो दीवी भोअभोइआ भाडिगामपवरेसु ।

अहिएारिसम्बले भोअयं च भारुण्डयम्मि भोरुंडओ ॥ १०८ ॥

भेरुंडो निवक । भोओ भाटिः । भोइओ सामप्रधानम् । भोअय प्रबन्धप्रवृत्त पाथेयम् । भोरुंडो भारुण्डपत्नी ॥ यया ।

10

अणुतिर्य कयभोआ एकमुहीहविअ भोअय लेह ।

भोइअभेरुंडा दोमुहभोरुण्डयाण पेच्छह अयाय ॥ ६३ ॥ [१०८]

॥ अथानेकार्यो ॥

छिससिरवन्दिभूसासहिदोहित्तुसु भंडो अ ।

भंडी सिरीसरुक्खो अडई असई अ गड्डी अ ॥ १०९ ॥ 15

भंडो द्विघ्नमूर्धा मागधो मण्डन सखा दीक्षिधेति पञ्चार्यः । भंडी शिरीषवृक्षो ऽप्यी भसती गन्धी चेति चतुरर्या ॥ [१०९]

I 1 I from भूसा to इनेज्ज । 2 torn off in G C 1 hd भूद ABCF व F बाह BCF विह ।
BF 'जन्त' । 2 1 'गाड B 1 भयन्नुग BCF FG om नेज्ज । 3 G भूद B 1 वृत्त
From ए to विराण । 5 torn off in G L 4 B 1 भयन्नुग C नगीणय
I 5 B 1 हूय G भूय ed 1 गडिअय G 'मनय C वर C निगडण । from ए to य । 8 torn
off in G L 6 1 भूद B 1 व C ए 2 hi या L 7 1 'भारय' L 8 C 1 चटिआरि
B 1 'गणन C 'सद' L 1 आरुण्डमि B 1 भारुण्ड । 1 11 C नरडा from एड to विप । 11
torn off in G I 10 1 नरडा B 1 रा भारडा पत्नी L 11 C निच्छ (') यय भूसा
ed 1 'विप C om नोअयं यज्ञ B 1 आअय L 12 BF भोइ' in G from यने to री
य । 13 torn off in G C नारयनडा B नेरुण्डयाण (1') नेरुण्डयाण BCF वण्डह L 12
om A I 14 BCF विरयारि C 'अनु AF व L 15 11 यडइ ed 1 व (twice)
C गडिअय G हीद L 16 C मागधा from मागधा to सानजानी । 1' of next । ए 1 ए 1
ed in G C सखया C पण्डया ed 1 'वृत्त L 17 B चर्या C (1') चर्या B 1 वरी
BCI गडुए

भंभलसद्वो अपिअजडेसु भित्तं च देरगेहेसु ।

सारो सुरमारो भुक्खो अ आणतरिचेडिया भेली ॥११०॥

भंभलं अप्रियम् । भंभलो मूर्खो भित्तं द्वारं गृहं च । भुक्खो आ मद्यादिमानं च । भेली आज्ञा वेडा चेटी चेति त्र्यर्था । वेडायां भेलओ इत्यपि केचित् ॥ [११०]

5 ॥ अय मादयः ॥

मंती विवाहगणण मंठो सण्ठे पिहाणिआ मंडी ।

मंचो बन्धे मग्गो पच्छा मच्चं मले मलो सेए ॥ १११ ॥

मंती विवाहगणकः । मंठो शठः । मंडी पिधानिका । मंचो बन्धः । मंठो बन्ध इति केचित्पठन्ति । मग्गो पथात् । मच्चं मलः । मलो स्वेदः ॥ यथा ।

10 मंडीइ हणेमि सिरं जं मुण्डेऊण धम्मजायमलो ।

रे मचजोग्गमच्चिअ मति पुच्छेसि मग्गओ मठ ॥ ६४ ॥ [१११]

सिङ्गविहीणो मट्ठो मट्ठमराला य अलसम्मि ।

मंखो णडे मम्मी मल्लाणी मामा य मामीए ॥ ११२ ॥

मट्ठो शृङ्गविहीनः । मट्ठो तथा मरालो अलसः । मरालो हंस इति सातवा-
15 हनः । मंखो अण्डः । मम्मी मल्लाणी मामा त्रयो ज्यमी मातुलानीवाचकाः ।
मामीशब्दो ऽपि देख्यः । पर्यायभङ्ग्या तूपात्तः ॥ यथा ।

रेहसि मराल ण घरे मल्लिओ मट्ठमट्ठउसहो व्व ।

इअ एस मम्मिमज्जे मामाहसिओ हणेइ मल्लाणि ॥ ६५ ॥ [११२]

L 1 *edd* अप्रियं BF व AC द्वारं BF °हरेसु L 2 *edd* य A °भरि° A °नेडिया
CE °नेडिया L 3 C मूर्ख L 4 BF भेलिया C भेजा C वेडा 2. *hd* चेडा C वेडी
3 *hd* चेडी C त्र्यर्थ BE चेडाय C वेडाय 2 *hd* चे° L 5 *om* A L 6 E पिवाह°
A मंठो AE सठे but see Hemach Abhidhinachantimam v 376 com BF पिरा° *edd*
°णिया A मंठी L 7 C 2 *hd* मंठो E मंचो B बंधे C 1 *hd* मच्छ L 8 BF मंचो
Com मचा बन्ध BF मंठो मथ L 9 B मल B स्वेद L 10 H मट्ठइ H सिर C ज ऊण
BF मुण्डेऊण धम्म° L 11 B °ग्गम° BCF °णिय B मति BF मंच L 12 BF विट्ठो
मट्ठो C मट्ठमराला E मट्ठ L 13 ABT मंखो डे C °यडे C मल्लीणी H माल्लाणी BF मारा
C मा (*sic*) या E मारीण L 14 C मग्गो C मग्गारे हय BF *om* हरा इति
L 15. BF मरलो ड BF मल्लाणी L 16 BF मामीशब्दो *dele* बी before मी 1 *om* ददा
to हारिणि 1 18 *om* off in G L 17. C रहसि मराला C मट्ठमट्ठ BF °मोसरहा C °आणह
य L 18 *edd* इअ BF °मज्ज मग्ग° C मामाहसिउ हणइ In G *fi* is *om* off

मइराइ मई मइमोहणी अ सीमाइ मज्जमेराओ ।

सेले मऊ हडे मत्तलिमिणायाइ अक्खमे महरो ॥ ११३ ॥

मई तथा मइमोहणी सुरा । मज्जा तथा मेरा मर्यादा । मऊ पर्वतः । मत्त-
ली तथा मिणायं वेलात्कारः । महरो असमर्थः ॥ यथा ।

मत्तलिमुक्कमज्जो मउमेराओसदंसिअमिणाओ ।

पिअइ मई गइमहरो मुसली मइमोहणीकुडयहत्यो ॥ ६६ ॥ [११३]

मडिआ समाहयाए मउअं दीणम्मि पिउहरे महणं ।

मरुलो भूए मइअं च भच्छिए मंडलो साणे ॥ ११४ ॥

मडिआ समाहता । मउअं दीनम् । महणं पितुर्गृहम् । मरुलो भूतम् । पिशा-
चादि । मइअं भास्तिताम् । मंडलो आ ॥ यथा ।

काममरुलमडिआ सा मउआ महणम्मि वसइ मइअसली ।

तं मंडलो ध्व कथं वि भमेसि जाणसि ण वेअणं तीए ॥ ६७ ॥ [११४]

मडयमयडा उववणे चण्डिलए मज्जओ चेअ ।

सिरमालाइ मआई मउली अ हिअयरसोच्छलणे ॥ ११५ ॥

मउओ तथा मयडो आरामः । मज्जओ नापितः । मआई शिरोमाला । मउ- 15
ली हृदयरसोच्छलनम् ॥ यथा ।

मज्जय मच्छयगन्धिअ हवेइ मउली तुमं शिअन्ताण ।

महसि धुअन्धिअमाई मउयडिअं तं कहं मयडवालि ॥ ६८ ॥ [११५]

L 1 BF मइरा A मइरइ C 1 hd 'मोहणी' ABCIO य E इ B मइरा C (1') मइरा In G from मज्जा to मऊ । 2 torn off A 'मराड' L 2 BF सेले G इ मऊ G 'मिणाया', from इ to मत्तली । 3 torn off in G ABCF 'याई' L 3 C मइ C 'मोहणी' B मइरा L 5. BF मत्तलिमुक्को मउमेरा C 'मेरो' BCF हतिय G 'इरा from 'अमि' to सली । G torn off in G L 6 C मय मयमरा L 7 edd मडिया A 'ए' L 8 C 'मउली' ABCIO मय E मय C गाणी L 9 BF मडिया C om मडिया न In G न is torn off BF पिउ (ic) C 2 hd मरुलो L 10 BF मइअ G मय L 11 edd मडिया G मउया edd मय C 'साण' L 12 G न मइ C य कण्ड C दिअण G वेअण L 13 BEF मइअ C मउआ C 'मडिअण G 'मडिअण A मउआओ C मरा G 'उ AC' मय BF मय G 'य' L 14 BF मआण B मआइ edd य BF 'मिणाओ' ACIO मय L 15 B मउ C 2 h1 तथा मउओ B मयआ C मउआया G मउआ B मय C (1') G मउाई B तिरो L 17 BF मउ C मय B मयि C 'मोहणी G 'मय C 'इइ edd मयकाण L 18 C गुपि BCF मय G 'मय BCF मय BF मय मय'

मंजीरं हिञ्जोरे वल्लिविसेसे मयाली अ ।

जारम्मि महालो मंजुआ य तुलसीइ मंतुआ लज्जा ॥११६॥

मंजीरं शृङ्खलकम् । मयाली निद्राकरी लता । महालो जारः । मंजुआ तुलसी । मंजिआ इत्यन्ये । मंतुआ लज्जा ॥ यथा ।

5 तहआ मयालिगहयो मंजुअदलचुण्ठिरिं रमसि सुहई ।

विरयसि मंतुअमिहिं महाल मंजीरवल्लिओ कीस ॥ ६६ ॥ [११६]

करहम्मि महंगो मंडिल्लो पूवे लहुम्मि मडहं च ।

मउडी मुकुंडी मुरुमुंडो मोडो अ जूडम्मि ॥ ११७ ॥

महंगो उद्गः । मंडिल्लो अपूपः । मडहं लघु । मउडी मुकुंडी मुरुमुंडो मोडो
10 इत्येते चत्वारो जूटवाचकाः ॥ यथा ॥

तीह छमुकुंडीए मुरुमुंडं शिअ थि किं सुमोडकए ।

मंडिल्लमत्त मोडसि मडहं शिअकुमउडिं महंगोइ ॥ १०० ॥ [११७]

मज्जोक्कमाहिणवे मंगुसमुग्गुसुमुग्गसा राउले ।

मंगलमसिणा समरम्मा अग्घाडम्मि मउरमउरंदा ॥ ११८ ॥

15 मज्जोक्कं प्रत्यग्रम् । मंगुसो मुग्गुसु मुग्गसो त्रयो ज्येते नकुलवाचकाः । मंगलं सवशम् । मसिणं रम्यम् । मउरो तथा मउरंदो अपामार्गः ॥ यथा ।

मंगुसमुअप्पमंगल मुग्गुसुमुग्गसिजुअ मसिणपुच्छं ।

मउरंदवणे मज्जोक्कमउरकएटयणहं हणन्तमहिं ॥ १०१ ॥ [११८]

L 1 cdd य. L 2 BCF मज्जया ABCE F य G मज्जया L 3 BCF मज्जिया L 4. Gom मज्जिया इत्यं BF मज्जया Com मज्जया लज्जा L 5 cdd तद्वया G मज्जया B हुदिर्दि.
L 6 C मज्जया B मज्जया लज्जा G उ L 7 C मह च L 8 BFG मज्जया BLE
मुकुंडी A मुरुमुंडो E मोडो BEFG य L 9 BF मुकुंडी G मुकुंडी B om मोडो.
L 11 BF मुरुकुंडीए C मुकुंडं C मुरुमुंडं 2 hd मुरुमुंडं C नय G कि L 12 C मंडिल्लम
(se) C 1. hd माउसि BCF मज्जया मउरंदा C महंगोव G महंगोव L 13 C मज्जो A मुसु
E मज्जो A मुग्गुसुमुग्गसा C मुग्गुसु 1 hd om मुग्गसा 2 hd मुग्गसो A लउल्लो C लउल्लो.
L 14 A मज्जया C मज्जया EG मज्जया A अपा B आग्घाडं A मउरंदा L 15. C मज्जोक्क
BF मज्जो C मुग्गुसु G मुग्गुसु C मुग्गुसो C ज्येते L 16 cdd. मज्जया. L 17. C मज्जो
C मुग्गुसो G ज्ये cdd मज्जया B पुत्थ L 18. C मज्जो B मज्जोक्क C कटयणहं

मतेल्लीमयणसलाया सालहिआइ मल्हणं लीला ।

मंथायमहाअत्ता अडे पङ्के महेडो अ ॥ ११९ ॥

मतेल्ली तथा मयणसलाया सारिका । मल्हण लीला । मंथाओ तथा महाअत्तो
आद्यः । महेडो पङ्कः ॥ यथा ।

एन्तम्मि महाअत्ते मल्हन्ती एवमहेडुरुहणयणा ।

5

पाढइ मंथाययह मयणसलायापिएत्थ मतेल्ली ॥ १२० ॥

अत्र । मङ्कडो जालकारकृमिः । महलो मुरजः । इति मर्कटमर्दलशब्दभौ । मलइ
मडइ मडइ मृश्राति । महइ काङ्कति । एते धात्यादेशेषूक्ता इति नोक्ताः ॥ [११९]

गव्वे मरडमडहरमडप्फरा मलहरो तुमुले ।

महिसंदो सिग्गुतरुम्मि महासहा सिवाए अ ॥ १२० ॥

10

मरडो मडहरो मडप्फरो त्रयो ज्येते गर्वयाचकाः । मलहरो तुमुलः ।
महिसंदो शिपुतरुः । महासहा शिवा ॥ यथा ।

महिस महिसदमोडणमडहरिअ मडप्फरा मलहरेसु ।

इत्थिमरड धरेडे होसि महासहभोअण सीहे ॥ १२१ ॥ [१२०]

मज्झम्मि मज्झआरं महाविलं खे महाणडो गिरिसे ।

15

मडहरमलंपिआ गामणिगव्वीसु तरुणे महालक्खो ॥ १२१ ॥

मज्झआर मध्यम् । महाविल व्योम । महाणडो रुद्रः । मडहरो मामप्रवरः ।
मेहरो इत्यन्ये । मलपिओ गर्वी । महालक्खो तरुणः ॥ यथा ।

L 1 DF मतेल्ली C साह° ABCEP हियाइ G हियाण L 2 G मथाअ° A °महाअत्ता
C °महायत्ता BF अन्टे CEG अ° AC महेडो ABCEP थ L 3 BF मतेल्ली BF सारिका
G मथाड BF महाअत्तो G महाअत्ता L 4 BF आथ C आण BF महेगी C महेडा
L 5 BI इत्तमि C इत्तमि G मराअत्ते C मरहली C छडइ I 6 F पाडय C मथा° G om
मथाय BFG पिए एत्थ C °पिपच्छ BF मतिअ L 7 G किमि B मज्झन्तो C मुरुज G मर्क
टमुरजराअ° L 8 BF om मडइ BF मुड्ढाति C मुडइति G मुड्ढाति L 9 C °मरप्फरा
F °मडप्फरा G °मड° A मडमज्जहरो G मडहरा E नुमजे L 10 F सिग्ग° A महासहा ABCFG थ
L 11 C मडहा G मरडु C एते त्रयो ऽपि L 12 B मरिगसो G महिसंदो C शिपु°
I 13 C °मोडणमडणमडह° cdd रिय I 14 C 2 hd रुड्डि BCF धरेडे □ परडे
G °भोयण L 15 A मज्झम्मि C 1 hd मड्ढाणि 2 hd मड्ढाणि A मज्झआर C 1 hd मड°
2 hd मड्ढा° EG मज्झआर AEG महाविज्ज B गिरिसे L 16 G om from मरड° to
महाणडो I 17 BCLFG हिया BI गामणि F गामणि L 17 C मड° 2 hd मड्ढा°
cdd विज्ज L 18 G महर BCF मेहर G पिउ BFG मज्जी C गर्व°

दिस्वा महाविलचरीसमा पित्रा तुह महाण्डपिआए ।

मइहर मलंपिओ तो भमसु महालखमज्झआरम्मि ॥ १०४ ॥ [१२१]

णालिणीइ महावल्ली मडवोड्झा जण्णजाणम्मि ।

मत्तम्मि मत्तवालो तह महुमुहमासिआ पिसुणे ॥ १२२ ॥

॥ महावल्ली नलिनी । मडवोड्झा शिविका । मत्तवालो मत्तः । महुमुहो तथा मासिओ पिसुनः ॥ यथा ।

रे मत्तवाल महुमुह मडवोड्झाजोग्ग तुज्झ वि विओए ।

तम्मेइ महावल्लीसयणम्मि अमासिआ खु सा घाला ॥ १०५ ॥ [१२२]

कुसुमरए मयरंदो मम्मणिआ गीलमक्खिआए अ ।

१० मत्तालंवो तह मत्तवारणो महअरो शिउञ्जवई ॥ १२३ ॥

मयरंदो कुसुमरजः । पुष्परसघाचकस्तु संस्कृतभव एव । मम्मणिआ नीलम-
क्षिका । मत्तालवो मत्तवारणः । महअरो गहरपतिः ॥ यथा ।

कमलमयरदगोरि मत्तालवे इमं या जइ रमसि ।

मम्मणिआउलरसे महअरभिओ ध्व ता वर भमिडं ॥ १०६ ॥ [१२६]

१५ मज्झंतिअं च मज्झंदिणम्मि मग्गसिरो अ अण्णगमिरे ।

मलवट्ठी तरुणीए महिसिक्कं महिसिणिवहम्मि ॥ १२४ ॥

L 1 G दिना CG 'मिल' C 'वरी' cdd विवा cdd 'पियाए' L 2 CG 'पिउ BF 'मज्झया'
C 'मज्झया' 2 hd 'मज्झया' L 3 A नलिणीइ A मडवोड्झो C 'वोड्झा E 'वोड्झा'
L 4 In G मत्तम्मि is written twice ABCFG मत्तवालो BF 'मुहुमुहु' EG महमुह C 'मुहुमुह'
cdd 'मासिया' L 5 B नलिणी C 'वोड्झा II शिविका G शिविका BF मत्तवालो C 'वालो'
G मत्तवालो C 'सहुमुहो 2 hd सहुमुहो L 6 G मासिउ BG पिसुन L 7 cdd मत्तवाल
C 'मुहुमुह G 'मुहुमुह C 'वोड्झा' C 'तुहा G om वि C विउए G विउए (sic) L 8 B तमेइ
C 'वेल्लि' cdd 'सिया cdd वाला L 9 B कुसुमरए G 1 hd कुसुमर 2 hd कुसुम'
ABFG 'णिया C 'णीया E 'मम्मिया cdd 'मक्खियाए ACEG य L 10 BG 'लवो E 'लम्बो'
E 'चारण G 'महयरो BF 'णिउञ्जवई L 11 B मग्गसिया C (F?) 'णीया G 'णिया'
L 12 cdd 'लवो G 'मयहरो L 13 BF 'महिरि' G 'गोरि G 'लवे C न
L 14 BF 'ममलियाउलरसे CG 'णिया' G 'रसे BCF 'महअरि' G 'महयरो' C 1 hd 'भिव्वो In
G 'यो ध्व ॥ torn off C 'ता रवं खणिओ BF 'मभिओ L 15 A मज्झं C 'महा' 2 hd मज्झं
cdd 'तिया A om च A मज्झं C 'महा' 2 hd मज्झं C 'दिसावि A मग्गसिरो G मज्झन्तिरो
F य G 'अण्णगमो (F) L 16 C 'वट्ठी BCFFG 'महिसिक्कं G 'महिसि'

मज्झतिथं मध्यदिनम् । मग्गसिरो अनुगमनशीलः । मलवट्टी तदणी ।
महिसिक्क महिपीसमूहः ॥ यथा ।

मलवट्टिसमं कीलन्तयस्स मज्झतिथम्मि वोलीणे ।

ओ वचइ महिसिक्क इमस्स मग्गसिरो हवसु गोव ॥ १०७ ॥ [१२४]

भगडम्मि महत्थारं मज्झिमगंडं च उअरम्मि ।

महुरालिअं परिचिए रयस्सलाए मयलवुत्ती ॥ १२५ ॥

महत्थारं भाण्डम् । महत्थारं भोजनमिति सातवाहनः । अत्र । मयगलो हस्ती ।
मयधुत्तो क्रोष्टेति मदकलमृगधूतेशब्दभवौ । मज्झिमगंडं उदरम् । महुरालिअं
परिचितम् । मयलवुत्ती रजस्वला ॥ यथा ।

उअह महत्थारसरिसमज्झिमगंडं पुलोइअ भुअङ्ग ।

वेसा संभलिमहुरालिअ पि ण रमेइ मयलवुत्तिमिसा ॥ १०८ ॥ [१२५]

10

मंगलसज्जं तह वीअवावसेसम्मि खेत्तम्मि ।

मणिरइआ कज्जीए कन्दप्पे मयणिवासमित्तलया ॥ १२६ ॥

मंगलसज्जं वीजवापशेषं क्षेत्रम् । मणिरइआ कटीसूत्रम् । मयणिवासो तथा
मित्तलो कन्दर्पः ॥ यथा ।

15

मंगलसज्जे गलिआ मणिरइआ तुज्ज पछलि सहेइ ।

मित्तलपित्राणुहारिणि किर मोळ्ळी मयणिवासधणुहस्स ॥ १०९ ॥ [१२६]

L 1 C मङ्गं 2 hd मङ्गं G मङ्गं add 'तिय ॥ मयं G 'जिरो From अनुगमनं to हिसिक्क
1 2 torn off in G L 3 add महिसिक्क L 4 C 'वटी' C मङ्गं add 'तियम्मि
C वोलीणे L 4 CG उ In ५ वचइ मं ॥ torn off C महिसिक्क B मग्गसिरो G 'जिरो
C हवसु L 5 From भण्डम्मि to त्ती 6 torn off in G C भडम्मि महत्थार A मज्झिमं
C मज्झिमं BCF ओअरणि E उअरम्मि L 7 add 'नियं A रयस्सला ABCF 'वुत्ती
L 7 CG महत्थार G भाडं । मरच्छा, from ६ to ७ 1 18 of next page torn off in E
L 8 B om शब्द C मज्झिमं add 'जिय L 9 C मज्जयं add 'वुत्ती C 2 hd 'वुत्ती
L 10 C महत्थारसरिस मज्झिमं BF om सरिस add पुज्जोइय सुयणं L 11. E संभरिं add
'जियं C मज्जयं ed 1 'वुत्ति' BF 'मिस L 12 AB 'सज्जं C (F) 'सज्जं ABCE वीअं
E वीयं E 'बायं BF खेत्तम्मि L 13 add 'रइया E मयणं E 'मत्तलया E 'मत्तं
L 14 BF 'सज्जं C 'सज्जं BF वीजं add 'रइया C (F) कटि'. L 16 BF 'सज्जं C 'सहे
add गज्जिया 'रइया C तुज्ज L 17 BF 'मित्तलज्जं add 'पिया' BF मोळ्ळी C मोळ्ळी
BF मयणवास'

घूअम्मि महासउणो महालवक्खो अ सदुपक्खम्मि ।

मक्खडवंधं गीवाविहूसणो सङ्कलारुवे ॥ १२७ ॥

महासउणो उलूकः । महालवक्खो भाद्रपदे आद्रपत्तः । मक्खडवंधं भृङ्गला-
रूपं ग्रीवाभरणं सव्यापसव्यं यज्ञोपवीताकारम् ॥ यथा ।

5 सरएण महासउणो महालवक्खेण बम्भणा तह य ।

शवमक्खडवंधेण य मोघन्ते उप्पलच्छीणो ॥ ११० ॥

अत्र महमहद् गन्धः प्रसरतीति धात्वादेशेपूक्तमिति नोक्तम् । [१२७]

मणिणायहरं जलही माला जुणहाइ रोमसे माई ।

माहं च कुन्दकुसुमे मायंदो ऽम्बम्मि माडिअं गेहे ॥ १२८ ॥

10 मणिणायहरं समुद्रः । माला ज्योत्स्ना । माई रोमशः । माहं कुन्दकुसुमम् ।

अत्र । माहं मायें । मामि सख्यामन्त्रणे । एतौ शब्दानुशासन उक्ताविति नोक्तौ ।

माढी संनाह इति माढीशब्दभव इति नोक्तः । मायंदो आन्नः । माडिअं गृहम् ॥

यथा ।

गुणमणिणायहरं तुलुक तुज्झ मायंदकुज्झमाडिअए ।

15 गाएइ पुलयमाई खयरिजणो माहमालधवलजसं ॥ १११ ॥ [१२८]

सिअवडपव्वइआए मायंदी आमलीइ माइंदा ।

मउए माइलिमाउच्छा माभाई अभयदाणे ॥ १२९ ॥

मायंदी श्वेतपट्टा प्रयजिता । माइंदा आमलकी । माइली तथा माउच्छो मृदुः ।

माउक मृदु । इति तु मृदुकशब्दभवम् । माभाई अभयप्रदानम् । अदूरविप्रकर्षात्

20 माभीसिअं इत्यपि ॥ यथा ।

L 1 CE घूअम्मि BF घूअम्मि E तहा सउं B महावलखो C (Fi) महावलक्खो cdd य C सदुं.
L 2 A मक्खडी E रुवि L 3 H वलखो C (Fi) वलक्खो L 5 cdd महावलक्खेण
BF अ L 6 BCF उप्पलच्छीए L 7 C महमहद् B द्विभक्तं. L 8 A जसाइ
E जुणहा य A रोमसे L 9 A कुदकसमं BF ऽम्बम्मि A वो म्बम्मि E दो म्ब (sic) AB,
C 2 hd F माडिअं C 1 hd याडिअं BF गेहेइ C 1. hd गे (sic) L 11 BF माह मायें.
BCF शासने B उक्तौ om इति नोक्तौ. L 12 C माढी pro माढी. C नोक्ता C माइंदो
B अत्र cdd माडिअं L 14 BF णायर C तुलुक तुज्झ BF माइइ cdd माडिअं
L 16 cdd सियवडपव्वइयाए ABEF माअही HF आयालीइ मायदा. L 17 C om माइलि
ABF माउत्था C साउच्छा L 18 C माइली BF श्वेतं G मायदा From आमलकी to पि
1 20 torn off in G BF माउत्था C 1 hd माच्छो L 19. C om. तु C अदूर विप्र.
L 20. BF माभीसिय C माभीसियमित्यपि

किं माहंदवणं करेसु मरणभयमाहलिमणाण ।

माभाइं माउच्छो इअ मायदी उवदिसेइ ॥ ११२ ॥ [१२८]

मालूरो अ कविद्वम्मि माहिलो महिसिवाल्हम्मि ।

मंसुम्मि मासुरी माणिअमणुहूअम्मि माहुरं साके ॥ १३० ॥

मालूरो कपित्थः । विव्ववाची तु संस्कृतसमः । माहिलो महिपीपालः । मासुरी 5
श्मश्रु । माणिअं अनुभूतम् । माहुरं शाकम् ॥ यथा ।

जं सुअसि छुरयसमए माणिअमालूर माहुरयभोज्जो ।

ता माहिल तुज्झ मुहे किमुग्गया मासुरी एसा ॥ १३३ ॥ [१३०]

अम्बाए मादलिआ सिसिरसमीरम्मि माहिवाओ अ ।

माअलिआ माउच्छाइ मारिलग्गा य कुच्छिइआ ॥ १३१ ॥ 10

मादलिआ माता । माहिवाओ शिशिरवातः । माअलिआ मातृप्यसा । मारिल-
ग्गा कुत्सिता ॥ यथा ।

सुन्दर अमारिलग्गा तुज्झ कए मययाअग्गिजलिआ सा ।

मादलिआमाअलिआ खेअकरी जलइ माहिवाए वि ॥ १३४ ॥ [१३१]

मालाकुंकुममाहारयणा वरधुसिणवत्थेसु ।

15

मिरिआ कुडी घरागणे मिहिआ जेद्वम्मि मित्तिवओ ॥ १३२ ॥

मालाकुंकुमं प्रधानकुङ्कुमम् । माहारयणं वलम् । वस्त्रविशेष इत्यन्ये । मिरिआ
कुटी । मिहिआ मेघसमूहः । मित्तिवओ ज्येष्ठः ॥ यथा ।

L. 1 C माहलिमणाणा In G निमणाण is torn off. L. 2 In G मा is torn off.
G भाइं BF माउच्छो cdd इय ॥ माहिदि C (F') माही C उविसेइ In G from दिसेइ to अनुभूतम्
! G torn off L. 3. cdd य C कविद्वमि 2 hd ठमि (sic) BF महिसं E वाज्जम्मि.
L. 4. C मासुरी cdd माणियमं C गूहं E हूयम्मि. L. 5. C मासुरी L. 6. BF अश्रुः
C स्मश्रु cdd माणियं G साक L. 7. C सुअसि BF सुसुरयं G सए BF माणियपादूर
C साणियं Q माणेयं BF माहुरयअज्जो L. 8 C तुज्झ In G एसा is torn off.
L. 9 A अम्बाए B अम्बाए C (I') अम्बाए cdd जिआ E मिसरं CG वाउ ACEG य.
L. 10. ABCE माअजिया CG मायजिया A माउच्छाइ ॥ माअजिया ABEFG कुच्छिइया
C कुत्सिइया L. 11. cdd. जिआ (twice) BF मरिं ॥ वाउ L. 13. CG सुदरि C तुह
cdd. जजिया L. 14 cdd जिआ (twice) C जिआ सा माअजियामाअजिया cdd. खेयं.
L. 15 A थरं C वच्छं L. 16. ABCFG मिरिया E मिडिया A घराणं BF घराणं
C माणे AEG मिरिया BF मिहय C मरिया BF जिद्वमि AG वउ. L. 17. C प्रधान om
कुङ्कुमम्. cdd मिरिया L. 18. BCF मिहिया G मिहया BEG ज्येष्ठः.

मालाकुंकुममाहारयणेहिं भृसिष्ठा वि कुलसुहृदा ।

मिहिष्ठाचुभन्तमिरिष्ठाह लिषह भित्तिवयदंसणसलज्जा ॥ ११५ ॥ [१३२]

समकाले मीअं घरवलए मुअो मिगीइ मुंडा य ।

मुंडी रीरङ्गी चुम्बणम्मि मुही मुणी अगल्लिदुमे ॥ १३३ ॥

॥ मीअं समकालम् । मीसालिअं मिअमिति तु मिअशब्दभयम् । मुअो गृहमध्ये
तिर्यग्दाह । मुंडा गृणी । मुंडी नीरङ्गी । अलम्बुपायां तु मुण्डितमुण्डसादृश्या-
न्मुंडीशब्दो लाक्षणिकः । मुही चुम्बितम् । मुणी भगस्तिष्ठुमः ॥ यथा ।

मुडच्छीइ समुंडीइ मुलियणो पत्थिष्ठाइ फुल्लकए ।

मुहीलुडो मीअं मुम्भाणयणमिसओ जुवा चलइ ॥ ११६ ॥ [१३३]

10 मुहलं मुहे मुअंगी कीडी हिकाइ मुडिका ।

मुसहं मराआकुलया मुहिअं एमेअकरणाम्मि ॥ १३४ ॥

मुहलं मुखम् । मुअंगी कीटिका । मुडिका हिका । मुसहं मनस आकुलता ।
मुहिअं । मुहिष्ठा अन्येषाम् । एवमेवकरणम् ॥ यथा ।

विरहमुसहम्मि जाए डसइ मुअंगि ठ्व पडममुहलं तं ।

15 दाहिणपथणो मुहिअं जरमज्जे एस मुडिका ॥ ११७ ॥ [१३४]

मुकयमसवहूवीवाहे मुरिअं च तुडिअम्मि ।

मुरई असईइ मुलासिओ फुलिङ्गे मुआइणी डुम्बी ॥ १३५ ॥

L 1 BF मल्लां C मालांकुममाहारयं BF रयणहिं G पोहि BF भृसिष्ठा CG भृसिष्ठा.
L 2 BF मिहआयुअतं C मिहआयुअतं G मिहआयुअतं edd. मिरियाइ BF लिहइ CG
लिषइ BF लिज्जा L 3 C मीय BF मुअो मिगीय BF अ L 4. ॥ नीरंगि ACE
(F') G नीरंगी A चुम्बं G मुवं ABFG अगच्छिं G डमे. L 5. CG मीयं CG लिअं
BF om मिअमिति तु BF मुज्झो L 6 C तिर्यक् दाह B निरंगी G अल्लुं edd. सायां.
C च for तु G मुडतं BCF सादृश्यात् L 7. G अगस्तिष्ठुम. L 8 BF मुच्छीइ
C मुलियाण BCF पत्थिष्ठाइ G पत्थिष्ठाइ फुल्लकए. L 9 BF लुडो CG लुडो B मुम्भा-
णयणिं C (F') मुम्भाणयणिं G मिसइ C जुवा B चलओ C (F') चलई. L 10. A मुहलं
G मुयगी G हिकाए खं C मुडिका E मुडिका. L 11 BF आकुलया ACEG मुहियं AG
एमेयं. L 12. BF मुअंगी G मुयगी C मुडिका L 13. edd. मुहियं मुहिया B अन्येषामेव
करण. L 14 BFG मुयंगि L 15 CG मुहियं C मज्जे G मुडिका. L 16 BF
मुकयसं C मुकयमहू G मल्लं BCFG मुरियं BCEFG तुडिअम्मि L 17. ॥ मुरई
C असतीइ E असईय G मुलासिअ A सिअ B फुलिङ्गे मुआणी B डुम्बी E डुम्बी G डुम्बी.

मुक्यं यासौ वोढुं प्रकृता तद्वर्जितानामन्यासां निमन्त्रितानां यधूनां विवाहः ।
 मुरिअं तुटितम् । मुरई असती । अत्र । मुणइ जानाति । मुरइ हासेन स्फुटति ।
 एतौ धात्वादेशेषूक्ताविति नोक्तौ । मुलासिओ स्फुलिङ्गः । मुआइणी डुम्बी ॥ यथा ।

अमुरिअतेअमुलासिअ जयसिरिवीवाह मुक्या तुज्झ ।

मुरइ व्व भमइ किच्ची मुआइणी किं ण पल्लिदेसे वि ॥ ११८ ॥ [१३५] 5

मुग्घुरडो मुक्कुरडो रासीइ मुहत्थडी अ मुहवडणो ।

मुरुमुरिअं रणरणए भुमया मुहरोमराई अ ॥ १३६ ॥

मुग्घुरडो तथा मुक्कुरडो राशिः । मुहत्थडी मुखेन पतनम् । मुरुमुरिअं रण-
 रणकः । मुहरोमराई भूः ॥ यथा ।

सा सुमुहरोमराई तुह विरहे पाव दोसमुग्घुरड ।

10

गुणमुक्कुरडा घणमुरुमुरिएण मुहत्थडिं पत्ता ॥ ११९ ॥

अत्र मुहुमूरइ भनक्तीति धात्वादेशेषूक्त इति नोक्तः ॥ [१३६]

मूसामूसाआइं लहुअदुवारमि मूसरी भग्गे ।

पीणमि मूसलो तह मूअल्लो मूअलो मूके ॥ १३७ ॥

मूसा तथा मूसाअं लघुहारम् । मूसरी भग्नः । मूसलो उपचितः । मूअल्लो 15
 तथा मूअलो मूकः । अत्र मूरइ भनक्तीति धात्वादेशेषूक्त इति नोक्तः ॥ यथा ।

मूअल ण अल्लि मूसाअसंचरी जेण मूसरी मूसा ।

मूअल्लिअणितरा वि ह कह सा मूसलथणी अहिसरेउ ॥ १२० ॥ [१३७]

L 1 G वोढुं G om अन्यासा L 2 cdd मुरिय C मुरइ C स्फुटयति G स्फुटति.
 L 3 B om पत्तौ BF मुलासि G 'सिउ G डुवी L 4 B अमुरिय C (F') अमुरिय cdd
 'सिय C तुज्झा 2 hd तुज्झ L 5 B मुरइ B च G च्व C (F') om च्व भमइ BF किस
 C किन् G कि न ॥ 'द्वो L 6 E मुग्घुरडो BF मुक्कुरडा C मुकु E 'रडो BF मुहवरपी
 C मुहत्थडी E मुहडीइ BE om अ ACG (F) य E मुहवडणे, perhaps the better reading
 cfi पाडवण L 7 cdd 'रिय BEG भुमया cdd य L 8 BF मुक्कुरडो C मुक्कुरडो
 C मुहत्थडी BCF 'रिय G 'रिय L 9, BF 'रोमरा L 11 BF 'मुक्कुरडा C 'मुक्कुर-
 रणा ॥ 'मुक्कुरडो L 12 C मूसमूरइ ॥ भनक्ति इति L 13 G 'आइं B, C 2 hd
 E लहय 'E 'दुवार' L 14 A मूसलो E मूसलो L 15 BF मूसरी तथा च G मूसाय
 G 'लो पी उप' L 16 C मूरइ ॥ भनक्ति इति L 17 G 'सचरी L 18 G मूअल्लिय
 BCF 'ल्लिअणितरा C कल C 'पणी C 'रोमराइ

मेंठी मेण्ठी मेली अ संहई वणिस्हायए मेढो ।

हत्थिवए मेंठो मेअरमेअज्जा असहणधमोसु ॥ १३८ ॥

मेंठी मेण्ठी । मेण्ठीशब्दो अपि यदि देख्यस्तदा पर्यायभङ्गया निबद्धः ।

मेली संहतिः । मेढो वणिक्सहायः । मेंठो हस्तिपकः । मेअरो असहनः ।

5 मेअज्ज धान्यम् ॥ यथा ।

मेअज्जहट्टवारे मेंठेण कुञ्जराहिरुदेण ।

मेंठीए हणिआए मेअरमेढाण हुन्ति मेलीओ ॥ १२९ ॥ [१३८]

मेडंभो मिगतन्तू मेहच्छीरं च गौरम्मि ।

मोचं च अद्दज्झीइ मोग्गरो चेअ मउलम्मि ॥ १३९ ॥

10 मेडंभो मृगतन्तुः । अत्र मेहह मुञ्चतीति धात्वादशेषोक्त इति नोक्तः । मेह-
च्छीर जलम् । मोचं अर्धजङ्घी । मोग्गरो मुकुलम् ॥ यथा ।

मेडमखलिज्झन्ता मेहच्छीर पि कह पि अपिअन्ता ।

भयमोग्गारिअमुहा तुह रिउणो गयमोचया वणे जन्ति ॥ १२२ ॥ [१३९]

सवचम्मि मोरमोरत्तया कसिणकसिआइ मोक्कणिआ ।

15 मसओलूएसु मरो मड्डा वलकारआणासु ॥ १४० ॥

मोरो तथा मोरत्तओ अपचः । मोरत्तओ चण्डाल इत्यन्ये । यदाह ।

॥ मोरत्तओ अपचकचण्डालः केषुचिद्रूढः ॥ मोक्कणिआ असितं पद्मोदरम् ॥ यथा ।

L 1 E मेण्ठी मेण्ठी G मेण्ठी BF मेठी B मेति ABCFG य E om अ E मारो G मेंने
L 2 E हत्थिमम् A मेंठी C मेढो E मेण्ठी G मेण्ठी G मेज्जा C मेअज्जा G धणेसु
L 3 G मेण्ठी मेण्ठी BF मेढीशब्दो C मेढी BF om यदि BF देख्य L 4 C मेढो G मेण्ठी
L 5 BF मेअज्ज C मअहा L 6 BF मेअज्ज C 1 hd मेअहा 2 hd इअ
BFG वारे C चार C मेढेण G मेढेण B रुदेण L 7 C मेढीए G मेण्ठी BCF हणिआए
G हणिआ BCF मेअर BFG मन्तीउ L 8 ABCFG मेडंभो B गौर पि C नी
L 9 A C 2 hd मोच C 1 hd अह F अह C जपाह BCEF चेव A वेव L 10 add
मेडंभो C धुक्तमिति नोक्त L 11 B मेहच्छीर BF मोच G मोच F अर्धजङ्घी C मोयरो
BF मुकुल L 12 add मेडंभो C लिइ In G लिइ ३ ३ torn off BCF अपियता
L 13 add रिये C तुजह In G रिउणो ३ ३ torn off L 14 C om मोर ABE कसियाइ
C (F?) कसियाइ G कसियाइ C 1 hd मोणिया ABEFG C 2 hd णिया In G from
आ to आणासु 1 15 torn off E adds here अयाऽनेकार्था L 15 A उल्लएसु A मडा
E मड्डो C वल E वलकार L 16 In G मोरत्तओ अ १ मो ३ ३ torn off C मोरत्तओ
अ १ L 17 BCF मोरत्त In G अ १ is torn off ३ विद्रूप add, मोक्कणिआ In G from
असित to याइ 1 2 of next page torn off

रे कम्ममोर वम्मह शसो मोरत्तओ विरहिणीण ।

सायोवयारणिहयाइ मोक्खणीए वि ताउ जं डहसि ॥ १२३ ॥

अत्र । मोरउल्ला मुधा । इत्यव्ययेषु । मोट्टाअइ रमते । इति धात्वादेशेषूक्ता-
विति नेक्तौ ।

॥ अथानेकार्याः ॥

5

मरो मशक उलूकथ । मडा बलात्कार आशा च ॥ [१४०]

कण्ठे मुअम्मि अ मडो लज्जादुक्खेसु मंतक्खं ।

सिद्धलमन्थारोसुं मंदीरं मम्मणो मयारोसा ॥ १४१ ॥

मडो कण्ठो मृतश्च । मंतक्ख लज्जा दुःखं च । मंदीरं शृङ्खलं मन्थानश्च ।
मम्मणो मदनो रोपश्च । अव्यक्तवचनार्थस्तु मन्मनशब्दभवः ॥ [१४१]

10

तुमुलमलिणोसु मइलो सारसिदूर्इसहीसु अ मराली ।

मक्कोड्डुणी उणापिपीलिआजन्तगुम्फरासीसु ॥ १४२ ॥

मइलो कलकलो गततेजाश्च । मराली सारसी द्वीपे सखी चेति व्यर्था । म-
क्कोडा ऊर्णापिपीलिका । मक्कोडो यन्त्रगुम्फनार्थं राशिश्च । यदाह । ॥ मक्कोडो
अपि हि राशिर्वन्त्रमथनाय य. क्रियते ॥ इति ॥ [१४२]

15

मम्मका णायवा उक्कण्ठाए अ गवे अ ।

वुड्ढे शिवहे पिहुले मुहले जलहिम्मि अ महल्लो ॥ १४३ ॥

मम्मका उत्कण्ठा गर्वश्च । महल्लो वृद्धो निवहः पृथुलो मुखरो जलपिधेति
पदार्थः ॥

L 1 BF यंतह C वट्ठम्म BF मारत्तउ C विरहिणीण L 2 B^१याहयाइ G यावि
BCI^१ मोक्खणीए BI ताओ G *om* नाउ BI इहसि (वहलि G *ward* then torn off to याचक्रम्नु
p 234, l 17 L 3 BF मोरयात्ता C मुधेत्यव्य^१ BI इति अव्य^१ L 6 C मरा
L 7 BF मुयनि C मुअम्मि ABF य BI लज्जा L 8 B सिपन्न^१ I सिपन्न^१ BI^१ रम्मणा
C मंमण L मम्मण C संस्तो L 9 BF लप्पा दुक्ख च C वु क्तं L 10 C मयणा
L 11 BF^१ भनिणायु C सारसी L 12 A^१ रुणी BF पिपीलिज्जत^१ L 13 BI कज्जमन्ना
C कज्जकत्तकत्तो C व्यर्था L 14 B राशिश्च B राशियन्^१ L 15 BCI^१ क्रियन्
L 16 C णायवा ACE य B यचे *add* य L 17 C वुड्ढ^१ मुड्ढ^१ AE मुह^१ C *om* शज
add य

सिरिवयखगवन्दीसुं महुओ कडओवरोसु मलओ अ ।

लहुअक्खित्ते कुण्डे मलिअं मज्झिअमुदिकिखए पीए ॥१४४॥

महुओ श्रीवदाख्यः पत्नी मागधथेति व्यर्थः । श्रीरिति वदति । वास्यते । स
श्रीयद् । मलओ गिर्येकदेश उपवन च । मलिअ लघुत्वेन कुण्ड चेति व्यर्थम् ।
॥ मज्झिअ अयलोकित पीतं च ॥ [१४४]

मल्लयमपूवभेए सरावकोसुम्भचसएसु ।

मंगुलमणिइपावेसु मंथरं बहुकुसुम्भकुडिलेसु ॥१४५॥

मल्लय अपूपभेदः शराव कुष्ठम्भरक्त चपकथेति चतुरर्थम् । मंगुल अनिट
पाप च । मंगुलो चौर इत्यन्वे । मंथर बहु कुष्ठम्भ कुटिलं चेति त्र्यर्थम् । मन्द-
10 वाची तु संस्कृतसमः ॥ [१४५]

ऊढाकुविए कलुसे असुइम्मि अ होइ महुहिअं ।

महुवइअं हयतिकखे मालो आराममञ्जुमञ्जेसु ॥१४६॥

महुहिअ परिशीतायाः कोप कलुपमशुचि चेति त्र्यर्थम् । महुवइअ हत
तीक्ष्ण चेति व्यर्थम् । मालो आरामो मञ्जुर्मञ्जुथेति त्र्यर्थः ॥

15 मारांसी माइअचन्दवहूसुं माउआ सहिउमासु ।

मुक्कलमुचिए सदरे अ मम्मुरो करिसकरिसअग्गीसु ॥१४७॥

मारांसी मायावी चन्द्रवधूथेति व्यर्थः । मनस्विवाचकस्तु मनस्विशब्दभय एव ।

L 1 E°पग° BCEF°वदीसु BF महुओ E कडउव° C1 hd मलउ Eय L 2 B लहुअ
खित्ते C (F?) लहुखित्ते cdd मलिय BF मधियमुदिकिख (मधियमुदिकिख AE मज्झियसु
E°मुडकिख L 3 (रसिति BF वास्यते C वासते L 4 C श्रीवद् B मलिय
L 5 B मज्झिय C (F?) मलिय L 6 E°पूवभे य BF सराव° ABF, C 1 hd °वसएसु
L 7 C मपरं BCF बहु E°कुडलसु BF °कुडिले L 8 B चपकथेति L 9 C चौर
C मपर F मपर B बहु L 11 A ऊणे° BEF ऊणे° BF असयाय cdd य A महु° or महु°
B महु° C महु° F महु° F महु° C1 hd °हि ABET (2 hd °हिय L 12 CE (A?) महु°
cdd °वइय C °निकला C °महु° L 13 B महु° C महु° BCF °हिय BF कलुख अशुचि
C °प अशुचि B महु° BCF °वइय L 14 B महु° न° L 15 BF मारांसी BCEF
माइय° A माइउद° B °वहूसु E°वहूसु E माउया L 16 A माक्कल° BF °मुचि C रुदरे
AC य BF व E इ BF लुप्पस कविसकरिस AC om करिस L 17 C मनस्वी cdd
om मनस्वि C शब्दशब्दभय

माउआ सखी दुर्गा च । मातृवाचकस्तु मातृकाशब्दभवः । मुक्कलं उचितं स्वैरं
च । मुम्मुरो करीपं करीपाग्रिथेति द्वयर्थः ॥

सालीमाउलधूआपिउच्छपुत्तेसु मेहुणयसदो ।

मोओ अ अहिगयत्ये गिरिमि तह चिन्भडाईण ॥ १४८ ॥

मेहुणिआ पत्न्या भगिनी मातुलात्मजा च । मेहुणओ पितृप्यसृसुत इति लिङ्ग- 5
परिणामेन व्याख्येयम् । मोओ अधिगतधिर्भिटादीनां बीजकोशधेति द्वयर्थः ॥

॥ इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायां देशीनाममालायां पष्ठो वर्गः ॥

L 1 CG माउया BF मुक्कलं From उचित to करीपा° 1 2 torn off in G C स्वैरं
L 3 B मुद्गरो L 3 In A लधूआ is illegible BEFG °धूया° BF °पिब्वमुत्तेसु.
L 4 ACG नोट A om अ CEG य BCEF °गयच्छे ॥ गिरिमि BF चिप्पजइण E विन्भ°.
L 5 add महुणिया C मेहुण G °णउ BF °व्वसासुत C °व्वसु° L 6 G मोउ BF °धि-
भिटा° G बीज° ॥ L 7 BCFG °ताया स्वोपजदेशीशुब्दसमहृत्तौ (G om स्वोपज्ञ) E only
॥ इति षटो (sic) वर्गः. B adds ययाय ७०४ G सख्या ७०४

वर्गसंज्ञा चेह न व्याकरणप्रसिद्धा किं तु ज्योतिःशास्त्रप्रसिद्धयेहादृता । ते च
अकचटतपयशा इति तत्र प्रथमः स्वरवर्गस्ततः कवर्गादयः पञ्च । सप्तमो वर्गो
यकारादिः । यकारस्य प्राकृतेऽसंभवात्ततो रेफादयः प्रस्तूयन्ते ॥ तत्र रादिः ।

रंगं तउए रत्ती आणा रण्फो अ वम्मीए ।

॥ रंभो दोलाफलए कडूए रल्लरालराअलया ॥ १ ॥

रंगं वृषु । रत्ती आज्ञा । रण्फो वल्मीकः । रंभो अन्दोलनफलकम् । अभि-
मानविह्वस्तु । अन्दोलनफलकयसिन्दुरं रंभो । इत्याह । रल्ला तथा राला तथा
राअला मियद्भवः ॥ यथा ।

मेल्लिअ राअलदलणं भञ्जिअ रत्तिं च रल्लभोज्ज तुमं ।

१० रण्फमुह रंभचटिअं रालकरो रंगकुण्डलं शिअसि ॥ १ ॥ [१]

रद्धी वरे रसाला य मज्जिआ गहाविअम्मि रत्तीओ ।

भमरे रसाउरोलंवा य रसहं च चुल्लिमूलम्मि ॥ २ ॥

रद्धी प्रधानम् । रसाला मार्जिता । रत्तीओ नापितः । रसाऊ तथा रोलंबो
भ्रमरः । रसाअशब्दो ज्यमित्यन्ये । यत्तोपालः ॥ अलिरपि रसाओ स्यात् ॥
१५ इति । रोलंबशब्दं संस्कृते अपि केचिद्वतानुगतिकतया प्रयुज्यते । रसहं चुल्लीमू-
लम् ॥ यथा ।

रोलंबो व्य महपिओ रसाउवसाइ तीह पिअ अहरं ।

रद्विरसालं पुच्छसि रत्तीअ रसहंवावडं किमि ॥ २ ॥ [२]

L 1 G वर्गसंज्ञा B ज्योतिः C 1 hd ज्योतिःशा G ० ति ज्योतिःशास्त्रप्र L ० सिद्धा इहा
BG (F) ० सिद्धा इहा G ० हना L 2 BG प्रथमस्वर L 3 B यकारादि BCF असभ
B om तर्ग E अथ pro सत्र L 4 E तच्छोए A रण्फो edd य L 5 (रल्ला
C 1 hd om राल, 2 hd राला G ० रायन्नया L 6. B चएः G आन्दोलन
L 7 BCF अन्दोलन (C यसा) G ० फलअ II राल L 8 CG रायन्ना
L 9 BCF मेल्लिय (G रायन्) edd भञ्जिय L 10 C रण्फमुह BCF रचवडिय G ० चडिय
edd शिअसि L 11 C रद्धी BFG मज्जिया C 1 hd मज्जिया 2 hd ० द्विअ edd गहावि-
अम्मि AG रत्तीडे L 12 C रसाओरालन्वा AG ० लवा E ० रोलम्बा BF रासव्य या चुल्लि
L 13. C रद्धी C रासाला मार्जित । रत्तीओ BF रत्तिओ G रत्तीड B रोलम्बा C ० लम्बा
G ० लंबो L 14 G रसाय G रसाउ. L 15 B रोलन C रोलम्ब G रोलच
BCF केचित् गवा G रसदी B चुल्ली. L 17 C लम्बा G ० लवु C च C पिड G महपिड
BI ० वसाइ C रसाओ G ० यसाउ om सी CG पिय G य इर L 18 C रद्धि BF रत्तीय सद्
□ रत्तीय रत्तीअ रसहाव.

रत्तयरग्गयरंजणारवया बन्धूअघट्टघडमन्या ।

रंहुअरयवलिरइगेळा रज्जुसिसुत्तणाहिलासेसु ॥ ३ ॥

रत्तयं बन्धूकम् । रग्गय कौसुम्भवत्तम् । रंजणो घटः । रंजणं कुण्डमिति केचित् । रवयो मन्यानः । रंहुअ रज्जुः । अत्र । रंभइ गच्छति । रंपइ रंफइ तद्वर्णोति । एते धात्यादेशेषूक्ता इति नोक्ताः । रयवली शिशुत्वम् । रइगेळं अभिज्ञापितम् । रइगेळी रवितृप्णेति केचित् ॥ यथा ।

रजणथणिमरयवलि रग्गयत्तत्थं वहुं रवयहत्थं ।

रत्तयउट्ठि रइगेळन्तो वज्झिहिसि रहुएण हरे ॥ ३ ॥ [३]

रच्छामयरत्तक्खररप्फडिआ साणसीहुगोहासु ।

रयणिद्वयं च कुमुए राओ चडए रणे राडी ॥ ४ ॥ 10

रच्छामओ आ । रत्तक्खर सीधु । रप्फडिआ गोधा । अत्र रखोलइ दोलय-
तीति धात्यादेशेषूक्तमिति नोक्तम् । रयणिद्वयं कुमुदम् । राओ चटकः । राडी
संघामः ॥ यथा ।

रच्छामयरप्फडिआरयणिद्वयमोअणे एणे के वि ।

राय ध्व कामअन्धा विअन्ति रत्तक्खरं रइअ राडि ॥ ४ ॥ [४] 15

राविअमस्ताइअए रायगई तह बलोआए ।

रिंडी कन्थप्पाया रिणं पट्टे पवेसए रिगो ॥ ५ ॥

L 1 C रत्तयं E रंजणं C रंजयया AE बंधूयं B बंधूअं G बंधूअं BF पदपदं E वन्धूयं
C मज्झा L 2 A रंहुअ BCF रंहुअं BLF रंहुअं C रंहुअं C गेळी G गेळी
C रज्जु A सिसुं BF हिलासे L 3 BF रत्तय B रंहुअ C बन्धूय G रं G रग्गय
BF कौसुम G कुसुम L 4 G रवय CF रवय BF रवय BFG रंभइ गं G रंपइ रंभइ
L 5 C रंजवली cdd रइगेळं L 6 BF अभिज्ञापितं C अभिज्ञापितं C गिळी
L 7 BF रंहुअरयवलि C रंहुअरयवलि B रंहुअरयवलि BF रंहुअरयवलि C रंहुअरयवलि
L 8 G रंहुअ रयणिद्वयं C रंहुअरयवलि BF रंहुअरयवलि C रंहुअरयवलि G रंहुअरयवलि BF रंहुअरयवलि
C रंहुअरयवलि L 9 C रंहुअरयवलि B रंहुअरयवलि C रंहुअरयवलि cdd रंहुअरयवलि A रंहुअरयवलि C रंहुअरयवलि
L 10 A रंहुअरयवलि C रंहुअरयवलि BF रंहुअरयवलि L 11 G रंहुअरयवलि
B रंहुअरयवलि cdd रंहुअरयवलि BF रंहुअरयवलि L 12 B रंहुअरयवलि C (F) रंहुअरयवलि G रंहुअरयवलि L 14 BF रंहुअरयवलि
रंहुअरयवलि cdd रंहुअरयवलि BF रंहुअरयवलि C रंहुअरयवलि G रंहुअरयवलि B रंहुअरयवलि L 15 B रंहुअरयवलि F रंहुअरयवलि
C रंहुअरयवलि BF रंहुअरयवलि G रंहुअरयवलि BFG रंहुअरयवलि C रंहुअरयवलि L 16 cdd रंहुअरयवलि BEI G
रंहुअरयवलि C रंहुअरयवलि E रंहुअरयवलि cdd रंहुअरयवलि L 17. BF रंहुअरयवलि G रंहुअरयवलि C पट्टे
2. hd पट्टे G रंहुअरयवलि

राविभ्रं आस्वादितम् । राविभ्रं रञ्जितमिति तु रञ्जे राव इति धात्वादेशे सिद्धम् ।
रायगई जलौकाः । रिंढी कन्याप्राया । रिप्पं पृष्ठम् । रिग्गो प्रवेशः ॥ यथा ।

रायगइराविभ्रस्सं पि तं जरो मन्द जं या मिलेइ ।

रिंढीढंकिअरिप्पो ता कुण रिग्गं णिवायहरे ॥ ५ ॥ [५]

५ रिक्खो रिच्छो वुड्डे रिक्कं थोवम्मि वायसे रिड्डो ।

रिद्धं पिके रिद्धी संघाए रिंगिअं भमणे ॥ ६ ॥

रिक्खो तथा रिच्छो वृद्धः । वृत्तवाचकौ तु रिक्खरिच्छशब्दावृत्तशब्दभवौ ।
रिक्खो वयःपरिणाम इति केचित् । रिक्कं स्तोकम् । रिड्डो काकः । रिद्धं पक्कम् ।
रिद्धी समूहः । रिद्धी खड्ग इति रिट्तिशब्दभवः । रिंगिअं भ्रमणम् ॥ यथा ।

१० रिक्खो पि खल्लो अरिच्छो वि रिद्धो रिद्धलिम्बरिद्धी अ ।

रिक्कं पि हु किं मइरा रिगन्तेहि इमे दिव्वा ॥ ६ ॥ [६]

रिरिअं लीणे सडिअम्मि रिक्किअं रोविरम्मि रिमिणो, अ ।

रिंछोली पंतोए अ रिच्छभल्लो अ रिच्छम्मि ॥ ७ ॥

रिरिअं लीनम् । रिक्किअं शटितम् । रिमिणो रोदनशीलः । रिंछोली पङ्क्तिः ।

१. अत्र रिअइ प्रविशतीति धात्वादेशेपूक्तमिति नोक्तम् । रिच्छभल्लो वृत्तः ॥ यथा ।

रिमिणत्तरिक्किअद्धीउ रुक्खरिंछोलिमज्जरिणिआओ ।

मुच्छन्ति रिच्छभल्लयभीआ तुह कुमरवाल रिउवहुआ ॥ ७ ॥ [७]

L 1 cdd राविय (twice) B रावमिति L 2 G देशसिद्धं B गइ BF जलूका cdd.
पृष्ठ I B रायगइ cdd रावियस्सं B च C त L 4 G रिंढी cdd ढकियं
G रिप्पा G रिक्ख L 5 C 1 hd. वुड्डे 2 hd वुड् B वुडे B थोवम्मि E रिद्धे.
L 6 ABCF रिद्ध BF पिके E पेक्के ABCF रिद्धी ACE रिंगिय BFG रिपिय L 7 B अच्छो
BF तु रिच्छरिक्खशब्दभवौ G तु वृत्त L 8 BF रिद्ध BCF रिद्धी समूह G रिद्धी खड्ग
BF रिद्धिराव्यं G अरिद्धिराव्यं L 9 cdd रिंगिय BF चमणं L 10 BCF रि C कवली
cdd रिच्छा C रिक्खा G उ B रिद्ध C (F) रिद्ध B निम्म C निम्मि F निम्म G निम्म
BF रिद्धी C रिनिम्मरिद्धी cdd य L 11 BF रिगितेहि C दिव्वा L 12 cdd रिपिय
cdd सडिअम्म रिक्किय ABCFG रोदरम्मि BF रिमिणो cdd. य. L 13. E रिंछोली cdd.
य (twice) L 14 cdd रिक्ख cdd. रिक्किय C सटित. L 15 cdd. रिक्ख BG पूक्त
इति नोक्तः BF वृच्छ. L 16. C रिमिणत्ति cdd. रिक्किय B अओ BF रिक्किया
G दाव L 17. G अच्छदि BFG नीया B वहुआ G वहुआ

रित्छूडिअं च साडिअमवगणाणा रीढमक्खिए संढो ।

सहलाम्मि संढिअं रुंचणी घरट्ठी रुअरुइ उक्कण्ठा ॥ ८ ॥

रित्छूडिअं शातितम् । रीढ अवगणनम् । अत्र रीरइ राजतीति धात्वादेशेपूक्त-
मिति नोक्तम् । रढो आक्षिप्तः । कितव इत्यर्थः । रुडिअ सफलम् । रुचणी घरट्ठी ।
अत्र रुजइ रौतीति धात्वादेशेपूक्तमिति नोक्तम् । रुअरुइआ उत्कण्ठा ॥ यथा । 5

रुअरुइआए रढो गधो इमाए घराउ शीहरइ ।

ओ कयरीढ रुचणिहत्ययरित्छूडिओ अरुडिअओ ॥ ८ ॥ [८]

रुअं तूले ऽ क्कटुमे रुवी रुववइआइ रुवमिणी ।

रेणी पङ्के छिसाम्मि रेसिअं रेवयं पणामम्मि ॥ ९ ॥

रुअ तूलम् । रुवी अर्कद्रुम । रुवमिणी रूपवती । रेणी पङ्क । रेसिअ 10
द्विजम् । रेवय प्रणामः ॥ यथा ।

गयरेणी रेसिअरुविरुअगुणभूसयो मुहा वहसि ।

सव्वज्जरेवय कुण रुवमिणिमिम जइ महेसि ॥ ९ ॥ [९]

माईसु रेवईओ रेवलिआ वालुआवट्टे ।

रेवज्जिअं उवालढ्ढे रेहिअअं च छिसपुण्णम्मि ॥ १० ॥ 15

रेवईओ मातर । अत्र रेहइ राजतीति धात्वादेशेपूक्तमिति नोक्तम् । रेवलिआ
वालुकावर्त । रेवज्जिअ उपालम्भम् । रेहिअ द्विजपुच्छम् ॥ यथा ।

L 1 AE रिच्छूडिय B रिच्छूडिय C रिच्छूडिय F रिच्छूडिय G रिच्छूडि and अ 'च' torn off
ed/ साडियम् C 1 hd री- ACG (F?) रुने B रुअ L 2 ABFG रुच्यं C 1 hd रुचि
2 hd रुचिय B रुडिय ACG रुअरुइ A उक्कण C 1 hd उरकण In G उ' torn off
L 3 BF रिच्छूडिय C 'डिय G रिच्छूडिय B' शाति G रीढ In G राज is torn off In G from
शोपू' to क' torn off L 4 BCF रुअ B रुचिय C (F?) रुचिय G रुडिय In G री घर is
torn off C रुजइ In G from जइ to रुजणि' 1 7 torn off L 5 cld 'रुइया
I G C 'रुइया' C रुने BCF गउ L 7 C उ C सचणि' G 'हत्यअ' B 'रि' In G from
रुडिओ to रुइ p 241 I G torn off B डियड C 'नियओ F' निअड L 8 BCF रुअ
C रुजे ABCF कपुम E कडुमे B रुवी BEF रुव' A 'थइ' ACF 'इयाइ BF 'रिणी
L 9 ABCF रेसिय' L 10 BCF रुअ C am नजम B रुवी B रुवमि' रुव' BCF रसिय
L 11 C छिस B प्राणाम L 12 BCF रेसिय' BF रुवरुअ' C 'रुवरुअ'
L 13 C 'मिम जइ L 14 A 'ईउ F रवे' cld 'निया F वालुया' AC वालुया' B वदे
I 15 ACI रेवज्जिय C (F?) रेवजिय B रेवज्जिय C 'जइ BF रिहिअ C रेहियय BF व L व
BF द्विजपुच्छं 1 छिअ' L 16 B रुवइया B रुइ BF रुवजिय B 'निया
L 17 BF 'जिय C 'सिय BCF रहिय B रुअ

रेहिअएण वि ण चलइ रेवलिआणिवडिओ जइ बइल्लो ।

ता रेवईअ रेवज्जिणहि भो बम्भण भणोसु ॥ १० ॥ [१०]

रेअविअं खरागरिए तन्दुलपिट्टमि रोडं च ।

रोडं घरमाणो रोरगेघसा रोंकणो अ रङ्गमि ॥ ११ ॥

5 रेअविअं क्षणीकृतम् । मुक्ताये तु मुचिधात्वादेशे सिद्धम् । रोडं तन्दुलपिटम् ।

रोडं गृहप्रमाणम् । रोरं रोवसो रोंकणो त्रयोऽप्येते रङ्गार्थाः ॥ यथा ।

रेअविअसंपया तइ रिउणो रोरा अरोवसघरेसु ।

रोंकणामिलिआ कम्मन्ति रोडमुत्ताइ गहिअ रोडकए ॥ ११ ॥ [११]

रोडणो अ रोहिओ रोमराइरोमूसला जहणे ।

10 रेअणिआ डाइणिआ रोमलयासयमुदरयमि ॥ १२ ॥

रोज्जो रोहिओ इत्यन्योन्यपर्यायावृश्ययान्कौ । अत्र रोंचइ पिनटीति धात्वा-
देशेपूक्तमिति नोक्तम् । रोमराइ तथा रोमूसलं जघनम् । रोअणिआ डाकिनी ।

अत्र रोसाणइ मार्टीति धात्वादेशेपूक्तमिति नोक्तम् । रोमलयासय उदरम् ॥ यथा ।

पिडुरोमराइ तणुरोमलयासइए कया वि इत्य तुमं ।

15 रोज्जि व्व विअडरोमूसलरोअणिवाडयमि मा वब ॥ १२ ॥ [१२]

॥ अथानेकार्थाः ॥

हंसे वग्घे रत्तच्छो रइजोअजहणेसु रइलकवं ।

ढइअणिरन्तरसोहिअसणाहणिलिएमु राहो वि ॥ १३ ॥

L 1 BCF रेहियाण C om एण B वज्जइ BCF 'जिया' BF जइ ल्लो L 2 BF रेवइआ
रेवज्जणइ C 'डिणहि' र व भणोसु BI वम्भण L 3 BF रेवविअ C 'विय B 'पिडु' C 'पिडु'
C 'पिडुमि E 'वन्मि BF om रों C रोड BF व L 4 A 'रापसरेकणा C 'रोरुणे ACE य
L 5 BF रेविविय C 'रिय BF मुचिधात्वादेशेसिद्धं B 'जपिट L 6 BF रार BCF राकणा
BI 'अपि ररा' C 'अपि मने. L 7 BF 'रिय' B तइ C रोरो L 8 BF राण' BCF
'मिजिया C 'मुत्ताइ BCF गरिय. L 9 A रोज्जो C रोजा ABCF य A रोहिउ In C रोहिओ
twice A 'राइ' L 10 A रोअणिआ C रोअणिआ edd डाइणिआ BF रोमलिया'.
J. 11. C रोंसा C 'पर्यायद्वय' BF रोवइ BF पिनाटि इति L 12 'पून्क इति नोक्त C 'देजे
सिद्ध इति नोक्त C रोव' BCF 'णिया. L 13 B मार्टि इति 'पून्क इतीह नोक्तः.
L 15 C राडि C 1 hā य BCF 'रियड' BF 'रोहणिवाडयमि C 'वाडयमि ॥ ध्वण
L 16 om A L 17 A वग्घो E वग्घ स AE रत्तग्घो C 'रय' 2 hā रय' edd 'जोय'
A रई' L 18 edd 'इहयान्तरसोहिअ' C 'पाडणु E राहो

रत्तच्छ्रो हंसो व्याघ्रश्च । महिषे तु संस्कृतभवः । रङ्गलखं रतिसंयोगो जघनं
चेति व्यर्थम् । राहो दयितो निरन्तरः शोभितः सनायः पलितश्चेति पञ्चार्थः ॥

रायंबू वेडिससरहा रिक्खणमहिगमम्मि कहणे अ ।

विउलमुहलेसु रूंदो रेंकिअमक्खित्तलीणलज्जासु ॥ १४ ॥

रायंबू वेतसद्रुमः शरभश्च । रिक्खणं । इत एति रेक्खणं इत्यपि । उपलम्भः ५
कथनं च । रूंदो विपुलो मुखरश्च । अत्र रुटइ भ्रमति रौति चेति धात्वादेशेषुक्त-
मिति नोक्तम् । रेंकिअं आक्षिप्तं लीनं ग्रीडितं चेति व्यर्थम् ॥ [१४]

अच्छिणिकोचकरोडीसु रेसणी कलिरवेसु रोलो अ ।

रोडी इच्छासिविआसु कूणिअच्छे मले रोदं ॥ १५ ॥

रेसणी अक्षिणिकोचः करोटिकाख्यं कांस्यभाजनं च । रोलो कलहो रवश्च । 10
रोडी इच्छा त्रिणशिविका च । रोदं कूणिताक्षं मलश्च ॥ [१५]

रोहो पमाणणमणेसु रोकणी सिङ्गिकूरकम्मेसु ।

रावदंपईण अस्सुसणामगहणोसवम्मि लयं ॥ १६ ॥

रोहो प्रमाणं नमनं च । प्रतिरोधवाची तु रोधशब्दभयः । रोहो मार्गण इत्यन्ये ।
रोकणी । के रोकणिओ । शृङ्गी नृशंसश्चेति व्यर्थः ॥ 15

॥ अथ लादिः ॥

लयं नवदंपत्योः परस्परं नामग्रहणोत्सवः ॥ यथा ।

तुह कुमरवाल सेसं इन्तं दडूण शिसि पलायन्ता ।

असोस्सणामगहणा रिउदंपइणो लयस्स मुमरन्ति ॥ १३ ॥ [१६]

L 11 A रायडू BF रायडू C रायडू E रायडू A वेडिसरहा E 'सहा' *add* य L 4 C विपुलं
E 'मुहलेसु' AB EF रिक्खियम् C रिक्खियम् L 'महलेन' L 5 BF रायडू C रायडू BF इति
for इत एति BCF रेक्खणमित्यादि L 6 BF विपुलो B मुक्खरश्च B 'पुनः' इति
नोक्त. L 7 In G from 'देरो' to 'रिक्ख' torn off BCF रिक्खिय In G from 'नितं' to 'न्यर्थम्' *incl*
torn off BF नीली pro लीन L 8 C निकोच B 'कोच' B 'कराडि' C रेसणी C रोना
add य. L 9 C इच्छासिवियासु AB EFG 'सिवियासु' *add* कूणिअच्छे A रडू C राई
L 10 C सणी (sic) G रेसनी BG काम्यं C (Γ') कारय' B *om* च after 'नामा'
L 11 G 'शिविका' C रोह BF कूणिआख्य L 12 B रोह 'सिङ्ग' twice
L 13 B 'अणुल' C 'अणुलान' G 'अणुल' C 'सपमि' A, C 2 *hd* 'सपमि' L 14 G 'नव'
L 15 BFG *om* रोकणी BCF रोकणी G रोकणिउ L 16 *om* A L 17 B 'एण-
स्वव' C 1 *hd* 'एणाय' L 18 C 'तुमर' C सण G सेन C इति दण F दण
L 19 G 'अणुल' BF 'सुसण'

लपिक्खो चौरः । लंवाली पुप्पभेदः । लकुडं लकुटः । अत्र । लट्ठस्मरति ।
लहसइ संसते । इति धात्वादेशेपूक्षाविति नोक्तौ । लइअल्लो तथा लाहल्लो वृषभः ॥
यथा ।

लपिक्खहरिअल्लाइल्लधणे लइअल्ल कीस मूढो सि ।

लंवालीहिं जक्खं पूइअ अणुसरसु लकुडयहत्यो ॥ १६ ॥ [१६]

5

पउमकरा जत्थ वहु लिहिज्जए सो लयापुरिसो ।

लहुअवडो राग्गोहे लडहक्खमिअं विहडिअम्मि ॥ २० ॥

लयापुरिसो यत्र पउमकरा वधूर्लिख्यते । लहुअवडो न्यमोधः । लडहक्खमिअं
विघटितम् ॥ यथा ।

सा धित्ती लहुअवड क्वमसु तुमं तुह शमो लयापुरिस ।

10

लडहक्खमिअप्पेम्मे पिअम्मि कह णाम जीविस्स ॥ १७ ॥ [२०]

लामा य डाइणी लावंजमुसीरम्मि लाहणं भोज्जे ।

लालसलासयविहया मिउमोरेसुं वहोलए लिक्खा ॥ २१ ॥

लामा डाकिनी । लावंज उशीरम् । लाहणं भोज्यभेदः । लालसं मूढु ।
लालस इच्छेत्यन्ये । लासयविहयो मयूरः । लिक्खा तनुस्रोतः । लिक्ख इत्यन्ये ॥ 15
यथा ।

लामाउ लिक्खकण्ठे घणलावंजे कुणन्ति लाहणयं ।

लासिअलासयविहया अलालससरा विडालिस्खाओ ॥ २५ ॥ [२१]

L 1 G चौरः BFG लवाली B पुष्कं G लहुइ BF लहुइ CG लकुड C लहस
1. 2 G पूक्षा इति BFG लहल्लो तथा L 4 add 'हरियं' BF 'धाम' G लहयल
L 5 BFG लवा BFG पूइय C पुरिय C लहुइहच्छो L 6 BF 'करो' E बह
L 7 EG लहुयं BF लिग्गोहो C 'क्वमिय' ABLFG 'मिय' E 'विह' add 'इयम्मि'
L 8 BFG वधूर्लि' C न्यमोध add 'मियं' L 10 G लहुअवड BF वसु G वमसु
BFG नमो L 11 BF 'क्वमिप्पेम्मे' C 'समियप्पोम्म' G 'क्वमिय' add 'मियम्मि' BCF 'जीइमरा'
L 12 G मा for लामा E लागाइ डा' C 'सुरीर' L 13 C 'लालस' 2 bd 'लालस'
A 'विहिया' BCF 'मिअंमो' E 'वणेज्जा' लोक्का corr from लहणे BF 'लिक्खो' L 14 G लावं-
जमुसीर B उशीर BF भाज्ज' C 'वेइ' G वुडु L 15 add 'लालसमिच्छं' G 'विहड' C 'तन्ट'
ओत 2 bd 'स्रोतः' BF 'ओत' BFG 'लिक्खमियं' C 'लिक्खमियं' L 17 G 'लोहणयं'
L 18 add 'सावियं' C 'अलालससरा' CG 'वि' BF 'ह' BFG 'वाउ'

बालमि लिंकलीवा लिक्ती खग्गाइदोसमि ।

तण्डुइकयमि लिसयं लिट्टिअलोलंठिआ य चाटुमि ॥२२॥

लिको तथा लीयो बालः । लिक्ती खड्गादीनां दोषः । लिसयं तनूकृतम् ।
लिट्टिअं तथा लोलंठिअं चाटु ॥ यथा ।

5 लोलट्टिएहि रचसि ण मुणइ सा लिट्टिअं लिसयपेम्म ।

लिका लीय मयच्छी सलित्तिट्टुरिअ व्य किं चत्ता ॥ २६ ॥

अत्र । लिक्कइ लिक्कइ निलीयते । लिसइ स्वपिति । एते धात्वादेशोपूक्ता
इति नोक्ताः ॥ [२२]

लीलो जस्से लुंखो शिअमे सुत्तामि लुंको अ ।

10 लूणामि लुअं भग्गे लुगं तह शिअयमि लुंखाओ ॥२३॥

लीलो यज्ञः । लुंखो नियमः । लुंको । उत ओति लोको । इतः । लुअं
लूनम् । लुगं भग्नम् । लुंखाओ निर्णयः ॥ यथा ।

लुअदम्भं लुगलयं गइपुलियां कुणस कीस लुंको सि ।

रे अलस इत्थ लीलो हेहि ति सलुंखयाण लुंखाओ ॥ २० ॥ [२३]

15 लुरणी वज्जविसेसमि लुंकाणी चेअ लयणामि ।

लूआ मयतरहाए लेहुडलेदुक्कलेहुआ लोहे ॥२४॥

L 1 BCFG बालमि L 2 BF लसुअ C लिसिय A (E?) लिट्टिय° BFG लिट्टिय°
C लिट्टिय° C लोलच्छिय ABFG ट्टिया E ट्टिया Com. य चाटु°. L 3 From निको to
यथा । 4. only 2 hd margina C C लिखो G लिक्को BCF बालः G वा (sic) BCF लिखिय
G लिसय. L 4 B लिट्टिय C लिट्टिय F लिट्टिय G लिट्टिय Com तथा BF लोलंठि (sic)
C लोलच्छिय G ट्टिय L 5 BCF एहि BF रचसि C रचसि B लाट्टिय C (F?) लिट्टिय
G लिट्टिय BF लिसय° C लिसियपेम्म L 6 BF लिक्का C लिक्की BF लीय मयच्छी
CG सलित्त्° BF लुपिय C लुरिय 2 hd लुरिइअ G लुरिय BCF व. L 7 C लिसाति
L 9 G लुंखो शियाम ABCEI शियमे B लुंको C (F?) लुंको C 2. hd लुंको A लुंको cdd य
L 10 CEG लयं E क्षमय° A लुखाव E लुक्काओ G उ. L 11 G लीणो G लुंको
B ओत ओति C उति G वति B लोहो C लोहो G om लोको. L 12 G लुखाव C1 hd.
निर्णयः G निर्णय. L 13 G लुलुअ° C लुगलयाण पुलियां G om. कुणसु, has a gap after
कीस and then repeats कीस B लुहो C लुहो 2 hd लुहो G om. सि. L 14 G हो ति
C लुलुअ° G थाण BF लुखाया G उ. L 15. C वड्ठ° B विस्स° G सेम्म BF लुहणी
or लुहणी C लुहणी E लुहणी ABCEI चय. L 16. C लेहुक्क° E लेहुक्क° In G हुक्कलेहु
is torn off G -या E लेहुआ C om आ लोहे 2 hd. ओ E लोहे G लो.

लयणं तणुमिउवल्लीसु लाइआ भूसगहिअअजिणदा ।

लालंपिअं पवाले खलीणआकन्दिएसुं च ॥२७॥

लयणं तनु मृदु वल्ली चेति व्यर्थम् । लाइअ भूया गृहीतं चर्मार्थं चेति व्यर्थम् ।
लालपिअं पवाल खलीनमाक्रन्दितं चेति व्यर्थम् ॥ [२७]

5 लिहिओ तणुसइएसुं लिंकिअमकिवत्तलीणेसु ।

लुंवी थवयलया लेसा लिहिआसत्यणिइणीसदा ॥ २८ ॥

लिहिओ तनुः सुप्रथ । लिंकिअं आक्षिप्तं लीनं च । लुंवी स्तवको लता च । लेसा
लिखितमाश्रितो निद्रा निःशब्दश्चेति चतुर्थः । अल्पशक्ती लेशशब्दभवः ॥ [२८]

लेडुको लम्पडलुइएसु लोढो अ भरिअसइएसु ।

10 वंगवयवंढवड्डा वाइङ्गणगिडुवन्धगरुएसु ॥ २९ ॥

लेडुको लम्पटो लोटश्च । लोढो स्मृतः शयितश्च ॥

॥ अथ वादिः ॥

यग वृन्ताकम् । यओ गृधपक्षी । यढो बन्धः । यडो महान् ॥ यया ।

चञ्चुइ विणटवढे आवणपिडिआउ वड्डयगमिं ।

15 उण्वेतुआण उड्डइ आमिसपियडम्भमेण यओ ॥ ३१ ॥ [३६]

वट्ठी अवस्सकिच्चमि वंकवंसा कलङ्कमि ।

वंसी अ सिरसि माला वच्छं पासे वज अ लायसे ॥ ३० ॥

L 1 B^{निश्चो} ACE लाइया *edd* °गहियं C (F)^{णदा} L 2 AB EF °पिय C लालिडिय
ABCF पवाल L 3, BCF लअणं B व्यर्थ BCF लाइय L 4 BCF °पिय पवाल
B °मक्रादि L 5 A लिहिउ E °सुइएसु A °एसु *edd* लिंकियम् A °कलेत्तं C °खित्तं
L 6 B लुंवी E लम्बी A थवयं A लेसा ACE लिहिआ BF लिजिया C °सच्छं BF °णीसदा
L 7 C लन्तु BCF लिंकिय B आक्षिप्त B स्तवका C लेसा L 8 B °भस्ते B चतुर्थ
B लेप्रयायं L 9 A °लुइएसु C °लुइएसु E लोढो *edd* अ भरिअ BF °सइसु
L 10 A °वडं BF °वन्धं C °वडं BF °वड्डा BF वाइगणं E वाइगणं C °गिहं AB °वंधं
L 12 om A L 13 B ओ for यओ BF महा व ॥ L 14 C वड्डइ विदं BCF °विदे
BCF °पिडियाउ C वड्डयगमि L 15 BF ओण्वेतुआण C 1 hd वड L 16 C (F)^{वट्ठी}
वट्ठी E वट्ठी E वक् L 17 *edd* अ A वस्य E वच्छं C 1 hd उज 2 hd उवज
BF लायसे

वज्री अवश्यकृत्यम् । वंको तथा वंसो कलङ्कः । वंसी शिरसि माला ।
वच्छं पार्श्वम् । वरु लावण्यम् ॥ यथा ।

वच्छे सवरु दृष्ट्वा सर्वसिष्ठा धम्मप्रत्यवज्जी अ ।

असोसबाह्वंको अवसवसाण ण हु होइ ॥ २४ ॥ [३०]

वम्हं रण्णे वत्थी उडए वल्लो सिसू वहू चिविडा ।

वहवट्टा खन्धव्वणामग्गा सीमाइ वत्तिवइवेला ॥ ३१ ॥

वम्हं बल्मीकम् । वत्थी तापसानामुदजम् । वल्लो शिशुः । वहू चिविडा ।
गन्धद्रव्यविशेषः । यहो स्कन्धग्रणः । सामान्येन ग्रण इत्यन्ये । वट्टा पत्न्याः ।
वत्ती तथा वइवेला द्वावेतौ सीमाचक्रौ ॥ यथा ।

वत्थीवइवेलाए वल्लयणिग्गत्तिष्ठा मह बइल्ला ।

किं दिट्ठा बहुसयडे वट्टाए यम्हम्मुत्तया अवत्ता ॥ २५ ॥ [३१]

वज्जा अहिआरे वल्लिवल्लरीवल्लरीउ केसेसु ।

वतुविच्छट्टा शिवहे वलहीववणीउ कप्पासे ॥ ३२ ॥

वज्जा अधिकारः । वल्ली वल्लरी विल्लरी त्रयोऽप्येते केशयाचकाः । वतु,
तथा विच्छट्टो निग्रहः । अहिवाची तु विच्छट्टो विच्छर्दशब्दभयः । अत्र चन्द्र 15
वृन्दमिति चन्द्रशब्दभयम् । वलही तथा वयणी कर्पासः ॥ यथा ।

वरयल्लरीण विल्लगियसणवज्जाइ लज्जाइ कुवल्ली ।

वल्लहियुं नुण्डन्ती वयणीविच्छट्टमज्जम्मि ॥ २६ ॥ [३२]

L 1. C (F?) वरी आयरय? BF वली (वरी coll 2 h1 BF तिरति C तिरति
L 2 B लायणं L 3 DCF वरया BF गरणि C वरतिषा C चर BCF व
L 4 BF पाण्य आवत? C वार? B वरि L 5 L. १२८ C वच्छी (वल्ला तिरु AICF विरिडा
L 6 E वर? E (B?) वट्टा C वन्धवण L 7 C वच्छी B सुडम B वल्ले. BF वट्ट
कीडा (विरिडा L 8 B वथा L 9 C वरवन्तो L 10 C वच्छी? BF वरवन्तो
BF विगमिया C विगमिया B वरवा L 11 C विगमिया C वच्छी? L 12 C वर
2 h1 वरवा C वरिषा L विगमिया वल्लरी (वल्लिवल्लरीया L 13. A वल? BF वरवा
From वतु to 'ही torn off in G, and again from 'ही to दुन्दु 1 14 C 'लीया
L 14 C वरवा C 'ही वि व 2 h1 del वि G वर L 15 C विगमिया In G वि is
torn off C विगमिया BF विगमिया L 16 BCF वर? (विगमिया? C वर? In G
वन्धवा is torn off C वरवा L 17 C वर? G वर BF वल्लरी G वल्लरी C वरवा
2 h1 वरवा B वरवा G, C 1. h1 कुवल्ली L 18 C वरवा? G वर CG वरवा
G वरवा?

वडहो खगभेए वसलविडुविअलंनला य दीहम्मि ।

वणीओ वणीहम्मि वम्हलं केसरे चेअ ॥ ३३ ॥

वडहो पत्तिभेदः । वसलं विडुं विअलंनलं त्रयो ऽप्यमी दीर्घार्थाः । विडुस्याने
वित्तं अन्ये पठन्ति । वणीओ चातकः । वम्हलं केसरम् ॥ यथा ।

5 पुच्छइ वडहं वणीअयं च शवणीमवम्हलं दडु ।

वसलसरं विडुच्छी विअलंनलमग्गइन्तपइवत्तं ॥ २७ ॥ [३३]

शिहाकरीलयाए वयली वेली अ वट्टिमं अहिए ।

वडुओ पीए वलिआविलमा जीवाइ चुसिए वयरं ॥ ३४ ॥

वयली तथा वेली निद्राकरी लता । वट्टिमं अतिरिक्तम् । वडुओ पीतः ।

10 वलिआ तथा विलमा ज्या । वयरं चूर्णितम् ॥ यथा ।

वइए वयरवयलिदलवेलिफलरसे वि वट्टिम शिहं ।

या लहइ विलमशुणीहि च तणुई कामस्स किडुवलिअस्स ॥ २८ ॥ [३४]

वयडो अ वाडिआए वंफिअवलिआ य भुत्ताम्मि ।

वाहाकुले वगायं च वहलं वक्कडं च दुहियाए ॥ ३५ ॥

15 वयडो वाटिका । वफिअ तथा वलिअं भुक्तम् । वगाय व्याधाकुलम् ।

वहलं तथा वक्कडं दुर्दिनम् । वक्कडं निरन्तरवृष्टिरित्येके ॥ यथा ।

तुह वाणवक्कडे वहले व्व हंसो रिऊ चइअ समरं ।

वंफिअमुअवलिअफलो सुमरइ वयडं गओ वगायवणे ॥ २९ ॥ [३५]

L 1 C विडुं G वडुं E विअलं ABCFG लवला L 2 A वणीड BF वणीहो
G वणीड BF वणीहो CG वणीहं E कर ACEG (F') चय B वेय L 3 G वसल B LG विडु
BCFG वियं G लंनल C विडुं G विडुं L 4 cdd वित्तमन्ये C1 hd वणीओ G उ
C वल्लनं G केसरचर्चं ॥ ॥ L 5 BF वडह BF om च C व BCF नव C दडु G वड
L 6 BF वर G वियं BG लवला C म्मईल BF पइ वत्त C म्म L 7 G निहा
A वेली B चेनी E चेनी cdd य A वट्टिम BF वट्टिम L 8 AG उइड E वईओ cdd
वलिआ C विमलमा AC चुसिए ABG वयर C वर F अवर L 9 G वअली C करिलता
BF वट्टिम G वड L 10 B वलिआ C (F') वलिआ G वइया BF ज्ञा BF वयर C वयर
G चुसिय L 11 BFG वयर Com फल G वम्मिहि L 12 C विमल BF ज्ञाणीहि
CG हि BF व cdd विमलियस्स L 13 cdd य वाडियाए ABCF वफियं E विफियं
G वफियं cdd वलिआ L 14 E वाहा G वयाण A om च BF वडन G वडन C वक्क
व C1 hd उहि L 15 CG वफिय cdd वलिय BF वणय L 16 C वडन
C वक्कड B निरतरं G रित्यन्य L 17 cdd वाण BF च BFG चइय C वइय
L 18 CG वफियं G मुयं cdd वलियं G सुमरइ CG गउ C वणमेण G वणां

रज्जे वंडुअमोलीइ वडाली अ वरओ कलमभेए ।

गाईइ वल्लई वडुयं वरं वड्डिआ य कूवतुला ॥ ३६ ॥

वंडुअं राज्यम् । वडाली पड्डिः । वरओ शालिभेदः । यो ज्ञावणुरिति
प्रसिद्धः । वल्लई गौः । वीणागोपीवाचकस्तु वल्लकीवल्लवीशब्दभवः । वडयं प्रधा-
नम् । वड्डिआ कूपतुला ॥ यथा ।

गोवाल कि ण रक्खसि वडयवरएअ वल्लइवडालिं ।

किं वंडुअं व पत्तं वड्डिअणिअडे इमाइ जं लविओ ॥ ३७ ॥ [३६]

वणावो दवाणाले वज्जरा णई वसयं च सिरिखराडे ।

सराढम्मि वड्डिओ तह वहडवणारा य वच्छयरे ॥ ३७ ॥

वणावो दवाणिः । वज्जरा नदी । वसयं श्रीखण्डम् । पिठातकचूर्णमित्यन्ये । 10
वडिओ पण्डः । वहडो तथा वणारो दम्यो वत्सः ॥ यथा ।

वज्जरतडतिणमत्तो वहडिं मा सुघ वडिअवणार ।

वणावपिलुडो पल्लवइ शोभ वसयवरु कह वि ॥ ३९ ॥ [३७]

वन्ताइ वग्गयं पउरे वग्गेज्जो दुमालिआ वणाई ।

गोवन्द्रम्मि वणादी वव्भयमम्भोअमज्झम्मि ॥ ३८ ॥

15

वग्गय वार्त्ता । वग्गेज्जो प्रचुरः । वणाई वृक्षपड्डिः । वणादी गोवृन्दम् ।
वव्भयं कमलोदरम् ॥ यथा ।

L 1 A वडुअं BCF वंडुअं E वडुयं G वडुयं BF वराज्जी A C L G य BF इ G वरड.
L 2 A गाईइ A वल्लई BF वल्लय BF om. वडय C वडय D वडई E वर A C वरिआ DF वरिआ
E वडिआ G वडिआ B मुजं F मुजं L 3 BCF वडुअं G वडुअं B वरज्जो G वरड L 4.
B वरिआ G वरिआ C (F') वरय L 5 B वरिआ C (F') वरिआ G वरिआ B वरिआ
L 6 G B C (F') वरय G वरय L 7 BF वरय C वडुअं G वडुअं C य B वरिआ वरिआ
C (F') वरिआ वरिआ G वरिआ वरिआ G वरिआ L 8 A B C F वरय वरय A वरिआ B वरिआ
C 1 hd. वर 2 hd. वर 3 C वरय L 9 C वरिआ B वरिआ C वरिआ A उ A om
तह BF वरय वरिआ G वरिआ L 10 B वरिआ C वरिआ G वरिआ वरिआ G वरिआ
L 11 B वरिआ C (F') वरिआ G उ वरिआ L 12 C वरिआ 2 hd. वरिआ C वरिआ
वरिआ वरिआ C वरिआ C वरिआ L 13 C वरिआ B वरिआ C (F') वरिआ
L 14 BF वरिआ वरिआ C वरिआ य वरिआ E वरिआ
C वरिआ A वरिआ L 15 A वरिआ BF वरिआ C वरिआ
E वरिआ G वरिआ C वरिआ E वरिआ A वरिआ BF वरिआ E वरिआ A वरिआ
C वरिआ 2 hd. वरिआ B वरिआ L 16 B वरिआ B वरिआ BF वरिआ B वरिआ B वरिआ
C वरिआ

वध्मयणिलीलाभगरे वणदिसद्धसवणइमूलम्मि ।

गहवग्गयं पि मा कुण पिण वग्गेज्जम्मि मज्झदिणतावे ॥ ३२ ॥ [३८]

लहुजलवहे वहोलो वाहलिविरया य वज्जिअं दिट्ठे ।

अत्यम्मि अ व्वाडो पमेहेसुं तह य वंगच्छा ॥ ३९ ॥

॥ वहोलो वाहली विरयो त्रयो ऽप्येते लघुजलप्रवाहयाचकाः । वज्जिअं भय-
लोक्तिम् । व्वाडो अर्थः । वंगच्छा प्रमथाः ॥ यथा ।

मा वाहलीउ विरयं भमेसु किं इत्थं वज्जिअं कहसु ।

तुट्ठे वंगच्छेसे समयवहोलम्मि होइ व्वाडो ॥ ३३ ॥ [३९]

वप्पीहो धूवे बहुरा य सिवा वट्ठिवं च परकज्जे ।

१० रांडलम्मि अ वग्गोओ कणिइसासू बहुव्वा य ॥ ४० ॥

वप्पीहो स्तूपः । मृदादिकूट इत्यर्थः । बहुरा शिवा । वट्ठिव परकार्यम् ।

वग्गोओ नकुलः । बहुव्वा कनिष्ठश्वभूः ॥ यथा ।

जं मसए बहुव्वाण वट्ठिवं मज्झ कज्जवप्पीहं ।

त सहि मग्गपयाहिणभुरावग्गोअदसणपहावो ॥ ३४ ॥ [४०]

१५ वंजरवहुसिवच्छीवाणीवीजेइभज्जगोवेसु ।

वत्तारो वेडुल्लो अ गव्विए ववहिओ मत्ते ॥ ४१ ॥

L 1 C वणदि° BFG 'वह्मजवणदि°' L 2 cdd पिय BF चग्गे C 'हानि मझ° BCF 'तावी
L 3 A वहोलो E वहोलो वाहलि° A 'विरड वि AEG वज्जिय B वज्जिय C वज्जिय ॥ hd वज्जिय
C दिट्ठे L 4 C अत्यम्मि cdd य ABF व्वाडो C वच्चाडा BF पमुहसु BFG वगत्था
L 5 G विरड B वज्जिय C वज्जिय 2 hd वज्जिय L 6 BCF व्वाडो BF सधं
B वगत्था BCF प्रमथा L 7 BF वाहलीउ C वाहलाइ विरड BFG वज्जिय C वज्जिय
L 8 C तुट्ठे BFG वंगच्छेसे समयवहो° B वच्चाडो CF वच्चाडो G व्वा (sic) L 9 AE वप्पीहो
C 1 hd वप्पीहो 2 hd वप्पीहो A बहुरा E बहुरा B सिवा A वट्ठिवं BF वट्ठिवं C वज्जिय G वट्ठिवं
C व पखेसे 2 hd 'ज्जे L 10 AE नकुल° cdd य AG वग्गोउ In B एउ° य व° 15
written twice AE बहु° C बहुवा L 11 B वप्पीहो C 'कू C 1 hd बहुरा ॥ चन्दिय
C (17) वट्ठिय G वट्ठिव L 12 G वग्गोवी लुल्ल BF बहुव्वा C बहुवा cdd कनिट° B 'अथ
C 'असू L 13 G मज्ज C बहुवाण B वज्जिय C वट्ठिव F वज्जिय G वट्ठिव C मझ
L 14 C 'बहुरा° cdd 'वग्गोय° C 'पहोवो L 15 C 2 hd 'बहुसी° G 'बहुलि°
BF 'वत्थीना C 1 hd एउेसे 2 hd एणीवीजेइ° C 'गोवेसु L 16 A वेडुल्लो cdd य
AG 'हिउ BF मत्तो

वंजरं नीवी । बहुसी ज्येष्ठभार्या । वच्छीवो गोपः । वत्तारो तथा वेदुल्लो
गर्वितः । वचहिञ्चो मत्तः ॥ यथा ।

मा कट्ट वंजरं मह ववहिञ्चवच्छीव रूववेदुल्ल ।

ओ पेच्छइ कुडिलच्छी बहुसिआ मं सइत्तवत्तारा ॥ ३५ ॥

अत्र । यद्धणी संमार्जनी । वहरं वचम् । वसई रात्रिः । एते वर्धनीवचव- ५
सतिशब्दभवाः । वलवा धामोति वडयाशब्दस्य डस्य लत्ये सिद्धम् ॥ वज्जह
त्रस्यति । वचइ काडुति । इति धात्यादेशोपूक्ताविति नोक्तौ ॥ [४१]

वंगेवडुवम्मीसरवडूरोडा कोलकामजारेसु ।

हढमालिअवायालीसुं ववसिअवडुहुल्लिवहढोला ॥ ४२ ॥

वंगेवडू सूकरः । वम्मीसरो कामः । वडूरोडो जारः । ववसिअं वलात्कारः । 10
वडुहुल्लो मालाकारः । वहढोलो याताली । वात्येति यावत् ॥ यथा ।

कयववसिएण वम्मीसरेण वंगेवडु व्व सरविडो ।

अणु यडुहुल्लिपरिणिं किं वहढोलो व्व भमसि यडूरोड ॥ ३६ ॥ [४२]

वलयरिवलवाडिवलगंगणिआवाडीओ अ वईए ।

वलअंगिवलगणिआवंगीओ वडूमईए अ ॥ ४३ ॥

15

वलयरणी वलराडी वलगंगणी वाडी एते चत्वारो वृत्तिवाचकाः । वलअंगी
वलंगणिआ वेंगी त्रयो ऽप्यमी वृत्तिमतीवाचकाः ॥ यथा ।

L 1. BF वंजरी G बहुल्ली B जोष्ट° CG (F?) ज्येष्ठ° B वत्तारा L 2 G 'विड.
L 3. B कट्ट C (F?) कट्ट G कट्ट edd ववहिञ्च° B रूव° L 4 G उ व BF वेत्तार CG विच्छइ
B वडुणिया C (F?) बहुसिया G बहुल्लिया BF 'वत्तारो L 5 C (F) वडणी In B वडणी
रा is torn off B वज्जं B वर्धनी° L 6 In G वज्जया is torn off BF वज्जह
L 7 G वचवनीति CG वचइ B 'नीति धा° In G सति । इति धा° is torn off C (F?) 'जा इति
मोन्ता G नाक्ता L 8 A वंगेवड° BF वंगवडुमीसर° B वंगवड° E वंगवड° In G वम्मी°
कोन्ना is torn off. BF 'रोडा From जारेणु to यवडु° 1 9 torn off in G. L 9 edd
'मानिये' C 1 hd वायाजि° 2 hd वायाजि° A 'जीयु BF (G) वरगिय° E गिय° CEG वडुहुल्लि°
BF 'दाजा C 'वडूरोडा L 10. From कुर to मारण p 253 1 2 torn off in G B धम्मी-
गा BF वरतिव C 'तिय L 12 BF 'वर्धन° C 'विपति C च BF गति° CF 'विरो
L 13 C वडुहुल्लि° BF कि C योन्ना च BF वडूरोडा L 14 BF वज्जयाडि° C वडयाजि°
F वडयाजि° A 'लिया° B G 'गणिवाडीया C (F?) 'गणीया° A वडूड L 15 E वज्जव-
गिवज्ज° A 'लियावेंगीड BF 'लियावीड C 'लियाव° E 'लियाव ACE. च L 16 B वज्जवली
वज्जवली वज्जवाडी C वृत्ति L 17 BCF 'लिया (वृत्तिमती°

समिह्वलङ्गगणिष्ठावेङ्गी खन्तिवलवाडिवलभङ्गी ।

दिहियाडियलङ्गगणिष्ठा मणविचोवलयणी सुविदिआण ॥ ३७ ॥ [४३]

वड्डइओ चम्मयरे वच्छिमओ गम्भसेज्जाए ।

सूलपोइअमंसे वडलिअमहिणववरमि वरइत्तो ॥ ४४ ॥

- 5 वड्डइओ चर्मकारः । रथकारवाचकसु वर्धकिशब्दभवः । वच्छिमओ गर्भशय्या ।
वच्छिउडो गर्भाभय इत्यन्ये । वडलिभं भूलप्रोतं मांसम् । वरइत्तो अभिनयवरः ॥
यथा ।

वहिशिवरइत्त कियणत्तवड्डइअ वच्छिमयगउ व्य तुमं ।

या मुणोसि कि पि ज इह लिहेसि सूलं पि वडलिअपसज्जा ॥ ३८ ॥ [४४]

- 10 वल्लादयं च अच्छाअणमि वत्थासयमि वत्थउडो ।

वक्खारयं रइधरे वड्ढाविअमवि समाविअए ॥ ४५ ॥

वल्लादय आच्छादनम् । वत्थउडो वल्लाभयः । वल्लनिर्मित आभय इत्यर्थः ।
वक्खारय रतिगृहम् । अन्तःपुरमित्यन्ये । वड्ढाविअ समापितम् ॥ यथा ।

राववत्थउडयवक्खारयमि वल्लादयल्लपल्लङ्गे ।

- 15 लुडिआ णिएइ वड्ढाविअसकज्जा यहू दइअमगं ॥ ३९ ॥ [४५]

वक्कल्लयं च पुरओ कयमि वगंसिअं जुड्ढो ।

वहुमासो जत्थ पई णा जाइ बाहिं णावोढवहुधरओ ॥ ४६ ॥

L 1 BCF 'णिआ' BF पति' C 'वाडीवल्लयंगी L 11 C 'वल्गलिया BF 'गणिया C 'वत्ती'
BF 'हियाण C 'हियाए L 12 BF 'व' C 'वड्डइओ 2 hd वड्डइओ AE 'इउ A चम्मयरे
E चम्मयरे A वड्डिमउ B गज्जसिज्जाए F गज्जसियाए L 4 BF 'सूल' C 'मूल' 2 hd
सुल' add 'इय' BCF 'वडलिय' AC 'वडलिय' E वरइत्तो L 5 BF 'वड्डइओ C 'वड' C (F?)
वर्धकि' BF 'गर्भशय्या' । वच्छिमओ C om 'गर्भशय्या' । वच्छिउडो C 2 hd adds 'गर्भ
शय्या' L 6 C 'अय BCF 'वडलिय B 'वरइत्तो BF 'वर L 8 BCF 'वहिशि'
BF 'वड्डइय' C 'वड्डइय' C च L 9 C 'मुणोसि BF 'सूल BF 'वडलिय' C 'ओवलिय'
L 10 AC 'अच्छाअण' BCF 'वत्थासयमि C 'वत्थउडो E 'उड L 11 BF 'वत्थारय
A 'वहा' BF 'वन्दा' C 'वहा' add 'विश्रमावि A 'वियए L 12 C 'वच्छिउडो BCF 'वल्लाभयो
L 13 BF 'वक्खारय RF 'वन्दाविय C 'वहाविय L 14 C 'वच्छिउड' BF 'वल्लादइपल्लको
L 15 BCF 'लुडिया BF 'वन्दाविअ' C 'वहावियस' BCF 'वड्डइय' L 16 BF 'वक्कल्लय om 'य
C 'पुरउ B 'कयमि BF 'वक्कसिय' ACE 'सिय L 17 AE 'वहुमास E न A 'बाहि BCF 'बाहिं
E 'नयोड' A 'णावोड' AE 'वहु' A 'धरउ

वक्त्रजय पुरस्कृतम् । वग्गंसिभं युद्धम् । बहुमासो यत्र पती रममाणो नवो-
दयधूगृहाद्वर्हिर्न याति । यदाह । ॥ प्रथमोदायाः सद्नाद्यत्र पतिर्नापयाति बहिः ।
स स्याद्रमणविशेषो बहुमासो ॥ यया ।

जयसिरिणवहुआघरवग्गसिभ्रङ्गणा वहिमणिन्तो ।

किं वक्त्रजयभुञ्जवल बहुमास कुमरवाल पुण कुणसि ॥ ४० ॥ [४६] ४

मेहम्मि बहुवासो मुञ्चम्मि वरउप्फवामा य ।

चरिण्डलए वच्छीउत्तवारिआ तह फले वरेइत्थं ॥ ४७ ॥

बहुवासो मेघः । केचिदोष्ठचादिमेनं पठन्ति । वरउप्फो तथा धामो मृतः ।
वामस्यास्थीनि धामडिआह । अत एव वामद्विभो मृतास्थीनीति न वक्ष्यते । वच्छी-
उत्तो तथा वारिभो नापितः । वरेइत्थं फलम् ॥ यया । 10

वामम्मि वारिए इह वच्छीउत्ति व्व बादिभमिर इहि ।

मह बहुमास वरउप्फमारणे तुञ्ज किं वरेइत्थं ॥ ४९ ॥ [४७]

वप्पीडिअं च खेत्तम्मि वलविअवलमयवारुआ सिग्घे ।

वंसप्फालं पयडे चुल्लीमूले वडिसरं च ॥ ४८ ॥

वप्पीडिअं क्षेत्रम् । यलविअं यलमय वारुअ एते त्रयः शीघ्रायाः । वंसप्फालं 15
प्रकटम् । कज्जित्यन्ये । वडिसरं चुल्लीमूलम् ॥ यया ।

वप्पीडिआ यलविअं किमागभो यद्य यलमयं तस्य ।

यसप्फालं युग्गइ वडिसरकम्मे ए वारुआ अग्घे ॥ ४९ ॥ [४८]

- L. 1 B वक्त्रजय BCF वग्गसिभं C 1 hi बहुमासो L. 2 C वनिर्निवाति
L. 3 C बहुमासो L. 4 B नव C वहुमा BCF सिय B वरिअ BCF वरिअ
L. 5 B मुञ्चम्मि C भुयवज्ज F युयवज्ज C बहु L. 6 L वरउप्फवामा I 7 I वरिअ
ACE वारिआ C वरिअ L. 8 BCF कथिअ B उप्फा C 1 hi उप्फा L. 9 B वाम
डिआ C (F) डिआ C वामाडिआ B वरुणे L. 10 B वरुअ C (F) वरिअ
L. 11 BF वामाडि C वामाडि BCF वरि BF अमरि L. 12 C वरिअ From गुहा to
सिग्घ torn off in G C तुञ्ज C इत्थं L. 13 old डिअ BF वरिअ in AF वरिअ
I मय \ वरुआ \ वरुआ \ सिग्घो in सिग्घ L. 14 in G वरिअ in torn off
BF चुल्लीमूले वडि From वरिअ to मये torn off in B L. 15 BCF डिअ B वरिअ
CF वरिअ C वरुअ B वरुआ B वरुआ L. 16 in G वरिअ वरिअ in torn
off L. 17 old डिअ वरिअ C वरुआ From वरुआ to वरुआ torn off in G C वरु
अमय वरु L. 18 BCF वरुअ BF वरिअ BCF वरिअ वरुअ BF वरुआ C वरुआ

धाममि ववत्यंभो कागे वसभुद्विरसमुहा ।

कगभेअमि वरइओ वड्डासालो अ छिसपुच्छमि ॥ ४९ ॥

ववत्यंभो वलम् । वसभुद्वो तथा विरसमुहो काकः । वरइओ धान्यविशेषः ।
अत्र । वलग्गइ आरोहति । वग्गोलइ रोमन्ययति । वमालइ पुञ्जयति । वस-
५ आइ उद्गाति । एते धात्यादेशेपूक्ता इति नोक्ताः । वड्डासालो द्विजपुच्छः ॥ यथा ।

वसभुद्वसह किं तुह हलिष ववत्यंभएण जं पडिआ ।

इह वरइएस वड्डासालवइल्ल ४५ शेभ विरसमु ॥ ४९ ॥ [४८]

विसुवमि वओवत्यवओवउप्फा वदिकलिअं वलिय ।

वहुहाडिणी वहुवरि ऊढा वहुघारिणी अ राववहुआ ॥ ५० ॥

10 वओवत्य तथा वओवउप्फं विपुवत् । समरान्निदिवः काल इत्यर्थः ।
वदिकलिअ वलितम् । वहुहाडिणी वध्वा उपरि या परिणीयते । वहुघारिणी
नवधूः ॥ यथा ।

वहुघारिणि च वहुहाडिणि च मोत्तु गओ वओवत्ये ।

मह पुत्तो दुइए वि ह वओवउप्फे ण इत्य वदिकलिओ ॥ ४४ ॥ [५०]

15 वइरोअणो अ बुद्धमि वड्डागमिरं च पीणमि ।

वइवलओ दुइदुइए वकडवंधं च कसआहरणो ॥ ५१ ॥

L 1 G धममि BF चव C ववच्छओ A वसभुद्व BF बुद्ध C मुद्ध L 2 E भेममि
G भयमि C विरइओ E वरइआ G इड BF वड्डण C वड्डण G वड्डण ABEF व From अ
to काक torn off in G L 3 C ववच्छओ BF, C1 hd वल C मुद्धो Com तथा CF मूलो
G वरइड L 4 From सुआइ to सालो torn off in G L 5 BF वड्डण C वड्डण
L 6 BF बुद्ध C मुद्ध cdd हलिय BF ववच्छेगण C ववच्छे cdd पडिआ L 7 ॥ वड्डण
perhaps the correct form, CF वड्डण G वड्डण BF वड्डण C वड्डण व In G from वड्डण
to वड्डण torn off ECF शेभ BF विरस L 8 BF विसुचमि A वडवत्य B वओवत्य
C वडवच्छ B चडव CEF वडव AE उप्फा C वप्पा G उप्पा cdd कलिअ
L 9 BF om वहुहाडिणी A वहु E वहुवरि E वहुधा C1 hd वहुप्पा C रणी CG य
A वहुआ C वहुआ EG वहुआ L 10 BF चडवत्य C वडवच्छे G वडवत्य BF चडव
CG वडव C उप्प From प्फा to हुहाडिणी torn off in G P दिवकाल L 11 BCF निअ
BF कजित L 13 B घाणंण BG माहु C1 hd गडवड C वच्छे L 14 C विड
वड्डण C इच्छ G निड L 15 E वइरो C1 hd रोआणा 2 hd रोआणा G य
C बुद्धि G बुद्ध BFG वणमिरि C वणमिरि E मिण Com च L 16 ॥ चइव AG लड
ABFG बुद्धि C भण B वध C वध A व G कज

वहरोअणो वुद्धः । वड्डणमिरं पीनम् । वहवलयो दुन्दुभसर्पः । वक्कडवधं
कर्णाभरणम् ॥ यथा ।

करणा वहरोअण तइ वड्डणमिरवाहुवरिअधरवलए ।

सेसो वलयवडवधो वहवलय व्व लुलउ जलहिम्मि ॥ ४५ ॥ [५१]

चूडम्मि वलयवाहु कलकराठी वणसवाई अ ।

वग्गोरमयं लुक्खे सरहे वणपक्कसावओ चेअ ॥ ५२ ॥

वलयवाहु चूडकाख्य भुजाभरणम् । वणसवाई कलकराठी । वग्गोरमय
रत्नम् । वणपक्कसावओ शरभः ॥ यथा ।

वरवलयवाहु वग्गोरमयसरा तुह पुरो वणसवाई ।

तुज्ज पिअस्त य पुरओ ण सो वि वणपक्कसावओ सूरु ॥ ४६ ॥ [५२] 10

वाढी वणिअसहाए वायं गन्धम्मि उच्छुए वाऊ ।

मुहपूरिअतिणवज्जे वाली वामी अ इत्थीए ॥ ५३ ॥

वाढी वणिअसहायः । वाय गन्धः । वाऊ इक्षुः । वाली मुखमाहतापूरित-
तृणवाद्यम् । वामी स्त्री ॥ यथा ।

वाउअवाडे वाढिअ वालीसेहेण अस्वामीओ ।

किं रे शिरास कोकसि बोक्कडवायं णिएसि ण हु अण्व ॥ ४७ ॥ [५३] 15

वारो चसए वाहा य वालुआ वाराओ वलयआरे ।

गीवाइ वाहणा वावडो कुदुम्मिम्मि वामरी सीहे ॥ ५४ ॥

- L 1 From वहर' to वड्ड' torn off in G. BF वहण C वहणतिर B वहणत्तया D 'वड'
L 3 ed1 वहणतिरवाहु' BI 'पुरिय' LG 'धरिय' L 4 C6 (F7) om वज्ज II 'वण'
C वा In G from डव्या to ह वज्ज' torn off I 5 ABCF 'वाह' E 'वाइ' ed1 व
L 6 C 1 h1 उग्गोर AG सावड G अण I 7 BG 'वाहु' C वृत्तरा From आभर' to
या (G उ) गान्ध' torn off in G B नरा BI नरा र्था L 9 B वल्लवज्ज' I वल्लव-
ज्जय' II वाह C (I 7) 'वाहु' BI 'सरा पुणे मुह' I 10 C मुह ed1 विवग्ग G वि पुरड
from वड' to उ in वाउ' torn off in G L 11 F वाढी BCI F वडिड' I वाय III F
उग्गुण (उग्गुण A वाहु BI वड' I 12 ABI FG 'पूरिय' C 'पुरिय' C 'वड' I वाजा
ed1 व I इच्छुइ L 13 B वाढि F वाण C 1 h1 om वाय गण C 'वग्गोरमय'
from माहता to गहेय' torn off in G L 14 BI वापाअवाडे BI वाडिय C om वडिअ
(G अण I 15 C शिरास कोकसि वाहनि C6 वाहड' L 17 ABI वण
(I वासुण from सुण to ही गीह' torn off in G I वज्जय' L 18 A वडिडि (10)
II वडिडि (F7 वडिडि F वडिडि B, C 2 L1 सीहे

वारो वषकः । वाहा वालुका । अत्र वाह म्लायतीति धात्वादेशेपूक्तमिति
 नोक्तम् । वाणभो वलयकारः । वाहणा ग्रीवा । वायडो कुटुम्बी । व्याकुलार्थसु
 व्यापृतशब्दभयः । वामरी सिंहः ॥ यथा ।

वाहामज्जे वामरिकडीउ वाणयवहूउ वारकरा ।

५ किं कम्बुवाहणाभो पेक्खिअ वाचड विमूढो सि ॥ ४८ ॥ [५४]

वारिज्जो वीवाहे वासंदी वासुली अ कुन्दम्मि ।

वावयवावणिसाणीओ आउत्तच्छिहरच्छासु ॥ ५५ ॥

वारिज्जो विवाहः । वासंदी तथा वासुली कुन्दः । वावयो आयुक्तः । वावयो
 छिद्रम् । वासाणी रथ्या ॥ यथा ।

10 वावयकुमार वासदिदन्त पासुलिदई वारिज्जे ।

अं दिक्खिओ सि ता मां वासाणि सुलहवावणि भमसु ॥ ४९ ॥ [५५]

वाउज्जो पलविरए वायारो सिसिरवायम्मि ।

वाणीरो जम्भू वायाडो कीरे किमिमि वाडिज्जो ॥ ५६ ॥

वाउज्जो प्रलपनशीलः । वायारो शिशिरवातः । वाणीरो जम्भूयुक्तः । वायाडो
 15 भुक्तः । वाडिज्जो कृमिः ॥ यथा ।

वाडिज्जो एव पुणो रम वाणीरवणम्मि तीह असुचीए ।

तुममगणिअवायारो णिण्णिण वायाडवाउज्ज ॥ ५० ॥ [५६]

L 1 BF वषकः G वाहा BG पूक्त इति नोक्तः. L 2. G वाणउ From वारः to वः
 वामरी torn off in G. B कुटुम्बी C कुटुम्बी F कुटुम्बी C1 hd व्याकुला. L 3. BF वमरी.
 L 4 G वाहा BF वज्जे C1 hd. वम्रे 2 hd. वड्ढो BF वडीउ C वड्ढो B वार.
 L 5 BF किं किटुवा C किं किटु G कवुवाहणाउ पेक्खिअ BF पेक्खिअ C पेक्खिअ From उ वि
 to वावय I 10 torn off in G C विमूढसु. L 6. A वासुली add. य C कदमि.
 L 7. G वावयवावणिसाणी ABFG वणी उत्तच्छिद्र G छिद्र A रथ्या.
 L 8 G वारिज्जो BF वासुली C कन्द. G कदः B वाचओ From वावयो to वासुलि torn
 off in G. BF रथ्या L 10 B वाचय BF वत्तीइ G वत्तीइ C वत्तीइ against metre.
 L 11 G दिक्खिअ BF सुलहवावणि. L 12. A पलविरए वायारो AB वायम्मि In G from
 वायम्मि to वाउज्जो L 17 torn off. L 13 A वाणीरो BF जवू C जवू वारो BF, C 2 hd
 वायारो E किमिमि BF वारिज्जो. L 14. G जवू BF वायारो मुक्क. L 15. G कृमि.
 L 16 BF ज्जो C अ BF वाणीरमणम्मि II असुचीए From वाडिज्जो to मगणिअ torn off in G.
 L 17. II तुमगणि BCFG गणिण G वाय B णिण्णिण.

वालपं विषं तह राङ्गुले वाविअं पसारिअए ।

गराडयमिगम्मि वाडिमविडोमिआ वायरां च लाहणए ॥ ५७ ॥

वालप्प तथा विष्प पुच्छम् । वाविअं विस्तारितम् । वाडिमो तथा विडो-
मिभो गण्डकमृग । वायरां भोज्योपायनम् । अत्र वासाहू मेक इति वर्षाभूश-
न्दभवत्वान्नोक्तं ॥ यथा ।

वाडिम विडोमिएसुं वालप्पत्योडणाइ नाय कुण ।

वाविअविप्पे सीहे पुण जम्बुअवायरा होसि ॥ ५९ ॥ [५७]

वाडंतरा कुडीरे वामणिआ दिग्घकट्टवाडीए ।

वावडयं वोच्चत्यं विवरीअरयम्मि राहिडं ॥ ५८ ॥

वाडंतरा कुटीरम् । वामणिआ दीर्घकाठवृत्ति । वावडय तथा वोच्चत्यं वि- 10
परीतरतम् । केविद्युगपत्परिवर्तितमुखयो स्त्रीपुंसयोर्मुखेजघनकमाहु । यदाह ।
॥ वोच्चत्यमोपरिष्कमाहु स्त्रीपुंसयो परस्परत ॥ यथा ।

वामणिअन्तरवाडंतराइ सुसाइ तह तए रमिअं ।

जह सहि वावडयमिभो वोच्चत्यं अज्ज वि भरेइ ॥ ५९ ॥ [५८]

तुरयम्मि वासवारो सिरआहरणम्मि वालवासो अ ।

वावोरायं विकिसे राट्टपडिग्गाहयम्मि वामणिओ ॥ ५९ ॥

वासवारो तुरग । वालवासो शिरआभरणम् । वावोरायं विकीर्णम् । वाम-
णिभो नटप्रत्यादाता ॥ यथा ।

L 1 १ वाज्जप्प C 2 1 d जंगुज F एण् ABE वाविअ C वाविअ F वाविअ B वाविअ edd
रियण I 2 BE मङ्गुय From म्मि to विण् I 3 torn off in G B वाडिम edd म्या
A कण्ण L 3 B वाविअ CFG वाविअ L 4 G विड B भाज्जम् G भाज्जयानयन
BF वसाह From ह to मविडा I 6 torn off in G C 1 1 d वपमिडाप्प C भाज्जम्
L 6 BE विडापण्णु एयोडणाइ C एडाडणाइ G एडोडणाइ I 7 edd वाविअ BF
पिप्प C जडय G जडय BE वाहण I 8 A कुडीर From कुडीर to लग कुडीरम् I 10
torn off in C edd विडया I विप् B कट्ट I 9 B वावडय C वावडय F वावरय edd
विवरीय L 10 BF कुडीर C तुगार From रीरम् to य तथा torn off in G BCE वाव
डिया इति B वावडय In G विवरीय is torn off From तुगार to य विवरी p 2 2 L 14
torn off in G I 11 B पुणया सुदम् B वारडम् C वसाह L 12 B वावण्य
B (F) वावण्यमोपरिष्क I 13 C वावण्यमोपरिष्क I 14 B वावण्य I 15 B वावण्य
BCE रमिअ L 14 B वावण्य I 15 B वावण्य I 16 B वावण्य I 17 B वावण्य
A एडुपरि C एण् A एण् I 17 B वावण्य

गङ्गाण रिउवहूण वाचोशयकणयवालवासाण ।

तुह वासवारवाला वामणिआ हुन्ति कुमरवान शिव ॥ ५३ ॥ [५८]

साणाम्मि वासवालो सुरणाहे वाणवालो अ ।

वारसिआ मल्ली कणाए वालंफोसवालिआफोसा ॥ ६० ॥

5 वासवालो आ । वाणवालो इन्द्रः । वारसिआ मल्लिका । वालंफोसं तथा
वालिआफोसं कनकम् ॥ यथा ।

वारसिआइ महावल सुवासवासरह वाणयालपिअ ।

तुममचिऊण वालंफोसपिअो लहइ वालिआफोसं ॥ ५४ ॥

अत्र बाहिष्पद व्याह्रियते । वावंकइ अभं करोति । इति धात्वादेशेषूक्तायिति
10 नोक्तौ ॥ [६०]

वाहगणो मन्ती दहुरडे वायडघडो विसी सारी ।

विल्हं च धवलवस्त्रे विपित्तविहसिब्विआ विअसिअम्मि ॥ ६१ ॥

वाहगणो मन्त्री । कप्रत्यये वाहगणभो । वायडघडो दर्दुरकाख्यो वायविशेषो
भरते प्रसिद्धः । विसी करिणारिः । विल्ह धवलम् । अत्र विसो आखुरिति वृष-
15 शब्दभयः । विडा लज्जेति श्रीडाशब्दस्य तैलादिपाठात् डस्य द्वित्वे सिद्धमिति
नोक्तौ । विपित्त तथा विहसिब्विअ विकसितम् ॥ यथा ।

तुह शिव विपित्तगुण विहसिब्विअविल्हजस चत्तकरिविसिआ ।

वाहगणएहि मुका वायडघडवायणा डुआ रिउणो ॥ ५५ ॥ [६१]

L 1 C गङ्गाण B रिउं L 2 C वासवार BCF गिणया. L 3 BF साणमि
E वासवालो cdd य L 4 cdd सिया E वालं BF om सवालियाफो A वाणिआ
CE वाणिआ L 5 BCF सिया L 6 BCF वानिया L 7 B सियाइ C (F?)
सियाइ B महावल C वाणपिय (sic) L 8 C वालफोसियड जहइ BCF वालिया
L 9 C बाहस्पद L 11 E बाह A गणड A दहुरडे E दहुरडे A पडो A सारे L 12
B व C वसो A om विपित्त B विहसि C (F?) विहि ABE विया BCF सियमि L 13
C वाया C 2 hd भारते C प्रसिद्धम् C विशी C om शारि L 14 From खुरिति to
विपित्त 1 16 torn off in G C वृअ BF विश pro विडा L 15 B द्वित्वे L 16.
BFG सिब्विय C सिब्विय L 17 G निव B सिब्वियविल्ह C hd FG विय C 1
hd धिय BCF वत्त C (F?) विसया BF विसिया From रिविसिआ to एगे in रिउणो 1 18
torn off in G L 18 BF एण्णरि

विच्छ्रोहो विरहे विरसं वरिसम्मि विसढो अ गीराए ।

कमलासणो विसारी विढणा पराही चमूइ विसरो अ ॥ ६२ ॥

विच्छ्रोहो विरहः । विरसं वर्पम् । विसढो नीरागः । नीरोग इत्यन्ये । विप-
मवाचकस्तु विपमशब्दभवः । विसारी कमलासनः । विढणा पार्श्वः । विसरो
सैन्यम् ॥ यथा ।

विसढ विढणा वि ण तुहं तप्पइ विच्छ्रोहिष्सा तुमए ।

कामविसरेसमहुणो दिणं पि मसइ विसारिविरसं थ ॥ ५६ ॥ [६३]

विहई वुन्ताकीइ विरुवे विक्खासविरुअवेलुंका ।

विलयविओलविहसा सूरत्थाविग्गपिञ्जणोसुं च ॥ ६३ ॥

विहई वृन्ताकी । विक्खासो विरुओ वेलुंको त्रयो ५ प्यमो विरूपार्याः । विलओ 10
सूर्यास्तमयः । विओलो आयिमः । विहसं पिञ्जनम् ॥ यथा ।

विक्खासविहइकच्छे विहसहत्थं पि सव्यविरुअं त ।

विलए जं रमसि तओ वेलुंको तुह ण की थि अविओले ॥ ५७ ॥ [६३]

विग्गोवो आउलया विक्खणावितता य कज्जम्मि ।

विसिणो अ रोमसे फाडिए विरिक्कं च पिञ्जिए विहयं ॥ ६४ ॥ 15

विग्गोवो व्याकुलभावः । विक्खणं तथा विततं कार्यम् । विसिणो रोमशः ।
विरिक्कं पाटितम् । विहयं पिञ्जितम् ॥ यथा ।

- L. 1. B विच्छ्रोहे A विरस वरिसम्मि E om. विरसं cdd थ L. 2. BF वणी वयूर From
थ to नीरोग (torn off in G. L. 4 C विढणा G सौन्य. L. 6 From वि to काम' torn
off in G. BCF विच्छ्रोहिष्सा C तुसा तुमए. L. 7. C 'संगुणमुणो विग्गोवि मगइ BF मगइ
G मगइ G विगांति' BCF थ L. 8 एवसाहीइ BF विरुवे C विरुओ' E विक्खणं' A 'विरुअ'
E 'विरुअ' G 'वेलुंका' L. 9 E विज्जय' ACEG (F') 'विज्ज' From विहणा to विहई
torn off in G C वुरत्ता' C 'विज्जयं' थ. L. 10 B om विहई G विरइ G विज्जयो
L. 11 B गूयांगुमग. C (F') गूयांगुममय. cdd विहज्जो L. 12. From एविहई' to एवि' torn
off in G B विहणकच्छ' BCF थथ' L. 13 B अ C वओ G नइ B वेलुंको BG अवि-
उज्जे C (F') अविउज्जी L. 14 E 'विहसा E कज्जम्मि. L. 15. E विगाणो BCEFG थ
From वरा to विहयं' torn off in G. B विहई A वज्जिय (sic) B विज्जिय E विरिय. L. 16.
B भव G विहसा. B विगाणो L. 17. BF विरहं

महविकल्पाविगोवे न अणुशिन्तीइ तइ कय विततं ।

विहयालया सि जं सहि शकखयिरिका य पुलयविसिणा ॥ ५८ ॥ [६४]

लज्जाइ विलिअविहूणावेदूणा तहेअ वेलूणा ।

सम्भाणुम्मि विडणो विडयो अ विहुंडुओ चेअ ॥ ६५ ॥

- 5 विलिअ विहूणा वेदूणा वेलूणा एते चत्वारो लज्जार्याः । यत्तु विलिअ विप्रियं तत् व्यलीकशब्दभयम् । केचित् वेलणाय लज्जेत्याहुः । विडणो विडयो विहुंडुओ त्रयो ऽप्येते राहुवाचकाः । विज्जुला विद्युत् । विन्धया वनिता । एतौ शब्दभवौ । तथा । विराइ विलीयते । इति धात्वादेशोपूक्त इति नोक्तः ॥ यथा ।

गयविहूणो गयवेदूणो विलिअसहिए सवेलूणो ।

- 10 विडयारिबल विहुंडुअघोरम्मि विडणघोरो सि ॥ ५९ ॥ [६५]

• धेइ विसारओ तह विरिज्जंयविलुंपिआ अणुगइइहा ।

भल्लाअए विसमयं विप्पवरं तह य वेअडुं ॥ ६६ ॥

विसारओ धृष्टः । विरिज्जओ अनुचरः । विलुंपिअ अभिलपितम् । विसमय

• विप्पवरं वेअडु त्रयो ऽप्यमी भल्लातकार्याः ॥ यथा ।

- 15 अविरिज्जओ सि कुट्ठिअ विसारय किमम्बए विलुपेसि ।

विप्पयरोविअ गन्तुं वेअडुवणम्मि विसमय भुञ्ज ॥ ६० ॥ [६६]

L 1 From अविगोवे to विततं incl torn off in G L 2 G विहियालया B लकव विरिका BF पुलयविसिणा L 3 C लज्जाइ ABCFG विलियं E विजयं H (BG?) विहूणा C वेदूणा E वेदूणा A वेदूणविहूणा Perhaps विहूणविहूणा is the correct reading BCFG तहेय L तह य A only य B वेलूणा F वेलूणा From लूणा to यत्तु torn off in G L 4 A विडउ C 1 hd वितुउ cdd य A विहउव CEI विहुडओ ABCF चेय L 5 B विलिय C (F?) विलयं BCF विहूणा (B हू?) BF वेलणा B यत्तु BG विलिय C (F?) विलय L 6 C अन्ये pro केचित् B चेनणय In G from वेनणय to ए अणुअ p 262 l 12 torn off L 7 C (F?) विहउआ H विलुली विज्जुव L 8 BF विरोइ B वुत्त C (F?) पूत्ता इति नोक्ता L 9 H विहूणे BCF विलिय L 10 BCF वन B विहउ BF अप्पोरम्मि L 11 C विरिज्जय 2 hd इज्जय cdd पिआ C इहा L 12 C विप्पमय A वेसह BCF वयह E वेयडु L 13 H विरिज्जओ C विहउओ 2 hd इहा B अणुवर BF अभिलिखितं L 14 BCF वेयह L 15 H अविरिज्जओ C अविरिज्जउ 2 hd रइज्जउ BCF कुट्ठिय BCF किमम्बए C विलुपेसि L 16 H विय CF विय BF वेय C वेयह वण BF विस भुञ्ज I 1 hd भुञ्ज

सूईविद्धे विम्भेइअं चउरगइहयम्मि विक्रमणो ।

कीडे विलुपओ गिासि च विडिरिल्ला विडंकिआ वेई ॥ ६७ ॥

विम्भेइअ सूच्या विद्धम् । विक्रमणो चतुरगतिस्तुरगः । विलुपओ कीटः ।
विडिरिल्ला रात्रिः । विडकिआ वेदिका ॥ यथा ।

एअं विडकिअटिअं पलोइउ विडिरिल्लवइवयणं ।

5

किमविम्भेइअकसय विलुपए दलसि विक्रमणगमणो ॥ ६९ ॥ [६७]

पच्छातावम्मि विणिअवरं च कोसुम्भयम्मि विरहालं ।

विद्योअयविम्भवणा उवहारो तह विआलुओ ऽसहरो ॥ ६८ ॥

विणिअवर पश्चात्तापः । विरहालं कुसुम्भरक्तं वस्त्रम् । विद्योअओ तथा वि-
म्भवणा उपधानम् । विभमण इत्यन्ये । विआलुओ असहन ॥ यथा ।

10

विम्भवरो विद्योईकए भुए जूडके अ उल्लिहिए ।

जइ विरहालवईए कुवसि विआलुअविणिअवरो होही ॥ ६९ ॥ [६८]

धाराणा विलिंजराओ विअंगिअं गिादिअत्यम्मि ।

विकेणुअं च विकेज्जे विकराले विडिअिरं चेअ ॥ ६९ ॥

विलिंजरा धाना । विअंगिअं निन्दितम् । विकेणुअं विक्रेयम् । विडिअिर 15
विकरालम् । विडिअिअं इत्यन्ये ॥ यथा ।

विरहविडिअिर भङ्गे तीइ विअंगिअसहीइ फुइन्ति ।

मुत्ता विलिंजराउ व तुमं तु विकेणुएत्यिरयसत्तो ॥ ६९ ॥ [६८]

L 1 C om विद्धे ABCF इय F इय BF अचोरः L 2 B विजिपया CI, hd विनुः
A पउ AC om अ BF व A विडिरिल्ल BF विडिरिल्ला C विडिरिल्ल B विडिरिय AC (F) क्रिया
L विडिरिया BCF वेई L 3 BCF इय C अमुरण L 4 B रिक्का BCF रिक्का
L 5 BCF गय BCF रिडिअिय B दिव CF इय BF इय C अमाइ BCF विडिरिल्ल BF वइवइए
L 6 BF किमति C किमति BF अइय C अइय C गमण L 7 C पच्छता A विणिअर
BF विणि C विणिअर 2 hd विणिअर E राज L 8 A, C 2 hd (B) विष्वा cdd
विष्वा A लउ BCF सएण L 9 C विणिअर C 2 hd विष्वा BF विमणविअय
C विमणविअय I 10 BCF विमणुषा L 11 BF, 12 hd विमण
I 12 BF विमणुषा C विमणुषाविणिअरा हाकि L 13 E धाणा A गउ A विमणय
ABFF विमण A उमि I गयि L 14 B गुषा I गुषा C विडिअि BF विडिअर
ABF अय C वय L 15 C गिय L 16 BF विडिअिय C विडिअियविअय
L 17 CD विरे BF विडिअर C विडिअर I C गिय C मुति L 18 BF मुता
CD मुता BCF गय BF विडिअरविमणुषा C विडिअरविमणुषा D विडिअरविमणुषा

कोमलअवलङ्गीए विलिज्विली विहरिअं च सुरयम्मि ।

विष्फाडिअं च विहंडिअं च विण्णिडिअं च णासिअए ॥ ७० ॥

विलिज्विली कोमलनिःस्यामतनुः । विहरिअं सुरतम् । विष्फाडिअं विहंडिअं
विण्णिडिअं त्रयो ऽप्येते नाशितार्थाः ॥ यथा ।

॥ विष्फाडिअसाहिम विहंडिअपारेवएहि कयरानं ।

विण्णिडिअमयलज्जं विलिज्विलीविहरिअं भरिमो ॥ ६४ ॥ [७०]

पुव्वगहभोअणजलोज्जेसु विआरिअविरज्जिआ चेअ ।

भाच्छिअजलाहिसु विमइअविसालया तह विहाडणमणत्थे ॥ ७१ ॥

विआरिआ पूर्वाङ्गभोजनम् । विरज्जिअं जलार्द्रा । विस्तारितार्थं तु तनोतेरादेशे
10 सिद्धम् । विमइअं भस्मितम् । विसालयो जलधिः । विहाडणं अनर्थः ॥ यथा ।

गुणमणिविसालय तुहं विहाडणगयाण वेरिअसिसुण ।

विमइअगुरुण अज्जअविरज्जिआणं विआरिआ कच्चो ॥ ६५ ॥ [७१]

मलिणम्मि विसंवायं विअओलिअमवि विअंसओ वाहे ।

राहे विऊरिअं तह कोलाहलयम्मि विमलहरो ॥ ७२ ॥

15 विसंवायं तथा विअओलिअं मलिनम् । विअंसओ व्याधः । विऊरिअं नष्टम् ।
विमलहरो कलकलः ॥ यथा ।

L 1 BCF 'अवलं' E 'लंगि' C 'चिली' ACE विहरियं BF विरहिय. L 2 cdd 'डिय
ABEF विहंडिय C 'डिय प (delete 2 hd) A विष्फडिय BF विष्पडिय CE 'डिय B नासिय
CE (F)' णासियए. L 3. B विलिज्विली C (F) विलिज्विली BCF 'निस्थानं' BCF विरहिय
BF विष्फोडिय C 'डिय BCF 'डिय L 4 BCF विष्पडिय L 5 BCF 'डिय' (twice)
C 'वाहियम B 'वमहिं C (F) 'वरेहिं. L 6 B 'डिय C (F) विष्पडिय' B विलिज्विली
C (F) 'विली' BCF 'रिय BF भरिये. L 7. BF पुव्वल' C 'भोयण' cdd विआरिय
C 'विलिया ABE 'विया F विरिलिया AC 'येय BF येय L 8. ABCF 'अच्छिय' cdd.
विमइय' C 1. hd 'मणत्थे L 9 BCF विआरिया BCF 'पूर्वाङ्ग' C 2 hd 'पुव्वगह'
BF विरज्जिय C वरिज्जिय = hd विरिलिय C जलार्द्र B 'देयसिद्धं L 10 BCF विमइयं
B भरिसत्. C 'इने L 11. C वरियसिसुण L 12 BCF विमइय' B 'गुरुण CG 'अमुय'
cdd. 'वियाणं BCF विआरिया L 13 From वाय to जिअ 1. 15 torn off in G.
A विअज्जियं विअसत् B विअज्जियमवि C (F) विअज्जियमवि 2. hd विउरि' B 'जियम'
L विअसत्तो ABF 'उड C वाहो E वाहे. L 14 cdd 'रिय L 15 B तथा विउरिय
C (F) तथा विउरिय C विअसत्ता G 'उड B 'रिय CG (F) 'रिय L 16 B 'कल

मयराविभंसय विअओलिओ विसंवायकम्मणा तं सि ।

जलहरविमलहरविऊरिआ विरहिणीउ जं हणसि ॥ ६६ ॥

अत्र । विहोडइ ताडयति । विडडइ विष्णुगालइ नाशयति । विच्छोलइ कम्प-
यति । विटवइ अर्जति । विरोलइ मथ्नाति । विअट्टइ विलोट्टइ विसंवदति ।
विसूरइ खिद्यते । विसट्टइ दलति । विहीरइ विरमालइ प्रतीक्षते । विडविडइ ५
रचयति । एते भात्वादेशेपूक्ता इति नोक्ताः ॥ [७२]

काले कज्जअयाणो विलुत्ताहिअओ तरङ्गए वीली ।

वीची लहुरच्छा वीसुं जुअए वीलणं च पिच्छिलए ॥ ७३ ॥

विलुत्ताहिअओ यः काले कार्यं कर्तुं न जानाति । वीली तरङ्गः । वीची
लघुरध्या । वीसुं युतकम् । प्रयगित्यर्थः । सामस्त्यवाचकस्तु वीसुंशब्दो विष्वक्- 10
शब्दभवः । वीलणं पिच्छिलम् । अत्र । वीसालइ मिथयति । वीसरइ विस्मरति ।
एतौ भात्वादेशेपूक्ताविति नोक्तौ ॥ यथा ।

जं णिसि वीचीए जलवीलीगयवीलणत्तणाइ तुमं ।

रा गओ सि हविअ वीसुं तं दइअ ता विलुत्ताहिअओ सि ॥ ६७ ॥ [७३]

वुष्फं च सेहरे गहगाहिए वेणो पसुम्मि वेंढी अ ।

15

वेलं च दन्तमंसे वेणो विसमे राईतूहे ॥ ७४ ॥

वुष्फं शेखरः । वेणो भूतादिगृहीतः । वेंढी पशुः । वेलं दन्तमांसम् । वेले-
त्यन्ये । वेणो विषमः सरिदयतारः ॥ यथा ।

L 1 G 'वियसय विअ-उ विसवाय' BCF 'कमणा' L 2 BCF 'हराविऊरिया B विरहिं'
C 'णीउ'. L 3 BCF विअट्टइ BF विष्णुगालइ नाशयति L 4 BF विडइ C अर्जयति
In G from अर्जति to विज्जइ torn off BF विअट्टइ C विडइ L 5 BF विसयति.
C विहारइ C विडइ G विट्टइ L 7 कज्जे क torn off in G E कज्जअयाणो A विज्जिअ
G विज्जुअ ACE 'हियआ G 'हियउ' L 8 A 'दरया BF जुअए C मथ्नाए E जुअए
BF पवीजण अ पिच्छलणम् L 9 BF विज्जुअ C 1 hd विज्जिअयउ 2 hd. 'हियआ
B 'अउ From ही to तुमकम् torn off in G L 10 BF वीग G सामाध्यंश' वीगु
BF विष्णुगालइ B विष्णय' L 11 C विच्छोलं C विगालइ B मिथययति L 12 C मने
From पूक्ताविति to जज्जवीज्जी' torn off in G L 13. BCF निति वीवीण B 'गय'
L 14 BF गायआ रा CG गउ edd हविअ BF वर (sic) C दइइ G वरय C हिअइ G 'हियउ'.
L 15. A वुष्फ E वुष्फ B अ AG वेणो BF वणो C विण्ण E वेणो A वेंढी BCF वेंढी From ही
to राईतूहे torn off in G AB अ C (F') दा L 16 C 1 hd अ A दन्तमंसे C विगामणां-
सरे BF दा A राईतूहे. L 17 B वणो C विण्ण (F') C 'वीणा BCF वेंढी G वेणो
C दात B मने'. L 18 G विण्ण

वेढिं हणितं जसे धावसि वेप्पो न्व विप्प जडवुप्फ ।

तो वेणाओ पडिओ पडिअदसणमूलवेल लहसु फलं ॥ ६८ ॥ [७४]

वेत्तं च अच्छवत्थे विडम्बणाए अ वेलंबो ।

वयणिज्जे वेणिअवेसणा य मउअम्मि वेअल्लं ॥ ७५ ॥

5 वेत्तं अच्छवत्थम् । वेलंबो विडम्बना । वेणिअं तथा वेसणं वचनीयम् ।

वेअल्लं मूढु । वेअल्लं असामर्थ्यमित्यन्ये ॥ यथा ।

वेअल्लवेत्तमेअं अवेणिअं पामराण दंसन्तो ।

अस्सारात्तसवेसणावेलंबं लहसि षण्डित्त ॥ ६९ ॥

अत्र वेसणं ओष्ठधादिकं केचित्पठन्ति । [७५]

10 वेसाइ वेल्लरी वेइआ सलिलहारिणीए अ ।

वेढिअवेप्पुअवेरिज्जा वेढिअसेसवासहाएसु ॥ ७६ ॥

वेल्लरी वेश्या । वेइआ जलहारिणी । अन्तुलिमुद्रायाचकस्तु वेदिकाशब्दभवः ।

वेढिअं वेष्टितम् । वेप्पुअं शिथुल्यम् । भूतगृहीतमित्यन्ये । वेरिज्जो असहायः ।

एकाकीत्यर्थः । वेरिज्जं साहायकमित्यप्यन्ये । यदाह गोपालः ॥ असहायं

15 वेरिज्जं साहायकमपि च केचिदिच्छन्ति ॥ यथा ।

अन्धारवेढिआसुं दिसासु जं भमसि दिअर वेरिज्जो ।

गयवेप्पुअ तं णूण तं वेल्लरिवेइआहि हरिओ सि ॥ ७७ ॥

L 1. B वेढिं CG वेढिं B, C 2 hd F हणितो From उं to पडिअं om G BF वेप्पे
C विप्पा च BF जलवुप्फ L 2 edd वेणाइ edd om पडिआ edd पडियं BF 'सूजं'
G मूण-वगु L 3 C वित्तं C 'वच्छे' BF विडम्बणाए C विलम्बणाए edd य E वेज्जो
B वेज्जो L 4 B वेणिअं AEF G वेणिअं C वेणिआं ॥ वेसया ए नं BF, C 2 hd.
मआअं E वेयल्ल L 5 BG वेज्जो F वेडो C विलम्बना edd वेणिअं In G नीयं ये torn
off L 6 BG वेअल्लमसामं L 7 G वयल्लं edd 'मियं अवेणिअं' L 8 BF आस्सा-
एत्तणं From 'एत्तण to चरुस्तु 1 12 torn off in G ॥ वेज्जवं C (F?) हलसि
L 9 B वेसणमोटपाविक C (F?) वेसणमो L 10 BF वसाइ वेल्लरी C 1 hd विल्लनी
E विल्लरी edd वेइया edd य L 11 A वेरिइअं ॥ वेरिअं CE (F?) वेरिअं
F वेप्पुवेरिज्जा ABCF वेरिअं. L 12 BCF वेल्लरी BF om वेइया BCF वेइया
L 13 BF वेरिअं C वेरिअं C 2 hd वेरिअं G वेरिअं B चेष्टितं C वेप्पुय G 'गृहीतमप्यन्ये
From रिज्जो to असहायं 1 14 torn off in G B सहाय C असहाय L 14 B सहायकं.
L 15 B साहायकमय BCF om च Com from दिच्छन्ति to दिअर L 16 BF वेरिआसुं
G वेरिआसु C दिअर From रिज्जो to च वेल्लरि torn off in G L 17 ॥ वेप्पुअ य
B प्पुण F प्पुण BF वेल्लरि C वेल्लरि BCF वेइयाहि ॥ हरिओ रि C 1 hd हरिउ

अत्र वेङ्गइ रमते इति धात्वादेशेपूक्तमिति नोक्तम् । [७६]

मणिआरघरोलीसुं वेडिअवेसंभराओ अ ।

वेलुलिअं वेरुलिए वेअडिअं तह य पच्चुत्ते ॥ ७७ ॥

वेडिओ मणिकारः । वेसंभरा गृहगोधा । वेलुलिअं वैदूर्यम् । वेअडिअं
प्रत्युप्रम् ॥ यथा ।

वेसंभरासिरोमणिवेलुलिआहरणमुपलच्छीए ।

वेडिअ जइ देसि तुमं होसि तओ तीइ हिअयवेअडिओ ॥ ७९ ॥ [७७]

वेडइओ वाणिअए कलुससुराए अ वेडसुरा ।

भमरम्मि वेणुणासो संकडए वेडिकिअं च ॥ ७८ ॥

वेडइओ वाणिजकः । वेडसुरा कलुपा सुरा । वेणुणासो भ्रमरः । वेडिकिअं 10
संकटम् ॥ यथा ।

महुपाणन्धे अम्हे गिए वि वेडइअ वेणुणासे न्व ।

किं लोअवेडिकिअ वेडसुरं देसि पाणिअं खिविअ ॥ ७९ ॥ [७८]

वेवाइअमुअसिए वेङ्गाइअमवि अ संकुइए ।

वेसत्तणम्मि वेसकिअज्जं उसहम्मि वोवालो ॥ ७९ ॥

वेवाइअं उअसितम् । वेङ्गाइअं संकुचितम् । वेसकिअज्जं हेय्यत्यम् ।
अयमोठयादिः प्रायेण । वोवालो वृषभः ॥ यथा ।

L 1 C रमतेति B पूक्त इति नोक्तः L 2 BF मणिआरघरो CEG मणिआर E नीस
edd वेडियं ABFG, C 1 hd राड edd य L 3 A वेरुलियं BCEF निय G निय
ABFG डिय From तह to सभरा torn off in G E अ L 4 CG वेरु BCFG निय.
L 5 BF प्रलुत्त L 6 C वेसभरा edd लुलियाह BF एणुणज्ज L 7 edd, वेडिय
From मं हो to अडिओ torn off in G C होसी तड BCF हिययवेअडिओ L 8 AG वेडइड
E वाणियए G वाणियए B कनसु B कनसु edd य A वेड EG वेएड L 9 BF वेणुणासो
B संकडए E वेडिकिअ L 10 G इड BCF वेडसुरा G वेएड From नुपा to वेडि torn
off in G C 1 hd वेणुणासो B hd वेणुणासो L 12 C अम्हे C ति G वे BFG वेडइय
C om वेडइअ C सासं C 1 hd अ G अ L 13 C कि edd लोअ BCF वेड E वेएड
B भुरा C (F') भुर BCF पाणिय G वाणिअ edd खिविय L 14 B वेवाविय ACE (F')
वेवाइय ABF वेङ्गाइय C वेङ्गाइय E वेङ्गाइय In G from वाइय to वि torn off, edd.
य BF संकुय L 15 ABCF वेसत्त E वेसित G वेसित BFG वेसितज्ज C 1 hd विस
2 hd विसइ E वेसितज्ज B उसहसि E वोवा L 16 edd इय (twice) C वेमयेस
B hd इय F विसज्ज L 17 B अयमोठया From ठया to यया torn off in G

अमुणिअवेसक्खिज्जं लज्जावेत्ताइयं इमं बालं ।

वेवाइअरोमञ्चो किं रे वोवाल छिप्पेसि ॥ ७३ ॥

अत्र वेरुलियं वैदूर्यमिति शब्दभवम् । वेअडइ खचति । वेहवइ वञ्चति ।
वेमअइ भनक्ति । एते धात्वादेशेषूक्ता इति नोक्ताः ॥ [७६]

5 वोकिल्लो घरसूरे तह वोड्ढयवोड्ढमल्लया भारे ।

अणुचिअवेसमि अ वोमज्झो वोरच्छवोद्रहा तरुणे ॥ ८० ॥

वोकिल्लो अलीकशूरः । वोड्ढयो तथा योज्झमल्लो भारः । वोमज्झो अनु-
चितो वेपः । वोमज्झिअं अनुचितवेपग्रहणमिति तु अस्यैव शिगन्तस्य सिद्धम् ।
वोरच्छो तथा वोद्रहो तरुणः । वोद्रहो ओष्ठचादिः प्रायेण ॥ यथा ।

10 वोकिल्लय वोरच्छय असिवोज्झं फल्लयवोज्झमल्लं च ।

किं वहसि वोद्रहीणं मज्झे एसो खु वोमज्झो ॥ ७४ ॥ [८०]

वोहारं जलवहरणं ग्राहसि अ चोहसिछणमि वोरल्ली ।

वोसेअमुब्भुआणे भरिउल्लट्ठमि वोसट्ठं ॥ ८२ ॥

वोहारं जलस्य धहनम् । वोरल्ली आवणंभुक्कपत्तचतुर्दशीभव उत्सवविशेषः ।

15 केचिदिमामपि वोरल्लीमाहः । वोसेअ उम्भुआणं । उन्मुखगतमित्यर्थः । वोसट्ठं
भृतोद्धुतितम् ॥ यथा ।

L 1. edd अमुणियं C खिज्ज G खिज्ज BEG ल्लाइयं C ल्लाइम edd बाल
L 2. edd वेराइयं C वोर BF छिप्पेसि C छिप्पेसि (१) L 3 BCF ल्लिय G ल्लिय From
ति to वइ torn off in G BF लज्जति C रिहइ L 4. C विमप्रइ G वेमयइ D पूत्ता
L 5 G तथा BF om वोड्ढयं C वोड्ढयं E वोड्ढयं C वोड्ढं E भारो From भारे to च्छरंद्रहा
torn off in G L 6 ABCE चियं C चियं ABCF य BCF वोमज्झो C वोमज्झो C 2 hd
वोड्ढा E वोद्रह BF भरणे L 7 C वोकिल्लो BCF शूरः B वोज्झयो C वोड्ढं = hd इमं
(F?) also next word G उ From तथा to रः torn off in G BF वोमज्झो C दा BF अनुचिनो
L 8 From तां to सिद्धम् torn off in G BF अज्झयमु C अज्झयमु L 9 C om तथा
From प्रा to अज्झं torn off in G B आट्ठया G उट्ठया L 10 C वोकिल्लय B वोज्झ
C वोड्ढ (F?) B वोज्झमल्ल C वोड्ढ (F?) L 11. BF मज्जे C मज्जे BF वोमज्झो C वोमज्झो.
L 12 E वोरार A जज्जयत्तणं EG य A वोड्ढि E राड्ढि C च्छसमि E छणमि यो From
वोड्ढि to राड्ढि p 268 l 12 torn off in G L 13 ABCF वोसेयमु (A त्तं?) E वोसेयमु
ABCF उम्भुआणे E उम्भुआणे E वोसट्ठ L 14 B om पत्त. B उट्ठयं
L 15 B चिदिमामपि BF वोरलीमाहः C वेरुल्लमाह BCF वोरयं B उट्ठयाणं C (F?) उट्ठ-
याण B उम्भुयं

अंसयथोसदृच्छी वोसेअहिआ य विरहतावेण ।

कह पेच्छे वोरलिं वोहारमिसा किमित्थ सहि शेसि ॥ ७५ ॥

अत्र । वोक्कइ विज्ञपयति । वोल्इ गच्छति । एतौ धात्वादेशेषूक्ताविति नोक्तौ ॥ [८१]

वोकिल्लिअं च रोमन्थे तह वोभीसणो वरायम्मि ।

दारोगदेसखेत्तेसु वडो अ वणो ऽहिआरसवचेसु ॥ ८२ ॥ 5

वोकिल्लिअं रोमन्थः । वोभीसणो वराकः ॥ यथा ।

उप्पाइडमसमत्था जे चव्विअचव्वणं कुणान्ति कई ।

वोभीसणा फुडं ते वोकिल्लिअकारिणो पसुणो ॥ ७६ ॥

॥ अयानेकार्थाः ॥

वडो इदरैकदेशः क्षेत्रं चेति व्यर्थः । वणो अधिकारः अपचक्ष ॥ [८२] 10

वंठो अकयविवाहयणिसेहयखण्डगण्डभिच्चेसु ।

तणुवलिअभूअगहिएसुं वणो वसमच्छरत्तेसु ॥ ८३ ॥

वंठो अकृतविवाहो निःक्षेहः खण्डो गण्डो मृत्युश्चेति पञ्चार्थः । वणो तनुर्वलवान् भूतगृहीतश्चेति व्यर्थः । सेववाचकस्तु वप्रशब्दमवः । वसं अच्छं रत्नं च । अत्र । वले निर्धारणनिधययोः । वणो निधयविकल्पानुक्रम्यसंभावेनेपु । 15 एतौ शब्दानुशासने निपातायुक्ताविति नोक्तौ ॥ [८३]

झाडझडीसु वडणं वरडी तेलीडिदंसभमरेसु ।

विअसन्तकलयलेसुं वयलो सेणणउलेसु वल्लाओ ॥ ८४ ॥

L 1 BF असुअं BCF 'रिया C निह' (F') L 2 BF om वोरलिं C वोरिल्लि
C किमिच्छ B सर L 4 B वेकिं L वोकिं edd 'ल्लिय B य E वोभी' BF वोभीणो
C विरायणि L 5 BF 'सारगख' B चडा BEF अ C आ C 2 hd वेणो ABF ऽहियार
C अहियार L 6 B वोकिल्लय C (F') 'ल्लिय L 7 BF उप्पाइडम' C 'समच्छा
BF चत्तिय' C वधियवचण B कह L 8 BF फुर B वाजिल्लय' C 'वोकिल्लिय' F 'वोकिल्लय'
C विपुणो L 9 E अयाऽनेकार्था om A L 10 C वेडो C वेणो B ऽधिकार
L 11 A वणो E वणो C 'णिलेहस' C 2 hd del ख BF 'यडनिभि' E 'नित्तय
L 12 A 'वज्जिय' BCEF 'वज्जिय' C 'भूय' BF 'भूयारिणम्सु A 'गणु B 'वत्परत्तय.
L 13 BCF नित्तय L 14 B 'वज्ज' L 15 BF वज्ज C वेणो C om यो । वणो
निधय BCF 'कणस' L 17. BF जाडजाडीसु A 'झाडीसु C 'हयभम' L 18. AB EF
विदसत' C विज्जसत' A वसाड

वडप्पं लतागहन निरन्तरवृष्टिश्च । वरडी तैलाटी दंशभ्रमरश्च । दशथासौ
भ्रमरश्चेति विग्रहः । यदाह । वरडी तैलाटी स्यादिति । दशभ्रमरविशेषो वर-
डीति च । वयलो विकसन् कलकलश्चेति द्वयर्थः । वज्राओ श्येनो नकुलश्च ॥ [८४]

खेत्ते घरे अ वलयं सुन्दरबहुसिक्खिएसु वत्तडो ।

४ वयसां मन्दिरसेज्जासु वप्पिणो खेत्तउसिएसु ॥ ८५ ॥

वलय क्षेत्र गृहं च । वत्तडो सुन्दरो बहुशिक्षितश्चेति द्वयर्थः । वयसा मन्दिर
शय्या च । वप्पिणो क्षेत्रमुपितश्च ॥ [८५]

वत्तरमरत्तमहिंसकखेत्तजुवसमीराणिज्जलवणोसु ।

सालविडङ्केसु वरंडो साहेज्जविकचेसु वग्घाओ ॥ ८६ ॥

10 वत्तर अरण्य महिषः क्षेत्रं युवा समीरो निर्जलदेशो वन चेति समार्थम् ।
वरंडो प्राकारः कपोतपाली चेति द्वयर्थः । वग्घाओ साहाय्य विकसितश्च । अत्र ।
वल्ह आगेपयति गृह्णाति च । वफइ थलति काडति च । एतो. धात्वादेशेषूक्ता-
विति नोक्ती ॥ [८६]

अङ्गुमि वट्टमाणं गन्धद्व्याहिवासभेए अ ।

15 वत्थाहरणम्मि तहा अम्भुदयावेअणम्मि वट्टवणं ॥ ८७ ॥

वट्टमाणं अङ्गं गन्धद्रव्याधिवासभेदश्च । वट्टवणं वत्थाहरणमभ्युदयावेदनं
चेति द्वयर्थम् । अत्र वरहाडइ नि.सरति धातवोऽर्थान्तरे ऽपीति [सिद्धहेमं VIII,
4, 259] निषेधति चेति धात्वादेशेषूक्त इति नोक्तः ॥ [८७]

L 1 C तेजानी C दसण्णा° L 2 C तेजानी L 4 add य E वज्रय II °बहु°
E °गच्छिणसु ABCF वत्तडो (C °हो ?) L 5 BF मर° E सित्त° C रत्त° E °आसिणसु
L 6 B वत्तडा C (F?) वेत्तडो II बहु° L 7 B °शिक्षितश्च L 8 AD वत्तरम° BCEF
°सालत्त° II °णिचत्त° L 9 BF °विडरीसु E विक्कसु BCF सात्तिज्ज° E °विरुत्तसु
L 10 BF निर्जलदेश C निर्जलदेशो C समार्थ L 11 BF वरडा प्राकार B द्य (acc)
B विरगितश्च L 12 B वल्ह B गृह्णाति C गृह्णाति BF वफइ चत्तनि C थवइ वज्रयति
BF कात्तनि From थ to ल °मङ्ग torn off in G L 14 B वट्टमाण BF धणय° C गध°
ABIF °गधद्व्या° E °आण add य L 15 C वट्टा° (I ?) II °भरणं A °णनि
AE °वदणम्मि AC वट्टवण (F?) B °वन्त् L 16 C वट्टमाण (F?) II वन्त् BF वट्टवण
C वट्टवण G वट्टवण From वत्थाहरणं to वट्टवण° torn off in G I 17 B धातवा अपर्य
पीति II °अपरी° I 18 G विपेर्षान धाव-मति

वाउत्तो विडजारेसु विक्खमच्छे विलसिए अ ।

ठाणाविचालेसुं विक्खंभो दीहजघणेसु विक्खिखलं ॥ ८८ ॥

वाउत्तो विटो जारश्च । वायउत्तो इत्यन्ये । विक्खं अच्छं विलसितं च ।
विक्खंभो स्थानमन्तरालं च । विस्तारवाचकस्तु विष्कम्मशब्दभवः । विक्खिखलं
आयतं जघनं च । अवतीर्णमित्यप्यन्ये ॥ [८८]

विडिमो सिसुमिअगण्डेसु दिट्ठीसन्तएसु विव्वाओ ।

खलाभिकखवेज्जवाविअदाणेसुं विण्यं चेअ ॥ ८९ ॥

विडिमो बालमृगो गण्डकश्चेति व्यर्थः । विव्वाओ अवलोकितो विभ्रान्तश्च ।
विण्यं खलमिक्षा वैद्यो वापितं दानं चेति चतुरर्थम् ॥ [८९]

विडुरमाभोगरउहेसु विलासजघणेसु विच्छेओ ।

विहिगोसेसु विहाणो संझाचोरेसु अ विआलो ॥ ९० ॥

विडुरं आभोगो रौद्रश्च । विच्छेओ विलासो जघनं च । विहाणो विधिः
प्रभातं च । विआलो सध्या चौरश्च ॥ [९०]

विरहो रहकोसुम्भेसु वित्तई गव्विविलसिएसुं च ।

परिपाडिआम्मि विचिए विरलम्मि अ विच्छिअं होइ ॥ ९१ ॥ 15

विरहो एकान्तं कुसुम्भरक्तवर्णं च । वित्तई गर्वितो विलसितं च । वित्तई गर्व
इत्यन्ये । विच्छिअ पाटितं विचितं विरलं चेति व्यर्थम् ॥ [९१]

L 1 A वाउत्तो edd य L 2 From दाणं to घणेषु torn off in G A विधानेसु
BCF विधानेसु AG अहणसु AC विलिख BF विविख G विक्खितं L 3 BCDE वाउत्तो
G अत्थ L 4 From विष्कम्म to यत्न torn off in G C शब्द । B विक्खिखल F विविष्य
L 5 C भित्त्यन्ये L 6 B सिसुं BCEFG नियं C विट्ठी G दिहं C विवाओ G वेच्चाउ
A उ L 7 BF विज्जं C 1 hd विट्ठी edd वाविअं G णेसु ABCF चैय From चैय
to कश्चेति torn off in G L 8 B बालं BCF विवाओ G उ L 10 B विडुरिमां
C (F) विडुरिमां G विट्ठिमां C अहणेषु From घणेषु to सु विहां torn off in G BF विच्छेउ
A विच्छेउ L 11 A विहाणो विहिण्हाए संझां F संज्झां In A चोरेसु अ not legible
G य BCDE विवात्ता L 12 BF विडुरिमां C विट्ठिं G विच्छेउ L 13 edd विवात्तो
B राध्या L 14 C कौसुं C विट्ठिं In G from विरहो गव्विं torn off
L 15 E परिं BCEFG विज्याम्मि In G विचिए विरं twice G य BCF विच्छिअं G विच्छिअ
L 16 B वित्तई C 1 hd (F) विट्ठिं From गर्वितो to च्छिअ torn off in G G विट्ठिं L 17
edd विच्छिअ G चे (sic)

विमलिअमवि पल्लत्तं मच्छरभणिए ससहे अ ।

विसमिअममलोत्तरिएसु विलइअमहिज्जदीणेसु ॥ ९२ ॥

विमलिअं मत्सरभणितं सशब्दं चेति व्यर्थम् । विसमिअं विमलमुत्थितं च ।
विलइअं अधिज्यं दीनं च ॥ [६२]

५ हयविरलेसु विरिंचिरममलमि विरिंचिओ विरत्ते अ ।

फाडिअधारासुं विंचिणिअं वीअं च विहुरतकाले ॥ ९३ ॥

विरिंचितो अश्वो विरलं च । विरिंचिरा धारेति केचित् । विरिंचिओ विमलो
विरक्तश्च । विंचिणिअं पाटितं धारा च । अत्र विम्हरइ स्मरति विस्मरति चेति
धात्वादेशेपूक्तमिति नोक्तम् । वीअं विधुरं तत्कालं चेति व्यर्थम् ॥ [९३]

१० वुसो भीओन्विगोसु चोरमुसलेसु वेलू अ ।

वेळो केसेसुं तह पल्लववल्लीविलासेसु ॥ ९४ ॥

वुसो भीत उद्भिन्नश्च । ओष्ठ्यादिरयं प्रायेण । वेलू चोरो मुंसलं च । वेळो
केशः । वेळो पल्लवः । वेळो वल्ली । वेळो विलासश्चेति चतुरर्थो वेळशब्दः । अत्र
वेव्ये भयवारणाधिपादामन्त्रणार्थेषु प्राकृतलक्षणो निपातेपूक्त इति नोक्तः ॥ [९४]

१५ वेइदो उद्वीकयविसंठुलाविदुसिडिलयंगेसु ।

वेअ्रालो ऽन्धतमेसुं वेअरिअमवि पयारिअकचेसु ॥ ९५ ॥

L 1 add. 'नियम' E पञ्चत्तं C णिए सहे In A ससहे not legible add य.
L 2 add 'नियम' A 'लोठ' C 'लेच्छ' ABCET विजइयम् In G from अपरिज्जो to
सविअ torn off. L 3. BCF 'नियं' add. 'निय' G विपज्जं समुच्छितं च विपं च ।
L 4 BF विजइयं C विचनियइयं G विजइय BF अधियं. L 5 BF विरिंचिरममलमि
C विरिंचर' C विरिंचिओ G विरिंचिड From विरत्ते to विरो 17 torn off in G. add य.
L 6 B पाडियं ACE (F) पाडियं ABF 'रासु' C 'रासं' वि BF विचिं C विरिं E विचिं
ed1 'णिय' ABCF वीयं E वीय C 'रत्तकाले' L 7. C विरिंचिरो G ऽश्वो BF विरिंचिरोति
कथिअ C विरिंचिअ C विरिंचिओ G 'चिड' L 8 BF विचिणिअं C विचिणयं From
पाटितं to विज्जासी p 271 l. 7 torn off in G. C om स्मरति. L 9. BCF वीयं.
L 10 B वुसो C वुसो A भीड' BF 'विग्गेसु' C 'ग्गेसु' चोरिसुनसु 2 hd 'वुज' E 'मुगनेसु'
E 'यसु' L 11 A वेळा वेळो L 12 BF भीत C भीओ 2 hd भीतो H ओठपा'
C वेळ पांगो B वेळाः. L 13 C पल्लवथ C वल्ली L 14. C 'वापरण' 2 hd 'वातेरण'.
C 'वामय' C 'नसण' F 'नसणति' C 'पूत्ता' L 15. A वेळो C वेरुं उदी' A 'विरोडना'
B 'विग्गेसु' C 'विग्गेसु' ABCP 'सिदिनियंगेसु'. L 16. CE वेयाजो; आजो not
legible in A BCF 'अय' ACEF वेयातेयमवि C वेयारियमवि ABE 'तिय' BCF 'कपेसु'

वेहद्धो ऊर्ध्वीकृतो विसंस्थूल आविद्धः शिथिलतां गतश्चेति चतुर्थः । वेभ्रालो
अन्धो अन्धकारश्च । वेभ्रारिअं प्रतारितम् । वेभ्रारिआ केशाश्चेति द्वयौ वेभ्रारि-
अशब्दः ॥ [६५]

वेहविओ णायरकोवणोसु वेलाइअं च मिउदीणं ।

वेह्लह्लो मउअविलासीसुं वोज्जरमईअभीएसु ॥ ६६ ॥

5

वेहविओ अनादरो रोपाविट्थ । वञ्जितार्थस्तु वञ्जिधात्वादेशसिद्धः । वेला-
इअ मृदु दीनं च । वेह्लह्लो कोमलो विलासी च । अत्र वेल्वइ उपात्तभते
षञ्जति चेति धात्वादेशेपूक्त इति नोक्तः । वोज्जर अतीतं भीतं च । अत्र वोज्जइ
अस्यति वीजयति चेति धात्वादेशेपूक्त इति नोक्तः ॥ [६६]

॥ इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायां देशीनाममालायां सप्तमो वर्गः ॥ 10

L 1 C वेहद्धो BF उद्धी° C ऊर्ध्वी° BF विशदुल C विसंस्थूल ॥ गताश्चेति B वेभ्रालो
L 2 BF अंधता° C अंधकार च BF वेभ्रारिय C वेभ्रारिय BF वेभ्रारिय के° C रिया 2 hd
adds रिया B द्वयं BCF वेभ्रारिय° L 4 BCF अणायर° E णाय° add इय BF, C 2
hd मिओ° L 5 BF, C 2 hd मउाअ° ॥ मिउय° B वोज्जरमतीभीएसु F वोज्जनतीभी°
A वोज्जर° C वासर° ACE रमतीतीभी° L 6 BF अनादरो वृट्थ After विट्थ C 2 hd
inserts on margin वेलाइय मृदु दिन (sic) च L 7 BF, C 1 hd om वेलाइअ मृदु दीन
च, see preceding note From वइ उपा° to त्याना° 1 10 torn off in G L 8 BF वोज्जर
C वोज्जर C वोज्जइ L 9 C विजयवि 2 hd उइ° L 10 In G विरचि and from
देशी° to मुएसु p 272 1 2 torn off BCF ताया स्वोपसवेशीशब्दसमहृत्तो A वर्गं AC add
सप्तम ॥ adds ॥ मधाम ॥ ३९५ ॥ छ ॥ ६ ॥ ॥ only has ॥ इति सप्तमो वर्गः ॥ छ ॥

अष्टमवर्गे प्राकृते शपौ न संभवत इति सादयः प्रस्तूयन्ते ।

सीहकुमुएसु सडिसंफा सहसंधारिआ जोगे ।

सत्ती वंकतिवयवदुलदारु सत्यंसेहिआ य गए ॥ १ ॥

सडी सिंहः । सफ कुमुदम् । सहो तथा संधारिओ योग्यः । सत्ती वक्रपाद-
5 त्रय वृत्त दारु । यदाह ॥ पल्लङ्गपायसरिस तिदारुर्ध उद्धणिभिन्नधायरिसं । त
जागद्य सत्ति ॥ इति । गोपालस्तु ॥ सत्ती कलसाधारो दारु भवेत्तल्पसमस-
मुच्छ्रयणम् ॥ इत्याह । सत्यो तथा सेहिओ गतः ॥ यथा ।

सफच्छी सडिमज्झा सधारिअसयणसेहिए दइए ।

सत्तीसत्यं कलस रयन्तसहधारिणा भरइ दइआ ॥ १ ॥ [१]

10 संग्गा संडी वग्गा संपा कञ्ची सरा माला ।

संखो वन्दी सरली चीरोइ सरत्ति सहसत्ये ॥ २ ॥

सगा तथा सडी वल्गा । सपा काञ्ची । सरा माला । संखो मागधः । सरली
चीरिका । सरत्ति सहसा ॥ यथा ।

समरे संखवहूए सरलिझुणीइ दढसपसरिआए ।

15 सुहडे सरत्ति बालिअसगे सडीइ धरिअए नुरओ ॥ २ ॥ [२]

सज्जोक्कं पच्चगे सउणं रुढे पसूणाए सढयं ।

सलली सेवा सभरो गिढे सद्दाइ सगयं च ॥ ३ ॥

L 2 \ सीह कुं C 1 hd 'कुसु' C 'सडी' B 'संफा' CE 'सम्फा' E 'सपा' A 'रया' BCEF
'रिया' From आ 'जो' to 'क्रपा' torn off in G L 3 E 'सिपय' C 'बहुल' BF 'वारु'
'सच्छ' cdd 'सेहिया' L 4 BCF 'सम्फ' B 'चक्र' L 5 From ह 'पल्ल' to 'तिदारु'
torn off in G BF 'सरिक' निषा लप्पयसरिस तिदारुर्ध G 'रुय' BF उद्धमिनियं C उहिनिय
निय F उरमिनियं G उहाननियं From 'आय' to समुच्छ्रयं torn off in G BF 'आयरस'
C 'आयरिस' L 6 DCF सतिमिति BF 'रुजगा' BI 'भवत्तल्पसमुच्छ्रय' G 'समुच्छ्रय'
L 7 C सच्छा L 8 C सम्फच्छी G 'रुक्' From 'रुही' to 'यण' torn off in G B 'मज्जा'
C (F) 'मगा' BCF 'रिय' C 'सदिष्ट' L 9 From सत्ती to भरइ torn off in G B 'सच्छ'
BF कलगा cdd 'दइया' L 10 BF सडी CI सएडी BI 'अग्गा' E 'सम्पा' G 'सम्पा'
L 11 ABCI G 'सी' A 'चीरी' C 'रि' L 12 G सगा C सएडी II वज्जा From सपा to सरली
torn off in G L 14 BF 'सुणीइ' C 'इणीइ' cdd 'सरियाण' L 15 BF सरत्ति
BI G 'सतिनिय' C 'सतिनिय' BF सडीइ C सएडीइ BCF धरियण From रिच्छाण to उणं रुइ torn
off in G BF नुर (nc) L 16 C सगा 2 hd 'इओ' BF 'सदियं' L 17. C गिर
A गिडाइ C सगा

सज्जोके प्रत्ययम् । सउण रुढम् । सढयं कुछुमम् । सलली सेवा । सभरो
गृध्रः । सगयं भद्धा ॥ यथा ।

तुह सज्जोके सढए सभरो मंससगएण सललिपरो ।

होइ विलक्खो किछुअसउणमिणं वा मूलीमसमुहाणं ॥ ३ ॥ [३]

सत्थरसंगोल्लीसंगेळा शिअरम्मि संगहो मोब्भे ।

सत्तल्ली सेहाली पसवजरा संभवो सुरा सविसं ॥ ४ ॥

सत्थरो संगोल्ली सगेळो त्रयो ज्येते समुहार्याः । शय्यार्थस्तु सत्थरो
अस्तरशब्दभवः । संगहो गृहोपरि तिर्यग्दारु । केचित्तु संगहो मुक्तो इति पठन्तः
संगहशब्दं मुक्तपर्यायं व्याचक्षते । सत्तल्ली शेफालिका । संभवो प्रसवजरा ।
सविसं सुरा ॥ यथा ।

10

जायउसगोल्लीण खयं सुणान्ता वि खीवसगेळा ।

• बुद्धिविहूणा सभवगय व सविसं विसं ति ण मुणान्ति ॥ ४ ॥

बहुणो वि ण कापुरिसा हुन्ति महारम्मकज्जभारखमा ।

सत्तल्लिसत्थरेहिं ण सगहो होइ कइआ वि ॥ ५ ॥ [४]

सत्तिअमोळे दण्णोदुरे सराहो दिए सवासो अ ।

संफाली पंतीइ सयगिधसयत्ता घरट्ठिमुइएसु ॥ ५ ॥

15

सत्तिअ भार्द्रम् । सराहो दर्पोदुरः । सवासो ब्राह्मणः । सफाली पङ्क्तिः । सयग्वी
घरट्ठी । शतत्रीशब्दो येषां संस्कृते प्रसिद्धस्तेषां न देशी । सयत्तो मुदितः ॥ यथा ।

L 1 C सज्जोक्क From सभरो to इ सज्जो' torn off in G L 2 B अद्धा
L 3 C सज्जो' G सभरा मंससगएण L 4 BFG किमुय' C 'सउणमिउण (C2 hd del
उ) वा मरान्तामसमुहाण L 5 C सच्छर' BF 'सगिळा From गेळा to the end of the
line torn off in G BCF शियरमि L 6 E सत्तन्नी 'यसव' L 7 C सच्छरो B सगेळा
G सगेळा C सच्छरा L 8 BF अल्लशब्द' C 'शच्छर-सव- G 'शच्छर From हो गृहो'
to संगहो' torn off in G C संगह (F') 'पन्त L 9 C (F') संगह' B संगह शब्द
B सत्तन्नी L 11 G जायउस and then torn off to the end of the line C खय
L 12 BFG बुद्धि' C 'विहीणा G विहणा C च C1 hd om विस G न L 13 BFG बहुणा
L 14 G 'सच्छरेहिं न सगहो इ From हं in सगहो to हं दण्णो' torn off in G BCF कइया C
L 15 ABF सत्तिअमो' C सत्तिअ' E सत्तिअमो' G दया' ABEG 'छरे ' 'हरे F 'हरे add य
L 16 BCF सइयि' ABCFG 'सइत्ता BF 'सुणसु C 1 hd 'सुणसु L 17 BFG सत्तिअ
C सत्तिअ G दण्णो' From हण्ण to ही torn off in G L 18 B घरट्ठा add सइत्ता

होसि सराहसवासय ण सयत्तो भोषणेण जं तुज्झ ।

रदसंफालिसयग्धी ण हु थकइ ससिअम्मि सुके थ ॥ ६ ॥ [५]

ससोड्ढो जकखे सब्बला कुसी सम्भरम्मि संखालो ।

संकरसाहीओ रच्छाए.णिअडे सगेहं च ॥ ६ ॥

- 5 ससोड्ढो यत्तः । सब्बला कुशी । संखालो शम्भराख्यो मृगविशेषः । संकरो
तथा साही रथ्या । सगेहं निकटम् ॥ यथा ।

वेससगेहे संकरमज्जे ण आसि तं सुहडमाणी ।

सव्यलहत्यो संखालभया किं भरसि साहिससोड्ढं ॥ ७ ॥ [६]

संखालिसंदेवा शङ्खपत्तसीमासु संगयं मट्टे ।

- 10 सेणम्मि सवाओ संधाडी जुअले खलम्मि संभुल्लो ॥ ७ ॥

संखली शङ्खपत्रताड्डः । संदेवो सीमा । नदीमेलक इत्येके । संगयं मसृ-
णम् । सवाओ श्येनः । संधाडी युगलम् । संभुल्लो दुर्जनः ॥ यथा ।

समरासंगय रिउखगसयाय गायन्ति मलयसदेवे ।

चलसंखलिसंधाडीउ किसरी तुह जसं असंभुल्ला ॥ ८ ॥ [७]

- 15 असुअन्धि संधिअं सडली चिक्खा वइअरम्मि संघोडी ।

संपससंपणा घयउरत्थगोहूमपिट्टम्मि ॥ ८ ॥

संधिअं दुर्गन्धम् । सडली शकुनिका । संघोडी व्यतिकरः । संपसा तथा
संपणा घृतपूरार्थगोधूमपिटम् ॥ यथा ।

L 1. BFG सवत्तो C भोयणेण G भोयणेण C तुज्झ L 2 C सपानि C ससिय BF ससिय
From रद° to म्मि torn off in G C मुके edd थ L 3 C ससोड्ढो 2 hd. 'इडो G सजे'
A सन्वर BCFG सवर E सवर L 4. B साहिउ AG हीउ A णिपडे BCF णियडे EG नियडे
E सगेहं G सगेह L 5. C ससिओ BF जत्त. BF कुसी From लो to तथा torn off in G.
B सवरा C (F') सवरा. L 6. C सगेहं G सगेह. L 7. C वेसमगदे थ (del 2. hd)
B 'गेहे B मज्जे C मज्जे 3 hd 'इडे C आसि. L 8. C सचल G सव्वलत्थो C सणेहं
From सोज्ज to मासु torn off in G L 9. B मडे C मडे F मडे L 10 BF सराउ ॥ संधाडी
EG जुयले A सतुलो BCF सतुलो. L 11 BF सखपव G पव. From संगय to गलम्
torn off in G L 12 BF सवाउ C 1. hd सतुलो G सभुल्लो. L 13 G 'खम'.
L 14. BCF वल B सखलि edd. 'डीओ B किन्नरी CFG किन्नरी C असंभुल्ला.
L 15 From अत्तु° to वइअ° torn off in G. A असुअन्धि ABLEF संधिय BF चिक्खा C 1. hd.
चिक्खी 2. hd चिक्खी BF वइरम्मि E वइय C संधाडी. L 16 A सपसा घउर C 1. hd 'रच्छ'
C पिड्ढि E पिड्ढि G पिड्ढि L 17. edd. संधिय BF सघोडो. BF सपसा From सा
to क्वसु torn off in G L 18. C सपणा BF पूर्यं C पूर्यं गो°.

सञ्चटा लम्बकेशाः । अत्र । सयली मीनः । सरडो कृकलासः । एतौ श-
कलिन्सरटशब्दभवौ । तथा । संखाइ संस्त्यायते । सहइ राजते । इति धात्वा-
देशेपूक्ताविति नोक्ताः । संपत्थिअं तथा सयराहं शीग्रम् । संपासंगं दीर्घम् ।
सलहत्यो दर्प्यादीनां हस्तकः ॥ यथा ।

■ संपत्थिअ सयराहं तीइ धरे सावराह मा वय ।

जं अच्छइ धरसञ्चटा संपासंगसलहत्यहत्था सा ॥ १२ ॥ [१९]

सप्पे सराहओ संवेत्तिअसंवट्ठिआ य संवरिए ।

सरिवाओ सीहरओ आसारे पेरिए सउलिअं च ॥ १२ ॥

सराहओ सपैः । सवेत्तिअ तथा संवट्ठिअं संवृतम् । सरिवाओ तथा सीहरओ
10 आसारः । सउलिअं प्रेरितम् ॥ यथा ।

सरिवायम्मि सराहयघेरे सवेत्तिअं कुणह्ण माणं ।

जं सीहरयसउलिओ कुवइ असंवट्ठिअं मयणो ॥ १३ ॥

इह ॥ सराहयं जाण पयलायं ॥ इत्यभिमानचिह्नसूत्रपाठे स्थिते ऽन्योन्यप-
र्यायतया हावपि सर्पवाचकाधित्यजानता पयलाओ शराहत इति व्याख्याय पाठोद्भू-
15 खलेन यदुदाहृतम् ।

सरडो व्व विविहरूवो कओ सि त जीइ सुहय त चेअ ।

अणुणयसु मयणपयलाइअं हि मा मं कयत्येसु ॥ १४ ॥

मयणपयलाइअ मदनशराहतामित्यर्थः । तदेतदसमञ्जसम् । यत्पूर्वदेशीषु
पयलाओ सराहओ इति सर्वनाममध्ये पठितम् । अभिमानचिह्नेनैव स्ववृत्तावुदाहृतम् ।

L 1 BF अडा (sic) लव° BF सरलो कृकलास L 2 BF सकलिन° C शकलिन°
C शरट° C यति L 3 C पूक्ता इति BF संपत्थिय C च्छिअ L 5 BF संपत्थिय°
C सपच्छीय° B तीई L 6 C सम्पा° BF सगपान्नहत्था (om हत्थ) L 7 A °हउ
BF सवेत्तय° A °सवरिया BCF° संवट्ठिया L 8 A °वाउ A °रउ BF °रए C पेरियए cdd.
°लिय L 9 BF सवेत्तिअ BCF° संवट्ठिय C1 hd सीहयो आसर L 10 BCF° लिय
L 11 C सरिवाहिम सराहपेरि BCF° लिय L 12 C सीहरहसउ कुवइ B अत्त° BCF° दिय
L 13 BCF° पयलायमित्य° BCF° अन्योन्य° L 14 C पयलाउत्सपहत L 15 C यदूत
L 16 C ण C कउ C गुयह BCF° चेअ L 17 BF °लाइय C °पायन्नइय C कयच्छसु
L 18 BCF° मयणपलाइय मदनशराहतमित्यर्थ BF यवपूर्वदेशेषु L 19 C पलाइया C 2
hd °हउ C om इति C 1 hd om स of सपै° B पठित

‘अइपचलो ति हसिओ वाहो पल्लीइ वाहवहुआए ।

दहुणा अणिभिस्सं तिवखपलासीइ पयलायं ॥ १५ ॥

एवं च । अधुनातनदेशीकाराणां तद्व्याख्यातृणां च कियन्तः संमोहाः परिग-
यन्ते । किं वा परदोषोद्धृतेन । मोहापसारणार्थं त्विदमुक्तमित्यलं बहुना ॥ [१२]

संघासयसमसीसी फद्धाइ समुगिअं पडिक्खिअए ।

सत्थइअं साणाइअं तेअविए सुमरिअम्मि सरभेअं ॥ १३ ॥

संघासओ तथा समसीसी स्पर्धा । समुगिअं प्रतीक्षितम् । यदाह । ॥ प्रतिपालितं
समुगिअं ॥ इति । अत्र प्रतिपालितशब्दस्य प्रतीक्षितमित्यर्थो जस्माभिर्व्याख्यातः ।
यदि तु पालनमात्रं प्रतिपालितशब्दस्यार्थस्तदप्यस्तु । केवलं सद्वयाः प्रमाणम् ।
सत्थइअं तथा साणाइअं उत्तेजितम् । सरभेअं स्मृतम् ॥ यथा ।

साणाइए सत्थइओ संघासयउदुरे ससमसीसी ।

समरसमुगिअखिसारिभूवसरभेअसत्थो सि ॥ १६ ॥ [१३]

संखद्रहो अ गोलाद्रहम्मि लद्धम्मि संपडिअं ।

सच्चिज्जयसंघयणा सच्चसरीरेसु सहरला महिसी ॥ १४ ॥

संखद्रहो गोदावरीद्वयः । संपडिअं लब्धम् । सच्चिज्जयं सत्यम् । संघयणं 15
शरीरम् । सहरला महिषी ॥ यथा ।

संपडिअममहाखलतांवा पीणत्थणी सहरल व्व ।

सच्चिज्जयसंकेआ संखद्रहं सरइ चादसंघयणा ॥ १७ ॥ [१४]

L. 1. BF अयचलो C हसिउ C वाहो पल्लीइ BCF 'वहुणा' L. 2 C (F?) दहुण C अणिभिस्सं
BF 'सं खपला' C तिवखपलासी य L. 3 B 'ययाचुणा C (F?) 'वहुणा' L. 4 C 'नेन
गोहा' L. 5. C सायासमसीसी 2 hd संघासयो A पद्धाइ B पद्धाइ CP पहाइ edd. 'गिग्ये
ACF 'रित्तियण B 'रित्तियण L. 6 A सत्थइयं BCF 'सत्थइयं edd साणाइयं A नेअविअ
BF तेषाणि ABF 'रित्तियं C1 hd सभेअ L. 7 C सत्थइयं BF 'गिग्ये C तिसुगियं C 2. hd
तिसुगियं L. 8 BCF तिसुगियंविनि L. 9 From नमाअं to घागयं? 11 again torn off in
G L. 10. edd सत्थइयं edd 'इयं edd सरभेअं L. 11 BF साणाइओ BF om. सत्थइयं
C 'द्ध' C (F?) 'उदुरे From ती सी to सत्थइयं 14 torn off in G L. 12 BCF 'गिग्ये' BCF 'नय' .
L. 13 BF सत्थइयं edd य BF 'इयं' C लद्धम्मि edd 'इयं' L. 14 BF सच्चिज्जयं A 'ज्जय'
ABF, C1 hd सत्थइयं L. 15 In G गोहा is torn off C गोहावरी edd संपडिअं G लद्ध
(sic) 11 सच्चिज्जयं From ज्जयं to तिपी torn off in G. BF सत्थइयं L. 16 From यथा
to सत्थइयं torn off in G L. 17 edd सत्थइयं C पीणत्थणी G सहरले G य (F)
L. 18 In G यथाकेआ सी is torn off BF दह CG 'दह C दह'.

संगोविअम्मि संजमिअं णिव्विवरम्मि संकडिहं च ।

साविहजन्तुम्मि अ सरलीआ संसपिअं च मङ्किअए ॥ १५ ॥

संजमिअं संगोपितम् । संकडिहं निम्बिद्धम् । सरलीआ आवित्संज्ञः प्राणी ।

कीटभेद इत्यन्ये । संसपिअं मङ्कितम् । उत्प्लुत्य गतमित्यर्थः ॥ यथा ।

5

सरलीअसूतलतिक्खिअणहए संजमेसि जीइ तुमं ।

संसपिअं कुण पुणो तोए चिअ संकडिहपेम्माए ॥ १८ ॥ [१५]

घूअम्मि सहगुहो तह सत्तिअणा आहिजाईए ।

संखलयं सम्भूए संसाहरामवि अ अणुगमणे ॥ १६ ॥

सहगुहो धूकः । सत्तिअणा आभिजात्यम् । संखलयं शम्बूकः । शुक्त्याकारो

10 जलजः प्राणिविशेषः शम्बूकः । संसाहरा अनुगमनम् ॥ यथा ।

संखलयदन्त हिण्डसि जं बाहि सहगुहो वर राईइ ।

ता तं गयसत्तिअणो किमम्ह संसाहरा कुणसि ॥ १९ ॥ [१६]

संडोलिअो अणुगए सच्चविअं तह अहिण्णए ।

संगोढणो अ वणिए समुच्छणी सोहणी अ वद्धणिआ ॥ १७ ॥

15 संडोलिअो अनुगतः । सच्चविअ अभिप्रेतम् । दर्शनार्थस्तु दृशेः सच्चयादेशसिद्धः ।

संगोढणो त्रणितः । समुच्छणी तथा सोहणी संमार्जनी । यस्तु ॥ वद्धणिअ जाण

L 1 B संगोविं ABCF विविअम्मि In G from संगो to विववरम्मि torn off ABCF विविं C णिव्वि L 2 BCF जन्तुम्मि ABCF य ACG विवि BF विवि and om च A क्रमियम् BCFG मकियए L 3 add विवि BF संगोपित G संकोपित B संकडिहं B सरलीआ (sic) From आ to एणो torn off in G B कीटभेद From न्ये to था in यथा torn off in G L 4 add विवि BF सत्तितमुत्प्लुतगतम् C अङ्कितमुत्प्लुत्य 2 hd उत्प्लुत्य L 5 G सरली यभूलं C भूलं B तिक्खयं CG (F') तिक्खयं C मज्जेसि L 6 add विविं C कुण पाणा G पुणे BF तीइ cld चिअ L 7 C घूयम्मि From अम्मि to ईए torn off in G A सहगुहो A सत्तअणा B जाइए L 8 B संखलयं A संखल्यं BG सम्भूए cld य L 9 B अणुगमणे BG सवूक C (F') सवूक C 1 hd कारा From ऐ to एण अनुं torn off in G L 10 B सवूक L 11 add बाहि C सहगुहो च L 12 C न्तियणी C संसाहरा L 13 From संडो to वेणं torn off in G A लिद BF लिद B सच्चं AB विविं C अभिप्रेतम् L 14 A संगोढणो cld य ACG वद्धणिआ B वद्धणिआ Sec VII, 41 L 15 BCF विवि B दृशे C दृशो F दृश BF सन्वया From देश to च्छणी torn off in G C om सिद्ध L 16 B वद्धणिअ CG (F') वद्धणिअ

समुच्छृणिं च बहुभारिभं तह य । इति पाठं दृष्ट्वा वदशिसमुच्छृणिशब्दौ
यधूपर्यायत्वेन ध्याचष्टे स बहुभारीशब्दविप्रलब्धो बहुभारीशब्दं समार्जनीवाचकं
नावगच्छति । तथैव च लक्ष्यमुपलक्षयति । यद्धनपालः । समुच्छृणिभा वदशिभा
बोहारी ॥ इति । गोपालोऽपि समुच्छृणी वर्धनीत्याह । देवराजोऽपि । वदशिभा
सोहशिभा बहुभारी तह य मज्जशिभा ॥ इत्याह । श्लोकाचार्योऽपि । वदशिस-
मुच्छृणीभो बोहारी ॥ इत्याह । अभिमानचिह्नेनापि स्वयुक्ताबुदाहृतम् ॥ यथा ।

सुणह समुच्छृणिसहं जह जह सुणहा सहज्जयधरेसु ।

द्विद्वेण मुअह तह तह पइं पहाए विसूरन्ती ॥ २० ॥

उअह पमुच्छृन्तीए द्वाहरिंत्ताह जंपमाणस्त ।

वदशिभाह पहारो दिसो असईह दिअरस्त ॥ २१ ॥ इति ।

10

तदेवं बहुदेशीपर्यालोचनेन समुच्छृणीप्रभृतयो बहुकरिकापर्याया इति निश्चित-
मस्माभिः ॥ यथा ।

संडोलिभो सि तहभा समुच्छृणिकराह सोहणीहत्थ ।

लक्खिज्जह सच्चविभं सिद्ध संगोदणाहरेण नुह ॥ २२ ॥ [१७]

परिताविअम्मि ससत्तिअं च संपत्तिआ वाला ।

15

संदइयं च संलग्गयम्मि सच्चोविअं रइए ॥ २८ ॥

L 1. B समुच्छृणिं. B बहु^२ cdd 'आरिय' After दृष्ट्वा B erroneously inserts वदशिसमु-
च्छृणिं च बहुभारिय तह य इति पाठं दृष्ट्वा BCF वदशिं G बहुणिं B 'समुच्छृणिं'
G 'वदश' L 2 BF 'पर्यायन' From 'अयं' to 'सद्व' torn off in G C 'स' बहुभा^२ BF बहु^२.
L 3 C om च C लक्षणमुप^२ G लक्षमुप^२ BCF यन् धन^२ cdd 'शिया BG वदशिया C वदशिया
F बहुशिया. L 4 cdd बोहारीति From मुच्छृणी to वदशिया या torn off in G B वदशिया
CFG वदशिया L 5 cdd साहशिया BG बहु^२ B मज्जशियाया C (F') G 'शिया
B वदशिं C (F') वरणीं G वदशिं L 6 B समुच्छृणिउ G 'णीउ cdd 'सोहणीयाह'
From 'वि' to समुच्छृणिं' torn off in G L 7 G 'सह' C 'सह' सह गुणरा BF 'सयज्जय'
C 'सयज्जय' L 8 BF 'द्विद्वेण BFG मुअह C मुअह G मअह B पइ C पइ (F') B 'द्विगूरीति
G 'द्विगूरीति L 9. BF 'भोअह' C उअह BF पउच्छृन्तीम C समुच्छृन्तीम B 'त्ताह C (F') 'त्ताह'
From 'पमाणस्त' to 'असईह' torn off in G. L 10 B 'वदशियाह C (F') वदशियाह
BCF 'द्विरास्तेति G 'द्विरास्तेति and om इति L 11 B बहु^२ C 'द्विगूरीति (2 lhd 'य') 'द्विगूरीति'
G बहु^२ L 13 C 'संडाज्जिउ From 'डो' to 'सोहणी' torn off in G BCF तहया B समुच्छृ-
कराह G 'सोहणीहत्थीहत्थ L 11. BF 'सत्ताविअं C 'विअ C (F') तिह BF 'संगोदणा'
C 'संगोदणा BCF मुअ. L 15. cdd 'द्विअम्मि A सत्ताविअ B 'सत्ताविअं CF 'सत्ताविअं
G 'सत्ता च स' (sic) cdd. 'लिया BG 'सत्ता L 16 C 'संहइय BF 'ह' BF 'व सत्त' From
'मित' to 'पितम्' | torn off in G B सत्तं^२ AB C 1 lhd (F') 'विअ

ससन्तिश्च परितापितम् । संपत्तिश्चा वाला । पिप्पलीपत्रवाचकोऽपि संपत्तिश्चाशम्भो
लक्ष्येषु दृश्यते । संदष्टं संलग्नम् । कप्रत्ययाभावे संदष्टं इत्यपि । संदष्टं संघट्ट
इत्यन्ये । सञ्चेविभं रचितम् ॥ यथा ।

संपत्तिश्चाह ससन्तिश्चाम्भि नुज्झ विरत्गणिणा हिभए ।

8 सञ्चेविभाउ माला संदष्टजलहया य झुकन्ति ॥ २३ ॥ [१८]

सइलंभं सइदिहं सइसुहसइदंसणाइ मणदिहै ।

संखवइल्लो हालिअच्छन्दोत्याइरवइल्लमि ॥ २९ ॥

सइलंभं सइदिहं सइसुहं सइदंसणं एते चत्वारो अपि चित्तावलोकितार्थाः ।
संखवइल्लो हालिकच्छन्दोत्यायी वलीवर्दः ॥ यथा ।

10 सहि णिसि सइसुहसउहै सइदंसणसयणयमि सइदिहो ।

संखवइल्लो व पिभो सइलंभरई अ ता विहाणं जा ॥ २४ ॥

अत्र । सखुइइ रमते । संदणइ अवटभं करोति । सस्वामइ आत्रियते ।
संगलइ सवटते । संदुमइ संयुक्कइ प्रदीप्यते । सभावइ लुभ्यति । एते धात्वादे-
शेषूक्ता इति नोक्ताः ॥ [१८]

15 ससराइअं च णिपिहै समइच्छिअमइकन्ते ।

मोरे सइलासयसिंढा खन्दे सइसिलिंभो अ ॥ २० ॥

L 1 C सत्रत्तिय BF 'त्तिय' add 'त्तिया BG वाला BF पिप्पलीपत्रीपत्र' add 'त्तिया'
L 2 BFG 'हुं' C सदिडयG च स' C लभं BF om भावे BFG संदष्टमित्यपि C संघट्टमित्यपि
From इत्ता' to था in यथा torn off in G BI 'ह' C सप'मित्य' L 3 B सञ्चे' BCF
विय L 4 add 'त्तियाइ G सन' add 'त्तियमि C 1 hd लुझ BI 'हिगिणा C हियइ-
L 5 B सञ्चे' BCF विद्यायां BCF सइद' C मुक्ति L 6 C 1 hd om सइदिह C 2 hd
सइसुह' AC (F') 'णइ From सुह' to ल्लो torn off in G L 7 BCF 'वइल्लो BCF हालिय'
G हालिय' C 'अच्छन्द' A 'त्याइवइ' BCFG 'वइल्लमि L 8 G सयज्जभं C 1 hd om
सइसुह 2 hd adds it after सइदंसण, BFG चित्ता' add 'वइल्लो L 9 BF हालियछ-
संत्तियायी C हालिकच्छन्दोत्याइ In G from हालिक' to णिसि torn off II वलीवर्द
L 10 C सइसुहसवहो C 'सइणयमि L 11 add 'वइल्लो B ख C च F ह CG पिउ C 'ही
add य L 12 From खुइइ to मइ अ' torn off in G L 13 C सयुक्कइ In G इ
लुभ्यति एते torn off, also from न्ता to पिहै L 15 A 'सइय II व C (F') व G 'ह' add
'च्छियम', L 16 BF सयलासय' C सयनासिंहा A 'सिंघ G 'सिंहा AB 'सिलिंभो
II (F') 'सिलिंभो G 'सिलि and then torn off to समइ' add य

ससराइअं निपिटम् । समइच्छिअ अतिकान्तम् । सहलासभो तथा सिंदो
मयूरः । सइसिलिबो स्कन्दः ॥ यथा ।

सहलासयपिअसमए समइच्छिअअवहिआगए दइए ।

ससराइअविरहदुहा सहि णचच्च सइसिलिबोसिंदो ध्व ॥ २५ ॥ [२०]

कितवे सअक्खगत्तो सेलूसो जलधरे समुद्धरं ।

सवडंमुहो अहिमुहे धम्मच्चत्तोसहे सइरवसहो ॥ २१ ॥

सअक्खगत्तो तथा सेलूसो कितवः । समुद्धरं पानीयगृहम् । सवडमुहो अभि-
मुखः । सइरवसहो धर्माय त्यक्तो वृषभः ॥ यथा ।

सेलूसहारिणो सवडंमुहसइरवसहपक्खलिओ ।

एसो सअक्खगत्तो लुक्कह वेसासमुद्धरे ॥ २६ ॥ [२१]

सत्तावीसजोअणमिन्दुं सत्रयम्मि समरसहहयं ।

जाण त्रिसीए सारिं सालं साहाइ केसरे साइं ॥ २२ ॥

सत्तावीसजोअणो इन्दुः । समरसहहओ समानययाः । सारी वृत्ती । क्षपी-
शामासनमित्यर्थः । सारी मृत्तिकेत्यन्ये । साला शाखा । साई केसरम् ॥ यथा ।

सत्तावीसजोअणमुही समरसहहय जुह कए सा ।

सालतले सारिडिआ अचइ चण्डिड ससाइपदमेहिं ॥ २७ ॥ [२२]

सामुहो वरुए सावओ अ सरहम्मि सामिअं दइे ।

सामंती समभूमीइ सामरी सिंजलीए अ ॥ २३ ॥

L 1 BF समतं BCF इयं From च्छिअ to मयूर torn off in G BCF च्छिअ
C सयज्जासभो C सिएण L 2 BF सहसिज्जा G सियो From या to विअं torn off
L 3 B ससरासय C (17) सयज्जासय add विअ BCF च्छिअ From अअवहि to हइ
off in G C इयगए L 4 BCF गइयं From हा सहि to त्रियव torn off in G
BF तिज्जि C सिएण F सइ BCF अ L 5 In G सओ सज्ज and सज्जपर समुद्ध
is torn off A सज्जा C 1 hd सज्जा L 6 A सवडमुह C इमुह In G सव
and then end of the MS the rest being lost A अविमुह A सइरवस C ससरा
L 7 B सज्जते C सवडमुह L 9 C सइरवस L 10 C सवडर
L 11 C सत्तावीसजोअणमिन्दुं A मिन्दु L 12 add विणीण A सवड L 13 C सत्ता-
विरोधोयणी C दय add वृषी L 14 B सइरवस C 1 hd om सामा शाखा .
2 hd add a after सइरवस but read's सामी C कइर L 15 C सत्ताविमं
L 16 B सत्ताविमं C सत्ताविमं B सवडर सइ L 17 C सामुही ABF वरुए A सावड
AC सामिअ B सत्ताविम B सवड L 18 B सिंजलीए add अ

सामुहो इक्षुसदृशतृणम् । सावधो शरभः । सामिश्रं दग्धम् । सामंती समभू-
मिः । सामरी शाल्मलिः ॥ यथा ।

सामरिसामुदघर्णं दवग्निणा सामिश्रं गृह्णन् वणं ।

इतिह सामंतीए सावयभीओ कर्ह होसि ॥ २८ ॥ [२३]

५ साराडी आडीए साणूरं देवहरयम्मि ।

साउल्लो अणुराए सालंकी सालही अ सारिइआ ॥ २४ ॥

साराडी आदिः । साणूरं देवगृहम् । साउल्लो अनुरागः । सालंकी तथा सा-
लही सारिका ॥ यथा ।

साराडि व्व शई सा तरिउट्टिअसालहि व्व साउल्ला ।

१० सालकिफुडालाया आयइ सकेअसाणूरं ॥ २९ ॥ [२४]

अत्र । सामर्थ्यं सामर्थ्यमिति शब्दभवम् । तथा । साहइ कथयति । सारइ
प्रहरति । एतौ धात्वादेशेपूक्ताविति नोक्तो ॥

साइअमवि सकारे सायंदूला य केअईए अ ।

सासवुलो कविकच्छू सारमिअं संभराविअए ॥ २५ ॥

१५ साहअ संस्कारः । सायंदूला केतकी । सासवुलो कपिकच्छूः । सारमिअं
स्मारितम् ॥ यथा ।

थिरत्तसाहआण वि उप्पाअन्तीह कामकहडूइ ।

सारमिआ सासवुलं सायंदूले तए अम्मे ॥ ३० ॥ [२५]

सालंगणी अ आहिरौहिणीइ साहेज्जओ अ अणुगाहिए ।

२० साइज्जिअमवलम्बिअमवगयमोहम्मि साहरओ ॥ २६ ॥

L 1 C सामुहो BF सामिय L 2 BF शरभरी L 3 BCF सामिय L 6 cdl.
य सारिइया L 7 BF आडि C 1 hd दिव् H गृह L 8 BF सारिका
L 9 BF तरिउट्टियं C तरिउट्टियं B सालरि व्व हि व्व सां C च L 10 BF फुडालाया
BF आवइ BCF सकेयं L 11 C सामच्छ BF भव L 13 A सायमवि BF साइय-
मवि C सावियम BF सयदूला BF om य ABF केयईए cdd य L 14 C सासवूलो cdd.
नियं ABF वियम L 15 BCF साइय BF सायदूला C सायंदूला C सासवुलो
BF सारविय C भिय L 17 C थिरं C hd नत्तुं B1 साइयाण L 18 BF om.
सारमिआ C निया सासवूलं सायंदूले L 19 BF सालंगणीइ अहिं C य 4 om अ
AB तौहिणीइ A साहज्जयो C 1 hd जउ 2 hd इयउ L 20 BF साहज्जियम C 1
hd इययं 2. hd दिशयं BCF भविज्जियम A साहरउ C साहज्जो.

सालङ्गणी अधिरोहिणी । साहेज्जओ अनुगृहीतः । साहज्जिअं भवलम्बितम् ।
साहरओ गतमोहः ॥ यथा ।

साहज्जिअयोमिजिणो अम्बासाहेज्जओ आहिरुहेसु ।

सग्गारोहणसालङ्गणिं व साहरय उज्जिन्तं ॥ ३१ ॥ [२६]

सारिच्छिअसेआलीओ दुव्वा सारहम्मि साहिलयं ।

सालाणओ धुए साहंजयसाहंजणा य गोखुरए ॥ २७ ॥

सारिच्छिआ तथा सेआली दूर्वा । साहिलयं मधु । सालाणओ स्तुतः । स्तुत्य
इत्यन्ये । साहंजओ तथा साहंजणो गोक्षुरः ॥ यथा ।

साहिलयवयण सेआलिसाम सालाणय प्सिअ अमहं ।

साहंजणेहि सारिच्छिअससाहजए पहे खलिआ ॥ ३२ ॥

अत्र । साहरइ साहइइ संवृणोति । सारवइ समारचयति । सामग्गइ शिष्यति ।
सामयइ प्रतीक्षते । एते धात्यादेशोपूक्ता इति नोक्ताः ॥ [२७]

सिग्गो खिसे सिंदू रज्जू कुकुडाकिसेसु सिहिसिंगा ।

मच्छम्मि सित्थिसीहंडया पलालम्मि सिप्पसिंवीरा ॥ २८ ॥

सिग्गो भ्रान्तः । सिंदू रज्जुः । सिही कुकुटः । सिंगं कृशम् । सित्थी तथा
सीहंडओ मत्स्यः । यस्त्वेनो सिद्धिपिण्डकायाचकायाह स देश्यन्तरानभिज्ञो भ्रान्त
एव । सिप्पं तथा सिंवीरं पलालम् ॥ यथा ।

जगजय सीहंडइय सिहिधय तुह सिदुवदसिप्पभरो ।

सिग्गो मिग्गो सिंवीरसेवते लुलह सित्थिओ व रिज्ज ॥ ३३ ॥ [२८]

- L 1 B 'सिहणी BF सहे' C साहिज्जओ B साहज्जिय C (F') 'सिहिधं B 'जयित.
L 2 C सारहओ B 'सोह L 3 BF सारहज्जिय' C साहसियणेमिजिणो B अथा' C सिमओ.
L 4 BF सग्गारोह' C सुग्गा' BF सारिणणि BCF य C उज्जित L 5 A सारिच्छिअह-
रिआलीउ BF 'चिद्वय' C चिद्वयाणयजीउ ABF लीउ (य 2 hd य दु' A दुया B दुया BF
साहजि C सारपमि C सारिजिय L 6 A C 2 hd 'खउ A छु' BF पुए C पुए A 'जणो
BCF य ABF गागुरुए L 7 BCF 'चिद्वया तथा सेयाजी C सारिजिय BF युत । सुय
L 8 B सारहेनओ L 9 BCF सैयानि' C 'याम BCF प्सिय L 10 B 'गणहि
C 'सिच्छियच्छमा' P (F सजिया L 11 BF सारवइ L 12 C सिट्ठे B कुकुट'.
L 14 C सिच्छि' C सीप्प' (F) A 'सिपीरा BF सिंवीरा' सिंवीरा L 15 (1 hd om
सिंदूरज्जू 2 hd adda it BF एणु BF सिंवीरकुहुं (सिच्छि L 16 C सिहंडओ B सिद्धि-
सिंवीरा' Com स L 17 BF सिप्पं B सिंवीर C सिंवीर P सिंवीर C 1 hd वजायजं
L 18 C जयजग B सिच्छि' C (F') सीहंडइय C सिहिधय BF 'वहु C 'वद' L 19 B सिंवीर'
BF सिहिधय C सिच्छिउ BCF य

सिंदीसिंदोला खज्जूरी सूईइ सिन्विसिन्विणिआ ।

सिंडं मोडिअए सिंढासिंवाडीउ णासिआणाए ॥ २९ ॥

सिंदी तथा सिंदोला खज्जूरी । सिन्वी तथा सिन्विणी सूची । सिंडं मोडितम् ।
सिंढा तथा सिंवाडी नासिकानादः ॥ यथा ।

सिन्दिचणे सिंदोलतले सिंडं सुणिअ सिन्विसममइणो ।

सिन्विणिवुद्धी सिंडङ्गी सिंवाडीइ उत्तरं देइ ॥ ३४ ॥ [२९]

परिपाडिअम्मि सिद्धं रज्जे सिज्जूरसिंदूरा ।

भूअगहिअम्मि सिंपुअमुज्जे सिलओ सिंसुम्मि अ सिंलिंओ ॥ ३० ॥

सिद्ध परिपाटितम् । सिज्जूरं तथा सिंदूरं राज्यम् । सिंपुअं भूतगृहीतम् ।
10 सिलओ उज्जः । सिंलिंओ शिशुः ॥ यथा ।

सिद्धपरकुम्भिकुम्भत्थल हरिसिंदूरसारसिज्जूर ।

सिंपुअरूवा रस्से जिअन्ति सिलएहि तुह रिउसिलिंवा ॥ ३५ ॥ [३०]

सिंगयसिंधुअसिंगिणिसिद्धत्था तरुणाराहुगोरुद्धा ।

सिसिरं दहिम्मि सिहिणा धणोसु वरुणो सिअंगसुरजेडा ॥ ३१ ॥

15 सिंगओ तरुणः । सिंधुओ राहुः । सिंगिणी गौः । सिद्धत्थो रुद्रः । सिसिरं
दधि । सिहिणा स्तना । सिअणो तथा सुरजेडो वरुणः ॥ यथा ।

L 1 C° सिंढाजा BF om° सिन्वि C 1 hd° सन्वि A° सिन्धि° (?) BF° णिअ AC° णिआ
L 2 A° सिंर C° सिण्ड add° मोडियए C 1 hd° सिंवा° A, C 2 hd° सिन्° A° सिन्वा°
BF° सिंवा° C° सिंवाडिअ BF, C 2 hd° डीओ add° णासिया° L 3 B° सिंदोला ॥ खज्जूरी
C 1 hd° सिंदी BF° सिन्विणी BF° सूरी B° सिंढा L 4 C (F')° सिण्ण BCF° सिंवाडी
B° नासिकादय L 5 C° सिन्दिचं C° सिण्ड BCF° सुणिअ BF° सिन्विसममइणो C° सिन्विसममइण
L 6 B° बुद्धि C° बुद्धि सिण्डगी B° सिंवाडी C (F')° सिंवाडी L 7 add° डिअमि
AC° सिंडं F° सिद्ध A° om° रज्जे BF° सिंदूरा C° सिंदूरा L 8 add° हियमि B° सिन्पुअ° BF° मुद्धे
A° सिन्ड ॥ सिंसुम्मि add° य ॥ सिंलिंओ C (F')° लिम्बो L 9 C° सिद्ध BF° परिपाडितं
BF° सिंजूरं C° सिंदूर ॥ सिन्पुअ L 10 BF° आह ॥ सिंलिंओ C (F')° लिम्बो
L 11 C° सिद्ध° F° सिद्ध° BF° कुम्भिकुम्भत्थल C° हसिद्ध L 12 BF° सिन्पुअरूवा C° रूव
C° जियमि ॥ सिन्एहि ॥ सिन्निवा C° सिन्निम्बा (F') L 13 C° सिद्धच्छा BF° गोभहा
C 1 hd° रहा L 14 B° वरुणमि A° स्थणोसु C 1 hd° घणह BF° सियगं C° मुअगं
L 15 C° सिंधुओ C° सिद्धच्छा F° सिद्ध° BF° रौद्र L 16 BF° सिहिणा मूना BF° ज्येडो
C 1 hd° ज्येडो

सिद्धत्यसिभंगाण वि सिंहणिज्जं सिंगिणीसिसिरखाय ।

पिहुसिहिणिं सिंगय सिंघुअमुह सुरजेद्वदिसि सिअसु ॥ ३६ ॥ [३१]

डमरम्मि सिआली विडजलणेसु सिरिंगसिंदुवणा ।

हंसम्मि सिरिवओ सिरिमुहो मयमुहे सिरिहही पवेआ ॥ ३७ ॥ [३२]

सिआली डमरः । सिरिंगो विटः । अत्र । सिंह इ स्पृहयति । सिंघ सिञ्चति । ५
एतौ धात्वादेशेषूक्ताविति नोक्तौ । सिंदुवणो अग्निः । सिरिवओ हंसः । श्रीषद-
पक्षिवाचकस्तु शब्दभयः । सिरिमुहो मदमुखः । मदो मुखे यस्येति धिमहः ।
सिरिहही खगपानभाजनम् ॥ यथा ।

ओ पिअइ रिऊ विरइअसिआलिए तुह पयावसिंदुवणे ।

सिरिमुहसिरिगहसिओ पत्थिव सिरिचयसिरिहहीइ जलं ॥ ३७ ॥ [३२] 10

सिहरिणिंसिहरिळा मज्जिआइ सिंगेरिवम्ममवि रण्णे ।

सिरिवच्छीवो सुद्धो गोवाले सित्थए सीअं ॥ ३८ ॥ [३३]

सिहरिणी तथा सिहरिळा मार्जिता । सिंगेरिवम्म यल्मीकः । सिरिवच्छीवो
तथा सुद्धो गोपालः । सीअं सिक्ककम् ॥ यथा ।

सिंगेरिवम्ममुहसिरिवच्छीवय सुद्धुत्त एआए ।

सीअयमउअङ्गीए सिहरिळपिआइ सिहरिणि देसु ॥ ३८ ॥ [३३] 15

पवरसिरकलडीसुं सीसयसीसकसीइआओ अ ।

सीउगगयं सुजाए सीहलयं धूवजन्तम्मि ॥ ३९ ॥ [३४]

L 1 E सिरिच्छ° C °णिङ्ग C °तिगिरिमाय L 2 C °तिहिणं B तिगय ॥ तिगयु
L 3 cld सियाजी BF सिरिमुसिंदुवणी C सिरिंग° L 4 A भिराम्मि B सिर° A °वउ □ मयमुह
edd पयिया L 5, B F सियाजी L 6 B °अग्नि B तिगिरिमाय L 9 C उ विय
रिऊ B F विरइयसियाजिम् L 10 C सिरिमुहसिआ B सिरिंग° C पत्थिव BF तिगिरि
C सिरिवय° L 11 AC मज्जियाइ (C 1 hd डि) BF °दाइ ॥ रिळा C (F') रण्णे
L 12 BF सिर° C (F') मुह C तिगिरिम् L 13 B सिरिणी ॥ मिह° C तिगिरि B तिगिणी
॥ मिह° L 14 C (F') मुह C तिगिरिम् ॥ hd तिगिरिम् and adds तिगिरि
L 15 B °सिर° C (F') मुह B F °दाय L 16 B °तिगिरि B रिळा C (F') रिळा
C (F') तिगिरिणि L 17 BF °कलडीसुं C 1 hd °कलडी ॥ सीसक° B C 2 hd.
(F') सीसकाया A, C 1 hd °दाय L 18 C सुजाय

सीसयं प्रवरम् । सीसकं शिरस्कम् । शिरस्त्राणमित्यर्थः । सीहभा शडी ।
निरन्तरवृष्टिरित्यर्थः । अत्र सीसइ कययतीति धात्वादेशेषुक्त इति नोक्तः ।
सीउगयं धुजातम् । सीहलयं वद्यादिधूपयन्त्रम् ॥ यया ।

उअ सीउगय तुह सरसीहअरइअविवराइ वेरीण ।

५ रयासिरिसीहलयाइ व सीसयसीसकसीसाई ॥ ३८ ॥ [३४]

सीमंतयं च भणिअं सीमन्तालंकरणभेए ।

सीलुट्टयं च तउसे करवन्दीए अ सीहणही ॥ ३५ ॥

सीमंतयं सीमन्ते भूषणभेदः । सीलुट्टयं । कप्रत्ययाभावे सीलुट्टं वपुसम् ।
सीहणही करमन्दिका । तत्कुसुममित्यन्ये ॥ यया ।

१० सीलुट्टयसीहणहीफलवणिअ मुणेसि किं ए अप्पाण ।

जं आसत्तो तीए मणिमयसीमंतयं पि मसेसि ॥ ४० ॥ [३५]

सीरोवहासिआ लज्जाए उक्का सुली सुई वुद्धी ।

सुहरा चडयाभेए सुढिओ सन्ते सुहे सुहेल्ली अ ॥ ३६ ॥

सीरोवहासिआ लज्जा । सुली उल्का । सुई बुद्धिः । सुहरा चटकाभेदः । यस्या
१५ अधोमुखं नीडं भवति । सुढिओ भ्रान्तः । सुहेल्ली सुखम् । सुहेल्लीत्यन्ये ॥ यया ।

रसे दवसुलितत्ता गयसुहसीरोवहासिअसुहेल्ली ।

सलहन्ति तुज्झ रिउणो सुढिआ सुहरं पि शेउढिअं ॥ ४१ ॥ [३६]

• सुंविअसुलससुवहा य घाणकोसुम्भअज्जुगाहुमेसु ।

संकेअग्गि सुवुहा सुरंगिसोहंजणा य सिग्गुग्गि ॥ ३७ ॥

L 1 B शिरस्क BCF सीहया BF शडी L 2 B 'वृक्त' । om इति नोक्त
L 3 C सीओगय L 4 BCF डय BCF 'सीइय' BF 'रइय' C 'राइय' BCF 'राइ
L 5 B 'सिरि' BCF 'लयाइ व C सीसीसक' L 6 cdd भणिअय L 7 A सीलुट्टय
cdd य L 9 करमदिक्का not करमदिक्का is the reading of all the MSS BCDFHF
L 10 C 'साहणही' C 'वणिअ' C 'आप्पाण' L 11 C 'सीमंतयं' L 12 cdd 'सिया
B सुई ॥ वुद्धी C (F?) बुद्धी, L 13 BF सुहर C 1 hd म' C om सुहे cdd य
L 14 C 1 hd सा' cdd सिया' BF सुई C वुद्धिः L 16 C देव' BCF 'हासिय'
L 17 C तुहा BCF सुढिया C सुहर BF 'विअ' C 'जिय' L 18 B सुपिय' AC (F?) सुपिय'
C 'दुमेसि' L 19. BCF सकेयणि B सुवहा (F?) BF सुरमिसो' A सुहाने'.

सुविश्रं व्रातम् । सुलसं कुसुम्भरक्तं वल्लम् । सुवसो अर्जुनतरुः । सुवुसा
सेकेतः । सुरंगी तथा सोहंजणो शिमुतरुः ॥ यथा ।

मज्झसुवससुवुसं दाजं सुलसवसणाइ तीइ गओ ।

सकेअसुरंगिवणे भमेसि सोहंजणाइ सुवन्तो ॥ ४२ ॥ [३७]

किंसारु सुंकअं सूअलं च सुअणा य अणित्ते ।

५

अम्वाइ सुविआ तह य सुदपूअम्मि सुदवालो अ ॥ ३८ ॥

सुंकमं तथा सूअलं किंशारुः । सुंकलं इत्यन्ये । सुअणा अविमुक्तः ।
सुविआ अम्वा । सुदवालो सुदपूतः ॥ यथा ।

सुअणावतंसिअमिमं दहुं किं करसि सुदवालत्तं ।

गाईसुविअ सूअलजीअण ण वहेसि सुंकए कीस ॥ ४३ ॥ [३८] 10

ढुंवे सुदारुणो सूइओ अ सुविरे सुगहसिअसोमइआ ।

सुज्जरओ धोवयए सुसंठिआ सुल्लमंसम्मि ॥ ३९ ॥

सुदारुणो तथा सूइओ चण्डालः । सुगहसिओ तथा सोमइओ स्वपनशीलः ।
सुज्जरओ रजकः । सुसंठिआ भूलप्रोतं मांसम् ॥ यथा ।

सुगहसिअसुइआए सुदारुणो रमइ सुज्जरअवहुअं ।

15

भसिरभसणास्त दिन्तो सुसंठिअं पुरजणम्मि सोमइए ॥ ४४ ॥

अत्र सुगिम्हओ फाल्गुनोत्सव इति सुमीष्मकशब्दभवः । दृश्यते चायं संस्कृते ।
यद्गामहः । सुमीष्मके न दृष्ट इति ॥ [३९]

L 1 BCF सुविश्रं BF, C 1 hd सुवसा L 2 C सिधुं L 3 C मज्झं
BCF सुवससुवस BF, C in corr शओ L 4 C सकेयं BF जमेसि BCF जणाइ
B सुपतो. L 5 A सुकअं B सुंकउ BF सुअल BF सुसुअणा C सुयणा ABF अणित्ते
C अणियुते L 6 A अम्वाइ B अंवाइ C (F) अंवाइ B (F) सुविआ A सुविआ or
सुविआ BF सुविआ C सुदपूअमि F सुदं (?) C (F) सुदवालो BF य L 7 BCF सुंकमं
B किंशारु BF सुकलमित्यन्य C सुकलमित्य C सुयणा L 8 C सुविआ B अंवा B सुदवालो
C सुदं F सुदवाजा L 9 BCF सुयणावतंसिअमिमं BF दहुं BF सुदं L 10 BCF सुविरे
C सुगहसिओ वहेसि L 11 B इवे A सुइअ अ विरे C सुविरे BF सुगहसिओ C सुगहसिओ
edd इया L 12 BF सुज्जरआ C सुज्जर A उ A रयण B धोवय edd. दिया
L 13. Com from सुगहं to सुज्जरआ excl BF सुगहं L 14 C सुसंठि BCF दिया BF सुल्ल
C सुल्ल L 15 BF सुल्लमित्य C सुगहसिओ BF सुगहसिओ C सुगहसिओ BF सुगहसिओ
BF, C 2 hd वहुय L 16. BF नसिणम्म BCF दिव्य L 17 B फाल्गुणस्य C भन
इति । B संस्कृत

कण्ठे सुवसविंदू रुववईए सुदुम्माणिआ ।

सुकुमालिअं सुघडिए तुलसीए सुलसमंजरीआ ॥ ४० ॥

सुवसविंदू विष्णुः । सुदुम्माणिआ रूपवती । सुदुम्माणिएति शीलाङ्कः । सुकु-
मालिअं सुघटितम् । सुलसमंजरी तुलसी ॥ यथा ।

णवसुलसमंजरीए तइ चण्डी अचिआ सुदुम्माणिए ।

सुकुमालिअङ्गि जं तुह सुवसविंदूवमो वरो एस् ॥ ४१ ॥ [४०]

सूला वेसा सूई अ मञ्जरी सूरणो कन्दे ।

सूरंगो अ पईवमि सूअरी जन्तवीढमि ॥ ४२ ॥

सूला वेश्या । सूई मञ्जरी । सूरणो कन्दः । सूरंगो प्रदीपः । सूअरी

10 यन्त्रपीडनम् ॥ यथा ।

सूअरिअसूरणासणसूलाए लिहिअसुहगण्डाए ।

मयरदयसूरंगे मा तं सलहो व्व रे पडसु ॥ ४३ ॥ [४१]

सूलच्छं पल्ललए सूलत्यारी अ चण्डीए ।

सूरदुओ दिरो गणवइमि सेओ अ गामणी सेडी ॥ ४२ ॥

15 सूलच्छं पल्लवम् । अत्र सहवो सुभग इति सुभगशब्दभवः । तथा सूरइ
सुहइ भनक्तीति धात्वादेशेयुक्ताविति नोक्तौ । सूलत्यारी चण्डी । सूरदुओ
दिनः । सेओ गणपतिः । सेडी कामेशः ॥ यथा ।

सूलत्यारीसूरदए ससेआण पणमणमिसेण ।

सूलच्छतडकुडङ्गे ओ सेडिवदू अहिसरेइ ॥ ४७ ॥

20 अत्र सेहइ नश्यतीति धात्वादेशेयुक्त इति नोक्तः ॥ [४२]

L 1 A सुवस^० BF विंदू or विहू BF रुवइए A वइए *edd* णिया. L. 2, B सुकुमा^०
edd णियं *edd* णिया L. 3 BF सुवसविंदू C सुहू BCF णिया ॥ रूपं BF णियेति.
C सुकुसुमा L. 4 BF णियं L. 5 BCF अचिया BF य सुहू C सुहू.
L. 6 BF णियमि C जं तु सुव^० BF विंदू C विंदू C वसे एस् L. 7 D सुहू *edd* य.
L. 8. BF य C 1 hd *om* अ पईवमि 2 *hd* has पईवे BF पइवमि C 1 hd, अरी (sic), 2.
hd सुअरी C पीडवि. L. 9. BF *om*. सूरंगो प्रदीपः C 1. hd सूरंगो 2. hd सूरंगो. C सूयरी.
L. 10. C यंत्रपीड । L. 11. BF णासणसूलाए BCF लिहियं BF भंडाए. L. 12 C मयरदय^०
C हो व्वा र फडसु L. 13 C पल्ललए C (F?) सूलच्छारी *edd* य. L. 14 A सुहउ
C सुहो ABF, C 1 hd. सेउ AC य A सेडी. L. 16 D भवन्ति इति C नोक्तौ (F?).
C (F?) सूलच्छारी C (F?) सूरदुओ L. 17. B सेडी. L. 18. *□* (F?) सूलच्छारी-
सूरदए BCF ससेयाण BF पणमिसेण. L. 19. B लिहिवदू.

सेवालसोमहिङ्गा पङ्के कोकमि सेहरओ ।

चप्पुडिगाए सेंवाडओ अ सेज्जारिअं च दोलगाए ॥ ४३ ॥

सेवालो तथा सोमहिङ्गो पङ्कः । सेहरओ चक्रवाकः । सेंवाडओ चप्पुटिका-
नादः । यदाह ॥ अनुष्ठमध्यमाङ्गुलिशब्दः सेंवाडओ गदितः ॥ सेज्जारिअं
अन्दोलनम् ॥ यथा ।

सेज्जारिअं ए इच्छद् सेवालजग्नस्व सोमहिङ्गे अ ।

मरिही सेहरयणिआ कइवयसेंवाडएणि तुह विरहे ॥ ४८ ॥ [४३]

सेआलुओ उवाइअवसहमि धुरंधरमि सेरिभओ ।

सोत्ती राईइ सोअं गिहा मंसमि सोल्लसोमाला ॥ ४४ ॥

सेआलुओ उपयाचितसिद्धार्थं वृषभः । उपयाचितं केनापि कामेन देवताराध- 10
नम् । सेरिभओ । कप्त्ययाभाये सेरिभो । धुर्यवृषभः । सेरिभो महिषे ऽपीत्यन्ये ।
सोत्ती नदी । सोअं स्पननम् । सोल्लं गया सोमालं मांसम् ॥ यथा ।

उयचिअसोमालो वि ह कुणेइ सेआलुओ मुअं सोअं ।

सोत्तीइ झीणसोल्लो वि सेरिभो चेष कइए भारं ॥ ४६ [४४]

सोसरासोमाणा पवरासारा सोवओ पडिअदन्ते ।

कडिउवकिदिउदरेमुं सोसरासोवत्यसोमहिंदाइ ॥ ४५ ॥

सोसरा पवनः । सोमारा शमयानम् । सोवओ पतितदन्तः । सोसरा कटी ।
सोवत्यं उपकारः । सोवत्यं उपभोग्यमित्यन्ये । सोमहिंदे उदरम् ॥ यथा ।

- L 1. AD om dist 43, but D has the commentary BF हिङ्ग पङ्के कमि सें
L 2 edl चप्पुडि C सियाडड 2 hd उओ edl य edl रिय L 3 C हिङ्गा ॥ पङ्क-
वापकः C सेवाओओ चप्पुडिगा 2 hd चुमटको L 4 C सेवा BCF रिय
L 6 BCF रिय BF सेआलजगमट्टर (सेआलजगट्टर BF सोअपिटे C हिङ्गा BCF य
L 7 ॥ 'पलिया C (F) पलिया B करवर B इमरि C सेआगणि F सेंवाडगणि.
L 8 BCF सेआलुओ A उवाइय BCF उवाइय C धुरीय A भड B मंसमि.
L 9 C सोल्लो B मंसमि I 10 BCF सेआलुओ L 11 C मंसमि L 12 (न्येष
न्य) L 13 C उवाइदागा 2 hd सो BF 'रिय' B कुण्ड BCF सेआलुओ BI सोप्या
L 14 C मंसमि मंसमि BI थोण B मंसमि BI थोण C थोण BF कट्टर C गरइ
L 15 ॥ सोप्या A सोप्या (सोप्या edl पडिअ L 16 A सोप्या C सोप्या ('रि
L 17 C सोप्या C सोप्या C सोप्या L 18 C सोप्या BF सोप्यामंसमि C सोप्या-
मंसमि

अइ थूलसोमहिंदे सोव्ये सोसणयभग्गसोसणिए ।

सम्मलि कइआ तुमयं करेसि सोमाणसाणसोवत्थं ॥ ५० ॥

अत्र । सोमालं सुकुमारम् । सोभ्रमलं सोकुमार्यम् । एतौ शब्दभवौ ॥ [४५]

सङ्गम्मि सोलहावत्तओ अ सोवसमक्खिआ सरहा ।

५ केसविसमयध्वेसुं सढो सिलाघुसिएसु सअअं च ॥ ४६ ॥

सोलहावत्तओ शङ्खः । सोवसमक्खिआ मधुमत्तिकाभेदः ॥ यया ।

चालुक् सोलहावत्तसेअजस भग्गरज्जमहुत्ता ।

सोयसमक्खिआउ व दिसो दिसं जन्ति वेरिणो तुज्झ ॥ ५१ ॥

॥ अयानेकार्थाः ॥

10 सढा केशाः । सढ विपमम् । सढो स्तम्बः । इति सढशब्दल्यर्थः । सअअं शिला घूर्णित च ॥ [४६]

सरहो वेडिससीहेसु सक्खिगामीणएसु सणिओ अ ।

गहाविअरजकपुरक्खिअदित्तेसुं सज्जिओ चेअ ॥ ४७ ॥

सरहो वेतसवृक्षः सिंहश्च । सणिओ साक्षी ग्राम्यश्च । सज्जिओ नापितो रजकः

15 पुरस्कृतो दीप्तश्चेति चतुरर्थः ॥ [४७]

हंसोघसरेसु सरेवओ अ संवाअआ णउलसेणा ।

ससिहिअमाविएसुं अणुणीए चेअ ससुमिअं ॥ ४८ ॥

L 1 C सोयो सोमाण्यं BF भग्गसणिए C भग्गसोसणिए L 2 BCF कइया B तुमय
C सावच्छं L 3 C सोदमल्लं BF सौकुमार्यं L 4 BF वनूओ C 1 hd वत्तउ
BCF 3 cdd कित्थया L 5 A विसमयध्वेसुं BF धवेसु C यवेसु BF पुसिएसु C 1 hd
पुसिएसु L 6 BCF मक्खिआ L 7 C चालुक् वत्तसाअजस BF सेयजस C रद्दं
BCF महत्तओ L 8 BCF मक्खिआओ C सिंसि C तुज्झ L 10 C सढो केशा
BF स्तव इति C स्तव इति 2 hd सूब इति L 11 B सिला. L 12 C गामिणएसु AC य
L 13 cdd एहावियं C रजकं ABF पुरक्खियं C पुरक्खयं A सज्जिउ C सिंसिओ BF वेअ
C चैय L 14 B सिंहश्च BF ग्राम्यश्च C सद्धिओ BF नापित L 16 A हसेपं C परेसु
1 सारयउ C संवाअअ BF णउलओ L 17 AB ससिहिअं C (F?) ससिहिअं cdd चैय
AC मिय

सरेवओ हंसो गृहजलप्रवाहश्च । संवाअओ नकुलः श्येनश्च । ससुमिअं सनि-
हितं मापितमनुनीतं चेति व्यर्थम् । प्रच्छादनार्थं तु च्छादिधात्वादेशसिद्धम् ॥ [४८]

तोसिअसारविअञ्जलिकरणेसु समुच्छिअं चेअ ।

पडिवेसिपओसेसु वज्जे अ समोसिओ होइ ॥ ४९ ॥

समुच्छिअं तोपिअं समारचितमञ्जलिकरणं चेति व्यर्थम् । समोसिओ प्राति- 5
येश्मिकः 'प्रदोषो बध्यधेति व्यर्थः ॥ [४९]

चिन्तिअससिज्जे ससविअं समणिअभरेसु समसीसं ।

अजसरएसु समुण्णिजलममएन्दुसु समुहणवणीअं ॥ ५० ॥

ससविअं चिन्तितं सानिध्यं च । चिन्तिअससिज्जे इति समाहारः । समसीसं
सदृशं निर्भरं च । अत्र समाणह भुज्जे समाप्नोति चेति धात्वादेशेपूक्त इति नोक्तः । 10
समुण्णिजलं अयशो रजश्च । समुहणवणीअं अमृतं चन्द्रश्च ॥ [५०]

मरहइदेसपट्टणभेए दूरे अ सायं च ।

साहो अ वालुआसुं उलूअए दहिसरे चेअ ॥ ५१ ॥

साय महाराष्ट्रदेशे पत्तनविशेषो दूर चेति व्यर्थम् । केचित्तु सायंदूर इति
चतुरक्षरं नाम पत्तनभेदवाचकमाहः । साहो वालुका उलूको दधिसरश्चेति व्यर्थः । 15
दधिसरो दध उपरि सारम् । [५१]

वत्थभूअसाहापिकिसरिससहीसु साहुली चेअ ।

सम्भूअम्मि सालुअमह सुकजवाइअसिराम्मि ॥ ५२ ॥

L 1 C सारपहो 2 hd सरेवहो C सवायथा C 1 hd ससु BCF नित्य L 3 BF तं नित्य-
तोसियसा A तोसिय C तासिय edd विर्यअजि BF करेणेषु ABF समुच्छिअ C रापच्छिअ
ABF अय C अय L 4 BF वेतिसापयो AC पदसेसु BF अज्जे 10 वज्जे edd य C 1.
hd समोहिओ C हाई L 5 BCF छिअय L 7 AB धितिय C धितिय F धितय
ABF, C 1 hd ससज्जे C 2 hd ससिज्जे BCF धिय C धिअ L 8 BF जज्जसम
L 9 BF धिय C 1 hd only सस B धितिय C धितय B ससिज्जे इति C हा इति F ज्जेति
C 1 hd हाता L 10 B निर्भर C पूला L 11 BF जज्जवणीअ C लिज्जमवणी
BF अएत L 12 C मरह B सरेव edd य L 13 BF सरेव आ C साहो य
C वालुआसु 11 दहिसर AC अय L 14 BF सार्व B अय्य C (F) अय्य BCF सायंदूर-
निति L 15 B भेद वाण B दधिसरश्चेति L 17 B वत्थभूअम्मि B धूअम्मि
L धूअ B सरीसु ABCF अय L 18 BF सभूअम्मि C सभूअम्मि C 1 hd.
सम्भूअम्मि 2 hd साम्भूअम्मि edd अवाहय

साहली वधं भूर्भुजः शाखा पिकी सदृशः सपी चेति सप्तार्थः । सालुभं
शम्बूकः शुष्कयवादिशीर्षं चेति द्वयम् ॥ [५२]

सामगिग्रं च चलिए अवलम्बित्रपालिएसुं च ।

सित्या लालाजीआसु हिमोसाएसु सिगहा वि ॥ ५३ ॥

- 5 सामगिग्रं चलितमयलम्बितं पालित चेति त्रय्यम् । आलिङ्गनार्थं तु शिपि-
धात्वादेशसिद्धम् । सित्या लाला जीवा च । सिगहा हिममयश्यायथ । [५३]

सिंदुरयं गायवं रज्जुए तह य रज्जमि ।

वालमि दहिसरमि अ मोरे अ सिंहडड्छो वि ॥ ५४ ॥

सिंदुरयं रज्जु राज्यं च । सिंहडड्छो बालो दधिसरो मयूरश्चेति त्रय्यः । [५४]

- 10 हिमकालदुहिणे तह झाडविसेसमि सीअल्ली ।

सीअणयं पारिमसारणा सिंहणोमालिआसु सीहलिआ ॥ ५५ ॥

सीअल्ली हिमकालदुर्दिन झाडविशेषश्चेति द्वयम् । सीअणयं दुग्धपारी श्मशानं
चेति द्वयम् । सीहलिआ शिखा नवमालिका चेति द्वयम् ॥ [५५]

सुगं च अप्पकुसले गिाविग्घविसज्जिएसुं च ।

- 15 सुपरजगेसु सुज्जयमह वेसहरचडएसु सुहराओ ॥ ५६ ॥

सुगं आत्मकुशलं निर्विघ्न विसर्जितं चेति त्रय्यम् । सुज्जयं रौप्यम् । सुज्जओ
रजकश्चेति द्वयम् । सुहराओ वेष्ट्यागृह चटकश्चेति द्वयः ॥ [५६]

L 1 C भुभुज B सप्तार्था C सालुय L 2 C सचूक 2 hd adds सयतं च B शम्बूक
C शम्बूकवरीर्षं L 3 cdd 'गिय A न चलिए ABCF अवलम्बिय' E 'लम्बिय'
L 4 C सीच्छा E 'जीयासु A हिनाओसा' L 5 BCF 'गिय L 6 C सिच्छा
B सिंह' L 7 A सिङ्गय C सिङ्गयगायथ A रज्जुमि C रज्जि L 8 ABCF वालमि
cdd 'रमि य ABCF मोरे य E मोरे इ C सिंह' E सिंह' L 9 BCF सिंदुरय B राय व
B वाला दहिसरो C (F') दधिसरो L 10 B 'काले दु' C काड' E सीयल्ली
L 11 A सीयणय A सिरमालि cdd 'लियासु सीहलिया L 12 B ज्जाड' CF झाड'
B द्वार्था L 13 BCL 'लिया L 14 A गिाविग्घ' BF 'विसाज्जिएसु L 15 A रूपं
AB सुज्जय' C (F') सुमय' BF सुहरा C 1 hd सहरा A 'राड L 16 B निविघ्न B सुज्जय
C (F') सुमये B सुज्जओ C (F') सुज्जओ

सूरक्षी मज्झगहे तिगभेए मसयस्वकीडे अ ।

मिगसिसुसरेसु सेल्लो दीहरभद्दाकिईसु सेरी अ ॥ ५७ ॥

सूरक्षी मध्याह्ने ग्रामणीतृणं मशकाकृतिकीटश्चेति व्यर्थः । सेल्लो मृगशिशुः शरश्चेति व्यर्थः । सेरी दीर्घा भद्राकृतिश्चेति व्यर्था । [५७]

गामपहारो सस्मिज्झकारए तह य सेआलो ।

भूए भाविणि सोही सोवणमालयणसिविणमल्लेसु ॥ ५८ ॥

सेआलो ग्रामनधानं सान्निध्यकर्ता च यत्तादिरिति व्यर्थः । सोही भूते भाविनि च काले प्रयुज्यते । सामर्थ्यात्तदर्थं भवति । सोवणं वासगृहम् । सोवणो स्वप्नो मल्लश्चेति व्यर्थः । सोवणशब्दः ॥ [५८]

॥ अय हादिः ॥

10

हडुं अट्ठिम्मि हरी कीरे दूरे हणं हडं हरिए ।

हत्थं हल्लप्फलिअं हुलिअं सिग्गम्मि हणु ससेसम्मि ॥ ५९ ॥

हडं अस्थि । हरी शुकः । हणं दूरम् । हडं इतम् । हत्थं हल्लप्फलिअं हुलिअं त्रयो ज्येते शीघ्रायाः । हल्लप्फलिअं आकुलत्वमित्यन्ये । हणु सायशेपम् ॥ यथा ।

हरिणासहट्ठिअं महं अण्णुधणेणं हटेण हत्थो वि ।

15

एण हणं यगसि हल्लप्फलिअं गलिअम्मि मह पवणहुलिए ॥ ५९ ॥

अत्र । हं द गृहाणार्थे । हन्दी निर्वंदे । एते प्राकृते निपातेयुक्ताविति नोक्ता ॥ [५९]

L. 1 C (F) मज्झगहे A ज्जू (F) A मसय cld य L. 2 A मिगसिसुसरेसु C तिससु-
रेसु 2 hd तिससु I मिगसु BF तिससु BF तिससु cld य L. 3 C सुवणी C मज्झा.
हण (om ग्रामणी) b विगु L. 4 bF सारथेति C द्वयो L. 5 AULF गामिज्झ
C गामिज्झ cld तेषांज्झ L. 7 BF तेषांज्झ C सारथेति C भाविनी L. 8 F सारथेति
BF सारथेति L. 10 om A L. 11 C हट्ट 2 1d हट्ट BF हट्टेति C हट्टेति E हट्टेति
L. 12 B हट्ट A हट्टेति BF हट्टेति C हट्टेति L. 13 C हट्टेति BF हट्टेति C हट्टेति E हट्टेति.
L. 14 BF हट्टेति C हट्टेति B गामिज्झ L. 15 CCF हट्टेति E हट्टेति CCF हट्टेति
L. 16 LCF हट्टेति C हट्टेति BF हट्टेति L. 17 C हट्टेति हट्टेति F हट्टेति.

हत्थारं साहेज्जे कीलत्वं करगयम्मि हत्थल्लं ।

हक्कोदं अहिलसिए उप्पाडिअयम्मि हक्खुत्तं ॥ ६० ॥

हत्थारं साहाय्यम् । हत्थल्लं ग्रीडया हस्ते गृहीतम् । हक्कोदं अभिलषितम् ।
हक्खुत्तं उत्पादितम् ॥ यथा ।

अणवेक्खिअ हत्थारं हक्कोदजगज्जएण कामेण ।

ससिययणे हक्खुत्ता तुमं सि हत्थल्लभञ्जि वर ॥ ५३ ॥ [६०]

सङ्गुणंसयसवहम्मि हंजओ रासयम्मि हल्लीसो ।

हत्थल्ली हत्थविसी बहुजंपिरए हलणो अ ॥ ६१ ॥

हंजओ साङ्गस्पर्शः शपथः । हल्लीसो रासकः । मण्डलेन स्त्रीणां नृत्तम् ।
10 हत्थल्ली हस्तवृत्ती । सारीशब्दो वृत्तीवाचक उक्तः । ततो हस्ते सारी हस्तसारीति
न देश्येयु वाच्यः । हलणो बहुभाषी ॥ यथा ।

तुह हंजओ अनुत्तं सोहग्गं तुज्झ या तु हलणो हं ।

जं हत्थल्लीहत्था णिअन्ति मुण्णिणो वि तुज्झ हल्लीसं ॥ ५४ ॥ [६१]

गेहम्मि हम्मिअं तह चलिअसयराहेसु हल्लिअहलूरा ।

15 हासे हदयहसिरिअहासीआ मक्खिए हविअं ॥ ६२ ॥

हम्मिअं गृहम् । हल्लिअं चलितम् । हलूरो सनृष्णः । हदओ हसिरिआ हासीअं
त्रयो ज्येष्ठा हासार्थाः । हविअं अक्षितम् ॥ यथा ।

L 1 C हच्छार AC साहज्जे BF साहाज्जे C कीलच्छं करगयम्मि हच्छल्लं E हत्थल्लं
L 2 A हक्कोद C °ह F °ह cdd °डियय° L 3 C हच्छार C रच्छल्लं C हक्कोद 2 hd.
F °ह B °लखितं L 4 C (F?) उत्पादित L 5 cdd °कियय° C °हच्छार C हक्कोद-
जगज्जएण F °हजग° L 6 C हल्लल्लं L 7 BF सगणसय° E °णसय° A हजज.
L 8 C हच्छल्ली हच्छ° ABCF विसी E °त्तिसी ॥ बहु° E बहु° cdd. य L 9. B हजज
C रासको C नृत्तय L 10 C हच्छल्ली हच्छ° BCF °वृषी BCF वृषी. C उक्तस्ततो
Instead of हस्तसारीति we should expect to find हत्थसारीति. L 11. H देरोयु
L 12 C तुज्झ L 13. C °हच्छल्लीहच्छा C तुज्झ L 14 BF हविय CE हम्मिय BCEF
°चलिय° B °सअरहेसु cdd हल्लिय°. L 15. A हदय CF हदय° cdd °हसिरियहासीया cdd.
हविय. L 16 H हविय C (F?) हम्मिय BCF हल्लिय C हदओ F हदओ BCF °रिया
हासीय L 17 B हविय

गुणहम्मिअ तुह विरहे सा हविअहलूरहल्लिएकमणा ।

ण णिएइ कुडयहडयकेअइहसिरिअकयम्महासीए ॥ ५५ ॥

अत्र । हणइ शृणोति । हकइ निषेधति । हरइ गृह्णाति । एते धात्वादेशेषूपृक्ता इति नोक्ताः ॥ [६२]

गहभेए हत्थिवओ लउडे हरिमिग्गाहरिवंगा ।

वंभणिइन्द्रगजेसुं हलाहलाहत्थिमल्ला य ॥ ६३ ॥

हत्थिवओ ग्रहभेदः । हरिमिग्गो तथा हरिवगो लगुडः । हलाहला वंभणिका । हत्थिमल्लो इन्द्रगजः ॥ यथा ।

जो या गणइ हत्थिवय जो पडिमल्लो अ हत्थिमल्लस्स ।

सो कि हरिमिग्गकरो हरिवगेण हलाहल हणइ ॥ ५६ ॥ [६३] 10

हत्थल्लिअं च हत्थोसारिअए कलयलम्मि हलवोलो ।

हरिआली दुव्वाए हत्थिहरिल्लो अ वेसम्मि ॥ ६४ ॥

हत्थल्लिअं हस्तापसारितम् । हलवोलो कलकलः । अत्र । हलिधारो हरिताल इति हरितालशब्दभयः । हकुवुप्पइ उत्तिपतीति धात्वादेशेषूपृक्ता इति नोक्तौ । हरिआली दूर्वा । हत्थिहरिल्लो वेपः ॥ यथा । 15

हरिआलिकयत्थरणा हत्थल्लिअरुण्टया य रस्सम्मि ।

णिन्दिअहत्थिहरिल्ला तुह रिउडिम्या करन्ति हलवोल ॥ ५७ ॥ [६४]

I 1 B 'हमिये C (F') 'हम्मिय B (F) 'हविय' L 2 CF 'हरय' BE 'वयइ' BCF 'हत्ति-
रियकययरासीण I 3 C (F') निषधयति B गृह्णाति C गृण्णाति L 5 B ग्रहण
C हत्थिवय्या (F') A 'वउ A 'हत्थिवंगा BE 'हत्थिवगो C 1 bd 'हिर' L 6 BE 'वभणि'
C यहेणि' । 'पणमयेउ' हत्थिमल्ला I 7 C हत्थिवय्यो C हरिवगा D अण्ण Instead
of वभणिका we should expect to find प्राणणिया । at cfr VIII 75 I 8 C 'हत्थि'
I 9 C जा C 'हत्थि' (twice) BCF य L 10 D 'हत्थिग्ग' C (F') 'हत्थिग्ग' BE 'हत्थि'
C 'हत्थि' L 11 BE 'हत्थि' C 'हत्थि' edd द्विये C 'हत्थि' edd 'रिय' C कयल्लयमि
ABCF 'पान्ना I 12 edd 'हत्थिज्जी' इ 'हत्थिग्ग' C 'हत्थि' edd य I 13 C 'हत्थि'
BCF द्विये B 'पान्ना CF 'पान्ना BE 'हत्थिग्ग' (हरिआल्लो B om. हत्थिआल्ल इति L 14
BE 'हत्थि' C 'हत्थि' FCF 'हत्थिज्जी' L 15 C 'हत्थि' L 16 BCF 'हत्थिज्जी'
C 'कयल्लयमि BE 'हत्थिज्जी' C 'हत्थिज्जी' BE 'या य हत्थि' L 17 BCF 'हत्थि'
('हत्थि') कर्ति BCF 'पान्ना

हृदमहदो कल्ले हत्यच्छुहणी राववहूए ।

हरिचंदरां च घुसिरो हत्यिअचक्खुं च वंकादिहम्मि ॥ ६५ ॥

हृदमहदो कल्यः । कल्यो नीरोगदत्तयोः । हत्यच्छुहणी नववधूः । हरिच-
दरां कुङ्कुमम् । हत्यिअचक्खुं यक्रावलोकनम् । यथा ।

5 हरिचंदरापिञ्जरिअ हत्यच्छुहणी सहीउ सिक्खन्ति ।

हृदमहदं दहधं हत्यिअचक्खुहि पिच्छ तुमयं ति ॥ ५४ ॥ [६५]

सालाहराम्मि हालो हारा लिक्खाइ हालुओ खीवे ।

हिलहिक्खाओ तह बालुआसु हिक्का य रजगीए ॥ ६६ ॥

हालो सातयाहनः । हारा लिक्खा । हालुओ क्षीबः । हिला तथा हिक्का
10 बालुकाः । हिक्का रजकी ॥ यथा ।

हालचउर पि ह पिअ असई चइऊण दूहकयहिक्का ।

हारिक्खहिलायहहालुएहि ही रमइ हिक्काउ ॥ ५८ ॥ [६६]

हिडो वामराए हिज्जो कल्ले हित्थहीरणा लज्जा ।

विहुरे हिडो हिडाहिडो अ लहरीइ हिक्खूरी ॥ ६७ ॥

15 हिडो वामनः । हिज्जो कल्यम् । भविष्यदतिक्रान्तं च दिनमित्यर्थः । हित्था
तथा हीरणा लज्जा । हित्थो लज्जित इत्यन्ये । यद्रोपालः । लज्जितभीतौ
हित्थो ॥ व्रतवाची तु हित्थशब्दस्त्वस्तशब्दभवः । हिडो तथा हिडाहिडो आकुलः ।
अथोवाचकस्तु हिडुशब्दो अधःशब्दभवः । हिक्खूरी लहरी यथा ।

L 1 E नहदो C हच्छुहणी E हत्यच्छुहणी E नव C वहुए L 2 ABE हत्यिअ
C हच्छियं (F?) A दिदिम्मि C दिदिम्मि E दिद्यिम् L 3 BCF कल्प । कल्यो B राए
C वधू L 4 B हतियं C (F?) हच्छियं L 5 BCF रिय C 1 hd हत्यच्छुहणी
2 hd हू L 6 C हृदमह BCF ददय B हतियं C (F?) हच्छियं BF चक्खुहि
L 7 C हज्जि BF हालो लि C क्लीवे L 8 BF रजगी L 9 BF हारो C हालु
उत्तीव BF क्षीव L 10 C बालुका L 11 C दूयकय L 12 C हिलाविहडा
BCF सुमहि C हि राइ हि L 13 BCF हिडो C हिडो A हित्थ ही C हिच्छा
L 14 B विहुरे B हिडाहिडो E हिडा cdd य A हिक्खूरी L 15 BF हिडो C हिडो
BCF कल्प B त्वयं C हिच्छा L 16 BCF भीतो हित्था L 17 C हित्थाहिडो
or हिच्छा

वम्महसरहिछूरीहिडा सहि रमसि हिडमणहित्ये ।

हिज्जो आलीण पुरो वहसि अ हिडाहिडा तु हीरणयं ॥ ६० ॥ [६७]

एकपयगमणकीलाइ हिंचिअं हिंविअं चेअ ।

हिरडी सउली हिक्किअहीसमणा हेसिअरवमि ॥ ६८ ॥

हिंचिअं तथा हिंविअं एकपदगमनकीडा ॥ यदाह । उक्तिप्य चरणमेकं यत्र ५
शिशुर्यल्गति क्रीडा । कथिता हिंचिअं हिंविअं नामभ्याम् ॥ इति । हिरडी शकु-
निका । हिक्किअं तथा हीसमणं हेपारवः ॥ यथा ।

तुज्झ रिऊ हिक्किरहयघणहीसमणो रणो सहिरडिमि ।

भरिअसिद्धहिंचिओ हिंविण एस्सइ सकण्टएकपओ ॥ ६१ ॥ [६८]

हिकासहिरिंवा पङ्कपल्लेसुं हिसोहिसा फटा ।

10

हिंडोलयं च हिज्जोडणं च खेत्तमिगवारणारावे ॥ ६२ ॥

हिकासो पङ्कः । हिरिंवं पल्लवम् । हिसोहिसा स्पर्धा । हिंडोलयं तथा हिज्जो-
डणं क्षेत्रे मृगनिपेधरयः । हिंडोलं क्षेत्ररक्षणयन्त्रमिति केचित् ॥ यथा ।

हिंडोलएण पइणो णड्ढेसु मिगेसु तुह इह हिरिंवे ।

हिकासयच्छि हिज्जोडणेइ जारो हिसोहिसाइ व्य ॥ ६२ ॥ [६९]

15

हिरिमंथा चणएसुं हीरो सूइणिहे हुडो मेसे ।

हुत्तो ऽभिमुहे हुड्डा पणम्मि हुड्डुअहुड्डुमा पवाहधया ॥ ७० ॥

L 1 BF धम्महं C हिडा BCF हिडमं L 2 BF हिज्जो C हिज्जो C पुरो वसि L 3. E म-
णहित्यं A हिंचियं BF हिक्किअ C हिंचियं 2. hd हिंचियं E हिंविअं A हिंविअं BF, C 1. hd,
हिंचियं C 2. hd हिंचियं E हिंविअं BCF चेअ. L 4 A सउली cdd हिंविअं cdd हेसियं.
L 5 BF, C 2 hand हिंचियं C 1 hd हिंचियं BF तथा हिंचियं C हिंचियं L 6. C शकु-
नानि BF हिंचियं and om हिंचियं C हिंचियं हिंचियं. L 7. BCF हिंचियं BF हेसमण
L 8 C तुज्झ C om रणो BCF सिरिं. L 9 BCF भरियं BF हिंविअं हिंचिओ C हिंचिअ
BF हिंचिअ C हिंचिअ L 10 BF हिकासिं A हिंवा BEF हिंवा C 1. hd, हिंवा
2 hd हिंवा ABEF हिंवा AB फटा C (F) फटा E फटा L 11. A हिंवा
C 1 hd हिंसो E हिंवा E om च A हिंवाडण B च A हेसमिणं C हिंसमिणं C गये.
L 12 B हिंचिअ C (F) हिंचिअ B फटा. L 14 C हाड्डु BF om इह BF हिंचिअ
C हिंचिअ. L 15 C हिंवाहि C 2. hd च L 16. AC हिंचिअ A वणम्मि C वारो.
L 17 E हुत्तो ABCF om 5 B हुड्डा ABEF हुड्डुयं C om हुड्डुयं

हिरिमंथा चणकाः । हीरो सूचीमुखाभं दार्घादियस्तु । वचवाचकस्तु हीरशब्दः
सस्कृतसमः । हरवाचकस्तु हरशब्दभवः । केचित् हीरशब्दं भस्मन्यपि प्रयुञ्जते ।
हुडो मेयः । हुत्तो अभिमुखः । हुडा पणः । हुडुओ प्रवाहः । हुडुमो पताका ॥ यथा ।

हुडसिद्धहीर मह कुण हुडं जसहुडुम तीइ तुह विरहे ।

५ गयणा जइ हिरिमथ व्य शंसहुडुएण सुणया हुत्ता ॥ ६३ ॥ [७०]

हुरुडी विआउआ हुंकयहुंकुखा य अञ्जलीए अ ।

पसवपराइ हुलुवी हूमो लोहारए जवे हेला ॥ ७१ ॥

हुरुडी विपादिका । हुकओ तथा हुकुरुवो अञ्जलिः । हुलुवी प्रसवपरा ।
हूमो लोहकारः । हेला वेगः ॥ यथा ।

10

तुह हुकुरुवो कामुअ इमाइ हुरुडीपयाइ हेलाए ।

ज करसि हुकय किर हुलुविआहूमिआइ रहलुडो ॥ ६४ ॥ [७१]

हेलुका त्रिका हेलुअं छिए गणवइम्मि हेरिंवो ।

सण्सिरकरणिसेहे हेआलं होरणं वत्थे ॥ ७२ ॥

हेलुका त्रिका । हेलुअं तुतम् । हेरिंवो विनायकः । हेआल सर्पशिरःसजेन
15 हस्तेन निपेधः । सर्पशिरा नाम हस्तकविशेषः । यदाह भरतः । अङ्गुल्यः
सहिताः सर्वाः सहाङ्गुष्ठेन यस्य तु । तथा निम्नतलधैव स तु सर्पशिराः करः ॥
होरणं वत्थम् ॥ यथा ।

हेनुकहेलुअमुहे दुल्ललिए होरणञ्चलविलग्गे ।

हेरिंव पूअन्ती अम्वा बाले करेइ हेआल ॥ ६५ ॥

L 1 C हरिमया L 3 C 1 hd om हुडा मय 2 hd हुडो गस BF हुडा पण
L 4 BF हुडुमिग L 5 B जइ रिहिं C हरिमय च L 6 AC वियाउआ AB हुकुरुवा
L 7 C रुकुपा old ०लीग य L 7 BF पसच ० AC हुलुवी C हुडो A लोहारण
L 8 B हुकुरुवा C (F) हुकुरुवा BCF हुलुवी. L 9 C हुमो C हेला L 10 B हवरवो
C (F) हुकुरुवो BF कामुय L 11 BF हुरुय C किरि BCF हुलुचिया ० BF हुमियाइ
C हुमियाइ Bc लुडा C लुडा L 12 C हेनुका BF हिकाए A हेलाग I हेलुअ A छीम
E छिउए BF ययमि E ययम्मि BF हेरिंवो C हरम्बो E हेरिम्बा L 13 ABCF हेयानं
A वछे C वच्छे E चत्थे L 14 BF हत BF हेरिंवो C हरम्बो BCF ह्याल
L 15 Com सर्प नाम हस्तक L 16 Com सहिता B सहाङ्गुष्ठेन BF निम्नतल C निस्त
L 18 C हेनुयसुह B डल्ल F दुल्लि C दुल्लानि BF एणज L 19 BF हरिंव C हरम्ब
B अवा C अना B बाजे C (F) बाली BF हेयाल C याल (sic)

॥ अथानेकार्थाः ॥

तत्र हंदि विपादविकल्पपञ्चात्तापनिश्चयसत्यगृहाणार्थेषु । हरे स्तेपसंभाषणरति-
कलहेषु । एतौ प्राकृतलक्षणौ निपातेपूक्षाविति नोक्तौ ॥ [७२]

हत्ये कीलागहिअम्मि हत्यलो हत्यलोले अ ।

हत्याभरणे हत्यप्पाहुडए चेअ हत्योडी ॥ ७३ ॥

हत्यलो हस्ते क्रीडार्थे गृहीतः पदार्थो हस्तलोलथेति व्यर्थः । हत्योडी हस्ता-
भरणं हस्तप्राभृतं च ॥ [७३]

तुमुलम्मि कोउए हलहलं हडहडो ऽणुरायतोवेसु ।

हरपच्चुअं सुमरिए णामोहेसेण दिसे अ ॥ ७४ ॥

हलहलं तुमुलः कौतुकं च । हडहडो अनुरागस्तापथ । हरपच्चुअं स्मृतं ना- 10
मोद्देशेन दत्तं च ॥ [७४]

जङ्गलदीहमन्यरविरएसुं हाविरो होइ ।

हालाहलसद्धे तह मालारे वंभणीए अ ॥ ७५ ॥

हाविरो जङ्गलो दीर्घो मन्यरो विरतथेति, चतुरर्थः । हायो जङ्गल इत्यपि कथित् ।
हालाहलो मालिकः । हालाहला वंभणिका चेति व्यर्थो हालाहलशब्दः ॥ [७५] 15

रयणावलिखेत्तावणारवेसु हिंडोलणं हिंडोलणयं ।

हेरंवो णायवो महिसम्मि अ डिण्डिमे चेअ ॥ ७६ ॥

L 1 om A, E अर्थाने L 2 C निश्चयन्यस्य L 3. C ज्ञाणा L 4 A हत्त-
कीनां BF हत्योडीनां गं but m del in B C हत्योडीनां cdd. महियम्मि C हत्त-
नोले C हत्तनोले cdd य L 5 C हत्ता हत्तप्पा or हत्यप्पा ABCF येय C हत्तोडी
L 6 C हत्तनो हस्तक्रीडार्थे C हत्तनोलेथेति. C हत्तोडी. L 7 C प्रावृतं च
L 8 C कोउ (ye) After हज्जहन् C 2. hd. adds हन् BF हडहडो अणुरायं ACE om 1
L 9 A हरपच्चुअ BF चमुण E पच्चुअ BF सुतरिण A नाउहे B नामो ADF दिसे cdd य
L 10 BF हज्जहन् C नुपज C हडहडा B राग ता. L 12. C 1 hd विरतिरगणं
L 13 C 1 hd सान्तरि BF वंभणीए cdd य L 11 BF विरतथेति L 15. A 1
वंभणिका cfr note on VIII, 63 It is with purpose that I have not written वंभणिका
L 16 C येत्तावणं B डिंडोलण C (F') on हिंडोलण CE डिंडोलणं against meter
L 17 B हेरवा C (F') हेरवो E हेरवो C णायवो cdd. य ABCF येय.

हिडोलणं तथा हिडोलण्यं रत्नावली चोत्ररक्षणनादश्चेति द्वावपि व्यर्थौ । हेरवो
महिषो डिण्डिमश्च ॥ [७६]

इत्र रयणावलिणामो देसीसद्धान संगहो एसो ।

वायरणासेसलेसो रइओ सिरिहेमचन्द्रमुणिवइणा ॥ ७७ ॥

5 इत्येव देशीशब्दसमूहः स्वोपज्ञशब्दानुशासनादृष्टमाध्यायशेषलेशो रत्नावलीना-
माचार्यश्रीहेमचन्द्रेण विरचित इति भद्रम् ॥

॥ इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायां देशीनाममालायामष्टमो वर्गः ॥

L 1 BF हिडालण्य C हिडानण्य C रत्नावली C रत्नल्लनिनादश्चेति B हेरवो C (F?) हेरम्बो
L 2 B महिषश्च L 3 *cid* इय BF रयणामो E रयणावलिणामो L 5 C इत्येव देशी
BCI "नामा आचार्य" C आचार्यहेमचन्द्रविरचित BF "विरचित" L 7 A "लाया अष्टमो वर्ग
गाथा ॥ ७८० ॥ भोरुसख्या २०५ ॥ ॥ छ ॥ शुभं भवतु ॥ संवत् १५४९ ॥ वर्षे श्री and then the
rest of about a line is made illegible but for the end स्नेहि B इत्या स्वोपज्ञनत्नानर्जिमा (sic)
देगीमन्समहइचौनहमो (sic) वर्षे १८ ॥ छ ॥ शुभं भवतु कल्याणमस्तु । छ ॥ स्नेयकपाठकयानेगल
। छ । निहयत पाडे कल्याण । C इत्या स्वोपज्ञदेगीमन्समहइचौनहमो वर्षे समाप्त ॥ ८ ।
मन्धाम ३३२० । संवत् १५८० वर्षे । छ छ । E इति अष्टमो वर्ग ॥ छ ॥ इति श्रीदेसीनाममाल
(sic) सपूर्णमिति (sic) भद्र ॥ छ ॥ शुभं भवतु ॥ श्रेयो (S) स्तु स्नेयरूपाठकया ॥ श्री ॥ ॥ इती
नाममालापत्र २० सपूर्ण ॥ १५१५ (I) अनादी(I) ॥ (I?)